Bíró Föglein István
festő

M.D.K.

A Csók-galériában mutatja be kiállítását.

Napló:
Magyar Nemzet, 1959. márc. 15.

PP

Biai Foglein István festő

404

1954-ben kizárták a növetségből.
A képeit "Bernáth Aurél nem vette alá.

Dersi Tamás: A művészi szabadság jegyében nyilt meg a természetelvü festők bemutatója.

Esti Hirlap, II.évf. 35.sz., 1957.febr.12.kedd
2.oldal

Bíró Föglein

Urad

Kisújság

1946. dec. 14.

(Bíró Föglein kiáltása)

Munkaidő: ..... szerelő ..... óra

..... bádogos ..... „

..... segítő ..... „

.....

aláírás.

SUGÁR-NYOMDA, BUDAFOK

Biai Föglein István

Szül. 1905 okt. 20.
Beszterczebánya

Ki - kinsoda?
88. l

NYOMTATVÁNY

Budapest

ünnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Biai Föglein István

pénzügyi összeírás

Képzőm. Fűrk. Évk.

1930-31. 57. l.

ártalemezek elhelye-
ett uj beton készül
20 m² á 10.-- P.= 200.-- "

megtakaritás: 8.600.-- P.

ésben kimutatott 25.242.45. Pengő

tást: 8.600.-- "

16.642.45 Pengőre

ltségelőirányzat tehát nagyjából a

ején végzendő munkák: 18.627.79 P.

szintjén végzendő " 3.633.oo "

reállitásának befe- 16.642.45 "

1.096.76 "

Ö s s z e s e n 40.000.oo P.

. . . . . p

ámu kiadási csekkszámla terhére

. . . október . hó . . 27 . én. A

ámér Lajos s.k. miniszteri tanácsos.

os másolat hiteléül:

Tarnay

iszteri iroda s.tiszt.

A

megküldöm.

Budapest, 1930.. .október.hó.27-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
Művészeti ügyosztálya

Jeremiás S

Társ.
jótitka) Tel. a tiszti ~~Tan~~ –
~~Lakrmán~~ közönül-ek.

MM. 1930. 58. l.

Bíró Föglein Irén

magyar elbeszélők

1928 280, 647

Biai Föglein István

tekezett.

Bábszínházat nyitott Biai Föglein István festőművész

Érdekes vállalkozásba kezdett Biai Föglein István: a festőművész bábszínházat nyitott a Corvin Áruház különhelyiségében. Nyilatkozata szerint: szándéka az, hogy felnőtteknek és gyermekeknek művészi színvonalon mutasson be jól és értékesen szórakoztató bábjátékot. Az új bábszínház kedden délben rendezi meg első sajtóbemutatóját.

Magyar 1949. I. 18.

EGYETEMI NYOMDA

31 nap **JANUÁR** 3. hét

9 sárnap		Szent család *Marcel*
10 Hétfő		Vilmos *Melánia*
11 Kedd		Higin *Ágota*
12 zerda		Ernő *Ernő*
13 ötörtök		Veronika *Vidor*
14 éntek		Hilár *Bódog*
15 ombat		Rem. sz. Pál *Lóránt*

Bíró Ferenc István

kol. közl. a Fészekben
1936. ápr.

Kód

Forum (magyar
rév.) 1936. 32. l.
(Budapesti kiállí-
tások.)

csata II.

~~...~~, melynek felirata „SCHLACHT bei KO-
...en Juli 1849" és jelzése „Plan III" alól balra
... Armee" és az „Insurgenten-Armee" - hez a
...ente" s jobbra a „Masstab einer halben
2000 Klafter" (3000 Schritte) van adva. ~~Első
...dulata szöveg lábjegyzet~~.

4904.

107/95 № 417.

Bíró Föglein István

Kolt. kiáll.

Ybl Ervin. Képzőművészeti Főiskola

1934. 676. 37/1. l.

ℓ könök mellett áth.

Biai Föglein Istvánné

Irod.
2
Forum. 1933. 366 l.
(Biai Föglein Istvánné
kiállítása Budapes-
ten.)

az Ernst Múzeumban

Csonthajtás, romai VI. 261

(2)

(1936. a Fészekben, 1937. és)

1933. megint az Ernst Muzeumban, 1941. a Tamás Galériában, (valamint) ~~és~~ 1946. a Szalmássy Galériában. 1928. elnyerte a Képzőművészeti Főiskola ifjusági díját, 1934. a Balló Ede-dij~~at~~ egy részét, 1946. pedig miniszterelnökségi dijat kapott. 1928. a bécsi Secessio akt-kiállitásán, 1938. a velencei Biennálén~~x~~ vett részt, ~~xxxx~~ (utóbbi helyen 1932) Virágcsendélet c. képe volt az egész kiállitás egyetlen darabja, amelyet magánkéz vásárolt meg. Szerepelt még Bern, Génua, ~~és~~ Nürnberg (1929) és Belgrád (1940) kiállitásain. ~~is.~~ ~~1936-37. két nyarát a Szolnoki művésztelepen töltötte.~~ Tagja a Képzőművészeti Szövetségnek és a Müvészeti Dolgozók Szakszervezete festő szakosztályának vezetőségi tagja. Önarckép, /Festő egy nyári délutánón/, Margitsziget ősszel és Pécsi háztetők

A vallás- és Közoktatásügyi mi
nisterium f. hó 17-iki 76.912. szám alá
kelt rendeletével a bögözi ev. ref. templom
falképeiről Tekintetes Urasága által Ké
tett fényképi felvételek 45 koronányi ára
kiutalványozván, azt egyidejűleg posta
Tekintetednek szíveres elküldöttük.

Ez összegről szabályszerűen bélyegel
nyugtatványát szíveskedjék bizottságunk
hoz beküldeni.

Kelt Budapesten, 1903. november hó 21

Meisner

II.

A vallás- és Közoktatásügyi minis
terium Tekintetes Szóllnevességének

A bögözi ev. ref. templom falfes
ményeiről Csehy Adolf szekelyudvarhely
főreáliskolai tanár által készített fény
képi felvételek vételára fejében bizt

Külföldi tanulmányutakon volt ~~még~~ 1934. Olaszországban, 1938. Hollandiában, 1939. ujra Párizsban. A bpesti közönség előtt 1926. szerepelt először, a ~~Szinyei Társ.~~ Tav. Szalonjában. Kollektiv kiállitásai voltak: 1928., 1930. az Ernst Muzeumban, 1931. ugyanitt grafikai gyüjt. kiállitása,

e érvényesitve tisztelettel visza-

i október hó 10.-én.

szám. igazgató.

< Biai Föglein Ilona >

Hl Ervin: < > festménye:
Budapesti Hirlap 1933. nov. 5.
~~Dátum hiányzik~~
Ernst Múzeumban rott. kiállí-
Ambrosi Gusztávval együtt
Rajzolás, fejlett komponálás
erő. Regebbi folyós, virtuós-
szerű előadását most egysze-
rűbb, nehezebb, parasztosabb
erőben naturalisztikusabb
stilus váltja fől, mely jobban
megfelel a modernebb
alaptechnikának is.
Lendülete most természetesebb
lett a természetből, mint
régebbi képein.

Hl

Méltóságos

dr. G e r e v

egyetemi ny.r.tanár
elnöke,

Római tudósítónk telefonjelentése

Róma, november 20.

(A „Magyar Nemzet" római tudósítójának telefonjelentése.) A líbiai háború régóta várt megélénkülése most valósággá vált. A csütörtöki olasz hadijelentés megerősíti azt a londoni rádiótól csütörtökre virradó éjjel kiadott hírt, hogy gépesített angol osztagok kedden reggel az egyiptomi—líbiai határvidéken *megkezdték az előnyomulást* mintegy 150 kilométer szélességben. Egy olasz tankhadosztály — teszi hozzá a jelentés — szerdán alkonyatkor az angol páncéljárművek egy részét körülzárta és megsemmisítette, miközben az ellenség egyéb részei visszavonultak.

Ezekhez az adatokhoz itteni illetékes helyen még megjegyzik, hogy a katonai tevékenység fokozódása Marmaricában „legkevésbbé sem lepte meg az olaszokat", hogy az a szakasz, melyet eddig az angolok maguk mögött hagytak „meg nem erősített, sivatagi keret volt", hogy „a két hadsereg zöme még nem vette fel egymással az érintkezést". Úgy vélik itt, hogy még korai volna nagyszabású angol offenzíváról beszélni, inkább csak a Marmaricában lefolyó csatáról van még szó. Végső megállapítása illetékes helynek azonban az, hogy egyáltalán *nem tekinthető az északafrikai front a Sztalin által már annyiszor kívánt második arcvonalnak,* mert hiszen ezen a területen folyt már háború, mint azt mindenki tudja, egy évvel ezelőtt is.

Sir John *Dill,* az angol vezérkari főnök szerdán ismeretessé vált távozását Rómában úgy magyarázzák, hogy az angol vezérkar *teljesen új haditerveket* dolgozott ki és most kísérlik meg ezeknek a terveknek megvalósítását. Az angol hadvezetőséget — mondják itt — különösen nyugtalanítja a német és velük szövetséges csapatok krimi és rosztovi előnyomulása és az egész angol keleti haderőt e részről fenyegető veszélynek kívánták a líbiai offenzívával elejét venni. Mert ha a németeknek sikerül elérni a Kaukázust, akkor a hatékony líbiai akció megindításával már elkéstek volna.

Az új angol előnyomulással kapcsolatban olyan nézetek is láttak napvilágot, hogy ezzel a *Weygand* tábornok körül kavargó eseményekbe kíván az angol kormány hatékonyan belenyúlni és Vichyre északafrikai katonai sikerek útján befolyást gyakorolni.

—ff —gy.

Helsinki tudósítónk telefonjelentése

Helsinki, november 20.

(A „Magyar Nemzet" helsinki tudósítójának telefonjelentése.) Az Aaland-szigetek kérdése hosszú idő után megint foglalkoztatja a finn sajtót. A *Helsingin Sanomat* csütörtöki vezércikkében kiemeli, hogy Finnország számára az Aaland-szigetek védelmi szempontból igen nagyfontosságúak. A lap azután egy külföldi újságban megjelent megállapításra, mely szerint a finneknek a háború után nem lesz gondjuk az Aaland-kérdésre, azzal felel, hogy Finnország nem az Aaland-szigeteket félti, hanem az egész ország biztonságát. Ennek pedig elengedhetetlen feltétele, hogy az Aaland-szigetek állandó védelmi készenlétben legyenek, háborúban is és az elkövetkezendő béke idején is.

L.

Zürichi tudósítónk telefonjelentése

Zürich, november 20.

(A „Magyar Nemzet" zürichi tudósítójának telefonjelentése.) A helyzet Washington és Vichy között az utolsó órákban annyira megromlott, hogy hivatalos washingtoni helyen csütörtök délben *már a diplomáciai viszony esetleges megszakításáról beszéltek.* Cordell *Hull* külügyi államtitkár hivatalos értesítést küldött a francia nagykövetségnek és abban közölte, hogy *Weygand* tábornoknak francia Észak-Afrika főparancsnoki állásától való felmentése miatt *a USA kénytelen revízió alá venni Vichyhez való viszonyát,* mert ez a változás és egyéb jelek arra vallanak, hogy Vichy a Németországgal való széleskörű együttműködés felé tendál. Az államhivatal (a washingtoni külügyminisztérium) óvja Vichyt egy ilyenirányú politikától, mely adandó esetben a diplomáciai viszony megszakítására vezetne.

Közben megérkezett a megerősítése annak a hírnek, hogy *Weygand*-t felmentették. Azt, hogy utódává *Platon* ellentengernagyot, a francia gyarmatügyi minisztérium államtitkárát nevezték ki, hivatalosan még nem erősítették meg. *Haye* washingtoni francia nagykövet az államhivatalban folytatott megbeszélései után az újságíróknak kijelentette, hogy *Hull* külügyminiszterrel a Németországban levő francia hadifoglyok részére történő amerikai élelmiszerszállításokról is beszélt, de az Egyesült Államok arra hivatkoztak, hogy a franciaországi helyzet tisztázásáig ezzel a kérdéssel nem foglalkoznak.

Stockholmi tudósítónk telefonjelentése

Stockholm, november 20.

(A „Magyar Nemzet" stockholmi tudósítójának telefonjelentése.) Az angol sivatagi offenziva Kairóban és Londonban egyaránt *nagy meglepetést keltett,* mert bár az időjárás megjavultával számítottak arra, hogy *Líbiából* ismét csatatér lesz, a várt időpontnál *egy hónappal hamarabb kezdődtek meg a hadműveletek.*

Weygand tábornok távozása eddigi állásából londoni vélemény szerint szintén *igen nagy jelentőséget nyer* a most folyó brit előretörés révén.

*

Washingtonból jelentik: *Knox* tengerészeti miniszter közlése szerint az első felfegyverzett kereskedelmi hajók a USA-ból egy hét mulva indulnak. Mostantól kezdve azok a panamai hajók is, melyek eddig panamai lobogó alatt haladtak, a USA zászlója alatt fognak közlekedni.

*

Tokióból jelentik, hogy a japán alsóház 19 tagja kilépett az új, úgynevezett impérium-pártból, tiltakozásul, mert a párt nem járult hozzá ahhoz, hogy a parlamentben a belpolitikáról ezekben az időkben vita induljon meg. A pártnak még egy tagját léptették ki, mert a pártfegyelem megszegésével adózási kérdésekről és az életszínvonal tárgyában interpellált. Az említett párt képviselőinek száma 334, az egész alsóházban pedig összesen 433 képviselő foglal helyet.

*

Washingtonból jelentik, hogy John *Lewis* szakszervezeti vezető nem volt hajlandó *Roosevelt* elnök javaslatára a szénbányamunkások munkabeszüntetésének kérdését egy munkabíróság hatáskörébe átengedni, azzal az indokolással, hogy a döntő határozatot a szombaton összeülő politikai tanács hozza meg. A képviselőháznak munkáskérdésekkel foglalkozó bizottsága viszont hétfőn fog összeülni, hogy a sztrájk elleni törvények kérdését megvitassa. Ezzel kapcsolatban *Lucus* szenátor kijelentette: itt volna az ideje már végre eldönteni, hogy *ki erősebb, Lewis vagy az Egyesült Államok kormánya.*

*

Az alsóház csütörtöki ülésén *Churchill* arról beszélt, hogy a brit sivatagi nagy csata csak most következik. A támadás zuhogó záporban indult meg. Részletesen beszélt Churchill a sivatagi háború sajátosságairól, melyek leginkább a tengeri csatáéhoz hasonlítanak. Kedden hajnalban kezdődött a támadás. Mint Churchill beszédéből kitűnik, az új akciót *Auchinleck* irányítása alatt *Cunningham tábornok* vezeti és ugyanakkor a földközitengeri flottát, mely igyekszik támogatni a szárazföldi akciót, *Cunningham tengernagy* vezeti.

Cz.

Churchill bejelentése az offenzíváról

Amszterdamból jelenti a *Német Távirati Iroda:*

Churchill miniszterelnök csütörtökön az alsóházban bejelentette, hogy az északafrikai harctéren megindult egy öt hónap óta előkészített angol támadás. Churchill az északafrikai harctéri viszonyokat tengeri háborúhoz hasonlította és azt mondotta, hogy két óra alatt minden eldőlhet egyik vagy a másik fél javára. Túlkorai lenne azonban — hangsúlyozta Churchill — már most örömünnepet ülni. Minden a most meginduló csatától függ. *(MTI.)*

Eden nyilatkozata

Stockholmból jelenti az *NST:*

Mint Londonból jelentik, *Eden* külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén kijelentette, hogy Finnország ellen *tengeri akció* van folyamatban. Ezt az államot az ellenség által megszállt országnak tekintik és minden hajóját, amelyre rábukkannak, elkobozzák. A külügyminiszter hozzáfűzte, hogy szavait nem kell úgy értelmezni, mintha nagyobbarányú flottatámadás volna folyamatban az illető állam ellen.

A külpolitika hírei

Berlinből jelenti a *Magyar Távirati Iroda:* Dr. *Göbbels* birodalmi miniszter december elsején a berlini Német Akadémia rendezésében a Frigyes Vilmos-Egyetem aulájában előadást tart *A helyzet* címmel.

New Yorkból jelenti a *Német Távirati Iroda:* Mint a *New-York Herald Tribune* jelenti, *Hull* külügyminiszter kapta meg az 1941. évi amerikai zsidó érmet. Hull köszönőlevelében kijelentette, rendkívül hálás azért a magas megbecsülésért, amelyet az érem elnyerése jelent. *(MTI.)*

Berlinből jelenti a *Német Távirati Iroda:* A „Swissair" svájci légi forgalmi társaság a német Lufthansa közlése szerint újból üzembe helyezte a Zürich—Stuttgart—Berlin légi járatot. Hétköznapokon mindkét irányban egy-egy repülőgép közlekedik. *(MTI.)*

Rómából jelenti a *TP:*

Az olasz hivatalos lapban közölt rendelet szerint azonnali érvénnyel tilos a magánépítkezés a királyság egész területén. A már megkezdett építkezéseket be kell fejezni. A már meglévő épületeket a közmunkaügyi minisztérium külön engedélye nélkül tilos lebontani. A földművelő lakosság házépítéseit nem érinti ez a tilalom.

Szófiából jelenti a *Stefani:*

Mint Burgasból jelentik, a bolgár partok közelében egy szovjet tengeralattjáró megtorpedózta és elsüllyesztette az 527 tonnás *Enige* török hajót. A hajóról csak két tisztet tudtak megmenteni, a legénység 14 tagja hiányzik.

Az *Enige* Burgasból indult el Isztanbul felé. A hajót a délutáni órákban bolgár felségvizeken torpedózták meg. Az újabb szovjet kihívás igen élénk méltatlankodást keltett. *(MTI.)*

Tokióból jelenti a *Német Távirati Iroda:*

Kametaro Tominaga őrnagy mint a hadsereg sajtóosztályának szóvivője nyilatkozott Japán délről való bekerítésének kérdéséről. Megállapítása szerint Japán bekerítése az Egyesült Államok vezetése alatt folyik, amelyek a Csendes-tenger nyugati részén levő országokat Japán ellen fölbujtatják. *Holland-India, Malaya-India, Burma* és *Csungking* nem egyebek, mint bábok az Egyesült Államok kezében; valamennyien sorsukat az Egyesült Államok kezébe tették le és ázsiai öntudatukról megfeledkeztek. Minthogy egyrészt a japánellenes bekerítési front lényege világosan felismerhető, másrészt hiba volna teret engedni annak, hogy az ellenséges érzületű propaganda hatást fejthessen ki. *(MTI.)*

Az első benyomás —

döntő, mert a zavaró csekélységek első pillanatra kiderülhetnek. Milyen kellemetlen, ha az első mosoly elárulja a gondos szájápolás hiányát. Az ODOL használata tökéletes szájápolás, mert alaposan tisztít, elpusztítja a baktériumokat és üde lehelletet biztosít. A száj kellemes illatáról és jó egészségéről gondoskodik az ODOL.

Francia képek

Vichy, november

(A „Magyar Nemzet" tudósítójától.) A nyugati társadalom egyik kifejezésmódja a hallgatáson kívül — amit egy téves közmegállapítás a csend halott fogalomköréhez csatol — a képes beszéd. Ez persze bizonytalan eszköz, mert félreérthető vagy néha egyáltalában nem is érthető. Az író, aki vívódó lelkiismerettel keres formát mondanivalóinak, vállalni kénytelen a kockázatot, hogy a szemébe vágják:

— *Finom árnyalatok, uram, de nem értem, egyáltalában nem értem . . .*

Pierre *Béarn,* a *De Dunkerque à Liverpool* című könyvújdonság szerzője elviselhetetlennek tartotta azt a gondolatot, hogy olvasói képtelenek behatolni szimbolizmusának mélyébe. Ezért hirdetést tett közzé, hogy minden szombaton 3 és 7 óra között kiadójának fogadószobájában személyesen is rendelkezésre áll és bizalmas négyszemközt készséggel megvilágítja ködös paraboláinak értelmét. Íme, milyen bolond világ ez! Azon a földön, ahol alaptörvénnyé vált a forradalmi tézis, hogy *les questions irritantes sont précisément les seules questions à traiter, éppen és egyedül a nyugtalanító kérdések a megtárgyalandó kérdések,* a szabadon szárnyaló eszme klasszikus földjén a tehetetlen igric meghitt *tête-à-tête*-ben hajol olvasója fülébe, hogy belesuttogja példázatainak igaz jelentőségét.

— *Ezt akartam hát mondani, barátom!*

— *Ezt? . . Akkor engedje meg, hogy átöleljem Önt!*

Lehet, hogy Pierre Béarn kezdeményezése új műfajt teremt: a közvetlen, szájtól a fülig terjedő, szívnyujtja szívnek véresen irodalom közlési módszerét. Erre vall Roger *Salardonne*-nak, az *Effort* munkatársának az a terve, hogy a szerkesztőséggel szemközt lévő kávéházban délelőttönként vendégül látja azokat az előfizetőket, akik zavarban lennének cikkeinek lényeges értelmét illetőleg. Nincs kétség benne, hogy a nemes publicistának rendkívüli közönségsikere lesz. Anélkül azonban, hogy ezzel megoldódnék a tömegek nevelésének és vezetésének problémája. Mert hol van az az író vagy közíró, aki — az *Effort* példányszámát véve alapul — százezres példányszámban lenne képes gondolatainak vagy érzelmeinek szent titkait a hívek fülébe suttogni?

Ki írhatna bölcsebb és férfiasabb vezércikket, mint amelyet *La Patience* címen tett közzé a *Figaro?* *A türelem.* Ez az írás csak a türelemről beszélt, mint filozófiai fogalomról. Amely ugyan nem nagyobb, de időszerűbb erény, mint a többi virtus. Mert minden időkben vannak szükséges és kevésbbé szükséges erények. S a *Figaro* úgy véli, hogy ebben a korszakban a türelem a legelső erény. Hiszen La Fontaine is felismerte már, hogy *la patience vaut mieux que la violence.* Hogy a türelem többet ér, mint az erőszak. S már Buffon is azt hirdette, hogy *le génie est une longue patience.* A zseni (amely mindig a legelső hadvezér) csak tartós türelem. Ezért azután *la patience est la vertu des forts. Manquer de patience, c'est étaler sa faiblesse.* A türelem az igazán erősek erénye. S aki türelmetlen, a gyengeségéről tesz tanuságot.

A világháború alatt bőven szedte a túszokat — mert öreg ez az intézmény, akár a bánat — Franciaország is. A köztársaság azonban a maga sajátosan gyönge, erkölcsi meg jogeszményekkel bíbelődő módján csak formálisan, közigazgatási rendszabályként élt a rendelkezésre álló kezesekben rejtező végtelen hatalomforrás lehetőségével.

Adósságom, tábornok úr,
Akár csak a tenger,
Viszont minden hitelezőm
Tuszra termett ember!

— bökverselte a francia megszállás idején az *Aradi Közlöny*-ben *Nóti* Károly. A túsz-problémát tehát, a mai époszi légkör helyett, sanzonatmoszféra övezte.

Asszony, szabó, suszter s bankár
Olyannyira nyúznak,
Hogy ha lehet, Mon Général,
Sorozzon be túsznak . . .

— fejeződött be, hogy ma kortörténelmi adalék lehessen, a néhai bökversike.

Gallicus

Gazdasági felszerelés önkéntes árverése

december 15-én 8 órakor.

L. 45 Case hosszhengeres traktor, Gem traktor, 10 atm. túlhevítős 12-es Wolf lokomobil, cséplőgépek, Potkus szelektor, ásványi szártépő, áramfejlesztőtelep akkumulátorral, légabroncsos 50 mázsás kocsi, 45 szekér, valamint nagyszámú egyéb felszerelési tárgy és anyag. **FELSŐSÁGI GAZDASÁG. SIMASÁG.** Tel.: Sajtoskál 5. U. p.: Sajtoskál, Sopron m. **Érdeklődőknek szívesen küldünk katalógust kikiáltási árakkal.** A Szombathelyről 5.55 órakor, Sopronból 5.20 órakor induló vonatokhoz **Tormaspuszta** állomásra kocsit küldünk.

Lapok szemléje

A Pesti Ujság csütörtök délutáni számában „Gyűlöletre nevelnek az angol iskolákban!" címmel az alábbi cikket közölte:

A *Német Külpolitikai Intézet* érdekes könyvet bocsátott ki legutóbb *Németgyűlöletre nevelnek az angol iskolákban* címmel. A könyv írója, Max *Lehmann*, végighalad a történelmen és megvilágítja, hogy milyen hamis beállításban, elferditett adatokkal tárják a német nép történetének egyes mozzanatait az angol ifjúság elé.

„A németek eredete a sötét barbárság homályában vész el" — ismertetik meg a kis gimnazistát a germánokkal. Máskép nem is igen beszélnek róluk, mint barbárokról, akik kapzsin, vadul törnek Európára és annak kultúrájára. Az ősi germán kultúráról, művészetről, társadalmi berendezettségről egy szót sem említenek.

A középkor világhatalmának, a német-római császárságnak jelentőségét néhány szóval elintézik. A X. és XI. századot, e hatalom fénykorát mint a nyugati monarchiák kialakulásának korát állítják be. Nagy Ottóról, a nyugat-római birodalom megszervezőjéről alig, hogy megemlékeznek.

Luther, az angol tankönyvek szerint, goromba, erőszakos forradalmár volt.

Az „erőszakos" szót az angol történelemtanárok, ahol csak tehetik, összekapcsolják a „németek" fogalmával.

Nagy Frigyest homályba borítja az angol oktatás. Két mozzanatot emel ki a porosz király uralkodásából: 1. „Ellopta" Sziléziát; 2. megszegte a franciákkal kötött szerződést.

Az 1871-es egység megalapítóját már több színnel festik. Vérbe-vasba burkoltan áll az angol diák előtt Bismarck. Kegyetlensége és hatalmi tébolya mellett kétszínű játékot űz, barátait becsapja, áldozatai köré sötét hálót sző. Mindezt a németek lángeszű, egyeneslelkű, tisztult szellemű Bismarckjáról tanítják!

Az 1871-es német egység kialakulását nem mint a népi erőkből kiindult természetes fejlődés eredményét, hanem egy hatalmi politika záróakkordját tekintik.

A világháború előtti helyzet megvilágításánál az angol történelemkönyvek a feneketlen gyűlölet hangján szólnak Németországról. Népek szabadságát veszélyeztető világpolitikájával, mérhetetlen hatalmi törekvéseivel, állandó kardcsörtetésével a világháború egyetlen okozója a Német Birodalom — hallja az angol kisdiák.

A németség története a világháborúig az angol tankönyvekben nem egyéb, mint „bizonyítékok" sora, hogy Németország egyesegyedül felelős a világháborúért.

Az elismerten legkiválóbb katonanemzetnek, a németnek hadvezetéséről így írnak az angol történelemkönyvek: *„A németek a háborúban minden emberiességről elfeledkeztek. Terror, a civilizáció megtagadása, durva erőszak jellemezte magatartásukat. A tanuló maga is megalkothatja ítéletét róluk: „barbárok voltak és azok is maradtak".*

Az angol történelemkönyvek legtöbbje a világháborúval végződik. Az angolok diadalujjongása, a versaillesi békeszerződés a záróakkord.

Max Lehmann összegezi az eredményt: Az angol történetírás nem más, mint a német nép elleni gyűlölet tervszerű elhintése.

Hírek Szerbiából

Belgrádból jelenti a *Bud. Tud.:* A *Novo Vreme* című lap hosszú cikkben foglalkozik a szerbiai belső állapotokkal s ezzel kapcsolatban a többi között ezeket írja: Minden reményünk megvan, hogy a hályog eltűnik a szemekről, az emberek visszanyerik szerb öntudatukat. A lap azzal fejezi be a cikkét, hogy rövidesen várható az az idő, amikor az egész Szerbiában visszaáll a rend és *a nemzeti egyetértés.*

*

A szerb közoktatásügyi minisztérium rendeletet bocsátott ki a belgrádi egyetem újjászervezéséről. Eszerint a jövőben a minisztérium szigorú ellenőrzés alá veszi az egyetemet s kezelésbe veszi az egyetem alapjait. Feloszlatnak minden diákszervezetet és a szervezetek vagyonát átadják az egyetemi tanácsnak.

*

Belgrádból jelenti az *NST:* Az *Obnova* című lap a kommunistaellenes tisztogatómunka eredményeiről számol be. A Belgrád és Kragujevác közötti területen megöltek hét, megsebesítettek hét és elfogtak négy kommunistát. Ennek a vidéknek egy másik helyén megöltek harminc kommunistát, sokakat, köztük aszszonyokat is elfogtak. A Rudnik hegységben a kormánycsapat megsemmisített egy nagyobb kommunista bandát. A harcban 64 kommunista elesett. A délszerbiai Raska közelében megöltek hatvanöt kommunistát, százat megsebesítettek, hatvannégyet elfogtak.

Hírek a USA-ból

Washingtoni jelentés szerint *Roosevelt* proklamációt adott ki, amelyben a külföldiek és az amerikai polgárok ki- és beutazását szabályozzák. Az intézkedések nagyon szigorúak. Egyetlenegy külföldi sem hagyhatja el a USA-t, ha a külügyminisztérium véleménye szerint az elutazás az állam érdekeit sértené. A beutazó külföldieknek olyan okmányokat kell felmutatniok, melyből megállapítható, hogy beutazásuk az illetékes hatóság által előzetes jóváhagyást nyert. Az amerikai polgároknak, ha hazájukat el akarják hagyni, több okmányt kell felmutatni, mint eddig és az amerikai tengerészeknek, ha hadizónába utaznak, útlevelet kell magukkal vinniök.

Hírek Norvégiából

A norvég rádió és a norvég sajtó az utóbbi napokban *rendkívül heves támadásokat intézett Svédország ellen.* A norvég sajtónak ez a támadása Svédország ellen azok miatt az anyagi támogatások miatt van, amelyben Svédország a norvég népet részesítette. A *Fritt Folk* című lap, amely Quisling orgánuma, a következőket írja: Nagyon kellemetlen egy népnek, amely azelőtt mindig csak adakozott, most alamizsnákat kénytelen elfogadni. S még kényelmetlenebb az, ha ezeket az alamizsnákat egy olyan néptől kapja, amely zsidó demokrata klikk vezetése alatt áll.

A svéd lapok egy része válaszolt ezekre a támadásokra, amely a következőképpen foglalható össze: A norvég népnek nyujtott svéd segélyt Svédországban sohasem tekintették alamizsnának, csak a testvérnépen akartak segíteni, amely most bajban van. Svédország a támadások ellenére is támogatni fogja a norvég népet, amely súlyos órákat él.

*

A sajtó legutóbb beszámolt arról, hogy a bíróságon számos egyén letartóztatását rendelték el. Több halálos ítéletet hoztak nyilvánosságra. A halálra ítéltek kegyelmi kérvényt nyujtottak be s ezért az elítéltek neveit még nem közölték a nyilvánossággal.

*

A norvégiai lakosság burgonyaellátása tekintetében újabb rendelkezéseket adtak ki. Mindenkinek burgonya-ürlapot kell kitöltenie, hogy megállapítsák, november 20-án kinél mennyi burgonya volt felhalmozva. Az ürlapokat a posta és az újságkiosztók osztják szét. Minden család köteles azonkívül megjelölni, hogy augusztus 1-éig mennyi burgonyára van szüksége.

Hírek Horvátországból

Zágrábból jelentik: A horvát hivatalos lap közli azoknak a személyeknek a névsorát, akik kötelesek a vagyonukat bejelenteni. A bejelentés alapján egy különbizottság vizsgálja meg, vajjon a szóbanforgó személyek a jugoszláv uralom alatt nem jutottak-e törvénytelen vagyongyarapodáshoz. A közzétett névsor alapja az a rendelkezés, amely vagyonának bejelentésére és vagyongyarapodásának igazolására kötelezi az összes volt jugoszláv minisztert és szenátort. A névsoron harmincegy volt miniszter, húsz volt szenátor neve szerepel, közöttük *Dzsaffer* D. Kulenovics, az újonnan kinevezett helyettes miniszterelnök, *Macsek* Szvatko horvát parasztvezér is szerepel.

*

Zágrábból jelenti a *Hrvatski Narod:* Dr. *Toth* Dragutin kereskedelmi és iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel a folyó esztendő végén meghosszabbítja a nem fényűzési cikkek behozatalára érvényes rendelkezéseket. Ez a rendelet nem vonatkozik a Magyarországból, Svájcból, Bulgáriából, Finnországból és Szlovákiából eredő behozatalra, mert az ezekből az országokból tárolt árukra a Külkereskedelmi Hivataltól behozatali engedély szükséges.

*

Zágrábból jelenti a *Hrvatski Narod: Werner* Iván polgármester elnöklete alatt ülést tartottak. Az ülésen a város lakosságának élelmiszerellátásáról és az élelmiszerelosztásról tárgyaltak.

*

1918 december 5-én nagy tüntetések voltak Zágrábban. Akkoriban a szerb haderő a horvátokkal szemben fegyverét használta — írja a *Hrvatski Narod.* Most ezekben a harcokban elesett horvát vértanukat közös sírba temetik, hátramaradottjaikról pedig az állam gondoskodik.

Hírek Hollandiából

Rotterdamból jelenti a *Deutsche Zeitung in den Niederlanden:* Mint ismeretes, a rotterdami Szent Erzsébet-templomot október 3-án éjjel angol bombázók súlyosan megrongálták. A német hatóságok a helyi hatóságokkal együtt mindent elkövetnek, hogy a templomot kijavítsák, hogy azt, mint imaházat használni lehessen. A romok eltakarítása csak most történt meg s így a kárt is csak most lehetett megállapitani. A templom beomlásától nem kell tartani, az oldalfalak, amelyek teljesen bedőltek, most fafallal fogják helyettesiteni. Biztos, hogy amit az angol légi kalózok elpusztítottak, abból sokat többé nem lehet helyreállítani. A műkovácsdíszítések teljesen elpusztultak s a mozaik-ablakok is. A gyóntatókápolnát telitalálat érte. Megsérült az oltár és az orgona is súlyosan. Azonban mégis mindent elkövetnek, hogy Rotterdam egyik legszebb emlékét ismét helyre lehessen állítani.

*

Utrechtből jelenti a *Deutsche Zeitung in den Niederlanden:* Utrechtben minden esztendőben a téli hónapok elkövetkeztével sokszáz kerékpáros hollandiai körutazásra jelentkezik. Ez a kerékpározás nyolc napig tart s az idén 1550 kerékpáros vesz részt azon.

*

Middelburgból jelenti a *Deutsche Zeitung in den Niederlanden:* A middelburgi városi könyvtár homlokzatát bombatámadás érte, úgyhogy azt nem lehet helyreállítani. Most elhatározták, hogy a homlokzatot teljesen lebontják és új homlokzatot építenek.

Rendeletek

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokban a vezető állások betöltése tárgyában kiadott kormányrendelet értelmében alakítandó véleményező bizottságok szervezéséről és működéséről. A rendelet részletesen intézkedik a véleményező bizottság tagjainak fogadalomtételéről, ügyrendjéről és a vállalatok részéről a megbízni kívánt személyekkel kapcsolatosan teendő bejelentésekről.

A rendeletet a hivatalos lap pénteki száma közli.

*

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendeleteket adott ki az ez évi tilolt len és lenkóc, valamint tört lenszalma legmagasabb eladási árának megállapításáról, valamint a borok viszonteladói és fogyasztói ármegállapításának kiegészítéséről. Mind a két rendeletet pénteki számában közli a hivatalos lap.

Német és olasz lapszemle

Göring marsall lapja, az esseni *Nationalzeitung* jelenti Saarbrückenből: A háború következtében *Westmark* körzetben közel 400 falu, amelyek a *Siegfried*-vonal vidékén terültek el, részben elpusztultak, részben több-kevesebb kárt szenvedtek. Mint most közölték, a 400 faluban több mint tízezer házat és mezőgazdasági ingatlant, továbbá többszáz hidat és ipari üzemet teljesen szétromboltak. Az 1940 július 1-én megkezdődött ujjáépítés során először a könnyebb rombolásokat hozták helyre, úgy, hogy ezek közül aránylag rövid idő alatt egy nagy rész ismét lakható állapotba került. Lényegében ezeket a munkálatokat be is fejezték. Az erősebben elpusztított községekben erélyesen folytatják a munkát. Nyugat-Lotharingiának azon a vidékén, ahol új német települések történtek, több mint 350 községben kezdték meg a lakóházak és gazdasági épületek helyreállítását, mert ezek annyira elhagyott állapotban voltak, hogy *a Dél-Pfalzból érkező német telepesek nem vehették igénybe.* A Westmark egész egykori területén az ujjáépítés munkája során eddig 70.000 ingatlant állítottak helyre 150.000 lakással. Ezek közül Saarbrückenre, Zweibrückenre és Pirmasenre 50.000 lakás esik.

*

Az olasz földmüvelésügyi miniszter elrendelte, hogy az olasz konzervipar a jövőben nem vásárolhat feldolgozásra almát és körtét. A rendelet indokolása szerint más gyümölcsből megfelelő kínálat áll a konzervipar rendelkezésére. Ugyancsak a földmüvelésügyi miniszter rendeletére jutalomban részesülnek mindazok, akik a városokba fát szállítanak.

*

A *Neues Wiener Tagblatt* közli a prágai munkaügyi minisztérium tájékoztatását a protektorátusban folyamatban levő vagy megindítandó vízgazdálkodási munkálatokról. A Moldva és az Elba folyó vidékén az elkövetkező években 2.6 milliárd köbméter vizet fognak duzzasztani és erre a célra 280 völgyzáró berendezést kell épiteni. Hogy biztositsák a hajózási az Elba folyó német szakaszán Aussig alatt, szükség lesz háromnegyed milliárd köbméter víz duzzasztására. A Duna—Odera-csatorna vízvesztesegének fedezésére 120 millió köbméter vízre lesz majd szükség. Az egész csatorna vízszükségletét 40 milliárdra becsülik. Ezt a vízmennyiséget csak úgy tudják előteremteni, ha a felhasznált víz egy részét újból visszaszivattyúzzák.

*

A protektorátusban elrendelték, hogy a beszolgáltatásra kötelezett mezőgazdasági termékeken kívül még a következő agrártermékeket kell beszolgáltatni: borsót, lencsét, babot, repcét, mákot, lent, mustárt és kendermagot. Kivétel csupán az önellátásra szolgáló bizonyos mennyiség és a vetőmag.

*

Valamennyi német lap közli a német birodalmi vasutak következő hirdetését:

— Hatalmasan megnőtt a német birodalmi vasút feladata. A nagy Német Birodalom határain messze túlfeszíti közlekedési hálózatát. A feladat megoldása döntő jelentőségü a harcoló csapatok és a haza számára. *Minden teherkocsit a lehető legjobban ki kell használni.* Ami nem fontos, az nem terhelheti meg a birodalmi vasutat. *A rendelkezésünkre álló teherkocsi-parknak állandóan gördülnie kell.* Figyeljen a következőkre: a teherkocsit használja ki egészen a raksúlyig és a belső német forgalomban *a vagonra kiírt teherbíróképességen felül még ezer kilogrammot rakjon a kocsira.* Használja ki ezt a lehetőséget az utolsó kilogrammig. Kerülje el a teherkocsi mindenfajta megrongálását úgy a ki-, mint a berakásnál. A teherkocsi javító munkálatai értékes tehertér elvesztését jelentik önre és a közösségre nézve. Segíts a német birodalmi vasútnak és magadon segítsz.

Az erdélyi katolikus egyházmegye közgyűlése

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi római katolikus egyházmegyei tanács csütörtökön délelőtt tartotta ez évi rendes közgyűlését. *Az erdélyi katolikusság parlamentje egynapos előzetes értekezlet után ült össze és az erdélyi katolikusság összes kérdéseit letárgyalta.* A Szent Mihály székesegyházban hallgatott szentmise után *Sándor* Imre püspöki helynök a katolikus gimnázium dísztermében nyitotta meg a közgyűlést. Történelmi visszapillantást vetett az Erdély és az anyaország únjának megvalósítására irányuló törekvésekre s azt fejtegette, hogy Erdély katolikus társadalma mindig törhetetlen bizalommal és áldozatkészséggel nézett a jövőbe.

— A történelem sorscsapásai megtanítottak bennünket arra — fejezte be szavait —, hogy egy életerős faj a nehéz küzdelmek során kitermeli létének, művelődésének és boldogulásának eszközeit és intézményeit. *Erőinket és intézményeinket most is meg akarjuk és meg fogjuk tartani nemcsak azért, mert azok szivünkhöz nőttek, hanem mert a nemzet számára is pótolhatatlan erőt jelentenek.*

Végül kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elnöki megnyitó gróf *Teleki* Pál, gróf *Csáky* István és az egyházmegye több érdemes tagjának elhúnytáról. A közgyűlés hódoló táviratot intézett a kormányzóhoz, *XII. Pius* pápához és táviratban üdvözölte a bíboros hercegprímást, a miniszterelnököt, a kultuszminisztert és másokat. Majd a *bizottsági jelentéseket* hallgatták meg. Más határozati javaslat kimondotta, hogy tovább dolgoznak az ifjúság gyakorlati pályára való terelése és az ezt a célt szolgáló intézmények fejlesztése érdekében és állást foglalnak a cserkészet fenntartása mellett.

Művészeti hírek

Biai Főglein István képei a Tamás-Galériában

Modern festőink egyik legjobbika, *Biai Föglein* István, kiválóan franciás iskolázottságú művész. Három-négy év java termését gyüjtötte össze mostani kiállításán, a Tamás-Galéria helyiségeiben. Bravúros és finoman jellemző arcképek váltakoznak csendéletekkel, tájképekkel, rajzokkal. A rajznak és a vonalnak abszolút biztos mestere; összhatásaiban és részleteiben egyaránt nemes és fordulatos. Színeiben a tompább és opálosabb tónusokat kedveli; színskálájában némileg higgadt és tartózkodó — de ezen a bizonyos homályosságon belül aztán ötletes és elmélyült finomságokkal lepi meg a nézőt. Ez az árnyalatosság nagyon hatásosan érvényesül arcképein, melyek egyszerre jók ábrázolásnak s ami a mai „társadalmi" arcképfestészet világában egészen szokatlan dolog, művészi teljesítménynek is; csendéletei, üvegképei halk tónusai épúgy a legnemesebb iskolát és szemléletet mutatják, mint párizsi és hollandiai városképei. A maga mértéktartó és higgadt módján, mely igen tág és elmélyedt festői műveltség és szemlélet megnyilatkozása, Biai Főglein oda sorakozik legjava új festőink közé. A szemlélet és látás szellemes szabadsága, eredeti franciás szelleme, elfogultságoktól és merev iskoláktól való mentessége olyan utakat mutatnak neki, ahonnét biztosan további fejlődést remélhet még s ahonnét szép értékeket hozhat egész mai piktúránknak, mely bizony igen rászorul az egyéniség és a bátor tekintet rendkívüli adományaira.

Gogolák Lajos

Schöffer Nándor és felesége, **Milch Tekla** a maguk és az egész gyászoló **család** nevében mély fájdalommal jelentik, hogy reménységük, büszkeségük, egyetlen fiuk,

Schöffer Róbert

a m. kir. áll. Mátyás király gimnázium felso tanulója

hosszu szenvedés után 17. életévében, 1941 november 19-én elhunyt. Temetése 1941 november 21-én, pénteken délután ½2 órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben.

Mindenünk, Isten Veled!

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Deutsch Artúr és fia: **Pali** úgy a maguk, valamint az egész rokonság nevében porig sujtva és összetörve a rettenetes tragédiától, jelentik, hogy imádott leánya, illetve nővére, életük büszkesége, szemükfénye

Györgyike

élete virágában, 18 éves korában, tragikus baleset következtében november 15-én örökre itthagyott bennünket.

Egyetlen drágánkat 1941 november 21-én 1 órakor temetjük a rákoskeresztúri temető halottasházából, édesanyja mellé.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Összeadás
tökéletes
hírszolgálat
+ vásárlóképes
olvasótábor
+ eredményes
hirdetés
= Magyar Nemzet

Rádió-műsor és őszinte kritika • A britanniások

VILÁG

1074 SZÁM * ÁRA 60 FILLÉR — Főszerkesztő SUPKA GÉZA DR. — 1948 DECEMBER 29 * SZERDA

Behatoltak Tiencsinbe a néphadsereg csapatai

Ázsia népei összefognak a holland támadás ellen

Dél-Palesztinában, a negevi körzetben az elmult 24 órában is folytatódtak a harcok. Az egyiptomi hadvezetőség erős zsidó támadások visszaverését jelenti. Az izraeli vezérkar jelentése szerint tegnap — a fegyverszünet óta elsőízben — *Jeruzsálemben is kiujultak a harcok.* A biztonsági tanács tegnapról mára halasztotta a palesztinai helyzet megvitatását. A vita alapjául *Bunche* dr.-nak, az UNO közvetítőjének legújabb jelentése szolgál, amely kiszivárgott hírek szerint — Egyiptom panaszát támogatva — *Izraelre hárítja a felelősséget a harcok fellángolásáért.*

A biztonsági tanács

a palesztinai kérdés megtárgyalása után — esetleg még ma — visszatér az indonéziai helyzet tanulmányozására. Indonéziában közben változatlan erővel folynak a harcok. Az MTI batáviai jelentése szerint a köztársasági erők Kelet-Jávában támadást indítottak a holland csapatok ellen. Hadműveleteiket komoly mértékben támogatják a partizán-kötelékek, amelyek Nyugat-Szumatrában is sikeresen küzdenek a hollandok ellen. *Ázsia népei teljes egységben foglalnak állást Hollandiával szemben.* India, Pakisztán és Ceylon után most Burma is elzárta területét a holland repülők és hajók elől, sőt az Arab Liga államai is hasonló lépésre készülnek, ami a Szuezi-csatornát is elzárná a holland tengerészet elől.

Hollandia delegátusa a biztonsági tanács tegnapi ülésén nyiltan elismerte, hogy a holland csapatok folytatják hadműveleteiket s kijelentette, hogy Hollandia »*egyelőre saját szempontjait tanulmányozza.*« Az ülés során a szovjet és az ukrán delegátus szégyenteljesnek és törvénytelennek bélyegezte a holland akciót, sőt az ukrán kiküldött még arra is rámutatott, hogy »Hollandia amerikai támogatás nélkül képtelen lett volna ilyen alaposan felkészülni a hadműveletekre.« A szavazás során azonban a tanács nem fogadta el a harcok azonnali beszüntetését és a holland csapatok visszavonását indítványozó szovjet, illetőleg ukrán javaslatot.

A Pravda

az indonéziai fejleményekről szóló cikkében *élszent magatartással* vádolja meg az USA kormányát és leszögezi: »Senki sem tagadhatja, hogy az Indonéziában lejátszódó események nemcsak az USA tudtával, hanem jelentős, sőt döntő mértékben *az Egyesült Államok sugalmazására történtek*«. Párisi MTI-jelentés szerint a *Washington Evening Standard* is azon a véleményen van, hogy »amerikai illetékes köröknek tudomásuk volt a hollandok indonéziai támadási terveiről és »helyeselték azokat.« Ugyancsak az MTI jelenti Párisból, hogy a *Chicago Tribune* éles hangon elítélve a hollandok akcióját azt írja, »ha a törvény mindenkire egyformán vonatkozik, akkor Julianna királynőt, tanácsadóit hadvezéreit, *Attleet, Marshallt,* valamint az amerikai kiképző tiszteket *ugyanaz a sors illeti meg, mint Tozsót, akit háborús bünösség miatt a napokban akasztottak fel.*« A Távol-Kelet másik hadszínterén: Kínában változatlan erővel folynak a harcok. A néphadsereg offenzivájának pillanatnyi főcélpontja Hankau, amely felé az elmult 3 nap alatt 130 kilométert haladt előre. Tiencsin sorsa megpecsételődött.

Ma délelőtt érkezett jelentés szerint a néphadsereg előőrsei *behatoltak Tiencsin külvárosaiba.* Nankingban egyre nő a zűrzavar. *Csang Kai Sek* és a *Szun Fo*-kormány Csungkingba, Kína háború alatti fővárosába akarja áttenni székhelyét. A kinai fővárosban egyébként úgy tudják, hogy *Szun Fo* teljhatalmat kapott Csang Kai Sektől a béketárgyalások megindítására, sőt beavatott körökben úgy tudják, *Csang Kai Sek kész lemondani, ha ez lenne a tárgyalások előfeltétele.*

Keleteurópai

viszonylatban 4 jelentés érdemel figyelmet: 1. A »Szocialista Munka Hőse« kitüntetés alapításának tizedik évfordulóját a *Pravda* igy ir: »A szovjet kormány ezzel a kitüntetéssel megmutatja, milyen nagyra értékeli az ipar, a tudomány, valamint az állami és katonai élet területein elért kimagasló teljesítményeket. A szocialista rendszer nemcsak a létfenntartás eszközének tekinti a munkát, hanem *az emberi tehetség állandó megnyilvánulásának.* 2. Lengyelország erélyeshangú jegyzékben tiltakozott Londonban az ellen, hogy a »Keletről Küldöttek Érdekközösége« nevet viselő német irredenta egyesülés brit támogatással *lengyelellenes tevékenységet fejt ki.*

Lengyel közlés szerint hasonló jelenségek mutatkoznak Németország amerikai és francia megszállási övezetében is. 3. A brit kormány Adrian *Holman* eddigi bukaresti követet Havannába helyezte át és utódjává Walter *Roberts* perui brit követet nevezte ki. A központi szolgálattételre berendelt Sterndale *Bennet* szófiai brit követ utódja Paul *Mason* lett. 4. Négy hónapig tartott tárgyalás eredményeképpen Nagybritannia és Jugoszlávia rövidlejáratú kereskedelmi egyezményt, a Jugoszláviában államosított brit vagyon kártalanításáról szóló megegyezést, valamint egy pénzügyi egyezményt kötött egymással.

Jugoszlávia kártalanításképpen *4.5 millió fontsterlinget fizet az államosított angol érdekeltségek tulajdonosainak.* A *New York Herald Tribune* szerint valószinű, hogy az USA is kereskedelmi egyezményt köt Jugoszláviával. Az amerikai külügyminisztérium legutóbb hivatalosan is bejelentette, hogy amióta *Tito* szembehelyezkedett a Tájékoztató Iroda határozatával, azóta az *USA megfontolás tárgyává tette eddigi magatartását Jugoszláviával szemben.*

Búcsú a Közmunkatanácstól

Irta Harrer Ferenc

Ez év végével, hetvennyolc évi fennállás után megszünik a Budapest kialakulásában nagy szerepet játszó, sokszor kritizált a most elmulásában mégis némi elégikus hangulatot kiváltó Fővárosi Közmunkák Tanácsa. Budapest — mint a reá vonatkozó törvény mondja, »országos érdekből« — naggyá és vonzóvá varázsolásának vágya szülte; az akkor még külön városok egybefogásának szüksége és a feladat végrehajtásában a kormány és a városok együttmüködésének kivánatossága pedig megszabta szervezetét.

A közmunkatanácsi törvény — az 1870. évi X. t. c. — a Közmunkatanácsnak elsősorban városfejlesztési feladatokat, alkotásokat szánt és ezekre pénzforrásokat is bocsátott rendelkezésére, nevezetesen a főváros fejlesztésére felvett 24 millió forintos állami sorsolási kölcsön egy részét és egy, városi telkek eladásának jövedelméből és állami adóbevételekből folyamatosan dotált állandó pénzforrást, a Fővárosi Pénzalapot. Emellett hatáskörébe utalta az önkormányzattal párhuzamosan városrendezési tervek készítését és az építési szabályok megalkotását. Továbbá másodfokú építésügyi hatósággá tette meg és felruházta felügyeleti joggal az önkormányzat építési ügyeiben. Végül megadta neki az utcaelnevezés kétes dicsőségü jogát.

A Közmunkatanácsnak részben szervezeti törvényében, részben későbbi törvényekben kapott megbizások alapján végzett munkálataiból a következők emelendők ki: az Andrássy-út és a Nagykörút nyitása, a belső körút megépitése, a Kossuth Lajos-utca kiszélesítése, a Kossuth Lajos-tér és a Szabadság-tér kialakítása, a Madách Imre-tér kiképzése és a Madách Imre-út megnyitásának elindítása, a Szent István-park, a pesti dunaparti forgalmi út, az új hidak hídfeljáróinak megépítése és a Lágymányos feltöltése, végül különleges feladatként a Szent Margitsziget fenntartása és fejlesztése.

A Közmunkatanács készítette el a fővárosnak alapvető városrendezési terveit, előbb a pesti városrészét, majd Buda és Óbuda belső részeiét, ezenkívül számos részleges rendezési tervet készített mind kiépült városrészek megujítására, mind a külső városrészek kialakítására. Továbbá megalkotta az Építési Szabályzatokat, amelyek közül a korszerü építés követelései megvalósítására törekvő két utolsót, az 1914. évit és az 1940. évit, az a tragikus sors érte, hogy egy-egy világháború kelt nyomukban, amely érvényesülésüket nagymértékben meghiusította.

Ha már most a Közmunkatanács működését egészében tekintjük, ezt a képet kapjuk: alkotó feladatát a rendelkezésére állott pénzügyi keretekben betöltötte, szabályalkotó hatáskörével teljes mértékben élt. A főváros területrendezésének alapját megvetette, a részleges rendezési terveket kevés kivétellel a főváros hatóságával egyetértően állapította meg. Fellebbviteli hatáskörét a szabályokhoz hüen, de egyben azok szellemében gyakorolta; ha pedig úgy látta, hogy az élet a szabályok tágítását követeli, nem zárkózott el ez elől sem a gyakorlatban, sem a szabályok módositásánál. Felügyeleti jogával nem nehezedett rá a főváros hatóságára.

Mindennek ellenére mingyárt a főváros egyesítése, tehát néhány évvel megteremtése után felhangzott a követelés a Közmunkatanács megszüntetése iránt, amely abban a mértékben fokozódott, amint alkotó tevékenysége pénzforrásai kimerülésével elsorvadt; nyilvánvaló volt, hogy egyéb hatáskörét az egységes főváros vállalhatta. Az októberi forradalom meg is szüntette. Utána azonban újra életre kelt, sőt másfél évtized mulva eredeti rendeltetése legfőbb okához hasonló új életcélt kapott, most Budapest és a környező városok és községek összefogásában.

A városrendezési és építésügyi törvény — az 1937:VI. tc. — ugyanis a Nagy-Budapest eszméjét egyelőre legfontosabb részében — a területrendezést és az építést illetően — megvalósítandó, a Közmunkatanácsot Budapest és környékére városrendezési és másodfokú építésügyi hatósággá tette. A megszüntetés tehát éppen akkor érte a Közmunkatanácsot, amikor újabb létjogosultsága lett.

Ha azonban a kormányt országos racionalizálási elgondolások a Közmunkatanács megszüntetésére már késztették, gondoskodni kell arról, hogy a Nagy-Budapest alatt értendő területre már megteremtett területrendezési és építésügyi egység valamiképpen továbbra is megmaradjon.

Hogyan kell az újjáépitési adót fizetni

Ismeretes, hogy 1949. január 1-én megszünik a közmunkaváltság és helyette újjáépitési adó lép életbe. Az újjáépitési adó fizetésének módját a közeljövőben megjelenő kormányrendelet, illetve

a kormányrendelet végrehajtási utasitása

fogja szabályozni.

A közmunkaváltság megszünésével kapcsolatban számos téves értesülés és könnyen félremagyarázható hir terjedt el. A Világ felkereste az épités- és közmunkaügyi minisztérium illetékes osztályát és ott a következő felvilágositást kapta:

— A minisztérium a félreértések és a téves hirek tisztázása céljából felhivja a figyelmet arra, hogy az újjáépitési adó fizetésének módját szabályozó rendelet megjelenéséig mind Budapesten, mind vidéken a fizetésre kötelezettek az illetékes adóhivatalokná

újjáépitési adójukra előleget fizethetnek be.

Tekintettel arra, hogy a közmunkaváltság mai rendszere január 1-én megszünik, a házmegbizottak közmunkaváltság beszedési jogköre is megszünik. Ezek szerint tehát a házmegbizottak közmunkaváltság cimén január 1-től a lakóktól nem vehetnek át pénzösszegeket.

*

A Szakszervezetek Országos Tanácsához százával érkeznek a táviratok, amelyekben az üzemi dolgozók felháborodásukat és tiltakozásukat fejezik ki a francia kormánynak a bányászsztrájk megtorlásaképpen alkalmazott embertelen intézkedései ellen.

*

A MÁV átszervezése és munkaversenye eredményeképpen a teherkocsiforduló négy és fél napra sikerült csökkenteni. Ennek a jelentőségét úgy tudjuk felmérni, ha megállapitjuk, hogy a forgalom 15%-kal nagyobb, mint 1938-ban volt és a kontinensen a leggyorsabb kocsiforduló Magyarországon kívül öt és fél nap.

Sztálin generalisszimusz köszönőtávirata Rajk László külügyminiszterhez

Sztálin generalisszimusz, a Szovjetunió miniszterelnökének elnöke a következő táviratot intézte Rajk László külügyminiszterhez:

Köszönöm Önnek, Miniszter Ur, a születésnapom alkalmából kifejezett jókivánatait. Sztálin. (MTI)

A balkezesség adottság és nem betegség!

Orvosi tanulmány az ügyetlenkezű gyermek lelkitusáiról

Az Orvosok Lapja legújabb számában dr. *Goldberger* Márk főorvos rendkívül érdekes cikket ír a gyermek ügyetlenkezűségéből fakadó lelki tusáiról és utasításokat ad, hogyan kell az ilyen gyermekkel bánni.

Amint a gyermek arra ébred, hogy ügyetlenkezű, — írja, — csöstül jelentkeznek nála az enyhébb-súlyosabb lelki sérülések. A környezet rendszerint tapintatlanul, kímélet lenül adja a gyermek tudtára ügyetlenkezűségét és ezzel fokozza a bajt. A gúnyolódás vagy dorgálás folytán

a gyermek aggódva nyúl étel, ital után és épp ezért ejti el a tányért, vagy önti le a terítőt.

Mire persze újra dorgálásban, sőt büntetésben részesül. Ez pedig tic-reakciót, csökkentértékűségi érzést fejleszt ki a gyermekben.

A központi beidegzés folytán hibás összhangba kerülnek izmokban szervi csökkentértékűség mutatkozik, amit az időközben jelentkezett lelki csökkentértékűség érzése még fokoz. Ez később makacs idegbajok alapját képezheti.

A gyermek ügyességét

nagyon sok tényező irányítja. Ezek közül különösen döntő befolyást gyakorol az öröklés. Az örökléses ügyetlenkezűséget néha csak a serdüléssel járó változások robbantják ki. Az öröklött ügyetlenkezűséget olyan gyermeknél is észlelhetjük, aki egyébként szellemi kiválóságot örökölt szüleitől.

Az öröklés mellett az alkat is jelentős hatást fejthet ki az ügyetlenkezűségre és előre megszabhatja formáját. Az egyik típusú gyermek ügyetlenkezűsége a mozdulatok túlméretezésében, fölös gyorsaságában, a gátlás hiányos befolyásában nyilvánul meg. A másik alkatú gyermeknél pedig a mozgások lomhaságában, a gátlások fokozásában mutatkozik. Az alkattól befolyásolt ügyetlenkezűséget csökkenthetjük, vagy időlegesen eltüntethetjük.

A túlméretezett rendszeretet

is kifejlesztheti ügyetlenkezűséget, éppen így a rendetlen természet. Súlyossá válik a gyermek ügyetlenkezűsége, ha a szülő vagy tanító pontosan ellentétes típusú és nem érti meg a gyerek veleszületett hajlamát: például a természettől rendetlen mozgású gyereket állandóan súlyos megrovásban, dorgálásban részesíti. Ilyenkor még csak fokozódik a gyermek ügyetlenkezűsége, a félelem és szégyenérzés helytelen irányba terell ösztönös mozgásait és súlyos sérülést von maga után. Nem egy iskolaév eredményét rontja el a skatulyás rendet szerető nevelő megnemértése. Gyermektől ne követeljünk olyat, amit alkati adottsága folytán nem teljesíthet!

Nagy hibának minősíti a cikk írója

a gyermek balkezessége

elleni küzdelmet. A balkezességről való átnevelési törekvés is gyakran súlyos lelki traumákat okoz és teljesen felesleges, mert a modern tudomány a balkezességben csak adottságot, nem pedig kóros megnyilvánulást lát.

Rotschild K'ári
női divatszalónja
(DEÁK-TÉR 3)
Ismét nagy meglepetést hoz a hölgyközönségnek kabátokban és ruhákban occasió árban kiárusítást rendez

Az új étlap

A vendéglátóiparban holnap lép életbe az új rendszerű étlap. Az árlapon a megjelölt ételek összegében benne kell lennie a forgalmiadónak és a kiszolgálási díjnak is. A jövőben az ételek alapárát az I. osztályú kávéházban 10%-os forgalmi adóval, 15%-os kiszolgálási díjjal, az éttermekben 10%-os forgalmi adóval és 12%-os kiszolgálási díjjal együtt kell kiszámítani és az étlapon feltüntetni.

A jelekből

ítélve: Hollandia akkor sem vonta volna vissza csapatait kiinduló pontjukra, ha a biztonsági tanács ezt elrendeli. De a biztonsági tanács még ennyit sem tett. Semmitmondó határozatában azt kívánta csupán, hogy a felek adják ki a tüzet szüntess parancsot. Valójában csak az egyik fél tüzelt s a biztonsági tanácsnak az sem fogadott szót. Lehet-e még arról beszélni, azt remélni, hogy a megálmodott világszervezet valamilyen hivatást is teljesít? Sajnos: a tökéletes csőd megnyilvánulása ez a tehetetlenség a támadóval szemben. Bölcs Arany Jánosunk sorai milyen kísértetiesen jósolnak:

Azelőtt a háborúban
Nem követtek semmi elvet,
Az erősebb a gyengétől
Amit elvehetett, elvett.

Most másképp van. A világot
Értekezlet igazgatja
S az erősebb ha mi csinyt tesz:
Összeül és — helyben hagyja.

Az üzleti záróra újévkor és vizkeresztkor

Január 1-én, szombaton, újév napján az ország egész területén minden üzletet egész nap zárva kell tartani, csupán a virágüzletek árusíthatnak reggel 9-től déli 12 óráig. Január 2-án, vasárnap ugyancsak minden üzletet zárva kell tartani, de a túlnyomórészt élelmiszerárusítással foglalkozó üzleteket és tüzelőanyagkereskedéseket reggel 7 órától délelőtt 10 óráig nyitva lehet tartani.

Vízkeresztkor, január 6-án, csütörtökön valamennyi üzletet a hétköznapokra megállapított rendes üzletnyitástól kezdve déli 12 óráig lehet nyitvatartani, de ez nem kötelező.

Halálozás. Kovács Vilmos 77 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették a rákoskeresztúri ir. temetőben. (X)

Nagy Szilveszter-est a „MOSÓKONYHA" csárdában. Vilma királynő-út 22
Özv. Trattner Lajosné

Öt napig érvényes az új szállítási igazolvány

A földmívelésügyi miniszter rendelettel szabályozta a szállítási igazolványok kiadását. A közellátási szempontból szállítási korlátozás alá eső élelmiszerek, mezőgazdasági termények és állatok szállítására jogosító szállítási igazolvány csak a rajta feltüntetett szállítási időpont napjával kezdődő öt napon belül érvényes és csak egyszeri szállításra, függetlenül attól, hogy az igazolványon feltüntetett mennyiséget teljes egészében elszállították-e vagy sem. A vasút, hajózási és légiforgalmi vállalat a szállítási igazolványt az öt napon túl is elfogadhatja, az igazolvány tulajdonosa a szállítást ezen időn belül kérte, de a vállalat a szükséges szállítóeszközt csak később tudta biztosítani.

Budapestre és olyan városokba való szállításnál, amelyeknek határán fogyasztási adókirendeltség működik, a szállítási igazolványt a megérkezéskor a fogyasztási adókirendeltséggel láttamoztatni kell. Ennek elmulasztása pénzbüntetéssel és a szállítmány elkobzásával jár.

Ezt hallottuk...

AZ ÁLLAMI VÁLLALATOK központi nyugdíjpénztára Szakasits Antal államtitkár elnöklete alatt megkezdte működését. Az új intézmény egységesen rendezi a nyugdíj kérdését, kiküszöböli a panaszokat és módot nyújt arra, hogy a dolgozók önkéntes biztosítás útján is nyugdíjhoz juthassanak.

●

KISZÁMÍTOTTÁK, hogy a főváros lakossága évente 400 ezer kg kolbászt fogyaszt. (Egy ember átlag 130 kg kolbászt eszik.) Egy esztendőben 1800 kilométer kolbászt eszik meg Budapest.

●

ZÜRICHBEN a Hungaria étteremben karácsony estén »Zenész gyertyagyujtás« volt. Radics Gábor és rajkózenekara közreműködésével.

●

PALLE HOLSTRÖM, dán gazdát megbüntették, mert baltával levágta a kutyája farkát. A vádlott a bíróságon azzal védekezett, hogy azért tette ezt, mert valahányszor anyósa a szobába lépett, a kutya örömében farkát csóválta.

●

A CITROM ÚTÁN megjelent a fővárosban a narancs is. Kilója 24 forint.

●

A WINDSORI VIG NÓK felujításának egyik érdekessége, hogy Otto Nicolai az opera szerzője ezelőtt 101 évvel Pápán, az Esterházyak vendégeként fejezte be a művet.

●

A VADÁSZSZÖVETSÉG a napokban osztotta ki a duvadirtó verseny díjait. A díjnyertesek 59 rókát és 360 kóborkutyát irtottak ki.

●

KISS ROLAND volt honvédelmi államtitkárt a köztársasági elnök rendkívüli követté és meghatalmazott miniszterré nevezte ki.

●

BRÓDY SÁNDOR tisztelői közé tartozott egy lelkes fiatalember. Nevezzük N. N.-nek. Évekig hűséges kísérője volt Bródynak. Egy júliusi napon Bródy Sándor Abbáziába utazott. N. N. kikísérte a pályaudvarra. Bródy felszállott kupéjába és amikor a vonat megmozdult, búcsúzóul lekiáltott ifjú barátjához:

— Hát majd írjál.

A fiatalember megfogadta a tanácsot, írni kezdett és évek mulva ismert író lett belőle.

●

LENDVAI ANDOR operaénekes, sikeres gégemütétje után január 3-án először lép fel az Operaházban, a Bajazzók-ban.

●

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN festőművész vezetésével »Művészi Bábszínház« nyilik meg jövő héten az egyik áruház egyik termében.

●

VECSEY ERNŐ, az ismert jazzzongoraművész és Zsolnay Hédi színésznő házasságot kötöttek.

●

FISCHER SÁNDOR, a Winds ri vig nők fordítója és átdolgozója, a kitünő karmester, premierje utáni napon házasságot kötött Boschán Évával.

SILVIÁNAK hívták az állatkert hires szamarát. Állandó szereplője volt a színpadoknak. Már anyja is nevezetes színházi szamár volt és Silvidt egyik fellépése után, az Opera színpada mögött hozta a világra, a Silvia balett előadása után. A kis csacsi innen kapta szép nevét. Silvia az ostrom előtt eltünt az Állatkertből. Most megtalálták passzusával együtt egy kitelepitett baranyai sváb vagyonának leltározásakor. A hires csacsit a sváb gazda Pestről hazaszökött SS fia »menekitette« el az ostromlott Budapestről.

●

A »SLÁGEREKET« ellenőrző bizottság szigorú mértékkel rostál. Egy nagyobb csoportból csupán három dalszöveget itélt megjelenésre méltónak. Ezek között van Kiss Andor »Azért hogy nincs Tabán« cimü keringője. A szerző »civilben« a hivatali segéd.

●

SCHWALB MIKLÓS zongoraművész nagy sikerrel hangversenyezett a newyorki Carnegie Hallban. A zongoraművész elmondotta, hogy zenei szempontból Budapest a kontinens legmozgalmasabb városa. Schwalb egyébként a bostoni New England Conservatory of Music tanára.

●

DR. HALÁSZ LÁSZLÓ karmester igazgatásában megnyilt a csikágói Operaház, Strauss Richárd Salomejával. A társulatnak Szemere László magyar operaénekes is tagja.

●

ZÖLDHELYI ANNA művésznő elvesztette létfontosságu iratait. Kéri a becsületes megtalálót juttassa el hozzá: V., Sallay Imre-u. 40. fsz. 2.

●

PAT JOHNSON amerikai kétfejű és Bizony Béla amerikai magyar hegedümüvész házasságot kötöttek.

●

HALMY LUJZA dalénekesnő, a Zenész Szakszervezet koncertjében többizben tünt fel mult századok dalainak tolmácsolásával. Farkas Ferenc zeneszerző most hat ófrancia troubadur-dalt dolgozott át Halmy Lujza számára, aki ezeket 3-án a dalirodalom remekei sorozatban adja elő a rádióban.

●

ÖTVENEVES a rádium. 1898 december 26-án ismertették először az új, korszakalkotó felfedezést a párisi tudományos akadémián. A rádióaktivitást két évvel azelőtt fedezte fel a francia Becquerel és ebből indult ki a Curie házaspár világhirü munkássága.

●

»KENGURU-ZSEB« a legujabb párisi divat. Schiaparelli, a hires divattervező legujabb modelljét a kenguru fiahordó zsebével díszki. Nem valószinü, hogy ez az ötlete nagy sikert arat a párisi »divathölgyek« között.

●

PICASSO kerámia-kiállításának olyan sikere van Párisban, hogy több francia filmgyártó cég filmet akar róla készíteni.

●

200 ÉVES jubileumát ünnepli a kopenhágai királyi színház.

Házasság. Dezső Marianne és Szent Sándor dec. 23-án házasságot kötött. (X)

A miniszter jön

Irta Falu Tamás

A szanatórium igazgatója éppen az irodában ült s harmadik cigarettáját szodorta, mikor megszólalt a telefon. Unottan nyúlt a kagyló felé, de arca hirtelen alázatos mosolyba öltözött.

— Személyesen méltóztatik beszélni? — kérdezte elragadtatással. — Végtelenül örülünk, ha szerencsénk esz a miniszter úrhoz. Tehát ma estére, vacsoraidőben. Az 1-es számú szobát tartom fenn a miniszter úrnak, az első emeleten. A legjobb és legszebb szoba, erkélyes, a parkra néz. Ó, köszönöm... legyen szerencsénk.

Három perc múlva már az egész szanatórium tudta, hogy a miniszter megérkezik vacsoraidőben. A szakácsok a legjobb falatokat készítették, a szobaasszonyok a legfehérebb főkötőjüket vették fel s a vendégek is izgultak.

Az igazgató, dacára annak, hogy reggel már megborotválkozott, mégegyszer átszántotta magát az éles borotvával s felvette fekete kabátját, melyet csak vasárnap szokot felölteni, mikor a szokásos misére ment.

Magára zárta ajtaját, hogy senki ne zavarja, mert egy kis beszédet is ki akart vágni a miniszter tiszteletére. Nem volt jó szónok, gyakorlata sem volt a beszédben, ezért legjobbnak látta, ha leirja a szöveget és megtanulja.

Tudta, hogy rövidnek kell a beszédnek lennie, hiszen a miniszter éppen a beszédek elől szökik párnapos tartózkodásra a szanatórium csöndes és gyógyitó falai közé. Húsz percig tartott a fogalmazás, mert a legnehezebb dolog röviden irni. Körben törölt, átirt, újra törölt, újra átirt, de a végleges szöveg a huszadik perc végén mégis elkészült.

Most már be kellett tanulni a szöveget. A tükör elé állt, kihúzta magát, úgyhogy a hódolat mellett egy kis önérzet is lássék alakján.

Mindig elakadt. Hol az egyik, hol a másik szó nem jutott eszébe. Zsebébe tette tehát a papirdarabot, hogy estig többször elővehesse s jól, zökkenő nélkül beemlézhesse az üdvözlő szavakat.

Közben a portás is feketébe öltözött, s jól megolajozta a forgóajtót, mely a bejáratot őrizte. A forgatóajtó ugyanis néha megbicsaklott s nyekergő hangot hallatott. Ezt a kellemetlen nyikorgást kellett kiküszöbölni. A műtét gyönyörűen sikerült. Azt ajtó olyan könnyűjárású lett, hogy talán egy sonatinára is elkezdett volna forogni.

Az étkezőben a terítékek friss virágot kaptak. Az evőeszközök úgy ragyogtak, mintha versenyezni akartak volna a reájuk sugárzó villanyfénnyel.

A liftesfiú megkérte a folyosó végén működő fodrászt, hogy pomádézza be a haját, mert nem szerette volna, ha a miniszter rendetlennek találja dús fürtjeit.

A szanatórium vendégei pontosan érkeztek a vacsorára. Benn akartak már ülni valamennyien, mikor a miniszter megérkezik. Lassan etek s oda-oda sandítottak az ajtóra, hogy tanui legyenek a bevonulás pillanatának.

De a fogások sorra elfogytak, a fogpiszkálók sorra töredeztek a vevők játszók kezében, az óra mutatója közönyösen haladt körpályáján, a miniszter nem jött.

— Defekt — mondta valaki a sarokasztalnál.

— Egy miniszter útját sohasem lehet pontosan kiszámítani — véleményezte egy kövér úr, aki soványító kúrára jött a szanatóriumba.

A vendégek türelme lassan elfogyott s egyenkint szállingóztak szobájukba.

— Majd holnap meglátjuk — gondolták.

A szanatórium előtt hatalmas platánfa állt, s kezdett ráborulni az esti sötétség.

Egyik nagy levele már el is aludt, de a másik hozzáért s felkeltette:

— Te csacsi, ne aludj, jön a miniszter.

Hihetetlenül lassan mult az idő, de mégis csak mult valahogyan.

Kilenc óra után negyedtiz következett, negyedtiz után féltiz, háromnegyedtiz után tiz óra.

Tizenegy órakor az igazgató hazaküldte a liftesfiút, mert tudta, hogy messze lakik a faluban, fél óra, amig hazaér, s reggel korán kell jönnie. Ne szenvedje szegény a miniszterlátogatást. Majd ő felviszi az emeletre a magas vendéget. Ilyenkor már régen álomba borulva szokott lenni a nagy épület.

A legkívánesibb vendégek is lefeküdtek már, csak a portás ült helyén fekete ruhájában és az igazgató ült a kényelmes karosszékben, hátra vetve magát s az üdvözlő szavakat ismételve.

De ők is emberek voltak s az emberben a legünnepélyesebb hangulatot is legyőzi a fáradtság.

Nem telt bele tiz perc, hogy elaludtak, zajtalanul nagy autó állt meg a szanatórium előtt s kiszállt belőle a miniszter.

A remekül megkent forgóajtó szinte önmagától nyilotta meg előtte az utat az előcsarnokba.

A portás asztalára fektetve fejét, aludta az igazak álmát, az igazgató pedig ágynak érezte a karosszéket s élénken horkolt. Kezében egy összegyürt esti lapot tartott s fekete kabátjának zsebéből kikandikált az üdvözlő beszéd papirjának fehér csücske.

A miniszter emelkedett s lábujjhegyen ment fel az emeletre.

Biai Föglein István

megvan

A Mai Nap
1941. nov. 18.

Biai Föglein István kiállítása

Vasárnap nyilt meg a *Tamás Galériában*, az egyik nagyon tehetséges, ifju festőnk, *Biai Föglein István* önálló kiállítása. A fiatal művész egyes képeivel különböző kiállításokon már sok örömet szerzett hiveinek. Gazdag, dusan festett, bátor ecsetkezelésü képek, életörömmel, kedvvel és temperamentummal telve, ez jellemzi Biai Föglein művészetét.

Szinte magávalragadja a nézőt; aki az együttes hatás alól alig tud szabadulni, hogy egyes darabot jobban szemügyre vegyen, pedig egy aktja, vagy arcképe, az emberábrázoló tehetség bélyegét hordja, — mig más képei képzeletének gazdagságáról tanuskodnak.

. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriől

270/941. szám.

Méltóságos

dr. Gerevich Tibor urnak,

a Müemlékek Orsz. Bizottságának elnöke,

Budapest. IX. Hőgyes Endre-u.

Hivatalból.
zszolgálati ügyben.

Biai Föglein István

l. ⇒Szabad Művészet⇐
1950. 71. l.

Végvári L

a Paál L. Társ
jel. kiáll. -a.

Biai Föglein-Istvánné 1926

Kitüntető elismerés:

a Tavaszi Szalon kiállításain.

Anna Margit
Ambrozy Sándor
Ámos Imre
Basch Edit
Barcsay Jenő
Bartha László
Barzó Endre
Basilides Barna
Bánk Ernő
Biai Föglein István
Borsos István
Borbereki K. Zoltán
Boda Gábor
Boldizsár István
Cserepes István
Csernovics Erzsébet
Csuk Jenő
Csucs Ferenc
Dabis Rózsi
Domanovszky Endre
Dudovits Jenő
Emőd Aurél
F. Antal Elemér
Farkas András
Félegyházy László
Geissler Emil
Goebel Jenő
Grandtner Jenő
Györe György
Hámor Ilonä
Hollos Mattioni Eszter
Ispánki József
Iván Szilárd
Jánosa Lajos
Jeges Ernő
Kampler Kálmán
Kaszás Miklós
Klein Erzsébet
Kocsis Andor
Kolbe Mihály
Lajos Béla
Leicht Lilly
Lux Alice
Mannheimer Nelly
Miháltz Pál
Nemessányi Kontuly B.
Novotny Emil Róbert
Oraviczai Szabó István
Pándy Lajos
Pekáry István
Pohárnok Zoltán
Pollatschek Lilly
Rauscher György
Réty Zsuzsa
Révész Péter Pál
Sándor István
Simkovics Jenő
Schaár Erzsébet
Schrotta J. Frigyes
Szemere Lenke
Szomor László
Szöllössy Endre
Vadász Endre
Vörös Géza
Weil Erzsébet
Tóth B. László
Záray Lucy

nincs céd.

A „Tavaszi Szalon" dijnyertesei:

A Szinyei Társaság Nemes Marcell-féle utazási dijak!

Barzó Endre (1928)
Ecsődi Ákos (1927)
H. Mattioni Eszter (1932)
Hincz Gyula (1930)
Kolbe Mihály (1934)
Pekáry István (1933)
Rozgonyi László (1926)
Szin György (1935)
Vadász Endre (1929)

Barta Károly dijak:

Erdélyi Ferencz (1927) Farkas Zoltán (1926) Miklós József (1926)

Szinyei Társaság dijak:

Ámos Imre (1934)
Beck András (1934)
Istókovics Kálmán (1926)
Ispánki József (1928)
Mikus Sándor (1933)

báró Herzog Mór Lipót utazási dija:

Medveczky Jenő (1927)

Wolfner Gyula népéleti dija:

Vadász Endre (1927)

Ernszt Lajos dija:

Jálics Ernő (1927)

Ernszt Endre dijak:

Komjáti W. Gyula (1926)
Szemere Lenke (1928)

Beczkoi Biró Henrik dija:

Schrotta J. Frigyes (1932)

A X. Tavaszi Szalon kiállitását

a

Szinyei Merse Pál Társaság

következő bizottsága birálta meg:

Basch Andor	Réti István
Herman Lipót	Sidló Ferencz
Iványi Grünwald Béla	Szentgyörgyi István
dr. Lázár Béla	Szőnyi István
dr. Oltványi-Artinger Imre	Vidovszky Béla

Zádor István

A kiállitást rendezte:

Herman Lipót és Szőnyi István

E kiállitáson odaitélésre kerül:

egy 200 pengős,

egy 150 pengős,

2 drb 100 pengős dij és néhány kitüntető elismerés.

A dijakhoz a Nemzeti Szalon is hozzájárult.

TIZEDIK ÉVFORDULÓ.

Akkor is ilyen kacagva táncolt a napsugár és akkor is ilyen kedvtelve öltögették fel magukra pompázó szines köntösüket a tavaszos bokrok és fák, amikor először rendezgettük mi — akkor még csak — idősebbek — a fiatalok számára az első Tavaszi Szalont. Mennyi sok örömünk telt abban a művész ujjoncozásban. Milyen frissek, üdék, életerősek, igéretesek voltak azok a kép- és szobor-ujjoncok, amint bizakodóan odaálltak a Szinyeiek bizottsága elé: sorozásra. S amikor aztán szeretettel elrendezgettük a „tauglichokat" a Nemzeti Szalon öt világos termében, szegény jó Déry Béla nem győzött eléggé lelkesedni, „hogy milyen szép dolog ez a fiatalok kiállitása — ilyen még nem volt".

Hát bizony olyan nem volt még, hogy az idősebbek a fiatalok számára kiállitást rendeztek volna. Besegitették, begardirozták őket a nagy nyilvánosság elé, egyengették számukra az élet nehéz, akadályos utját, hogy az első lépésüket kissé könnyebben, kissé simábban járhassák.

Tiz éve annak, hogy a Szinyei Merse Pál Társaság az alapitó levelében célul kitüzött ama hivatását, hogy a magyar képzőművészet fiatal tehetségeit pártolni fogja és fejlődésüket elősegiti, intézményesebb formába öntötte és életbe hivta a Tavaszi Szalon minden esztendőben megrendezendő kiállitásait, melyeken évről-évre kiadásra kerül a Társaság Nemes Marcell-féle utazási ösztöndija s mindazon dijak, amelyeket a Szinyei Társaság erőihez képest jutalmazásképen fel tud ajánlani.

Az élet rövid és véges földi utján jelentős idő ez a tiz esztendő, amelyre visszatekinteni talán szép, talán megnyugtató, előre nézni azonban ezen az évfordulón, mint ahogyan azt tennünk kell, csak nagy-erős hittel, nagy és erős önmagunkba bizással tudunk.

Ês amikor előre nézünk, az aggodalomnak bizonyos érzeté-

vel felvethetjük talán azt a kérdést, vajjon meg van-e a közéletben és a társadalomban a tudatos akarat és felkészültség arra, hogy megőrizzék és átmentsék a magyar nemzet egész szellemi értékállományát a magyar jövendőnek.

Bár a művészetben, a művészeti alkotóerő kifejtésben nem hiányzik az ívelésre képesitő lendület, a művészet helyzetéről — a mai helyzetéről — azonban megállapithatjuk, hogy ez a helyzet aggodalmat keltően kritikus.

Nehéz hétköznapoknak fojtott és ózon nélküli levegőjében hősi küzdelmet folytat ma a magyar művészet nemcsak azért, hogy éljen, de a törhetetlen hitében az elhivatásának még azért is, hogy a Nemzet kulturális vagyonát, a mai magasra ivelt valörjében megtartani és biztositani, elősegitse.

A Szinyei Társaság két célján nem változtat. Azon: hogy érzelmekben ápolja a multat és azon: hogy cselekvésben egyengeti a jövőt. Társaságunk ma éppen ugy örül a jövőnek, a fiataloknak, mint tiz esztendővel ezelőtt, és éppen olyan szeretettel ajánlja a ma bemutatkozókat a hivatalos és nem hivatalos nyilvánosság figyelmébe, mint a tiz év előttieket. És a Szinyei Társaság hitet, bizalmat és meg nem alkuvó erőt kiván a mai tizéves fordulón a fiataloknak.

Hitet abban, hogy az erőömlésnek, amelyeket a magyar müvészet mutat, meg lesz a nagy, közös magyar életre ható ereje is. **Bizalmat** abban, hogy nemcsak a művészet magánügye az az eredmény, mely uj szemléletben uj eszközökben és uj formákban nyilatkozik meg dús kiáradásban, hanem az egész társadalomé. És meg nem alkuvó **Erőt** a benső meggyőződésben ahoz a tudathoz, hogy a művészet hivatás, melynek szerepe utat mutatni egy szebb, magasabbrendü, eszményibb élet felé, amelyben boldog lesz a magyar.

Budapest, 1935. május hó 1-én.

Sidló Ferencz.

X-K. Tavaszi Szalon Kiáll. Cat.
1935. máj. 5 — máj. 19.

Wolf. Hale

1928 Wien
1929 Nürnberg
1932 Valence
1938 "
1940 Belgrad

482/1905 Sl. ČK. augusztus 23-a

Árvácska (2) Bíró Fogoly

1940. 1. hk.
Pipázó kép, virf.

Alm. Tel.
1941 okt.
Farsang, virf.

Biai Föglein István

Biai Föglein István: szül. 1905. október 20
Besztercebányán. Végzett.: főgimn. érett.
a főiskolát 1924-25-től 1928-29-ig végezte,
a következő évben állami ösztöndíjjal Párisban. Orók J. Lajtsánya.

A képzőművészeti
főiskola körlete

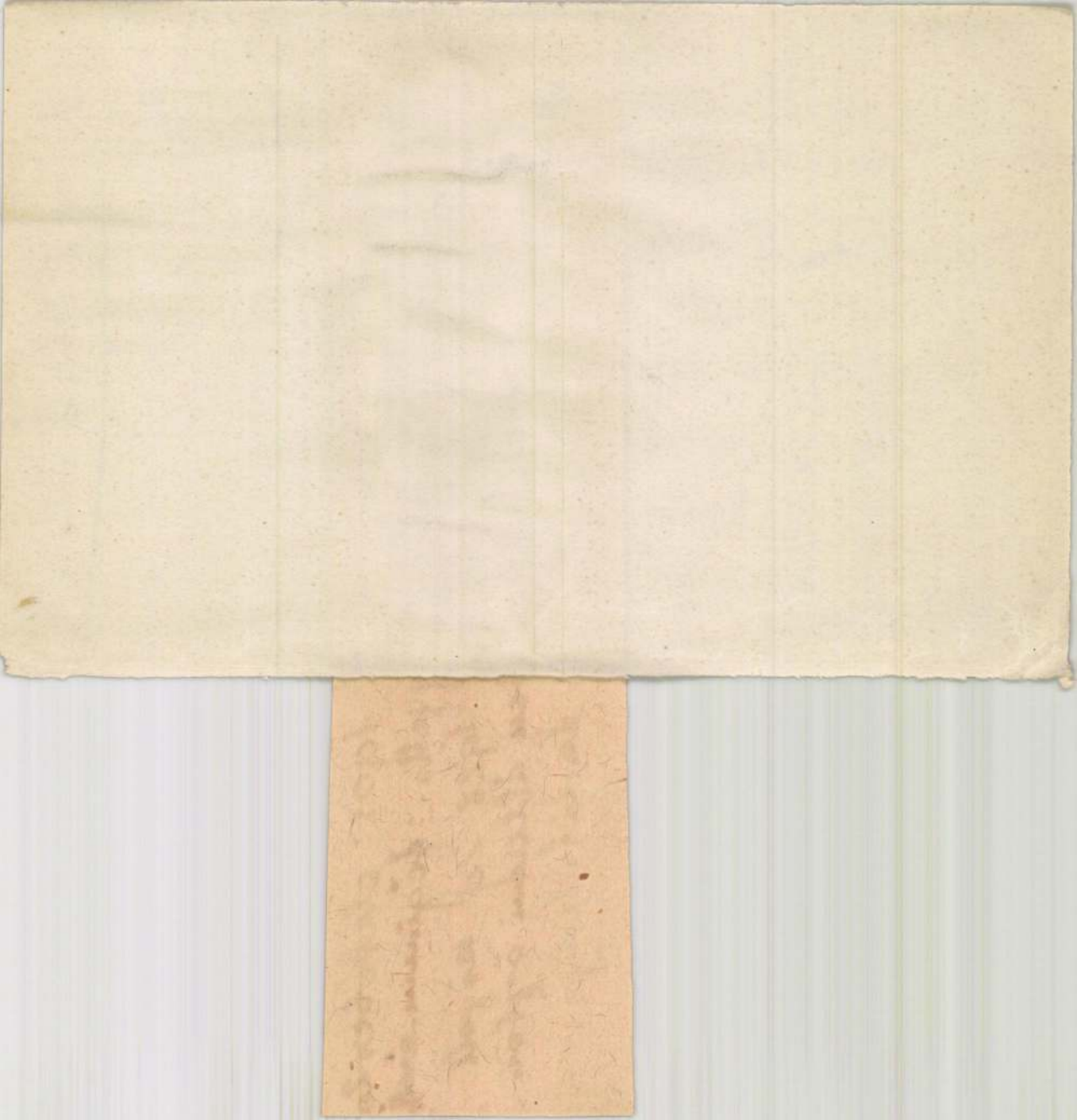

Biai Föglein István

a Paál László Társaság
tagja, ennek 1929. jan.
kiállításán több műve

Schoen Arnold: Striato X. 124.

Akciók

Árv. Csarn.

1934 szept
Vőlegényi láng
~~alá~~
Gró nő
~~Bóbita~~
Biedermeier hölgy
} virf

1936. 4. rk.
Gladiátor
Biedermeier } virf

1937. 2. rk
apaca-pár, temp

~~1938. 4 rk~~
~~Bakfis, of~~

1939 jul.
kertrészlet, of

1939 5. r.
Hódolat a Természet előtt, temp

Brai Föglem Ivan

vod

Secession - Internationale Kunstausstellung
Wien, Okt - Dez. 1928
129. Haus
169. Nám

Jegyzék

a M. O. B-tól a bankjegy felülbélyegzés ellenében visszatartott ~~bankjegyek~~ kincstári pénzek

a Pénztári elismervény kiállításának helye	kelte	naplótétel száma	tőkekövetelés összege	kö
Pesti IX. ker. accumulator	1920. márc.	84.	1350. K.	va

Bíró Förglein István

Brüll.

1904. Budapest. Képzőművész. főisk. 1929-ben Párizsban élt.

Mann von Quadeluce, oj. 1928.

Kat Nürnberg 29

18. l.

DR. FEKETE BÉLA
ÜGYVÉD
SZEGED,
MÉREI UCCA 6/a.
TELEFON: 1001.

T.
Nagyságos
Méltóságos

Igen tisztelt

Nagyon szeretném S
lévő „Pacsirta „ cimü festm
Szíveskedjék velem
délyt kérnem, 2.) a fiatal
illetve volna e munkára a le
Néhány évvel előbb
ajánlani a Ryekhals csendéle
a bátorságot.Azt hiszen Aszt
B.választ kér és na

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 DEC 1
Magyar Nemzet

Biai-Föglein István festőművész

10 1021

A gyöngéd színek festője

Emlékezés Biai-Föglein Istvánra

Biai-Föglein István festőművész hamvait tegnap, szombaton helyezték nyugalomra.

A magyar festészet maradandóan gazdag hagyományainak egyik leghivatottabb képviselője távozott körünkből. *Biai-Föglein* István mindent tudott arról az árnyalatos, friss festőiségről, mely a nagybányai, a szolnoki mesterek munkássága nyomán piktúránk legvonzóbb jellegzetességévé vált. A színek értékével, a fény erejével rendkívül változatosan bánt képeinek megfestésekor, üdén, elevenen jelenítette meg a választott motívumot, derűsen, csillogóan festette meg csendéleteit, szobabelsőit, tájait. A zárt terekben éppen úgy érvényesítette az erős világítást mint a szabadban, foltjaiból kiszűrte az árnyékot, szívesen átengedte magát a nap melegének, sugaras ihletének, mert tisztában volt azzal, hogy a piktor megnyilatkozásainak páratlan lehetőségét a természet legbiztatóbb tulajdonsága, a fény áradása biztosít.

Vérbeli plein-air festőnek számított, de úgy, hogy alkotómódszerét semmiképpen se lehet valamely rövidre szabott művészettörténeti korszakhoz kötni. Hiszen a festészet száz év előtti megújulása lényegében az előidők nagy koloristáit igazolta, a tiszta színek, az élénk árnyalatok tették népszerűvé a képeket már a régi századokban is. Ma már kultúrhistóriai alaptételnek fogható fel az a felismerés, hogy az impresszionisták tulajdonképpen újjávarázsolták a legilletékesebb elődök hagyatékát, hozzásegítették a szakmát és a közönséget a pompei mesterek, a burgundi szövőnők, a Limbourg-testvérek, a középkori ikonkészítők, a reneszánsz óriások, a sümegi falképek festői erényeinek a megértéséhez.

Biai-Föglein István ezeknek a nélkülözhetetlen festői eszközöknek a birtokában dolgozott, még pedig jókedvvel, bőségben, igaz meggyőződéssel, őszinte hivatásérzettel. Pályájának alakulása miatt, a hivatalosak gáncsoskodása következtében sok oka lehetett volna arra, hogy elkomorult lélekkel, rossz hangulatban végezze a dolgát. A festés viszont örömet szerzett neki, mindig is boldogsággal töltötte el az a tudat, hogy festőművésszé képezhette magát, s mert mesterségét oly nagyon szerette, semmilyen megpróbáltatás se borította gyászba festményeit. Még tragikusabb hangvételű rajzain, illusztrációin is győzedelmeskedett szakmai magabiztossága, az ábrázolás, vallomás közvetlensége, a képi közlés természetessége.

Századunk divatok, tévedések között vergődő képzőművészetében az ő működése az állandó tényezők közé tartozott, azokat a szilárd pontokat erősítette, melyek az egyetemes művelődés elbitangolhatatlan tanulságaival vértezték fel az intellektuális válságban lelkiismeretesen tájékozódó művészeket. A századfordulón kibontakozott klasszikus magyar festőiség képviseletével Biai-Föglein István nemcsak arra vállalkozott, hogy hitével, műveltségével, tehetségével megőrzi a bevált vívmányokat, hanem arra is, hogy folytatja a kolorisztikus előadásmód kulturált gyakorlatát, finom valőrök alkalmazásával demonstrál a festészet legsajátabb kifejező készségei mellett. Minduntalan arra emlékeztette pályatársait, a műbarátokat, hogy hibás előítéletek kalodájába zárta magát az a festő, aki színtelenül fest, de az is, aki lemond a látható világban felhalmozódott szépségekről, s tiszavirágéletű hamis tanok befolyásolására torz, csúnya, kellemetlen csinálmányokkal riogatja a tárlatlátogatókat.

Biai-Föglein István megronthatatlan optimizmusát tanusítja, hogy bízott a múlt, a közelmúlt halhatatlanjaiban és biztos volt a festészet kipróbált törvényszerűségeinek igazában. A közönség pedig mindig is mellette szavazott, kiállításai, képei negyvenöt esztendő óta széles körű sikert aratnak, az összhangot, arányt igénylő emberek szívesen találkoznak műveivel, s mindazok rokonszenvét kiváltotta, akik szabad idejükben sokat barangolnak az erdők fái között, a tavaszi mezők ösvényein, önfeledten figyelik a madarak röptét, gondosan ápolgatják növényeiket.

Kétségtelen, hogy a gyengéden hangolt színek világa meghittséget, csendet, nyugalmat, megértést áraszt, a szellemi presszió, a lélektani ijesztgetés, a szadista sokkolás közvetítésére nem alkalmas. Biai-Föglein István éppen ezért nem is tehetett mást, minthogy az időtálló festészeti értékek művelője legyen, embersége, igazságérzete, jóhiszeműsége arra rendelte, hogy szépen és szépet fessen, szint valljon a jóság mellett, szót értsen a virágkedvelőkkel, a múzeumban járókkal, a szemlélődőkkel, a zeneértőkkel, jófzű anekdoták élvezőivel. Hajlamai szerint vidáman, bölcsen ítélte meg tapasztalatait, kedélyesen fogadta még a nehézségeket is. Színes egyénisége, eredendő humora kellemessé tette társaságát, a művészeti élet szellemes, ötletes társalgói között tartották számon. Több nyelven beszélt, olvasott, s többet tudott a képzőművészet új irányzatairól, mint azok, akik ezeket az újdonságokat oly serény igyekezettel utánozták. Éppen hogy európai látóköre mentette meg őt a könnyelmű változékonyságtól, az elmélyültség segítette következetességét. Mindig is a maga hangján szólt a nézőkhöz, úgy, ahogy mestereitől, példaképeitől tanulta, s persze úgy, ahogyan tanításukat, örökségüket értelmezte, a maga adottságainak, szándékainak megfelelően.

Bizonyos, hogy nem volt feltűnő, amit csinált, de mindenképpen értelmes és indokolt, s ezért emlékezetes, az őszintéknek, a nyíltszívűeknek a kedvére való. Életműve a magyar piktúra legnemesebb vonásait közvetíti az utókornak.

Pogány Ö. Gábor

MA

Pályaválasztási gondolatok

Tizenhárom-tizennégy éves a gyerek, amikor először kerül szembe a pályaválasztással. Ilyenkor még valóban gyerek, önismerete nincs, az önálló döntést, a felnőtt-életre való készülést még nem igényli. Egyeseknél ugyan a gyerek-egyensúlyt a kezdődő serdülőkor már felborította, a fiatal rádöbben önmagára és a világra — de még csak a kérdéseket kezdi feltenni. Nem kell tehát csodálkoznunk, hogy a gyerekek nagy része nem tud felelősséggel életpályát, iskolát választani — segítenünk kell nekik.

A segítség több irányú lehet. Gyarapíthatjuk a gyerek pályaismeretét, és alakíthatjuk önismeretének fejlesztését. Mindenekelőtt azonban *nekünk* — a szülőknek, a pedagógusoknak — kell megismernünk őt. Pályaválasztáskor a gyerek tanulási eredményét sokan egyértelműen képességei tükrének tekintik, pedig az összefüggés bonyolultabb, sokrétűbb.

1.

Az adottságokból lassan és sok tényező hatására érlelődő képességstruktúra, a környezeti befolyások és a személyiségvonások egymással szinte szétválaszthatatlanul összefonódnak, együtt vagy egymás ellenére működnek. Ennek az összjátéknak az eredménye az iskolai teljesítmény is.

A gyerek képességei és az iskolában elért teljesítménye között sok esetben igen nagy az eltérés. Ez kétirányú lehet: *vannak képességük alatt és azok fölött produkáló gyerekek.*

Amikor egy jófejűnek ítélt, de gyengén tanuló gyerek képességeit vizsgálják, gyakran feltűnik, hogy igen jó kombinatív, logikai és absztrakciós készség mellett a figyelemkoncentráció és az emlékezet színvonala gyenge. Ha a gyerek különösen dekoncentrált, kutatnunk kell az okait — nem elfelejtve, hogy a serdülés korában a figyelem összpontosulása általában romlik. Az okok igen szerteágazóak lehetnek. Sokszor a fáradtság. Előidézője talán a gyerekekkel egy szobában lakó televízió, amelynek műsorait késő estig nézik. Lehet, hogy a gyereknek — éppen jó képességei következtében — nem volt szüksége fegyelmezett munkastílus kialakítására, megengedhette magának, hogy kapkodó, szétszórt legyen. Az a gyakori panasz, azonban, hogy a gyerek szétszórt, nem tud nyugodtan ülni, sokféle dolgot csinál, nem feltétlenül jelez tényleges dekoncentráltságot. Lehet, hogy valóban sűrűn váltogatja tevékenységeit, tanulás közben zenét hallgat, gyakran föláll, szöszmötöl valamivel, de ez nem zárja ki, hogy amikor valójában dolgozik, jó minőségű, koncentrált munkát végezzen. Az egyéb tevékenységek közben kipiheni magát.

2.

Legnehezebb a helyzet akkor, ha a gyerek dekoncentráltsága rossz családi körülmények, neurotikus személyiségfejlődés — esetleg enyhébb agyi károsodás (például

jük az orvos vagy a pszichológus közreműködését. Sajnos sokszor tudomásul kell venni, hogy a gyerek dekoncentráltsága következtében elmélyült munkára kevéssé képes. Olyan munkakörre van tehát szüksége, amely nem követel összpontosult figyelmet, és nagyobb mozgási lehetőséget nyújt.

Más esetben a gyenge eredmény a tanuló alkalmazkodókészségének zökkenőit jelzi: nem tekinti magáénak az iskola értékrendjét, nem tartja fontosnak a jó bizonyítvány megszerzését. A kérdés megfogalmazása egyszerű — igen gyakran elhangzik egy-egy gyerek jellemzéseként —: „tudna„ ha akarna!". Annak felderítése, hogy a gyerek miért nem akar, elég nehéz. Lehet, hogy más tevékenység köti le érdeklődését; csak így tudja szembenállását a felnőttvilággal, esetleg szüleivel szemben kifejezni; vagy egyszerűen átvette környezete szellemi igénytelenségét. A probléma gyökerei gyakran igen mélyre nyúlnak. Mindenesetre tudomásul kell vennünk, hogy *egy ember teljesítményét, és így pályaválasztásának szintjét nem egyértelműen a képességek döntik el.* Értékrend, ambíció, igényszint, indítékok hálózata, környezetével való kapcsolat, érzelmi-indulati feszültségek feldolgozása játszik szerepet abban, hogy végül is hogyan fejlődik, mire használja fel képességeit.

Az előző meggondolás érvényes a képességek és az iskolai teljesítmény másik típusú — és nem kevés nehézséget okozó — ellentmondására is, amikor gyenge képességű tanuló jó eredményt ér el, és saját pályaválasztási terve, a szülők igényei is meghaladják képességeit.

3.

A nap 24 órája és a fiatal teherbírása nem nyújtható és a kombinatív logika hiányát sem lehet emlékezettel ellensúlyozni. Az egyes speciális készségek (műszaki érzék, térlátás, zenei hallás) különleges fejlettsége nem elegendő önmagában. Ha az általános, verbális képességek szintje nem kielégítő, ez esetben a továbbtanulás szükségképpen kudarchoz vezet. Ezeknél a fiataloknál van talán a legtöbb fáradságot és tapintatot igénylő átállításra szükség: olyan munkaterületet kell keresni számukra — és elfogadtatni velük —, ahol pozitív személyiségvonásaik kellőképpen érvényesülnek, de a követelmények nem haladják meg képességeiket, és így nem éri őket kudarc. Esetenként — ha a gyerek fejlődésritmusa lassúbb az átlagosnál — érdemes egy év haladékot közbeiktatni, amit könnyű munkával tölt; csak azután kezdjen el szakmát tanulni. Mindenképpen jobb számára a kerülőút — ahol esetleg eddig lappangó képességei kibontakozhatnak —, mint az „ha nem megy, majd abbahagyja" álláspont. Nem mindegy, hogy a felnőtt élet első élménye siker vagy kudarc. S azt se feledjük a tizennégy éves korban meghozott dönté-

Biai Föglein

1966 JAN 18

1021

PEST MEGYEI Hírlap

NÉGYSZEMKÖZT A MŰVÉSZETTEL...

Népköztársaság út. Két barátságosan szaglászó házi „szelindek" fogad. Hatalmas kétszobás lakás. A falakon függő képekből melegség, természetesség árad. Az egyik szoba falán körbefutó könyvállvány. A sarokban egymás mögé sorolt vásznak. Festőállvány, terpentin- és kávéillat. Valami otthonosság vesz körül.

A helyi „törökös specialitást", a tejszínes, fügés feketét kavargatom, hátradülök a süppedő fotelben. Az ablakból a Körönd fáit látom, amint fehér hókesztyűben integetnek fel a második emeletre.

— Hogyan lett festő? — teszem fel a szokvány kérdést Biai-Föglein Istvánnak.

Megsimogatja rövidre nyírt ősz haját, fekete bajusza alatt finom mosoly.

— Az apám ölében kezdtem. Besztercebányán éltünk. Ő festegetett. Én néztem és magamba szívtam a terpentin illatát. Valahogy így.

— És aztán?

— Hároméves voltam, amikor az Ujság című lap kritikájában biztatott: „Csak rajzolj sokat, te pöttömnyi művész". 1920-ban Pestre jöttünk. Leérettségiztem. 1924-ben a Képzőművészeti Főiskolán álltam a festőállványhoz és Vaszary, majd Csók ecsetvonása nyomán megpróbáltam megtalálni az „egyéni" stílust.

— Azt hiszem, sikerült...

— Ezt bizonyítja kicsit az 1928-ban rendezett gyűjteményes kiállításom. Aztán két éven át Párizs állami ösztöndíjjal. Utána öt kiállítás Budapesten. Imádom Pestet...

— S azóta?

— 1955-ben egy szép dotáció. Az Egri csillagok szovjet kiadása, amelynek illusztrációit én rajzoltam.

— Témái?

— Fák, virágok, csendélet. Természet. Harminc évvel ezelőtt Jámbor Lajos barátom nyaralójában Kisorosziban öleltem először magamhoz a Duna-kanyart. A nyaraló már az enyém. S a Duna-táji év- és napszak szerint változó szépségek is. A tavaszt már a nyaralóban ízlelgetem.

— Hogyan sikerült a békéscsabai kiállítása?

— Elég jól, s ez újabb munkákra ösztönzött. A Körönd fáiban gyönyörködöm. Bár figuralista vagyok, mégis vonz a téli táj varázsa. Ezeket a fákat hóbundába öltöztetem.

— No, és a cirkusz, a kedvenc állatok? S a portréfestés?

Néhány cirkuszkép, jegesmedvék a barlang előtt, Jégszínház revüje, aztán Petress Zsuzsa, Ascher Oszkár, Zsolnai Hédi képei kerülnek elő a sarokból. Majd megállunk az „Eger ostromá"-nál. A hatalmas kép szinte befedi a szoba falát. Világos és sötét színeinek elegyéből a történelemkönyv lapjait olvashatjuk.

— Irodalmi forrásmunkák?

A könyvállványról sorra mutogatja a szebbnél szebb műveket. Delacroix gyűjteményeit, Hugues le Roux: Les Jeux au Cirque híres cirkuszkönyvét s a kedvenc Toulouse-Lautrec eredeti rézkarcát, a Loys Delteil kétkötetes Monográfiában.

— Mire a legbüszkébb?

— Egyszer a Bizományi Áruházban egy XIX. századbeli ismeretlen híresség ként titulálták és így adták el egyik képemet.

A sarokból előhúzza két ifjúkori magamagát.

— Pólya Tibor és Vörös Géza festették — rólam — húzza ki magát nevetve.

— És mit szeretne?

— Ötösre vizsgázni.

— Hogy-hogy?

— Most fejezem be tanulmányaimat a marxizmus—leninizmus esti egyetemén.

Azt hiszem, a hatvanesztendős Biai-Föglein István tudása, szorgalma és hallatlan energiája úgy a művészet egyetemén, mint az élet akadémiáján csillagos ötöst érdemel.

— gáspár —

PEST MEGYEI Hírlap

OSZTOZÁS A GONDOKBAN ÉS A FELELŐSSÉGBEN

Zárszámadás előtti tanácskozás a termelőszövetkezeti tagsággal

Ezekben a napokban egymást követik a gyűlések a szobi járás termelőszövetkezeteiben. Egyik nap az asszonyok, másikon a KISZ-isták, egyszer az állattenyésztők, máskor a kertészeti dolgozók gyűlnek össze tanácskozásra. A napirend mindig ugyanaz, mégsem únja senki: a zárszámadás.

— A korábbi években a zárszámadást kevés helyen előzte meg ilyen megmozdulás. A tagság és a vezetőség kapcsolata jóformán csak a közgyűlésekre korlátozódott. A tsz-tagok nem ismerték a szövetkezet ügyeit, a gazdálkodás problémáit, így aztán nem csoda, hogy a zárszámadások nem válhattak a szövetkezeti demokrácia olyan fórumává, mint szerettük volna — emlékezik a közel múltra *Provics Ilona*, a járási pártbizottság titkára. — Régen szerettünk volna szakítani ezzel a káros *„hagyománnyal”*, s

az idén sikerült.

Ma nincs olyan szövetkezet a járásban, ahol a tagság ne hallatná szavát az elmúlt gazdasági év eredményeiről, hibáiról, a vezetés, a munkaszervezés kérdéseiről, s az idei tervekről.

Hogy ezek a tanácskozások [illegible] a fárad- számadásra már csak a döntés marad.

Nagy érdeklődést váltott ki a vezetés problémája is, melyet maga az élet tűzött napirendre a szobi járásban: egyrészt a gyenge, másrészt az erős szövetkezetek példája révén.

— Letkésen a kérdés így vetődik fel: meg kell erősíteni a vezetést, újjá kell választani a különböző bizottságokat, ha fejlődést akarunk elérni — mondja *Provics* elvtársnő. — Ez a tagság jogos követelése, amellyel mi is egyetértünk.

Mi is a helyzet Letkésen? A tsz elnöke régi munkásmozgalmi harcos, kommunista. A felszabadulás számára az emberhez méltó életet jelentette; azelőtt cseléd volt. Nem várta ölbetett kézzel a jobbat, az első sorokban harcolt érte. A tsz-szervezéskor éjt-nappallá . téve agitált a szocializmus ügye mellett. Aztán megalakult a tsz, s őt elnöknek választották.

Ekkor kezdődtek a bajok.

Türelmetlen lett és goromba.

— Azt gondoltuk — meséli a pártbizottság titkára —, ha tanul, majd jobban szót ért az emberekkel. Egyéves pártiskolára küldtük, s alig vártuk, hogy visszatérjen. Sajnos, csalódtunk benne: önteltebb lett, mint azelőtt. A pártszervezetet semmibe veszi, a tsz-ben zsarnoki hangnemet honosított meg. Rossz példát mutat a vezetőségnek, eltűri annak elvtelen intézkedéseit. Ez a vezetőség sok kárt okozott a közösnek: a nyáron kiosztotta a tsz kukoricaföldjét háztájinak, s ott maradt a közös jószágállomány kukorica nélkül. A

— summázza a tapasztalatokat Provics Ilona. — Az egyik: a nőbizottsági gyűléseken szinte mindenütt azt kérték az asszonyok, hogy alkalmazzanak vegyszeres gyomirtást a kukoricánál, s az így felszabadult munkaerőket foglalkoztassák munkaigényes, jól jövedelmező növénykultúrák termesztésében. Ez a követelés azért lényeges, mert két évvel ezelőtt még maguk a szakvezetők is viszolyogtak a vegyszerektől! A másik: valamennyi gyenge tsz-ben szóvátették a réteggyűléseken, hogy a tsz

Tánc

A
Közp
a m
ban
tud”
hely
is n
ben
szlo
Jan
ben,
Pilis
szet
műv
órai
ellá
de
végl
álla
A
órás
tán
kívi
cen

Biai Föglein István

MDK

Pécsi panoráma naplemente után

Tenniszruhás leány

Sokác leány

Önarckép, ebéd után

Paál László Társ. kiáll.

Nemzeti Szalon 1929. január.

Biai Föglemi Istvánné

Koll. Kiáll - Ernst 112. 7.

Ernst Múzeum Kiállításai
CXII. (1930.)

NAGY TEREM.

Biai-Főglein István festményei.

100.	Csendélet pipákkal	200.—
101.	A patron	600.—
102.	Balaton I.	300.—
103.	Paprika Jancsik	600.—
104.	Fekvő akt 1.	800.—
105.	Kis kölyök 2.	600.—
106.	Görögös kosztüm 1.	1200.—
107.	Guadeloupei férfiszépség 2.	1000.—
108.	Akt foltozott matracon	600.—
109.	Szakállas önarckép	800.—
110.	Külvárosi pályaudvar	500.—
111.	Ajtó előtt	800.—
112.	Pont-neuf 1.	400.—
113.	Sokácinges nő	1200.—
114.	Palatetős ház	600.—
115.	Sárgaruhás leány	800.—
116.	Amerikai leány feje	300.—
117.	Önarckép nyitott ajtó előtt	400.—
118.	Arcképtanulmány	800.—
119.	Yachtok az antibes-i kikötőben	500.—
120.	A Bach-korszak	1500.—
121.	Anemonás csendélet	500.—
122.	Alkonyat kertben	800.—
123.	Udvarsarok	400.—
124.	Kanadai leány feje	300.—
125.	Szeles alkonyat a Balatonon	300.—
126.	Öreg amerikai	500.—
127.	Csolnakok a Balatonon	300.—

MD K

Biai Föglein István, festö

Müteremrészlet. Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 15.1.

Fk.: Köteles István — 3913 FNyV 6 t.

Biai - Föglein
István
festő

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT
MEGHÍVJA ÖNT

BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1965. OKTÓBER 9-ÉN,
SZOMBATON D.E. 12 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

BARABÁS TIBOR

KOSSUTH DIJAS IRÓ

DERKOVITS TEREM
BUDAPEST VI, LENIN KÖRÚT 63

/1021 Biai Föglein
Istváns festőművész

A cirkusz világa — festményeken

Pesti Műsor, 1979. dec. 5.

Biai Föglein István Vaszary János és *Csók István* növendékeként 1929-ben fejezte be főiskolai tanulmányait. 1929—31 között több alkalommal dolgozott Párizsban, ösztöndíjasként. Akkoriban ébredt fel benne az érdeklődés a XIX. századi nagy francia művészek írásai, tárgyai, könyvművészeti ritkaságai iránt, ezek mellett szívesen gyűjtötte a cirkuszról szóló irodalmat, az egyenruhák, a kitüntetések illusztrált műveit is. Nyaranta Kisorosziban dolgozott, ahol a legszebb Duna-kanyar ihlette tájképeit festette, több könyvet illusztrált. A csoportos bemutatókon kívül számtalan nagy sikerű gyűjteményes tárlata volt. Emlékkiállítását 1975-ben a Nemzeti Galéria, 1977-ben Szekszárdon a Szinyei Merse teremben a Képcsarnok rendezte.

Biai Föglein István halálának ötödik évfordulójára a *Fővárosi Tanács Óbuda Galériája* egy kamarakiállítással emlékezik. Az itt bemutatott közel harminc kép a *cirkusz világába* kalauzol bennünket. A cirkusz iránti szeretete már hároméves korában megnyilvánult rajzaiban. Egyik akkoriban meg is jelent a sajtóban, gratuláló sorokkal együtt. A cirkusz iránti rajongás egész életét végigkísérte — állandó látogatója volt az előadásoknak, minden bemutatóra tiszteletjegyet kapott. Lelki rokonság, személyes barátság szövődött sok artistával, bohóccal.

1939-ben festette a *Műlovarnő* című képet, melyen a főalak a szürke lovon délcegen ülő zöld ruhás műlovarnő, körülötte tarka sokaság, artisták, bohócok és a porondmester. A háttérben az előző szám szereplői és a közönség egy része látható. Személyes barátság fűzte *Rivelshez*, a világ egyik legnagyobb bohócához, akit 1955-ben a Nagycirkuszban való vendégszereplése alkalmával örökített meg. A portré az öltözőben készült, érezni a szomorkás szemeken a fáradságot, amit az erősen piros száj, a krumpli orr és a lángoló vörös hajkorona sem tesz vidámabbá. 1957-ben készült a *Sárga hajú bohóc*. Ha alaposabban szemügyre vesszük, az erős festékek ellenére *Pécsi Sándor* jellegzetes vonásaira ismerünk. A sok vidám, mosolygós bohócportré mellett, szokatlan arcokat is felfedezünk, ezek már az öltözőbeli megváltozott kedélyt és a festék mögötti gondokat is sejtetik. 1972-ben készült a *Bohóc libával* (képünkön). A francia bohóc hóna alatt érkezett a porondra Szendi, a liba, majd külön felszólításra tánc- és énektudását mutatta be... Az ilyen attrakciókat és számos bohóctréfa résztvevőjét örökített meg.

Számtalan vázlatfüzet őrzi gondos megfigyeléseit. Egy-egy megvalósult kép előtt több tanulmányt készített, finom érzékkel remek lovakat, kutyákat festett, különös gonddal ügyelve a szép tartásra, kidolgozott mozdulatokra. Képei művészi szemléletének eredetét és azt az adottságát mutatják, amellyel a témát, a a színt szerves egységgé olvasztja. Látni tanít bennünket, megmutatja azt is, amit egyedül észre sem vennénk, amire őt látnoksága, különös képzelőereje és érzékenysége vezette rá.

Peilionisz Valéria

motor. A városi közlekedés kialakulása (áll. kiáll.). Közlekedési és hírközlési dolgozók az 1918—19-es forradalmakban. Közlekedési játékok régen és ma.

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM (XIV., Vajdahunyad-vár. Tel.: 420—573). Ekék a XVIII—XIX. sz.-ban. Az erőgép története. Erdészet és faipar. — Vadászat. — Halászat. A szőlő- és borgazdaság története. (Áll. kiáll.). „De Natura" Nagygyörgy Sándor fotóművész kiáll. december 2-ig.

SEMMELWEIS ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Apród u. 1—3. Tel.: 351—934). Képek a gyógyítás múltjából (áll. kiáll.). Orvosi könyvillusztrációk a XV—XVIII. században (idősz. kiáll.). Nyitva 10.30—18 óráig.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTMÚZEUM (XIV., Dózsa Gy. út 3.) MAGYAROK AZ OLIMPIAI JÁTÉKOKON kiállítás.

TŰZOLTÓMÚZEUM (X., Martinovics tér 12. T.: 572—190). A tűzvédelem fejlődése (áll. kiáll.). Vigyázzunk rájuk. Nyitva: szerdán, csüt., pént. 9—16 óráig. Vas. 9—13 óráig.

PESTERZSÉBETI MÚZEUM (XX., Kossuth L. u. 39.). Helytörténeti emlékek a XX. kerület múltjából (áll. kiáll.).

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS MÚZEUM (V., Deák Ferenc tér 4.) Egyháztörténeti kiállítás.

VIDÉKI KIÁLLÍTÁSOKBÓL

GYŐR, KÉPCSARNOK BEMUTATÓTEREM, Szalatnyai József festőművész kiállítása, dec. 6-ig.

KECSKEMÉT, KÉPCSARNOK BEMUTATÓTEREM, Bod Éva iparművész kiállítása, nov. 30-ig.

MISKOLC, GALÉRIA, X. Országos Grafikai Biennale, dec. 2-től.

PÉCS, KÉPCSARNOK BEMUTATÓTEREM, Galambos Tamás festőművész kiállítása, dec. 6-ig.

PÉCS, GALÉRIA (Széchenyi tér 11.) **Színház tér és az IFJÚSÁGI HÁZ** (Szalay u. 18.) „Stúdió '79" Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítása, dec. 2-től.

SZEGED, GULÁCSY LAJOS TEREM, Papp Zoltán festőművész kiállítása dec. 6-ig.

SZOMBATHELY, DERKOVITS GYULA TEREM. Nagy Gabriella keramikus kiállítása, dec. 6-ig.

SZENTENDREI KIÁLLÍTÁSOK

FERENCZY MÚZEUM (Marx tér 6.) Ferenczy család. Szőlészet és borászat Szentendre környékén.

KOVÁCS MARGIT KERÁMIA GYŰJTEMÉNY (Vastag Gy. u. 1.)

CZÓBEL MÚZEUM (Templom tér 1.)

BERCSAY JENŐ GYŰJTEMÉNY (Dumtsa J. u. 10.)

KERÉNYI JENŐ EMLÉKMÚZEUM (Ady E. u. 5.)

NÉPMŰVÉSZETEK HÁZA (Rákóczi u. 1.) Hímzések Pest megyében.

RÓMAI KŐTÁR (Római sánc u. 7.)

SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM (Szabadságforrás u.) Zárva!

SZENTENDREI KÉPTÁR (Marx tér 2—4.) Szentendrei művészet II.

A KIÁLLÍTÓTERMEK PROGRAMJÁBÓL

A kiállítások hétfő kivételével 10—18 óráig látogathatók, az ettől eltérő nyitvatartásokat külön jelezzük.

JÓZSEFVÁROSI KIÁLLÍTÓTEREM (VIII., József krt. 70.) Utcabútorok c. kiállítás.

BARTÓK BÉLA ÚT 32. GALÉRIA (XI., Bartók Béla út 32.) XI. kerületi festőművészek kiállítása II. Nyitva: 14—19 óráig, szomb., vas. 10—19 óráig.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT (IX., Mester u. 5.) Szávoszt Katalin keramikus kiállítása. Nyitva: hétfő kivételével du. 2—7-ig, ünnepnap de. 10—12-ig.

NAGY BALOGH JÁNOS KIÁLLÍTÓTEREM (XIX., Ady E. u. 57.) Pálffy Katalin szobrászművész Gyermekem c. kiállítása.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Bajcsy-Zs. út 52.) Bujdosó Ernő festőművész kiállítása dec. 1-ig. Lóránt Zsuzsanna szobrászművész kiállítása dec. 5-től. Nyitva: 9.30—18 óráig, szomb. 9—14 óráig, vas. zárva.

MŰCSARNOK (Hősök tere) Feledy Gyula grafikusművész kiállítása, Gyarmathy Tihamér festőművész kiállítása.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERME (V., Dorottya u. 8.) Nyári Ildikó és Tankó Judit iparművészek kiállítása, dec. 2-ig.

FÉNYES ADOLF TEREM (VII., Rákóczi u. 30.) Koncz Zsuzsa fotóművész kiállítása.

HELIKON GALÉRIA (V., Eötvös Lóránd u. 8.) Schmal Károly grafikusművész kiállítása.

EGYESÜLT IZZÓ KISZ KLUB Somogyi János festőművész kiállítása, nov. 30-ig.

VÍZIVÁROSI GALÉRIA (II., Kapás u. 55.) Benkő Erzsébet szövött képei és Kálmán Katalin szobrainak kiállítása, dec. 6-ig.

FŐVÁROSI TANÁCS ÓBUDA GALÉRIÁJA (III., Fő tér 10.) Biai Föglein István emlékkiállítás.

MŰZEUMI ELŐADÁSOK, HANGVERSENYEK

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

Vasárnap, 2-án, de. 11-kor: Reneszánsz Kórusmuzsika. Közreműködik: a Pécsi Ifjúsági Ház Kamarakórusa. Karnagy: Jobbágy Valér.

NÉPRAJZI MÚZEUM

Csütörtökön, 29-én, du. ½5—½6-ig: „Gyermekjátszó" a Boróka együttes közreműködésével.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

Szombaton, 1-én, de. 11-kor: Szabad szombat, brigádséta az M. N. Múzeumban.

Vasárnap, 2-án, de. 11-kor: Múzeumi Délelőtt — közös múzeumi program szülőknek és gyermekeknek.

MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM

Vasárnap, 2-án, de. 11-kor: A magyar mezőgazdaság nagyjainak emlékérmei II. Előadó: Várhidy Imre.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Pénteken, 30-án, de. 10—11 óráig, **kedden, 4-én,** du. 14—15 óráig: Műelemzés gyermekeknek.

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

Vasárnap, 2-án, de. 11-kor: Vasárnapi Kórusmuzsika. Közreműködik: az Egészségügyi Szakszervezet Énekkara. Vezényel: Sapszon Ferenc.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM

Szombaton, 1-én, de. 11-kor: **szerdán, 5-én,** d 11-kor és du. 4-kor: Természetfilmek vetítése.

A kiállított képek, szobrok, kerámiák, bútorok
lakberendezési tárgyak,
kedvező fizetési feltétele
megkönnyíti a vásárlást.

A NÖVÉNY- ÉS VIRÁGDÍSZITÉST

Éliás

virágüzlet

IV., VERES PÁLNÉ UTCA 10.

RENDEZI.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond.
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda,
Budapest, IV., Prohászka Ottokár u. 6.

BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

A kiállitás megtekinthető
a
SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 12. félemelet.
Telefon: 189-554.
1946. december hó 31-ig naponta 10—5 óráig,
vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

	Forint
1. Feleségem	m. t.
2. Kandalló előtt	3.000
3. Myra szatin turbánnal	m. t.
4. Zöld pamlag	2.000
5. Nő aranyhalakkal sárga szobában	3.000
6. Félórás kép	700
7. Tanulmányfej	1.000
8. Bohém interieur	1.600
9. Akttanulmány	5.000
10. Műteremsarok	1.500
11. Tarka csokor	1.500
12. Margaréták	1.600
13. Festék csendélet	800
14. Zöldség csendélet	1.500
15. Pesti utca	2.000
16. Önarckép, tükör, tárgyak	2.000
18. Tarka csokor sárga vázában	1.500
19. Aszfaltozók	2.000

	Forint
20. Cirkusz	1.200
21. Önarckép cigarettával	1.000
22. Iriszek	1.200
23. Orchideák	700
24. Olvasó nő	1.500
25. Barna estélyi ruha	m. t.
26. Rougeozó nő	1.600
27. Chrisanthéme-ok	3.000
28. Fácánok és zöldség	3.000
29. Sárga-lila csokor	3.000
30. Tarka csokor (krétarajz)	500
31. Virágok „	500
32. Chrisanthéme-ok „	500
33. Alvó nő „	m. t.
34. Önarckép (vizfestmény)	500
35. Rózsák „	500
36. Tanulmányfej (ceruzarajz)	400
37. Heverő figura „	400

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KÉPCSARNOKAI

MEGHÍVJA ÖNT

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÓJÁRA

1959. MÁRCIUS 17-ÉN DÉLUTÁN 1/2 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

PÁTZAY PÁL

Kossuth-díjas szobrászművész

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, V, VÁCI UTCA 25

Fk. Dr. Balázs Istvánné m 2265 Fővárosi Nyomdaip. Váll. 1. sz. telepe. Fv. Draschitz R.

Biai-Főglein István festő N.D.K.

Kora tavasztól késő őszig Kisoroszibán él.

Kiállitása a Derkovits-teremben

Kisoroszi táhképek a Derkovits-teremben

Pest megyei H irlap 1965. okt. 3xxIxx

7. 5.1.

MEGHIVÓ

BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁRA

MEGNYITÁS: 1946. DECEMBER HÓ 8-ÁN,
VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A

SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET.

TISZTELETTEL:

ARÁNYI ÁRPÁDNÉ SZALMÁSSY ZSIGMOND

IGAZGATÓK.

A kiállitás megtekinthető 1946 december 18 ig bezárólag, naponta 10—5 óráig, vasárnap 10—2 óráig.

Biai-Főglein Péter

NYOMTATVÁNY.

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula *úrnak / úrnőnek*

Budapest

XI. ker., Lágymányosi *út / utca / tér* 16. sz.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond.
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda,
Budapest, IV., Prohászka Ottokár u. 6.

szövarch 20.- 200 lap

Biai Föglein István.

Az Ernst muzeom kiállitotta müveit 1931-ben.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Biai Föglein István.

1930-ban az Ernst muzeom kiállitást rendezett
müveiből.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Biai Föglein István, festő

● BIAI FÖGLEIN ISTVÁN festőművész emlékkiállítását ma délután nyitják meg a Fővárosi Tanács Óbudai Galériájában (III., Fő tér 1.), a volt Zichy-kastélyban. A művész cirkuszképeinek válogatott anyagából rendezett tárlatát Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg.

–:o Biai Föglein István

Esti Hírlap, Bp. 1979. nov. 28.

Értékpapir

ék	Árfolyam	Árf. érték	Kamat			Összes vételár
			%	nap	összeg	

számla

	Hó és nap	Kinek?	Neme	Darab	Sor és szám	Névérté

Bíró Föglein István, festő

Emlékkiállítása aug. 3-án
Zárd. (Nemzeti Galéria.)

—: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. aug. 2.

Biai Föglein István, festő

Önálló kiállítása nyílik meg
máj. 29-én.

↓

— : □ A Magyar Nemzeti Galéria .... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 29.

MEGHÍVÓ

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁRA,

BUDAPEST V., KOSSUTH TÉR 12.

A TÁRLATOT

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓJA

1975 MÁJUS 29-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN D. U. 4 ÓRAKOR

NYITJA MEG.

75-5 fnyv 14 2581

BIRI FÖGLEIN ISTVÁN

Bíró Fényes István
(1905 - 1974)

Kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában
1975. május - június
Katalógus - a könyvtárban

Biai Főglein Flóra
festő

Pécsi kiállításán Biai Főglein
mintegy 30 olajképet mutat be.
Tájképek, csendélet, interieur,
figurális kompozíció műveit látja.

Horváth Béla: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. május - 45. oldal

Biai - Föglein Gyula
festő

Május 31 és június 16-ig tekinthető meg Pécsett Biai-Föglein Gyula kiállítása. Ez a tizenötödik jelentkezése a művészek.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1973. május - 45.oldal

Biai - Föglein István, festő

Képeiből rendeztek kiállítást
Pécsett máj. 31 - jún. 16 között.

- : A Jelenkor krónikája 767-768.

JELENKOR, Pécs, 1973. júl.-aug. XVI 7-8.

Biai Föglein István

57 művet kiállítva az Ernst Múzeumban.

(K. K. L.) Az Ernst-múzeumban. Pesti Hírlap 1933 nov. 5

U. 3659

Bidi Föglein István

1 A

BIDI FÖGLEIN *István*, festő és grafikus, Besztercebánya 1905 okt. 20. A bpesti képz. főiskolán, *Csók* István osztályán és Párizsban képezte magát. 1928, 1930, 1931 és 1933. gyűjt. kiállítása volt az Ernst Múzeumban.

Ex. I 109.

és egy vízna Katinája, de egyoldalú
erem elülapjan

fordultan, ~~ss~~ szembenézve) van áb-
naja rövid, bajusza nyirott, sza-
e: körülcsavart nyakkendő és egy-
rata ~~III~~ kettős körben vésett betűkkel:

14.

~~vízna.~~

lyitett véséssel, méretei 4:4 cm.--
il ajándéka 1907. április 30-án (787-

227

1670

Tamás galéria
V, Akadémia ucca 8 — Tel.: 125-423

MODERN KÉPKIÁLLÍTÁSOK
MODERN KERETEZÉS
MODERN RÉZKARCOK

Restaurálás
szakszerű művészi kivitelben

NÉPVISELETI KIADVÁNYOK
KARÁCSONYI ÜDVÖZLŐ
KÁRTYÁK

Reprodukciók
régi és modern mesterek művészi
tökéletességű szines nyomatai

A TAMÁS-GALÉRIA
CXXVI. KIÁLLÍTÁSA

126

1941 nov.

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLITÁSA

Biai Főglein István

TAMÁS GALÉRIA
V., AKADÉMIA UCCA 8

ÁRA 80 FILLÉR

		Pengő
1.	Akt, velencei tükör előtt	700.—
2.	Üvegcsendélet	450.—
3.	Lila szalagos kalap	magántulajdon
4.	Virágcsokor	400.—
5.	Zöldség és konyhaedény	500.—
6.	Pünkösdi rózsák	400.—
7.	Hajók Rotterdamban	350.—
8.	Őszi csokor	400.—
9.	Fekvő akt	800.—
10.	Önarckép	500.—
11.	Régi, furcsa tárgyak	500.—
12.	Szőke nő	magántulajdon
13.	Profil	magántulajdon
14.	Virágcsendélet	350.—
15.	Margitsziget ősszel	410.—
16.	Rotterdami kikötő	350.—
17.	Önarckép, pipával	250.—
18.	Arcképtanulmány	magántulajdon
19.	Fátyolos portré	magántulajdon
20.	Zöldségcsendélet	350.—
21.	Virágok, fayence-kancsóban	350.—
22.	Szőke nő, fátyolvs kalapban	magántulajdon
23.	Kávéházban	magántulajdon
24.	Orgonák	400.—
35.	Mme failoni	magántulajdon
26.	Virágok	300.—
27.	Szolnoki park	450.—
28.	Vasalónő	300.—
29.	Berry Wall	magántulajdon
30.	Fürdő után	350.—

AQUARELLEK

		Pengő
31.	Festő és modell	120.—
32.	Vetköző modell	60.—
33.	Matrózkocsma Rotterdamban	120.—
34.	Strandolók	60.—
35.	Külvárosi pár	80.—
36.	Báli jelenet	60.—
37.	Fürdő után	80.—
38.	Hónaposszobában	80.—
39.	Söntésnél	80.—

Kigyulladt egy postaszekrény

Ma délelőtt különös tűzeset történt a VIII. kerületben. A Fiumei-út és Alföldi-utca sarkán *kigyulladt egy postaszekrény.* A postaszekrénytűzet a tűzoltóknak sikerült eloltaniok, *de a postaszekrényben lévő levelek teljesen elégtek.*

A rendőrség a különös tűzeset ügyében nyomozást indított. Nincs kizárva, hogy *valaki rossz tréfát csinált és egy égő cigarettát dobott a postaszekrénybe,* de az is lehetséges, hogy *valakinek érdekében állt, hogy a postaszekrényben lévő levelek elégjenek,* s szándékosan gyujtotta fel a postaszekrény tartalmát.

A Fővárosi Könyvtár új évkönyve

A fővárosi könyvtár jelentéséből kiderül, hogy *a fővárosi könyvtár forgalma közel 100.000 kötettel emelkedett.* A napi átlagforgalom mintegy 500 könyv emelkedéssel 5032 kötetre szökött. *A könyvállomány is gyarapodott.* A könyvtár kiadványsorozatának negyedik száma bibliográfiát ad az irányított gazdálkodásról, két tanulmány Budapest történetéhez szolgáltat adatokat, *Jajczay* János, *Gerendás* Ernő írtak értékes tanulmányt az évkönyvbe, amely az újkeletű könyvanyagról is tájékoztatást ad. A könyvet a Budapesti Gyüjtemény új szerzeményeinek kimutatása és a könyvtár folyóiratainak felsorolása egészítik ki.

A cukorkaüzletek ellenőrzése

A cukorka- és a cukrászüzletekben *állandó hatósági ellenőrzés folyik a haszonkulcs és a hatóságilag megállapított árak betartására.* Ezzel kapcsolatban a *Cukorkakereskedők Egyesületének* vezetősége felhívta a cukorkakereskedőket, hogy *eladási áraikat az egyes rendeletek előírásának megfelelően a legpontosabban számítsák ki.* A gyárak számláit őrizzék meg és az engedélyezett haszonkulcsnál magasabbat semmi esetre se számítsanak fel, mert egyfilléres eltérésekért is súlyos büntetés jár.

Biai Föglein a Tamás-galériában

A napokban nyilt meg *Bia Föglein* Istvánnak, a neves festőművésznek *kiállítása a Tamás-galériában.* Művészi és társadalmi életünk nagy érdeklődéssel várta a kiállítást. Biai *Föglein* egyike a legkiválóbb arcképfestőinknek. Mostani kiállításán társadalmi életünk sok kiválóságának arcképét mutatja be. Különös feltünést kelt a pesti társaság ünnepelt szépségének, Maria Failoninak arcképe, mely a jeles művész egyik legsikerültebb alkotása.

Az OTBA Erdélyben

Az Országos Tisztviselői Betegsegélyzési Alap szolgáltatásait a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekre 1940. évi szeptember hóban terjesztettük ki.

Az említett területen az OTBA-nak ezidőszerint 5 kerületi főorvosa, továbbá 752 községben összesen 131 körzeti, illetőleg ellenőrző orvosi teendőkkel megbízott körzeti orvosa működik.

A szakorvosi ellátást eddig Kolozsvárott és Szatmárnémetiben szerveztük meg, míg a többi nagyobb városban a szakorvosi ellátás kiépítése folyamatban van.

— **Házasság.** *Armuth* Magda (Csurgó) és dr. *Gáspár* József (Csurgó) f. hó 17-én Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Sorozatos értekezleteken tárgyalnak
A KÖZLEKEDÉSI ZAVAROK MEGSZÜNTETÉSÉRŐL

A lépcsőzetes munkaidő bevezetésével és az iskolakezdés időpontjának elhalasztásával akarják csökkenteni a villamosok zsufoltságát — A Beszkárt teljes kocsiparkja üzemben van Ma délelőtt hat közlekedési baleset történt

A közlekedési probléma szinte máról holnap a főváros legsúlyosabb és legégetőbb kérdésévé növekedett. Súlyosbította a helyzetet, hogy *a jobboldali közlekedés életbeléptetésének idejére estek a nagymértékű forgalmi korlátozások.*

A budapesti villamosokon és a napnak csak bizonyos, meghatározott óráiban közlekedő autobuszokon olyan nagyfokú túlzsúfoltság uralkodik, amilyenre az első világháború végefelé sem igen volt példa.

A villamosok lépcsőin ismét fürtökben lógnak az utasok és a közlekedési balesetek száma ijesztően emelkedik.

A főváros hatósága és az arra illetékes szervek szinte *permanens üléseken és értekezleteken foglalkoznak a nagyfontosságú kérdéssel és keresik a megoldás és az enyhítés lehetőségeit.*

A városházán, a közlekedési ügyosztályban az érdekelt hatóságok bevonásával értekezletet tartottak a jobbrahajtással kapcsolatos további tennivalók megbeszélésére. Az értekezleten tanulmányozták a jobboldali közlekedéssel kapcsolatos közlekedési kérdéseket, így többi között *a villamos megállóhelyek átrendezését, az új megállóhelyek létesítését s a különböző forgalmi problémákat.*

A szakértők nem hoztak határozatot az ülésen, hanem megállapodtak abban, hogy sorozatos helyszíni szemléket tartanak és csak azután döntenek a további tennivalók ügyében.

A közönség fegyelmezetlensége

Szóbakerült a városházi közlekedési értekezleten a *balesetek számának ijesztő emelkedése is.*

Megállapították, hogy az elmult héten Budapesten több mint 100 közlekedési baleset történt, közülük 10 halálos volt.

Ez a szám annál is inkább megdöbbentő, mert *a mult hónapban összesen két halálosvégű baleset történt a fővárosban. Az értekezlet megállapítása szerint a közlekedési baleseteket kizárólag az utazóközönség fegyelmezetlensége okozza.* A közönség egy része megkezdte a kocsikról való le- és felugrálást és nem törődik azzal, hogy *a jobboldali közlekedésnél sokkal nehezebb a mozgásban lévő kocsikról leugrani vagy fellépni, mint a multban.*

Sok balesetet okoz az, hogy a baloldali ajtókat nyitják fel és az utasok a kocsiból kiesnek.

A közlekedési szakértekezlet újból és nyomatékosan rámutat arra, hogy nem szabad a mozgásban lévő kocsikról le- és felszállani, aki le akar szállni, arra előre készüljön, az ajtókban és a perronokon nem szabad gyülekezni, tehát *ha van hely — még a rövid távolságok esetén is — helyet kell foglalni a kocsikban.*

A Gyáriparosok Országos Szövetsége közölte a főváros vezetőségével és a Beszkárt igazgatóságával, hogy tárgyalásokat folytat a szövetség kötelékébe tartozó gyárakkal a reggeli forgalom enyhítésére.

Remény van arra, hogy sikerül a budapesti gyárakban bevezetni a lépcsőzetes munkaidő kezdést, ami lényegesen enyhíti majd a túlzsúfoltságot.

A GYOSZ álláspontja szerint a gyárak reggeli kezdését 6 óráról fokozatosan fél 7-re, 7-re, fél 8-ra, 8-ra, sőt esetleg fél 9-re kell kitolni. Ennek megfelelően később fejeződik be a gyárakban a munka, tehát elkerülhető a délutáni és a koraesti túlzsúfolt forgalom is.

Az értekezlet tárgyalta a reggeli iskolai kezdés ügyét is.

A főváros a kultuszminisztériumtól kérte, hogy a forgalom enyhítése céljából az iskolai tanítás kezdetét 9 órában állapítsa meg.

A tanfelügyelőség a főváros által javasolt *9 óra helyett a téli időszak tartamára a tanítási időt fél 9 órában állapította meg.* A BESZKÁRT jelentette a polgármesternek, hogy a tanfelügyelőség által kiadott intézkedés a villamosvasúti forgalomban a reggel jelentkező zsúfoltságot a kívánt mértékben nem enyhítette. *A főváros így újból sürgeti a tanítási idő kitolását reggel 9 órára.*

A főváros közlekedési szakbizottságának legutóbbi ülésén szóbakerült *az autótaxik korlátozásának* ügye is és a városházi közlekedési ügyosztályban tartott értekezlet szintén tárgyalta ezt a kérdést.

A közlekedési szakbizottság kívánságának megfelelően a főváros a közlekedési minisztériumban sürgeti, hogy a taxik üzemzárási idejét helyezzék át esti 10 óra helyett éjjel fél 12-re, ezzel szemben a reggeli kezdés időpontja nem 6 óra, hanem 7, esetleg 8 óra legyen.

A közlekedési értekezleteket a városházán rendszeresítik és a szakértők helyszíni szemléket tartanak újból a közeli napokban.

A budai hegyvidék helyzete

A közlekedési zavarok talán a legsúlyosabban a budai hegyvidék lakosságát érintik. A hegyvidék az első világháború után, amikor erősen megszaporodott a rendszeresen közlekedő autobuszok és a magánautók száma, éppen a kényelmes és gyors közlekedés lehetőségének megnyílása következtében rohamosan kiépült és a főváros lakosságának tekintélyes része lett állandó lakója ennek a hegyvidéknek.

Az autobuszjáratok nagymértékű korlátozása valósággal elvágja a fővárostól a budai hegyvidéket és szinte lehetetlenné teszi, hogy azok, akiket hivatásuk, foglalkozásuk minden nap a városba szólít, megtarthassák valósággal megközelíthetetlenné vált lakásukat.

A szerkesztőséget valósággal elárasztják panaszaikkal az érdekeltek, akik sokszor egész életrevalónak látszó tervet is közölnek a kérdés előnyösebb megoldására.

Ezek közül kivihetőnek látszik az az elgondolás, amely szerint a más közlekedési eszközzel nem rendelkező hegyvidékek — Rózsadomb, Szépvölgy, Sashegy, stb. — felé maradjon meg a napi 15 órás menetidő változatlanul reggel 7-től este 10-ig, de ezt az időt osszák föl háromórás szakaszokra.

Reggel 7-től 10-ig 15, 10-től 1-ig 30, 1-től 4-ig 10, 4-től 7-ig 30, 7-től 10-ig ismét 15 percenkint induljanak a járatok. Így a napi járatok száma kevesebb lesz, mint a jelenlegi korlátozás mellett, kevesebb üzemanyag is fogy, de a közönség érdekeit sokkal jobban szolgálja a mai menetrendnél.

A mai közlekedési szerencsétlenségek

A közlekedési balesetek száma a mai napon sem csökkent.

Még mindig igen sok utas akad, aki a hatóságok figyelmeztetését és intézkedését nem veszi tekintetbe és saját hibájából kifolyólag villamosbaleset áldozata lesz.

A mai napon azonban nemcsak a könyelmű utasok szerencsétlenségeiről számol be a baleseti krónika, hanem *a jobbrahajtásnak is több áldozata van.* Az ügyben kérdést intéztünk a közlekedési rendőrséghez ahol a közlekedési rendőri büntetőbíróság egyik főtisztje elmondta, hogy az új közlekedési rend bevezetése óta az utolsó héten emelkedett a közlekedési kihágások arányszáma.

Ezek a kihágások nyolcvan százalékban a jobbrahajtással vannak kapcsolatban, mert igen sok úrvezető és taxisofőr is gyakran megfeledkezik az új hajtási rendelkezésekről.

Halálos kimenetelű összeütközés egy sem volt a jobbrahajtás bevezetése óta.

A mai közlekedési balesetek krónikája délig hat szerencsétlenségről számol be, melyek közül kettő az elővigyázatlan utazás terhére írható, míg négy baleset az új közlekedési rend következménye.

Ma reggel a Fővám-téren Kerekes András építészmérnök 48 éves felesége lelépett egy mozgásban lévő 49-es jelzésű villamosról. Az urasszony elesett és a mentők kartöréssel szállították a Park-szanatóriumba. Ugyancsak a saját elővigyázatlanságának áldozata lett Juhász Lászlóné 53 éves munkásasszony, aki a Szinyei Merse-utca 16. számú ház előtt akart egy 46-os jelzésű, mozgásban lévő villamosról leszállni.

Juhászné a villamos kerekei alá került és a mentők súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba.

Az Aréna-út és a Peterdy-utca sarkán egy P 803 jelzésű postaautó elütötte *Ulica* Tivadar 28 éves kárpitost, aki agyrázkódással került az Uzsoki-utcai kórházba. Ulica, aki valószínűleg megfeledkezett a jobbrahajtásról, át akart menni az úttesten, *nem balra, hanem jobbra tekintett és nem vette észre az arra haladó postaautót,* amely elütötte. Az üllői-úti vasúti átjárónál *Csizmarik* József 33 éves géplakatos motorkerékpárjával szabálytalanul haladt az úttesten, és hogy egy szembejövő gépkocsi elől kitérjen, nekifutott az úttesten lévő járdaszigetnek, a motorkerékpárról lezuhant.

Ugyancsak a jobbrahajtási baleset tipikus esete a Stefánia-út és Thököly-út sarkán történt szerencsétlenség, ahol egy AB 783. rendszámú autó elgázolta Deil László 22 éves raktári munkást. Deli pontosan az autó alá lépett le a járdáról.

A hatodik közlekedési szerencsétlenség a Baross-utca 108. számú ház előtt történt, ahol egy 16-os jelzésű villamos elütötte *Gigler* József 52 éves ételkihordót, aki kerékpárjával haladt az úttesten. *A kerékpáros kihordó szintén megfeledkezett a jobbrahajtásról és az arra haladó villamos elé kormányozta kerékpárját.*

A villamoskocsik 92 százaléka van üzemben

A Beszkárt igazgatóságától nyert értesülésünk szerint az autobuszforgalom javítására a rendkívüli viszonyok miatt gondolni sem lehet.

A Beszkárt beállította a forgalomba egész kocsiparkját. 1612 villamoskocsi közlekedik a főváros területén, a meglévő kocsik 92 százaléka.

Ilyen naggarányú igénybevételre még sohasem volt példa. Normális körülmények között a maximális igénybevétel nem igen haladja meg a nyolcvan százalékot. *A kocsiparkot nem lehet növelni, mert új kocsikat nem vásárolhat az anyaghiány következtében a főváros.* Szerencsére a villamosvasút javítóműhelyei tökéletesen dolgoznak, tüneményes gyorsan végzik a szükséges kocsijavításokat, ennek köszönhető, hogy *a 92 százalékos igénybevétel miatt belátható időn belül üzemzavar, fennakadás nem állhat elő,* bár az anyagbeszerzés és a pótanyagok kényszerű használata ezen a téren is okoz bizonyos nehézségeket.

HÍREK MINDENFELŐL

ROSSZ IDŐ BULGÁRIÁBAN. A rossz időjárás, a hatalmas záporesők nagy károkat okoztak a Fekete-tenger partvidékén. Burgasz több városnegyede víz alá került. Sok ház lakhatatlanná vált és több mint négyszáz ember maradt hajlék nélkül.

●

AZ OSSERVATORE ROMANO jelenti, hogy a pápai tudományos akadémia első ülésén, november 30-án XII. Pius pápa beszédet mond.

●

BALBO TÁBORNAGY és a vele együtt elesett olasz repülők és az aranyéremmel kitüntetett hősi halottak földi maradványait, akiket a tripoliszi temetőben temettek el, most ünnepélyesen átvitték Hamandzsi temetőjébe.

●

A MALÁRIA veszedelmes terjesztőjét, az anopheles-szúnyogot az afrikai Lagos kikötőjéből az északbrazíliai Natalba hozta a Panamerican Airways egyik utasszállító repülőgépe. A brazíliai egészségügyi hatóság még idejében felfedezte a veszedelmes szúnyogot és ártalmatlanná tette. Már évekkel ezelőtt óriási arányú malária-járvány pusztított Észak-Brazíliában. E tapasztalatok alapján most a brazíliai hatóságok elrendelték, hogy azok a repülőgépek, amelyek malária-szúnyogokat hoznak hivatlan vendégként az országba, pénzbüntetést kötelesek fizetni.

●

A TUDOMÁNY ÁLDOZATA. Párisból jelentik: Egy párisi kórházban most halt meg Lobligeois professzor, aki a tudomány áldozata lett. A professzor kiváló sugárzáskutató volt, a veszedelmes sugarak azonban szétroncsolták kezeit és nemrég mindkét karját amputálni kellett.

●

A CABO MILANO 1500 tonnás portugál gőzös, amely egy dél-portugál kikötőből futott ki, Bilbao közelében elsüllyedt. A legénység minden tagját megmentették. A szerencsétlenség okát nem ismerik.

●

ÚJABB ÉLELMISZERMAXIMÁLÁS ZÁGRÁBBAN. Az árvizsgáló bizottság újabb maximális árakat állapított meg az élelmiszerpiacon. A vaj újonnan megállapított ára 160—177.50 kuna. A tejföl literje 35 kuna, friss tojás darabja 3.50 kuna, meszes tojás darabja 3 kuna. Alma kilogramja, minőség szerint 10—16 kuna, diódbél kg-ja 104 kuna, pergetett méz kg-ja 50 kuna. (A dinárt 1:1 arányban váltják be Horvátországban.)

●

FÉLÉVRE SZÓLÓ ÉLELMISZERJEGYEKET OSZTANAK KI ZÁGRÁBBAN. A polgármesteri hivatal a most lejáró városi élelmiszerjegyek lejárta után, december 16-án olyan élelmiszerjegyeket fog kiosztatni, amelyek 1942 június végéig érvényesek. Ez alkalommal bizonyos új közszükségleti cikkek számára is rendszeresítik a jegyet, amelyeket eddig még szabadon lehetett vásárolni. Az élelmiszerjegyek mellett bizonyos ruházati cikkekre is behozzák a jegyrendszert.

●

A CSINYTEVŐ MAJMOK. A Prágában vendégszerepelő Krone-cirkusz majmai nem mindennapi csinyt követtek el. Mialatt őrük bement ketrecükbe, hogy megetesse őket, az egyik majom belülről bezárta az ajtót és a kulcsot kihúzta. Az őr el akarta venni a majomtól a kulcsot és vad kergetőzés kezdődött a ketrecben. A többi majom is kedvet kapott a kergetőzéshez. Végül a majom a kulcsot a rácson keresztül kidobta a ketrecből, úgyhogy az őr majmaival együtt a bezárt ketrecben maradt. Csak hosszabb idő után sikerült kiszabadulnia, amíg dörömbölésére a többi őr figyelmes lett. A majmok hűségesen segítettek neki a dörömbölésben.

Este 1 tasse ARTIN reggelre normális ürülés
Enyhe, biztos hashajtó

SPORT HÍREK

A SPORTKÖZPONT hír szerint súlyt helyez a gyorskorcsolyázó-utánpótlás fe.lődésére. Helyes volna ezzel kapcsolatban megvizsgálni, mi történjék a szenior gyorskorcsolyázókkal. Mert hihetőleg ők is starthoz állanak már az idén — feltéve persze, hogy a tavalyi bonyodalmakat időközben sikerült elintézni.

◆◆

KÜLÖNLEGES SPORTATTRAKCIÓBAN lesz része vasárnap a közönségnek. A MÖSz és az MBSz közös rendezésében ökölvívó és súlyemelő verseny kerül sorra a Nemzeti Tornacsarnokban. Az ökölvívásban az országos ifjúsági bajnokság döntőit tartják meg, súlyemelésben pedig a régóta esedékes német-magyar találkozóra kerül a sor. Az országos egyéni ifjúsági bajnokságra rekordszámban érkeztek nevezések. Az első nap 31 pár indult. A fiatalok rendkívül erős tempójú mérkőzéseket vívtak. Szolnokról és más sportcentrumokból a legkeményebb, legtechnikásabb ifjúsági versenyzőket hozatták fel. A hatalmas mezőnyből csak a legállóképesebbek kerülhetnek a döntőbe. A selejtezőket ma este folytatják. A német válogatott súlyemelők, akik a Tornacsarnokban megmérkőznek a hatalmas erejű magyar emelőkkel, valamennyien németbirodalmi bajnokok.

◆◆

AZ OLASZ ökölvívóválogatott legutóbb két mérkőzést vívott. Fer..an a szlovákokat, Bariban a horvátok ellen álltak ki. A szlovákok 13:1-re, a horvátok 15:1-re kaptak ki. A horvátok sorában szerepeltek a nálunk is ismert Devesics (Borovo) és Hladni (Herkules, Zágráb).

◆◆

AZ IFJÚSÁGI ökölvívóbajnoksággal kapcsolatban kérdést intéztünk Forray Árpádhoz, a szövetség alelnökéhez, aki elmondotta, hogy a teremhiány miatt a szövetség kénytelen volt lemondani arról, hogy az ifjúságiak mérkőzéseit közönség előtt bonyolítsa le. Csak a döntők kerülnek közönség előtt sorra és pedig jövő vasárnap az NTE-ben. A Budapest-bajnokságon kevés induló volt, de sok jó versenyző indult. Nagy meglepetés Podány és Csontos kiütése. A vidékiek közül ezúttal csak Darai érvényesült. Ki kell írni a junior-bajnokságot is — mondja Forray —, itt indulhatnak majd a tömegek és itt érvényesült a vidék. Megrendezik decemberben az ifjúsági csapatbajnokságot is, mert a versenyeket mindenáron meg kell rendezni, a legkedvezőtlenebb körülmények között is.

◆◆

A VIENNA 5:4-re győzött az Admira ellen Ostmark bajnokságában. A Vienna Schmaus nélkül állott ki, Barily, aki a harctérről hazaérkezett, azonban a kék-sárga csapatot erősítette. Az Admirában sok a fiatal játékos. A Vienna már 5:1-re vezetett, de az utolsó félórában lendületbe jött Jedlsee csapata. — A Wacker 2:0-ra győzött a Rapid ellen. A meidlingiek, akiknek csatársorát a fiatal Reitermayer irányította, megérdemelten győztek. A Rapidban sok a tartalék. — Az Austria 5:1-re győzött a Post SG ellen. Gall lőtte az első gólt, Müller — a volt Hungária-játékos, aki jelenleg a Postban játszik — kiegyenlített. Adamek 25 méterről lőtt gólt, a után 2:1 a félidő. Igen jó az Austria védelme: Zöhrer — Andritz, Sesta. A violettek vezetnek a bajnokságban a Wacker és az FC Wien előtt.

◆◆

DREZDÁBAN 45.000 néző előtt 1:1 arányban eldöntetlenül végződött a 11. német-dán válogatott labdarúgómérkőzés, amely egyébként a német csapat 24. válogatott mérkőzése volt. A bécsiek közül egyedül Hahnemann játszott, aki a német csapat legjobb embere volt. Az első félidő végén Hahnemann lőtte a német csapat gólját. A második félidőben Hansen kiegyenlített. A német csatársorban sok támadást vezetett a saarvidéki Walter. Willimowski gyenge. A német sajtó dicséri Egon Sörensent, a dán kapust.

◆◆

SVÁJC B) VÁLOGATOTT CSAPATA Lyonban 4:3 arányban legyőzte a francia válogatottat. A francia csatársort Korányi irányította, középfedezet D..... volt.

SZÍNHÁZ ✦ FILM

NOVEMBER 26-ÁN MUTATJÁK BE A MEDEÁ-T AZ ÚJ MAGYAR SZÍNHÁZBAN

Az Új Magyar Színház november 26-án újítja fel Grillparzer örökbecsű tragédiáját, a Medeá-t. A címszerepet Peéry Piroska játssza, akit már rég nem látott a közönség színpadon, míg Simor Erzsi Kreusza szerepében lép a közönség elé. Jázont Perényi László alakítja, Kreont pedig Földényi László. A többi főszereplő: Halassy Mariska, Alszegi Lajos, Losonczy Zoltán, vitéz Marton Sándor, Serényi Éva és Koltay Sanyi.

A színház november 25-én nyilvános főpróbát tart a Medeá-ból, amelynek rendezője vitéz Bánky Róbert, az Új Magyar Színház igazgatója.

A premierig természetesen minden este Bónyi Adorján nagysikerű vígjátékát, A milliomos-t adják, amelynek előadássorozata a harmadik jubileum felé halad. Nem kétséges, hogy A milliomos sikere még továbbra műsoron tartaná a vígjátékot, Csortos Gyula játszási engedélye azonban lejár és az Új Magyar Színház kénytelen egy másik darabnak helyet adni műsorán.

Szerdán este díszbemutató a Radiusban: *Egy éjszaka Erdélyben*

Finom, nehéz papírra nyomott, díszes meghívókat vitt szét ma a posta. A meghívókat a Hunnia Filmgyár és a Radius Filmszínház küldte az „Egy éjszaka Erdélyben" című reprezentáns magyar film szerdai díszbemutató-előadására. A Radius szerdai díszbemutatója után csütörtökön kerül sor a premierre a Radiusban és az Átriumban, majd — az „Algír"-t követőleg — a Casino is műsorra tűzi a magyar filmgyártás legfrissebb produkcióját.

Az „Egy éjszaka Erdélyben" Asztalos Miklós „Alterego" című darabjából készült Bán Frigyes rendezésében, olyan színészek szereplésével, mint Szeleczky Zita, Lázár Mária, Mezey Mária, Páger Antal, Nagy István, Hajmássy Miklós. A film megjárta Velencét is és ott serleget nyert és a külföldi filmesek elragadtatását vívta ki.

Az új magyar film fordulópontot jelent. Az „Egy éjszaka Erdélyben", amellett, hogy magán viseli a magyar művészet sajátosságait, semmiben sem különbözik a drága pénzen készült amerikai vagy francia filmektől. Finomság, művészet, gazdagság, jóízlés sugárzik minden kockájáról, akik csak látták eddig, egyöntetűen állítják, hogy az „Egy éjszaka Erdélyben" a magyar filmgyártás legkiemelkedőbb alkotásai közé tartozik.

Jól sikerült az első „korai kezdés" a Nemzeti Kamaraszínházban

A Nemzeti Kamaraszínházban tegnap este volt a premierje a háromnegyednyolcas előadáskezdésnek. A közlekedési korlátozások miatt ugyanis a Nemzeti Színház igazgatósága úgy határozott, hogy a Kamaraszínház előadásainak kezdetét 8 óráról háromnegyed 8-ra teszi.

A Nemzeti Színház előadásainak kezdőidejét nem kellett megváltoztatni, miután az előadások fél 8-kor kezdődnek. A korai kezdés premierje — amint a színházban mondják — kitűnően sikerült: egyetlenegy későnjövő sem akadt.

Következik a Bob herceg...

A *Royal Apolló* soronkövetkező filmújdonsága a *Bob herceg* című filmoperett lesz. Visszatérnek tehát a régi, boldog békevilág *bűbájos, édes melódiái,* amelyek annakidején százezreket andalítottak el. *Huszka* Jenő operettje a legnagyobb színházi siker volt, most mint film is bizonyára meg fogja nyerni a közönség tetszését.

A híres szerepet, amelyet mindig nők játszottak, *Szilassy* László alakítja, az ő szerelmi kalandjai szolgáltatják a kedves daljáték meséjét, a női főszerepeket pedig *Simor* Erzsi és *Kovács* Kató játssza.

* **Jazz-koncert** lesz szombaton este a *Vigadóban,* amelynek keretében *Neményi* Lili *Vadas* László szerzeményeiből ad elő. Vadas László az új magyar zeneszerzői gárda egyik legtehetségesebb tagja, akinek invenciózus muzsikája már több alkalommal aratott nagy sikert. A szombati koncerten *Neményi* Lili a «*Hős Kató*»-ból, *Vadas* László új operettjéből énekel néhány szép számot.

Pécs kiválik a cseretársulati rendszerből

Pécs város vezetősége a kultuszminiszterhez felterjesztést intézett, amelyben kifejti, hogy *a cseretársulati rendszer ma már nem felel meg a pécsi közönség igényeinek.* A város vezetősége éppen ezért célszerűnek látja, hogy *a jövőben kiváljon a cseretársulat rendszerből és állandó színtársulatot szervezzen.*

Lánczy Margit előadóestje

Lánczy Margit, a *Nemzeti Színház* kiváló művésznője holnap, szerdán előadóestet tart, amelyről a művésznő a következőket mondja:

— Előadóestémre, amelyre hónapok óta készülök, *Petrarca-, Shakespeare-, Michelangelo- és Angiolieri*-szonetteket mondok, *Pataky* Jenővel, a *Nemzeti Színház* kitűnő művészével. Ada *Negrit,* egy *Kosztolányi*-verset, *Assisi Szent Ferenc* egy imáját és *Pascoli* egy versét olaszul mondom. Aztán négy *Ady*-vers, majd *Petőfi, Vörösmarty, Gárdonyi, Szabó* Lőrinc és *Géraldy* négy verse következik, utána a *III. Richárd* egy nagy jelenete *Greguss* Zoltánnal.

— A versek közül már többet elmondottam a rádióban. Érzem azonban, hogy az élő szónak közvetlen hatása mégis nagyobb lesz, mintha a hang a hallgatóhoz egy gépen keresztül jut el.

Biztosítsa helyét és szavazati jogát a vasárnap, 23-án ½4-kor a Vigadóban tartandó

jazz-király választásra

Indulnak: Arizona-Len Hughes-, Chappy-, Ilniczky-, Magyar Revü-, Sthymmel-tánczenekarok.

Ma hallottam, hogy

Németh Mária pénteken, e hónap 21-én kezdi meg vendégjátékát az *Operaházban.* Pénteken az *Aidá*-ban, a jövő kedden a *Normá*-ban lép a közönség elé, azután pedig a *Turandot* következik.

★

a *Nemzeti Bábjáték* előadásán tegnap megjelent ifj. *Horthy* Istvánné két leányával, *Harzar* pápai kamarás kíséretében. Az *„Istvánka"* előadása után melegen gratuláltak *Rév* Istvánnak mint szerzőnek és mint igazgatónak.

★

Furtwängler, a világhírű dirigens e hónap 22-én érkezik a magyar fővárosba, ahol 24-én a *Filharmóniai Társaság* második hangversenyén a bécsi *filharmónikusokat* vezényli.

★

a Kormányzó Úr Var a Károlynak, a Royal Revűszínház kitűnő titkárának a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

★

két alkalommal szerepel az *Operaház* ezen a héten a *Magyar Művelődés Házában.* Csütörtökön, amikor Debussy *Játékdoboz*-át, Kodály *Székelyfonó*-ját és Liszt *Pesti karnevál*-ját adják és a jövő vasárnap este, amikor Verdi *Trubadur*-ja kerül színre a *Magyar Művelődés Házában* az *Operaház* művészeivel.

★

Békeffi László vasárnap, e hónap 23-án konferánszestet tart a Vigadóban.

★

új szubrettet avattak a *Kamara Varieté Cubai kaland* című revüjének bemutatóján. Az új szubrett *Darvas* Marika, akit a közönség hamarosan szeretetébe fogadott.

★

Feleki Klári, a nagysikerű *Pé...asítor* tehetséges szerzője kedves meglepetést készít karácsonyra a gyermekek számára. Olcsó kiadásban jelenik meg «*Ki a legszebb?*» című képes mesekönyve, amelyet még a legszegényebb szülők is megvehetnek gyermekeik számára. A filléres mesekönyv úgy tartalomban, mint kiállításban igen nívós lesz.

★

az *Országos Liszt Ferenc-Társaság* novembertől márciusig havonta egy-egy *zenedélutánt* rendez az Esterházy-utcai *Festetics-palotában* lévő hangversenyteremben.

A „Hazudj nekem" a rádióban

E hónap 27-én a Rádió elviszi mikrofónjait a Vígszínházba, ahonnan Bókay János „Hazudj nekem" című színdarabját közvetíti. Érdekes, hogy a darab közvetítése a szó szoros értelmében közkívánatra történik: a Studió a vidékről jött rengeteg levélbeli kérésnek tesz eleget, amikor a „Hazudj nekem" című Bókay-vígjátékot a mikrofón elé állítja.

* **Szerzői est.** *Kalmár* Tibor, az ismert zeneszerző december 7-én ½5 órai kezdettel tartja a *Zeneakadémián* 30 éves szerzői, 20 éves karnagyi és 15 éves rádiószereplési jubiláris hangversenyét, amelyen a főváros legnépszerűbb művészei — többek között *Kiss* Manyi, *Szilágyi Szabó* Eszter, *Cselényi* József, *Utry* Anna, *Greguss* Zoltán, *Kalmár* Pál — lépnek fel.

* **Jazzkirály-választás** lesz vasárnap délután fél négy órakor a *Vigadóban.* A legkitűnőbb magyar jazz-zenekarok lépnek fel a verseny keretében. A döntés a közönség kezében van, mert *a közönség szavaz,* hogy melyik zenekart tartja a legjobbnak és az így megválasztott zenekar karmesterét *kikiáltják jazz-királ.c.* A rendezőség a versenyre szavazólapokat bocsátott ki, amelyek egyébként *belépőjegyül* is szolgálnak.

MŰSOROK

Színház

Operaház (3. 7). Kedd (½7): Lohengrin (A 6), szerda: Háry János (E 7), csütörtök: Nincs előadás, péntek (½7): Aida (C 6), szombat: Manon (D 7), vasárnap d. u.: A mosoly országa, este: Nincs előadás.

Nemzeti Színház (½4, ½8). Kedd: Mukányi (III), szerda: Mukányi (XI), csütörtök: Mukányi (V), péntek: Törtetők, szombat: Mukányi (VII), vasárnap délután: Piros bugyelláris, este: Nóra.

Nemzeti Kamaraszínház (½4, ¾8). Kedd: Kaland, szerda: Nóra, csütörtök: Törtetők, péntek: Kaland, szombat: Nóra, vasárnap d. u. és este: Kaland.

Magyar Művelődés Háza. Kedd (4, ½7): Filmelőadás, szerda (4, ½7): Filmelőadás, csütörtök (½8): Játékdoboz, Székelyfonó, Pesti karnevál (V. I. 2), péntek (½8): Balázs Árpád-est, szombat délután (½4 7): Bangha Béla-emlékest, vasárnap d. e. (½11): Nemzetközi tornászbemutató, este (½8): Trubadur (V. III. 2.).

Vígszínház (½4 8). Minden este és vasárnap d. u.: Hazudj nekem.

Új Magyar Színház (4. 8) Minden este és vasárnap délután: A milliomos.

Madách Színház (8) Minden este: IV Henrik

Pesti Színház (4, 8). Minden este, szombat és vasárnap d. u.: Tűzvész.

Andrássy Színház (½4 8) Minden este és vasárnap d u Boldoggá teszlek

Pódium Irodalmi Kabaré (5. ½9). Minden este, szombat, vasárnap és ünnepnap délután: Megnyitó műsor.

Fővárosi Operettszínház (4 8) Minden este és vasárnap délután: Három a kislány.

Royal Revűszínház. Minden este (½9), csütörtök szombat és vasárnap d u. (½5): El Ksida

Komédia Orfeum (½5. ½9). Minden este és vasárnap d u.: Hébe-hóba.

Kamara Varieté. (Minden este ½9, csütörtök, szombat 6, 9. vasárnap és ünnepnap ½4. ½7. 9): Kubai kaland.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky utca 8. szám) (4, 8) Hétfő és péntek kivételével minden este: Istvánka hétfő és péntek: Toldi minden délután: Gyermek-mesejáték

Erzsébetvárosi Színház (½8 ½9 vasárnap ½4. ¾6. ½9). Péntekig Becskereki menyecske.

Józsefvárosi Színház (½6 ½9 vasárnap ½4 ¾6. ½9). Péntekig Gyergyói bál

Kisfaludy Színház (½6. ½9 vasárnap ½4. ¾6 ½9). Péntekig Egyszer megcsallak.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek, időjárásjelentés és 12: Hírek.

Kedd, november 18.

BUDAPEST I. **3.20:** Kozma Géza gordonkázik. **3.40:** Háztartási előadás **3.55:** Zongorajáték. **4.15:** Gyermekdélután. **5.15:** Hanglemezek. **5.50:** Ráth-Végh István felolvasása. **6.15:** Énekkar. **6.40:** Emlékezés Ybl Ervinre. **7.20:** Régi hangosfilmek kedvelt dalai. **8.10:** Külügyi negyedóra. **8.30:** Kállay Miklós előadása. **8.45:** Mozart: Esz-dur zongoranégyes. **9.15:** Wimpffen Iván báró előadása. **9.25:** Keringők. **10.10:** Cigányzenekar. **10.35:** Tánclemezek. **11.25:** Szórakoztató zene.

Szerda, november 19.

BUDAPEST I. **10.20** és **10.45:** Felolvasások. **12.10:** Hanglemezek. **1.30:** Rádiózenekar. **3.20:** Buttola-tánczenekar. **4.15:** Diákfélóra. **5.15:** Fúvószenekar. **5.50:** Thurzó Gábor előadása, közreműködik Ónody Ákos. **6.20:** Honvédműsor. **7.20:** „Anna" (Színmű.) **8.20:** Részletek az Operaház műsorából. **10.10:** Melles Béla-zenekar. **11.25:** Tánclemezek.

Film

Sz. = szomb., ü. = ünn., v. = vas.

ADMIRAL (Telefon: 353—707): **Közbelép a feleségem.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)

ALKOTÁS (Tel.: 355—374): **Nászút Hallba.** (¼4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¼2-kor is.)

ANDRÁSSY (Telefon: 124—127): **Havasi napsütés.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

ÁTRIUM (Tel.: 154—024 és 153—034): **Az angyalvár börtöne.** (½6, ½8, ½10, sz., v és ü. ¼4-kor is.)

BELVÁROSI (Telefon: 184—563): **Így élni jó.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2-kor is, balt.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9.)

BELVÁROSI HÍRADÓ (T 181 244): **Balatoni halászat. — Közegészségügyünk fejlődése. — Páncéloscsata Moszkva előtt. — Híradók. — Az elvarázsolt kastély.** (10—24 óráig.)

BODOGRAF (Telefon: 149—510): **Stukák.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v., ü. 11, ½2, ½5, ½7, ½9 kor is.)

BROADWAY (Telefon 722—722): **Az asszony, az orvos és a harmadik.** (¼4, ½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½2-kor is.)

BUDAI APOLLO (Telefon: 351—500): **Így élni jó.** (½5, ¾7, 9, v., ü. ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

CAPITOL (T.: 134—337): **Ne kérdezd ki voltam.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü ½2-kor is.)

CASINO (Telefon.: 383—102): **Algír.** (¼6, ¾8, ¾10, sz., v., ü. ¼4 kor is.)

CITY (Tel.: 111—140): **A láthatatlan asszony.** (¾6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ¾4-kor is.)

CORSO (T.: 182—818): **Csak angyaloknak van szárnyuk.** (¼6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3 kor is.)

CORVIN (Tel.: 138—988 és 339—584): **Életre ítéltek.** (5, ¼8, ½10, sz., v. és ü. ¾3-kor is.)

DAMJANICH (Telefon 425—844): **Stukák.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

DÉLI (Telefon 125—852 és 121—545): **Félvér.** (½6, ½8, ½10, sz. v. és ü. ¼4-kor is.)

ELIT (Telefon: 114—502). **Az ördög nem alszik.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)

FORUM (Telefon 189—707 189—543): **A szűz és a gödölye.** (¼6 ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

GLORIA (Tel.: 427—521): **Ellenségek.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (T ...): **Balatoni halászat. — Közegészségügyünk fejlődése. — Páncéloscsata Moszkva előtt. — Híradók. — A kutyamosó.** (9—24 óráig.)

HOLLYWOOD (Telefon 225—...): **Az ördög nem alszik.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

HOMEROS (Telefonszám 496—178): **Ciscó, a száguldó lovas.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, v. és ü. ½2-kor is.)

IPOLY (Telefon: 292—626): **Stukák.** (¼4, ½6, ½8, ½10 v és ü. ½2-kor is.)

JÓZSEFVÁROSI (Telefon: 131—316): **Stukák.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

KAMARA MOZGÓ (Tel.: 423—901): **Intermezzo.** (11 2, 4, 6, 8, 10.)

KULTUR MOZGÓ (Telefon: 188—120): **Fiatal ördögök.** (5, ¼8, ¾10, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD FILMSZÍNHÁZ (T.: 111—994): **Intermezzo.** (¼4 ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

NÉPSZÍNHÁZ MOZGÓ (T.: 137-244): **Jöjjön el szerdán.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü ½2-kor is.)

NYUGAT MOZGÓ (Telefon 121—022): **Éjszaka kezdődött.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü. ½2-kor is.)

ODEON (T.: 422—785): **Így élni jó.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

O...IA (Telefon: 423—188): **Tilos u...n.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

OMNIA (Tel.: 1.40—125 és 138—071): **A láthatatlan asszony.** (5, ¼8, ½10, sz., v. és ü. 3-kor is.)

ORIENT (Telefon: 114—926): **Stukák.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2 órakor is.)

OTTHON (Telefon: 146—447): **Így élni jó.** (¼4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾2 kor is.)

PALACE (T.: 221—222): **Gyurkovicsfiúk.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PHÖNIX (T.: 426—326): **Közbelép a feleségem.** (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10.)

RADAY MOZGÓ (Telefon. 382—...): **Érett lányok.** (5, ¼8, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)

R... (T... ...): **Enyhítő körülmény.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

REX FILMSZÍNHÁZ (T. 228—...): **„Z", a korbácsos ember.** (½5, ¾7 9, sz. ¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ¼2 kor is.)

RIALTO (T.: 224—443): **Halálhajó.** (11, 1, 3, ¼6, ½8, ½10.)

ROYAL APOLLO (Telefon 222—002): **Algír.** (¼6, ½8 ¾10, sz v és ü. 4, 6, 8, 10.)

SAVOY (T.: 146—040): **Az ördög nem alszik.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü ½2-kor is.)

SCALA (Tel.: 114—411). **La Conga** (5, ¼8, ½10, sz., v és ü ¾3-kor is.)

SIMPLON (T.: 268—999): **Az ördög nem alszik.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

STUDIO (Telefon: 225—276): **Lángok.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

TIVOLI (Tel.: 225—602): **Közbelép a feleségem.** (11, ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

TURÁN (Tel.: 120—003): **Így élni jó.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10.)

VESTA FILMSZÍNHÁZ (T.: 222—101): **Mata Hari.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: 2, 4, 6, 8, 10.)

Az új dizőz és a színészek

Keresztessy Mária, a kitűnő írónő és színésznő néhány nap óta mint dizőz szerepel a dunaparti Mignon-kávéházban. Tegnap este «*színész-küldöttség*» jelent meg nála és végighallgatta műsorát. A színészek között ott volt *Muráti* Lili férjével, *Vaszary* Jánossal együtt, *Mezey* Mária, *Turay* Ida, *Simor* Erzsi, *Orsolya* Erzsi, *Eőry* Kató, *Perényi* László, *Hajmássy* Miklós, *Greguss* Zoltán, *Pethes* Sándor és még sokan mások, akik a tehetséges *Keresztessy* Máriát meleg ünneplésben részesítették.

A legfrissebb dizőz különben remek műsort mutatott be kollégáinak, elragadó *sanzonokat* énekelt, *verseket* szavalt és *magyar notákat* dalolt utolérhetetlen kedvességgel és finomsággal.

Olyan forró siker volt, mint egy színházi premieren, a színészek sorra gratuláltak, amikor pedig egy «*nézőtéri szám*» következett, — *vele együtt énekeltek...*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 DEC 10.

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

Biai-Föglein István

— **Biai-Főglein István** budapesti festőművész kiállítását ma délután 5 órakor nyitják meg a békéscsabai Képcsarnokban. Megnyitó beszédet Nagy Ferenc, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője mond.

1021

1965 DEC 14

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

Biai - Föglein István

— **A Dunakanyar szerelmesének,** Biai-Föglein István festőművésznek megnyílt békéscsabai kiállítása. A tárlaton 32 olajfestmény, illetve portré látható.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 OKT 10.

NÉPSZAVA

Biai Főglein István

— **Biai-Főglein István** festőművész tárlata szombaton nyílt meg a Lenin körúti Derkovits-teremben. A szalon falain mintegy 50 olajkompozíciót helyeztek el, alkotójuk, a 60 esztendős művész munkásságát a megnyitó ünnepségen Barabás Tibor Kossuth-díjas író méltatta. A kiállítás október 23-ig tekinthető meg.

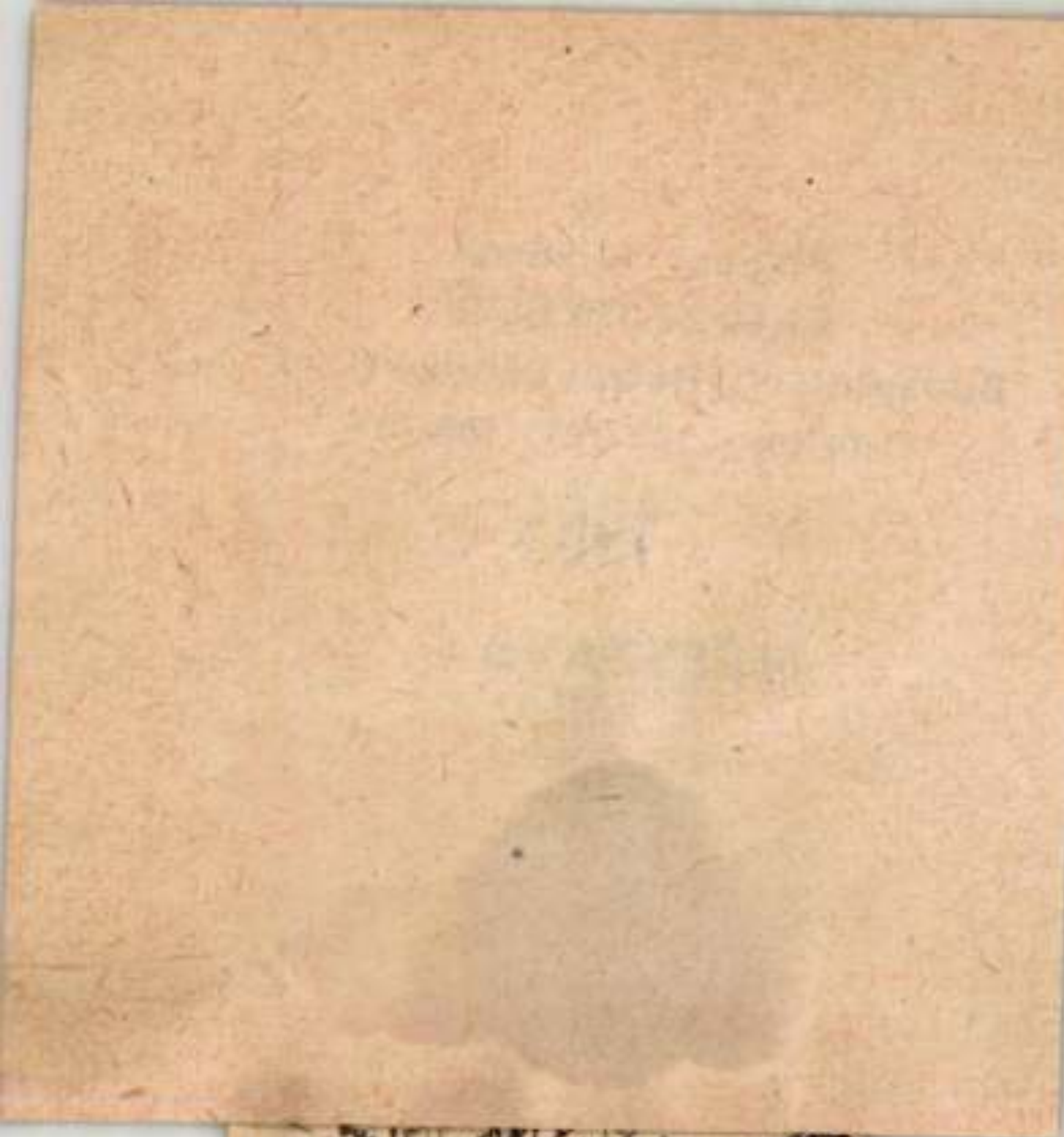

/(Izsák József ra

hátrafelé lépkedve távolodo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Bíró Föglein István

— **Kiállítást rendeznek** Bíró Föglein István budapesti festő művész alkotásaiból december 10—14-ig a békéscsabai képcsarnokban.

Biai Föglein István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET
1960 NOV 8

— **Biai Föglein István** legújabb festményeiből a Rátkai Márton színészklubban képzőművészeti kiállítás nyílt.

ké

lot

ma

TELJ VTALÁLAT

Bibliothèque Nationale

Kiállitások

Tamás Galéria .Biai Föglein István kiáll. 1942.

Budapesti Szemle CCLXII. 1942. 298-306. Ybl Ervin: Képzőművészet

Biai Főglein István

Gogolák L: Három kiáll. Hagy. Nemz. 1941.
okt. 24. 4 l.

Telefon: 188-296, 188-307

LÁTÓHATÁR

Biai

~~Pázai~~ Föglein Hitv

1021

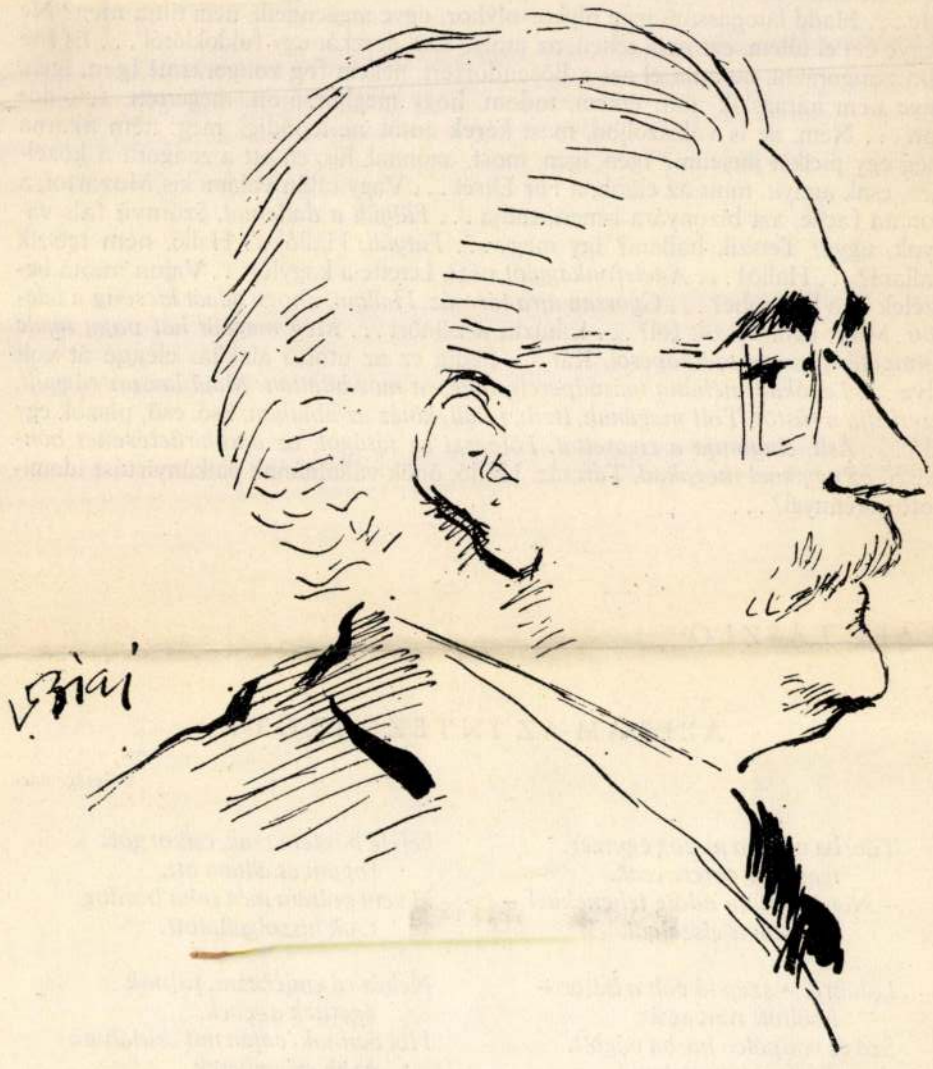

A hetvenéves Pátzay Pál

Biai Föglein István rajza

az új kézimunkáit, akire gondol: ha egyszer elmarad, talán
érte . . . Hadd látogassam meg olykor-olykor, ugye megengedi, nem tiltja meg? Ne vegye ezt el tőlem, ezt nem teheti, az utolsó szál deszkát egy fuldoklótól . . . És fog újra zongorázni, ne adja el azt a Bösendorfert, nekem fog zongorázni! Igen, igen, ugye nem haragszik már, érzem, tudom, hogy megbocsátott, megértett, feloldozott . . . Nem, ne is válaszoljon, mást kérek öntől, ne lepődjék meg: nem akarna még egy picikét játszani? Igen, igen, most, azonnal, hiszen ott a zongora a közelben, csak annyit, mint az előbb, a Für Elisét . . . Vagy talán valami kis Mozartot, a Sonata facile, azt bizonyára ismeri, tudja . . . *Fütyüli a dallamot.* Szörnyű fals vagyok, ugye? Tetszik hallani? Így megy . . . *Fütyüli.* Halló . . . Halló, nem tetszik hallani? . . . Halló! . . . *A telefonkagylót nézi.* Letette a kagylót . . . Vajon mióta beszélek itt a levegőbe? . . . *Gyorsan újra tárcsáz. Hallani, ahogy odaát kicseng a telefon.* Miért nem veszik föl? . . . Kihúzta a zsinórt . . . *Még megvár hat vagy nyolc csöngetést, akkor szétkapcsol.* Kár . . . Pedig ez az utolsó alakítás eléggé át volt élve . . . *Lekókad, néhány másodpercig teljesen mozdulatlan. Majd lassan rágyújt, szétfújja a füstöt. Tölt magának, iszik, feláll, kinéz az ablakon.* Eső, eső, piszok egy idő . . . *Ásít, elnyomja a cigarettát. Fölveszi az újságot, az apróhirdetéseket böngészi, az egyiknél megakad. Tárcsáz.* Halló, önök vállalnának patkányirtást idomított görénnyel? . . .

PAPP LÁSZLÓ

ÁLLTAM AZ INTÉZŐ ELŐTT

Feleségemnek

Tilosba ment a jószág egyszer,
igaz, pár percre csak.
– Nem bántam addig tehenekkel –
Kutyám is elszaladt.

Lóhátról – szép ló volt a Bátor –
üvöltött rám az úr.
Szó és nádpálca húsba vágott.
Türtem hangtalanul.

„Te kétbalkezes lusta állat,
hát széttapossalak?!"
Ringyónak mondta az anyámat . . .
Tartottam magamat,

befelé bőgtem csak, csikorgott
fogam és álltam ott,
ki nem voltam még soha boldog,
csak kiszolgáltatott.

Nehéz rá emlékezni; fájnak
égetnek a sebek.
Hol vannak, vajon mit csinálnak
azok az emberek

akik ütöttek, rúgtak engem?
Megbántak valamit?
Jók már, csak rosszként élnek bennem?
Az Idő mindent megjavít? –

Élek. Lám, mégse taposott el
az intéző lova.
Csökkent veszélyek közt hitesd el:
Nem halok meg soha.

M.D.K.

Biai Föglein István

dekó

Műveinek magyarázatát történelmi és ifjúsági regények illusztrálásakor készítette.

Gesztbáró: Biai Föglein István illusztrációi
Művészet, 1968. október - 32 lap

Biai Föglein István

A Paál László Társaság tagja. 1923-ban alakult és májusba n volt a csoport első kiállitása a Nemzeti Szalonba n.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán 1965.Bp 310.l.

MDK

Biai-Föglein [ ], festő

Konyhai csendélet - je jelent meg

↓

— : Művészi reprodukciók - falvédőn 12

Népszabadság Bp. 1968. nov. 7

Biai Fábglein István

szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

dr. 1933. IV. 20.

Biai-Föglein István

Alkotása szerepel a magyar művészeti sorsjáték nyereménytárgyainak kiáll.-án.

B.H.933.V.28.

Biai Föglein István

Hétfői Hírek 1958. május 24. II. évf. 12. sz.

A FÉSZEK KLUB háromtagú szervező bizottságot nevezett ki az átalakítási munkák művészi irányítására. A bizottság tagjai: Biai Föglein István festőművész, Fenyő Aladár színművész és Urai Dezső író. A klub átalakítási munkálatait hamarosan megkezdik, a kerthelyiség a nyáron újból megnyílik.

Biai – Föglein Istvánné

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

NM. 929. X. 20

MDK

Biai Főglein István

Országház-tér

Szabadság-tér

Margit-körut

Bpvizfpály 1941. Főv.Képtár. Házi példány.

1 l.

MDK

Biai Főglein István

Rózsák

Magyar akvarellek. Tamás Gal. 135.kiáll.
1942. okt.

MDK

Biai Főglein István festőm.

dm: Magyar katona a szabadságért. Kis Ujs. 1951. máj. 8. 4 l.

Biai Föglein István MDK

1905

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiallitáson /az "ókonzervativak" között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.67.l.

MDK

Biai Főglein István

Lila estélyi ruha, olaj
Margitsziget III, "
Gyümölcsök és zöldségek, "
Virágcsendélet fajance tálon, "
Zöldbársonyos estélyi ruha, "

Paál László Társaság VI. kiáll. N.Szal. 1941. okt. 3 1.

MDK

Biai Föglein István, festö.

Lovasjárör, vizfestm.

Corvin Áruház IV. képzömüvészeti bemutatója. 1941.
Kat.

MDK

Biai Főglein István

Üvegcsendélet,	olaj
Perzsabundás modell,	"
Fekvő akt,	"
Iriszek sárga vázában,	"
Édesapám,	"
Margitsziget,	"

Paál László Társaság VI. kiáll. N.Szal. 1941. okt. 3 1.

MDK

Biai Föglein István

Ybl Ervin: A Paál László Társ. jub. kiáll. B.H. 1934. nov. 11. 18 l.

MDK

Biai Föglein István

-sly: Csoportkiállitás a Fészekben. Esti Kurir. 1936. III.28.

Biai Föglein István
Kertrészlet, olaj

Árverési csarnok. 1939. 11 1.

Ecseg /Baranyainé/ 1/a

és az egyik - máig megmar
in circumferebtia ... tes
Canonica Visitatio emlit
passio jelenetekkel. 1746
1829-i Canonica Visitatio
ból készült deszkázott to
wzek közül kettő igen rég
kerületén gotikus betükke
cum pace", a másikon semm

Irott források hiá
1792-es átépitéskor a köz
a régi hajó arányai befol

Jellege: Tornya középkori

Külseje: Keletelt. Magas
felett. Felette kelet fel

Biai Főglein István

Csendélet, plaj

II. Magyar képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.

5 l.

Biai Főglein István
Gyümölcs és zöldség, olaj
Feleségem arcképe, "
Nyári csokrok, "

Szoc.dem. Párt Képzőm. Tagozata. 4e szocialista művész csop.-kiáll. 1948. febr.

Brian Fögelein István

rajz, (repr.)

Modalmi lyjáj 1956 VII évf. 42 n. okt. 20.

9 l.

Biai - Föglein István fotóm.

Kirszanov Kaverin Kassil Mihalkov	Szovjet vendégek az iró-növekvényben, 4 rajz, (nemz.)

Irodalmi Ujság 1956 VII évf. 7 n. febr. 18. 9 l.

Briai Föglein József

Illustráció Laxness: Új Island c. könyvéhez (repr.)

Nodalmi Ujság 1955 11 évf. 46 n. nov. 12. 3 l

BIAI – FÖGLEIN Zwei

NN: A régi csillagok – orosul / Biai F. illusztrációi-
val)

Modalim. Kiadás 1915 11 ért. 25 n. jun. 18.

8 l.

BIAI - Föglein István fényk.

115 rajza Gáldonyi: Egy vasvilla-
gok - kor. Szovjet kia-
dás.

NN: Gáldonyi Géza ...

Irodalmi Újság 1955 u. ért. 19. n. // május 7
8 l.

Biai Föglein István
Vizhordó lány, olajf.

"Magyarország a képzőművészetben" III. kiáll.
Nemzeti Szalon, 1940. február. 7 l.

Bicai – Föglein István

Kritika a Derkovits Teremben rendezett kiállításáról.

Magyar Nemzet 1965. okt. 22.

Galéria-kiállítások. Peresztegi Géza.

Biai – Föglein István, festő

A cikkíró kifogásolja a Derkovits Teremben megrendezett kiállítás katalógusát: Biai – Föglein „Vallomását"

R. Gy.: Vallomás

8

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 21.

Biai- Föglein István „festő" MDK

Tárlata a Derkovits Teremben
látható.

– : A hét végi kulturális programjából 11.

NÉPSZABADSÁG, BP 1965. okt. 16.

Biai - Föglein István, festő MDK

Ötven olajkompozíciója látható

a Derkovits Teremben megnyílt

tárlatán.

– : Hír 14

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 10.

Biai-Föglein István, lesz NDK

kiállítása a Derkovits Teremben
látható.

—: A hét végi kulturális programból

11.

NÉPSZABADSÁG, BP 1965. okt. 9

Biai-Föglein István

Festő egy nyári délutánon

Ernst-Museum CCXXXI. /jubiláris/ kiállítása,
1932. május 15 l.

BUDAPESTI
M. KIR. ÁLL. FELSŐIPARISKOLA
„TURUL" SZÖVETSÉGBE TÖMÖRÜLT
„ZRINYI" BAJTÁRSI EGYESÜLETE
BUDAPEST, VIII., NÉPSZINHÁZ-UTCA 8. II. 46.

266/932.

Tekintetes

Müemlékek Országos

Tisztelettel kérjük,
rándulásunk céljául kitüzött
pést, megtekintést és tartózkod
tóztassanak.

Kérésünk támogatásár
év május 10-én Egyesületünk "S
pést méltóztattak engedélyezni

MDK

Biai Föglein István

Dutka Mária: Hat festő az Ernst Muz-ban. Magyar Nemzet 1954. ápr. 2o. 5 l.

Brüsszel – Főpróba Gyurkó, Jenő MDK

A Dorkovits Teremben megtekintette.

– : A hét végi Kult. programok 11

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 23.

Biai - Föglein István, költő MDK

A Derkovits Teremben találhatók művei.

—: A hét végi kulturális programból 11.

NÉPSZABADSÁG BP. 1965. okt. 30.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Bíró Föglein István
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1965. november 2.

Újabb miniatűr ké bemutatását tervezi békéscs

1021

Létezik egy hely Békéscsabán, melyben van vevő és eladó, azonban ennek ellenére sem képes az ember oda úgy belépni, hogy az „bolt". A békéscsabai Képcsarnok, a benne példás ízléssel és művészi érzékkel elhelyezett képekkel, szobrokkal, kerámiatárgyakkal, változatos ötvösmunkákkal, különleges tervezésű, modern bútordarabjaival, fali és állólámpáival, terítőivel, szőnyegeivel, a portálján át bő áradatban beömlő napfényben vagy az alkonyatkor kigyúló fali és asztali lámpáinak hangulatvilágításában egy parányi Nemzeti Galéria, műbútorkiállítás és nagyon-nagyon családias hangulatú klub is egyben. Az oda belépő egy kicsit hazaérkezik, nyomban otthonosan körülnéz vagy kényelmesen elhelyezkedik valamelyik fotőlyben...

Pedig ezt a szinte művészi ihletettséget szülő és az otthonosság érzetét keltő miliőt ezen a mindössze másfél helyiségnyi kínosan szűk területen nem volt könnyű megvalósítani, és hogy mégis sikerült, annak az az egyetlen magyarázata, hogy az itt dolgozók szeretik munkájukat és tisztában vannak azzal is, hogy mit jelent társadalmunk új, szocialista kultúrájának lassú, szívós, türelmes ki részeként pé kotások me modern laká se. Ezért bármikor be lemes érzés

Látogatási megtekinten valók érkez Bod Éva és reprodukció ves művész lyek háncsb bá ihletett anyagú könyvszekr tár részér díszművek, csarnok dol mére, a felkapott é resett ke

pzo … vagon

a Kép…
abai bolt…

munkálása, annak …dig a művészi al…gkedveltetése s a …iskultúra terjesztő…van az, hogy bárki …lép ide, mindig kel…el távozik.

…nkkor éppen új …i és gyönyörködni …tek: Gorka Lívia, … mások kerámiái …k, rézkarcok, kedd…i állatfigurák, me…ól készültek, tovább…tervezésű és kitűnő …otőlyök, asztalkák, …ények a házi könyv…e, változatos ötvös … eszközök és a Kép…gozóinak külön örö…liatalság olyannyira …s ezért nagyon ke…rámiagyűrűk. Most …dogath… …hogy „sajnos, …

Ez a he… …jtékként — kicsiny volta …ére — fenn…állása és működése alatt szám…talan miniatűr képzőművészeti kiállításnak volt a színhelye. Legutóbb például megyénk képzőművészeinek kollektív ki…állításában gyönyörködhettek a benne megfordulók. Érdeklődésünkre dr. Árus Tiborné, a Képcsarnok vezetője közölte, hogy dec. 10-től 14-ig neves budapesti festőművész, Biai Főglein István alkotásai kerülnek bemutatásra. Bizonyára Békéscsabának ez a képzőművészeti eseménye is oly sok érdeklődőt vonz majd, mint a már említett kollektív tárlat.

Új Rezső

…fogyasztásra továbbítani.

— Ary —

…kmunkásképző …eznek megyénkben …k részére

…kásképző tanfolyamon vegyenek részt. A megyei tanács mezőgazdasági osztálya éppen ezért többek között, a tehenészetekben dolgozók részére a fejőgép kezelésével kapcsolatos tanfolyamot szervez, melyen részt vesznek

TAMÁS GALÉRIA BUDAPEST

AKADÉMIA UCCA 8 TELEFON 125-423

NYITVA 10—6 VASÁRNAP 10—2

XCI. KIÁLLITÁS

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

KARÁCSONYI KIÁLLITÁSUNKRA,

amelyen

Biai Főglein István aquarelljei

Gorka Géza kerámiái

Pekáry István uj szőnyegei

Vadász Endre képei és rézkarcai

kerülnek bemutatásra.

Megnyitás dec. 16-án, csütörtökön délután 5 órakor. — Nyitva dec. hó 28-ig.

A szőnyegek a BUDAI SZÖVŐMŰHELYBEN készültek.

Rigi Föglein István

Mpp.
Király Kálmán műsz.
Hí.
V. Mudrassigmt Ft.
I. 110.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Biai-Föglein István
SZERSZÁMGÉPIPAR
1965 OKT 1.3.

1021 ★

KIÁLLÍTÁSOK

● **Biai-Föglein István festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás a Derkovits Teremben, Budapest, VI., Lenin körút 63. alatt.**

● **Szitás Erzsébet festőművész képeinek tárlata, a MOM Művelődési Házban tekinthető meg Budapest XII., Csörsz utca 18.**

érzékelem a porszem nagyságát, megmutatta a koordinátafúró főorsófej furatát, elém rakta a főorsót, a főorsóhüvelyt, a golyóscsapágyakat, megmutatta, hogyan illeszkednek egymáshoz, aztán elmondta a műszaki követelményt.

A négy alkatrészből álló főorsó ütése összeszerelt állapotban nem lehet több, mint 0,003.

Bidai Föglein Gitvári.

Az Ernst-múzeumban, a Magyar-Szovjet Baráti Társaság képzőművészeti kiállításán a „Tudorkin a különös határság fehéreiben" c. képével szerepelt. (emlékül)

Kisújfalu, 1952. ápr. 6.

B iai Föglein Istv án festő M.D.K.

N y a ranta kisoroszib an dolgozik

A kétlaki piktor

Pest megyei Hirlap 1965. augusztus 8. 9.1.

M.D.

Biai Föglein István

a lap/
"Virágok" c. olajfestményét emliti/"képek, kerámiák, faliszőnyegek a Corvin tárlatán" c. beszámolójában.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. okt. 14-2o. V.évf. 43. ~~lap.~~ sz. 33. lap

MDK

Bjai Főglein István

Csendélet, of.

9o müvész kiáll. N.Szal. 1948.jun.

Biai Föglein István MDK

Szent Istvánnak hozzák Aktum fejét

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

MDK

Brai-Föglein Istvánt.

A Műterem kiállításán festményei szerepelnek.

Uj Magyarság, 1935. márc. 24.

Bei Föglein Strda

Klimt

Mo. 1942. IV. 18.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs Közp
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első kö

"Magyar Tanácsköztársaság Képz
cimü levéltári publikáció jelent meg, am
Müvészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőmüvészetre vonatk

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk kia

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete, mely a Dokumentációs Közp

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmányok
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhatók

Biai Föglein strán.

Kiállít

PH. 1932. IV. 3.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Biai-Föglein István

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1965 DEC 5.

5 perc Telefon

— Biai-tárlat a Képcsarnok Vállalat csabai boltjában —

1021

— Halló, Képcsarnok Vállalat?

— Igen, s mindjárt mondom is: december 10-én ismét neves magyar festőművész műveit rendezzük tárlat alá.

— Ki ő, s mivel szerepel Békéscsabán?

— Biai-Föglein István budapesti festőművész 32 képét láthatják a képzőművészet rajongói december 10-től 14-ig vállalatunk tárlatán.

— Milyen művekkel képviselteti művészetét?

— Álljon itt válaszom helyett az ő vallomása: „Figuralistának indultam, de sok csendéletet is festettem. Most, idős koromban új szenvedély rabja lettem: a táj igéző szépsége kerített hatalmába. Tavasztól őszig hónapokon át, s nap mint nap a kisoroszi tájban élve festettem képeket. Nem akarok meghökkenteni, érzelmeket felkavarni, közvetlenül, minden pátosz nélkül akarom elmondani azt, amit érzek, amit szépnek, őszintén jónak, gyönyörködtetőnek találok, hogy azok, akiknek hasonló ízlésük van, megérthessék, átérezhessék hangulatát..."

— A mester, akinek legutóbbi tárlata Budapesten a Derkovits-teremben októberben osztatlan sikert aratott, ezeket vallja a többi között művészetéről. Megyénk képzőművészei, s a megyei művelődésügyi osztály is nagy érdeklődéssel tekint a négynapos tárlat megnyitása elé. Nagy Ferenc elvtárs, a megyei tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi osztályának vezetője nyitja meg a Biai-tárlatot, amelynek 32 képe között túlnyomórészt nyári tájképek szerepelnek.

— A képek a helyszínen meg is vásárolhatók?

— Még részletre is.

(L.)

ÉM Budapesti Betonárugyár Bp., XXI., (Csepel) Rákóczi F. u. 289. azonnali belépéssel alkalmaz kezdő és gyakorlattal rendelkező **géplakatost, villanyszerelő, autóvillanyszerelő,** valamint **vízvezetékszerelő** szakmunkásokat, azonkívül rakodáshoz **férfi, mozaiklap- és betonelemgyártó munkára férfi és női segédmunkásokat, vizsgázott és segédfűtőket.** Felvételhez munkakönyv, MIL-lap, SZTK kiskönyv és tanácsi igazolás szükséges. Munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés a fenti cím munkaügyi csoportjánál. 949

Magasnyomású gőzfűtéshez

180—200 kg-os, 2 darab hízó eladó. Békéscsaba, Corvin utca 21. 36706

Kisipari konyhabútor eladó, Békéscsaba, Jókai u. 27. 36707

350 kcm-es IZS eladó. Hízót beszámítok. Békéscsaba, Corvin utca 5. 36708

Hathónapos bikaborjú eladó. Békéscsaba, Tanya 71/3. 36709

Betétkönyvön nyert ki nem váltott Trabant azonnal eladó. Békéscsaba V., Könyves utca 60. 36712

Hízó, süldők és fehér takarmányrépa eladó. Békéscsaba III., Szabolcs utca 25. 36713

Jó karban levő essalto szakszofon eladó. Újkígyós, Újközút utca 6. 36717

463-as Mosz
15 000 km-t
Sándor, F
Vörös Csill

Wartburg L
adó. Békés
utca 7 szám

VELOREX 3
tós, prima
eladó. Erdel
Imre, Mezőt
kin utca 17

Hasas disznó
késcsaba III.
ca 5.

Gumis kocsi,
bíró eladó v
cserélhető.
Doboz, Mátyá

Jó állapotban
szobabútor el
adó. Békéscs
nát utca 56.

Női irhabund

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Biai-Föglein István

PESTMEGYEI HÍRLAP

1965 OKT 19

6 1021

Vallomás a természetről

Furcsa vallomásnak lehettem tanúja szombaton, a Derkovits-teremben. Egy fekete hajú, markáns arcú, harcsabajuszú, villogó szemű művész hitvallását csodáltam.

Biai-Föglein István. Csók István és Vaszary tanítványa. Negyven esztendeje jegyezte el magát a művészettel, s e négy évtized munkáját summázta az október kilencedikén megnyílt kiállítás.

A természet imádata jellemzi egyéniségét és képeit. A Dunakanyar szerelmese, Biai-Föglein Kisoroszban él tavasztól őszig harminc esztendeje. A nyár és az ősz szépségeit visszatükrözik csodálatos tájképei.

Hermann Lipót, a népszerű „Lipi bácsi" szerint a minden mesterkéltség nélküli, eredeti színpompát visszaadó Biai-Föglein képeket ő is szívesen akasztja szobája falára.

A „Pecázó fiúk", „Fatönk a parton". „Örvény a Dunánál" őszintesége megkapó erővel varázsolja elénk a Dunakanyar megannyi szépségét.

A természetesség és őszinteség kiállítását Barabás Tibor Kossuth-díjas író nyitotta meg s azt hiszem, a Derkovits-terem látogatói között nem egy kisoroszi természetimádó fedezi majd fel szülőházát, a Dunakanyar megejtő szépségét a festményekben.

—gáspár

z" nyitánya

hon könyvtártermében Dózsa, Kossuth, Táncsics, Herman Ottó, Kárpáthy Aurél — Cegléd történelmének hírességei előtt tisztelegnek.

Betekinthetnek a szépirodalomba is, kiket hogyan inspirált, ihletett ez a város.

Móricz Zsigmond Gyalogolni jója épp ott van felütve, ahol a ceglédi piac parasztasszonyainak „véresen komoly" alkuiról ír. Odakint, a mostani piacon elég kopott a forgalom, Az eladók már lehelgetik a körmüket, a vevő pedig nyilván a délutáni gyümölcsbemutatóra spórol, ahol a tsz-ek, az fmsz és a Terményértékesítő Vállalat pompás zöldség- és gyümölcspéldányai versengenek majd az elismerésért —

nem kisebb nyilvánosság előtt, mint a televízió kamerái.

Ácsolják a téren a pavilonokat, az fmsz lacikonyhája már talpon áll, csak a ceglédiekre vár, s bizonyára nem hiába. Ez a csupabicikli, kicsit rendetlen külsejű város emlékezetes, értékes héttel ajándékozza meg magát.

— d —

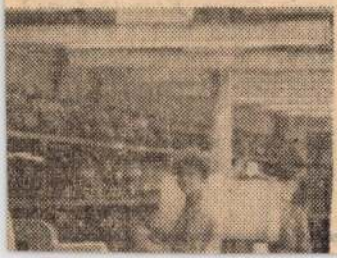

Biai Föglein

bb. 52. biai-föglein istván festőművész tárlata

i tf/tr/fm/gy/cz 1021 1965. október 9.

szombaton nyilt meg a lenin köruti derkovits teremben. a szalon falain mintegy 50 olajkompoziciót helyeztek el, alkotójuk, a 60 esztendős művész munkásságát a megnyitó ünnepségen barabás tibor kossuth dijas iró méltatta. a kiállitás október 23-ig tekinthető meg./mti/

-

kulturájából. szinpompás selymek, brokátok, festett és berakott lakkmunkák, gyöngyházzal diszitett dobozok és különböző porcelánok gyönyörködtetik az érdeklődőket. a kiállitott tárgyak között több, a közönség előtt eddig még nem szerepelt uj szerzemény is látható. /mti/

- . -

bb 56. öt év müszaki fejlesztési és ujitási eredményeit bemutató kiállitás nyilt salgótarjánban

vid lk vm ki 1965. október 9.

Fényképek István

Bíró

Kiállít

Ujszász 1935. X. 6.

Bíró Föglein István

Kiállít

BM. 1935. X. 8

M.D.K.

Biai Föglein István

"Menekülés a multba..." cimmel készitett illusztrációt Fedor Ágnes: "Mi van az álarc mögött?" c. irásához.

Szinházi Élet, Bp. 1938. jan. 23-29. XXVIII. évf. 5. sz. 41. lap

M.D.K.

M.D.K.

Biai Föglein István

Gáspár Miklós: "Két eljegyzés" c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Elet. Bp. 1938. jan. 18-22. XXVIII. évf. 4. sz. 66-68. lap

M.D.R.

M.D.K.

Biai Föglein István

"Női arckép" c. festményének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnokban rendezett Téli Tárlat-ról.

Szinházi Élet, Bp. 1938. febr. 6-12. XXVIII. évf. 7. sz. 29. lap

.M.D.K.

M.D.K.

Biai-Föglein István

A müvész nyilatkozik munkájáról Imre Jenő:
"Az uj gazdagoknak minden kell, csak kép nem!"
c. interjujának keretében.
A lap bemutatja a müvészt mütermében fényképfe
felvételen.

Szinházi Magaz n, Bp. 1944. jan. 19-25. VII.
évf. 5. sz. 14-15. lap

Biai Föglein István MDK

Önarckép rajzolás közben, olf.

Műcsarnok 1934. Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Brian Föglein Istvánné

Kiállító

Ug. M. 1942. XI. 17.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tör

Mi

Biai Föglein István MDK

A festő müterme

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Biai Föglein István MDK

Kis állomás Baranyában, olf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

MDK

Biai Föglein István, festö

Csendélet karfiollal.
Üvegcsendélet.

Pp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.Kiáll. /Rend.M.Kir. Vall. és Közokt.Min./ 1933 ápr. 19.-máj 25. Kép.tm. 11.1.

MDK

Biai Föglein István, festö

Fekvö nö kagylókkal.

Az Ernst-Muz. kiállitásai. CXLVII. -Munkácsy-Cs̈k. VI. ccrs.egyberötött repr. kiáll. Bp.1934. május. Kat.

MDK

Biai Föglein István, festö

Gyümölcsvivö nök.

Az Ernst-Muz · kiállitásai. CXLVII.-Munkácsy-céh VI. sors. egybekötött repr.kiáll. Bp.1934 május. Kat.6.1.

MDK

Biai-Föglein István

Ágyban fekvő nő, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

Biai Föglein István

Alkotásával szerepelt a Nemzeti Szalon tav. kiáll.-án.

M.H.1932.IV.?

Biai - Vöglein István fecskő

/ mürek nem említve /

1966. jan. 21 Közmű és Szolgáltatás. A pantallós emberi. c. cikkből
/Kosompai Etik/

Biai Föglein István

MDK

Anemonák, olf.

Műcsarnok 1942 A magyar művészetért c.kiáll.

Biai-Föglein István

Alkotása, az Ernst-Múzeum jub. kiállitásán.

P.H.932.V.29.

Bibl.-Verein Latvia

Biai Föglein István MDK

Nyári csendélet

Mücsarnok 194o Tavaszi tárlat

Lóai Föglein.

Csák tanítványa.

Nagy vásznaival szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1924. Máj. 20.

Biai Föglein István MDK

Evica

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

Biai Föglein István MDK

Kölyök

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c. kiáll.

M.D.K.

Biai-Földes István, festő

mint a New York Művészhár tősaságja és karikaturistája szerepel Herman Lipót egyik rajzán.

A New Yorktól a Hungáriáig. Szerk.: Konrádyné Cáloc Magda, Bp.1963.Minerva. 135. old.

Bidi Föglein István

Kiállit az "Alkotás" művészház második csoport-kiállitásán.

U.M.1942.december 12.

Bíró Föglein István

Kiállít az "Alkotás Művészház" második csoportkiállításán.

Magyar Nemzet 1942.XII.16.

Biai Föglein István

Szerepel az "Alkotás Művészház" 6-án megnyílt második csoportkiállításán.

Magyar Nemzet 1942.XII.15.

Bíró - Föglein István
festő

A Nemzeti Szalon tagjainak őszi tárlatán állit ki.

esti M.O.1942.X.12.

Biai-Föglein István
festő

Szerepel az „Alkotás Művészház" első kiállításán.

N. U. 1942. XI. 19.

Biai Föglein István

A Corvin Áruház ötödik Dísz-
zőművészeti bemutatóján szerepelt.

N. n. 1942. X. 6.

Biai Föglein István MDK

Virágcsendélet, olf.

Mücsarnok 194o A magyar művészetért c.kiáll.

Bicai Fóglein István

Szerepelt a Magy. Arcképfestők kiállításán.

MO. 1939. XI. 4.

Biai Főjelen István

szerepelt a magy. arcképfestők kiállításán.

MO 1939. I. 4.

M.D.K.

Biai Föglein István

"Portré" cimmel repr. a lap "Képpel..." c. rovatában.

Az MKP. VI. ker. képzőművészeti csop. kiállítása.

Szinház, Bp. 1946. jan. 23-29. II. évf. 3-4.sz. 25. lap

Biai Föglein István

Szerepel az Iparműv.Társ.tav.kiáll.-án.

M.H.934.V.18.

Biai Föglein István MDK

Heverő akt

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

MDK

Bibi Föglein Istvánról

Egy a Fészek klubban elmondott anekdotája.

Raitonyi Róbert: Viola és történetek 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 12.

Dr. Dr. Föglein István

Született Besztercebányán 1905. október 20-án. Tanulmányai: a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán (Vaszary J. és Rók I.) Képzőművészeti: Franciaország, Olaszország és Hollandia.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.
334 l. 41 l.

Ujlaki Föglein István

Tárlatai: 1928, 1930, 1931, 1933, 1936, 1937, 1941, 1946. Több műve a Magyar Nemzeti Galériában. Jól ismert könyvillusztrátor.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l. 41 l.

A REPRODUKCIÓS FALIKÉPEK

újabb sorozata jelent meg a papírüzletekben. A Képzőművészeti Alap népszerű kiadványát ismét gondos válogatás és szép kivitel teszi vonzóvá. A négy lapból álló új sorozat két darabját mutatjuk be olvasóinknak.

~~Molnár C. Pál:~~
~~TÁJ TÓVAL~~

Biai-Föglein István:
KONYHAI CSENDÉLET

Biai Föglein István

Nők Lapja
1969 VI. 28

OKE

Júliusi filmbemutatók:

AZ ÉN BOLONDOS FAMÍLIÁM

Magyarul beszélő, szélesvásznú,
csehszlovák filmvígjáték.

HUSZÁRKISASSZONY

A nagy sikerű, magyarul beszélő,
színes szovjet filmoperett felújítása.

A B
Miksz

A
Színes,

VEI
Színes,

Biai Föglein István, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekü gyüjteményét. A 19.-20.sz. magy. képzőművészetének keresztmetszete. 388 mü, 180 művés Biai Föglein egy művel szerepel. 227.old

RÓNYAY FERENC: .. Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

7

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1968. Pécs, 1968

Bíró Föglein József.

Az Ernst-múzeum alapításának 10-ik évfordulója alkalmából rendezett kiállítás egyik érdekessége Bíró Föglein József „Vasútállomás" c. képe. (Műcsarnok)

Pesti Napló, 1928. márc. 18.

Biai - Föglein István, festő

MDk

Kiállítása nyílik meg okt. 9-én
a Derkovits Teremben.

— : Kis híradó

2

ESTI HIRLAP Bp. 1965. okt. 7.

Biai Föglein István

képei belőlünk egy termet
Nagyon modern, nagyon tehetséges
Rajzai, pennakvarelljei idézik Toulouse-
Lautrec, a polai idők hangulatát.

Első festő és egy nobrás az Ernst-múzeumban.

Rsl, 931. X. 31.

Biai Föglein István

finom, dauno vízfestményeivel jelentkezett.

(m. f.): Téli képkiállítás – (Ernst műv.)

M. 931. XI. 3.

Kiai Fűzlein Klára

őlelkes, derűs, finom formaru vízfestményei, mesteri grafikája biztosíték arra, hogy a kiállítás igazi élmény lesz. De nem áll meg ennél az előnyeinél

(b. m.) Csoportkiállítás az Ernst-múzeumban

Ny. K. 931. X. hó 9-ig, XI. hó 9-ig.

MDK

Biai Főglein István
Csendélet malacperselyekkel, olaj

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst Muz. kiáll.
1945, okt. 7 l.

Biai Főglén István MDK

A Villamosfép- és Kábelgyár kulturtermében 1958 febr. 15-én megnyílt kiállításon több festményével részt vett.

Muterem 1958 I. évf. 4. sz. 45. o.

MDK

Biai Főglein István
Kilátás ablakomból

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll.
1933. márc. 11 1.

MDK

Biai Főglein István

Pipázó leány, vf.

Árv.Csarn. 1940. jun. 94.sz. 19.1.

MDK

Biai Főglein István

Irisek, of.

Magy. Művészetért kiáll. r. műcs. 1940. febr. 19. 1.

MDK

Biai FőgleinIstván, sz. 1905.

Farsang, vf.

Almásy-Teleki 7. sukc. 1941. okt.

28 l.

MDK

Biai-Főglein István

Táj fákkal

Park

Parasztasszony az uton

Debreceni represent. kiáll. 1937. 5 l.

MDK

Biai Főglein István

[illegible]

Bavaszi szal.
[illegible]. Képzőművészet, 1932. 51.sz.

133 l.

MDK

Biai Föglein István,

müteremképe komoly festöi szemléletröl ,modern látásról tanuskodik.

-z-: A kormányzó nyitotta meg a Képzömüv. Társ. jubileumi kiállitását.
Magyar Nemzet. 1941.febr. 28. 6.l.

Biai Föglein, grafikus DOK

Miknáth: Új Zrínyiász c. regényét illusztrál-
va fényképben is író barátjáról.

Aradi Nóra: A könyvillusztrációról
408-11.p.
4 Könyv,
[Könyvbarát], bp. 1955. szeptember V/9.

MDK

Biai Főglein, festő

Tárlatok. Képzőművészet, 1933. 59.sz. 88. l.

Biai Föglein István
festő

M.D.K.

Az MSzMP V. her helyiségében
rendezett kiállításon.

Miskolc, 1960. október. — 41 kép.

M.D.K

Bíró Föglein István
festő

Méltatás

M. Abonyi Arany: Emlékezés cserepes Istvánra - 7 lap
Művészet, 1960. sept.

MDK

Biai Föglein István, festö

Müterembon.
Külvárosi kávéház.

OMKT.-Műcsarnok..IV.Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP.1937.ápr.29.-jun.2o. Kat. 2o.1.

Biai Föglein István, festö

/A Paál László Társaság tagja. /

Virágcsendélet.
Borus park.
Vizhordó leány. 22 l.
Nöi arckép. 22.l.

KMTárs. Téli tárl. 1938. febr.-márc. Gyüjt. kiáll. Bp.Mücsarnok. Kat. 21.l. és 22.l.

HDK

Biai Főglein István

Kossuth disszemléje Gödöllőn, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 3.l.

M. Ö. K.

BIAI FÖGLEIN István festő

legújabb festményeiből a Rátkai Lear-

Fon színészklubban kiállítás nyílt (1960)

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 84. sz. 6. o.

Biai - Föglein István, festő 17 ok

Az MSzMP V/2 -3. kerületének és a Munkásőrség
rendezésében jún. 16-án megnyílt
kiállításon szerepel.

-: Megnyílt az V. kerületi festőművének
kiállítása

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 17. 9 l

Biai Föglein István, festő

DOK

A V. ker. festőművének kiállításán bemutatott képein a fiatalok életének friss momentumait festi.

P. Gy.: Megnyerték kiállítónknak

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 30. 8. l

MDK

Biai Főglein István

Varga Mátyás a Nemz. Szinh. diszlettervezőjének of,

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug.
5 1.

MDK

Biai Föglein István

V. Nemz. Képzm. kiáll. 1939. Kassa 25 l.

MDK

Biai Föglein István festő

e.a: Arcképkiáll. a N.Szalonban. Ujság, ~~1934~~
1939. nov. 4. 5.l.

MDK

Biai Vöglein István, festő:

Pudovkin a „Külvárosi kalandság" of.
felvételeinél

„Magy. Szoj. Baráts." - 1952. - Képzőműv. Kiall. - Kat. 4. l.

MDK

Biai Főglein István

Keleti p.u.

Apponyi-tér

Bpvizfpály 1941. Főv.Képtár. Házi példány.
1 l.

MDK

Biai Főglein István

Szolnoki park, of.

50 évford.
Szolnoki műv.telep. Ernst Múz. kiáll. 1952. máj.

Biai Föglein Istvánné

Egy képcsarnokban vásárolt képe emlékre.

Rövid bánatos: Műgyűjtői tévedéseim; Műgyűjtő, 1971. 1. sz. 26. l.

Biai Föglein István

A gyűjteményében szereplő Bacchus (delfi fajansz) reprója a hátlapon.

Műgyűjtő, 1970. 3. sz.

Biai Föglein István

A szerző a látogatás során értékes művészeti gyűjteményével is megismerkedik meg.

Kiss Ákos: Látogatás Biai Föglein I.-nál; Műgyűjtő, 1970. 3. sz. 18–19. l.

Biai Föglein István

Impresszionisztikus portrékat csinált.

László M.: A magyar portré-művészet tört.-ből; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 44. l.

Biai Föglein István MDK

Fejés és tejmérés a Balatonujhelyi Állami Gazdaságban, olf.

Mücsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Biai Föglein István MDK

Müteremsarok

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

M.D.K.

Biai-Föglein

Müveivel szerepel a "Belvárosi Müvészeti Szalon" kiállitásán, amelyről "Uj képző-müvészeti szalon nyilt meg a Belvárosban" cimmel ir a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. aug. 13-19.
VI. évf. 33. sz.

Bíró – Föglein Istvánról.

Az Iparművészeti Múzeum csoportkiállításán kollekciója szerepel, köztük „Alkonyati korzó", – „Pepi – táncolónő" – „Varieté folyosón" (aquarell.)
a művész Csák István tanítványa.

Pesti Napló, 1924. márc. 16.

Biai - Föglein Istvánt.

Az Ernst - Múzeumban lévő "kiállítások művei szerepelnek.

Magyarság, 1928. März. 18

Biai - Foglein Istvan.

Cók - tanitvany:

Az Ernst - Múzeumban rendezett kiállításon olajfestményei szerepel.

Nemzeti Ujság, 1928. márc. 20.

Bidi - Föglein Gitta.

Az Ernst-múzeum csaportkiállításán művei szerepelnek.

Ujság, 1924. márc. 14.

Biai - Föglein István.

Az Ipart-múzeum vasárnap megnyíló csoportkiállításán Kállai festménye fog szerepelni.
Csák István tanítványa.

Az Est, 1928. márc. 24.

Biai Föglein

Rólad rek a Műterem ~~Műsarnok~~ helyiségeiben rendezett csoportkiállításon, említve "Esik eső Baranyában" c. tájképe.

Nemzeti Ujság 1935. III. 17.

Biai Föglein István

Kernstok Károly

Mecsarnok 1941 Arcképkiállitás

Biai Föglein István

MDK

Pihenő modell

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

M.D.K.

Bíró-Föglein István, festő

könyvéhez rajzait közli a szerkesztő:

- Konrádyné Lászlóné
- Tőrőcsik Mari
- Mai New yorki-eszkal
- Pátzay Pál
- Vidovszky Béla

./.

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963. Minerva 22., 96., old. 133., 134.

B.D.K.

M.D.K.

Biai-Föglein István, festő

... Elekfy Jenő
- Lengyel Géza
- Radó István
- Kákes Sándor

A New Yorktól a Hungáriáig, Szerk.: Konrádyné Gálos Magda, Bp.1963. Minerva 135. (163.) old.
232. "

M.D.K.

Biai Föglein István

"Husz képzőmüvész az V. Corvin Tárlaton" cimmel ir d. sign.-val a kiállitásról, amelyen a müvész olajfestményeivel szerepel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942.okt. 16-22. V. évf. 42. sz.

Biai Föglein István.

Csók István tanítványa.

A Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán munkája szerepel.

Ujság, 1924. május 20.

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CXLIII.

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ ÉS

AMBROSI GUSTINUS

SZOBRÁSZMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK:

ERNST LAJOS ÉS DR. LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1933 NOVEMBER HÓ

Biai Főglein István.

Még Csók István keze alatt volt, mikor már első gyüjteményes kiállitását rendezte. A mesternek csak a szellemét követte: a paraszti ruha tarkaságának könnyed előadásában, általán a szinek lágy és odalehelt kezelésében. De a formák bizarrságának, zamatosságának, valami furcsa groteszkségének megérzésével szeme sajátosságát és látása eredetiségét hozta magával. Amit legerőteljesebben egy nagy önarcképén összegezett. És ez azonnal belekerült a Szépművészeti Muzeumba.

Aztán jött Páris.

Párisban nem vesztette el a fejét. Mig körülötte csak ugy zugott az absztrakt művészet dicséreti, a műkereskedések tele voltak a kubisták, konstruktivisták, egyáltalán a sok *izmusok* próbálkozásaival, s noha azt látta, hogy kor- és kartársai egymás műveit és a folyóiratok illusztrációit bujják, hogy a természetről oly fenhéjázó hangon beszél az a kezdő piktor is, akinek egy szin helyes kikeveréséről sem volt meg a leghalványabb fogalma sem: Biai Főglein István ebben a párisi boszorkánykonyhában is ájtatos szivvel állott a természet elé, csakhogy nem mindenféle természet, hanem a maga meglátta természet elé. Ez a természet ott nyüzsgött körülötte, a bárokban, a kávéházak terraszán, a cirkuszok porondján, egyáltalán ott, ahol a *mozgást* figyelhette meg. Erről aztán százával készültek vizfestményei, a párisi élet mellékutcáját figyelte meg és irta le gyors kézzel, miközben teleszivta magát az élet változatos szin- és formabenyomásaival. Itt, Párisban, igazán nem a kubisták érdekelték! Nem hiszem, hogy folyamatos előadást tudna tartani arról, hogy miért nem (de talán, ha sarokba szoritanák, az is kitelnék tőle, mivel Biai Főglein István azon fiatalok közül való, akik szellemük kipallérozásával is foglalkoznak, amiben segitségére van a szülői házból magával hozott nagy nyelvkészsége!) De őt a festői érzéke vezeti. Még pedig a jó utra. Menten felismerte, hogy ez a sokat emlegetett absztrakció nem az, amit hivei csinálnak belőle, kik azt hiszik, hogy a természet megnyuzott formája adja annak absztrakcióját, ahelyett, hogy a természetnek egyetlen alapformába való süritésére törekednének, *absztrahálva* a lényegtelen jegyektől, ami a kubizmust és minden más izmust egyszerüen kizárja. Csakhogy ennek a felismerésére és gyakorlására születni kell, nem lehet tömegprodukcióvá, divattá, modernné tenni, — az európai emberek közt ritka jelenség, hogy valaki absztrakt fantáziával szülessék, — Európában a valóság rejtett szépségeinek

kutatását, felismerését, szimbolikus magaslatokba emelését tüzi ki maga elé a legtöbb igaz művész, s e célt minél több *konkrét* valóságok halmozásával igyekszik elérni.

A konkrét fantáziáju művész a természetből indul ki, s minél originálisabb tehetség, annál mélyebben hatol be a természet titkaiba, s a világot egyre ujabb szemmel interpretálja. Biai Főglein Istvánnak Párisból hazahozott vizfestménysorozata, melyet ujból az Ernst-muzeum állitott ki, a finom megfigyelések gazdag rakományát jelentette. A vizfestéssel pedig kezét a gyors és határozott formavisszaadásra gyakorolta be. Azóta idehaza dolgozik és ahogy ezt egyre világosabban látjuk, határozott célkitüzéssel.

Eleinte nagyformátumu csendéleteket festett. Az anyagéreztetéssel ujabban sokat és keveset foglalkoznak. Sokat, akik az előadás régi eszközeivel élnek, keveset, akik az anyaghoz uj szemmel akarnak közeledni. Mit lehet az uj formafelfogás éreztetéséhez a régi eszközökből felhasználni és mit kell hozzá ujabbakat kitalálni? Ezt kérdezte magától Biai Főglein és csendéleteiben erre a kérdésre igyekezett felelni. Mert a lényeges az uj formafelfogás és annak kiépitésén dolgozik. Elgondolásai — amelyek ilykép mese-képekhez vezették (kerülöm a zsánerkép szót, mint egy más műfaj elnevezésére unosuntig elhasználtat) — az anyagéreztetésnek s az uj formák felépitésének szintéziséből keletkeztek. Ez az uj ut és jó ut és Biai Főglein Istvánt egy uj világ megteremtéséhez fogja elvezetni. Látjuk a fiatal művészt, amint nagy gonddal és igaz odaadással készül erre a feladatra. Ezt szolgálják arcképkisérletei is, ahol a kifejezés kihangsulyozását látjuk. Nem törődik sem az absztraktok meztelen formaéreztetésével (mert ilykép kifutna ujjai közül az élet), sem az arcképgyárosok tipizált szépség-sémáival (mert ilykép meghazudtolná a maga látását). Keresi azt, amit a formákból kiolvas. Még akkor is, ha a modellje duzzog (mint e sorok irója, aki sokkal „szebbnek" képzeli magát, mint aminőnek a róla festett kép mutatja). De Biai Főglein a maga elképzeléseihez tartja magát és azt a szellemi képet festi, melyet a természetből elvon, kialakit, megérez. Ez a vizionárius festő igaza. Mindez összegezve, elvezeti őt mese-képei kifejező erejéhez, melyet szin, tónus, anyagéreztetés mind csak segit, támogat, szolgál, hogy kitünő rajztudással felépitett alakitásai minél világosabb formákba önthessék lelke álmait.

Biai Főglein István fiatal művészeink díszes sorában a legelsők közé emelkedett.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM

1. Dunai táj . . . . . 40.—
2. Tanulmányfej . . . . . 30.—
3. Akt gyümölcsökkel . . . . . 40.—
4. Fürdő nő . . . . . 50.—
5. Akt . . . . . 40.—
6. Ülő akt . . . . . 40.—
7. Fűtőház . . . . . 50.—
8. Régi dáma . . . . . 40.—
9. Cirkuszöltöző . . . . . 50.—
10. ~~Tanulmányfej~~ . . . . . 30.—
11. Fekvő akt . . . . . 50.—
12. Két vázlat . . . . . 60.—
13. Au Coin des Rues . . . . . 80.—
14. Előkelő férfi . . . . . 80.—
15. Deligence . . . . . 100.—
16. Balettpatkány és habitué . . . . . 80.—
17. Madame Bovary . . . . . 80.—
18. Apoteozis . . . . . 70.—
19. Tehervivő nő . . . . . 40.—
20. Balkonon . . . . . 50.—
21. ~~Fekvő akt~~ . . . . . 40.—
22. Montparnassei pár . . . . . 50.—
23. Barbár Venus . . . . . 40.—

MÁSODIK TEREM.

24. A bekeritett betyár . . . . . 350.—
25. Önarckép tükörben . . . . . 600.—
26. Esik az eső Baranyában . . . . . 300.—
27. Csendélet pipákkal . . . . . 400.—
28. Építész barátom arcképe. Magántulajdon.
29. Játékok parasztszéken . . . . . 400.—
30. Lazac-szinü ruha. Magántulajdon.
31. Műteremben . . . . . 600.—
32. Férfi-arckép. Magántulajdon.
33. Akt régimódi konttyal . . . . . 500.—
34. Fátyolos nő . . . . . 300.—
35. Önarckép reggel . . . . . 1000.—
36. Feketekesztyüs nő. Magántulajdon.
37. Efezusi Diana . . . . . 300.—
38. Dunai táj . . . . . 300.—
39. Parkrészlet . . . . . 300.—

HARMADIK TEREM.

40. Virágcsendélet . . . . . 350.—
41. Sokác asszonyok . . . . . 250.—
42. Zsinat . . . . . 500.—
43. Külvárosi kávéházban . . . . . 250.—
44. Kálmán király megtiltja a boszorkányégetést . . . . . 1200.—
45. Pont-Neuf . . . . . 350.—
46. Üvegcsendélet . . . . . 600.—
47. Kilátás pécsi kertünkből . . . . . 350.—
48. Nő, piros sállal . . . . . 400.—
49. Tanulmányfej . . . . . 250.—
50. Csendélet ládán . . . . . 300.—

NEGYEDIK TEREM.

51. Csendélet gyalúval . . . . . 700.—
52. Ovidius . . . . . 250.—
53. Beckói Biró Henrik. Magántulajdon.
54. Csendélet Chiantis-üveggel . . . . . 250.—
55. Csendélet karfiollal . . . . . 450.—
56. Hajóvontatás . . . . . 200.—
57. Hangszercsendélet . . . . . 900.—

ELSŐ TEREM.

1.	Dunai táj	40.—
2.	Tanulmányfej	30.—
3.	Akt gyümölcsökkel	40.—
4.	Fürdő nő	50.—
5.	Akt	40.—
6.	Ülő akt	40.—
7.	Fűtőház	50.—
8.	Régi dáma	40.—
9.	Cirkuszöltöző	50.—
10.	Tanulmányfej	30.—
11.	Fekvő akt I-II	50.—
12.	Két vázlat	60.—
13.	Au Coin des Rues	80.—
14.	Előkelő férfi	80.—
15.	Deligence	100.—
16.	Balettpatkány és habitué	80.—
17.	Madame Bovary	80.—
18.	Apoteozis	70.—
19.	Tehervivő nő	40.—
20.	Balkonon	50.—
21.	Fekvő akt	40.—
22.	Montparnassei pár	50.—
23.	Barbár Venus	40.—

MÁSODIK TEREM.

24.	A bekeritett betyár	350.—
25	Önarckép tükörben	600.—
26.	Esik az eső Baranyában	300.—
27.	Csendélet pipákkal	400.—
28.	Épitész barátom arcképe. Magántulajdon.	
29.	Játékok parasztszéken	400.—
30.	Lazac-szinü ruha. Magántulajdon.	
31.	Műteremben	600.—
32.	Férfi-arckép. Magántulajdon.	
33.	Akt régimódi konttyal	500.—
34.	Fátyolos nő	300.—
35.	Önarckép reggel	1000.—
36.	Feketekesztyüs nő. Magántulajdon.	
37.	Efezusi Diana	300.—
38.	Dunai táj	300.—
39.	Parkrészlet	300.—

HARMADIK TEREM.

40. Virágcsendélet . . . . . 350.—
41. Sokác asszonyok . . . . . 250.—
42. Zsinat . . . . . 500.—
43. Külvárosi kávéházban . . . . . 250.—
44. Kálmán király megtiltja a boszorkányégetést . . . . . 1200.—
45. ~~Pont-Neuf~~ . . . . . 350.—
46. Üvegcsendélet . . . . . 600.—
47. Kilátás pécsi kertünkből . . . . . 350.—
48. Nő, piros sállal . . . . . 400.—
49. Tanulmányfej . . . . . 250.—
50. Csendélet ládán . . . . . 300.—

NEGYEDIK TEREM.

51. Csendélet gyalúval . . . . . 700.—
52. Ovidius . . . . . 250.—
53. Beckói Biró Henrik. Magántulajdon.
54. Csendélet Chiantis-üveggel . . . . . 250.—
55. Csendélet karfiollal . . . . . 450.—
56. Hajóvontatás . . . . . 200.—
57. Hangszercsendélet . . . . . 900.—

Ambrosi Gustinus.

Mint valamely ősember, hatalmas izmaival, emberfölötti erejével, domboru mellkasával és kemény nyakával, ugy jár-kél bronzai és márványai közt, játékos könnyedséggel emelve, tolva őket, ez a bámulatos testi és szellemi erejü ember.

Ez az Ambrosi Gustinus.

Akinek apja osztrák kapitány, festő, a perspektiva tanára volt a bécsi Akadémián, zeneszerző, matematikus és szellemi elborulásban halt meg; ősei apai részről olasz katonák, jogászok, épitészek, festők, ötvösök voltak, ősapja, Ambrosi Andrea († 1640), Firenzében már épitész. „A vér, mely ereimben folyik, Renaissance", — irja egyhelyt Ambrosi.

De az anyja Nemes Lángh-leány, pusztán nevelkedett, olyan vegyes családból, hogy ükanyja spanyol, nagyanyja francia asszony volt. De a fiuban a magyar vér felbuzog.

A háboru után Párizsban Clémenceau-t mintázta, aki vagy harmincszor ült neki. A tigris minden reggel egy órát tornázott, jóval a nyolcvanon tul. Ambrosi megmutatta neki karjának hatalmas izmait. Clémenceau mongol szeme tüzet fogott:

— Ezt az erőt az anyámtól, aki magyar asszony volt, örököltem, — mondta Clémenceau-nak — magyar asszonynak lehet csak ilyen vasizmu fia . . .

Magyar származására Ambrosi mondhatatlanul büszke.

— Véremben a magyar sziv sóvárgása a nagyság után rejtőzik, — irja fel Ambrosi — aztán az osztrák jóság vágy a megértés után és az olasz lélek sóvárgása a halhatatlanság, a fenség és a határtalanság szelleme után . . .

Amint szemünk körülölelgeti a szobrok erdejét, melyek között Ambrosi rendezget, a nagy fizikai erő után a nagy szellemi erő kap meg. Az alig negyvenéves férfi, ki immár sok-sok százra menő kompoziciót és ezrekre rugó arcképszobrot teremtett, eltemetkezve

él egy külön világban, mert . . . igen, Ambrosi süket és néma, kivel csak irásban lehet beszélni, de az irásai éppen olyan egyéniek és kifejezők, mint szoborművei. Hétéves koráig zenélt, már megsejtette Beethoven titkait, mikor agyvelőgyulladás után megsüketült, ami elzárta előle a földi élet zaját, de a zenei hangok melódiáit is, melyekkel a lelke tele volt. Keresett hozzájuk egy uj kifejezési formát. Mert a művészet egy, csak a megnyilatkozásai ötfélék. Furni, faragni, mintázni kezdett a gyerek, — tehát kőművesnek adták. Az épitész észrevette tehetségét és épületdekorációkhoz alkalmazta. Nappal az épületállványokon dolgozott, éjjel magának. Olvasott és gondolkozott. Az a hangtalan világ megtelt gondolatokkal, felébredtek benne a formák, s körülzsongták még álmaiban is.

Egy nagy élmény felébresztette benne a szunnyadó művészt. Egy munkás lezuhant a magasból és kitört nyakkal fetrengett a porban. Megmintázta ezt a nyitott száju, eltorzult fejet. A rémületet, mely minden arcvonását végesvégig eltorzitotta. Ez volt első mintázása.

Bevitték az Akadémiába. Három hónap mulva, mint tehetségtelent, elbocsátották onnét. A sablon „haladás"-ra nem volt kapható. Pedig még inas volt, mikor már egy vidéki osztrák művészegylet felvette tagjai közé és kiállitotta kisérleteit. Az Akadémia ezekkel az akarnokoskodásokkal mit kezdjen? Egy kezet se tud mintázni és máris a nagy kifejezéssel küzd?

Hallatlan önkinzó munkabirással Ambrosi — minden akadémiai tanulás nélkül — eljutott a szobrászi kifejezés bámulatos eredményeihez Első műveinek kritikusai egy kézlegyintéssel mint Michelangelo- és Rodin-epigont el akarták intézni, s volt is valami igazság benne, mert hiszen tanult ő mindkettőtől, de mindegyiktől csak azt, amire szüksége volt, hogy önmagához eljusson.

Egy naplójegyzetében olvasom: „Hegyek rétegekből állanak elő". A két szellemóriásnak is csak egy-egy rétegét használhatta fel. Michelangelónak a világ, még a renaissance világa is eltörpült az ő nagy szenvedelme mellett. Hol maradt az hatalmas vágyaihoz, képzelete roppant alakitásaihoz és fékezhetetlen temperamentuma erőmegnyilvánulásaihoz képest? És nem tudott megalkudni soha. Minden alakja törni, zuzni, szétpattanni,

láncait felszaggatni, az érzelmeit lefogó külvilágot felrobbantani vágyik, mint ő maga, akinek egész élete küzdelem volt végzetével, mely abban áll, hogy álmai és a valóság sohasem tudott harmonizálni.

Ez az érzés rokon Ambrosi lelkével is, s ezt a rétegét Michelangelo művészetének magába is olvasztotta. De csak ezt.

Rodin formafelfogásának az egyik oldala, hogy minden érzést az extázisig fokoz, tuloz, kiemel, variál, mint azt a *Calaisi polgárok* egyes alakjainál látjuk, hol a megalázó megadás gesztusának egyéni változatait ábrázolta, minden egyes alakja az érzés leghevesebb megnyilatkozása, formafelfokozásokkal, a lélekállapotok iszonyatosságait, a helyzet kétségbeejtő voltát lelket megrázó erővel vetiti elénk. Hogy együtt — csupa zavar, egymást átvágás, — nem számit. A lélekkifejezés mesteri a részletekben.

Ambrosiban ez az érzésfelfokozás rokon hangot ütött meg és eleinte az ő mintázási módján és az ő eszközeivel élt, a közellátásban semmi nehézséget nem adó körüljárással, szemmel, sőt ujakkal való körültapintással a legbonyolultabb mozgások alakitására törekedett. Nála is a mintázás, mely izgalmas formatitkokat leplez le, a mozgás, mely a formák egymásbafonódásából áll elő, lett művészetének lényeges eleme.

De minél inkább belemerült költői lelkébe, amint az a „Sonette an Gott" c. költeménykötetéből megrázó erőben hangzik felénk, a maga némaságában, a halhatatlan csendben életre kelve, amint a gondolatok, érzések, álmok és sóvárgások forma után esengtek, az idegen rétegekre uj világot épitett fel. Mind a megmintázott költői álmokból, mind az idegen arcokból kiolvasott döbbenetes sorstitkokból. „Igen, én sorsokat látok az arcokban", irja egy levelében és nála minden emberi forma is szimbólumokká nemesedik. Ime a *Prometida-sors*, a vágy, mely a férfit és nőt egymáshoz vonzza és egymástól eltaszitja, örökös, kiegyenlithetetlen lázadásban, sorsuk, hogy egyre szeressék egymást, egyre szenvedjenek egymástól . . . Ime *Ikaros*, a sóvárgás a nap felé, az elérhetetlen vágy, az örökös zuhanás, az álmok bukása. „Az ember nemcsak az éter magasságából bukhatik le, de a saját kebelében is", mondotta Ambrosi . . . Ime az *Anyaföld*, az örökös termékenységre itélt Anya, aki felé a vágyak sóvárgó kezei nyul-

nak, lebukik a földre, melyből fakadt . . . *A virágzás*, a vágy, az álom, a titkok utáni sóvárgás a lágy, hullámzó mozgás édességében . . . *Az áldozó Ábel, A halott Ábel*, mind-mind mély gondolatok formába elképzelése, a belső csend ajándékai. Csupa érzéseinek szimbóluma.

Hát még arcmásainak tömege az emberi sorsok mely rejtelmes titkait leplezik le?! A költő mélabúját, a hatalmi vágy gyülölködéseit, a szent ige ájtatos átérzését, az emberi közösség sorsának intézésében elmerülő lélek intenziv magábamerülését, az érzelmek száz és száz árnyalata mind ott bujkál, hatalmas erővel kifejezve, ez idegen sorsok tükörképein. A bölcselkedő lélek, ki önmagát marcangolva, kutat belsejében, a hatalmas koponya, Nietzsche feje, Strindberg démoni keserve mellett, Gerhard Hauptmann álmadozó önmagába omlása, az antiquárius ismeretekben aszkétává fogyott Colli, a finom szellemü Stefan Zweig, a nagy hisztorikus Pastor, Michelangelo sorsának kutatója, Steinmann, a nagy matematikus, Painlevé, ki egyuttal francia hadügyminiszter is volt, amint tekintetéből a sugárzó értelem felénk lövell, stb., stb., mind emberi sorsok, emberi életek képe a formák aprólékos halmozásából felépitett nagy egységekben. De XI. Pius pápa és Mussolini és Clémenceau, itt mind a hárman egyéniségük döbbenetes erejében mutatkoznak be.

Ezekről következtethetünk a kevésbé ismertek lélekrajzának hűségére. Ambrosi lélekleleplező, az ő arcképei történeti okmányok, sőt még több annál, egy-egy költőteremtette drámai alak, kiket átálmodott.

Ambrosival megismerkedni feledhetetlen művészi élmény.

Dr. Lázár Béla.

XI. Pius pápa arcképe.

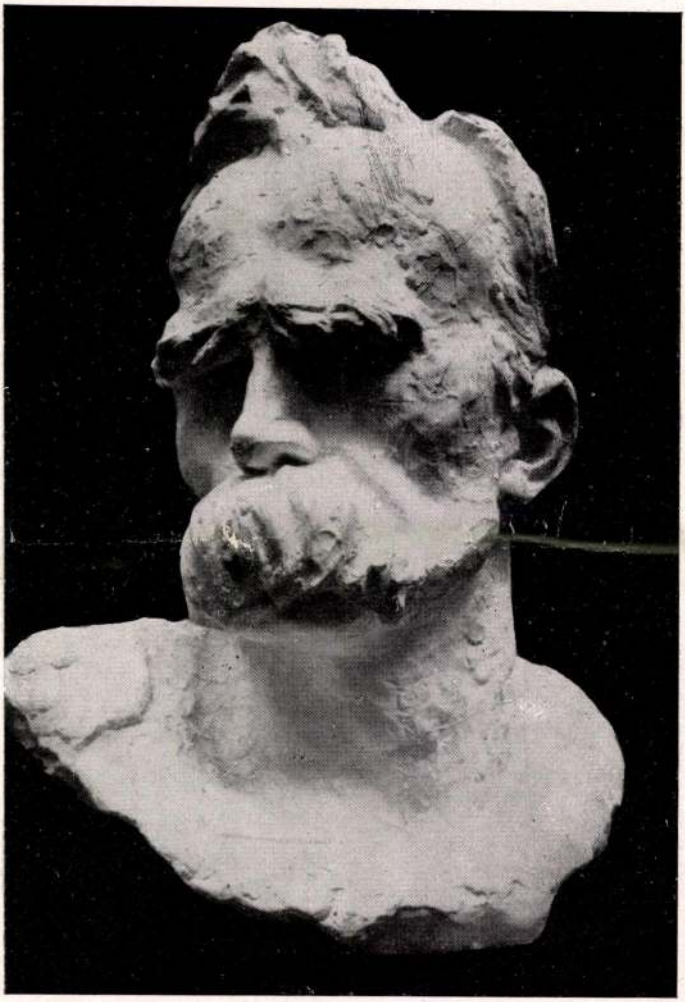

Nietzsche arcképe.

Prometida-sors.

Brian Foglem István
Mobrai

Éppen most jelent meg:

DR. LÁZÁR BÉLA

MÁNYOKI ÁDÁM

(1673—1757)

ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE

c. albumalaku, 150 képmelléklettel diszitett monográfia

Kapható az Ernst-Múzeum pénztáránál.

1933. 11352. Légrady testvérek nyomdai müintézete Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

1. Kirakatnézők	90×110
2. Feleségem Pepitóval	70×100
3. Lovak a cirkuszban	55×110
4. Petoniák és jázminok	60×80
5. Utcabál	60×80
6. Nézőtéren	60×80
7. Vízparton	61×80
8. Jegesmedve-szám	61×80
9. Őszi virágok	61×80
10. Nagymarosi részlet	61×80
11. Virágok	68×80
12. Duett	61×80
13. Tavaszi virágok	60×80
14. Őszi virágok	60×80
15. Ady a Grand Caffében	61×81
16. Őszi virágok almával	60×80
17. Táncolók Szilveszterkor	61×80
18. Karácsonyfa a müteremben	60×80
19. Cukrászdában	61×80
20. Vadállatok a manéga-ketrecben	61×80
21. Akrobatikus táncospár	61×80
22. Besztercei Zsuzsika arcképe	61×80
23. Lakatos Gabi arcképe	54×65
24. Petress Zsuzsa arcképe	61×80
25. Zsolnay Héd. arcképe	60×80
26. Belvárosi Kávéház grillje	61×80
27. Bál	61×80
28. Jégrevü	60×80
29. Mindjárt felmegy a függöny	60×80
30. Dizőz és táncolók	60×80
31. Nagymarosi Dunapart	61×80
32. Nagymarosi pincesor	61×80
33. Dáliák és krizantémok	61×75
34. Akt, tükör előtt	55×71
35. Idomított fókák	55×71
36. Taps	55×75
37. Utcai jelenet, kislány pulykával	48×65
38. Váci utcában	50×65
39. Eszpresszóban	50×65
40. Cirkuszi jelenet	55×61
41. Apám pipálgat	50×60
42. Kártyázók és kibicek	50×60
43. Pincesor	50×61
44. Lovas-akrobaták I.	50×60
45. Akt	50×60
46. Terrasz	50×60
47. Téli virág almával I.	50×61
48. Téli virág almával II.	50×61
49. Nagymarosi részlet	50×61
50. Nagymarosi utca	50×61
51. Dunapart ponics-uszállyal	50×61
52. Pincesor	50×61
53. Hajóállomás	50×61
54. Őszi napsütés a Szabadság-hegyen	50×61
55. Festő és modellje I.	31×61
56. Fekvő akt I.	34×61
57. Fekvő akt II.	34×61
58. Énekesnő	34×61
59. Tulipánok	46×55
60. Lovas-akrobaták II.	40×50
61. Billiárdozók	38×46
62. Festő és modellje II.	34×44
63. Lehajló akt	35×45
64. Cirkusz-folyosó	33×38
65. Festő és modellje III.	30×40
66. Fésülködő akt	34×38
67. Utcára néző	34×38
68. Bohóc-jelenet I.	34×38
69. Bohóc-jelenet II.	34×40
70. Fekvő akt III.	34×40

Felelős kiadó: dr. Balázs Istvánné
1959. III. 400 — 591627 Pátria ny. F. v.: Földi V.

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA
BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1959

Látni: ez megértést és cselekvést jelent, látni: ez egyesíti a világot az emberrel, az embert az emberrel.

Paul Eluard

Biai Föglein István ötvennégy éves. Harminc esztendővel ezelőtt végezte a Képzőművészeti Főiskolát. Ötvennégy éves: ez azt jelenti, hogy a festőművész elért abba a korba, amikor tehetsége teljét, képességei legjavát fejti már ki. A harminc esztendő pedig nála arra mutat, hogy három évtizede mint festő nézi a világot, mint festő igyekszik a látott valóság képeit művészi látomásokba rögzíteni. S éppen ez is legfőbb gondja, egész tevékenységének, magatartásának meghatározó alapja. Nem jelent ez semmiképpen sem magábazárkózást, nem jelenti, hogy művészete elszakadt volna a haladó s küzdő, szenvedést és örömet hozó élettől.

Biai Föglein Istvánra éppen az jellemző, hogy lenyűgözi őt a külső világ változatosságában megmutatkozó szépség és aktivitás. Művészetét lehetetlen lenne elképzelni függetlenül azoktól a külső és belső jellemző elemektől, melyek hozzákapcsolják népe életének fejlődéséhez. És ha ehhez még hozzávesszük, hogy a magyar múlt jeleneteit is felvillantja festményeiben, és a történelem az ókori Rómától kezdve megjelenik könyvillusztrációiban, akkor valamelyest átfogó képet kapunk tevékenységének társadalmi vetületéről is.

E kiállítása a művész utolsó években készült olajfestményei legjavát mutatja be. Ha látunk is tárgyi szempontból leszűkítést Biai Föglein István festői tevékenységének, érdeklődésének egészéhez képest, ugyanakkor megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a kiállítás a művészt érdeklő világ jelenségeinek mégiscsak változatos köreivel ismertet meg közelebbről. Továbbmenően pedig észrevehető az egyes témakörökben való elmélyedés is. Mindezt nem komolykodó elemző módon vagy patetikus lendülettel, hanem a legteljesebb egyszerűséggel úgy éri el a művész, hogy bizonyos témacsoportokra megújuló, friss szemlélettel tér újra s újra vissza. S ki tagadná, hogy ilyképpen mai életünk valóságának ugyanazon szegmentumát, de különböző oldalról tükrözi például, ha a Dózsa György úti utcai bál reflektorfény pásztázta csoportjait, vagy egy szálloda mulatójának, avagy egy művészkör szilveszteri mulatságának táncosait ábrázolja?

Folytathatnók, kimélyíthetnők Biai Föglein István most bemutatott képeinek vizsgálatát, akár ennek az egyetlen témakörnek a példájából kiindulva is. Mert őt nemcsak az ünneplő s gondtalanul mulató táncolók mozdulataiból összeálló kép, nemcsak a különböző hangulati hullámoktól elragadott táncolók érdeklik, hanem a mulatókban dolgozó táncosoké is, akár az akrobatikus táncok különleges mozdulataira, akár a mondain-táncospárok összehangoltságából keletkező harmóniára figyel. S mehetnénk még tovább is! Beszélhetnénk szép, finomvonású, színekben oly diszkrécióval megoldott portréiról, melyek közül az egyiken éppen egy kiváló táncosnő jelenik meg. Megjegyezhetnők — csupán külsőségekhez kapcsolódva —, azt a különös előszeretet, amellyel a festő a „szórakoztató ipar" dolgozóinak munkája, eredménye felé fordul. Elsősorban a mulató, a cirkusz- és színház-képeivel. Helytelen lenne azonban arra szorítkozni, hogy meghatározzuk művészi vizsgálódásai tárgykörét, tematikáját. Meg kell, hogy lássuk: mi kapcsolja összze művészetében a különböző témákat. Mert talán nem tévedés, ha valamely táncolócsoport képe mozgalmasságát összevetjük egy-egy utcai jelenetével. Ugyanaz a szeretetteljes figyelem az alapja az alkotói indulatnak. Vagy akár rámutathatnánk arra is, hogy talán kisebbnek érezzük az egzotikumot egy tigriseket-párducokat mutató cirkusz-képben, mint abban a különöskedves festményben, amely a pesti utca járókelői között egy kislányt ábrázol, amint fehér táskában maga előtt tartva egy pulykát visz a vásárcsarnokból hazafelé.

Kétségtelenül megmutatkozik bizonyos egzotikumok iránti érdeklődés Biai Föglein István festményein. Ebben az érdeklődésben érezzük rokonszenv baráti megnyilatkozását is, de ugyanakkor holmi kis gúnyolódó mosolyt is. De ha ez jóízűen is fűszerezi Biai Föglein István festményeit, sohasem éreztet velünk fölényességet. Ez a művész szereti az élet különlegesebb ízeit. Ám igen érzékenyen reagál az egyszerű hangulatokra is. S e tekintetben épp oly figyelemreméltók a nagymarosi pincéket, utcákat, Dunapartot elénkvarázsoló, tiszta színekben, napfényben fürdő festményei, mint az a gyengédség, amellyel az otthon képeihez fordul: pipázó öreg édesapjához vagy egy karácsonyfával ékes szobasarokhoz.

Az egyszerűség, a természet látványának közvetlen tolmácsolása leginkább csendéleteiben mutatkozik. Ezekben is nemcsak az életöröm friss kifejezését vélem felfedezni, hanem azt a gondosságot is, amely arra irányul, hogy a művész közvetlenül, pontosan, hitelesen kívánja visszaadni a látott tárgyak összképét csakúgy, mint részleteit.

Biai Föglein István nemcsak tanult, de művelt, alapos művész is. Csak egy pillantást kell vetni könyvtárára s már látjuk: mennyire komolyan fogja fel mesterségét, mily szíves-örömest tanulmányozza a festészet nemzetközi nagy alkotóinak életművét. Műveltsége, tanultsága mennyiben mutatkozik meg alkotásaiban? Úgy gondolom sohasem korlátozza alapvető művészi magatartását. Ez pedig: az élet szeretete, a szépség szeretete. Csók István e már alkotói tehetsége teljébe érkezett egykori tanítványa most is Csók Istvánt vallja mesterének. Nyilván jogosan. Ha széttekintünk e kiállítás képei között megcsap minket az egyszerűség, az életöröm levegője. Mesterkéltség nélkülieknek, közvetleneknek, őszinteknek érezzük alkotásait.

S még nem is szóltam aktjairól, az asszonyi szépség e rögzítőiről, az igazi életöröm e mindig finom, diszkrét megnyilvánulásairól. Ezek között épp úgy felfedezhetjük az érdeklődésünket mindig lekötő változatosságot, mint Biai Föglein István egyéb festményeiben.

Örvendjünk e változatosságnak, ennek az életörömnek, ennek a töretlen alkotói kedvnek, amely a kiállítás valamennyi képéből felénk sugárzik.

Murányi-Kovács Endre

A KIÁLLÍTOTT KÉPEK TÉMÁI

TÁJAK

Duna-kanyar. A kisoroszi táj és a szigetcsúcs. Magányos fa, ösvény, fasor a Dunánál. Árnyas, napsütött, poros és pocsolyás utak. Dombok és gödrök. Fák, facsoportok, felhők és földek. Kazlak és pajták. Falusi udvarrészletek és utcák.

ALAKOK

Kompozíciók Adyval, Munkácsyval. Pesti utcák télen és nyáron. Cirkuszi, színházi és szórakozóhely jelenetek. Bohócok. Önarcképek.

ÁLLATOK

Házi- és idomított cirkuszi állatok.

VIRÁGOK

Dáliák, gladióluszok, sárga- és vadrózsák. Napraforgók, tulipánok, különleges virágok és mezei csokrok, vázákban, tálakban és üvegedényekben.

SZOBABELSŐK

Műteremrészletek bútorokkal, festőállványokkal, karácsonyfával, kutyákkal, virágdísszel. Otthoni hangulatok.

F. k.: Köteles István

Ifjúsági Nyomda 1436—65.

Biai-Főglein István

DERKOVITS TEREM

BUDAPEST, VI., LENIN KRT. 63

BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

ÚJABB FESTMÉNYEI

1965. OKTÓBER 9—23-IG

VALLOMÁS

Igen kérem, mindent bevallok,... hogy miért? Mégis csak jobb, ha tőlem tudják meg.

Hatvan esztendeje születtem, s ennek az időnek kétharmadát festéssel töltöttem. Nem beszélt rá senki, igaz, le se beszélt róla, hogy ezt a mesterséget válasszam, saját elhatározásomból történt.

Természetesen tanulással kellett kezdeni. 24-ben vettek fel a Főiskolára, ahol előbb két évet Vaszarynál töltöttem, utána Csók bácsihoz kerültem, ki nemcsak korrigált, hanem szeretett és külön műterembe helyezett, ahol kedvemre festhettem. Itt, egyszer négyszemközt beavatott a NAGY TITOK-ba. Éppen egy újabb képemet mutattam meg neki, mikor megfogta a karomat és így szólt: „Édes fiam, nézze nagyon sokat a képeit, és ha annak valamelyik részlete — amely talán véletlenül sikerült olyanra — tetszik magának, próbálja meg egy legközelebbi képén tudatosan úgy megcsinálni, mert így alakul ki az egyéni stílus."

És én ezt megfogadtam. Mindig a saját képeimet néztem sokat, és nem a másokét. Mindig magamat próbáltam utánozni, és nem másokat. Hogy most kialakult-e az „egyéni stílusom", azt nem tudom, de én minden esetre ilyennek szeretem a képeimet, az én egyéni ízlésemnek megfelelnek.

Többet, mint egy emberöltőt töltöttem el festéssel. Mindig nagyon szerettem festeni, és ez ma is értelme és tartalma életemnek. Jóformán mindent festettem, figuralistának indultam, de sok csendéletet is festettem, és most, idős koromban egy új szenvedély rabja lettem. A táj igéző szépsége kerített hatalmába. Azelőtt is festettem tájképeket, de csak néha-néha kiránduláskénT. Most? Tavasztól őszig, hónapokig, nap mint nap a kisoroszi tájban élve tájképeket festek.

Több, mint 30 éve kerültem először Kisorosziba, öreg barátom, Jámbor Lajos bácsi vendégeként, és hosszú évek múltak, lezajlott egy borzalmas világháború, míg újra visszakerültem a Dunakanyarnak erre az elbűvölő szépségű tájékára. Nem tudok betelni a táj év és napszak szerint változó szépségével, fű, fa, talaj és víz felhős vagy derűs ég alatt kibontakozó csodás színjátékával. Különös öröm számomra ülni a tájban, nézni, festeni és csodálni a valóság forma- és színgazdagságát. Egy szépen csiszolt hibátlanul rajzoló tükörben tükrözni az eleven, létező világ minden szépségét, és nem torzító görbe tükröt tartani a szépséges élet elé.

És ez így megy tavasztól őszig. Azután beköszönt az ősz, a Duna-parton hideg szél süvít, korán sötétedik, zuhog az őszi eső, kopárak a fák, mindenütt sár, és Pesten megindul a színházi szezon, új műsor van a cirkuszban, a szokott asztaltársaságok ismét együtt ülnek, kezd hiányozni a vitatkozás, a művészklub, — szóval a pesti élet. A pesti élet, a világnak ez az egyedülálló létesítménye spleenjével, fecsegésével, különleges humorával, kulturális forgatagával az intellektuális felüdülés, regenerálódás székhelye. Téli szállásra mindig ide vonulok vissza.

Hát ez a jelen. Hogy a múltról is valljak, úgy érzem, Párizsról is kell néhány szót ejtenem. Két évet töltöttem Párizsban. Párizsban, de nem a párizsi iskolában. Ettől mindig idegenkedtem. Talán mert túlságosan jól ismertem, túl közelről láttam. Valami furcsa ellenállás alakult ki bennem, a tagadásnak egy sajátos formája. Nem akartam hatásuk alá kerülni. Nem voltam felvevője ezeknek az intellektuális rezgéseknek, nem is imponáltak, s mert éreztem, hogy legjobb esetben csak utánozni lehet őket, külsőségeiket átvenni, továbbra is saját képeimet néztem figyelmesen, ahogy mesterem tanította. Mindenesetre igyekeztem jól megtanulni franciául. A nyelvet, az életmódot, a gasztronómiai ízlést, és talán a festészetüket és kultúrájukat is megismerni. Párizs számomra az ízlés iskolája volt, a szabadon és nem sablonosan értelmezhető ízlésé. Eszköz, és nem minta, módszer, de nem szabály. Ízlés, mely egyéni és szabad, elidegeníthetetlenül szabad, szabadsága elemi emberi jog.

Hogy van-e valamilyen teoretikus, művészetelméleti elgondolásom? Bevallom, a teóriák mindig viszolygást váltottak ki belőlem. De ha már erről beszélünk, egy teóriához ragaszkodom. Nem is teória. Ez már princípium. A szépség princípiuma. Az élet, a látható világ varázsos szépsége az, ami képeimnek tartalmat ad. Szép képeket szeretnék festeni, szépet szépen, olyant, amilyent egyetemi tanártól segédmunkásig mindenki szépnek találhat. Ez nem közhely, nem megalkuvás, csak az enyémhez hasonló ízlésűek számára festek, senkit nem akarok rábeszélni, hogy szeresse a képeimet, de ne is beszéljen le erről senki senkit. Nem véletlen, hogy nem érdekelnek monumentális feladatok, úgy érzem, a nagy falsíkok díszítése nem az én világom. Egy sajátos, meghitt hangulatú, harmónikus és szép világ az, amit magaménak vallok. Nem akarok meghökkenteni, érzelmeket felkavarni, egyszerűen, közvetlenül, minden pátosz nélkül akarom elmondani azt, amit érzek, amit szépnek, őszintén jónak, gyönyörködtetőnek találok, hogy azok, akiknek hasonló ízlésük van, megérthessék, átérezhessék hangulatát. Tudom, hogy azok, kiknek más, modernista ízlése van, azok valami „avítt", maradi, retrográd produkciónak tartják. Ezek megtalálhatják másoknál a maguk ízlésének megfelelőt. Nem az ultramontán, nyugatimádó széplelkek részére festek. Mindenkinek joga van úgy festeni, és azt szeretni, ami neki tetszik. Csak a játékszabályokat kell betartani. Azt nem lehet mondani, „nekem nem tetszik, tehát ostoba, műveletlen, rossz, erkölcstelen". Az ízlések különbözők, s ezt tiszteletben kell tartani.

Van még valami, amit nem hallgathatok el. Olyasmi, amitől nem tudok szabadulni, állandóan kísér és csábít. Tulajdonképpen szenvedély. Káros szenvedély.

A könyvek, az olvasás. Persze nehéz is volt megállni a lejtőn, hisz idegen nyelveken épp úgy olvasok, mint magyarul, és ez nagyon csábító alkalom volt, ennek nem lehetett ellenállni. Hát olvastam, rengeteget olvastam és gyűjtöttem a könyveket, a ritkaságokat, szakmai csemegéket. Mindig mindent olvastam és olvasok ma is, szenvedélyes olvasó, nemcsak illusztrációnéző vagyok. Muthertől Sedlmeyrig és Hocke-ig, Tainetől Andre Bretonig, Ruskintől Herbert Readig, mindenkitől. Igaz, hogy aki sokat olvas, kevésre emlékezik, de célom nem is ez volt. Nem akartam soha senkit idézni, Vergiliust és társait is csak muszájból idéztem — valamikor. Olvasódühömnek alapja a kíváncsiság, az információéhség volt. Így kezdődött régen, azután, mint egy kábítószernek rabja lettem, s a napi adag nélkül nem tudok meglenni.

Most itt állok képeimmel, és várom az ítéletet.

Ezen vallomásomat önszántamból, minden külső kényszer és fenyegetés nélkül tettem. Újból elolvastam, és aláírom.

Bizitőzlein Aston

AZ ERNST-MÚZEUM KIÁLLITÁSAI

CXXI.

CSOPORTKIÁLLITÁS,

MELYEN

BARZÓ ENDRE, BIAI FÖGLEIN ISTVÁN, DÉNES RUDOLF, JOBBÁGYI GAIGER MIKLÓS, ORBÁN DEZSŐ FESTŐMŰVÉSZEK ÉS GÁRDOS MIKLÓS SZOBRÁSZMŰVÉSZ MŰVEI KERÜLNEK KIÁLLITÁSRA

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK:

ERNST LAJOS ÉS DR. LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1931 NOVEMBER HÓ

MOST JELENT MEG:

ERNST-MÚZEUM.

I. füzet. ERNST LAJOS: Jacopo Tintoretto: Szent István Mária oltalmába ajánlja Magyarországot.

MAYER L. AUGUST: Tintoretto egy ösmeretlen magyar vonatkozásu képe.

II. füzet. Dr. LÁZÁR BÉLA: Bernhard-Strigel: II. Ulászló és családjának arcképe.

III. füzet. Külföldi mesterek magyar vonatkozásu művei.

IV. füzet. Dr. FERENCZY ZOLTÁN: A Petőfi-terem.

V. füzet. ERNST LAJOS: Petőfi arcképei.

Az Ernst-Múzeum kiadása.

—◇—

AZ ERNST-MÚZEUM MŰVÉSZ-KÖNYVEIBŐL ujabban megjelent a VI. Rippl-Rónai József és a VII. Vaszary János.

Előbbi füzetek:

I. Csók István. II. Iványi-Grünwald Béla. III. Perlmutter Izsák. IV. Gyárfás Jenő. V. Rudnay Gyula.

Egy-egy füzet ára 2 pengő.

A füzeteket Dr. LÁZÁR BÉLA irta.

KAPHATÓK A PÉNZTÁRNÁL.

Légrády Testvérek nyomdai műintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

Idei harmadik csoportkiállitásunkon ismét hat fiatal művészt, forrongó fejlődésük lázában, láthatunk.

Biai Föglein István — három teremben — rajzait és vizfestményeit mutatja be, melyeket hosszabb párizsi tanulmányutján festett. A nagyvilági élet gazdag átabotája tárul ki előttünk. Csupa mozgás, elevenség, változatosság ragyog szinpompás lapjain. A rajzkészség bravurja, a finom szinárnyalatok gazdagsága, a megfigyelő erő és a mise en page eredeti megoldásai gyönyörködtetnek. Humor és könnyedség jellemzik előadását. Képzelőerejét ez a gazdag anyag későbbi alkotásaihoz nagyban segiteni fogja, oly forrás ez, melyből művészi pályájának fölfelé szökellő ivén játszva merithet ihletet.

Ugyancsak párizsi tanulmányai eredményét mutatja be *Jobbágyi Gaiger Miklós*. Mikor először találkoztunk vele, érezhetők voltak rajta az iskolás hagyományok De már akkor is láthatta minden jószemü műértő, hogy benne igazi művészi tehetség lappang s most ime ujjá változott formalátással, megkönnyebbült kézirásban, a szinárnyalatok finomságai iránt kifiinomodott érzékkel alkotott művekkel áll elő. A forma felfogása megtisztult. A természet átérzése megnemesedett. A szinei könnyed, szinte leheletszerü finomságokban meggazdagodtak.

Dénes Rudolf Párizsban él évek óta a Szajna partjának mozgalmas művészi élete forgatagában. Innen

kezének könnyedsége, mellyel csendéleteit, figurális műveit a maga szinharmóniáiba belehelyezi. Amit most mutat be, amögött egy hosszabb művészi pálya minden önkinzása, magasanyargatása lappang. És eljutott oda, hogy minden alkotása játszi könnyüséggel odavetett, biztos kézzel felépitett, szinte vázlatszerü egyszerüséggel megoldottnak hat.

Orbán Dezső a szemünk láttára, itthon, fejleszti a maga stilusát. A sötétebb tónusharmóniákat szereti, de e harmóniákat ékkőszerü ragyogással hinti tele. Mély bársonyos szinek harmonikus összhangzatait látjuk, melyek a gordonka érzésmélységeivel gyönyörködtetik a szemet. Minden fellépése ezen az uton egyre mesteribb eredményekhez juttatja.

Barzó Endrét nem egyszer láttuk kiállitásokon, mindenkor feltünt sajátos természetlátásával. Most egyszerre nagyobb gyüjteménnyel jelentkezik s mindenkit meglep majd fantáziája dus és eredeti szárnyalásával, kifejező módjának eredetiségével és látományai gazdag változataival. A világot fantasztikus elképzelésekké irja át. Az ég, a föld, a viz, minden átalakul a lelkében, álomszerü elképzelésekké. Apró alakok népesitik be előtereit, mesealakokká válik a szemében minden nagyobb figurája s mindenre gyöngyház tónusának finom fátyolát boritja, mely alatt fény cikázik, égnek a szinek, fantasztikummá lesz a felhő s alakjai megnyulnak, majd összezsugorodnak, most vonal-, majd szinhatásokká alakulva át, — egy, a formákat mesévé átalakitó fantáziával megáldott művészt ösmerünk meg. Barzó Endre művészi pályája most kezdődik, — képzelete megnyilt és ki tudja mely magasságokig fogja elragadni?

A szobrász, *Gárdos Miklós*, kinek kezeügyében van

minden forma (példa rá néhány finoman megmintázott arcmása), azon igyekszik, hogy uj formamegoldásokat találjon. Keresi tehát a formák lényegét. A mozgás jellegzetességét hangsulyozza, miközben a részleteket elmellőzi, absztrahálva a részletrajztól, hogy annál jobban kihangsulyozhassa a mozgás lényegét adó alapformákat, melyek ideáit szolgálják és kifejezik. Eközben ujszerü megoldásokkal kisérletezik, melyek formalátását erősen befolyásolják.

Ime megint egy sorozat fiatal művészeink ujatakarásából. Mély, friss, üde, tavaszi hangulatot áraszt ki magából a fiatal művészgárda nagyotakarása! Mind tiszteli a tradiciót, csak nem fullad bele.

Dr. Lázár Béla.

ELSŐ TEREM.

Biai Föglein István vizfestményei.

1.	Versaillesi park	30.—
2.	Mélázó nő	25.—
3.	A vereshaju lány a tengerparton	40.—
4.	Fürdőző nő	25.—
5.	Ablakban	25.—
6.	Caffe-terrasszon	30.—
7.	Külvárosi alakok	30.—
8.	Kilovaglás előtt	40.—
9.	Décolleté	25.—
10.	Zöldségárus	30.—
11.	La promenade bourgeoise	60.—
12.	Apache	25.—
13.	Delnő	35.—
14.	Syd Fox, komikus táncos	25.—
15.	Ballettáncosnő	30.—
16.	American bar	40.—
17.	Tanulmányfej	20.—
18.	Páholyban	40.—
19.	Odaliszk	25.—
20.	Clown-nő	20.—
21.	Cancan	50.—
22.	Montecarloi kaszinó	40.—
23.	Angol lány mimózákkal	50.—
24.	Apache-tanya	40.—
25.	La conversation galante	60.—

12. l.

MÁSODIK TEREM.

Jobbágyi Gaiger Miklós festményei.

26.	Bundás nő	200.—
27.	Kilátás a Notre Dame-ra	500.—
28.	Modell	250.—
29.	Nyitott ablak a Szajnára	300.—
30.	Modellek	500.—
31.	Julius 14.	300.—
32.	Akttanulmány	150.—
33.	Virág az ablakban	300.—
34.	Nyakéket néző nők	500.—
35.	Kezd esni az eső	450.—
36.	Virágcsendélet	300.—
37.	Modellpausa	500.—
38.	Csendélet	300.—
39.	Fekvő akt	300.—

HARMADIK TEREM.

Dénes Rudolf pasztelljei.

40.	Párizsi utca	250.—
41.	Virágcsendélet	150.—
42.	Babaszoba	300.—
43.	Gyerek	300.—
44.	Bretagnei tengerpart	200.—
45.	Szajnapart	300.—
46.	Álmodozás	500.—
47.	Szajna-hid	300.—
48.	Külváros	150.—
49.	Montmartre	350.—
50.	Bretagnei kikötő	250.—
51.	Gyümölcscsendélet	400.—
52.	Virágok	150.—
53.	Gyerek labdával	200.—

NEGYEDIK TEREM.

Orbán Dezső festményei.

54.	Vihar után	500.—
55.	Csendélet	400.—
56.	Fűzfabokor	200.—
57.	Domboldal	400.—
58.	Felsőbánya	500.—
59.	Falusi templom	300.—
60.	Gloxenia	400.—
61.	Utca	400.—
62.	Ruzsbachi völgy	300.—
63.	Tavaszi felhők	400.—
64.	Vizpartján	400.—
65.	Csendélet	450.—
66.	Prágai utca	250.—
67.	Kertben	500.—
68.	Csendélet	400.—
69.	Kisváros télen	400.—
70.	Az ut	500.—
71.	Délután	200.—
72.	Hegyi táj	500.—

ÖTÖDIK TEREM.

Biai Föglein István grafikája.

73.	Akttanulmány	20.—
74.	Polichinelle násza	20.—
75.	Vidéki nő	20.—
76.	Sibilla	20.—
77.	Freskóvázlat	20.—
78.	Boszorkány	20.—
79.	Munkások	35.—
80.	Kompozició	20.—
81.	Akt I-II. 4-5	25.—
82.	Jogi vita	35.—
83.	~~Akt~~	25.—
84.	Tanulmány kontyos nőről	25.—
85.	Betyár-csárdában	50.—
86.	Tanulmányfej 2	25.—

HATODIK TEREM.

Biai Föglein István vizfestményei.

87. Ötórai tea . . . . . 30.—
88. Napernyős nő . . . . . 30.—
89. A Coupole terrassza . . . . . 30.—
90. Amazon . . . . . 60.—
91. Szenegáli lövész . . . . . 25.—
92. Korsót vivő nő I-II. . . . . 25.—
93. Pont neufs 2. . . . . 25.—
94. Kávéházban . . . . . 60.—
95. Vándorcigányok . . . . . 25.—
96. Nő bundában . . . . . 25.—
97. Akt I-III. . . . . 20.—
98. Sokáclány . . . . . 35.—
99. Bár . . . . . 70.—
100. Biedermeier nő . . . . . 30.—
101. ~~Akt~~ . . . . . 25.—
102. ~~Akt~~ . . . . . 30.—
103. ~~Korsótvivő nő~~ . . . . . 20.—
104. Csendélet I-II 2-3 . . . . . 25.—
105. Korsót vivő . . . . . 25.—
106. ~~Csendélet~~ . . . . . 25.—

V. 11. l.

Gárdos Miklós szobrai.

107. Munkásasszony. (Bronzban.) . . . . . 350.—
108. Arató. (Bronzban.) . . . . . 350.—
109. Magvető. (Bronzban.) . . . . . 350.—
110. Mezei munkás. (Bronzban.) . . . . . 350.—

NAGY TEREM.

Barzó Endre festményei.

111. Tánc . . . . . 150.—
112. Vihar. (Magántulajdon.)
113. Favágó felesége . . . . . 250.—
114. Holdfényes éj . . . . . 500.—
115. Önarckép . . . . . 500.—
116. December . . . . . 300.—
117. Mult és jelen . . . . . 900.—
118. Erkélyen . . . . . 300.—
119. Emlékezés Budára . . . . . 400.—
120. Névnapi torta . . . . . 300.—
121. Pesti udvar . . . . . 400.—
122. Elképzelt város . . . . . 450.—
123. Éjféli látogatás . . . . . 800.—
124. Táncospár . . . . . 400.—
125. Nana . . . . . 150.—
126. Műterem-csendélet . . . . . 350.—
127. Rohan a nyár . . . . . 600.—
128. Vacsora után . . . . . 300.—
129. Bölcsődal . . . . . 600.—
130. Különös virradat . . . . . 400.—
131. Barátnők . . . . . 500.—
132. Álomváros. (Magántulajdon.)
133. Csendélet . . . . . 150.—
134. Kóc macska . . . . . 200.—
135. Önarckép . . . . . 150.—
136. Bucsu . . . . . 300.—

NAGY TEREM.

Gárdos Miklós szobrai.

137. Roóz Rezső. (Magántulajdon.)
138. Férfiarcmás. (Magántulajdon.)
139. Léda. (Bronzban.) . . . . . 400.—
140. Golfozó. (Bronzban.) . . . . . 350.—
141. Vasmunkás. (Bronzban.) . . . . . 350.—
142. Táncospár. (Bronzban.) . . . . . 100.—
143. Férfiarcmás. (Magántulajdon.)
144. Női arcmás. (Magántulajdon.)

VITRINBEN.

Kéz Kornis József ötvösművei.

Árak jelezve a tárgyakon.

ELŐCSARNOKBAN.

Gárdos Miklós.

145. A Munkás. (Kőben.) . . . . . 1500.—

LÁZÁR BÉLA DR. MŰVEI:

1. FADRUSZ JÁNOS ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE. Athenaeum kiadása. . . . . Ára 28 P

2. ZICHY MIHÁLY ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE. Athenaeum kiadása. . . . . Ára kötve 36 P

3. PAÁL LÁSZLÓ ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE. Második, teljesen átdolgozott és kibővitett kiadás. Franklin kiadása. . . . . Ára kötve 40 P

ELŐKÉSZÜLETBEN:

MÁNYOKI ÁDÁM ÉLETE ÉS MŰVÉSZETE.

Dreier - Dénes Rudolf
Kovácsi Tanár

BIAI-FÖGLEIN ISTVÁN

BIAI-FÖGLEIN ISTVÁN

nyolcvan éve született és valamivel több mint tíz esztendeje távozott a művészeti életből, e földi térekről. Hét évtizedes életútja és ebből majd félévszázados művészpályája jó légkörben telt el, szülei otthonában rendezett viszonyok között nevelkedett; ott tapasztalhatta az alkotószellemű munka ihlető hangulatát. Az első világháború következményeként családjának ugyan el kellett hagynia szülővárosát Besztercebányát, de apja tudományos tekintélye Budapesten is nyugodt körülményeket biztosított a menekülteknek. Érettségi után a Képzőművészeti Főiskolát végezte ugyancsak szerencsés feltételek mellett, mert Vaszary János és Csók István tanítványa lehetett, még mielőtt a szélsőjobb felé tartó kormányzat ezt a két nagy mestert, kitűnő pedagógust soronkívül nyugdíjazta. Akadémiai tanulmányainak befejezése után franciaországi ösztöndíjat is kapott. Huszonhárom éves korától rendszeresen szerepelt a kiállításokon, az Ernst Múzeumban többször volt egyéni tárlata. A második világháború megpróbáltatásait is átvészelte. 1945 után siker, népszerűség kísérte tevékenységét, s mint a Paál László Társaság, a Fészek Klub ügyeinek intézője a kollegákkal széles körű baráti kapcsolatokat épített ki.

Műveltsége, szellemessége miatt sokan szerették, becsülték, műveit a közönség elismeréssel, őszinte érdeklődéssel fogadta. Nem nehéz kijelölni helyét a magyar képzőművészet fejlődéstörténetében, hiszen festészete – lényegileg – a természetelvű törekvések közé sorolható. Képei mind a nagybányaiakéval, mind a szolnokiakéval rokonságot mutat, ami első hallásra – talán – nehezen képzelhető el, pedig csupán a pleinair alkalmazásának nem is olyan nagyon eltérő változataira utal. Századunk elején Ferenczy Károly, illetőleg Fényes Adolf műveiben inkább a különbségeket hangsúlyozták, sem mint a hasonlóságot, holott mindketten – a maguk módján – a magyar piktúra jellegzetességeinek kidolgozói, megteremtői voltak, szellemiségüket tekintve nagyon is rímelve egymásra, ami a festői kifejezés árnyaltságát, kolorisztikus gazdagságát illeti. Biai-Föglein István szinte szerves egységbe fogta a nagybányai fénytörés és a szolnoki anyagszerűség vívmányait, tudott liraian átszellemült és merészen természetes lenni műfajonként, festményenként érvelt a hazai atmoszféra, a varázslatos látvány megjelenítésének kötetlen lehetőségei mellett.

Tájak, csendéletek, portrék hirdetik művészi érzékenységének fokozatait, azt a képességét, hogy érzékelhetővé tegye a tűnékenység és a maradandóság, a könnyedség és a komolyság, az egyediség és az általánosság átmeneteit, felmutassa a valóság változásának és a mozgása közben is érvényesülő törvényszerűségeinek optikai sajátságait. Ebből következett festészetének elevensége, a tárgyválasztásban tanúsított sokoldalúsága, minden érdekes benyomásra frissen reagáló intellektuális készenléte. De ugyanezért lett hivatásának technológiája, értékes hagyományai tekintetében is jónevű szakember, akihez sokan fordultak tanácsért, ifjú és korosabb pályatársak, kezdő és közismert műgyűjtők egyaránt. S valóban: Biai-Föglein István a képzőművészet minden vonatkozásában alapos felkészültséggel rendelkezett. Tévedhetetlen rajztudás birtokában elsőrangú illusztrátornak is bizonyult, az Egri csillagokhoz készült szövegképeit határainkon túl is kiadták, a napilapokban közreadott riportrajzai ma már művelődéstörténeti jelentőségűek. Életművében külön, fejezetté állnak össze a cirkusz világát megörökítő művei, feljegyzések, vázlatok, jelenetek, bohócok, bűvészek, műlovarnők, légtornászok, mintha bizony ezekkel a motívumokkal egyben a köztörténelem színtársulatáról és viselt dolgairól is áttekintést kívánt volna adni.

POGÁNY Ö. GÁBOR

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

BIAI-FÖGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ
EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1985. FEBRUÁR 28-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
Dr. POGÁNY Ö. GÁBOR
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ
1985. FEBRUÁR 28–MÁRCIUS 9.

CSONTVÁRY TEREM
BUDAPEST V., VÖRÖSMARTY TÉR 1.

F. k.: Köteles István – 85-0053 GENERALART Dorogi Ny

Lyka k.

kerão. kroniki.

MM. 1929.

51. l.

M. H. Muzeum III. 196/197

Biai Föglein Istvánné

1928. március hó. Eiák
ar Ernő Mirambon.

XCVII csoportkiadó: Eat.

Biai Föglein István

Műtermében c. képe
repr.

Lóránth László:
Paletta. [Bpo 1944.] 29.
31. l. Önarcképpel.

Figyelembe veendő
életrajzi adatokkal.

48.

Személyvonat, hálókocsi

Írta: Ignácz Rózsa

Mióta kinyujtózkodtak határaink, divatba jött a belföldi, személyvonati hálókocsi. Kolozsvárról például este nyolc óra tájban indul egy hálókocsis személyvonat. Reggel féltízre Pestre cammog. Ha gyors volna, 7—8 óra alatt is vígan ideérne. De akkor hajnali háromkor kellene kiszállni és az igazán nem kellemes. Igy szép az, hogy az ember pontosan estétől reggelig alhassa végig hazája változatos tájait. Kolozsváron hidegvacsorát szolgál fel a barátságos kalauz. Nem nagyképű, mint a nemzetközi gyorsjáratok konduktőrjei. Demokratikus. A hazai forgalomban van háromágyas, harmadosztályú fülke is. Viselkedése ehhez alkalmazkodik.

Szombathelyről kellemes vacsora után tizenegy óra felé szállsz be vetett ágyadba. Rövid, üdítő alvás után reggel nyolckor Pesten vagy. Észre sem vennéd, hogy utaztál. *Ha tudnál aludni.*

De a vonati ágy takarója vékony. Nem fázol, hiszen pompásan fűtenek. Csak éppen megszoktad, hogy paplanodnak súlya legyen. A takaró viszont zsákban végződik. Nem tudod felhúzni a lábadat, mert visszaszorít. Mozdulatlanul kell feküdnöd. Beletörődsz és alszol is... amíg megy a vonat. De a személy inkább vesztegel, mint megy. Minden kis állomáson megáll és akkor felriadsz, mint a csecsemő, ha abbahagyják a ringatást. A személy olyan sokáig áll, — mondjuk Torbágyon — hogy álomittasan azt hiszed, már régen Pesten vagy, perceken belül kitolják kocsidat a mellékvágányra, jön a takarítónő és kisöpör. Riadtan kapkodsz a villanykapcsolóhoz. Mire álmos kezed elcsípné, kicsúszik a kezedből, mert elrántotta az induló vonat. Sóhajtasz, új álomra készen. Kár, hogy elsőosztályú balszomszédod gargarizál. Öblösen bugyborékoltatja szájában a vizet. Megfontolt idősebb úr lehet, kockás útitakaróval és vaddisznóbőrönddel. Saját másodosztályú függőágyad alatt egy ideges öregasszony cigarettázik dühösen. Füstje felfelé száll, hozzád. Köréd sűrűsödik. És fejedtől csak másfél arasz a mennyezet. Könnyezel és titokban fuldokolsz. A jobbfelőli harmadosztályú kocsiban egy család válogatja ágyát. A nő azt ajánlja, hogy maga aludjék, Sándor szívem, legfölül. Ő közbül. A gyerek alul, hogy kicsit essék, ha álmában legurulna.

— Hogyne! — bömböli a gyerek, aki még nem gurult le, de máris bőg, — hogy ha leszakad az ágy, nind a ketten rámessetek!

— Borzasztó! — sopánkodik a nő.

— Ne panaszkodj! — sistereg Sándor.

Ne panaszkodj! — mondod te is magadnak. — Utóvégre hálókocsin utazol, ami kellemes és előkelő dolog. Nem is pazarlás, mert csak személyvonat-hálókocsi és amit pénzben veszítesz, azt különben is megnyered időben. Holnap frissen folytathatod a dolgodat. Ilyeneket gondolsz, mikor már ötödször ébredtél fel és *már semmi reményed sincs arra, hogy aludni tudj.*

A minap Szombathelyről jöttem haza. *Kimentem a folyosóra. Ez a legkellemesebb hely az egész hálókocsin.* Teljesen üres. A kalauz is horkol fülkéjében. Ritkán van az ember ennyire egyedül. Szép, holdas, enyhe éjszaka volt. Lehúztam az ablakot. A vonat tilos jelzés miatt békésen álldogált. Éppen a püspöki erdők között. A dér lehelletnyi finoman csillogott a fákon. Kékes fény himbálózott a kopaszodó ágakon. Állatforma látszott a sinek mellett. Azt hittem, kutya. Jobban kihajoltam, vártam, míg szemem megszokja a sötétet. *Egy őz volt.* Alig méternyire a vonattól nyugodtan állt. Fénylő, okos szemmel nézte a hálókocsit.

Varga József Széchenyi-emlékbeszédet mond a mérnökegylet jubiláris közgyűlésén

A *Magyar Mérnök- és Építészegylet* hetvenötéves fennállása alkalmából jubileumi előadássorozatot rendezett s annak záróelőadását holnap délután hat órakor tartja *Bornemisza* Géza ny. miniszter. Az előadás után hangzik el az elnöki zárszó, ezzel a jubileumi előadássorozat befejezést nyer. Az előadássorozat után november 19.-én, szerdán délután tartja jubiláris közgyűlését az egylet, ahol dr. *Varga* József, a kereskedelemügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter mond emlékbeszédet gróf *Széchenyi* Istvánról.

Gazdát keres

Újítsa meg még ma

osztálysorsjegyét

hogy résztvehessen a II. osztály nov. 19-i húzásán.

Amikor elolvastam Mussolini könyvét

Róma, november 17. *(A Magyarország római szerk. tel. jel.)* »Parlo con Bruno« *(Brunóval beszélek)* — ezek a szavak messze látszanak annak a könyvnek a címlapján, amely itt fekszik előttem. *A könyv nem kerül kereskedői forgalomba,* nem lehet megvenni, de az olasz illetékes körök szívessége folytán néhányan, Rómában élő külföldi ujságírók, megkaptuk.

A könyv lélegzetvisszafojtóan érdekes, mert minden egyes oldalán, túl a 43 fényképen, amely *Brunót* mint gyereket, diákot, balillát, pilótát, autójának, repülőgépének vezetőjét, mint spanyol önkéntest, vagy óceánrepülő tisztet ábrázolja, egy ember vonásai domborodnak ki, aki ebben a könyvben nem Olaszország *Ducéja,* hanem mint a címlapon »jegyzi«, *egyszerűen Benito Mussolini,* szenvedélyes lelkű olasz, izig-vérig latin, utolsó porcikájáig is *író és lelkes ujságíró.* Ez az oka, hogy aki ezt a könyvet kézbeveszi, nem tudja letenni.

Magam is, miután tegnap este megkaptam, éjszaka már elolvastam. Már az első mondatok tömörsége, cikornyamentessége, ahogy érzelgős visszaemlékezés nélkül azonnal *in medias res* vezeti az olvasót, és az, hogy évszázados olasz szokás szerint megvárta a *trigesimot,* azaz harmine nappal a halál után írta a könyv első mondatát, megfogja az olvasót. A könyv utolsó mondatának olvasása után pedig úgy véli az ember, hogy *ezt a könyvet nem írhatta volna meg más, mint olyan államférfi,* aki minden csepp vérével, minden idegszálával népében gyökerezik és akinek emberi élete semmiben sem különbözik bármely egyszerű olasz mindennapi életétől.

Benito *Mussolini* ebben a könyvben elfelejti, hogy az olasz nép vezére és kizárólag *nem az olasz nemzet egyik tagja* beszél, az élet, a halál, a család, az apaság és a vér törvényeit ép olyan természetesnek, örökértelműnek érzi, mint a legegyszerűbb földműves, vagy munkás. Elmondja, hogy nem volt *Milánóban,* amikor fia, *Bruno* megszületett, elmondja, hogyan indult később fiaival az iskolába, mint találkozott a család pontosan egy órakor az ebédlőasztalnál, visszaemlékszik a mindennapi élet minden apróceprő-mozzanatára.

Mussolini ezt a könyvet nemcsak mint olasz, hanem *mint repülő is írta,* boldogan, büszkén arra, hogy fia ugyanolyan szenvedélyes szeretettel szentelte életét annak a fegyvernemnek, amelyet ő Olaszország fejlődésére nézve a legfontosabbnak tart. *A könyv fele Bruno délamerikai repülőútjával* foglalkozik és későbbi tevékenységével a délamerikai olasz repülővonal, a *LATI* élén. Mussolini nem mondja ki egy szóval sem, de minden egyes sorából kitűnik, milyen óriási fontosságot tulajdonít *a világ különféle részein élő latinok összetartásának.*

Mussolini ebben a könyvben nemcsak a fiának, hanem *a latinságba vetett hitének,* a latinság életerejének és utolsó véráldozatig menő önfeláldozásának állított emléket.

Báró Doblhoff Lily

A honvédelmi miniszter nyilatkozott egy bolgár ujságírónak

Szófia, november 17. *(MTI)* A *Zora* közli *vitéz Bartha Károly* honvédelmi miniszternek a lap budapesti tudósítójával folytatott beszélgetését.

Arra a kérdésre, mi lesz a magyar hadsereg szerepe az általános *háború után,* a honvédelmi miniszter kijelentette, ez a szerep ugyanaz lesz, mint amelyet már ezer éve betölt a magyar hadsereg a Kárpátok medencéjében: nyugat és kelet *kapcsolatának biztosítása és őrködés* a kulturális és gazdasági kincsek felett, amelyek fejlődése és gyarapodása valamennyi nép érdeke.

Magyarország és a magyar katona mindig békésen akarta ezt a feladatát betölteni, de bármikor fenyegette veszély az európai és keresztény civilizációt, a magyar hadsereg mindig készen állt, hogy fegyvert ragadjon a védelmére. *Magyarország sohasem viselt hódító háborúkat,* mindig csak azért küzdött, hogy a békét megóvja a Kárpátok medencéjében. Az új Európában is hű marad Magyarország ehhez a történelmi küldetéshez.

A honvédelmi miniszter ismerteti a továbbiakban a magyar katona tulajdonságait és hangsúlyozza, hogy a magyar katona hagyományos erényei *kiválóan megfelelnek a korszerű harcászat és hadászat követelményeinek, mert jobban szeretik a mozgó háborút* a világháború állásharcainál, jóllehet a magyar katona kiválóságát akkor is elismerték, a szövetségesek és az ellenség egyaránt.

Vitéz Bartha Károly a bolgár katonáról is *elismeréssel* nyilatkozik. Rámutat arra, hogy Magyarország már a balkáni háború idején nagyrabecsülte a bolgárok bátorságát, *a magyar nép nem titkolta a bolgár katona iránti rokonszenvét* s nagy megelégedéssel kísérte győzelmes hadjáratát. Ez a rokonszenv csak fokozódott a világháborúban, amikor a magyar katona közvetlenül megismerkedhetett a bolgár katona értékével s a közöttük azóta kialakult *szoros barátságnak* jelentős tényezője, hogy kiváló tulajdonságaikban *egyeznek egymással.*

A honvédelmi miniszter kifejti, mi a magyarázata a nagy német győzelmeknek és rámutat arra, hogy *Magyarországot Kassa szovjet részről történt bombázása késztette hadbalépésre,* de a hadbalépés másik oka, hogy Magyarország *22 éve tudja,* mi a bolsevizmus és ez megmagyarázza részvételét a bolsevizmus ellen viselt kereszteshadjáratban. Hozzáfűzi, hogy a magyar nemzetgazdaságnak átszervezése a háború követelményei szerint zavar nélkül történt és az átalakulás kedvező körülményei közé tartozik, hogy az országban *megszűnt a munkanélküliség.*

FELHIVAS!

URAK és HOLGYEK

Hozassák meg teljesen díjtalanul a **SZERVEZŐ IRODA** (Erzsébet körút öt) ismertetőjét, amelyből megtudják, hogy juthatnak azonnal jó keresethez, valamint állásban lévők kényelmes mellékjövedelemhez.

Az ismertető telefonon is igényelhető: **225-095**

A Bírói és Ügyészi Egyesület közgyűlése

Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében *Vladár* Gábor titkos tanácsos elnöklésével tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen résztvett *Radocsay* László igazságügyminiszter és *Antal* István államtitkár is. Huszonkét éves távollét után ezen a közgyűlésen jelent meg először a kolozsvári, a nagyváradi és a marosvásárhelyi tábla küldöttsége. *Vladár* Gábor megnyitójában a magyar bíró hivatásának jelentőségéről és magasztosságáról beszélt s hangsúlyozta, hogy *a mai súlyos időkben jelentékenyen emelkedett a magyar bíró felelősségének súlya is.*

Az események mostani drámai torlódása idején *a magyar bíró teljes erkölcsi és szellemi integritással áll a nemzet szolgálatában.* Javaslatára elhatározták, hogy a Kormányzót — felgyógyulása alkalmából is — hódoló táviratban üdvözlik. Ezután *Bíró* Balázs közigazgatási bírósági tanácselnök tartott előadást, majd az egyesület ismét *Vladár* Gábor titkos tanácsost választotta meg elnökévé; társelnök *Alföldy* Béla, a budapesti tábla elnöke, *Mendelényi* László, a pestvidéki törvényszék elnöke és *Zachár* István, a kassai tábla elnöke, ügyvezető elnök *Eördögh* Árpád közigazgatási bíró lett.

Új csavargőzös-átkelőjáratok indulnak Budapesten

A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatósága közli, hogy az autobuszközlekedés korlátozásával kapcsolatban, illetve a villamosforgalom tehermentesítése érdekében november hó 22-től kezdődően további intézkedésig Budai Lánchídfő — Vigadó-tér, Árpád-utca—Budai Lánchídfő és Batthyány-tér—Árpád-utca között egyelőre kísérletképpen átkelési hajójáratokat indít.

A hajók naponta 7 óra 30 perctől 15 óráig és 17 órától 20 óráig 15 percenkint közlekednek olyképpen, hogy a 7 óra 30 perces és 17 órai járatkezdési időpontban a csavargőzösök a Budai - Lánchídfőtől Vigadó - térhez, Árpád-utcától—Budai Lánchídfőhöz és Batthyány-tértől Árpád-utcához teszik első útjukat és 7 perc mulva indulnak vissza a kiinduló állomásra.

A viteldíj személyenkint egységesen 10 fillér, amelyet a villamosokhoz hasonlóan perselybe kell dobni, miértis kéri az igazgatóság az utazóközönséget, hogy a hajóra való beszálláshoz 10 filléres váltópénzről gondoskodjék.

A csavargőzösök alsó helyiségei fűtve vannak.

Radvány Miklósné Reik Anikó
a maga és családja nevében végtelen fájdalommal jelenti, hogy imádott férje, a legszeretőbb és legönzetlenebb apa, nagyapa, fiú, testvér és rokon

Radvány Miklós

a fáradhatatlan munkának és családjának szentelt életének 60-ik évében e hó 16-án örökre eltávozott.

Utolsó útjára e hó 18-án, kedden d. u. ½4 órakor kísérjük a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Özv. Richter Lipótné édesanyja,
dr. Somogyi László és Juci
gyermekei,
Katika unokája,
dr. Richter Béla, Brackné Richter Berta, Richter Bertalan testvérei,
özv. dr. Reik Ferencné anyósa, sógorai, sógornői és a gyászoló rokonság.

Dr. Vicián István, Pest megye új főispánja

Egységes magyar fegyelem kell, mondotta Bárczay Ferenc Mohácson

A mohácsi választókerület MÉP nagyválasztmánya vasárnap megbeszélést tartott Mohácson. Dr. *Horváth* Lajos választókerületi pártelnök megnyitója után *Bárczay* Ferenc titkos tanácsos, pártvezérhelyettes rámutatott arra, hogy ma, amikor a lét és nemlét kérdése forog kockán, senkinek sem lehet célja, hogy pártpolitikai kérdésekkel forgacsoljuk szét erőnket. Ma csak egy kérdés van, *az egységes magyar kérdés.* A nemzet biztonságának ma két alapja van: *a honvédség megerősítése és a szociális kérdések megvalósítása.* Mindkét téren óriási léptekkel haladunk.

Ma *egységes magyar fegyelem kell* minden olyan áradattal szemben, amely minden pillanatot megragad, hogy destruáljon. Az ország pénzügyi helyzete változatlanul szilárd. Nem szabad hitelt adnunk a szándékos rémhíreknek. *Az intakt hadsereg mellé egy emberként kell felsorakoznia az egész magyar nemzetnek,* mert az óriási küzdelemben, amelyben mi is kivesszük részünket, csak a német győzelem hozhatja meg az erős nacionalizmust.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Angyal* László képviselő hangoztatta, hogy *Mohácsnak,* mint az ország egyik legforgalmasabb kikötővárosának joga van modern vasúti összeköttetésre, Dunahídra és kikötőre. *Patacsy* Dénes képviselő kijelentette, hogy akik éket akarnak verni a magyarság és a magyarul érző nemzetiségeink közé, azok megérdemlik, hogy a magyarság elforduljon tőlük. Dr. *Stitz* János képviselő legutóbbi balkáni útjáról számolt be. Ma már nem vitatható, — mondotta — hogy a Balkán vezető állama Bulgária, a Dunamedence vezető állama a magyarság lesz.

Dr. *Blaskovich* Iván baranyai főispán záróbeszédében *a szervezett társadalom fontosságáról* szólt. A képviselők azután *Dunaszekcsőre* mentek. Itt *Bognár* Gyula és *Antal* László további lelkes munkára biztattak a magyar egység érdekében.

Biai Föglein István kiállítása

Érett, kiforrott s meglepően egységes anyaggal mutatkozik be *Biai Föglein* István festőművész vasárnap megnyílt kollektív kiállításán a *Tamás Galériában.* Egész gyűjteményén érzik a felszabadulás és önmagáratalálás jóleső frissesége, biztonsága és lendülete.

Biai Föglein alapos felkészültségű, kulturált, ízléses és fegyelmezett művész, aki a valóságábrázolást minden erőszak nélkül, szinte magától értetődő természetességgel köti bele a képszerkezet autonóm rendjébe. A lényeget leegyszerűsített formákon keresztül fejezi ki, mindig kihangsúlyozva a jellemző jegyek határozott rajzát és kompozíciós egybefüggését. Kissé tompított színskálája talán nem túlságosan széles, de annál dúsabban árnyalt, főkép a szürkésbarna tónusfinomságok s csillogó fényreflexek festői érzékeltetésében. Szélesen felrakott színfoltjai az anyagszerűséget, a plaszticitást és a térbehelyezettséget éppoly erőteljesen, mint tömör szükszavassággal éreztetik. Képei mégsem válnak nehézkesekké vagy súlyosakká — még a tárgyi motívumokat helyenként előszeretettel halmozó csendéletek sem. Ellenkezőleg: az előadás és szerkesztés tisztasága, ha nem is kimondott könnyedséget, de valami franciás eleganciát biztosít számukra. Némelyik, kifinomult ízlésre való vászna *(Rózsák, Virágcsokor)* mintha Mattyasovszky-Zsolnay piktúrájával tartana bensőséges rokonságot.

Biai Föglein egyéni stílusalakító tehetségének harmónikus megnyilatkozását a negyven darabból álló gyűjtemény túlnyomó többsége meggyőzően bizonyítja. De kiváltkép *Rotterdami kikötője, Pipás önarcképe,* néhány jellegzetes női portréja, nemes egyszerűségbe tömörített *Zöldségcsendélete,* gondosan modellált *Fekvő aktja* és borongó lírával telített, mélyhangulatú *Őszi Margitszigete.* Olajképeivel egyenrangúak pompás akvarelljei, amelyek közt olyan elsőrendű, értékes lapokat találunk, mint a *Rotterdami matrózkocsma,* a *Festő és modellje,* a *Strandolók,* a *Külvárosi pár* és a *Fürdő után.*

—rp—

Jövő hétfőtől lehet vásárolni erdélyi nyereménykötvényt

Csak néhány napja hozták nyilvánosságra a kibocsátásra kerülő erdélyi nyereménykölcsön feltételeit s máris országszerte *hatalmas érdeklődés nyilvánul meg a közönség soraiban a kölcsön jegyzése iránt.*

Mint ismeretes, ötszáz sorozatban egyenként ezer sorszámot tartalmazó 500.000 darab 200 pengő névértékű kötvény kerül kibocsátásra. Ezek egyrésze 100 pengő névértékű fél-, illetve 50 pengő névértékű negyedrészvénykötvényekre oszlik. A félrészvénykötvény az esetleges nyeremény felére, a negyedrészvénykötvény pedig annak negyedrészére jogosít igényt.

A kötvényeket, amelyek *bemutatóra szólnak, névértéken bocsátják ki* és a tőzsdén is hivatalosan jegyzik. A kibocsátás kelte 1941 november 1. Ettől kezdve a kötvények utólagos évi *4%-kal kamatoznak* s a kamat már 1941 november 1-től szól. A kölcsön húszéves tartama alatt *25.779 nyereményt sorsolnak ki,* többek között *7 darab 1 millió pengős, 4 darab 750.000 pengős és 14 darab 500.000 pengős főnyereményt, összesen 46,529.500 pengő értékben.* A nyeremények húzása minden év január és július első köznapján, *először 1942 január 2.-án történik.*

A nyeremények magukban foglalják a tőketörlesztést is. A nyeremény mint rendkívüli bevétel *nem esik jövedelemadó alá* és a sorsolást követő hó első napján fizetik azt ki a 20 százalékos nyereményilleték levonásával.

A kölcsön törlesztése 1944 november 1-én kezdődik és 1961 november 1-én fejeződik be. A törlesztésre történő sorsolást minden év július első köznapján, tehát elsőízben 1944 július havában tartják meg. Hogy a kötvénybirtokost károsodás ne érje, a nyereménnyel kisorsolt kötvények beváltásakor a nyereménnyel együtt kifizetik a kötvényre járó negyedévi, illetve háromnegyedévi kamatot is. *A január első köznapján tartandó sorsolások alkalmával a kölcsön egész tartama alatt csak nyereményekre, a július első köznapján tartandó sorsolások alkalmával pedig 1942-ben és 43-ban szintén csak nyereményre, 1944-től kezdve pedig nyereményekre és törlesztésekre fognak sorsolni.*

A visszafizetésre kisorsolt kötvényeket és az esedékes szelvényeket minden adó, illeték, bélyeg vagy más közteher levonása nélkül az alábbi fizetési helyeken váltják be, illetve fizetik ki a nyereményeket is: *Posta takarékpénztár, Magyar Nemzeti Bank, Pénzintézeti Központ, Belvárosi Takarékpénztár, Községi Takarékpénztár, Creditanstalt-Bankverein magyarországi fióktelepe, Hazai Bank, Magyar Általános Hitelbank, Magyar Bank és Kereskedelmi Rt., Leszámítoló Bank, Magyar-Olasz Bank, MOKTÁR, Országos Földhitel Intézet, Országos Központi Hitelszövetkezet, Pesti Hazai Első Takarékpénztár, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.*

A nyereménykötvényeket 1941 november 14-étől, tehát a jövő hétfőtől lehet vásárolni, éspedig a fentemlített pénzintézeteken kívül *a PK kötelékébe* tartozó többi pénzintézeteknél, *az OKH kötelékébe* tartozó hitelszövetkezeteknél, a »Szövetség« Gazdasági és Hitelszövetkezetek központja Kolozsvár és annak tagszövetkezeteinél, a Hitelintézetek Szövetkezeténél, a postahivataloknál, a postaügynökségeknél, a Postatakarék közvetítő hivatalainál, a *Hangya* központnál és a Hangya szövetkezeteknél, a *Hanza* tagszövetkezeteinél, az *Osztálysorsjegy* főelárusítóinál, a *Magyar Bankárok és Értékpapírkereskedők Országos Egyesületének* tajainál, sőt a nagyobb forgalmú dohányárudákban is.

A nyereménykölcsönre vonatkozó tájékoztatót és a jegyzési felhívást az érdekelt pénzintézetek már ki is bocsátották és tekintettel a kölcsön iránt mutatkozó hatalmas érdeklődésre, fentartják maguknak azt a jogot, hogy *a jegyzést a rendelkezésre álló kötvénymennyiség túljegyzése esetén megfelelően leszállítsák.*

Rendkívüli mértékben megkönnyíti a jegyzést az a körülmény, hogy a budapesti pénzintézetek 2000, a vidéki pénzintézetek pedig 400 pengő névértékű nyereménykötvény jegyzése esetén a jegyzett kötvényeknek fedezetül való lekötése mellett azok névértékének 50 százaléka erejéig *előleg-kölcsönnel állnak rendelkezésre* 5 százalékos kamat mellett.

Gépszíjat loptak a bőrgyárból

Pécs, november 17. Az Első Pécsi Bőrgyár telepéről ismeretlen tettesek többezer pengő értékű még ki nem szabott gépszíj-krupont loptak el. Fokozza a kár nagyságát, hogy az ellopott anyag beszerezhetetlen. A gyár 1000 pengő jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

Fogházba került a zsír-szélhámos

Kecskemét, november 17. *(A Magyarország tudósítójától.)* *Kiss* Gyula 22 éves pestszenlőrinci születésű, kecskeméti lakos, autószerelő segéd a napokban már másodszor állott a járásbíróság előtt *zsírmanipulációkkal* vádoltan. A büntetett előéletű autószerelő segéd a hiszékenyeket azzal hitegette, hogy autóján zsírt szállít a Délvidékről és ehhez az ügylethez *előlegeket* vett fel.

Így károsította meg többek között *Jámbor* Istvánt is, akitől 80 pengő előleget csalt ki, majd kocsmába ment és két társával nagy mulatozásba kezdett. A mulatás közben a »zsírvásárlásra« felvett összeget kilopták a zsebéből, a számlát is alig tudta kifizetni. A most megtartott tárgyaláson összbüntetésül 2 hónapi és kétheti fogházra ítélték.

Színházak műsora

OPERA: Nincs előadás. — **NEMZETI:** Törtetők (K., 1/8). — **KAMARA:** Kaland (1/8). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** Filmelőadás (4, 1/7). — **VIG:** Hazudj nekem (8). — **PESTI SZÍNHÁZ:** Tűzvész (8). — **UJ MAGYAR:** A milliomos (8). — **MADÁCH:** IV. Henrik (8). — **ANDRÁSSY:** Boldoggá tesznek (8). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Háromlányos (8). — **PÓDIUM:** Hol volt, hol nem volt (1/9). — **ROYAL REVÜ:** Ej Ksida (1/9). — **KAMARA VARIETÉ:** Kubai kaland (1/9). — **KOMÉDIA:** Hébe-hóba (1/9). — **BABSZINJÁTÉK:** Toldi (8). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Beszkereki menyecske (1/6, 1/9). — **JÓZSEFVÁROSI:** Gyergyói bál (1/6, 1/9). — **KISFALUDY:** Egyszer megcsalnak (1/6, 1/9).

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = szombat: V Ü = vasárnap és ünnepnap: M = matiné

ADMIRÁL (358—707): **Közbelép a feleségem.** (Naponta 11 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Érik a gyümölcs.** — **ALKOTÁS** (355—374): **Nászút Hallba.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2 órakor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Havasi napsütés.** (1/4 3/6 3/8 1/10: vasárnap és ünnepnap 11 2 4 6 8 10.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): **Így élni jó.** (Jobbterem 4 6 8 10: V Ü 2 órakor is. Balterem 3/3 3/5 3/7 3/9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (181—244): **Balatoni halászat. Közegészségügyünk fejlődése. Páncélcsata Moszkva előtt. Magyar, Ufa, Luce és Fox híradók. Az elvarázsolt kastély** (Walt Disney). (Folyt. egyórás előadások 10—24-ig.) — **BROADWAY** (422—722): **Az asszony, az orvos és a harmadik.** (1/4 1/6 1/8 1/10: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Így élni jó.** (1/5 3/7 9: vasárnap és ünnepnap 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10 órakor.) — **CAPITOL** (134—337): **Negyedik hétre prolongálva! Ne kérdezd, ki voltam.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **CORVIN** (383—584 (38—988): 5 és 1/8 órakor: **Operett.** 1/10 órakor: **Életre ítéltek.** (Sz V Ü 3/8 órakor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Stukák.** (1/4 1/6 1/8 1/10: vasárnap és ünnepnap 1/2-kor is.) — **DÉCSI** (121—343, 125—952): **Félvér.** (1/6 1/8 1/10: Sz V Ü 1/4-kor is.) — **ELIT** (114—502): **Az ördög nem alszik.** (4 6 8 10: V Ü 2-kor is.) — **FÓRUM** (189—707, 189—543, 188—528): **A szűz és a gödölye.** (1/6 1/8 3/10: Sz V Ü 5 órakor is.) — **GLORIA** (427—521): **Ellenségek.** (1/5 3/7 9: Sz 1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Balatoni halászat. Közegészségügyünk fejlődése. Páncélcsata Moszkva előtt. Magyar, Ufa, Luce és Fox híradók. A kutyamosó** (Walt Disney). (Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Stukák.** (1/4 1/6 1/8 1/10: vas. és ünnepnap 1/2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Stukák.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Férjet keresek.** — **KAMARA** (423—901): **Intermezzo.** (Mindennap: 11 2 4 6 8 10.) — **KULTÚR** (188—120): **Fiatal ördögök.** (5 1/8 1/10: Sz 1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 3/2 3/4 3/6 3/8 3/10.) — **LLOYD** (111—994): Második hétre prolongálva! **Intermezzo.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **NÉPSZÍNHÁZ MOZGÓ** (137—244): **Jöjjön elsején.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Éjszaka kezdődött.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **ODEON** (422—785): **Így élni jó.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2-kor is.) — **OLYMPIA** (423—188): **Tilos utakon.** (Mindennap 11 2 4 6 8 10.) — **PÁTRIA** (145—6:3): **Az ördög nem alszik.** (4 6 8 10: V Ü 2-kor is.) — **PHÖNIX** (426—326): **Közbelép a feleségem.** (Folyt. mindennap: 11 1 3 1/8 1/10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Enyhítő körülmény.** (1/6 3/8 3/10: Sz V Ü 1/4-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): Második hétre prolongálva! **Ámok.** (Mindennap 11 1 3 1/6 1/8 1/10.) — **SAVOY** (146—040): **Az ördög nem alszik.** (1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 1/2 órakor is. — **SCALA** (114—411): **La Conga.** (5 1/8 1/10: Sz V Ü 3/8-kor is.) — **TIVOLI** (225—802): **Közbelép a feleségem.** (11 1/2 3/4 3/6 3/8 3/10.) — **TURÁN** (120—003): **Így élni jó.** (Mindennap 11 1/2 4 6 8 10.) — **URANIA** (146—046): **Egy szív regénye.** (5 1/8 1/10: szombat, vas., ünnepnap 3/3-kor is.) — **VESTA** (222—401): Ötödik hétre prolongálva! **Mata Hari.** (11 1/2 1/4 1/6 1/8 1/10: V Ü 11 2 4 6 8 10.)

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

BALLON lóden- és viharkabát **Márton & Szász** Bálvány-utca 3. Címre ügyelni

PYTHIA grafológiai órákat ad Eskü-tér 1., félemelet 1/a., délután 4—7-ig.

Fotelágy 58 P-től Recamie 168 P-től a készítőnél, Nagymező-utca 27. Kárpitosnál.

BÁRMILYEN LESZÁRMAZÁSI **OKMÁNY** (nemcsak nemesi) beszerzése ügyében forduljon **Heraldika Nemességi** irodához, IV., Gr. Károlyi-u. 14. T. 381-199, 184-644.

BÚTOR és TEXTIL keresk. r.-t. Liszt F.-tér 5 Részletfizetés. — Vidékre ajánlat.

Cipőfestés művészies, garanciával Belvárosi Cipőkellék IV., Kecskeméti-utca 3.

Mindennemű briliáns ékszert veszek **LŐBL KÁROLY** IV., Kristóf-tér 2, I. 3. (12—2-ig) tel. 182-647.

SEZLON 63 P-ért SIESTA rugózás, sal 94 P rekamier 135 P. 2-szem (Siestával) csak 298 P. kanapé-rekamier 198 P. Készítő: V., Hollán-utca 41

Használt férfi-, női, egyenruhákért, fehérneműkért, szőnyegekért, zálogban levő és mindennemű tárgyakért magas árat fizet NUTOVITS. Népszínház-utca huszonhat. Tel.: 141-467. Szövetcsere.

CSILLÁRT legolcsóbban a készítőnél vásárolhat. Szuhay, Dob-utca 108. T.: 425-651. Állandóan nagy raktár.

RECAMIÉK egyes fotelek, ebédlőszékek, fotelágy, olcsó személyzeti matrac, szalmazsák, raktárról kapható Lesti Sándor kárpitosmesternél. Dob-u. 93.

Több ezer modern német regényből és útleírásból válogathat hihetetlen olcsó áron. **Blum Jenő könyvesboltjában,** Vilmos császár-út 44

HÁZ adómentes, jólhozó, aut., vill.-nál, üzlettel, lakásokkal 40 000, 2-szobás mod. lakásos 45.000, 2 em. 115.000. Telefon: 186-647.

Kész öröklakás! 1 szoba hálófülkés garszón Buda legelőkelőbb villarayonjában, alkalmi árban 22.000 pengőért eladó. Aladár-utca 2/b. szám

Biai Föglein István

l.

Leuven Okthon 1929

3. l. 9. l.

Ernst Múzeum

kiállitásai

LXXXVI.

[XXXVII.] csoportkiállitás.

Gyóbel Jenő

Gök Marc

Gy. Szabó Kálmán

Pártay István

Vidovszky Béla

Weik Erzsébet

Bp. 1926. nov.

Föv. Képtár

22 ESZTENDEJE...

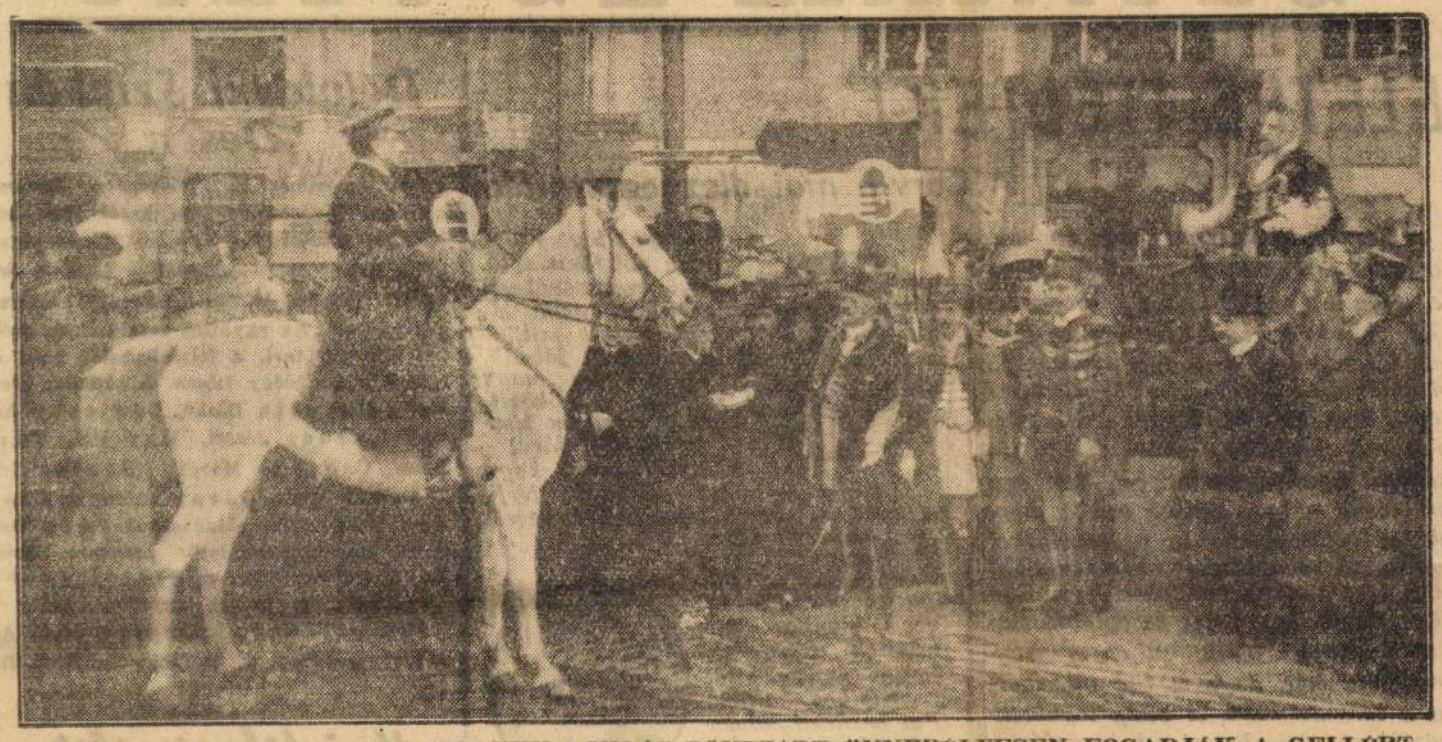

A BUDAPESTRE BEVONULÓ HORTHY MIKLÓS FŐVEZÉRT ÜNNEPELYESEN FOGADJÁK A GELLÉRT-SZÁLLÓ ELŐTT

Halhatatlanság útján

1919... Az ország szívét orgyilkosok dőfése járta át meg át. A porbazuhant hatalom kiömlő vére vörösre festette a végső bomlásnak gondolt perceket. Egünk Mohács és Világos egénél is gyászosabbra sötétült. A dicstelen halál suhogásának érzése marcangolta és égette lelkeinket. Eszméletét lassan elveszítve rogyadozott a nemzet megásott sírja szélénél. Pokoli vigyorral, vagy a rémlátás döbbenetével finis Hungariae-t kiáltott a világ. Emberi hit és gondolkodó agy remélni többé nem tudott.

Emberfeletti hit és fontolgatás nélküli rajongás kellett ahhoz, hogy valaki a nemzet maradék erejével és maradék fegyvereivel nekitörjön a magyar temető bezárt kapujának. És ezt tette a szegedi Fővezér.

Ma huszonkét esztendeje az enyészet ködgubás kísértetei hanyatt-homlok menekültek az ország szívetájáról, a hollóseregek fekete pásztáit elűzte az égről valami hirtelenjött, megnevezhetetlen, forró áradás. Sastollas hősei élén, fehér lovon bevonult Horthy Miklós a meggyalázott Budapestre. És a halott háromszín, a piros-fehér-zöld a feleszmélt nemzet zokogó ujjongása közben újra kibomlott és feltámadásról csattogott a szélben.

A halál legnagyobb kísértése ma huszonkét éve véget ért és ezzel a halhatatlanság útjára lépett nemzetünk. A legtörténelmibb évforduló napján ma már egy megkétszerezödött ország milliói tekintenek Budavára felé és szövik imáikba kormányzójuknak, a sastollas hősök fővezérének nevét, aki megtanította Magyarország feltámadásában hinni ezt a nemzetet és diadallal vezérli a még szebb jövő útján.

Moszkvát, Leningrádot és Puskinót bombázták a német repülők

Berlin, november 17. Katonai helyről közlik a »Német Távirati Irodával: A német légi erő erős alakulatai szombaton hatásosan támadtak meg vasútállomásokat, vasútberendezéseket, szerelvényeket és hidakat, valamint utánpótlási utakat és lőszertelepeket. Különösen Moszkvát, Leningrádot és Puskinót értékezek a támadások. Tizennégy szerelvény és 26 mozdony elpusztult, vagy súlyosan megrongálódott. Ezenkívül a legfontosabb utánpótlási vonalak sínpárait telitalálatokkal ismét több helyen megszakították. A légi erő Krim-félszigeti hadműveletei során a kercsi úton eltaláltak és súlyosan megrongáltak egy ágyunaszádot és egy 3000 tonnás kereskedelmi hajót. Leningrád hadifontosságú berendezései szombaton ismét a hevesen működő német tüzérség tüzébe kerültek. A német vasgyürün belül ellátási központokat és katonai célokat súlyos gránáttalálatok értek. *(MTI)*

A német légierő tízszeres fölénye nyugaton és keleten

Berlin, november 17. A vasárnapi véderőjelentés kiegészítéséül a Német Távirati Iroda a következő értesülésekét közli: A Führer már október elején közölhette, hogy a Szovjet légi erejéből több mint 15.000 repülőgépet semmisítettek meg, most pedig a véderőjelentés ismét jelentős eredményről számol be a szovjet légi erő elleni harcban. Október elsejétől november 8-áig ugyanis 2174 szovjet repülőgépet semmisítettek meg. Figyelemre méltó, hogy ebből 1203-at légi harcokban, 412-t légelhárító tevékenységgel, a többit pedig a földön pusztítottak el. Míg a Szovjet vesztesége 2174 repülőgép, a németek 183 gépet vesztettek. Csak nemrégiben közölték, hogy az angolok június 22-étől október 31-éig a La Manche-csatorna mellett 820 vadászgépet vesztettek, míg a német veszteség csupán 77 vadászgép volt. Most a keleti arcvonalon is kitűnik, hogy a német légierő mintegy tízszeres fölényben van a szovjet légierő, valamint a La Manche-csatorna arcvonalán működő brit légierő felett. A német harci repülők képességei és a német harci repülőgépek anyagának jó minősége ismét és ismét beigazolja azt a tényt, hogy a német légierő e háború valamennyi arcvonalán kétségbe nem vonható fölényben van. *(MTI)*

Az Argus repülőgép-anyahajó is megsérült

Stockholm, november 17. Ideérkező hirek szerint a legutóbbi földközitengeri harc során, amelynek folyamán az Ark Royal torpedótalálatot kapott és később elsüllyedt, még az Argus repülőgépanyahajó is megsérült. Az Argust a kifutópályán érte bombatalálat. *(Bud. Tud.)*

Brit repülőgépek pusztulása Dsarabub-oázison

Berlin, november 17. *(Német Távirati Iroda.)* Egy erősebb német harci-repülőgép-egység a Dsarabub-oázison berendezett beonni brit repülőtér ellen november 15.-én végrehajtott támadásakor 22 brit bombázó- és vadászgépet pusztított el. *(MTI)*

A Malaya hosszú időre használhatatlanná vált

Algeciras, november 17. *(Stefani)* Gibraltári értesülés szerint a Malaya sorhajón, amelyet a gibraltári kikötőbe vontattak, erős lék tátong a hajótörzsön. A Malaya hosszú időre használhatatlanná vált. *(MTI)*

Kéthavi fogház árdrágításért

A pécsi törvényszék kéthavi fogházra ítélte *Berger* Ármin 43 éves mohácsi bádogosmestert, mert Luna tűzhelyeit az árkormánybiztos által megállapított 160 pengő helyett 250 pengőért árusította. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett. Az ítélet nem jogerős.

Pótolhatatlan gépszíjat loptak egy pécsi bőrgyárból

Az *Első Pécsi Bőrgyár* telepéről ismeretlen tettesek többezer pengő értékű még ki nem szabott gépszíjkrupont loptak el. Fokozza a kár nagyságát, hogy az ellopott anyag a mai viszonyok mellett beszerezhetetlen. A Pécsi Bőrgyár Rt. 1000 pengő jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

Újabb húsz munkáslakást épít Zombor

Zombor, november 17. *(A Pest tud.)* *Zomborban* most készült az a tíz kertes családi ház, amelynek építését még a katonai közigazgatás kezdte meg. A házakat rövidesen átadják a kijelölt sokgyermekes szegény családoknak. A város szociális bizottsága elhatározta, hogy még az ősz folyamán újabb 20 családi házat épít az arra rászoruló szegény magyar munkásoknak. A munkanélküliek téli megsegítése érdekében inségmunkát terveznek.

Meglopta ügyvédjét a válóperes hölgy

Nem mindennapi eset foglalkoztatja a pécsi rendőrséget. Dr. *Hónig* Ferenc gyakorló ügyvéd bejelentette, hogy 1200 pengőt tartalmazó vaskazettáját ismeretlen tettes elemelte. A nyomozás során kiderült, hogy a tettes *Nyul* Istvánné 35 éves varrónővel azonos, aki délután egy órakor válóperében kért ügyvédi tanácsot, két óra után pedig mint besurranó tolvaj járt dr. *Hónig* Ferenc ügyvédi iroodájában. A kazettát, miután otthon nem tudta kifeszíteni, vallomása szerint a temető melletti vizesárokba rejtette, ahol azonban nem találták meg. A kihallgatása folyik.

Elfogtak egy csempészt, akinél huszonnégy kilogram szacharint találtak

Komárom megyében, a bánhida—kisbéri országúton feltűnő gyakran közlekedett *Szabó* Ferenc *bánhidai* lakos motorkerékpárján. A *kisbéri* pénzügyőrség gyanut fogott s egyik nap telefonon felhívta a császári csendőrsöt, hogy tartóztassa fel *Szabót*. *Szabót* meg is állították a csendőrök, azonban hirtelen gázt adott motorjának s elrobogott. Izgalmas hajsza kezdődött a gyanus ember után. Végre egy fegyveres katonajárőr fogta el. Mikor megmotozták, 24 kiló szaharint találtak *Szabónál*, amelyet *Bánhidán* akart átadni egyik titkos megbizottjának.

— **Gyászrovat.** *Sárkány* Gedeon Zsigmond, a Budavidéki és Újpesti Gyapjúfonó Szövőgyár gondnoka, t. főhadnagy november 14.-én 59 éves korában elhunyt. Temetése november 16.-án volt Budakalászon.

Weisz Fülöp textilkereskedő hosszú szenvedés után meghalt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor a rákoskeresztúri izr. temetőben.

— **A Sajtókamara hivatalos lapjának novemberi száma.** A *Magyar Sajtó* novemberi száma vezető helyen a német kormány ujságírói ösztöndíjával Berlinben tartózkodó dr. *Szabolcs* Ferenc cikkét közli a *német napisajtóról*, majd beszámol a Sajtókamarában megtartott *cenzuraértekezletről*, a tagrevizió befejezéséről, valamint arról, hogy hatvan sebesült tisztet és tisztjelöltet vendégül lát a Sajtókamara. Közli az újonnan felvett sajtókamarai tagok névsorát, megemlékezik az erdélyi nyereménykölcsönnel kapcsolatos sajtóértekezletről, közzéteszi a vasúti bérletjegyek igénylésének módját, hírt ad az 1942-es évkönyvről és a Széchenyi-filmpályázatról is. A lapot kamarai értesítő egészíti ki.

— **A mi szűcsünk a váciutcai Palugyai.**

— **Hogyan lehet takarékosan főzni?** Ízletes és tápláló ételeket hogyan lehet villamos tűzhelyen kevés zsírral vagy kevesebb liszttel, cukorral elkészíteni. Eskü-út 5. sz. alatti villamos főzőbemutatókon erre a kérdésre adnak bemutatás kíséretében hasznos gyakorlati tanácsokat. Előadások hétfőn, csütörtökön és pénteken d. e. 10 órakor, szerdán pedig d. u. 5 órakor kezdődnek. Belépés, ruhatár díjtalan.

SZINHÁZ ÉS FILM

Zenei események

Réthy Eszter, a bécsi állami operaház szopránénekesnője a Varázsfuvola Pamina szerepében folytatta hazai vendégszereplését. Teltzengésű, szépen ívelt hangja most is kitünően érvényesült a jól rászabott szerepkörben, művészegyéniségében temperamentum, érzés és affektus készen áll, hogy ideálisan öltsön testet a mozarti muzsikában. Szerepmintázásában gondosan ügyel arra, hogy jótékony arányban érvényesítse úgy a lírai elem gyöngédségét, mint a pátosz drámai erejét. *Rösler* kitünően diszponált, ideális Tamino volt, *Maleczky* Papageno ja, *Szabó* Ilonka Papagénája, valamint Monostatos szerepében *Laurisin* Lajos humora üdítőleg hatott. *Raffai* Erzsi szerepeltetése az Éj királynőjének szerepében sikertelen próbálkozás! *Jámbor* méltóságteljes öreg papja kitünő. Az előadást *Ferencsik* János vezényelte.

A tavalyi vasárnap délelőtti Beethoven-matinék sikerén felbuzdulva, az idei szezónban a Székesfővárosi Zenekar igyekszik megvalósítani ezeket a nagy népszerűségnek örvendő koncerteket. Sorozatuknak első hangversenyén *Csilléry* Béla vezényelt műsorán a IV. és V. szimfóniával. A fiatal karmester lendülettel és nemes igyekezettel vezette együttesét, bár a jól sikerült interpretálásért külön elismerés illeti a Mengelberg-féle Beethoven-estéken kinevelt kitünő zenekart is, amely Csilléry pálcája alatt szépen érvényre juttatta reminiszcenciáit. Az Esz-dur zongoraversenyt *Vásárhelyi* György szólaltatta meg kivételes virtuózitással, technikai rátermettsége mellett élénk bizonyságot szolgáltatva elképzelésének költői voltáról is. (v. j.)

NÜNÜKE NÉNI

Nünüke néni az az angyali lény, aki évek óta az anyahelyettes szerepét tölti be a rádnóti Szücs-kúrián. Morózus, de aranyszívű öreg hölgy, akinek egyetlen gondolata, hogy a két Szücs-lány életét a legtökéletesebben rendezze be. Szücs Marát és Szücs Kornéliát Simor Erzsi és Szörényi Éva játssza a filmen is megelevenedő *Szücs Mara házassága* című történetben. *Zsigray* Julianna nagysikerű regényének filmváltozatában Nünüke nénit *Vizvári* Mariska alakítja. A film rövidesen bemutatásra kerül.

Baranyai Lipót előadása

A Parthenon Egyesület, amely a klasszikus mult hagyományainak ápolását tűzte ki, mint értesülünk, e hó 30-án, vasárnap délben tartja meg az akadémia üléstermében rendes évi közgyülését, amelyen az egyesület elnöke, *Baranyai* Lipót titkos tanácsos előadást tart *az időszerű nemzetnevelési és kulturális kérdésekről*. A közgyülés elé, amelyen az elnökön kívül Ottlik György felsőházi tag is felolvas, nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

Biai Föglein István képei. A *Tamás Galériában* vasárnap nyílt meg *Biai Föglein* István festőművész kiállítása. Negyven válogatott képből, olajfestményből és akvarellből áll ez a meglepően egységes hangú, érett tehetségre való gyüjtemény, amelynek legjellemzőbb vonása talán a kifinomult ízlés és mértéktartó fegyelem. A művészi önismeretnek az a felső foka, amely teljes biztonságot ad s a technikai felkészültség előtt szabad utat nyit a sajátos, egyéni stílusalakítás felé. Biai Föglein itt már a maga festői formanyelvén szólal meg, értelmesen és tisztán, szinte franciás világossággal. Színskálája talán nem túlságosan széles, viszont annál gazdagabban árnyalt. Legyszerüsített formái összefoglaló erejüek és mindig a lényeges jegyek, a szerkezeti elemek kifejezését hangsúlyozzák, tájképein épúgy, mint aktjain, portréin és csendéletein *Őszi Margitszigetje*, két rotterdami kikötőképe, markáns *Önarcképe*, tömör tárgyilagossággal előadott *Zöldségcsendélete*, néhány bensőséges női arcképe, elegáns virágcsendélete és gondosan modellált fények reflexjátékát esillogtató *Fekvő aktja* legkiemelkedőbb értéke az egész összehangolt együttesnek, amelyet pár pompás akvarell *(Festő és modellje, Matrózkocsma, Külvárosiak, Fürdő után)* tesz teljessé. —j.

ÉLETRE ÍTÉLTEK!

A Corvin mai díszbemutatója

A Corvin filmszínház ma este mutatja be a magyar filmgyártás egyik legeredetibb produkcióját, amelynek címe Életre ítéltek! Mostanában sok kifogás esik a magyar filmekről. A közönség kifogásolja a filmek ürességét, mondanivaló-hiányát. Ez a film nemcsak egy férfi életének átfogó tüköképét nyujtja, de megpendített egy problémát akkor, amikor annak megoldása valóságban még gyerekcipőket viselt. A rehabilitáció kérdése áll a film történetének homlokterében. Egy férfi, derék, becsületes és dolgozó emberben gyilkossá válik, súlyosan megbűnhődik érte, de nem tud visszatérni a társadalomba. A világ legkülönbözőbb pontjain keresi a boldogulást s éppen ez az örökös vándorló menekülés hozza össze azzal, aki miatt gyilkossá vált, elveszettnek hitt lányával. A Léna-film Rodriguez Endre rendezésében hatalmas teljesítményt végzett, amíg Asztalos Miklós forgatókönyvéből hatalmas, gazdag kiállítású filmet készített.

Hidvéghy Valéria a női főszereplő. Régi szerepével ellentétben, nem elkényeztetett milliomoslánykát játszik, hanem egy nagy vagyon örökösét, aki a szerelem tisztítótüzével járul hozzá ahhoz, hogy az elbukott férfi talpraálljon és visszatérjen a becsületes emberek közé.

Petrovics Szetiszlávnak, a külföldről visszatért neves magyar művésznek ugyancsak fontos szerep jutott a filmben. Jávor Pál barátját játssza, azt a bizonyos sirig hitartó barátot, akinek őszinte érzései hozzásegítik az elbukott embert boldogulásához.

Zádor Gyöngyi, a Nemzeti Színház tragikus hirtelenséggel elhúnyt fiatal színésznője játssza a film negyedik főszerepét, az eltűnt kislányt, akinek felfedezése egy csapásra megváltoztatja annak az embernek életét, akit a film megrendítő törvényszéki jelenetében életre ítéltek. A négy főszereplő mellett Peéry Piri, Makláry Zoltán, Somlay Artur, Juhász József és Pethes Sándor játszanak vezető szerepet a filmben, amelyet ünnepélyes keretek között mutat be ma este a premierszínházzá átalakított Corvin mozi.

Jávor Pál játssza azt a férfit, aki a sors galád örmánya következtében gyilkossá válik, 15 éven keresztül sinylődik a börtönben, amíg visszatérhet az életbe. Alakját nagyszerű színészi készséggel építette fel s eljátszotta élete legkomolyabb, legtartalmasabb filmalakját.

HALÁLHAJÓ

A Rialtó premierje

Különös sötét alakok fenyegető gyülekezete szállja meg azt a hajót, amelynek kalandos útjáról szól a Rialtóban ma bemutatásra kerülő Halálhajó című film. Titokzatos emberek a halál rideg árnyékában élnek, a hajón meggyilkolnak egy utast, egy misztikus embert, akinek haláláért senkit sem lehet felelőssé tenni. De ettől a perctől kezdve a halálos veszedelem költözik a hajóra s mindenki gyanús, a hidon parancsnokló kapitánytól kezdve a hajófenékben dolgozó siketnéma órási fűtőig. Lélekzetállitóan izgalmas kalandok kisérik végig a nyomozó detektívek, amíg a halálhajó titka ki nem derül. Az érdekes filmet ma mutatja be a Rialto.

A második honvédkívánsághangverseny

A *Vöröskereszt* rendezésében zsúfolt nézőtér előtt tegnap tartották honvédeink második kívánsághangversenyét a Művelődés Házában. Társadalmi előkelőségeink mellett ott láthattuk a vezérkar csaknem valamennyi tagját. *Lehotay* Árpád köszöntője után prózai, operai és operett színpadunk elit művészei, valamint legkiválóbb nótaénekeseink vonultak fel egy valóban nagyszabású, gazdag műsor keretében. Rendkívüli sikert aratott *Réthy* Eszter, a bécsi állami opera jelenleg itthon szereplő szopránja, *Pataky* Kálmán, *Zilahy* Irén, *Karády* Katalin, *Szabó* Ilonka, *Nagy* Izabella és még egy sereg kitünő művész a Ludovika Akadémia énekkarának, a budai dalárda, a Légierők zenekara és a rádió zenekarának közreműködésével. Honvédeink hálásan ünnepelték az est kitünő szereplőit gyönyörű műsorszámaikért!

Délvidéki Színház Désen

Dés, november 17. Désen, a Szamos-medence fővárosában ma kezdi meg kéthónapos szinidényét Szabó Márton igazgató, aki a szerb megszállás alatt a délvidéki városok harcos kisebbségi szinigazgatója volt. Az együttes szinlidénye, mely két hónapig tart, a felszabadulás után az első szinházi idény Désen. A társulat erősségei: Horváth Böske, Leviczky Andor, Kardos József, Ray Pál, Tarr Béla, Csordás Margit, Básthy Ica, Kovács Gyula, Járay Ferenc és Csordás Valéria. Az előadásokat Papp Barnabás karnagy miniatür zenekara kiséri. Az operettegyüttes a Fiatalság bolondság, a prózai együttes pedig a Négy asszonyt szeretek című darabbal mutatkozott be nagy sikerrel Désen.

Mai filmkritika

Egy szív regénye

Uránia

A német filmgyártás egyik új fejezetét mutatja be ez a remekmünek készült Ufa-produkció. Tulajdonkép nemzedékregény, három generáció élete elevenedik meg a mozi vásznán, két háború izgalmaitól átfütött kontúrokkal. Egy német család derüs és néha könnyeket fakasztó légkörében peregnek le az események. A film meséje 1870-ben kezdődik, amikor Szilveszter éjjelén megszületik Dörensen tanácsos leánya, Annelie. Az öregedő ember egyetlen gyermeke lüktető életet, derűt és néha sok izgalmat hoz a békés polgári otthonba, amelyet eddig a pontosság, a mult század boldog aranykorának meghitt nyugalma jellemzett. A kis Annelie már születésekor egy negyedórával »megkésett« és ez a késés végigkíséri egész gyermekkorát.

Ezzel megkezdődik egy szív regényének harmadik fejezete, a harmadik generáció, az unokák élete. Már 1940-et irunk, ismét háború viharzik át Európán, a fiatalokat háborúba szólítja a haza hívó szava. A nagyanya szerető gondossága őrködik felettük, míg egy napon ő is elindul a nagy találkozóra. Ismét fiatalon, ápolónői ruhában férje oldalán átmegy az örök béke országába.

Ez a mestermű *Baky* Józsefnek, a kitünő magyar rendezőnek alkotása. A női főszerepet Luise *Ullrich*, a német filmgyártás legsokoldalúbb színésznője játssza. Utolérhetetlen művészettel éli át egy német asszony életét. Mellette Werner *Krauss*, Käthe *Haack*, Karl *Ludwig Diehl*, Albert *Hehn* és Axel *von Ambesser* játsszák a nagyvonalú, szerves felépítésü film vezetőszerepeit. (M—ssy)

* **A gramofon 50 éves jubileuma.** Tegnap este nagyszabású ünnepi est keretében ünnepelték meg hazai gramofonkereskedőink a gramofon ötvenéves jubileumát. Az est programján gramofonsztárjaink legjelesebbjei vonultak fel: *Cselényi* József, *Simor* Erzsi, *Fekete* Pál, *Weygand* Tibor, *Utry* Anna, *Kelly* Anna, *László* Imre, ifj. *Jáhn* Antal, *Manuel de Bianco*, *Kalmár* Pál és még sok ismert gramofonkedvenc.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap M = Matiné

ADMIRÁL (353—707): Közbelép a feleségem. (Naponta 11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8 ½10.) Vas. d. e. 11 órakor: Erik a gyümölcs. — **ALKOTÁS** (355—374): Nászút Haitiba. (¼4 ½6 ⅛8 ¾10: V Ü ½2-kor is.) Vas. d. e. 11-kor: Igy élni jó. — **ANDRÁSSY** (124—127): Havasi napsütés. (¾4 ¾6 ⅜8 ¾10: V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (584—563): Igy élni jó. (Jóbbterem 4 6 8 10; vasárnap és ünnepnap 2 órakor is. Balterem: ⅜3 ⅜5 ¾7 ¾9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): Balatoni halászat. Közegészségügyünk fejlődése. Páncélioscsata Moszkva előtt. Magyar Ufa Luce és Fox híradók. Az elvarázsolt kastély (Walt Disney). (Folyt. egyórás előadások 10—24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): Az asszony, az orvos és a harmadik (¼4 ½6 ⅛8 ½10: Sz V Ü ½2-kor is). — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): Igy élni jó. (½5 ¾7 9: vasárnap és ünnepnap ½2 ¼4 ½6 ⅛8 ½10 órakor.) — **CAPITOL** (134—337): Negyedik hétre prolongálva! Ne kérdezd, ki voltam (¼4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2-kor is). — **CORVIN** (339—584 138—988): ⅝ ⅛8 órakor: Operett; ½10 órakor: Életre ítéltek. (8z V Ü ¾3-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): Stukák. (¼4 ½6 ⅛8 ½10; vasárnap és ünnepnap ½2-kor is). — **DÉCSI** (121—343 125—953): Félvér (¼6 ⅛8 ½10: Sz V Ü ¼-kor is). — **ELIT** (114—502): Az ördög nem alszik (4 6 8 10: V Ü 2-kor is). — **FÓRUM** (189—707, 188—543, 138—528): A szín és a gödölye. (½6 ½6 ⅝10: Sz V Ü 3-kor is.) — **GLÓRIA** (427—531): Ellenségek. (½5 ¾7 9: Sz ½4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2-kor is). — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): Balatoni halászat. Közegészségügyünk fejlődése. Páncélioscsata Moszkva előtt. Magyar Ufa, Luce és Fox híradók. A kutyamosó (Walt Disney). (Folyatólagos egyórás előadások 9—24 óráig). — **IPOLY** (293—626): Stukák. (¼4 ½6 ⅛8 ½10: vasárnap és ünnepnap ½2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131-316) Stukák. (½4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Férjet keresek. — **KAMARA** (423—901): Intermezzo. (Mindennap: 11 2 4 6 8 10 órakor.) — **LLOYD** (111—994): Második hétre prolongálva! Intermezzo. (½4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) — **NÉPSZINHÁZ MOZGÓ** (137—244): Jöjjön elsején. (½4 ½6 ⅜8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—032): Éjszaka kezdődött. (½4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **ODEON** (422—785): Igy élni jó. (½4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **OLYMPIA** (423—188): Tilos utakon. (Mindennap: 11 2 4 6 8 10.) — **PÁTRIA** (145—673): Az ördög nem alszik. (4 6 8 10: vasárnap és ünnepnap 2 órakor is.) — **PHÖNIX** (426—326): Közbelép a feleségem. (Folytatólagos előadások mindennap 11 1 3 5 ⅜8 ½10 órakor.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! Enyhítő körülmény. (½6 ⅝8 ¾10: Sz V Ü ¼-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): Második hétre prolongálva! Ámok. Mindennap 11 1 3 ⅜5 ⅛8 ½10.) — **SAVOY** (146—040): Az ördög nem alszik. (¼4 ½5 ⅛8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Tarzan győz. — **SCALA** (114—411): La Couga. (3 ⅛8 ½10: Sz V Ü ⅛3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): Közbelép a feleségem. (11 ¾2 ½4 ¾6 ⅝8 ⅛10.) — **TURÁN** (120—003): Igy élni jó. (Mindennap: 11 ⅝2 4 6 8 10.) — **URÁNIA** (146—046): Egy szív regénye. (5 ⅜8 ½10; szombat, vasárnap, ünnepnap ⅜3-kor is.) — **VESTA** (222—401): Ötödik hétre prolongálva! Mata Hari. (11 ⅛2 ¼4 ½6 ⅛8 ½10: V Ü 11 2 4 6 8 10.)

A színházak mai műsora

OPERA: Nincs előadás. — **NEMZETI:** *Ötletők* (K., ½8). — **KAMARA:** *Kaland* (8). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** *Filmelőadás* (4, ½7). — **VIG:** *Hazudj nekem* (8). — **PESTI SZINHÁZ:** *Tűzvész* (8). — **UJ MAGYAR SZINHÁZ:** *A milliomos* (8). — **MADÁCH:** *IV. Henrik* (8). — **ANDRÁSSY:** *Boldoggá teszlek* (8). — **PÓDIUM:** *Hol volt, hol nem volt* (½9). — **FŐVÁROSI OPERETT:** *Három a kislány* (8). — **KAMARA VARIETÉ:** *Kubai kaland* (½9). — **ROYAL REVÜSZINHÁZ:** *El Ksida* (½9). — **KOMÉDIA:** *Hébe-hóba* (½9). — **BÁBSZINJÁTÉK:** *Toldi* (8). — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Becskereki menyecske* (½6, ½9). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Gyergyói bál* (½6, ½9). — **KISFALUDY:** *Egyszer megcsallak* (½6, ½9).

Az agysebészet csodái

A gyerekarcu agylékelő-specialista — A hadnagy ur beszélni tanul — Látogatás egy német katonakórházban

Buch egyszerü kis vidéki város Berlin közelében. Kertes családi házak, csinos villák, néhány csendes forgalmu üzlet. Olyan békés minden, mintha ezt a szerény ligetek közé elrejtett városkát a háboru hullámai egészen kikerülték volna. Katonakórházat keresni itt aligha jutna valakinek is eszébe. A buchi katonakórház, a német sebesültápolás egyik legnagyobb büszkesége, valóban semmiben sem különbözik az itt-ott elszórt nagyobbacska magánvilláktól. Eredetileg csakugyan villa lehetett, mindenesetre nem kórháznak épült. Berendezése: kissé üresnek tetsző röntgenterem, parányi műtőszoba, betegszobák, ez minden. De jobb is igy. Itt, ahol a szó szoros értelmében az élet viaskodik a halállal, csakugyan fölösleges minden külső fényüzés. A buchi katonakórházat a legsulyosabban sebesültek, a sulyos agysérültek számára rendezték be, akiket más kórházban nem tudnának megmenteni. A kórház kicsi, csupán 70—80 betegre méretezett. Akármilyen sok sulyos, sokszor borzalmasan sulyos sebesült kerül is haza a harcterekről, aránylag még nagy azoknak a katonáknak a száma, akiket csupán Németország legkiválóbb agyspecialistái tudnak megtartani az életnek.

Doktor Lemke, Németország legfiatalabb agys bésze

Patzig főorvos keresetlen szavakkal, katonás egyszerüséggel világitja meg a kórház célját, a gyógyitás menetét és néhány sebesültet is bemutat. Az egyiknek a homlokán ötpengős nagyságu kerek nyilás tátong. Mögötte világosan látni a vékony hártyával fedett agy lüktetését. És a beteg saját lábán jár, beszélni is tud! A kitünően sikerült operációt Lemke doktor, a fiatal agylékelő specialista, Patzig főorvos büszkesége végezte. Nem lenne illő dolog megkérdezni, hogy mennyi idős a fiatal tudós, igy hát találgatásokra vagyunk utalva. Semmiképpen sem lehet idősebb harminckét évesnél, de gyerekarca után itélve lehetne akár huszesztendős is. Akkor biztosan nem remeg Lemke doktor keze, amikor azokat az operációkat végzi, amelyekre Németországban rajta kivül senki más nem merne vállalkozni, — most azonban, amikor Patzig főorvos neki adja át a szót, mintha kissé ideges lenne. Ugy látszik, a csendes munkát szereit, nem szivesen lép előtérbe. Nem is beszél magáról, még a munkájáról sem, hanem inkább az agysebészet legujabb fejlődését ismerteti. A modern agysebészet legfontosabb segédeszköze a röntgengép, legkiemelkedőbb orvosi vivmánya pedig az amerikai Danky módszere, amellyel az agyüregeket levegővel töltik meg Az agyüreget, elváltozásaival együtt, a légtöltés teszi a röntgenlemezen láthatóvá. A sebész nincs találgatásokra utalva, hanem pontos diagnózis alapján láthat munkához. Ez az eljárás már a háboru előtt is ismeretes volt, az agysebészet azonban legujabban is nagy léptekkel haladt előre. A megbetegedett agyrészeket a természet elkülönitő burok fejlesztésével választja el az egészséges agyrészektől. Ezt a védőburkot, amely idegen elem az agyban, a sebészet azelőtt csak ugy tudta eltávolitani, hogy vele együtt a kérdéses agyrészt is kiirtotta. Most már azonban ezeket a burkokat az agy minden sérelme nélkül is ki lehet fejteni.

Lemke doktor ur szerény ember, többet nem beszél, de az a gyanunk, hogy ennek az eljárásnak egyelőre ő az egyetlen művésze a világon...

Az agysérülés és következményei

Vajjon betegünk egész életén át viselni fogja-e homlokán a borzalmas léket? Nem, ez már régóta nem probléma, válaszolja Lemke doktor, egyszerü csontátültetés kérdése az egész, legtöbbször bordacsontátültetést végzünk. De addig várni kell vele, amig az agy tökéletesen rendbe nem jön. Az agyat nem szabad könnyelmüen kitenni a fertőzés veszedelmének.

Patzig doktor és Lemke doktor olyan magától értetődő természetességgel beszélnek az agysebészet csodáiról, mintha mindez a világ legegyszerübb dolga lenne. Pedig milyen nehéz kérdések, mennyi komplikációt hozhatnak magukkal. A sérülésekkel rendszerint különböző bénulások járnak együtt, a beszélőképesség, az emlékezet elvesztése, a gyomor és vese működésének rendellenességei. Ezek természetesen ismét a részletproblémák egész sorát vetik fel és egyenként is különleges ápolást tesznek szükségessé. Hogy ebben sincs hiány, azt mutatja az, hogy a 70—80 beteg ápolására az orvosokkal együtt legalább 30—40 főnyi személyzet áll rendelkezésre. Ami emberileg lehetséges és amit a tudomány az emberi élet szolgálatába tud állitani, azt ennek a kis kórháznak az ápoltjai mind megkapják.

De ez még nem minden. A tudomány és az emberszeretet gondozása a sebesült katonákat a kórház kapuján tul is elkiséri. Hiszen ha talpraállhatnak is, sokan, nagyon sokan még mindig nem egész emberek. Az agynak azokat a részeit, amelyeket a golyó vagy a gránátszilánk szétroncsolt, a sebészet nem tudja megmenteni. Az agy egyes részeinek elvesztése nyomában járó bénulásos és lélektani következmények gyógykezelése már más szakértők feladatkörébe tartozik. Az elveszett agyrészek munkájának az elvégzésére más agyközpontokat kell kényszeriteni. Ez már az ideggyógyászok és gyógypedagógusok feladata. Azok a betegek, akik elvesztették emlékező-, beszélőképességüket, vagy bénulásaik nem fejlődtek vissza, uj intézetbe kerülnek.

Patzig főorvos ezt a kórházat is készséggel bemutatja. Jó egyórás autóut után érkezünk meg Erknerbe, Berlin egyik messzebb fekvő külvárosába. Itt is ugyanaz az egyszerüség és tisztaság fogad bennünket.

Türelem . . . türelem . . .

Ha a buchi kórházban a tudomány emberei röntgengéppel és operáló késsel dolgoztak, itt már nincsen szükség komplikált müszerekre. Az erknerl intézet egyetlen orvosszere a türelem. Türelem és akaraterő a gyógyke zeltek, önfeláldozó felebaráti szeret et az ápolók részéről. Ha a hadnagy ur elfelejtett beszélni, nincs más hátra, ismét meg kell tanulnia. Egy tapasztalatokban megöregedett gyógypedagógus segit neki órákon át, nap-nap után, végtelen türelemmel. Egy kis kétperces bemutatóban le is vizsgáztatja tanitványát az előző napi munka anyagából. Édesanyám, édesanyám — próbálgatja a hadnagy. Kezdetben kissé ügyetlenül, de hamarosan hibátlanul megy. A hadnagy ur most is ott kezdi a tanulást, ahol husz évvel ezelőtt kezdte.

Aránylag legkellemesebb dolguk a bénulásos betegeknek van. Egyetlen feladatuk az, hogy bénult tagjaikat szakadatlanul gyakorolják. Nyáron szabadtéri foglalkozás, sport — az intézetnek külön tornaterme, sőt csónakháza is van —, télen furás-faragás a műhelyben. A legszebb faragványokat egy szabó készíti. Munkája hivatásos esztergályosmesternek sem válna szégyenére. Igaz ugyan, hogy már több mint egy éve gyakorol, itt a faragás művészetét. Az agyközpontok uj beidegzése hosszadalmas folyamat. Az idő azonban itt nem számit. Egy év, két év vagy több, a betegek addig maradnak itt, amig nemcsak teljesen visszaszerzik elvesztett képességeiket, hanem ha a szükség ugy hozza magával, uj foglalkozásukra is fel nem készülnek. Aki innen kikerül, ismét egész emberként lép ki az életbe és nem lesz a társadalom terhére.

Honvédségünk a háboruban

Dicséretet kapott egy magyar gépkocsizó dandár

Mint a MTI katonai oldalról értesül, a magyar csapatok Donec-menti szép sikerei nyomán a magyar seregtestek parancsnoka rendkivül meleg dicséretben emlékezett meg egyik gépkocsizó dandárunk vitéz és kiválóan eredményes harcairól. A dicsérő parancs egyebek között ezeket mondja:

Mivel az áttörésre hivatott szomszédos seregtest az erős ellenséges ellenhatás és napokig leküzdhetetlen terepviszonyok miatt nem tudta támadásával az áttörést elérni, utóbb mi kaptuk a feladatot, hogy erőszakoljuk ki az ellenség védelmén való átjutást.

Az ellenséges védelem teljes mélységében való áttörésének feladatát igen nehéz viszonyok között ez a honvéd gépkocsizó dandár oldotta meg olyan kiváló eredménnyel, hogy támadásával az elakadt szomszéd szövetséges hadosztályt is magával rántotta.

Az október 19-én inditott támadás — a német felső vezetés legteljesebb elismerésére — már az első napon három hidfőt eredményezett a B.-patakon. Az n.-ik gépkocsizó zászlóalj még 19—20 éjjel utcai harcok árán kiverte a tulerőben lévő ellenséget R.-ből.

A dandár ezután a legnehezebb időjárási és talajviszonyok ellenére olyan lendülettel folytatta támadását, hogy már 20—21. éjjel az ellenségtől legnagyobb tervszerüséggel megerősitett és szivósan védett M.-t is birtokába vette. A harcban különösen kitüntette magát századával együtt Szentgyörgyi Zoltán főhadnagy, aki mocsaras nádason és vizzel telt harckocsi-árkon át előretörve megkerülte, és az éj sötétjébe teljesen meglepte, majd pedig állásaiból kiverte az ellenséget. A dandár 21-én reggel heves ellenséges ellentámadás utcai harcokban történt elhárítása után tovább folytatta előretörését és 700 foglyot ejtve még aznap mindenütt elérte támadási céljait.

21-én a hadsereg parancsnoka táviratilag fejezte ki dicsérő elismerését a magyar seregtestnek kedvezőtlen viszonyok között végrehajtott kiváló teljesitményéért. Külön távirati parancsban pedig legteljesebb elismerését adta tudtul Szentgyörgyi főhadnagynak és századának kimagasló vitézsége és teljesitménye felett.

A dandár — fejezi be dicsérő parancsát a magyar seregtestek parancsnoka — e hadműveleti időszakban a Nowa Usica-, Petsara-, Tsauszewo-, Ingul-menti nikopoli, nowakekemkai és zaporozsjei dicsőséges harcok után ismét hervadhatatlan babérokat aratott. Nemcsak ennek a gépkocsizó dandárnak és a többi magyar seregtestnek, de a magyar vitézségnek és harci erényeknek is ujabb történelmi emléket állitott. Nagy szövetségeseink és az ellenség előtt a magyar fegyver becsületét öregbitette és a magyar faj kiváló katonai erényeit és elhivatottságát ismét fényesen igazolta.

Magyar hősök

Tomor László százados, repülőszázadparancsnok a Szovjet elleni hadjárat során egy hónap alatt huszonötször szállott az ellenség fölé. Valamennyi repülésekor teljes eredménnyel vezette harckötelékét. Különösen kitünt Nikolajev bombázása alkalmával, amikor százada öt légi győzelmet aratott. Ezek közül egy ellenséges vadászgépet maga Tomor százados lőtt le. Az önfeláldozásnak és hősiességnek ritka tanujelét adta azzal is, hogy bár egyik harcbavetése során, amikor alacsony támadást vezetett egy nagyobb ellenséges harckocsikötelék ellen, ő maga is megsebesült és öt helyen kapott sebet, a harc után harmadnapra mégis önként vállalkozva, ujra az ellenség fölé repült. Hősiességével nemcsak előljárói és bajtársai teljes elismerését vivta ki, hanem ragyogó példával tett bizonyságot a fiatal magyar repülőfegyvernem lelkes áldozatkész szelleméről is.

LEGUJABB

A keleti háboru öt hónapjának mérlege

Berlin, nov. 21. A keleti hadjárat november 22-én lezáruló öt hónapja — mint a Német TI katonai részről értesül — olyan mérleggel zárul, amelyre a német véderő büszke lehet. Keleten megszálltak 1,700.000 négyzetkilométernyi területet és az egész Szovjet-Unió 190 millió főnyi lakosságából 75 millió él e megszállt területeken.

A szovjet véderő a november 20-áig érkezett jelentések szerint 3,792.000 foglyot vesztett. Összesen 389 szovjet hadosztályt zúztak széjjel s harcierejük elveszett a bolsevisták számára. A Szovjetnek több mint 8 millió katona hiányával kell számolnia.

E milliós tömegek fegyverzete vagy megsemmisült, vagy zsákmányként német kézbe került. A németek szétromboltak vagy zsákmányoltak több mint 22.000 harcikocsit, 27.452 löveget, 15.877 repülőgépet. A Szovjet keletitengeri és feketetengeri hadi és kereskedelmi flottáját a németek megtizedelték. Elsüllyesztettek 47 hadihajót, erősen megrongáltak 54 hadihajót. Elsüllyesztettek 119 kereskedelmi hajót 385.650 bruttoregisztertonna térfogattal s ezenkivül még 89 kereskedelmi hajót, amelyeknek tonnaszámát nem jelentették. Sulyosan megrongáltak ezenkivül 122 kereskedelmi hajót. Mindehhez járul még a mozdonyokban, vonatokban, lőszervonatokban, tankvonatokban és más szállitóeszközökben szenvedett óriási veszteségek; igy a Szovjet legalább 17.000 tehergépkocsit vesztett. Ily veszteségeket a világ semmiféle hadserege sem heverhet ki, a bolsevistáké sem, annál kevésbé, mert a Szovjet-Unió 1.7 millió négyzetkilométernyi terület elvesztésével iparának háromnegyed részét vesztette el. A német véderő hatalmas teljesitményének teljes nagysága a jövőben fog teljes mértékben mutatkozni.

Eltemették Udetet

Berlin, nov. 21. (Német TI) A Führer jelenlétében pénteken volt Berlinben a halálos szerencsétlenség áldozatává lett Udet vezérezredesnek, a német légi erő vezérszernagyának ünnepélyes állami temetése. A birodalmi légügyi minisztérium dísztermében tartott gyászünnepségen Göring birodalmi tábornagy méltatta Udet egyéniségét és élete művét.

NAPI HIREK

Két apro kis szoba . . . !

Balázs Árpád dalköltő volt. Zilahról jött fel Budapestre, egy-két szép nótája már régebben előtte szállott ide, hozzánk. Olyan nóták, amelyek nem szerzői ügyeskedés eredményei voltak, hanem a szív legmélyén fakadtak. Fráter Loránd ugy nevezte az ilyen dalokat, hogy: igaz nóták.

Balázs Árpád feljött Budapestre. Kedves alakja, nagy kalapja, „à la Lavallière" kötött nyakkendője egyszeriben ismeretessé vált. Mert a nótái révén megszerették mindenfelé.

Balázs Árpád valóban igazi dalos ember volt. Nem volt nagy hangja, de ugy tudta dalolni, hegedülni szép nótáit, hogy egyszeribe magával ragadta a közönséget. Dr. Székács Aladár kuriai biró, aki maga is kiváló zeneszerző volt, jellemezte legjobban a Balázs-hangversenyeket ezzel: „Ha Balázs Árpád énekel, az összes jegyszedők meg ruhatárosok is bemennek a hangversenyterembe..."

Egyik legkedvesebb dala Balázsnak igy kezdődött: „Két apró kis szoba, hej, több hogy is lenne — ugy-e, kis angyalom, megférünk mi benne?"

A nótát tett követte. Épittetett egy szép kis kertes házat a Sashegy alatt, galambduccal, erdélyi kapuval, itt ütötte fel a családi fészkét, itt fogadta tárt karokkal, kitárt szivvel kedves vendégeit. És egy szomoru, kietlen őszi napon örökre bezárult a szép erdélyi kapu a távozó Balázs Árpád mögött, itthagyott bennünket örökre, daltalan, keserves szomoruságunkban.

S ime, most olvassuk, hogy a jubiláló Ravasz László püspök, az elhunyt dalköltő jó barátja, bejelentette kegyeletes szavakkal: „Balázs Árpád, az országos nevü nótaszerző, végrendeletében lakóházának felét és szerzői jövedelmét az egyházkerületre hagyta, azzal, hogy abból a zilahi vagy a kolozsvári kollégiumba járó diákokat segélyezzenek!"

Ime, a két apró kis szobáról irt dalnak gyönyörü folytatása. Milyen megható ez! Ráismerünk Balázs Árpádra. Csak az ő szive álmodhatta meg szép dalának ezt a gyönyörü illusztrációját.

Farkas Imre.

— **A hercegprimás Nyiregyházán.** A hercegprimás Kassáról Nyiregyházára érkezett. A megye határában vitéz Jékey Ferenc főispán küldöttség élén fogadta. A vasuti állomáson megjelentek az egyházi, polgári, katonai hatóságok képviselői. A hercegprimást Dudás Miklós görögkatolikus püspök és Szohor Pál polgármester üdvözölte. Az ünnepélyes fogadtatás után a biboros hercegprimás a görögkatolikus püspökségre hajtatott, ahol a káptalan tisztelgett előtte.

— **Bánffy miniszter megtekintette a sáncolási munkákat.** Báró Bánffy Dániel földmivelésügyi miniszter és Bárczay János államtitkár a MÉP gazdaképviselőivel és a földmivelésügyi minisztérium több főtisztviselőjével a sáncolási munkák eredményeit tekintette meg Pomáz határában. Az országos fontosságu kérdés megoldása a milliárdos mezőgazdasági program keretében is szerepel.

— **Verbőczy halálának 400-ik évfordulója.** A kolozsvári Ferenc József-tudományegyetem jog- és államtudományi kara pénteken délután Verbőczy-ünnepséget tartott a nagy magyar jogtudós halálának 400-ik évfordulója alkalmából. Az ünnepségen Balás P. Elemér dékán mondott bevezető beszédet.

— **Apostoli főjegyző lett egy bajor királyi herceg.** Az „Osservatore Romano" hiradása szerint XII. Pius pápa *Wittelsbach György* bajor kir. herceget utódlási joggal Wilpert József apostoli főjegyző koadjutorává nevezte ki. *Lipót* bajor herceg és *Habsburg Gizella* főhercegnőnek ő a harmadik gyermeke, Münchenben született 1830 április 2-án. Hosszabb ideig katona volt és mint ezredes ment nyugalomba. 1912-ben házasságra lépett *Frigyes* főherceg leányával, *Izabellával*, de ezt a házasságot az egyház is, a polgári hatóságok is érvénytelennek nyilvánitották. 1921-ben szentelték pappá és nemsokára a vatikáni bazilikának lett a kanonokja. 1923-ban pápai prelátussá és még ugyanebben az évben apostoli protonotáriussá nevezte ki a pápa.

— **Plébániatemplom épül a Rókus-kápolna mellett.** A főváros nyolcadik kerülete katolikus polgárságának régi óhaja, hogy a Szent Rókus-egyházközség részére külön plébániatemplom épüljön, mert a jelenlegi Rókus-kápolnába alig fér el százfőnyi közönség. Minthogy ezen a környéken nincsen megfelelő szabad terület, felmerült az az elgondolás, hogy a kápolna mellett épüljön fel a plébániatemplom. A templom részére a Rókus-kórház területéből hasitanának ki megfelelő nagyságu telket és ezért a kórházat nyolctiz emelet magasra kell épiteni. A Szent Rókus plébániatemplom mintegy 2000 hivő befogadására lesz alkalmas és épitési költsége mintegy 700.000 pengő. Ennek az összegnek egy részét az egyházközség gyüjtés utján teremti elő, másik részét a főváros adja.

Az olasz pénzügyminiszter válasza

A MTI jelenti: *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter római látogatásáról visszatérőben táviratilag üdvözölte *Thaon di Revel* olasz pénzügyminisztert. Erre a táviratra az olasz pénzügyminiszter a következőkben válaszolt:

— Hálásan köszönöm Olaszországból való távozásakor hozzám intézett szivélyes üdvözletét. Őszinte örömmel töltött el, hogy római látogatása alkalmával személyesen megismerhettem és meg vagyok győződve arról, hogy ugy a mi baráti megbeszéléseinkből, mint azokból, amelyeket a kormány többi tagjával, valamint a pénzügyi és gazdasági élet vezető egyéniségeivel folytatott, országainkra igen hasznos eredmények fognak származni. Őszinte nagyrabecsülésem kifejezése mellett fogadja legszivélyesebb üdvözletemet.

— **Vasárnapokon egyelőre szünetel a tejárusitás.** A különböző forgalmi és szállitási korlátozások következtében vasárnapokon Budapestre nem érkezik olyan mennyiségü tej, mint amennyi a többi napon. Tekintettel arra, hogy a tej megromlik és igy nem tartalékolható, a vasárnapi egész tejszükségletet a budapesti tejvállalatok nem tudják kiszolgáltatni. Ennek következtében vasárnapokon a tejárusitás egyelőre szünetel. A kórházak és a klinikák tejjel való ellátása vasárnapokon is változatlanul megtörténik.

— **Nem szünik meg a Pannonia-szálló.** A Pannonia-szálló tulajdonosától ugy értesülünk, hogy a szállóüzem megszüntéséről elterjedt hirek tévedésen alapulnak. A szálló vezetősége hangoztatja, hogy az üzem fenntartását a mai időkben a közönség érdekében is szükségesnek tartja.

— **Tantuszdrágitásért nyolchónapi börtön.** Somogyi-Schönberger Károly kifutó ez év január hónapjától augusztusig, abban az időben, amikor nehezen lehetett kisszakaszérmét kapni, apróbb tételekben nagymennyiségü tantuszt vásárolt össze és azt az utcasarkokon árusitotta, de nem 8 fillérért, hanem darabonkint 9—10 fillérért. Az Emke-kávéház előtt, ahol hangos szóval kinálta tantuszait megvételre, egy detektiv igazolásra szólitotta fel, majd előállitotta. Somogyi Schönberger a büntetőtörvényszék Kristóf-tanácsa előtt azzal védekezett, hogy vevői az egyik filléres különbözetet alamizsnaként hagyták nála. Kiderült, hogy naponta 150—200 darab tantuszt hozott forgalomba s igy árdrágitás révén mintegy 600 pengő haszna volt. A törvényszék Somogyi Schönberger Károlyt árdrágitó visszaélés büntettéért 8 hónapi börtönre és 30 pengő vagyoni elégtételre itélte. Az itélet nem jogerős.

— **A honvédelmi miniszter** Tóth Kálmán ny. áll. hadbiztos-ezredest, a m. kir. Állami Hadianyaggyár ügyvezetőjét és vezérigazgatóját ez állása alól december 1-ével saját kérelmére fölmentette és helyette Barna Lajos ny. áll. g. őrnagyot a m. kir. Állami Hadianyaggyár ügyvezető igazgatói teendőinek ellátásával ideiglenesen megbizta.

— **Kaszap István boldoggáavatási pere.** Shvoy Lajos megyéspüspök legujabb pásztorlevelében bejelenti, hogy a székesfehérvári születésü *Kaszap István* jezsuita papnövendék boldoggáavatási perének megindításával kapcsolatban szükségessé vált irásainak összegyüjtése. Rendeletileg kötelezi a székesfehérvári püspök a joghatósága alá tartozó egyházi és világi hiveket, hogy akiknél Kaszap Istvánnak bárminemü irása van, azt december 31-ig az egyházjogban előirt büntetés terhe alatt a székesfehérvári püspökhöz szolgáltassa be.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A fővárosi közlekedési rend megváltoztatása és a villamosforgalom elviselhetetlen tulzsufoltsága miatt természetszerüen előállott sulyos helyzetet majd megoldják az illetékesek! Olyan erőteljes egyöntetüséggel és olyan tökéletes tárgyilagossággal ad hangot a sajtó a közönség jogos kivánságának, hogy ez nem maradhat hatástalanul. Megértjük, hogy a probléma alapos megfontolást igényel a remélhető közeli cselekedet előtt. De addig is egy apró kérdésben kérjük a Beszkárt vezetőségének *azonnal végrehajtható* intézkedését. Tessék *feltünő táblákkal utbaigazitani a közönséget, hol vannak a megváltozott villamosmegállók.* Siralmas látvány, amint szinte megállás nélkül ténferegnek az emberek az utcákon rendőrtől az ellenőrig, mindegyikük egyetlen kérdéssel: *hol az uj megálló?* Engem például ma éppen hasonló lázas érdeklődésem közben majd elütött az a villamos, amelyiknek az uj megállóját kerestem. (*Aláirások.*)

— **Dánia és a könyvek.** Dániáról mindenki tudja, hogy a tej és a vaj valóságos tündérbirodalma. De az a hiradás, melyet egy francia ujságiró tollából olvashatunk, méltán meglephet mindenkit: Dánia a világ legelső könyvkiadó országa is. Az elsőség természetesen csak viszonylagos. Az amerikai divatregények nagyobb példányszámban jelennek meg, mint a dán irók művei. De ha számításba vesszük, hogy a három és félmilliós Dániában vannak egyes könyvek, melyeket 700 ezer, sőt 800.000 példányban nyomtattak ki, csodálkozó elismeréssel mégis Dániát kell a világ legelső könyvkiadó országának tekintenünk. A dán könyvterjesztés mintaszerü szervezetei behálózzák az egész kis országot. Minden faluban van egy kis könyvkereskedés. A könyvterjesztők fölkeresik a legtávolabbi tanyákat is és Dániában, a francia ujságiró szerint, nincs egyetlen olyan ház se, ahol ne találnánk meg a kisebb-nagyobb házikönyvtárat. Évente több mint félmillió könyvet adnak el Dániában, tizenkét millió dán korona vételárért. A francia ujságiró leplezetlen irigységgel beszél Dániáról, a könyv-paradicsomról.

— **A dunamelléki református egyházkerület** pénteken folytatta közgyülését Ravasz László püspök és gróf Teleki József főg. elnöklésével. Muraközy Gyula kálvintéri lelkipásztor borus képet festett a beérkezett missziói jelentések alapján a falu lelkiéletéről. Pusztul az erkölcsi érzés, kocsmázás kap lábra az ifjuság között is, a gyerek tizóraira bort visz az iskolába, az ifjak már alig olvasnak jó könyveket. A háztartási alkalmazottak lelki foglalkoztatásáról minden gyülekezetnek magának kellene gondoskodnia. A Nagypéntek közös megünneplésében találkozhatik az egész magyar társadalom s a bolsevizmus elleni háboru idején erőteljes bizonyságtételt jelentene a törvényhozási intézkedés a Nagypéntek hivatalos megünnepléséről és nyilvánvalóvá tenné, hogy a magyar nép Krisztus népe akar maradni. Dr. Hetessy Kálmán kecskeméti lelkipásztor közölte, hogy a tanyák és szórványok missziójának elmélyitéséről a kerület gondoskodik. A huszéves jubileumát ünneplő Ravasz László püspököt sokan üdvözölték levélben és táviratilag is, köztük Hóman Bálint kultuszminiszter.

— **Elkoboztak tizenegymillió leit a meggyilkolt román igazságügyminiszter vagyonából.** Bukarestből jelentik: A volt miniszterek vagyonát felülvizsgáló bizottság a vasgárdisták által meggyilkolt Viktor Jamandi volt igazságügyminiszter magánvagyonát felülvizsgálva, tizenegy millió leire nem tudott igazolást találni. Elrendelték az igaztalan vagyon elkobzását.

— **Elrendelték egy képeslevelezőlap lefoglalását.** Dr. Eliássy Sándor főkapitány pénteki napiparancsában sajtórendőri vétség cimén elrendelte az ismeretlen helyen előállitott „magyar népviselet" feliratu képes levelezőlap lefoglalását. A képeslap jassz-viseletü férfit ábrázol. A terjesztők ellen sajtórendőri vétség cimén eljárás indul.

— **A Baross-Szövetség** Nőiszabó Ipari Szakosztálya a Baross Női Táborral karöltve nagyszabásu divatbemutatót rendez november 30-án d. e. 11 órakor a Fővárosi Operettszinházban. A matiné tiszta jövedelmét a Magyar Vörös Keresztnek ajánlotta fel. A bemutató végén a közönség között a bemutatott száz modell közül ötöt kisorsolnak.

— **Helyreigazitás.** „Lapjuk f. évi október 22-iki számában, a 6. oldalon „*Rendőri hirek*" alatt megjelent közleményre a következők közlését kérem: „*Valótlan*, hogy költekező életmódot folytattam volna és azzal a rendőrség figyelmét magamra vontam. *A valóság*, hogy egyáltalában nem folytattam költekező életmódot. *Valótlan*, hogy kiderült, hogy lopott gépkocsigumikkal kereskedtem. *A valóság*, hogy semminemü gépkocsigumikkal, különösen lopottakkal nem kereskedtem. *Valótlan*, hogy műhelyemben 18 ilyen (lopott) gumit találtak. *A valóság*, hogy műhelyem nincs, azonban a tulajdonomat képező 3 gépkocsin felszerelt és azokhoz tartozó pótkerekek azok, amelyeket nálam „megtaláltak", amelyeket szabályos uton szereztem meg. *A birőság letartóztatásomat megszüntetve szabadlábra helyezett.* Tisztelettel Gombos László, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6."

— **Az északfranciaországi magyar reformátusok zászlói.** Az északfranciaországi magyar református misszió a visszavándorlási mozgalom során hazatért. A magukkal hozott zászlókat ünnepélyes keretek között vette át a Magyarok Világszövetsége báró Perényi Zsigmond elnökletével. Megjelent az ünnepségen Balogh Jenő, a református egyetemes konvent elnöke, Révész Imre tiszántuli püspök, továbbá a külföldi magyarok ügyeivel foglalkozó Barkóczy György főkonzul. Hőgye Mihály északfranciaországi lelkész adta át a zászlókat a Magyarok Világszövetségének.

— Hazajöttünk — mondotta —, de sajnos, nem annyian, mint amennyien kimentünk. Azt a nagy tanulságot hoztuk magunkkal, hogy ez a föld a miénk, nekünk adta az Uristen, hogy senki másé ne legyen, de minden magyarnak jusson belőle annyi, hogy ne kelljen idegenbe mennie.

Balogh Jenő, a Református Egyetemes Konvent elnöke kiemelte beszédében az északfranciaországi református misszió évtizedeken át végzett jelentős egyházi és nemzeti munkáját. Báró Perényi Zsigmond átadta a zászlókat dr. Nagy Károlynak, a Világszövetség igazgatójának, hogy őrizze meg az ereklyéket.

— Mi mindig tudtuk — ugymond —, hogy ezeknek a zászlóknak minden szála hazaszeretetből fonódott. Ezek a zászlók ragaszkodást jelentenek a régi otthonhoz, a régi hagyományokhoz.

Dr. Tóth Lajos szolyvai lelkész fogadalmat tett ezután, hogy magyar érzéssel ápolják Kárpátalján a magyar lelkeket, majd az ünnepség báró Perényi Zsigmond zárószavaival véget ért.

— **Cimadományozás.** A Kormányzó Uzonyi Géza m. kir. közigazgatási birósági ítélőbirónak a tanácselnöki cimet adományozta.

— **Biai Föglein István uj képei a Tamás Galériában.** Örvendetes ez a találkozás *Biai Föglein István* uj képeivel a *Tamás Galéria* falain, amelyekről egy önmagára talált vagy tán inkább: tehetségére eszmélt festő művészi arcéle tekint ránk a felszines nembánomság hosszu évei után. Biai Föglein tán másfél évtized előtt indult, sokatigérően, de fejlődése egyre sekélyesebb festőiség felé vezetett és ezt gyakran meg is mondottuk róla e hasábokon. Most igazi örőm viszontlátni, elmélyülten, megsürüsödött, összefogott formájában, ha kevesebb bravurosság még ma is több volna legtöbb festményén. De ezt a bravurosságot legalább mélyebb festői meggyőződés hatja át, a szinek túlcsordulóan érett zamata, a faktura nemessége és a régebbi „léhaságnak" alig látjuk itt-ott nyomait. Csendéleteinek virtuóz könnyedségéből nem nehéz kiérezni a festői tartalmat, üvegeinek csillogó játéka, egy vörösréz üstjének parázsló fénye csupa átérzett anyagszerüség, de kompozicióját még mindig eléggé zsufolt. Legszebb egy Sisley-finomságu kis hollandi tája és egy ezüstös tónusu, egyszerüen és szellemes szükszavusággal előadott margitszigeti parkrészlete — általában igen jóleső és izes piktura ad. *(f. j.)*

— **Az álmos tolvaj.** Nem mindennapi eset történt a sziléziai Hennersdorfban. Egy besuranó tolvaj hosszas megfigyelés után megállapitotta, hogy a helység legmódosabb gazdája milyen időpontban nem tartózkodik odahaza, mikor nincs senki az egész házban. A szomszédos kocsma ablakából leste a kedvező pillanatot. A várakozás hosszura nyult és mire a gazda elhagyta a házát, a kocsmában lebzselő tolvaj az időtöltésből elfogyasztott bormennyiségtől igen rózsás szinben látta a világot. A gazda azonban elment, „tiszta volt a levegő". A tolvaj be is osont a házba és tekintélyes pénzösszegen kivül minden elemelhetőt batyuba kötött. Hogy hogy nem azonban, az ital hatása időközben mutatkozni kezdett és a tolvaj „munka" közben lepihent a szobában lévő kerevetre. Aludt egészen addig, mig a hazaérkező gazda néhány jól irányzott pofonnal fel nem ébresztette. Már egészen józan volt, mire a megérkező rendőrség a fogdába szállitotta. Itt azután elgondolkozhatott a helytelen beosztáson. Mert a példabeszéd is azt mondja: munka *után* édes a nyugalom...

— **Házasság.** Dr. *Polinszky Gyula* és neje szül. *Morbitzer Rózsi* fia, *Tibor*, november 29-én este félnyolc órakor vezeti oltárhoz dr. legenyei *Bodnár István* és *B. Stotz Antónia* leányát, *Mártát*, a Mária Terézia-téri józsefvárosi róm. kat. plébánia templomban.

— **Szombaton nem akart dolgozni: három hónapi fogház.** Fehér Dénes ceglédi darálómester és cséplőgép-tulajdonos a nyár folyamán több tanyán bércséplési munkálatot vállalt. Az egyik szombatra virradó éjjel leállitotta a munkát, mire az érdekelt gazdák a Cegléd határában őrző közegnek jelentést tettek. Feher Dénes ekkor kijelentette, hogy ő már régebb idő óta a szombatos-szekta tagja és ennek a szektának egyik dogmája, hogy a tagok szombaton nem dolgozhatnak. Az ellenőrző közeg figyelmeztette Fehér Dénest, hogy a honvédelmi minisztérium a cséplési munkálatokat közérdekü nélkülözhetetlen üzemeknek nyilvá otta s igy büntetendő cselekményt követ el, ha nem engedi, hogy munkásai folytassák a munkát. Párórai gondolkodási időt adott neki a munka folytatására, Fehér Dénes azonban az ujabb felszólitásra sem engedelmeskedett.

— *Isten akarata ellen vétenék* — mondotta —, *ha szombaton dolgoznék vagy dolgoztatnék.*

A kecskeméti törvényszék munka folytonosságának meghiusitása büntette cimén *6 hónapi börtönre itélte Fehér Dénest.* A Tábla vitéz *Ottrubaytanácsa* a büntetés mértékét *3 hónapi fogházra szállitotta* le, mert nyomatékos enyhitő körülményként mérlegelte a vádlott vallásos rajongását. Az itélet nem jogerős.

— **A Vörös Kereszt felhivása.** A Magyar Vörös Kereszt felhivja a nagyközönség figyelmét, hogy a harctéren küzdő honvédeink szeretetcsomag akciójának keretében kizárólag a hirdetményben közölt helyeken és időpontokban lehet adományokat beszolgáltatni. Adományoknak bármilyen más módon való gyüjtésére senki sem jogosult.

— **Codreanu apja meghalt.** Bukarestből jelentik: Jon Zelea Codreanu tanár, a Károly-uralom alatt életét vesztett vasgárdakapitány apja, pénteken vakbélgyulladás következtében meghalt. Codreanu tanár fia halála után külön mozgalmat szervezett a legionárius mozgalom keretében.

Egyesületek és előadások

A Magyar Hiriapirók Országos Nyugdijintézetének igazgatósága Zimmer Ferenc elnöklésével ülést tartott. Az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Huszár Károly volt miniszterelnök haláláról, aki több mint harminc éve volt tagja az intézetnek és annak szociális tevékenységét mindenkor hathatósan előmozditotta. Az igazgatóság sajnálattal vett tudomást elnökének, *Kozma Miklósnak* gyengélkedéséről és táviratilag fejezte ki mielőbbi felépülésére irányuló jókivánságait, majd elhatározta, hogy *Pogány Bélát* negyveneves ujságirói jubileuma és kormányzói kitüntetése alkalmából üdvözli. Az intézet államsegélyének költségvetési rendezése kapcsán az igazgatóság köszönetet szavazott *Bárdossy László* miniszterelnöknek, *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszternek, vitéz *Thuránszky László* miniszteri osztályfőnöknek, valamint vitéz *Várady László* és vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* országgyülési képviselőknek. Az elnök jelentést tett az erdélyi ujságirók felvételével kapcsolatos tárgyalásokról, a Légrády-alapitványról és a tervbe vett soproni üdülőszálló épitéséről. *Lovik Károly* titkári jelentése után az intézet tagjai sorába iktatták a sajtókamara ujonnan felvett hivatásos hirlapiró tagjait és törölték a sajtókamarából kilépett, valamint a tagdijukkal hátralékban levő tagokat. Tamás Károly pénztáros jelentést tett az intézet pénztári forgalmáról. Az igazgatóság felhatalmazta az elnökséget, hogy a most kibocsátásra kerülő erdélyi kölcsönből 10.000 pengő névértékü kötvényt vásároljon.

Az Országos Tüdőbetegszanatórium Egyesület Anna kir. hercegnő gyógyiskola elhunyt elnöknőjének, *Baranyi Tibornénak* arcképét ünnepiesen leleplezte. Az ünnepségen megjelent *Anna* kir. hercegasszony, védnöknő is. Az emlékbeszédet *Szatter Ferenc* elnök mondotta.

Vizállás

Duna: Gombos és Palánka között árad, Záhony felett apad. Pozsonynál alacsony, Orsovártól lefelé közepes vizállásu. Schärding 312, Aschach 245, Struden 328, Bécs 324 (holnap 332), Pozsony 203, Komárom 345, Budapest 318 (holnap 300), Paks 234, Baja 386, Mohács 424, Bezdán 466, Gombos 488, Palánka 455, Ujvidék 478. Tiszafüred—Szolnok között közepes, lejebb magas vizállás. Visk 18, Tekehát —10, Tiszaujlak —36, Vásárosnamény —21, Tomáshol apad. Pozsonynál 204, Tiszafüred 276, Szolnok 452. Csongrád 528, Szeged 668 (holnap 538), Zenta 586, Titel 545. — Szamos: Dés 16, Szatmárnémeti 35. — Bodrog: Bodrogkeresztur 225. — Sajó: Bánréve 72. — Hernád: Hidasnémeti 20. — Berettyó: Margitta 102. — Körösök: Csucsa 52, Nagyvárad —74, Békés 346, Gyoma 476. — Maros: Marosvásárhely —32, Makó —130. — Balaton: Siófok 69. — Velencei-tó: Agárd 110.

A nap kel 7.58-kor, nyugszik 17.02-kor, a hold kel 11.16-kor, nyugszik 20.54-kor.

— **Közlekedési balesetek.** Csütörtökön ismét több villamosbaleset történt. Jedlicska Rudolf ezüstöző mester az Üllői-ut és a József-körut keresztezésénél tilos jelzés mellett át akart szaladni a sineken. A 61-es villamos elütötte. — Darázs Lajos pincér a Terézkörut és az Aradi-utca sarkán át akart szaladni a 6-os villamos előtt. A vezető hiába fékezett, a villamos elütötte. — Balogh Sándorné az Üllői-ut és a Páva-utca sarkán át akart menni a kocsiuton. A 45-ös jelzésü villamos csengetésétől azonban megijedt és zavarában valósággal a kerekek alá szaladt. — A villamos a Váci-ut 113 sz. házzal szemben elütött egy lófogatu kocsit. Nagy Kálmán fuvaros könnyebben megsérült. — Egy 44-es jelzésü villamos a Thököly-ut és a Nürnberg-utca sarkán ugyancsak egy lófogatu kocsival ütközött össze. Papdi Sándor kocsis a sinekre zuhant és megsérült. — A 17-es jelzésü villamos a Thököly-ut és Murányi-utca sarkán elütötte Nehéz Mihály 61 éves menhelyi ápoltat. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — Egy tehergépkocsi a Terézkörut és Hegedüs Sándor-utca sarkán elütötte Mussinszky Ferencné 40 éves házvezetőnőt. A mentők a Magdolna-kórházba vitték. Állapota sulyos.

— **Fülöpszállás községben** november 30-án országos állat- és kirakodó vásár lesz.

— **Furfangos ékszercsalás.** Ez év augusztus 27-én *Róna Szigfrid* bankbizományos és *Magos Kálmánné Gottlieb Etel* fölkeresték *Ringwald Zoltán* budapesti ékszerkereskedőt és felmutatták előtte egy, a báró Groedel-család pecsétjével lezárt csomagot. Elmondották, hogy a csomagban 134.000 pengő értékü családi ékszer van, többek közt két általuk megvett aranyszelence is, amelynek értéke 6—7 ezer pengő. Előadták, hogy a doboz felbontása csak szeptember 3-án történhetik meg, majd rávették az ékszerészt arra, hogy a két aranyszelencét megvegye és annak vételára fejében 5000 pengőt lefizessen. Megállapodásuk szerint a vételár hátraléka a doboz felbontása után lett volna kifizetendő. A határidő eltelt anélkül, hogy a csomagért jelentkeztek volna, mire az ékszerész feljelentést tett és ekkor kiderült, hogy a hatóságilag felbontott csomagban nem ékszerek, hanem értéktelen kődarabok vannak. Minthogy Róna Szigfrid szökésben van, az ügyészség csupán *Magos Kálmánné* és *Korbuly Lajosné* báró *Groedel Nóra* ellen emelt vádat, utóbbi ellen azért, mert hozzájárult ahhoz, hogy a csomagot vádlottársai, mint a báró Groedel-hagyatékhoz tartozó ékszereket szerepeltessék. Ezen kivül nyilatkozatot is kiállitott arról, hogy a csomagban a hozzá mellékelt kimutatás szerinti ékszerek vannak. A két asszony dr. *Nagy Ferenc* egyesbiró előtt tagadta bünösségét. Magos Kálmánné azzal védekezett, hogy Róna Szigfrid neki házasságot igért és ezért gyakran kisegitette őt pénzzavarából. Róna azt állitotta, hogy a csomagban ékszerek vannak és ebben nem volt oka kételkedni. Korbulyné azzal védekezett, hogy szivességből, jóhiszeműen tett eleget Róna Szigfrid ama kérésének, hogy bizonyos ékszereket báró Groedel-néven szerepeltethessen. A kimutatást nem ő, hanem Róna készitette. A törvényszék *Magos Kálmánnét egyévi börtönre, Korbuly Lajosnét 10 hónapi börtönre* és 500 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet nem jogerős, Magosnét szabadlábra helyezték.

— **Halálozás.** Csikszentmártoni dr. *Bochkor Elek* november 19-ikén hajnalban, 58 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése november 23-ikán d. e. fél 12 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából. Lelki üdvéért az engesztelő szent misét november 24-ikén reggel fél 9 órakor mutatják be az egyetemi templomban.

Özv. *Nyári Lászlóné* szül. *Fabó Sarolta* november 19-én elhunyt. November 21-én temették el a kerepesi temetőben.

Özv. *Elekes Józsefné* szül. *Ujlaki Rozália* 84 éves korában elhunyt. Az elhunytban dr. *Elekes János*, a szegedi m. kir. mezőg. vegykis. állomás főtisztviselője édesanyját gyászolja.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL" szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

SZINHÁZ-ZENE

A Kormányzó névnapja és a Nemzeti Szinház

December 5-én, vitéz nagybányai *Horthy Miklós* névnapjának előestéjén a 105 éves Nemzeti Szinház hagyományaihoz hiven ünnepi előadással hódol Magyarország Kormányzója előtt. Négy magyar egyfelvonásos kerül szinre az ünnepi estén. A Himnusz és a Rákóczi-induló után az ünnepi köszöntőt dr. *Németh Antal* igazgató mondja.

Az első egyfelvonásos, amely ezután szinre kerül, Herczeg Ferenc komédiája: „Karolina, vagy: egy szerentsés flótás". Szereplők: *Lehotay Árpád, Csortos Gyula, Jávor Pál, Timár József, Makláry Zoltán, Olty Magda.*

A második egyfelvonásos *Zilahy Lajos* „Grassalkovich" cimü vidám játéka, amelynek szereplői: *T. Mátray Erzsi, Lukács Margit, Ághy Erzsi, Uray Tivadar, Ungváry László, Major Tamás* és dr. *Forgács Antal.*

Szünet után *Móricz Zsigmond* „Aranyos öregek" cimü egyfelvonásos szinműve kerül szinre. Szereplői: *N. Tasnády Ilona, Rajnai Gábor, Kovács Károly, Csortos Gyula, Mészáros Ági, Nagy István.*

Az estét *Zilahy Lajos* „A házasságszédelgő" cimü vigjátéka zárja le *Bajor Gizi, Somogyi Erzsi, Makay Margit, Gobbi Hilda, Berky Lili, P. Márkus Emilia, Pethes Sándor, Abonyi Géza, Matány Antal, Pataky Jenő, Bodnár Jenő, Ujlaky László, Apáthy Imre, Szathmáry Margit, Vándory Margit* játsszák a szerepeit.

A négy egyfelvonásos csupán egyetlen egyszer, december 5-én kerül majd szinre.

Két estére tömörilve adja a Nemzeti Szinház a Wallenstein-trilógiát

Meissner frankfurti intendáns a müről és rendezéséről

A jövő hét nagy szinházi eseményének igérkezik a „Wallenstein-trilógia" bemutatása a Nemzeti Szinházban. A mű rendezésére fölkért kiváló német szinházi szakember, *Hans Meissner*, a frankfurti állami szinházak intendánsa, saját dramaturgiai tervét valósitja meg Schiller remekművének magyar előadásában. Több mint egy hete Budapesten tartózkodik és ugyszólván minden idejét a szinházban tölti. Pénteken délután meghivott szakmabeli közönség előtt majd egy órás szabad előadásban ismertette a Wallenstein szinpadi megvalósitásban követett művészi szempontokat.

Mindenekelőtt rámutatott a Frankfurt és Budapest közt létrejött szinházművészeti csereviszony eredményeire. Egyedül az ő szinházaiban az idén hét magyar darab lesz müsoron az Ember tragédiáján kivül, még pedig: *Herczeg Ferenc* Kék rókája, *Márai Sándor* Kalandja, *Bókay János* és *Asztalos Miklós* két-két darabja. Ennek a példaadásnak, továbbá a budapesti Nemzeti Szinház kinti látogatásának és *Németh Antal* vendégrendezéseinek hatása egész Németországra kiterjed és a magyar darabok nagy kelendőségében is megmutatkozik.

Meissner ezután a Wallenstein-trilógia alapgondolatát és a főszereplők jellemét korunk eszmevilágába beállitva világitotta meg. Wallenstein és a két Piccolomini sorsában és tragikumában a schilleri szabadság-idea egyik változatát ismerhetjük fel. Valamennyi Schiller drámában ez az eszmei mag. A Haramiákban az egyén, az Ármány és szerelemben egy osztály, Tellben egy nép, Dor Carlosban a gondolat szabadságáért folyik a harc. Wallenstein a lángész szabadság-küzdelmét példázza. Azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy elbukik az, aki egyéniségét, erejét, tehetségét nem tudja vagy nem akarja önként, szabad akaratból a nagy etikai törvényszerüség szolgálatába állitani.

Meissner rendezése két estére tö-

SZINHÁZAK	OPERA (3, 7)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	KAMARA (½4, ¾8)	UJ MAGYAR (½, 8)	FŐVÁROSI (4, 8)	MADÁCH (½4, 8)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PESTI (4, 8)	KAMARA VAR. (½4, ½9)	KOMÉDIA (½5, ½9)
Szombat . . .	Manon D. 7.	Mukányi VII. 5.	Hazudj nekem	Nóra	A milliomos	Három a kislány	IV. Henrik	Boldoggá teszlek	Tüzvész	Kubai k. (6, 9)	Hébe-hóba
Vas. d. u.:	A mosoly országa	A piros bugyelláris	Hazudj nekem	Kaland	A milliomos	Három a kislány	IV. Henrik	Boldoggá teszlek	Tüzvész	Kubai kaland	Hébe-hóba
Vas. este:	—	Nóra	Hazudj nekem	Kaland	A milliomos	Három a kislány	IV. Henrik	Boldoggá teszlek	Tüzvész	Kubai (½7, 9)	Hébe-hóba

VAROSI. Szombat: Bangha-emlékünnep (½4, 7). — Vasárnap: Trubadur (V. III. bérl.) (½8). — **ROYAL** (½5, ½9). Naponta: El Ksida. — **PODIUM** (½5, ½9, szomb. d. u. is). Hol volt... hol nem volt... — **NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK** (Podmaniczky-u. 8.) (4, 8). Naponta: István ka. — Hétfő, péntek: Toldi. — Naponta délután: Mesejáték.

SZINHÁZAK MUSORA

Opera. Manon. Massenet 3 f. reg. operettje (Osváth J., Pataky, Hámory) (D. 7. bérl.) (7). — **Nemzeti.** Mukányi. Csiky G. 3 f. vigj. (Abonyi, Lukács M., Pethes) (VII. 5. bérl.) (½8). **Vig.** Hazudj nekem. Bókay J. 3 f. vigj. (Fényes A., Somlay, Ajtay) (8). — **Kamara.** Nóra. Ibsen 3 f. szinm. (Bajor G., Lehotay, Jávor) (¾8). — **Uj Magyar.** A milliomos. Bónyi A. 3 felv. vigjátéka (Csortos, Turay I., Perényi, Bilicsi) (8). — **Fővárosi.** Három a kislány. Schubert 3 f. operettje (Harmath H., Sikolya, Miklós L.) (8). — **Madách. IV. Henrik.** Pirandello 3 f. tragéd. (Várkonyi, Sulyok M., Greguss) (8). — **Andrássy** Boldoggá teszlek Vaszary G. 3 f. vigj. (Muráti L., Hajmássy, Vaszary P.) (8). — **Pesti.** Tüzvész. Keith Winter 3 f. szinj. (Mezey M., Páger, Tolnay K.) (8). — **Városi.** Bangha-emlékünnep (½4, 7).

MOZIK MUSORA

ATRIUM. (T.: 15-40-24.) Egy éjszaka Erdélyben (½6, ½8, ½10; szomb., vas., ünn. ½4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ (T.: 181—244.) Üveg. A Panamacsatorna. Huszáraink hazatérése. Hadiriportok. Magyar, Ufa és Luce hiradók. Szines film. D. e. 10-től éjfélig.

CASINO. (T.: 383-102.) 4-ik hétre prol.! Algir (½6, ¾8, ¾10; szomb., v. és ünn.: ½4-kor is).

CITY. (T.: 111-140.) 3-ik hétre prol.! Láthatatlan asszony. Hongkongi képeskönyv (¾6, ¾8, ¾10; szomb., v. és ünn.: ¾4-kor is).

CORSO. (T.: 182—813.) Mellékutca (½6, ½8, ½10; szomb., vas., ü.: ½4-kor is).

CORVIN. (T.: 136-988.) Életre itélték (5, ½8, ½10; szomb. és vas. ¾3-kor is). Vas. d. e. ½12-kor félhelyárakkal: Az idegen asszony.

DECSI. (T. 125-952.) Félvér (½6, ½8, ½10; szomb., v., ü.: ½4-kor is).

FORUM. (T.: 189—543.) A szűz és a gödölye (½6, ½8, ¾10; szomb., v. és ünn. 3-kor is).

HIRADÓ. (T.: 222-499.) Őszi hangulat. A Panama-csatorna. Huszáraink hazatérése. Hadiriportok. Magyar, Ufa és Luce hiradók. Szines film. D. e. 9-től éjfélig.

KAMARA. (T.: 423-901.) Intermezzo. (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10.) Első három mérsékelt.

OMNIA. (T.: 130-125.) 3-ik hétre prol.! Láthatatlan asszony (5, ½8, ½10; szomb., vas. és ünn. 3-kor is). Vas. d. e. 11-kor: Bel Ami.

PALACE. (T.: 221-222.) A Gyurkovics-fiuk. (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsékelt.

RADIUS. (T.: 122-098.) Egy éjszaka Erdélyben (½6, ¾8, ¾10; szomb., vas. és ünn. ½4-kor is).

ROYAL APOLLO. (T.: 222—002.) Bob herceg (¼6, ½8, ¾10; szomb., vas. és ünn.: 4, 6, 8, 10).

SCALA. (T.: 114-411.) La Conga (5, ¼8, ½10; szomb., vas és ünn.: ¾3-kor is).

URÁNIA. (T.: 146-846.) Prolongálva! Egy szív regénye (5, ¼8, ½10; pént., szomb., vas. és ünn.: ¾3-kor is).

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Hétvégi müsorunk

élén három előadással szerepel a „Három a kislány", amelynek utolsó előadásai kerülnek szinre a Fővárosi Operettszinházban. A nagysikerü felujitás most ünnepelte első jubileumát.

Kis szinházaink közül a Kamara Variété „Kubai kaland" cimü uj müsorának valamennyi előarása is szerepel hétvégi müsorunkon.

*

Jegyakciós előadásaink rendjét vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Tel.: 1—122—95—94—93). — Erzsébet-körut 1. (Tel.: 225—686). — Apponyi-tér 5. (Tel.: 1—833—99). — Krisztina-körut 153. (Tel.: 1—509—24).

MASODHETES MOZIK

Admiral. Érik a gyümölcs (11, ½2, 4, ½7, 9). **Alkotás.** Igy élni jó (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Anna.** Operabál (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Stukák (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** A végtelen ut (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Három csengő (½5, ¾7, 9). **Capitol.** 5-ik hétre prol.! Ne kérdezd, ki voltam! (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** 2-ik hétre prol.! Az ördög nem alszik (4, 6, 8, 10). **Gloria.** Három csengő (½4, ½6, ½8, ½10). **Homeros.** Tokaji aszu (½4-től folyt.). **Ipoly.** A végtelen ut (½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Érik a gyümölcs (4, ½7, 9). **Lloyd.** A kék hold völgye (½4, ½6, ½8, ½10). **Népszinház.** András (½4, ½6, ½8, ½10). **Nyugat.** Érik a gyümölcs (½5, 7, ½10). **Odeon.** Három csengő (½4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Három csengő (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Halálhajó (11, 1, 3, ¼6, ½8, ½10). **Simplon.** Háry János (½4, ½6, ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** Nov. 23-án: Háry János; 25-én: Kék hold völgye; 27 és 30-án: Hiv a haza. Dec. 2-án: Egymásért; 4 és 7-én: Egy szív regénye; 8 és 9-én: Végre (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Érik a gyümölcs (11, 2, ½5, 7, ½10). **Turán.** Három csengő (11, ½2, 4, 6, 8, 10).

RÁDIÓ MUSORA

Budapest I. szombati müsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hirek. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizj. 12 Harangszó Fohász. Himnusz 12.10 Melles-zenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Idő). Vizj. 1.30 Lemezek. 2.30 Hir. 2.45 Müsorok. 3 Árak. 3.20 Cigányzene. 4.10 Ifjusági rádió. 4.45 Idő). Hir. 5 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Lisztmü lemezeken. 5.30 Rádióposta. 5.55 Székesfővárosi Zenekar. 7 Hir. 7.20 Innenonnan. Hangképek. 7.50 Rádiózenekar. 8.30 Előadás versekkel. 9 Rádiózenekar. 9.40 Hir. 10.10 Táncoljunk. 11 Hirek idegen nyelveken. 11.25 Cigányzene. 12 Hir.

Biai Föglein István

(–io): Biai Föglein István
képei. Pesti Napló 1933
nov. 5.

A Ernst-Museumban
rendezett Egy. kiállítása
alkalmából.

U. 3654.

Biai Föglein Mária

l.

Szabad Művészet

1950.10.415. l.

Az I. M. képzőm.
kiáll. Sikere

441/1935. sz.

Kim

Vallás és közoktatásügy
célok támogatása. Illetmé
A kimutatásban felsorolt
menetjegy váltására jogosí
tás át a 1935. évre va

Sor-szám	A kérelmező		
	törzs-száma	Neve	hivatali állása
1.	—	dr. Lux Kálmán	miniszteri tanácsos
		dr.	

Bíró Föglein József

Szabad Művészet

1951. 12. n. 563,
564. l.

Sz.: Szellemesked és kritika

1.) A kassai vérese
kifaggott kérdés

A 43.249-944. sz. vm. rend
jóváhagyott tervezet szerint
A vm. által közölt kiadá
A MoB. által közölt felhasz

87 Michelich
105 "

Bíró Föglein István

Szabad Művészet

1957. 445. l.

Szesi P

A mi harcunk a szabadságért

végül a Mult századok mestereit metszetekben, rézkarcokban és kézirajzokban. Mindezeket a magyar művészvilág s műbarát közönség megértő szeretettel és lelkes érdeklődéssel fogadta. Igy lesz bizonyára a mostani kiállitással is, amelynek válogatott anyaga a művészettörténet legragyogóbb korszakát: az itáliai renaissance három századát tárja a néző elé. Azt a kort, amelynek remekművei meggyőző tanubizonyságot tesznek róla, hogy a „müveltség új korszakát valóban ez a képirás nyitotta meg.“ A renaissance festészete, amely első uttörője volt s örök hirdetője marad a modern szabadságnak.

KÁRPÁTI AURÉL

Bíró Föglein István

l

Szépművészet

1942. 16. l.

A kultúrházi
beszerzése a
Tamás Gal. - ban

1921

Biai Föglein István festőművész

1975. V. 29. 19.30./11/.V.

Ty-hiradó

- Ha Elne, idén lenne 70 éves, Biai Föglein István festőművész. A születésnapja tiszteletére rendezett emlékkiállitás ma délután nyilt meg, a Nemzeti Galéria Kossuth Lajos téri épületében. A művész Fényes Adolf baráti köréhez tartozott és az ő hatása érződik alkotásain. Képeinek az élénk, tiszta szine dominálnak. Biai Föglein István derüs természete, optimizmusa,

[92]

művészetét is derűssé tette. Játékvilág. 1931-ben festette a mester. A Bohóc sorozat egyik darabján, Pécsi Sándort örökítette meg. Szűcsi vásznán otthonunk női egysége örvendik meg. Ő a asszony, akinek nagy része volt abban, hogy férje közvetlen környezete hangulatos, barátságos volt. Biai Föglein István képei nagyon népszerűek itten is, külföldön is.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.116-1.ó

Biai Föglein István

életrajzi adatok, tanulmányok, kiállitások,véleménye a különféle müvészeti irányzatokról.

kikérdező:Széll Margit.1955 okt 1o.

Müv.Tört.Dok.

Gulácsy Lajos

szövarch.114

M.D.K.

Biai Föglein

Tréfás rajzzal diszitette a Fészek falát az ott rendezendő bál tiszteletére más művészekkel együtt, akikkel közösen festették és dekorálták a Klub termeit.

Szinház, Bp.. 1947. febr. 5-11. III. évf. 6. sz.

Biai Föglein István.

A Paál László Társaság tagja.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek tröténete,kézirat.

M.D.K.

Biai Föglein István

A "Képpel..." c. rovatban fényképfelvételen hozza a lap a művészt más művésztársával együtt a Rippl-Rónai Táraaság alakuló üléséről. ---

A művészt a Társaság tisztikarának tagjául választották. ---

Szinház, Bp. 1945. dec. 5-11. I. évf. 17.sz.
9. lap 24. lap

M.D.K.

Biai Föglein István

Vitányi János: Hiven a halálig c. könyvének illusztrációit készitette. /Móra kiadás/

/j/: Könyvek között c. rovat hirközleménye. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. ápr. 15. IV. évf. 16. sz. 44. l.

MDK

Biai Főglein István

A szinészfestők kiállitásának zsürijében szerepel.

Esti Hirlap 283 sz. 1957. dec. 3 2 old.

Biai Föglein István

Pályázott a Ferenc József jubileumi alapítványra

M. 932 X. 8.

rgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

9.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

rök utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

MDK

Biai Föglein István

kitüntető elismerés

N.Sual. Tava szi szalon 1937.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Biai-Föglein István

NÉPSZABADSÁG

1965 OKT 21

1965. október 21, csütörtök

1021

Vallomás

„Igen, kérem, mindent bevallok..., hogy miért? Mégiscsak jobb, ha tőlem tudják meg." — Méltán kezdi ezekkel az ígéretes szavakkal Derkovits terembeli kiállításának katalógusát Biai-Föglein István, mert a címben ígért Vallomás valóban „csupa közérdekű" művészi problémát árul el a festőről, aki különben így sorolja fel műveit: „ALAKOK: Kompozíciók Adyval, Munkácsyval. Pesti utcák télen és nyáron. Cirkuszi, színházi és szórakozóhely-jelenetek. Bohócok. Önarcképek. — ÁLLATOK: Házi és idomított cirkuszi állatok" stb., stb.

Ezek után természetes a szerény vallomás, miszerint megkülönböztetett tehetség volt már a főiskolán is, ahol „Csók bácsi" (hiába, ő már csak így szokta nevezni) külön beavatta a „NAGY TITOKBA". S lám, a jó mag szerinte is jó talajra hullott: „Én ezt megfogadtam. Mindig a saját képeimet néztem sokat, és nem a másokét." A továbbiakban megtudjuk, hogy „Jámbor Lajos bácsi" vendégeként került Kisoroszba, ahol azonban ősszel „a Dunaparton hideg szél süvít, korán sötétedik, zuhog az őszi eső, kopárak a fák, mindenütt sár", míg Pesten viszont „megindul a színházi szezon, új műsor van a cirkuszban". Mi sem természetesebb hát, mint hogy: „Téli szállásra mindig ide vonulok vissza." Persze, Párizsban is járt, ha nem is a festészet miatt („Ettől mindig idegenkedtem."): „igyekeztem jól megtanulni franciául", sőt megismerte a „gasztronómiai izlést" is. A Vallomást azonban az alábbi férfiasan tartózkodó mondatok teszik igazán meghatóvá:

„Van még valami, amit nem hallgathatok el. Olyasmi, amitől nem tudok szabadulni, állandóan kísér és csábít. Tulajdonképpen szenvedély. Káros szenvedély. A könyvek, az olvasás. Persze nehéz is volt megállni a lejtőn, hisz idegen nyelveken éppúgy olvasok, mint magyarul..."

Hiába, aki Párizsban tanult franciául és gasztronómul, aki — mint a továbbiakból kiderül — otthonosan eligazodik Ruskin, Herbert Read s több más neves művészettörténész (természetesen idegen nyelvű) munkáiban, az már csak ilyen. Ha szerénysége nem tiltaná, bizonyára sok érdekeset tudna mesélni a felszínes, problémátlan festészetről is. De fegyelmezetten csak ennyit mond: „Mindenkinek joga van úgy festeni és azt szeretni, ami neki tetszik. Csak a játékszabályokat kell betartani."

Így igaz. Például a katalógusírás játékszabályait.

R. Gy.

Furcsa indoklás

Sok és jó búza termett az idén Kocson. Elismerésre méltó tény, hogy a szövetkezet 37 vagonnal túl is teljesítette a kenyérgabona-értékesítési előirányzatát. Meg is teltek a Gabona Tröszt helyi raktárai. Így a vállalat a kocsi tsz-t is arra kérte: szállítson be 50 vagon búzát a 12 km-re levő tatai raktárba. A rendelkezések szerint ilyen esetben a tsz-t az értékesített búza mennyiségétől és a távolságtól függően fuvartérítés illeti meg. Ez a térítés persze különben sem fedezi a tényleges szállítási költségeket.

A szövetkezet annak rendje és módja szerint be is szállította Kocsról Tatára az 50 vagon búzát, de a fuvartérítést csak 26 vagon után kapta meg. A 24 vagon beszállításáért járó mintegy 8000 forintos fuvartérítést ugyanis a Gabona Tröszt megyei vállalata nem hajlandó megfizetni.

Az indoklás ötletes és eredeti: tekintettel arra, hogy a tsz a 24 vagon búzát előzetesen már a Gabona Tröszt tatai telepére szállította bérszárítás céljából, újabb szállításra az átadás előtt nem volt szükség. Így tehát fuvartérítés sem jár. A rendelkezések szerint ugyanis, ha a termelőszövetkezet bérszárítást akar végeztetni a Gabona Tröszt szárítóberendezésén, akkor a szövetkezet köteles — valóban térítés nélkül — a helyszínre szállítani a búzát. A tsz-t tehát ezen vélemény szerint semmiféle sérelem nem érte...

A szövetkezet vezetőit annyira meglepte ez a furcsa indoklás, hogy csak tiltakozni tudtak, bár — az előző okfejtéshez méltó — ugyancsak furcsa megoldást is választhattak volna: dönthettek volna úgy is, hogy visszaszállítják a 24 vagon megszárított búzát Kocsra, és újra beviszik Tatára. Ehhez joguk lett volna, hiszen a bérszárítás befejezése után még az ő tulajdonukban volt a búza. Az is bizonyos, hogy ebben az esetben a Gabona Tröszt megyei vállalata minden akadékoskodás nélkül fillérnyi pontossággal kifizette volna a fuvartérítést.

A tsz vezetői azonban nem a cselezés és az értelmetlenség útját választották. Nem szállították vissza a búzát Kocsra. Biztak és még most is bíznak abban, hogy józan magatartásukkal végül is elérik sérelmük orvoslását.

T. B.

Új ABC Csemegeáruház a fővárosban

MDK

Biai Föglein István festő

Hétfő Reggel, 1939. febr. 27. Ellenzéki lista győzött a Fészekben.

BIAI-FÖGLEIN ISTVÁN festő
Besztercebánya, 1905 – 1974 nov. 15 Bp.
Bp. X. 20

1929-ben fejezte be főiskolai tanulmányait Vaszary János és Csók István növendékeként. 1929-31 között Párizsban dolgozott ösztöndíjasként, majd olaszországi, hollandiai és franciaországi tanulmányutat tett. Legutóbb Ausztriában és Németországban járt. Nyaranta Kisorosziban fest. Csoportos bemutatók mellett gyüjteményes tárlatai voltak az Ernst Muzeumban (1928, 1930, 1931, 1933, 1954), a Tamás Galériában (1937, 1941), a Csók Galériában (1959), a Derkovits Teremben (1965) és a Képcsarnok pécsi bemutatótermében (1973). Szerepelt az 1938-as Velencei Biennálén. - Meghitt, intim hangulatu munkáiban főként környezetének témáit dolgozza fel, de szivesen merit a cirkusz, az állatkert, a kultur- és müvészettörténet világából is. Kolorisztikus adottságai különösen jól érvényesülnek a csendélet és a tájkép müfajában; a Dunakanyar ihletett ábrázolója.

Művész életrajzok 1975

Biai-Fögglein István

festőművész, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának és a Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja 69 éves korában elhunyt.

Magyar Hirlap 1974 32o/8

Biai Föglein István cím festő-

M.D.K.

Nyalka képei Kisoroszi környékéről, dunai tájakról készültek. — „Önarckép" (repro)

"

Földy János: Egy festő arcképe
Művészet, 1964. augusztus - 28 kép.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Biai-Föglein István

festőművész

a Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja,

rövid szenvedés után, életének 69. évében, 1974. november hó 15-én elhunyt.

Hamvasztás előtti búcsúztatását 1974. november hó 22-én, pénteken 13 órakor tartjuk meg a **Farkasréti temető** halottasházában.

Fáradhatatlan művészt, jó kollégát és barátot veszítettünk el, emlékét tisztelettel és kegyelettel megőrizzük.

Magyar Képzőművészek Szövetsége **A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja**

A gyászoló család

fnyv 13

Bidi-Föglein Gstocka festönnüerr

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Biai Föglein István

ESTI HÍRLAP

1962 JUL 10

□ *BIAI FÖGLEIN ISTVÁN festőművésszel beszélgettünk: „Július első felétől Kisoroszi-ban dolgozom — mondja a művész, — ahol az elbűvölő vízparti tájakat, az állandóan változó szépségű Dunát festem és rézkarcolom. Emellett a falusiak életére jellemző témákat is fel akarok dolgozni."*

NEGYEDIK KÉP:

Polionh még fel-

a kőre.

Biai Föglein István

ESTI HIRLAP

1957 FEB 12

610

A művészi szabadság jegyében nyílt meg a természetelvű festők bemutatója

Külföldi művészeseréről és kiállításról tárgyal a művészcsoport

Sok szó esik manapság képzőművészeti életünk *megújulásának szükségességéről*. Az érdekeltek azt kívánják, hogy az elvi és gyakorlati kérdések megvitatása, a művek elbírálása, kiállítások szervezése, kiváló, európai rangú festőink és szobrászaink népszerűsítése *ne legyen a jövőben a képzőművész szövetség monopóliuma*. E hivatás betöltésére művészcsoportok alakulnak. Egy-egy csoportban a szemlélet és gyakorlat kérdéseiben azonos vagy rokonnézeteket valló művészek fognak össze. A különböző művészi irányzatok és stílusiskolák elismerése és működése

a művészi szabadság teljesebb kibontakozását is elősegíti,

s ezért, mint ígéretes jelenséget üdvözöljük. A képzőművészeti élet decentralizálása, a gond és a felelősség megosztása, más művészeti területek számára is példa lehet.

Az első önálló csoport, a „természetelvű festőművészek" közössége már túl van a szavakon, a *tettekig* is eljutott: vasárnap délelőtt bemutatót rendezett. A meghívott közönség ez alkalommal olyan kiváló alkotók műveit ismerhette meg, mint: *Burghardt Rezső, Glatz Oszkár, Biai Föglein István, Benedek Jenő, Györffy István, Kontury Béla, Szemerey Zoltán, Mihalovits Miklós, Bazilides Barna, Miha Nándor, Fáy Győző, Mezei Artúr, Pap Domokos* és még többen mások.

A kiállító művészek közül az elmúlt években

nem egyet ért méltánytalanság, sérelem.

Biai Föglein Istvánt például — akinek *„Ady a Grand Caféban"* című festménye a kiállítás egyik legszebb darabja — 1954-ben elfogadható indok nélkül *kizárták a szövetségből*. Ez az intézkedés nemcsak igazságtalan volt, hanem a szövetség működésének formai elveit is súlyosan megsértette.

Bernáth Aurél,

a szövetség elnöke nem írta alá a „végzést".

Ez azonban nem zavarta a szövetség azóta már leváltott titkárát, *Koczka Lászlót*, hogy *a becsült művészt kirekessze az alkotók közösségéből*. Ugyanígy jártak el *Kontury Béla* „ügyében" is. Vagy mit szóljon a magyar neoklasszicista piktúra olyan képviselője, mint *Szemerey Zoltán*, akinek műveit a kiállításokat előkészítő s gyakran klikkszempontoktól vezetett zsűrik *rendre visszautasították*. Pedig a bemutatón látott képei azt bizonyítják, hogy *Szemerey* nagytudású és elmélyült művész, aki országhatárainkon túl is öregbíteni tudja a magyar képzőművészet jóhírét. *Györffy István* képeinek láttán is az a meggyőződésünk, hogy alkotójuk *mellőzése hiba volt*, amit késedelem nélkül jóvá kell tenni. De így sorolhatnánk mind a kiállító művészeket, akiknek alkotói pályáját az elmúlt években — sajnos nagyon kevés kivétellel —

a meg nem értés és az alkotókedvet béklyózó gáncsoskodás kísérte.

Megbecsülésük természetesen nem jelenthet kritikátlanságot. E művészeti irányzat *alapos megvitatása* nemcsak lehetséges, hanem *szükséges* is.

A *„természetelvű festőművészek"* csoportja nemcsak kiállítások rendezését, de a tagok műveinek hazai és külföldi terjesztését is programjára tűzte. Terveikről és a már eredménnyel biztató eseményekről *Gárday Ernő*, a közösség ügyvezető igazgatója tájékoztat:

— A magyar képzőművész társadalom

elégedetlen a művészi export ügyeit intéző ARTEX tevékenységével.

Köztudomású, hogy ez a vállalat jobbára csak *kommersziális* tömegárut szállít külföldre, s mind ez ideig elmulasztotta, hogy a magyar képzőművészet reprezentálására hivatott művészek legjobb alkotásainak keressen piacot. Mi ezen úgy igyekszünk segíteni, hogy

közvetlen kapcsolatot keresünk a külföld legtekintélyesebb képzőművészeti intézményeivel

— s majd később — a műkereskedőkkel is.

Meghívásunkra ellátogatott ide a bemutatóterembe az angol követség kultúrattaséja is. A kiállított művek annyira megnyerték tetszését, hogy felajánlotta: segít kapcsolatot teremteni a londoni *Royal Academy*-vel esetleges meghívások — művészcsere és kiállítás — tárgyában. Román vendégek is megtekintették a bemutatót, s felkértek: *rendezzünk kiállítást Bukarestben*. Mi ezt örömmel vállaltuk, s most várjuk a hivatalos állami meghívást. Valószínű, hogy a romániai kiállításra még ez év tavaszán vagy nyarán sor kerül.

Dersi Tamás

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KORÚT 9–11.
Telefon: 221-651, 221-253
Szabad Nógrád
Saigótarján

II. évfolyam, 35. szám

Ára 60 fi

Esti H

FÜGGETLEN POL

+ ü

Nem nagy ügy egy ember életében, hogy vesz egy üveg bort, üvegbe zárt dzsemet vagy uborkát, amelynek árához odaírják: plusz ü. (vagyis, hogy pár forint az edény betétje), s azután, amikor kifogy az üveg tartalma, ezt a betétet: a „plusz ü."-t nem kapja vissza. Apró ügy ez, de bosszantó és tudjuk: sok bosszúság sokra megy.

A panaszokra gyors intézkedés történt, ismét kimondták, megerősítették, hogy kölcsönüveg visszajár. Ám akad mégis elég sok üzlet, amely még az újra kimondott hivatalos szónak is fittyet hányva, a „+ ü"-t mégsem téríti meg. Bagatell ügy? Igen is, nem is. Mert mi történt? Azt mondta az állami kereskedelmi intézőség, hogy betétet kér a kölcsön üvegedényért, de bármikor visszaadja a „+ ü" forintokat. Elhisszük ezt a hivatalos ígéretet, természetes bizalommal. Aztán kiderült, hogy az üzletek nem adták vissza a + ü-t; vagyis megtartották pénzünket. Borstörés a közönség orra alá! Ki nem érezte magát becsapva? Az ilyen érzés olyan, mint az egérfog, rágcsál és azzal veszélyeztet, hogy sok mindent megrág. A panaszokat, a jogos panaszokat meghallgatni, kicsiket és nagyokat egyaránt, okaikat tüs-

Rendelet az elhagyott vag
megőrzéséről és kezel

Öt angol kép
a magyarország
a Pravdához é

Moszkva, február 11.

A Pravda vasárnapi számában közölte öt angol képviselőnek a lap szerkesztőségéhez intézett levelét, valamint a szerkesztőség válaszát. Az öt angol munkáspárti képviselő: *Fenner Brockway, Barbara Castle, George Wigg, Richard Crossmann és Anthony Wedgwood.*

A képviselők bevezetőben azt kérik: nyújtsanak számukra lehetőséget, hogy a szovjet olvasókat megismertessék nézeteikkel. Ezután *öt kérdést tesznek fel a Pravda szerkesztőjéhez*, hogy valamilyen nagyhatalom stratégiai, vagy valaminő más megfontolások alapján ráerőszakolja akaratát egy kis országra. Hangsúlyozza a levél, hogy elítéli az angol—francia egyiptomi támadást is.

A *Pravda* szerkesztősége a lap hasábjain válaszolt a munkáspárti képviselők levelére. Bevezetőben hangsúlyozta, hogy *a feltett kérdések többségében, véleménye szerint, nem a Pravda szerkesztőségéhez kellett volna fordulniok, hanem megfelelő magyar szervekhez.* De ha már a *Pravdához* címezték a levelet, a szerkesztőség kifejti álláspontját a feltett kérdésekben.

1. A magyarországi felkelés ellenforradalmi jellegét, még a

— **Biai Föglein István és Vadász Endre kiállítása.** *(Tamás-Galéria.)* Biai Föglein István a könnyed és szellős vizfestmények sorozatát mutatja be. Ez a tehetséges festő komolyabb esetekben is könnyed, azaz hogy könnyelmű szokott lenni, ami képeinek nem mindig válik javára. Az akvarell természetének azonban jól megfelel a könnyedség, amely nem föd be mindent szinnel, bátran előtetszeti a papirosalap fehérségét s ahova szint tesz, ott is halkan, szinte elsuhanó módon helyezi el foltjait. „Fátyolos hölgy" című vizfestménye különösen sikerült, de szép akvarell a „Kancsóárus", a „Hippodromban" és a „Modelek" című is.

Vadász Endre kisméretű temperaképeket állit ki. A kitünő művésznek ilyen természetü munkáit ismerjük régebbi kiállitásokról, de mindig szivesen találkozunk velök. Egy-egy képe nagy igénytelenségében, amelyben azonban rendkivül kifinomult művészi érzék és nem közönséges tudás rejtőzik el, felejthetetlen kis alkotás. Milyen eredeti tájkép a „Hegytetőn" című. A tárgya néhány lombjafosztott korcs fa, amelynek foltja az alig kéklő, fehér égre rajzolódik. Vagy az „Egyedül" című megragadó kép, amely egy kicsinyre összezsugorodott emberi alakot ábrázol a végtelen szürke viz előtt. Vadász Endre kiállitása egy sor rézkarcával egészül ki. Köztük vannak a művész legujabb keletü munkái is, a Budáról és Pestről készitett mulatságos és ötletes karcok.

Gorka Géza egyre mesteribb és finomabb keramikái, továbbá a szőnyegszövésben mindinkább otthonos *Pekáry* István uj szőnyegei képviselik a kiállitáson az iparművészetet. *(e. a.)*

nek, amelynek ügyét örökre szivemen fogon
viselni. Az igazságra való várakozás korszak

MDK

Bisi Föglein István

300 pengős Lord Rothermere-dij.

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-28. 12, 13 l.

Biai Főglein István.

Még Csók István keze alatt volt, mikor már első gyüjteményes kiállitását rendezte. A mesternek csak a szellemét követte: a paraszti ruha tarkaságának könnyed előadásában, általán a szinek lágy és odalehelt kezelésében. De a formák bizarrságának, zamatosságának, valami furcsa groteszkségének megérzésével szeme sajátosságát és látása eredetiségét hozta magával. Amit legerőteljesebben egy nagy önarcképén összegezett. És ez azonnal belekerült a Szépművészeti Muzeumba.

Aztán jött Páris.

Párisban nem vesztette el a fejét. Mig körülötte csak ugy zugott az absztrakt művészet dicséreti, a műkereskedések tele voltak a kubisták, konstruktivisták, egyáltalán a sok *izmusok* próbálkozásaival, s noha azt látta, hogy kor- és kartársai egymás műveit és a folyóiratok illusztrációit bujják, hogy a természetről oly fenhéjázó hangon beszél az a kezdő piktor is, akinek egy szin helyes kikeveréséről sem volt meg a leghalványabb fogalma sem: Biai Főglein István ebben a párisi boszorkánykonyhában is ájtatos szivvel állott a természet elé, csakhogy nem mindenféle természet, hanem a maga meglátta természet elé. Ez a természet ott nyüzsgött körülötte, a bárokban, a kávéházak teraszán, a cirkuszok porondján, egyáltalán ott, ahol a *mozgást* figyelhette meg. Erről aztán százával készültek vizfestményei, a párisi élet mellékutcáját figyelte meg és irta le gyors kézzel, miközben teleszivta magát az élet változatos szin- és formabenyomásaival. Itt, Párisban, igazán nem a kubisták érdekelték! Nem hiszem, hogy folyamatos előadást tudna tartani arról, hogy miért nem (de talán, ha sarokba szoritanák, az is kitelnék tőle, mivel Biai Főglein István azon fiatalok közül való, akik szellemük kipallérozásával is foglalkoznak, amiben segitségére van a szülői házból magával hozott nagy nyelvkészsége!) De őt a festői érzéke vezeti. Még pedig a jó utra. Menten felismerte, hogy ez a sokat emlegetett absztrakció nem az, amit hivei csinálnak belőle, kik azt hiszik, hogy a természet megnyuzott formája adja annak absztrakcióját, ahelyett, hogy a természetnek egyetlen alapformába való sürítésére törekednének, *absztrahálva* a lényegtelen jegyektől, ami a kubizmust és minden más izmust egyszerüen kizárja. Csakhogy ennek a felismerésére és gyakorlására születni kell, nem lehet tömegprodukcióvá, divattá, modernné tenni, — az európai emberek közt ritka jelenség, hogy valaki absztrakt fantáziával szülessék, — Európában a valóság rejtett szépségeinek

Ernst Múzeum kiállításai

CXLIII 143 (1933)

kutatását, felismerését, szimbolikus magaslatokba emelését tüzi ki maga elé a legtöbb igaz művész, s e célt minél több *konkrét* valóságok halmozásával igyekszik elérni.

A konkrét fantáziáju művész a természetből indul ki, s minél originálisabb tehetség, annál mélyebben hatol be a természet titkaiba, s a világot egyre ujabb szemmel interpretálja. Biai Főglein Istvánnak Párisból hazahozott vizfestménysorozata, melyet ujból az Ernst-muzeum állitott ki, a finom megfigyelések gazdag rakományát jelentette. A vizfestéssel pedig kezét a gyors és határozott formavisszaadásra gyakorolta be. Azóta idehaza dolgozik és ahogy ezt egyre világosabban látjuk, határozott célkitüzéssel.

Eleinte nagyformátumu csendéleteket festett. Az anyagéreztetéssel ujabban sokat és keveset foglalkoznak. Sokat, akik az előadás régi eszközeivel élnek, keveset, akik az anyaghoz uj szemmel akarnak közeledni. Mit lehet az uj formafelfogás éreztetéséhez a régi eszközökből felhasználni és mit kell hozzá ujabbakat kitalálni? Ezt kérdezte magától Biai Főglein és csendéleteiben erre a kérdésre igyekezett felelni. Mert a lényeges az uj formafelfogás és annak kiépitésén dolgozik. Elgondolásai — amelyek ilykép mese-képekhez vezették (kerülöm a zsánerkép szót, mint egy más műfaj elnevezésére unosuntig elhasználtat) — az anyagéreztetésnek s az uj formák felépitésének szintéziséből keletkezték. Ez az uj ut és jó ut és Biai Főglein Istvánt egy uj világ megteremtéséhez fogja elvezetni. Látjuk a fiatal művészt, amint nagy gonddal és igaz odaadással készül erre a feladatra. Ezt szolgálják arcképkisérletei is, ahol a kifejezés kihangsulyozását látjuk. Nem törődik sem az absztraktok meztelen formaéreztetésével (mert ilykép kifutna ujjai közül az élet), sem az arcképgyárosok tipizált szépség-sémáival (mert ilykép meghazudtolná a maga látását). Keresi azt, amit a formákból kiolvas. Még akkor is, ha a modellje duzzog (mint e sorok irója, aki sokkal „szebbnek" képzeli magát, mint aminőnek a róla festett kép mutatja). De Biai Főglein a maga elképzeléseihez tartja magát és azt a szellemi képet festi, melyet a természetből elvon, kialakit, megérez. Ez a vizionárius festő igaza. Mindez összegezve, elvezeti őt mese-képei kifejező erejéhez, melyet szin, tónus, anyagéreztetés mind csak segit, támogat, szolgál, hogy kitünő rajztudással felépitett alakitásai minél világosabb formákba önthessék lelke álmait.

Biai Főglein István fiatal művészeink díszes sorában a legelsők közé emelkedett.

Dr. Lázár Béla.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTI MŰSOR

1975 JUN 25

Biai Föglein István

1021 Művész

Biai Főglein István emlékkiállítása

A Magyar Nemzeti Galéria néhány földszinti termébe lépve derüs, barátságos, optimista hangulat fogad. Ezt az érzést egy öregkorára is kiapadhatatlan életkedvű művésznek köszönhetjük.

Biai Főglein István (született 1905. október 20-án, meghalt 1974. november 15-én) figyelő szeme érzékenyen reagált az élet apró szépségeire. Meglátta és megörökítette a forró nyári levegőben vibráló, fák árnyékában megbújni kívánó, kis falusi házakat, a vázába rendezett virágok szivderítő pompáját, a természet mindig más, mindig új, megbékélését és nyugalmat árasztó, szép részleteit.

A két világháború közti művészeti élet népszerű alakja volt Biai Főglein István. A Képzőművészeti Főiskolán Vaszary János és Csók István növendéke. Akkoriban a haladó szellemben dolgozó művészek vendéglőkben, kávéházakban gyűltek össze időnként, hogy megbeszéljék, megvitassák az élet, a mesterség problémáit. Nagyrészt Biai Főglein István és Herman Lipót érdeme, hogy ezeken az összejöveteleken tényleg a művészet ügyével foglalkoztak. Elcsitult a személyeskedés, nem kapott szót a szakmai féltékenységből táplálkozó rosszindulat. Fényes Adolf szombat déli „fogadásain", a Lukács cukrászda előtt, Biai Főglein is mindig megjelent.

A nyomasztó kor sem törte meg derülátását. Hitt az emberben, hitt a szépben és mindig megújuló örömet érzett, valahányszor ecsetet vett kezébe. A mesterség dolgában nem ismert tréfát. Biztos rajztudással vázolta fel képeit, benyomásait tiszta színekkel adta vissza. Az erős kontrasztokat mintha a levegő — szinte érezhető jelenléte — tompítaná.

A Galériában nemrégiben megnyílt emlékkiállítást életművének legreprezentánsabb darabjaiból állították össze, bár túlsúlyban vannak az utolsó évek alkotásai.

Három nagy teremben kaptak helyet olajfestményei, egy-egy kisebb helyiség őrzi akvarelljeit illetve rézkarcait.

Az első terembe lépve fiatalkori önarcképe üdvözöl (1930), a harmadikban öregkori, utolsó portréja (1974) mond búcsút, de személytelenül ott van az áradó Tisza partján, a kis falu néptelen utcáján, a gondosan összeállított csendéletek mellett, ő mozgatja a harsány cirkuszi jeleneteket, ő nevetteti meg a bohócokat, nyugtat meg minket, kelt derűt bennünk.

A. J.

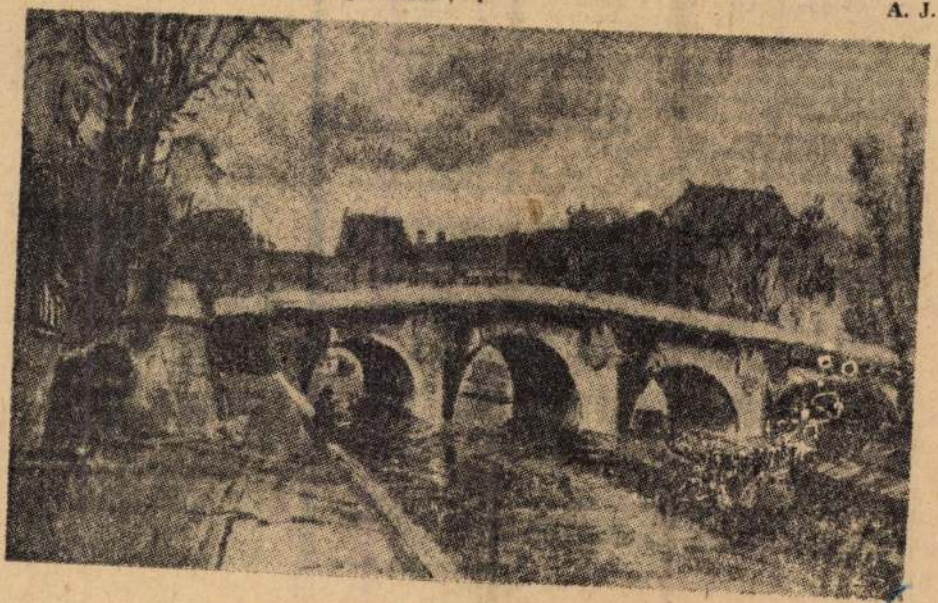

Totóműsor – tipp

25. HÉT — JÚNIUS 22.

Ismét csak hazai mérkőzések! Az 1974—75-ös évad utolsó előtti fordulója. A szelvényen szereplő mérkőzéseken összesen két idegenbeli győzelem született. Most ennél több lesz. (Zárójelben az őszi eredmények.)

1. Ganz-MAVAG—Budafok (0:1). Tavaly döntetlenül játszottak egymással a Kőbányai úton. Talán most is . . . **Tipp: x, 2.**

2. MÁV DAC—Szolnok (0:0). Sokkal jobb a MÁV DAC otthon, mint a Szolnok idegenben. **Tipp: 1.**

3. Eger—Dunaújváros (0:2). A legutóbbi hetekben az egriek sikergörbéje lefelé, a dunaújvárosiaké pedig felfelé haladt. **Tipp: x, 2.**

4. Bp. Spartacus—Oroszlány (1:0). A budapesti együttes visszaesett, s így az őszi győzelmét aligha ismétli meg. **Tipp: x, 2.**

5. KKFSE—Nagykanizsa (1:0). Itt viszont elképzelhető az őszi eredmény megismétlése. **Tipp: 1, x.**

6. FŐSPED—Szeged (1:5). A Szeged számára sorsdöntő a pont, ill. a pontok szerzése. **Tipp: 1, x.**

7. Székesfehérvári MÁV—BVSC (1:1). A budapesti vasutasoknak sokkal fontosabb a győzelem, mint a székesfehérvári vasutasoknak. **Tipp: 2, x.**

8. ÉGSZÖV—Izzó (1:3). Az NB II-be felkerülő Izzónak a döntetlen is elég. **Tipp: x, 2.**

9. Soproni Textiles—KOMÉP (0:3). A KOMÉP-nak győznie kell, a tatabányaiak ugyanis csak így kerülhetnek fel az NB II-be. **Tipp: 2, x.**

10. Alumínium Ajka—Vác (2:2). Egyik sem juthat feljebb, egyik sem eshet ki. Szép mérkőzés . . . **Tipp: 1, x.**

11. Pét—Körmend (0:1). Nagyon fontos a pétieknek a két pont. **Tipp: 1.**

12. MOTIM—Savaria (1:2). A szombathelyi és a mosonmagyaróvári együttes találkozójának egy kis rangadó íze van. **Tipp: x, 1.**

13. Záhony—Kazincbarcika (0:3). Mindkettő csak a jobb helyezésért küzd. **Tipp: 1.**

Pótmérkőzések: 14. Hajdú Vasas—Lehel (0:5). „Porszívó kontra hűtőgép". **Tipp: 1, x, 2. — 15. Sátoraljaújhely—Rudabánya (0:5). Tipp: x, 1. — 16. Gyöngyös—Leninváros (1:1). Tipp: 1.**

Mattanovich Béla

dal. Helye: Népstadion. Ideje: 17 óra.

BIRKÓZÁS

Június 21—22-én (szombaton és vasárnap)

Országos bajnokság, kötöttfogású. Helye: Sportcsarnok. Ideje: szombaton 16 óra, vasárnap 10 óra.

CSELGÁNCS

Június 21—22-én (szombaton és vasárnap)

I. osztályú csapatbajnokság körmérkőzései. Helye: Játékcsarnok. Ideje: szombaton 15 óra, vasárnap 9 óra.

EVEZÉS

Június 20—22-ig (péntektől vasárnapig)

Budapest bajnokság. Helye: Csepel, Gubacsi hídfő. Ideje: pénteken és szombaton 14 óra, vasárnap 8 óra.

KAJAK—KENU

Június 21—22-én (szombaton és vasárnap)

„A" típusú válogatóverseny. Helye: Ujpesti öböl. Ideje: szombaton 14 óra, vasárnap 8.30 óra.

KERÉKPÁR

Június 20-án (pénteken)

Millenáris Kupa, pályaverseny. Helye: Millenáris pálya. Ideje: 17 óra.

LABDARÚGÁS

Június 22-én (vasárnap)

NB II-es mérkőzések: Ganz-MÁVAG—Budafok. Helye: Kőbányai út. Ideje: 17 óra. Volán—Szekszárd. Helye: Rákoscsaba. Ideje: 17 óra. Bp. Spartacus—Oroszlány. Helye: kőér u. Ideje: 17 óra. FŐSPED—SZEOL. Helye: Czabán S. tér. Ideje: 17 óra. NB III-as mérkőzések: Auras—Soproni VSE. Helye: Cinkota. Ideje: 17 óra. BKV Előre—Sashalom. Helye: Knopp Imre u. Ideje: 17 óra. Erdért—Kaposvári Vasas.

CSEREMŰVÉSZ VAGYOK HOLLANDIÁBAN

Irta és ajzolta:
Biai Föglein István

Rotterdam, július.

Kezdetben volt a *csere-bogár.*

Ez az első szó, amely a »csere« fogalmával kapcsolatos. Később hallottunk *cserepár* katonákról, majd amikor az alföldi kismagyarokat a Szepességbe vitték német szóra és onnan cipszer-gyerekek jöttek az Alföldre, megszületett a *cseregyerek* fogalma.

A *csereművész* merőben új dolog. Nem is egyéves.

A dolog a Fészek februári jelmezbáljával kezdődött. Ezen még mitsem sejtve szorgalmasan dekoráltam. Azután egyszerre csak azon vettem észre magamat, hogy kigördül velem a közvetlen kocsi a keleti pályaudvarról Hollandia felé; zsebemben meghívás, némi — nagyon némi — holland forint és rengeteg poggyász: vászon, festék, állvány, tábori szék — mert nem okultam a multon és feltett szándékom volt, hogy mégis festeni fogok odakint. Mint csereművész.

Nem is annyi idő alatt, ameddig a szokott útiélményeket és útipanaszokat elmondanám, már meg is érkeztem Hollandiába.

Első pillanatban *mintha gyerekkori »Staedtebaukasten« nevű játékomból csinálták volna az egészet...* Micsoda ötlet: fekete-fehér tupfolt teheneket iderakni! Különben egészen jól beleillik a tájba. De hová tették innen a szélmalmokat és a facipőket? Azt sehol sem látok.

Rotterdam. Kiszállni — hol a festékkazettám? — siessünk. Furcsa: még egész világos van, pedig az órám

Fiatal hollandi házaspár

már féltizet mutat. Túl a megérkezés izgalmain, szállodán és borotválkozáson, Rotterdam uccáin sétálok.

Rengeteg a biciklista. Kutyáknak elől, gyerekeknek hátul pótüléssel. Házaspárok karonfogva bicikliznek, szerelmespárok összedülve. Komisz kamaszok koptatják a pneumatikot. *»Nem értem ezt a kölyköt, egy hónapja, hogy új pneumatikot kapott és máris kilyukasztotta«* — mondja a holland mama. Cipőtalpkopás helyett pneumatik-kopás.

Rotterdam Európa második tengeri kikötője. Mi ez itt a parton, ez a csődület? A teherhajókról *éretlen banánokat dobálnak a vízbe,* ezeket a parton lődörgő kikötői lógósok *kihalásszák.* Drótkarikára feszített hálót hosszú zsinórra kötnek és úgy dobják az úszó gyümölcs mögé, hogy az beleakadjon. Súly van a háló fenekén, harminc méterre is ki lehet dobni. Ügyes halász minden 25—30 dobás után kifog egy éretlen banánt.

Nyolc kutya és öt gyerek csatlakozott eddig hozzám.

Kikötői »lógós« szivarral

(Észrevették, hogy külföld vagyok!) Állandóan beszélnek, csak nem értem mit. Az egyik gyerek kinyitja a kezében lévő szivarosdobozt és az orrom alá dugja. *Vagy egy tucat gyufaskatulya van benne:* tengerentúliak. Japánból, Amerikából és mindenféle egzotikus tájakról. Nem tudom, mit akar, mindenesetre adok neki egy doboz piros-fehér-zöld szikragyujtót. A gyerek diadalüvöltésben tör ki és vad csendzselésbe kezd társaival. Engem mindenesetre nyugodtan utamra engednek.

A kikötőben a mulatságos figurákon kívül nagyszerű szórakozás a *kirakatnézés.* Minden kapható itt, ami egy tengerész álma. Vízhatlan ruha, gumicsizma, rágódohány és pikáns levelezőlap. A környéken matrózkocsma. Minden nemzetiségű matróz megtalálja a hazai elnevezésű lokált. Az ajtóban hölgyek állnak, többnyire mázsán felüli súllyal és az orrukon szemüveg. Munka-

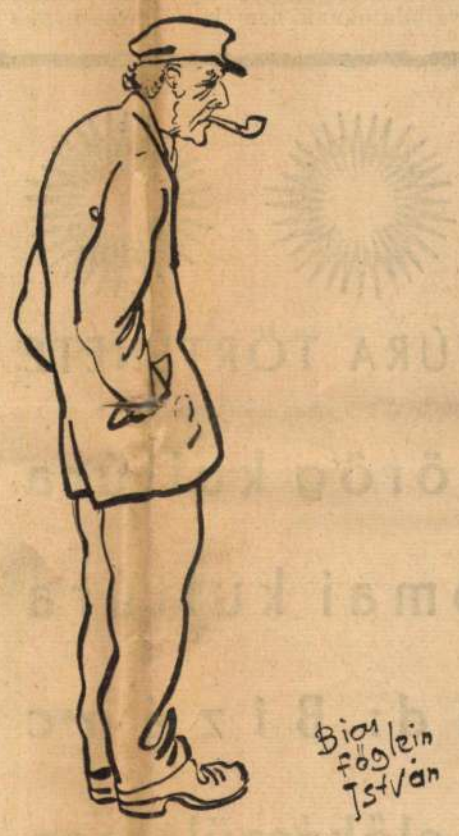

Öreg tengeri medve

helyükre biciklin érkeznek éppen úgy, mint a belvárosi trafikok kiszolgálókisasszonyai.

Apropos, trafik. A legnagyobb szenzáció itt a *dohányüzletek kirakata.* Minden kis uccában három-négy bolt, teletömve a leggyönyörűbb szívnivalókkal. Csodálatos gyűrűs szivarok, szőkék, illatosak, fillérekért amerikai cigaretták„ pipadohány praktikus plé-

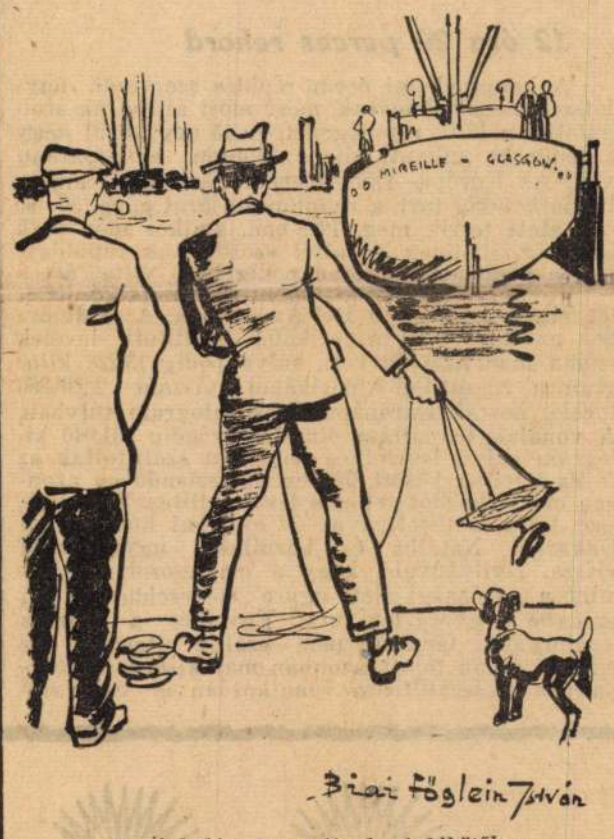

Banánhalászat a rotterdami kikötőben

dobozban, a dobozon híres festmények reprodukcióival. (Nagyszerű csendélettéma, érdemes is lenne megfesteni, a modell használat után elszívható.) A kikötőben a legtoprongyosabb rakodómunkás is arasznyi szivart tart agyaraiban, remek piros-aranynyomású gyűrűvel, amit itt rajtahagynak a szivaron és a remek dohányt a gyűrűn túl már el sem szívják. A trafikok hétkor zárnak. Zárás után a bejárat előtt automatákat állítanak fel, itt a kifogyott készlet bármikor, éjszaka is kiegészíthető.

Igaz, igaz... majdnem elfelejtettem. Hollandiában csodás múzeumok is vannak. Hágában a Mauritshausban elbűvölő *Vermeer van Delftekkel* ismerkedtem meg. *Rembrandt* »Dávid király«-képe nagy élmény. Hogy *Hals* Ferenc, *Fabritius* Károly és többi szaktárs-uraimról ne is beszéljek. És Amszterdamban a Rijksmuzeum! És Haarlem és a többi város múzeumai! Ragyogó dokumentumok ezek annak a néhány emberöltőnek, amikor egyedül Németalföldön tudtak általánosan jól festeni. Az olajfestékkel való festés legnemesebb hagyományai vannak itt, egy olyan friss, egészséges szellem szülöttei, amelyek aktualitásukat, modernségüket minden időkben meg fogják tartani.

Vigyázzatok!

Irta: Telekes Béla

Van-e sír oly óriási,
Melyben nemzet elsüllyedhet?
Mily óriás bír megrázni
Oly rendítőn poklot, mennyet?

Óh, nekünk más halált szántak:
Megjelöltek bélpoklosnak
S loppal körénk sírfalának
Egy világot torlasztottak.

Mégsem bírt le senki, semmi!
Élünk mélyén is e sírnak:
Élő népet eltemetni,
Megölni még így sem bírtak.

Most — világuk rengni kezd már...
Sirnyitónk lesz? Vagy csak dúlhat?
Egyet higyjünk: nagy élet vár,
Ha nem dúljuk mi magunkat!

Most hadd legyünk minden népnek
Emberségben példaképe
S megbékülnek ellenségek
S őrültjük is tér majd észre.

Most éledhet legdicsőbbé
Bölcsen, békén ez a nemzet
S nincs oly gazság, mely legyőzné,
Soha sírba nem süllyedhet!

Vigyázói, vigyázzatok!
Maga magát meg ne ölje...
Vigyázzatok kicsik, nagyok!
Sorsunk most dől el örökre.

MOST JELENT MEG
AZ AUTOMOBIL
teljes vizsgaanyaga, karbantartása, hibák javítása. Dieselmotoros gépjárművek
Irta: KERBER ÁRON. — Ez a könyv nemcsak a vizsgaanyagot tartalmazza, hanem az autónak minden részét is. Többszáz ábrával. Ára kötve 8.50

A motorkerékpár szerkezete és vezetése
Irta KERBER ÁRON. — A szerző ezen könyvét teljesen kezdők számára írta, különösen azoknak, akik a vezetést iskola látogatása nélkül kívánják elsajátítani és kisebb hibáknak kijavítását házilag is meg tudják javítani..... Ára 6.—
Kapnatók Az Est könyvkereskedésében, VII., Erzsébet körút 18—20

LÁSZLÓ hölgyfodrász szalónja
most IV., Bécsi ucca 5. féle.nelet alatt van.
Telefón 822—11 A Hölgyközönség szíves pártfogását kéri. Olcsó árak. — Higiénikus kiszolgálás.

Világgazdasági Napló

Háromszázszor az Óceán felett

Mialatt a világ lelkesen ünnepli a levegő hőseit: a föld körül utazó *Hughest* és a tengert »véletlenül« átrepült ír fiatalembert, kevés figyelmet szentel egy egyszerű és szürke jubileumnak: az Atlanti óceán háromszázadik átrepülésének. Pár nappal ezelőtt minden különösebb ünnepélyesség nélkül szállt a magasba az afrikai Dakarban az Air France repülőtársaság menetrendszerű gépe, hogy pár óra mulva ugyancsak minden különösebb formaság nélkül leszálljon a délamerikai *Natalban*. Mint eddig kétszázkilencvenkilenceszer a levelek és postacsomagok, most háromszázadszor is sértetlenül hajóztak át a két világrész között a levegőben. Nyolc évvel ezelőtt, 1930 május 12-én indult az első menetrendszerű postarepülőgép Dakarból Natalba és azóta szabályszerűen viszi Európa sürgős postáját Párizsból Dél-Amerika nyugati partjáig *Santiago del Chileig*. A háromszázadik jubileum alkalmából — ha színes riportot írnánk — behatóan méltathatnánk a szervezés munkájának ezernyi akadályát, amelyeket mind le kellett győzni ahhoz, hogy a hatalmas repülőgépek oly biztosan közlekedhessenek a világrészek között. Miután azonban gazdasági beszámolót tartunk, a négyszázas sorozatba való átlépés alkalmából csak a járatnak érdekesebb, gazdasági vonatkozású adatait közöljük.

12 óra 20 perces rekord

A kereskedelmi óceán-repülés szervezői, úgylátszik, nem babonásak, mert most állították szolgálatba a 13-ik repülőgépet. A 13 gép közül négy a tengerbe zuhant, kilenc állandó szolgálatban van. Az Európa—Dél-Amerika közti utat, amely hajón hetekig tart, a repülőpostajárat gépei 50—60 óra alatt teszik meg. 1928-ban, amikor még csak Dakarig, illetőleg Nataltól szállították repülőgépen a postát, a tengeren pedig hajó vitte át a szállítmányt, mindössze 310 kilogram súlyú levelet vittek Európából Dél-Amerikába. A mult évben az Európából Amerikába szállított levelek száma már 2,258.960 volt, súlya pedig 13.228 kilogramra rúgott. Dél-Amerikából viszont 2,296.360 levelet hoztak Európába 13.508 kilogram súlyban. A vonalak fennállása óta, 1938 végéig 131.040 kilogram súlyú levelet és csomagot szállítottak az Ó- és Ujvilág között. Ebben az esztendőben azonban már rekordot ért el a levélszállítás. Tizenhatezer kilót szállítottak az év első hat hónapjában Dakarból Natalba és körülbelül ugyanennyit vissza. Nyilvánvaló, hogy a magánosok éppúgy mint a gazdasági élet egyre szívesebben veszi igénybe a gyors légi utat. Egyelőre a francia légiforgalmi társaság nem szállít utasokat az Atlanti óceán fölött, azonban már kísérletek folynak az utasszállításra vonatkozóan is és valószínű, hogy 1939-ben már szabályszerűen, menetrendszerint közlekedő személyszállító repülőgépek szálldosnak majd a két földrész között.

Anglia is fejleszti kereskedelmi repülését

Az elmult hónapok folyamán különben egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a nagyhatalmak komoly versenybe kezdtek a nemzetközi légivonalak szervezése körül. Ahogy a tengerhajózási társaságok versengnek egymással az utas- és teherforgalom hegemóniájának megszerzéséért, úgy a légiforgalmi vállalatok is újabb, gyorsabb és modernebb gépek beiktatásával, új vonalak szervezésével igyekeznek nemcsak egymással, hanem a vasút- és hajóstársaságokkal is versenyezni. Az amerikai légiforgalmi társaságok szövetségének egyik legutóbi ülésén a szövetség elnöke kifejtette, hogy a légi úton való szállítás ugyan még meglehetősen drága, azonban egy évtizeden belül nagyobb távolságok közötti a személyforgalom 90 százalékát már a levegőben bonyolítják majd le.

Érdekes oka van annak, hogy miért éppen a közelmultban indult meg a légiforgalmi társaságok nagy versenye. Az elmult évek tapasztalataiból ugyanis kiderült, hogy a ráfizetéssel dolgozó vonalak pár éven belül jövedelmezőkké válnak és 4—8 év alatt a legreménytelenebb légijáratból is üzlet lesz. Anglia, amely egészen a mult évig meglehetős mostohán bánt légiforgalmi vállalataival, — talán nem utolsósorban e tapasztalatok alapján — ezévi költségvetésébe már tekintélyes összeget vett fel a magántársaságok támogatására. Mint Sir *Kingsley Wood* angol légügyi miniszter néhány nappal ezdőtt kijelentette, a kormány mindent elkövet azért, hogy a magánrepülést — katonai és kereskedelmi okokból — az eddiginél sokkal erőteljesebben támogassa. »Angliának — mondotta a miniszter — nem szabad elmaradni a nemzetek nagy versenyében. Nemcsak époly gyors és époly megbízható kereskedelmi légiflottát kell szervezni, mint a többieknek, hanem, régi tradícióihoz híven, első kell hogy legyen Európában.«

A repülés és a City

Az európai gazdasági körökben ugyan azt beszélik, hogy az angol kormány új nagyszabású »repülőakciójának« és a százszámra létesülő repülőklubok támogatásának nem annyira kereskedelmi, mint inkább katonai okai vannak, azonban kétségtelen, az angol kereskedelmi repülés is óriási hasznát látja majd a repülőegyesületeknek. A londoni *City* máris leszámította a repülőgépgyárak várható nagy konjunktúráját és különösen azoknak a vállalatoknak részvényeit értékelte sokra, amelyek könnyű és viszonylag olcsó kereskedelmi repülőgépeket gyártanak. A katonai repülőgépgyárak annyira túl vannak terhelve megrendelésekkel, hogy magánosoknak és vállalatoknak nem is szállíthatnának gépeket. A meglévő, könnyű gépeket gyártó vállalatok előreláthatólag szintén nem tudják majd kellőképpen fedezni a nagy keresletet és ezért, mint *Sir Kingsley Wood* mondotta: »Remélhetőleg egy új iparág, a könnyű motorok és repülőgépek iparága létesül majd nálunk. Ezeket a gépeket és motorokat mi eddig külföldről hoztuk be. Ezután majd itthon gyártjuk!« Tudni kell, hogy Nagy-Britannia könnyű repülőgépmotorokat és gépeket eddig legnagyobb részt az Egyesült Államokból és Németországból importált. Miután az USA-val a közelmultban Anglia szerződést kötött repülőgépek szállítására, fel kell tételezni, hogy Sir *Kingsley Wood* a német konkurrencia kiküszöbölésére gondolt.

Az új Anglia—Ausztrália vonal

Az angol kormánynak a kereskedelmi repülés fejlesztésére vonatkozó tervei közül elsősorban az Anglia—Ausztrália-vonalat valósítják meg. Három nagy kereskedelmi repülővállalat megbizottai ültek össze az elmult napokban Londonban, hogy megbeszéljék a világ egyik legnagyobb és legjelentősebb légivonalának megszervezését. A három vállalat az *Imperial Airways*, a *Quantas Airways* és az *Union Airways of New Zealand* egymillió font, tehát mintegy huszonhatmillió pengő támogatást kapnak az új légijárat berendezésére.

Singaporeig az *Imperial Airways* gépei viszik majd az utasokat, a leveleket és csomagokat. Singapore és Sidney között a *Quantas Airways* veszi át a forgalom irányítását. Sidney és Uj-Zéland között pedig a *Union Airways of New-Zealand* gépei végzik a szállítást. Csütörtökön indult útnak Southamptonból az első repülőgép, amelynek közvetlen csatlakozásai lesznek Aucklandig, Uj-Zéland fővárosáig. Egyelőre még részletek nem érkeztek a 13.000 mérföld hosszú légivonal első járatának sorsáról, azonban az előkészületek oly gondosak és minden részletre kiterjedők voltak, hogy a gép szerencsés megérkezése aligha lehet kétséges.

Megegyezés Ausztrália és Anglia között

Mint annakidején beszámoltunk, Anglia és Ausztrália között az Ottawa-szerződés revíziójára vonatkozóan tárgyalások indultak. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményes befejezése különösen időszerűvé tette az Empire két távoli sarka között a gyors összeköttetés létesítését. Érdekes a megegyezés tartalma. Elismeri, hogy bár Angliának érdekében áll saját mezőgazdaságának fejlesztése, a lehetőséghez képest mégis támogatni fogja az ausztráliai mezőgazdaságot és állattenyésztést. Az ausztráliai kormány elismerte, hogy az egész Brit-birodalom érdekében áll Anglia kereskedelmi és gazdasági pozíciójának megszilárdítása és további kiépítése. Az angol kormány kötelezte magát arra, hogy »a lehetőség legszélső határáig az ottawai elvnek megfelelően egyensúlyban igyekszik tartani Anglia és Ausztrália külkereskedelmi mérlegét«. Az ausztráliai és az angol kormánynak jogában áll időről időre átvizsgálni a vámtarifákat, kikötődíjakat és egyéb, a behozatalt és kivitelt korlátozó vagy megnehezítő terheket és jogukban áll a másik féltől szükség esetén orvoslást kérni.

Kevés az ember Ausztráliában

De a legérdekesebb a szerződésnek az a része, amelyben Ausztrália fejlődésének legnagyobb akadályáról, az emberhiányról van szó. A hivatalos kommüniké szerint »az egyesült királyság miniszterei elismerték, hogy mindkét ország és a Birodalom érdekében kívánatos Ausztrália népességének minél gyorsabb szaporítása.« A népesség hiánya okozza ugyanis a belső fogyasztásnak viszonylag nagy, de abszolút mennyiségekben kicsiny értékeit. Ugyancsak ez az oka annak, hogy még a mezőgazdasági iparok sem fejlődhetnek megfelelően, pedig ezeknek fejlesztése a Brit Birodalom szempontjából is nagyon kívánatos volna. Végeredményben a megegyezés megállapítja, hogy Ausztráliának és Angliának a következő célok eléréséért kell vállvetve dolgozni: 1. Ausztrália népességének megnöveléséért, 2. az őstermelés és a természeti kincsek kiaknázásának fejlesztéséért, 3. az ausztráliai viszonyoknak megfelelő gyáripar létesítéséért, 4. a Birodalom és Ausztrália védelme szempontjából rendkívül fontos katonai program megvalósításáért, 5. a két ország közti kereskedelemnek kölcsönös kedvezmények biztosítása révén való fejlesztéséért, 6. az ausztráliai termékek és termények elhelyezése céljából új piacok felkutatásáért és létesítéséért.

A megegyezésből ebben a pillanatban kétségtelenül az emberszükséglet nyomatékos hangsúlyozása a legérdekesebb. Nyilvánvaló, hogy sürgősen Ausztrália népességét csak bevándorlás útján lehet növelni. Szükségtelen talán külön kiemelni, hogy a kivándorolni hajlandó embertömegekben ma nincs hiány Európában. Azonban kérdéses, hogy Ausztrália milyen feltételek mellett kívánja ezt a népszaporítást végrehajtani. Megfelelő módon bizonyára igen értékes emberanyagot lehetne Ausztráliában letelepíteni. És ha ez sikerülne, úgy nemcsak az ötödik világrész és a brit birodalom járna jól, hanem egész Európa, amely a repülőgépek jóvoltából ugyan zsúfolt, szük és könnyen bejárható területté változott, amelynek polgárai azonban gondoskodnak arról, hogy alaposan elidegenkedjenek és eltávolodjanak egymástól.

Dr. Barcs Imre

AZ EURÓPAI KULTÚRA TÖRTÉNETE

M. Croiset: A görög kultúra

L. Homo: A római kultúra

Sir Galahad: Bizánc

További kötetek előkészületben
Egy-egy kötet ára számos műmelléklettel 6 pengő
Az Athenaeum kiadása

1021

Bihari - Föglein István emlék-kiállítása

1975. május 29. Kossuth 19,00 /11/ KGyné

Esti krónika I.

- Szathmári Ilona rövid tudósitása egy budapesti uj kiállitásról.

- A Nemzeti Galériában a tavaly elhunyt neves festőművész, ~~Bihari~~ Riai ~~/fon/~~ Föglein István emlék-kiállitását nyitotta meg délután Pogányi Gábor főigazgató. A mester Vaszary János, majd Csók István tanitványa volt, a Képzőművészeti Főiskolán. Már a 20-as évek közepén és végén nagy sikert arattak kiállitott képei. Párizsban, Bécsben, majd később Hollandiában járt tanulmányutakon. Festményeivel a többi között szerepelt az 1938-as Veleceni Biennálén. A halála előtti utolsó 3 esztendőben pedig Japánban mutatták be alkotásait.

A hires Gárdonyi regény, az Egri csillagok 1954-es közös magyar-szovjet kiadását is Bihari F. István illusztrálta.

A mindig derüs, jókedvü, szellemes tollu festőművész - hiszen sok cikke is megjelent - félévszázadon át népszerü alakja volt a pesti művészvilágnak. Ez a derü mesteri rajztudással, nemes szintechnikával párosulva jellemezte festőművészetét, Csendéleteit, tájképeit és portréit is. Jól eső élvezettel tudott elidőzni szikrázó tavaszok, pompázó virágcsokrok, harsány cirkuszi jelenetek emlékein mámoritó álmodozva.

A Nemzeti Galériában megrendezett emlék-kiállitásán 50 szép festménye, 30 rézkarca és 25 akvarellje reprezentálja ~~Bihari F.~~ Riai Föglein István művészetét.

1975. május 29. Kossuth 13,00 /II/ Kónyi

Beti krónika I.

- Szathmári Ilona Tóvid tudósítása egy budapesti új kiállításról.

- A Nemzeti Galériában a tavaly alkunyt neves festőművész, Miháltz Pál (Géza) Pógián István emlék-kiállítását nyitották meg délután Pogányi Gábor főigazgató. A mester Vasary János, majd Csók István tanítványa volt, a Képzőművészeti Főiskolán. Már a 20-as évek közepén és végén nagy sikert arattak kiállításai képei. Párizsban, Bécsben, majd később Hollandiában járt tanulmányutakon. Festményeivel a többi között szerepelt az 1938-as Velencei Biennálén. A halála előtti utolsó 3 esztendőben pedig lapunkat illusztrációk is díszítették.

A hitves Gárdonyi regény, az Egri csillagok 1954-es közös magyar-szovjet kiadását is Miháltz P. István illusztrálta.

A mindig derűs, példaadó, szeretetes tollú festőművésznek - hiszen mások iránt megértést - tévévendégünk át képzeletbeli díszpolgári oklevelét nyújtotta át. Ha a derű mestert valóban, nemes szintesítőképességét, személyiségét, tárlatvezetői, pedagógusi tevékenységét, összefoglalni, ezt képzeljük el portréját is. Így ezt élvezettel tudott előadni emlékező tanárnőnk, pompás vitaképességgel, humorral átszőtt jelenetek emlékeim élmodozva.

A Nemzeti Galériában megrendezett emlék-kiállításán 30 nagy festménye, 30 rézkarca és 25 akvarellje reprezentálja Miháltz P. István művészetét.

mak.

Bíró Főglain István

rajza: Szántó Kovács Jánosról

Kép a 19. l-on

Kiss Jenő: Agrárszocialista olvasókörök a múlt század végén

Népművelés, 1958. 9. sz. 19. l.

Ambrosi Gustinus kiállit

Az Ernst Muzeum a

kintettel Ambrosi Gustinus

va tartja. Nemes Marcell fe

Biai Főglein gyüjteményes k

nyilik meg.

MDK

Biai-Föglein István, festö

Ruzsozó nö, Olajf.

Az Alkotás Müvészház XXXII. kiállításának katalogusa
"A Müvész Két Arca" 194?.III.9-25.

MDK

BIAI FÖGLEIN ISTVAN

kitüntető elism.

17.Tav.Szal. dijnyert. névsora. N.Szal. 1942. jun.

MDK

Biai Főglein István

kitüntető elismerés

N.Szal. Tav.Szal.Kiáll. 1934.

MOK

Biai Föglein Istvánt, festő

(nem sokat lendített Párizs, friss művészétt
konény és merev formáivaltoltár fel, holott
jól indult). Tehetségében mégis bízunk.

Művé. - Nemz. képzőművt. kiáll. - Magy. Szemle, 1933.
XVIII. 2. - 165. l. Gerevich.

Br. Vöglein István

kezével a szolnoki művésztelep

műteremkiállítását

Est. Kurir, 1937 VII. 11.

Biai Főglein

ásának meghosszabbitása.

nagy érdeklődésre való te-

kiállitását továbbra is nyit-

stményei helyett bemutatja

iállitását,amely vasárnap

P.H.933.X.31.

Pesti Hirlap 1933 X.31.

Biai Föglein István

"Kálmán király megtiltja a beszerkányégetést" ,
"Zsinat" , Beckói Biró Henrikről és dr. Lázár
Béláról készült portréi, a "Fátyolos nő" ,
az "Épitész barátom arcképe" c. művei az
Ernst-muzeum kiállitásán.

P.H.933.XI.5.

Biai Föglein István

A "Fürdő nő" , "Fekvő akt" , "Balettpatkány és habitüé" , "Deligance" , "Barbár Venus" és "Dunai táj" c. vizfestményei az Ernst-muzeum kiállitásán.

P.H.933.XI.5.

Biai Föglein István

"Önarckép tükörben" és "Önarckép reggeli pengyelában" c. művei. "Hangszercsendélet" , "Vegcsendélet" , "Játékok parasztszéken" , "Esik az eső Baranyában" és "Kilátás pécsi kertünkből" c. művei az Ernst-muzeum kiállitásán.

P.H.933.XI.5.

M.D.K.

Biai Föglein István

Festményének repr.-ját bemutatja a lap a Tamás Galéria kiállitásáról.

Tarka Barka c. rovat
Film Szinház Irodalom, Bp. 1941 nov. 21-27.
IV. évf. 47. sz.

Biai Föglein István

Művével szerepel az Ernst-Múzeumban rendezett Szinyei Társaság Kiállításán.

Kiemelik - gyümölcsvivő 4 c. mázat

P. H. 934. v. 13; N. Ú. 934. V. 13.
m. 934. v. 13; B. H. 934. V. 13.

MDK.

Biai Föglein István

Hir műtárgyvásárlásról

Zalai Hirlap 1967 febr.8.

Br. Forgách István

koroped és művészek tár-
sasága.

Esti Kurir 1930 II. 9

Bíró Fogler Istvánt

A Munkácsy Céh jegyzőjével
vállalt tótnák

Magyarság 1937 IV. 3

Biai-Föglein István

Munkácsy-cék II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

BH. 929. X. 20.

Biai Föglein István

MDK.

Cirkusz, olf.

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Biai Föglein István

kiállitott festménye:

Cirkusz, olaj, 50x60 cm.

Tavaszi tárlat. A Mücsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

S.l.

Brai-Föglein István

-gaspár-: Négysenkört a művészettel... (Brai-Föglein Istvánról) - Pest Megyei Hírlap, 1966. jan. 16.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

256. l.

Biai Föglein István

Cirkusz, olaj, 50×60 cm

Budapest Műcsarnok Kiállítás 1957.
Kat. nr. 7. Kísérőjegy Kiss Éva

Bjai Föglein István

Bjemutatott müve:

143. sz. „Rózsák", olaj.

Bjalogh J.: A „Magyar Képzőművészet I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

121

Biai Föglein István

Goda Gábor: "Cirkusz" c. irását illusztrálta a müvész egy cirkuszi mutatványt ábrázoló rajzzal.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. aug. 2.
II. évf. 16. sz. 7. lap.

Biai Föglein István

Keszi Imre: "Tüzkeresztség" c. elbeszélést illusztrálta két rajzzal.
Repr.-ók.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. ~~nov.-22.~~ dec. 6.
II. évf. 25. sz. cimlap.

Biai Föglein István

Ilja Ehrenburg: "A kilencedik hullám" c.
elbeszélését illusztrálta.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. május 8.
III. évf. lo. sz. 6. lap.

Biai Föglein István

Illyés Gyula: "Ozorai példa" c. drámájáról ir Boldizsár Iván, s ennek illusztrációjaként a müvész rajzát,-a darab egyik jelenetéről- bemutatja a lap.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. juni. 5.
III. évf. 12. sz. ≠ 3. lap.

Biai Föglein István

"Latabár Kálmán, "Az állami áruház" egyik jelenetében" c. rajzát bemutatja a lap. Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. juli. 3.
III. évf. 14. sz. 4. lap.

Biai Föglein István

Benjámin László: „Bajnokok dicsősége" c. versének illusztrálására, a sportbajnokról készitett rajzát hozza a lap. Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. aug. 14. III. évf. 17. sz. cimlap.

Biai Föglein István

„Eger ostroma" c. művével készül a III. Képzőművészeti Kiállitásra,-közli a lap.

Irodalmi Ujság. Bp. 1952. nov. 26.
III. évf. 24. sz. 10. lap.

Biai Föglein István

Szabolcsi Miklós: "Mákvirágok" c. kritikájának illüsztrációjaként készitett rajzot Papp Teri szinmüvészről.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. juni. 26.
V. évf. 15. sz. 7. lap.

Biai Föglein István

Lovak - rézkarc Bp.1961
195x240 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

227.1.

Biai Föglein István

Virág - rézkarc Bp.1962.
280x195mm. 80.- Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

230.1.

Bíró-Föglein István

a Balassagyarmaton rendezett illetékes-
ügyekkiállításra illetékes-illusztrációt
készített
bemutattak.

Nógrád, 1942. jan. 15.

Biai Föglein István

Dunapart - Bp. 1962.
195-243 mm. 87.-Ft.

Dunaparti ut - rézkarc Bp.1962.
295x250 mm. 80.-Ft.

Falusi köz. - rézkarc 1962.Bp.
195x285 mm. 80.-Ft.

Az 1961 és 62.évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai 1965.Bp. 248.-l.

Biai Föglein István

Jégtánc - rézkarc Bp.1961.
195x290 mm. 100.- Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 214.1.
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.

Biai Föglein István

"Nyulgátépités Albertfalván" c. képével illusztrálja: Varga Domokos: "Árvizi napló" c. beszámolóját.
Repr.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. juli. 24.
V. évf. 19. sz. cimlap.

Biai Föglein István

Hajóállomás - rézkarc Bp. 1962.
293x383 mm. 80.-Ft.

Pincesor - rézkarc Bp. 1961.
145x194.mm. 70.-Ft.

Az 1961 és 62.évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai 1965.Bp. 249.l.

MDK

Biai Föglein István

Gesztí László irása

Müvészet 1968 okt .p.32.

Biai Föglein István

festő

MDK.

"Ide ne pillants!" illusztráció

(repró)

Gesti László: Biai Föglein István illusztrációi,
Művészet, 1968. október 32 lap.

Bicai Foglein István

festő

M.D.K.

A 62-éves művésznek a legjelentősebb tárlatokon eddig is részt vett. Hét-nyolc éve volt egyéni kiállítása.

Gerstl Károly: Bicai Foglein István illusztrációi. Művészet, 1968. október - 32 lap.

Biai Foglein Istvánné
festő

M.D.K.

Három önálló kiállítására
festményeit mutatta be, a
cikk amely az művészéről más
negyed illusztrációját méltatja.

Gerzti Tivadar: Biai Foglein Istvánné illusztrációi.
Művészet, 1968. Október - 32 lap.

1. Kirakatnézők	90×110
2. Feleségem Pepitóval	70×100
3. Lovak a cirkuszban	55×110
4. Petoniák és jázminok	60×80
5. Utcabál	60×80
6. Nézőtéren	60×80
7. Vízparton	61×80
8. Jegesmedve-szám	61×80
9. Őszi virágok	61×80
10. Nagymarosi részlet	61×80
11. Virágok	68×80
12. Duett	61×80
13. Tavaszi virágok	60×80
14. Őszi virágok	60×80
15. Ady a Grand Caffében	61×81
16. Őszi virágok almával	60×80
17. Táncolók Szilveszterkor	61×80
18. Karácsonyfa a műteremben	60×80
19. Cukrászdában	61×80
20. Vadállatok a manéga-ketrecben	61×80
21. Akrobatikus táncospár	61×80
22. Besztercei Zsuzsika arcképe	61×80
23. Lakatos Gabi arcképe	54×65
24. Petress Zsuzsa arcképe	61×80
25. Zsolnay Hédi arcképe	60×80
26. Belvárosi Kávéház grillje	61×80
27. Bál	61×80
28. Jégrevü	60×80
29. Mindjárt felmegy a függöny	60×80
30. Dizőz és táncolók	60×80
31. Nagymarosi Dunapart	61×80
32. Nagymarosi pincesor	61×80
33. Dáliák és krizantémok	61×75
34. Akt, tükör előtt	55×71
35. Idomított fókák	55×71
36. Taps	55×75
37. Utcai jelenet, kislány pulykával	48×65
38. Váci utcában	50×65
39. Eszpresszóban	50×65
40. Páholyban	55×61

41. Apám pipálgat	50×60
42. Kártyázók és kibicek	50×60
43. Pincesor	50×61
44. Lovas-akrobaták I.	50×60
45. Akt	50×60
46. Terrasz	50×60
47. Téli virág almával I.	50×61
48. Téli virág almával II.	50×61
49. Nagymarosi részlet	50×61
50. Nagymarosi utca	50×61
51. Dunapart roncs-uszállyal	50×61
52. Pincesor	50×61
53. Hajóállomás	50×61
54. Őszi napsütés a Szabadság-hegyen	50×61
55. Festő és modellje I.	31×61
56. Fekvő akt I.	34×61
57. Fekvő akt II.	34×61
58. Énekesnő	34×61
59. Tulipánok	46×55
60. Lovas-akrobaták II.	40×50
61. Billiárdozók	38×46
62. Festő és modellje II.	34×44
63. Lehajló akt	35×45
64. Cirkusz-folyosó	33×38
65. Festő és modellje III.	30×40
66. Fésülködő akt	34×38
67. Utcára néző	34×38
68. Bohóc-jelenet I.	34×38
69. Bohóc-jelenet II.	34×40
70. Fekvő akt III.	34×40

Felelős kiadó: dr. Balázs Istvánné
1959. III. 400 — 591627 Pátria ny. F. v.: Földi V.

Biai Főglein István
1959

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA
BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1959

Látni: ez megértést és cselekvést jelent, látni: ez egyesíti a világot az emberrel, az embert az emberrel.

Paul Eluard

Biai Föglein István ötvennégy éves. Harminc esztendővel ezelőtt végezte a Képzőművészeti Főiskolát. Ötvennégy éves: ez azt jelenti, hogy a festőművész elért abba a korba, amikor tehetsége teljét, képességei legjavát fejti már ki. A harminc esztendő pedig nála arra mutat, hogy három évtizede mint festő nézi a világot, mint festő igyekszik a látott valóság képeit művészi látomásokba rögzíteni. S éppen ez is legfőbb gondja, egész tevékenységének, magatartásának meghatározó alapja. Nem jelent ez semmiképpen sem magábazárkózást, nem jelenti, hogy művészete elszakadt volna a haladó s küzdő, szenvedést és örömet hozó élettől.

Biai Föglein Istvánra éppen az jellemző, hogy lenyűgözi őt a külső világ változatosságában megmutatkozó szépség és aktivitás. Művészetét lehetetlen lenne elképzelni függetlenül azoktól a külső és belső jellemző elemektől, melyek hozzákapcsolják népe életének fejlődéséhez. És ha ehhez még hozzávesszük, hogy a magyar múlt jeleneteit is felvillantja festményeiben, és a történelem az ókori Rómától kezdve megjelenik könyvillusztrációiban, akkor valamelyest átfogó képet kapunk tevékenységének társadalmi vetületéről is.

E kiállítása a művész utolsó években készült olajfestményei legjavát mutatja be. Ha látunk is tárgyi szempontból leszűkítést Biai Föglein István festői tevékenységének, érdeklődésének egészéhez képest, ugyanakkor megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a kiállítás a művészt érdeklő világ jelenségeinek mégiscsak változatos köreivel ismertet meg közelebbről. Továbbmenően pedig észrevehető az egyes témakörökben való elmélyedés is. Mindezt nem komolykodó elemző módon vagy patetikus lendülettel, hanem a legteljesebb egyszerűséggel úgy éri el a művész, hogy bizonyos témacsoportokra megújuló, friss szemlélettel tér újra s újra vissza. S ki tagadná, hogy ilyképpen mai életünk valóságának ugyanazon szegmentumát, de különböző oldalról tükrözi például, ha a Dózsa György úti utcai bál reflektorfény pásztázta csoportjait, vagy egy szálloda mulatójának, avagy egy művészkör szilveszteri mulatságának táncosait ábrázolja?

Folytathatnók, kimélyíthetnők Biai Föglein István most bemutatott képeinek vizsgálatát, akár ennek az egyetlen témakörnek a példájából kiindulva is. Mert őt nemcsak az ünneplő s gondtalanul mulató táncolók mozdulataiból összeálló kép, nemcsak a különböző hangulati hullamoktól elragadott táncolók érdeklik, hanem a mulatókban dolgozó táncosoké is, akár az akrobatikus táncok különleges mozdulataira, akár a mondain-táncospárok összehangoltságából keletkező harmóniára figyel. S mehetnénk még tovább is! Beszélhetnénk szép, finomvonású, színekben oly diszkrécióval megoldott portréiról, melyek közül az egyiken éppen egy kiváló táncosnő jelenik meg. Megjegyezhetnők — csupán külsőségekhez kapcsolódva —, azt a különös előszeretet, amellyel a festő a „szórakoztató ipar" dolgozóinak munkája, eredménye felé fordul. Elsősorban a mulató, a cirkusz- és színház-képeivel. Helytelen lenne azonban arra szorítkozni, hogy meghatározzuk művészi vizsgálódásai tárgykörét, tematikáját. Meg kell, hogy lássuk: mi kapcsolja összze művészetében a különböző témákat. Mert talán nem tévedés, ha valamely táncolócsoport képe mozgalmasságát összevetjük egy-egy utcai jelenetével. Ugyanaz a szeretetteljes figyelem az alapja az alkotói indulatnak. Vagy akár rámutathatnánk arra is, hogy talán kisebbnek érezzük az egzotikumot egy tigriseket-párducokat mutató cirkusz-képben, mint abban a különöskedves festményben, amely a pesti utca járókelői között egy kislányt ábrázol, amint fehér táskában maga előtt tartva egy pulykát visz a vásárcsarnokból hazafelé.

Kétségtelenül megmutatkozik bizonyos egzotikumok iránti érdeklődés Biai Föglein István festményein. Ebben az érdeklődésben érezzük rokonszenv baráti megnyilatkozását is, de ugyanakkor holmi kis gúnyolódó mosolyt is. De ha ez jóízűen is fűszerezi Biai Föglein István festményeit, sohasem éreztet velünk fölényességet. Ez a művész szereti az élet különlegesebb ízeit. Ám igen érzékenyen reagál az egyszerű hangulatokra is. S e tekintetben épp oly figyelemreméltók a nagymarosi pincéket, utcákat, Dunapartot elénkvarázsoló, tiszta színekben, napfényben fürdő festményei, mint az a gyengédség, amellyel az otthon képeihez fordul: pipázó öreg édesapjához vagy egy karácsonyfával ékes szobasarokhoz.

Az egyszerűség, a természet látványának közvetlen tolmácsolása leginkább csendéleteiben mutatkozik. Ezekben is nemcsak az életöröm friss kifejezését vélem felfedezni, hanem azt a gondosságot is, amely arra irányul, hogy a művész közvetlenül, pontosan, hitelesen kívánja visszaadni a látott tárgyak összképét csakúgy, mint részleteit.

Biai Föglein István nemcsak tanult, de művelt, alapos művész is. Csak egy pillantást kell vetni könyvtárára s már látjuk: mennyire komolyan fogja fel mesterségét, mily szíves-örömest tanulmányozza a festészet nemzetközi nagy alkotóinak életművét. Műveltsége, tanultsága mennyiben mutatkozik meg alkotásaiban? Úgy gondolom sohasem korlátozza alapvető művészi magatartását. Ez pedig: az élet szeretete, a szépség szeretete. Csók István e már alkotói tehetsége teljébe érkezett egykori tanítványa most is Csók Istvánt vallja mesterének. Nyilván jogosan. Ha széttekintünk e kiállítás képei között megcsap minket az egyszerűség, az életöröm levegője. Mesterkéltség nélkülieknek, közvetleneknek, őszinteknek érezzük alkotásait.

S még nem is szóltam aktjairól, az asszonyi szépség e rögzítőiről, az igazi életöröm e mindig finom, diszkrét megnyilvánulásairól. Ezek között épp úgy felfedezhetjük az érdeklődésünket mindig lekötő változatosságot, mint Biai Föglein István egyéb festményeiben.

Örvendjünk e változatosságnak, ennek az életörömnek, ennek a töretlen alkotói kedvnek, amely a kiállítás valamennyi képéből felénk sugárzik.

Murányi-Kovács Endre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 Pestmegyei Hirlap 4

Biai Föglein István festőművész

a 1021

PEST MEGYEI Hí

Kiállítótermekben

Élményforrás: Zebegény, Vác és Kisoroszi

A Magyar Nemzeti Galéria tárlatsorozattal búcsúzik Kossuth Lajos téri első otthonából.

Biai Föglein István

emlékkiállítást rendeztek a tekintélyes életműből, melyet nagy gonddal összeállított katalógus kísér. Képforrásai *Párizstól Kisoroszig* terjednek, minden művén meglátszik nemzetközi iskolázottsága, alapos szakmai tudása. Mozgékony alkat. Dolgozott a szolnoki művésztelepen, Kossuth Lajos gödöllői tartózkodásáról készített festménye a Hadtörténeti Múzeum tulajdona. Másfél évtizede szerette meg a megyénkhez tartozó Kisoroszi környékét, innen figyelte a *Dunakanyar hegytömbjeit*, a folyó ringatta csónakokat, vízmosta fűzeket, szigetcsúcsot. Érzékeny *csendéleteket* is festett margarétákról, lila kökörcsinekről. Vonzódott *a cirkusz* kívülről csillogó, belülről alig ismert világához. Híres bohócváltozataiban nemcsak a nevettetés szolgálatát láttatja, hanem a *bajazzósorsot*, a nosztalgiát. Mindezt bravúros ecsetkezeléssel, finom rajzzal örökíti meg.

Biai Föglein István: Utolsó önarckép (1974)

Pályája 1926-ban *a váci művésztelepen* kezdődött, Kisoroszban zárult, s ha közben *pécsi* háztetőket, néger modellt, szolnoki partot, holland motívumot is rögzített — *mindvégig megmaradt a váci Duna-ág és Kisoroszi intim festőjének.*

Választási gyűlések Pest megyében

(Folytatás az 1. oldalról)

tudtak javítani. Jászkarajenőn gyermekkönyvtár létesült.

Az országgyűlési képviselőjelölt beszédét követően szót kért *Szabó Ferenc* törteli KISZ-titkár, *Káldi László*, a törteli Dózsa Tsz tagja, *Jakus Béla*, a jászkarajenői általános iskola igazgatója *Utassy Miklós*, a kocséri általános iskola igazgatóhelyettese és *Kovács Klára*, az abonyi József Attila Tsz KISZ-titkára.

A nagygyűlés végén *Sulyok Éva* vezényletével, a törteli általános iskola adott műsort.

Munkásfiatalok, hét község jelöltjei

Két *megilletődött* fiatalember ül a piros drapériás elnökségi asztal két szélén — vékony arcúak, az egyik gesztenyebarna, a másik inkább szőkébe hajló; fehér ing, nyakkendő, jól szabott öltöny rajtuk — ülnek egymással szemben. S mondhatnók, hogy egymással szemben is állnak, de nem egészen így van, noha *egy* körzetben, a *23. számúban* képviselőjelöltek mindketten: Krasznai Lajos, beszédében felvázolta az utóbbi 30 esztendő eredményeit, s részletesen szólt a legutóbbi választás óta eltelt 4 esztendő munkájáról.

S beszélt az előadó arról is: a választás után becsületesen dolgozó ifjúmunkás képviseli választóit a parlamentben — kettejük közül bárki is kapja a bizalmat.

Erről szólt a választógyűlésen *Endresz György* piliscsabai autószerelő, *Tóth Jánosné* tinnyei iskolaigazgató-helyettes, *Molnár Vince*, a helyi tsz párttitkára, *Balázs István*, a pilisvörösvári művelődési otthon igazgatója, *Marinkovszki Gáborné* piliscsabai iskolaigazgató, a Hazafias Népfront nagyközségi szervezetének elnöke. Az első választók nevében *Pető Olga* tisztviselő, a nagyközségi KISZ-szervezet titkára köszöntötte a jelölteket.

Erősödik az ipari jelleg

Tápiószelén a választói nagygyűléshez vezető út nemzetiszínű és piros lobogódíszt öltött. A falu szélén, a KGYV gyáregységének II-es csarnoka előtt vidáman pattogó zeneszó fogadta a környező falvak, *Tápiógyörgye*, *Tápiószőllős*, *Tápióbicske*, *Tápiószentmárton*, *Farmos* és *Pánd* népét, akik autóbuszokkal, személygépkocsikkal érkeztek a gyűlésre.

gyár farmosi, szentmártonkátai és tápiószelei telepei, az Állami Pénzverde, és nem utolsósorban a Kohászati Gyárépítő Vállalat tápiószelei vasszerkezeti gyáregysége *megoldotta a foglalkoztatottság gondját*, csökkentette a Budapestre bejárók számát.

A nagy tapssal fogadott beszéd után az először választó KISZ-fiatalok nevében a tápiószelei ÁFÉSZ adminisztrátora, *Szűcs Ágnes*, a fiatalok országépítő feladatait sorolta, s kérte képviselőjelöltjük segítségét. *Kali Endre*, a KGYV műszerésze, munkatársként

Briai Föglein (Vöglein)

István

rajzai a repr.

Budapest

1946. 5. hónapban

BUDAPEST
13 NOV. 2221
PY7

II. évfolyam, 36. szám — Ára 60 fillér — 1957. február 13, szerda

Esti Hírlap

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Az élet rendje

Pár nap óta — a légtömegek, a szelek, a felhők szeszélyéből — tavasz sugárzik. Fura kóstolóba februárius közepén — mintha a háziasszony, különös módon, a leves előtt a tésztát kínálgatná. Tavasz libbent vidám fuvallatokban, hamiskásan, persze nem csaphatott be senkit. A kutya nem eszi meg a telet — így véli a szólás-mondás, a meteorológus meg szentesíti tudományával: még eljő a tél, mivel egy évszak sem maradhat el, még akkor sem, ha a legzordonabb hónapnak ítélt február liberálisan kis utat enged tavasz kisasszonynak.

Ezért hát örülünk is ennek a kéklő éggel, napfénnyel vidított pár napnak, meg gondolunk is rá, hogy a korai tavaszdáridónak még böjtje lesz. Kevesebb szén fogy a kályhákban, ez jó, de nem jó, ha márciusban kapjuk vissza mínusz fokokban, hóban vagy jégben, amit a dolgok rendje-módja szerint most kellene elviselni. Mert ez az, ami nem teszi az embert teljesen elégedetté, amikor mostanában délfelé melegen sütötte a nap a télikabátokat. Mert a dolgoknak van rendjük és módjuk, folyamatuk, olyanok, amilyennek lenniök kell.

Tehát: a telet nem lehet elsikkasztani, a tavaszt előretolni — tél után tavasz, azután nyár, rá az ősz, ez a rend. Ha másképp van, az lehet szeszély, lehet furcsaság, de nem rend. Valahogy törvény ez, természetre és emberekre egyaránt, hogy rendnek, rendszerességnek feltétlenül lennie kell. Lássuk csak: előfordulhat, hogy a csalogató napfényre kibontja rügyeit a fa, s aztán a visszatérő tél (hiszen ugye nem maradhat el) beléfagyasztja virágait. Persze a természet nem gondolkozik: meleg a nap, gyerünk tehát a rügyekkel. Az embernek azonban fej adatott, tudja mi a sorrend, mi a folyamat, mi korai, és mi maradjon későbbre.

A rendet, az egymásra következés menetrendjét dicsérve: most tehát nékünk szén kell, hogy ne legyen munka nélkül álló, (akinek konyhája tavasszal is hideg), szorgos munka kell, hogy legyen pénz a borítékban, tanulni kell, mert a könyvek forgatása nélkül nincs tudás.

Mert az is vastörvény, hogy az életet nem lehet — sem ezért, sem azért — megállítani. Ez a rend, a dolgok rendje. Tehát mi lesz a tavasszal, a nyárral, vagy — a jobb életről szóló, megvalósítható kívánalmainkkal? Ezekre is sor kerül — ha mi magunk megvalósítjuk a feltételeket. Mint ahogy a maga igazi taktusára elérkezik a tavasz is, hogy illatozzék, a nyár pedig — reménlhetőleg — sok búzát érlel, hogy az életet szolgálva, nagyobb rendet vágjon a kalászosban a legény — nagyobb kenyerünkért.

Gyilkolt a kikosarazott kérő

Szökött fegyenceket fogott a rendőrség

Ezermilliárdos deficit, sztrájkhullám Párizsban

A fővárosi tanács új ipartörvény-javaslata

Engedély 91 képesítéshez kötött és szabad iparra
Üzlethelyiség főútvonalakon — Piacokon és vásárokon árusíthassák saját termékeiket a kisiparosok

Mint ismeretes, január végén határozatot hoztak a magánkisipar fejlesztése érdekében. A határozat kimondja, hogy az ipargyakorlás újabb szabályozása mellett, *a korábbi jogszabályokat felül kell vizsgálni és azokat részben hatályon kívül kell helyezni.* Most is érvényben van ugyanis a 14/1955. számú törvényerejű rendelet, az úgynevezett ipartörvény, amely akkoriban azzal a céllal jött létre, hogy *szűkebb keretek közé szoritsa a magánkisiparosok tevékenységét.* A Fővárosi Tanács ipari osztálya felhívta a kerületi tanácsok figyelmét arra, hogy a régi ipartörvény rendelkezéseit már az új határozat szellemében értelmezzék, *tekintsenek el a kisiparosokat sérelmező vonatkozásoktól és*

a munkanélküliség enyhítése érdekében is méltányosan bírálják el az előterjesztett új iparigazolvány-kérelmeket.

Munkatársunk felkereste a Fővárosi Tanács ipari osztályán *Hajós György* osztályvezetőt és *Reichel Tibort*, a kisipari csoport vezetőjét, akik elmondották, hogy az utasítás nyomán sok kerületben már *gyorsan bírálják el az új iparengedély-kérelmeket és*

a mai napig 2850 különböző ipari szakmára adtak ki iparjogosítványt.

Bár nem a Fővárosi Tanács feladata az új törvényjavaslat elkészítése, azonban, tekintettel a kérdés időszerű voltára, a Fővárosi Tanács illetékes szakemberei elkészítették *az ipartörvénymódosítás javaslatát és a végrehajtási utasítás tervezetét.* Ez a javaslat igen lényeges változásokat tartalmaz, 91 *képesítéshez* kötött szakmát sorol fel, és az ezek közé sorozott foglalkozásokra kiadandónak javasolja az iparengedélyt azok számára, akik szakképzettségüket és az egyéb törvényes feltételeket igazolják. A képesítéshez kötött iparokon kívül szabad iparokra is adhatók a javaslat szerint iparengedélyek. Ezeknek kiadását függővé teszik a lakosság szükségleteitől és a kérelmező szociális és egyéb körülményeitől.

Eddig a kisiparosok legfeljebb *három alkalmazottat és ipari tanulót foglalkoztathattak* műhelyükben. A fővárosi tanács javaslata úgy szól, hogy *részben a szakmai utánpótlás, részben a munkanélküliség csökkentése érdekében a kisiparosok ezt a számot némileg felemelhessék.* Kimondja a tervezet, hogy

a kisiparos piacokon és vásárokon forgalomba hozhatja saját termékeit.

Nagyon fontos az a javaslat, hogy a kisiparos a szakmai tevékenységéhez tartozó *használt és roncscikkeket megvásárolhatja,* kijavítva forgalomba **hozhatja.** Ezenkívül

bruttó-forgalma 35 százaléka erejéig árusíthat szakmai tevékenysége körébe tartozó alkatrészeket,

például egy rádiókisiparos árusíthat ilyen korlátozások mellett rádiócsöveket, rádiódobozokat, zsinórt stb. és egyéb alkatrészeket, a cipészkisiparos cipőfűzőt, talpbélést, cipőpasztát stb. A tervezet megnyugtatóan kívánja rendezni *az özvegyi jogon folytatott ipargyakorlást.* Az özvegy ipari tevékenysége csak akkor szűnne meg, ha az iparengedélyről lemond. Viszont kimondja a tervezet, hogy az az özvegy, aki özvegyi jogon ipart folytat, *nem lehet más állásban.*

A bürokrácia kiküszöbölésére bizonyára örömmel fogadják az iparosság körében a rendelet-tervezetnek azt a javaslatát, hogy megkönnyítik az ipartelepek áthelyezését. Eddig ha valamelyik kisiparos más utcába vagy más kerületbe költözött, *vissza kellett adnia érvényes iparengedélyét és az új címre érvényes új jogosítványt kellett kiváltania.* A rendelet-tervezet szerint

egy kerületen belül előzetes engedély nélkül helyezheti majd át a kisiparos műhelyét,

csupán nyolc napon belül be kell jelentenie az átköltözést. Amennyiben másik kerületbe kívánja telepét áthelyezni, az első fokú iparhatóság köteles tudomásul venni az áthelyezési kérelmet. Az ipar szüneteltetésére eddig *három hónapra terjedő időre adtak engedélyt.* A jövőben a kisiparos

hat hónapig szüneteltetheti iparát

és indokolt esetben ez további hat hónapra meghosszabbítható.

Lehetővé teszik majd, hogy

a kisiparosok munkaközösséget hozhassanak létre,

így például kárpitos és asztalos kisiparosok tarthatnak fenn közös műhelyt.

Egyes iparágakban az iparengedély kiadását eddig miniszteri előzetes engedélyhez kötötték. A jövőben ettől eltekintenek és a helyi tanács adja majd ki saját hatáskörében az engedélyeket. Nagy könnyítést jelent a kisiparosok számára, hogy ezentúl valamennyi szakmában

főútvonalon is kaphatnak üzlethelyiséget.

A kisiparosoknak engedélyezett hosszúlejáratú kölcsönök ténye azt bizonyítja, hogy a magánkisipar fellendítésére vonatkozó intézkedések hosszabb időre biztosítják a magánkisipar fejlődését. Ez természetesen

nem jelenti azt, hogy a magánkisipar mellett most majd háttérbe szorul az állami és a szövetkezeti szektor fejlődése.

Sőt, ellenkezőleg, az illetékes tényezők biztosítani kívánják az állami és a szövetkezeti ipar fölényét és messzemenő támogatását *az egészséges verseny, a lakosság jobb ellátása érdekében* azonban szükséges a magánkisipar fellendítése is.

A fővárosi tanács, miután a szakmai érdekképviseletekkel is megvitatja tervezetét, február 20-ig *felterjeszti javaslatát a Minisztertanácshoz.*

G. J.

Mára várják Sepilov külpolitikai beszámolóját a Legfelsőbb Tanács előtt

Moszkva, február 12.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának most folyó ülésszakán — mint ismeretes — külön napirendi pont foglalkozik a nemzetközi helyzetnek és a Szovjetunió külpolitikájának megvitatásával. A londoni rádió ma reggel moszkvai értesülést közölt, amely szerint a Legfelsőbb Tanács két háza ma együttes ülést tart, amelyen valószínűleg elhangzik majd Sepilov külpolitikai beszámolója.

Több butángázt kapnak a háztartások

— ígéri a vállalat

Januárban még nagy nehézségek voltak a főváros propán-butángáz ellátásában, most azonban jelentősen javult a helyzet. Erről a Gáz- és Szénsavértékesítő Vállalat vezetője a következőket mondotta:

— Januárban még olyan kevés propán-butángázt kaptunk a zalai olajmezőkről, hogy a palackok kicserélésének régebbi, 25 napos határidejét kénytelenek voltunk *tíz nappal meghosszabbítani.* Sajnos, az akkori termelési és a szállítási nehézségek miatt még a 35 napos határidő is *veszélyben volt.* Február elején szerencsésen megváltozott a helyzet. Rendszeresen kaptunk már gázt: *az olajmezőkről a régi mennyiség 80 százalékát küldik Budapestre,* ami azt jelenti, hogy a háztartásokat havonta elláthatjuk propán-butángázzal. A jelentések szerint növekszik a termelés Zalában. Valószínű, hogy hamarosan visszatérhetünk a palackok kicserélésének 25 napos határidejéhez.

Felmérik az ország föld alatti vízvagyonát

Lehet-e, szabad-e Budapesten új ártézi kutakat fúrni? Olyan kérdés ez, mely joggal érdekelheti a főváros lakóit, mert új artézi kutak forró vizét *fűtésre be lehetne vezetni a bérházakba.* Jelenleg is nem egy épületet fűtenek artézi vízzel, s óriási jelentőségű volna, ha a vízfűtés-hálózatot ki lehetne építeni.

Budapest

A kérdést felvetettük a Földtani Intézet vízföldtani osztályának vezetője, *Schmidt Eligius Róbert* professzor előtt, akit munkatársával, *Losonczy Zoltánnéval*, éppen az ország hévízi feltárási lehetőségeinek kidolgozása közben találtunk. A riportanyag gyűjtése során nemegyszer fordul elő, hogy a tárgy kiszélesedik, s így történt ez most is, amikor a Kossuth-díjas tudós válaszából *az egész országban* folyó nagyszabású hydrogeológiai munkálatok képe bontakozott ki.

— Nemcsak Budapesten — hangzott a válasz —, hanem az ország egész területén megállapítjuk, hogy hol lehet eredményesen mélyfúrásokat végezni és hol hiábavaló ilyen sok pénzbe kerülő fúrásokkal kísérletezni. Ami Budapestet illeti, fontos, hogy tudjuk: új artézi kutak ne zavarják a meglévők vízhozamát. A kutatások tehát arra irányulnak, hogy megkeressük, milyen messze kell menni a jelenlegi artézi kutaktól. Uj mélyfúrások, nagy hőfokú artézi kutak feltárása szempontjából elsősorban Budapest északi és keleti része jöhet számításba.

Falu

— Országos viszonylatban nemcsak az ivóvíz-ellátás tekintetében fontos, hogy számbavegyük az ország föld alatti vízvagyonát, de ipartelepek, gyárak elhelyezése, építése sok esetben attól függ, hogy a kiszemelt területen *akad-e elég víz.* Mezőgazdasági szempontból sem közömbös ez. Előfordult, hogy termelőszövetkezet nagy istállók építkezésére költött, be akart rendezkedni nagy arányokban sok állat tartására és amikor már megépültek az istállók, kiderült, hogy az állatok számára azon a vidéken nincs elegendő víz.

Ipartelep

— A városok, ipartelepek vízellátása érdekében most dolgozzuk fel az egyes iparvidékek hydrogeológiai viszonyait. Az ország hydrogeológiai térképének elkészítésén tíz kitűnő munkatársunk dolgozik. *Már ismerjük a karsztvíz feltárási lehetőségeket, ismerjük térbeli elhelyezkedését,* s országos viszonylatban tudjuk, hogy milyen mélységben található *meleg víz.*

Térkép terül egy asztalra. *Zöld és piros vonalak* hálózzák be a térképet, a zöld színűek az egyik fontos víztartó réteg-csoport felszőjét (a víztároló földréteg mélységét), a piros vonalak az egyik legfontosabb melegvíz rétegcsoport szintjének elhelyezkedését tüntetik fel. Az Alföld délkeleti részén húsz méterenként átlag egy fokkal emelkedik a víz hőmérséklete, az ország északnyugati részén harminc méterenként.

Bánya

Elmondotta ezután *Schmidt* professzor, hogy ma már, ha új gyárüzemet, ipartelepet akarnak valahol építeni, megállapítják, lehet-e a kiszemelt területen elegendő vizet találni. A bányászatban is nagy hasznát veszik az intézet munkájának, például a veszélyes karsztvízbetörések elhárításánál.

— Nem mindegy az sem, hogy a bányák folyosóit milyen irányban „telepítik". *A földkéreg mozgása, emelkedése, süllyedése most is állandóan tart.* A bányák gépesítésénél, sőt a fejtéseknél is ezeket a rétegmozgásokat figyelembe kell venni. A vízelzáró gátak, kényesebb objektumok építésénél ki is kérik véleményünket.

A tudomány így siet a mindennapi élet segítségére. Bányák, ipartelepek, mezőgazdasági termelőszövetkezetek veszik használt a vízföldtani kutató munkának. S ha egyszer a pénzügyi és gazdasági helyzet megengedi és az új hőforrások feltárására lesz fedezet, *a budapesti új artézi kutak helyét is a Földtani Intézet fogja kijelölni.*

(—ts)

Elismerő nyilatkozat a Kínában dolgozó magyar geofizikusokról

Peking, február 12.

A Magyar Távirati Iroda pekingi tudósítója felkereste a kínai geológiai minisztérium egyik illetékes vezetőjét, s megkérte, kommentálja a félesztendeje Kínában dolgozó 46 tagú magyar geofizikus csoport eddigi tevékenységét.

— *A kínai népi kormány rendkívül hálás azért, hogy magyar részről — az ezzel kapcsolatos szerződés értelmében — nagy létszámú és kitűnően képzett geofizikai csoportot küldtek Kínába. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy mielőbb feltáruljanak az ásványi kincsekben roppant gazdag kínai föld rejtett tartalékai.*

Fegyverszállító amerikai repülőgépet tartóztattak fel Indiában

Új-Delhi, február 12.

A *Delhi Times* írja: Az indiai légierő a palai repülőtér közelében leszállásra kényszerített egy *Globemaster*-típusú amerikai repülőgépet. A gép Szingapurból Karacsi felé repülve indiai terület felett áthaladva próbált *fegyvereket szállítani Pakisztánnak.*

Ma ítélkeznek a pomázi fegyverrejtegetők felett

A budapesti statáriális bíróság kedden folytatta *Bóna Zsigmond*, a pomázi „nemzetőrség" volt parancsnoka és társai: *Rudas András, Héder Géza, Katona Sándor, Szutter János* és *Vadász János* ügyének tárgyalását. A vádirat fegyverrejtegetéssel vádolja őket. Többek között három Gorjunov-géppuskát, hat golyószórót, 12 ezer darab géppuska-lövedéket, két láda „tri-kettő" robbanószert rejtettek el a pomázi Majdanpola hegyen egy gödörben.

A mai tárgyaláson tanúkihallgatások folytak. Meghallgatták a fegyverszakértőt. Szakvéleménye szerint *az elrejtett fegyverek nagyobb tűzerőt képviseltek, mint egy megerősített századé.*

Ezután a perbeszédekre került a sor. Az ítélet a délutáni

Film Verne-regényből, s egy kis matematika

Harmadik hónapja fut New-Yorkban a Broadwayn a „Nyolcvan nap a föld körül", ez a hatalmas, Verne-regényből készült film. Itt csak néhány érdekes adatot sorolunk fel a filmből, amelyet 24 méter széles cinemascop vásznon vetítenek: a filmszalag hossza 250 kilométer, a szereplők száma 68 894, szerepel ezenkívül a filmben egy 2500 bölényből álló csorda, 512 majom, 3 strucc, 3 elefánt, 800 ló, 3800 birka és egy indián törzs. A filmből, amelynek színhelye három óceán, 13 ország, természetesen nem hiányzik a már Verne fantáziájában szereplő irányítható léghajó, továbbá három kerekeshajó és egy régimódi vonat. A filmnek, amelynek játszási időtartama három és háromnegyed óra, 47 sztár szereplője van.

Az új magyar irodalmi lexikonról nyilatkozik Benedek Marcell

Felkerestük otthonában Benedek Marcellt, a neves irodalomtörténészt és műfordítót, hogy érdeklődjünk, hogy állnak az általa szerkesztett új magyar irodalmi lexikon munkái.

— A kérdés kissé korai, mert a kötet kiadását csak 1958 végére tervezzük. A címszavak azért nagyrészben már készen vannak, s megállapodtunk abban is, hogy a cikkek mennyi és milyen életrajzi és bibliográfiai adatot közöljenek.

— Hány munkatárs vesz részt a lexikon szerkesztésében?

— Rajtam kívül kilenc szerkesztőbizottsági tag és körülbelül ötven munkatárs. Megnyugtató ez a létsz[illegible], mert azt jelenti, hogy minden téma szakemberre talált.

— A lexikon elsősorban értékelő vagy regisztráló lesz?

— Ha azt mondom, hogy ez a munka a harminc évvel ezelőtt szerkesztésemben megjelent *Világirodalmi lexikon* szellemi utódja lesz — azt hiszem, válaszoltam erre a kérdésre. *Esztétikai és morális szempontból egységes, humánus, de értékelő irodalomtörténeti munkát akarunk az olvasó kezébe adni.* A lexikon felöleli napjaink irodalmát is, a *jelen íróit és költőit azonban csak regisztráljuk,* hiszen többségük képessége most van kibontakozóban, tehát nem léphetünk fel az értékelés igényével.

Benedek Marcell nemcsak a már régen nélkülözött magyar irodalmi lexikonon munkálkodik, hanem most rendezi sajtó alá *Az olvasás művészete* című közismert könyvének bővített és átdolgozott kiadását is. Ez a kötet magában foglalja majd a Kolozsvárott megjelent *„Az irodalmi műveltség" könyve* című művet is. Az olvasás művészete az 1957-es könyvnapon jelenik meg.

— Karácsonyra pedig egy általam nagyon szeretett kötetre készülök, Shakespeare-ről állítok össze monográfiát.

— Mi lesz a kötet címe?

— Mi lehetne más: *Shakespeare.*

Az irodalomszerető magyar olvasóközönség bizonyára szeretettel és örömmel fogadja a három készülő könyvet, melyet *Benedek Marcell* neve előre fémjelez. **n. i.**

Csongor és Tünde a francia rádióban

Párizs, február 12.
(Saját tudósítónktól.)

Vörösmarty remekművét, *Roger Richard* neves francia író átdolgozásában, műsorára tűzte a francia rádió. A kísérőzenét *Gergely János,* a párizsi Magyar Intézet zenei referense komponálta, magyar népi dallamok felhasználásával. A *Csongor és Tünde* próbái már megkezdődtek, március elején sugározza majd a magyar irodalom klasszikus alkotását a francia rádió.

Százéves a sümegi gimnázium

A sümegi gimnázium ebben az esztendőben ünnepli fennállásának századik évfordulóját. Az iskolát 1857-ben *Ramazetter Vince* hírneves sümegi polgár alapította, az ottani kórházzal és szegényházzal együtt. Ebben az iskolában tanított többek között *Szabó Dezső* író is. Az iskola igazgatósága kéri a gimnázium régi növendékeit, hogy az ünnepség előkészületei miatt tudassák címüket.

Új festmény Adyról

Tegnapi számunkban riportot közöltünk az Új Képzőművészeti Alkotó Közösség kiállításáról. Képünk Biai F. Istvánnak a tárlaton bemutatott „Ady a Grand Cafeban" című alkotása.

Bosszantó

— A körúti Híradó-moziban délután négy óra tájt telt ház van. Majdnem anynyian állnak, mint ülnek. Az ülők a vásznat nézik, az állók az ülőket, hátha megürül egy hely. A pici gyerekeknek szerencséjük van, ők leülhetnek a mama ölébe. Káromkodást nem hallottunk... Az emberek magukban beszéltek. Az üzemvezető valószínűleg gyakran csuklik, de azért mégis, változatlanul túl **sok** *jegyet adat ki.*

AZ *Esti Hírlap* JELENTI

NAPTÁR

Február 13. Szerda. Ella napja. A Nap kél 6.55, nyugszik 17.04 órakor. A Hold kél 15.54, nyugszik 5.34 órakor.

Pesti járda

A Rákóczi úton, közel az Uránia-mozihoz, két fiatal, lombjától megfosztott fa fekszik, keresztben a járdán. A járókelők aggódva nézik a járdaszéli fasort, aztán megnyugodva lépik át az akadályt: nem innen hiányzik. A hatméteres járda felét elfoglalják a fák, mégsincs torlódás. Öregek és fiatalok könnyedén átlépik.

Arra megy egy zöld bőrkabátos fiatalember, szétnéz, lehajol, felveszi az egyik fát, és már vinné is. Akkor fog[illegible] a könyökét egy svájcisapkás lány.

— Tegye le csak nyugodtan.

— Miért? Jó lesz fűteni. Itt csak útban van.

— Maga szerencsétlen. Hát nem látja, hogy dolgoznak a tetőn? Ez a két fa azért van itt, hogy ne járjon erre senki. Ha magának útjában van, kerülje ki — szól a lány, és könnyedén átugorja az egyiket, bemegy a tilos területre — ahol a többiek is járnak.

— Nem érti — szól még —, csak azért vannak itt, hogy őrködjenek a testi épségünkre...

G. N. Z.

HÁROM-NÉGYMILLIÓ tonna szenet tartalmazó új széntelepeket fedeztek fel a miskolci Mélyfúró Vállalat dolgozói az ózdi 3-as és 5-ös akna közelében.

Uj üzletlehetőségek felkutatása céljából Nyugat-Németországba, Svájcba, Belgiumba, a skandináv országokba utaznak a Ferunion Külkereskedelmi Vállalat szakemberei. A vállalat jelenleg több külföldi üzletembert lát vendégül, francia, osztrák, belga és dél-amerikai ügyfelekkel tárgyalnak.

SZÁZ ÉVEN FELÜLI Matuzsálemtől búcsúzunk ismét. Borsod megye legöregebb emberét, Kormos Sámuel nyugdíjas tanítót temették el. Az öreg tanító évtized óta lakott a temető mellett: az Avas oldalán, egy kis présházban. Évek óta alig mozdult ki otthonából, s akik ismerték, elmondják, hogy emberemlékezet óta nem volt beteg. Pedig élete utolsó napjáig is dohányzott, s 600 négyszögöles szőlőjének termését mindig egymaga fogyasztotta el. Ő volt a megye legöregebb agglegénye.

Három darabba vágja a búzaszemet a gabonaszeletelő gép. A szem csíra része elvethető, a másik két darabkából pedig az eddiginél finomabb liszt őrölhető. Az új találmány első sorozatának gyártását hamarosan megkezdik.

CSÖPI, a cserkeszőlői Béke Termelőszövetkezet országoshírű tehene ismét örömet szerzett gondozóinak: borjú-ikret ellett a minap.

MANAPSÁG legjobb, ha az ember szótárral megy a Közértbe. Bolgár zöldbab, német és orosz keksz, kínai húskonzerv, meg az isten tudja, mi minden külföldi, szem-száj ingere van a pultokon. Egy fiatal házaspár válogat a sok inyencség között. Az asszonyka megáll a tejtermékek előtt, s odaszól férjének: — Fiam, ezt a sajtot vegyük, ez biztosan jó. Azt hiszem, francia. A dobozon ott virít a „Caseus roquefortinus" felirat. A férj ráhagyja: — Vegyük, biztos jó lesz. Otthon aztán észreveszik a doboz alján az alábbi „francia" feliratot: Kelenföldi Tejipari V. Budapest.

A Gyógypedagógiai Tanárképző Iskolán rendszeres lélektani vizsgálatok folynak gyógypedagógiai oktatást és nevelést igénylő, tanköteles korú gyermekek részére. A Főiskola rendszeres vizsgálatokat tart és ambuláns kezelést biztosít hibásbeszédű, óvodáskorú, tanköteles korú gyermekeknek, és külön felnőtteknek is. A vizsgálatok helye: Budapest, VII., Bethlen tér 2.

A súlyosan megsérült Ferenc és József körúton már 1070 lakást helyreállítottak az építőmunkások. !

LÉPJEN BE... Egy svájci üzleti utazót az egyik országúton megállított a közlekedési rendőrség. Az utazó ugyanis következetesen az út baloldalán hajtott és ráadásul kissé bizonytalanul tette ezt. A vérvizsgálat megállapítása szerint ebben jókora szerepe volt a könnyen kimutatható alkoholnak. A vizsgálatok során kiderült, hogy az illetőt „italos állapotban való hajtás miatt" már több ízben megbüntették. A bíróság ítélete példásan keménynek bizonyult: elítélték ugyan, de az ítélet végrehajtását négy évre felfüggesztették, s az *elítéltet kötelezték arra, hogy belépjen egy alkoholellenes egyesületbe.*

Uj fazonú gyermekruhák, női- és leányka szövetkabátok ballonkabátok gyártását kezdik meg rövidesen a Május 1. Ruhagyárban.

MENNYI AUTÓ VAN A VILÁGON? Erre felel a legfrissebb statisztika: Földünk útjain 95 millió gépkocsi és 9,9 millió motorkerékpár közlekedik.

„Repülő-adó" Norvégiában. A norvég kormány elhatározta, hogy új adófajtát vezet be. A közeljövőben megadóztatják a repülőgép-utazásokat.

GYORS, PONTOS, MEGBÍZHATÓ az automata-titkárnő. A párizsi irodai felszerelések kiállításán 18 ország 300 kiállítója körülbelül 3000 új irodai gépet mutatott be. Az automata-titkárnő 650 szótagos sebességgel sokszorosítja a körleveleket, kis géppel percenként 350 borítékot felnyit, egy óra alatt 7000 levelet összehajtogat, borítékol és leragaszt, gombnyomással kiemeli a keresett iratcsomót és — magnetofonnal tagadja le a főnököt az ügyfeleknek.

Több ezer hold homokháti és erdőségi savanyú talajt javítanak meg az idén Somogyban.

VÉGZETES BALESET érte nemrég az egyik legjobb angol rendőrkutyát: megsüketült a derék négylábú. William Spencer londoni rendőrfelügyelő korszerű hallókészüléket szereltetett szerencsétlenül járt „kollégája" fülére. A kutya most újra jól hall és szolgálatát éppúgy ellátja, mint amikor még nem volt süket.

Emelkedett a szén ára Ausztriában. Az áremelkedés csaknem az összes szénfajtákat érinti, s oka az volt, hogy a vasút január 21-én 15 százalékkal emelte a szállítási díjakat.

*VETKŐZÉS — ÉVI SZÁZEZER DOLLÁRÉRT. Nyugat-Európában új őrület terjedt el: a strip-tease, vagyis hogy a színésznő nyílt színpadon, pódiumon levetkőzik. Az amerikai Annie Becker most tízéves strip-tease szerződést írt alá a san-franciscói színházvállalattal. A szerződés értelmében évi százezer dollár fel***lépti***díjat kap.*

Eszperantóra szinkronizált magyar filmeket is bemutatnak majd Marseille-ben augusztus 3—10 között a negyvenkettedik eszperantó-világkongresszuson.

ELKOBOZTAK EGY MOZDONYT. A csempészet meglehetősen gazdag történetében is páratlan esetre került sor a Franciaország és Belgium közötti Blandain nevű határállomáson. A párizs—brüsszeli gyors befutásakor a figyelmes vámőrök nemcsak az utasokat, hanem a mozdonyt is alaposan megvizsgálták. A mozdony széntartójában, a szén között, nagy tétel pezsgőt, pálinkát és parfőmöt találtak. A vámőrök azonnal őrizetbe vették a mozdonyvezetőt és a fűtőt, de ezzel nem elégedtek meg. Amire még nem volt példa: elkobozták magát a mozdonyt is. A gyors — óriási késéssel — egy másik mozdony segít-

Ma hallottuk

☐ *RAVEL „BOLERO" című táncjátékának felújítási dátumát kitűzték az Operaházban. Február 21-én játsszák hosszú idő után először a művet, amely annak idején a Vigadóban a szerző vezényletével hangzott el először. De akkor még csak mint szimfónikus mű, később került csak operai színpadra.*

☐ A FIRENZEI „Accademia delle Arti del Disegno" levelet intézett Nagy Gyula festőművészhez, volt növendékéhez, hogy szívesen látná, ha az Akadémia dísztermében műveiből kiállítást rendezne. „Az ön volt mestere — szól a többi közt a levél — nagyrabecsüléssel beszélt képességeiről és örömmel és kíváncsian látná az iskolaévek óta bekövetkezett fejlődését."

☐ *KOZMA JÓZSEF, a Párizsban élő neves magyar zeneszerző most készült el a „L'escuyére" (A műlovarnő) című balettje partitúrájának transzponálásával. A balett ugyanis 1949-ben a „Salle Pleyel"-ben már színre került, de akkoriban csupán egy zongora kísérte Yvette Chauviré, a kiváló balett-táncosnő táncát. Az új balett most 65 tagú zenekarra átírva, az Opera Comique-ben kerül színre.*

☐ **GYEREKEK! A távbeszélő mesemondó (427—960) szerdai műsora: Alekszej Tolsztoj: Az oroszlán, a csuka meg az ember. (Elmondja Komlós Juci.)**

☐ *HUBAY MIKLÓS befejezte új színdarabját. Címe: „Egyik Európa".*

☐ EISENSTEIN-FILMFESZTIVÁL kezdődött a jugoszláv fővárosban. Ennek keretében bemutatják a kiváló szovjet filmrendező „Éljen Mexikó", „Alekszander Nyevszkij", Rettegett Iván", „Sztrájk", „Patyomkin-cirkáló" című filmjeit.

☐ *A SZOVJETUNIÓBAN a közelmúltban mutatták be Bogatirjovnak, a Napóleon elleni háborúról szóló „Nagyezsda Durova" című, valamint Kasszjanov „Jermak" című történelmi operáját. A Moszkvai Nagyszínház Hrenyikovnak —*

☐ A MAGYAR MŰVÉSZVILÁG számos tagja írt kondoleáló levelet Otto Klempperernek, a Budapesten is jólismert és nálunk szerződésben volt világhírű karmesternek abból az alkalomból, hogy felesége, Johanna Klemperer hosszú betegség után meghalt.

☐ *PRIESTLEY nevét aligha ismerik a magyar falvakban. Az Állami Faluszínház most műsorra tűzte az egyik Priestley-darabot (Veszélyes forduló) és rövidesen megkezdi belőle a próbákat.*

☐ JOHN DOS PASSOSNAK, a világhírű amerikai regényírónak ítélték oda az amerikai írók jutalmazására kitűzött, ötvenkét kiosztott aranyérmet.

ÉJFÉLTŐL HAJNALIG

A város „szobafogsága" éjféltől hajnali négyig tart. Ha a délután öt órát szaknyelven csúcsforgalomnak hívják, úgy ez nyilván a mélyforgalom ideje.

Állok a nyitott ablakban, a februári éj lehelete az arcomon olyan langyos, mint egy fekete házőrző ebé, s nézem a csöndet.

Városom, alszol? Mit álmodsz?

Egy macska surran a falak alatt, egy palánkon feliramodik, s már el is tűnt mögötte, mintha az éjszakának egy futó, cirmos ötlete lett volna csak, az utca nagy álmából egy puha részlet.

Csönd.

Aztán hirtelen felvillan egy messzi ablak, valaki lámpát gyújtott, s ez az egyetlen rózsaszínű fénypont olyan most, mintha a sötétség rágyújtott volna, és szórakozottan a cigarettáját szívná, magányában és unalmában.

Álmatlan emberé az a felébredt ablak, s könyvéért nyúlt, hogy megnyugodjon? Vagy beteg lett valaki a lakásban, felsírt a gyerek, s az anya most a kiságy fölé hajol: mi baj, kicsim?

Ki tudja.

De az az egyetlen fénypont

Közben a neszek.

Valahol felhördül egy gépkocsi, hallani, amint végigfut a szomszédos utcán, s mögötte aztán lassan lecsillapszik a zaj, ahogy az országút pora visszaül a helyére, ha elporzott a kerék.

Mi volt? Honnan hová? Élelmiszert szállít a csarnokba vagy mentőautó? Talán a karhatalom? Vagy a tűzoltóság? Orvos kocsija, vagy politikusé?

Nem érek rá eljátszani a gondolattal, mert máris távoli vonatfüttyel játszhatom. Szenet hoztak. Vagy egy vagon visító élő sertést. Lehet, hogy most gördül ki egy rakomány eke, tégla, nyersbőr vagy táblaüveg. Lehet. Az emberek dolgoznak, előállítanak, tesznek-vesznek, építenek, mert a tevékenység az élet alapszokása.

Egy kutya mordul fel a közelben, talán egy elkésett részegre fenekedik, talán egy árnyékra, fán mocorgó vadgalambra, talán csak a saját ijedtségét ugatja meg.

Kapu csikordul. Egy pillanatra zenét is hallok. Rádióállomás: mambo. Három óra, valahol a világon táncolnak.

A fejem fölött télvégi csillagok. Forognak a sötétben, mintha valaki épp most lazítaná meg az ezernyi fényes

Színházak szerdai műsora:

Operaház: Carmen (bérletszünet, 5). — **Katona József Színház:** Sipsirica (Náday-bérlet, 2. előadás, fél 6). — **Madách Színház:** Sári bíró (O. M. II. bérlet, 6). — **Madách Színház Kamaraszínháza:** Sose lehet tudni (6). — **Petőfi Színház:** Olympia (6). — **Jókai Színház:** Hat szerep keres egy szerzőt (6). — **Fővárosi Operettszínház:** Luxemburg grófja (fél 5). — **Blaha Lujza Színház:** Zsuzsi kisasszony (fél 6). — **Vidám Színpad:** Színe-java (fél 6). — **Kis Színpad:** A doktor úr (6). — **József Attila Színház:** A szabin nők elrablása (fél 6). — **Déryné Színház:** Tabáni legenda (fél 6). — **Bartók-terem:** Wagner: Lohengrin (mikrobar. hangl. előadás, Wagner-bérlet, 3. Október 31-i jegyek érvényesek. Fél 6). — **Kamara Varieté:** Vonósnégyes (negyed 4 és 6).

DIÉTÁS
KONYHA
ebéd, vacsora
DIÉTÁS
NŐVÉR
felügyelete mellett.

Bíró Föglein István

1933 febr-márc. kiáll.
párisi ösztöndíjas.
X.5. Önarckép.
X.6. Csendélet

Klebelsberg emlékkiállítás Műcsarnok

izottsága,

st.

dre-u.7.

Biai Fóglemi Intézet

Amerikai lecsúszó feje

Repr

Magyar Nemzeti

1930. 548. 1.

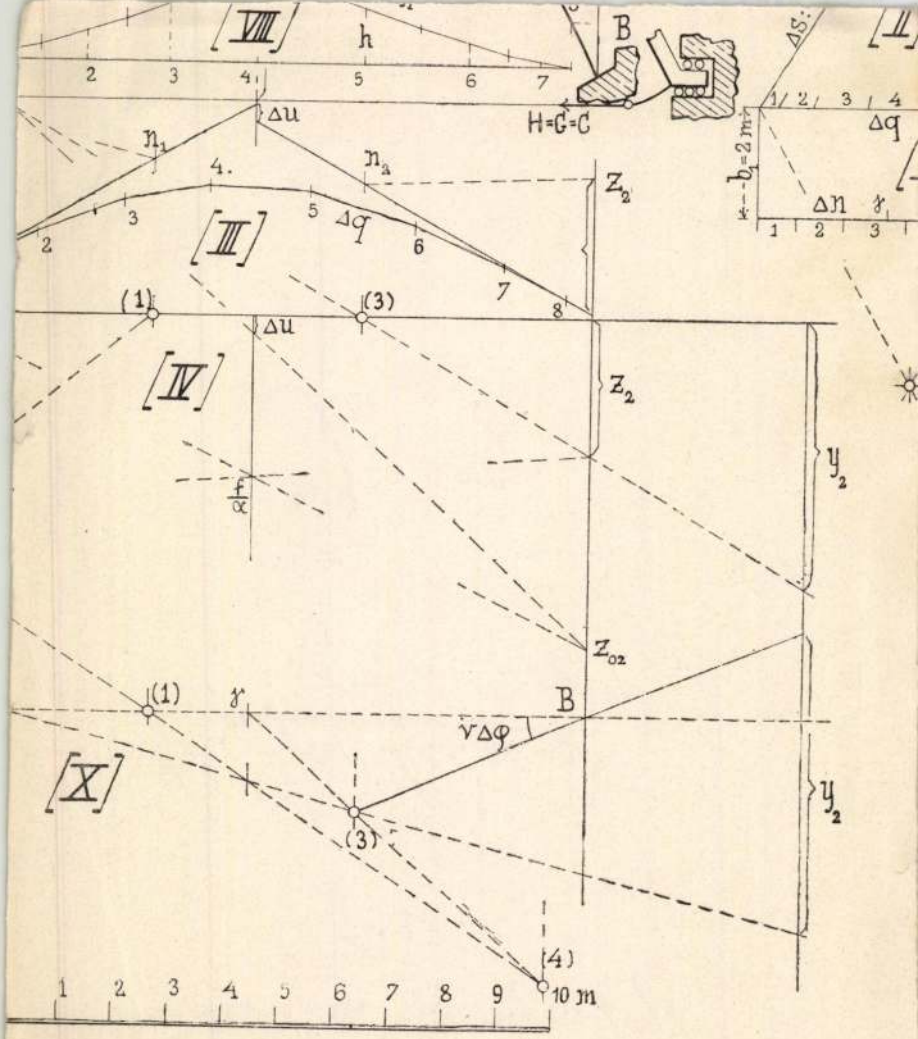
[VIII]
h
2
3
4
5
6
7
B
H=C=C
Δu
n1
n2
4.
Δq
[III]
Z2
(1)
(3)
[IV]
f/α
y2
Z02
[X]
γ
γΔφ
(4)
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m
Δs
[II]
b=2 m
Δn

Bíró Föglein István

Balaton u. 10. Műszaki

1934. nemz. képz. kiáll. 389

Bornemisza G. 1, 12, 18.
Balassi Bálint L. (szobrászat)
12. l.
13

Trencsén k. u. VIII. 53

Fóglein István bíró

E/

MAGYAR MŰVÉSZET

1930, 58, 548/564

kép

V

Bíró Fogalmak

Fő vége

Szolnoki part
Duna táj
Margaréták

Biai Föglein István

Biai Föglein István: Mázsáló

Délibáb 1941. nov. 2.

M

Zenészház: Bakáts tér, Kőhercy, Nóta-

Szabálla

Nyáry

Vécsey

Mazzaglia

Mestei

Biai Föglein István

Festőnő egy ungari
délutan c. képe
repor.

Karikás, 1932. I.

eif. pül. 74.
8. l.

Biai Föglein István

Önarcképe,

Beckói Bíró Henrik
arcképe

Lund a Zeitb.[?] repr.

Képrömüvészet

1933. 253. l.

(Biai Föglein István
kiállítása az Ernst
– Museumban)

u. o. 255. l.

821.814.- " 5,225.900.69 P

909.937.61 P

1.754.000.- "

250.000.- " 2,913.937.61 P

2,033.917.- P

80.000.- " 2,113.917.- P

8,251.755.30 P

622.005.14 "

7,629.750.16 P

914.68 P székesfővárosi tőké-

lnek pedig 45.56 %-a, az elő-

mben.

Biai Föglein István

1.

Lá Bíró Hagyát

Fi-l.

Repr.

Apacsok

Lázár B

A B. Bíró H. ügyét

1937

LANTOS KÖNYVESBOLTJA

BUDAPEST, IV.,
MUZEUM KÖRÚT 3.

Utánvét: P_____

Méltóságos
Nagyságos

Lendvayi

úrnak
úrnőnek

By

Bókay u. 10.

Tartalom: *Könyv*

Biai Föglein István: Szent Istvánnak hozzák Aktum fejét
Műcsarnok, Szent István kiállítás.

pithatjuk, hogy nem a közönség által példaképpen állított egy-két valóban nagy művészegyéniség, de a művészek összessége csinál egy magasnívójú magyar képzőművészeti kultúrát.

Erre példa is van a magyar képzőművészet történetében, amidőn egy-két elszánt ember (Mányoky, Kupeczky) foglalkozott képzőművészettel. Ezek is kénytelenek voltak külföldön élni és dolgozni, ahol megértésre találtak.

Erre a korra nem mint a beteljesedés korára tekintünk vissza, de igenis mint a kezdés, a kísérletezés, küzdelem korára. Ekkor még beszélni sem lehetett a mai értelemben vett magyar képzőművészetről. Ehhez egy szélesrétegű művésztársadalom működése szükséges, mely sokoldalú és különböző nívójú munkásságával mintegy állandósítja a képzőművészet művelését és egy olyan szabad versenyt teremt, mely a magyar képzőművészetnek mindenképpen hasznára válik.

A közönségnek joga van a maga szempontjából véleményt alkotni. Az elmondottak inkább a tanítás és felvilágosítás céljait szolgálják, mert szükségesnek tartjuk úgy a közönség, mint a képzőművészet érdekében a megértést, mert ez a közönségnek műélvezetet, a művészeknek elismerést jelent.

A képzőművészek, mint az Örök Szép kultuszának hivatásos papjai, szent meggyőződéssel hirdetik a művészet evangéliumát. Egyik ékesebb, másik kevésbbé ékes szóval, de mindnyájan a nemes célt szolgálják, a magyar szellemnek kifejezői és alkotó elemei annak a nagy fogalomnak, melyet magyar szellemiségnek nevezhetünk. Harcos katonái annak az eszmének, mely az Örök

Biai Főglein István

7. Sokácasszonyok a Dunán, olaj

Duna Kiállitás katalogusa, Nemzeti Szalon,
1933. január hó, 1 lap

Biai Föglein István

Golgota, gouache

Egyházművészet a Lakásban kiállitás, Budapest
1944. febrúár

MDK

Biai Főglein István

Balaton, olaj

Árverési Közlöny. 1939. 3.rk.

1.

16

Biai Föglein István

Képeivel részt vesz az Ernst-múzeum kiállitásán

R. 930.IX. 15.

Bíró Ferenc István

Mesterházi: Jelentés a holtvilágról c. novellához 2 illusztráció (rajz.)

Irodalmi Ujság 1955 VI. évf. 31. sz. július 30, 5. l.

Biai Föglein István

Természetes leány

(Paál L. Tivadar

felvétele)

repr.

Pesti Napló képes

mell. 1929. jan. 27.

M. kir. vallás- és közoktatásügyi

8.467/1943. szám.
Om.

Felhivom Om. Szerv figy
ur 63.000. elnöki l. omo.-1942. számu
müvek honvédelmi igénybevétel alóli f
és az ezzel kapcsolatos eljárás szabá
delkezett, hogy a gépjárómü felmentés
tési, illetve mentesitési kérelmeket
minden év szeptember hó 1 napjáig leh

A felementési és mentes
nyomtatványon, vagy azok szószerinti
nyomtatvány ürlap ártérités és esetl
tése ellenében a Pallas Nyomda Rt., h

30. A felsőház ülésterme.
Salle des séances de la Chambre Haute.

Biai Föglein István

Magyarság 1938 febr. 13
Képes mell.

29. A felsőház társalgója.
Salon de la Chambre Haute.

Színházi Élet 1936, 31. sz.
70-73. l.

speare pedig trágár nyelvű ponyvaíró. Hiába, az írók között nagyon bajos érvényesülni.

*

ZILAHY LAJOS ÉS ANGLIA. Zilahy Lajos hazajött Londonból, ahol egyszerre két színdarabját helyezte el és tündérszép feleségével első este bejött a »*Fészek*«-be vacsorázni. Érthető, hogy ugyancsak megrohanták, alig győzött a kérdezősködésekre válaszolni. Egyik barátja epésen súgta a fülembe:

— Hát kérlek, azért az már egy kicsit túlzás, amit ez a Zilahy csinál!

— Mit csinál?

— Egy hónapig volt Londonban és most megjátssza, mintha máris elfelejtett volna magyarul. Hallgasd csak, hogy nyujtja a szavakat. Mintha direkt fizikai megerőltetésébe kerülne magyarul beszélnie!

Odafüleltem és elnevettem magam. Valóban elnyujtotta a szavakat, »*nézze*«, azt úgy mondta, hogy »*niezze*«, »*pénz*«, hogy »*piez*«. De félig-meddig magam is bihari vagyok, tudom tehát, hogy ez a nyujtott beszéd nem angol szokás, hanem tősgyökeres bihari tájszólás. Ez a Zilahy Londonban visszakapta a zamatos bihari tájszólását!

Az író híveinek örömmel újságolom, hogy az angliai út nem ártott meg neki, sőt szemmelláthatóan rendbehozta. Arca gömbölyű lett és piros, a szerkesztés gondjainak redői elsimultak rajta. *Salgó* Ernő orvos létére mint szakértő gratulált a kondíciójához és hozzátette:

— Nem is értem, hogy tudtál azon a rossz angol koszton meghízni!

Zilahy vállat vont:

— Tudod, úgy volt, hogy amikor először belekóstoltam abba a gyalázatos angol kosztba, rögtön láttam, hogy ezt lehetetlenség élvezni. Ezt éppen csak enni lehet. Hát mit csináljak? Éppen csak ettem. Ettől híztam meg.

*

csak erényt jelent, hanem sok másegyebet is. A gyümölcs vertu-je a zamat, a trombita vertu-je a hang. Hát ez igaz. De kedves levélíróm elfelejtkezik róla, hogy ha a vertu nemcsak erényt jelent, viszont az erény is nemcsak vertu-t jelent. A nő erénye a hűvös hűség, viszont a bor erénye a szilaj tűz. És ha kitűnő olvasóm fülében a magyar szavak iránt is volna annyi jóindulat, mint a francia szavak iránt, ezt az én figyelmeztetésem nélkül is megérezné.

*

IRÓ ÉS POLITIKUS. Egyik reggeli ujságunk vezető helyén *Matolcsy* Mátyásnak, a fiatal szociológusnak és országgyűlési képviselőnek szép cikke jelent meg. Budapesten, hej, van számos újság és minden újságban vezércikk. De okom van rá, hogy ezt a cikket a mindennapi termés tömegéből átemeljem e rovatba. Ez a vezércikk ugyanis kivételesen nem a politika pörpatvarairól és a diplomácia mesterkedéseiről szól, hanem egy magyar író könyvéről, *Illyés* Gyulának »A puszták népe« című művéről. A közszellem fáradságát bizonyítja, hogy ez az irodalmi remekmű se bírta delejével áthatni. Épp ezért végzetszerűen hasznos munkát végzett és nemes példát adott Matolcsy Mátyás, amikor politikus-szavával az irodalom propagálójává szegődött. A jó könyv a nemzeti termelés féltett kincse és ha már anyagi javakkal nem támogathatja, a politika kötelessége, hogy legalább szellemi bátorításával álljon az irodalom mellé. Angol és francia ujságokban nem ritkaság, hogy az ujságok vezércikke egy-egy könyvet lobogtat meg a nyilvánosság előtt. Reméljük, hogy Matolcsy példája nálunk is iskolát fog teremteni.

A NÁSZAJÁNDÉK

Novella

Írta: G. B. STERN

A Bassett cég London legelőkelőbb díszműáruüzlete volt. Ha egy disznóból, krokodilusból és gazellából álló társaság nevezetesen karöltve végigsétált volna a Bond streeti pazar bolthelyiségben, csak a legnagyobb nehézséggel ismerhetett volna szegény, kimúlt rokonaira, amelyek itt a legfinomabb »marokinéria« képében csábították a vevőket. A Bassett cég vevőköre — könnyelmű, nagyvilági, pazarló emberek — talán kissé túlkönnyelműek és hanyagok lehettek, mert Mr. Clarke, az első könyvelő, karácsony után, mielőtt lezárta volna üzleti könyveit, nyomatékosan figyelmeztette főnökét, a hatvannyolcesztendős, finom, jószívű, kissé különc Bartholomeus Bassett urat, a kétezer font kintlevőségre. Ezt a kétezer fontot, amely csupa apró tételből tevődött össze, a világ legudvariasabb hangján többízben megreklamálták. Clarke úr most már zord és szigorú ügyvédi levelek szétküldését követelte. Nem is annyira a pénz miatt, (mert mit jelentett a hiányzó kétezer font a dúsgazdag Bassett cégnek!) mint inkább a rend kedvéért. De Bartholomeus Bassett regényes lélek volt. Hitt az emberek jó alapösztöneiben. Rövid idővel ezelőtt kétezer fontot örökölt valamelyik távoli rokonától. Ezt a kétezer fontot olymódon akarta felhasználni, hogy a pénz megmaradjon, embertársaival jót tegyen, alkalmat adjon nekik a bennük szunnyadó jóérzések gyakorlására. És végül eleget akart tenni Mr. Clarke jogos kívánalmainak is. Hadd jöjjön rendbe — a kétezer font felhasználásával — megbolygatott üzleti mérlege. Bartholomeus Bassett megvalósította rendkívüli tervét. Minden adósa számlája mellé kitöltött csekket mellékelt. A csekk pontosan ugyanolyan összegre szólt, mint amennyivel az illető vevő a Bassett cégnek tartozott.

*

Március vége felé, barátságtalan, szeles délutánon Clare Arundel szegényes penziószobája közepén, a padlón kuporgott. Fiókjai tartalmát borította a kopott szőnyegre. Le kell számolni mindazzal, ami az utolsó hónapok alatt történt. Ha legalább gőgösen, emelt fővel vonulhatna ki Donald életéből. Szerette Donaldot. Számított is rá, hogy Donald feleségül kéri. Csalódott. Donald besavanyodott vénkisasszony nővérei addig pletykáltak róla, izgatták ellene Donaldot, akinek gazdag partit szántak, míg sikerült felingerelni ellene a fiút. A nővérek alattomos munkáját siker koronázta. Az izgatott hangulat kirobbant. Valami csekélység felett összekülönböztek. Donald makacs volt, Clare sem engedett az igazából. Donald dühösen elrohant. Clare másnap nem

SZERKESZTŐI ÜZENET. Egy kedves olvasóm levelében megírő, hogy a Mallarmé versekhez csatolt kis szótáram tévés. Például »vertu« nem-

Biai Föglein István MDK

Müteremben

Külvárosi kávéház

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Biai Föglein István

Orbók Attila: „Diákok szive" c. novelláját illus
lusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1937. nov. 28-dec. 4. XXVII.
évf. 49. sz. 62-63. lap

Brai-Vöglein Ysbrain

rayza

Orszaig - Vilorig 1969/16 13 old.

Bjai - Fögleim Ysbrain

rajza

Országos - Vilmos 1969/15 13 old.

Bíró Föglein Izsó

Maja

Országos Vízügyi 1969/18 13 old.

Bíró Fóglerné Ilona
rajza.

Orosháza-Vidróg 1969/17 13 éves.

hogy visszahódítsa a csapodár Dont. Szíve mélyén azt remélte, hogy Donald kiszakítja magát nővérei és Camilla hálójából és felújuló szerelemmel visszatér hozzá. Rosszul számított. Donald eljegyezte a gazdag Camillát. És most meghívták Claret a nagy esküvőre. Mit tegyen Clare? Fényűző nászajándékot kellene küldenie. Emelt fővel, sikkes, divatos tavaszi toalettben bevonulni a templomba. Hogy mindenki lássa, hogy milyen választékosan öltözött és jókedvű és mit sem törődik a hűtlenné lett Donalddal. De miután Clare szegény, nincs pénze sem új tavaszi ruhára, sem fényes ajándékra, Camilla és Camilla boszorkány mamája, Donald bősz vénlány nővérei, mindenki azt fogja fecsegni, hogy Clare Arundel megbujt egy távoli zugban és kisírta a szemét az esküvői szertartás alatt. Maga Donald is azt gondolja majd, amíg frakkját levetve szürke útiruhába öltözik: »Szegény kis Clare«. Nem, ezt nem lehet elviselni. Ahogy a földreborított papír, levél és fenyegető számlahalmaz között turkált, véletlenül kezébe akadt egy fel nem bontott boríték. Szemébe szökött a Bassett cég nyomtatott címe a boríték sarkában. Persze, azért nem nyitotta ki újévkor az üzleti levelet. Hiszen itt is tartozik. De most már úgyis mindegy minden. Clare feltépte a borítékot. A számlája... Egy tizenhét font két shilling és nyolc pennyről szóló kitöltött csekk. De hiszen pontosan ennyi a számla végösszege is. Mit gondolhat róla Bassett úr, ez a különc üzletember, aki elküldötte neki egy összegben a tartozását? Hogy megtartotta vagy másra költötte el a csekket? Clare felugrott. Fejébe csapta kalapját. Felkapaszkodott az autobuszra. Meg kell magyaráznia a késedelem okát Bartholomeus Bassett úrnak.

Ahogy megérkezett a Bond streeti Bassett-féle üzletbe, kérte, hogy azonnal vezessék a főnöki irodába. Szigorú arcú öregúr fogadta. Szerencse, hogy a Bassett cég főnöke fehérhajú bácsi. Legalább mindent elmondhat neki Donról és Camilláról. Camilla gonosz anyjáról és Don szörnyű nővéreiről. Hogy mit beszélnek majd felőle. A kísértésről, hogy nászajándékra és tavaszi toalettre költse a pénzt.

— Higyje el, hogy nem vagyok lelkiismeretlen — fejezte be elbeszélését Clare. — Olyan kedves ötlet volt, hogy elküldte a pénzt, amivel tartozom és most bizonyára azt hiszi rólam, hogy önző szélhámos vagyok.

— Nem maga az egyetlen — szólt keserűen Bartholomeus Bassett úr.

— Igazán nem? — lélegzett fel megkönnyebbülten Clare. — Pedig azt hittem, hogy mindenki teljesíti kötelességét és azonnal visszaküldi a pénzt.

— Nem mindenki — mosolygott csalódottan a kedves, nagyapás öregúr. — De ne törődjön ezzel gyermekem. Beszéljen magáról.

— Látja, nem vagyok szent — magyarázta szokásos élénkségével Clare. A pénz csábításba ejtett. Úgy jött legnagyobb bajomban, mintha a gondviselés küldte volna. De nem fordíthattam a saját céljaimra, amíg engedélyt nem kérek magától.

A fehérhajú öregúr nyájasan mosolygott a kipirult arcú, szép, nyulánk leányra. Milyen kedves és vonzó és milyen könnyelmű és gyermekiesen felelőtlen. De mégis visszahozta a csekket.

— Tehát azt várja tőlem, hogy áldásomat adjam, ha saját céljaira fordítja a pénzt, amivel nekem tartozik?

— Jaj! Ne tessék ilyen szigorúan bánni velem — könyörgött Clare. — Csak meg akarom magyarázni, hogy érthető és megbocsátható lett volna...

— Nos, mint már mondottam, nem maga lett volna az egyetlen.

Bassett úr elmesélte a feszülten

Clare Arundel szegényes penziószobája közepén, a padlón kuporgott

Don ott ült szobájukban, Clare hátamögött
(Biai Voglein István rajzai)

figyelő lánynak az eredménytelen kísérlet menetét. Néhány vevő megbotránkozott. Ezek széjjeltépték a csekket és visszaküldték a foszlányokat. Néhányan, igen kevesen, sértődött levél kíséretében visszautalták a csekket és a visszaküldött csekkhez saját csekkjüket mellékelve, kiegyenlítették a tartozást. De a legtöbb beváltotta a csekket, egyesek elenyészően kis összeget törlesztettek tartozásukból. A többletet megtartották és saját céljaikra fordították. Azonban az adósok zöme, akik beváltották a csekket, nem törlesztettek semmit. Bassett úr mitsem hallott felőlük.

— Csak én lehettem ilyen vén hülye, hogy ebbe a lehetetlennek bizonyult kísérletbe belemenjek — sóhajtotta mélabúsan Bassett úr. Clareben lobogott a rokonérzés. Azután az öregúr és a fiatal leány alaposan megbeszélték a dolgot. Bassett úr vállalta, hogy kikeresi dísztárgyai közül a nászajándékot, ami ékesszólóan bebizonyítja, hogy Clare nem búsul a hűtlen Don után. Sőt, a megfelelő tavaszi toalettet is megtalálják majd Bassett női divatosztályában. Bartholomeus úr valóságos jóságos dickensi nagyapának bizonyult. Rezedazöld svéd bőrből való köpönyeget és hozzáillő rezedazöld svéd bőrkalapkát választottak. Sárga krepdesin nyaksál egészítette ki a fényűző tavaszi toalettet.

— Maga lesz a legszebb esküvői vendég — mondotta büszke mosollyal Bartholomeus úr, amikor a színárnyalatban pontosan egyező, kackiás zöld sevróbőrcipőcskéket becsomagoltatta. -- Harisnyával a Bassett cég sajnos, nem szolgálhat, de ha megengedi öreg Bart bácsijának, hogy mondjuk, előlegezett születésnapi ajándékul, elküldjön a címére egy tucat füstszínű selyemharisnyát...

Clare meghatott és lelkes köszönetet mondott ujonnan szerzett Bart bácsikájának. A női divatosztályról lementek a földszintre, hogy kiválasszák Camilla nászajándékát. Jade és platinából való töltőtollban és C. monogrammos pecsétnyomóban állapodtak meg. A töltőtoll és pecsétnyomó művésziesen kidolgozott, jadeszínű zöld bőrtokban pihent. Clare mulatságos, ékesszóló modorában kifejezte megkönnyebbült és rajongó hálaját, Bassett úr régimódi lovagiassággal megköszönte a lánynak, hogy visszaszolgáltatta csekkjét. Megegyeztek, hogy az esküvő utáni napon együtt villásreggeliznek. Clare elmeséli majd Bart bácsikájának a menyegző lefolyását. Bassett úr nagy luxusautóján hazavitette külvárosi penziójába a lányt.

✱

A megbeszélt napon Clare nem jelenhetett meg a villásreggelin. Donald azt szerette volna, ha Clare kisétál vele ebéd után a tengerpartra, de Clare kijelentette, hogy mindenek előtt hosszú, magyarázó levelet kell írnia Bart bácsikájának. Lelkiismeretesen leült az északangliai kis tengerparti szálló íróasztala elé. Hiszen Bartholomeus Bassett segítsége nélkül nem ülhetne itt...

»Drága Bart Bácsi! Jelen soraimban megmagyarázom, hogy miért mondottam le sürgönyben délre megbeszélt villásreggelinket, amikor is el kellett volna mesélnem, hogy hogyan folyt le az esküvő. Élőszó helyett megírom édes Bart bácsi. Bizony furcsa eset! Képzelje, én voltam a menyasszony és nem Camilla. Külön engedéllyel eskettek a polgármesteri hivatalban, most nászúton vagyunk és rettenetesen boldog vagyok...«

Don ott ült, szobájukban, Clare háta mögött, a kényelmes karosszékben és szerelmesen mosolygott

lehajtott fejű, szorgalmas iskolás-lányként firkáló feleségére.

»Az egész a gyönyörű nászajándék miatt történt, amelyet Magával választottunk ki annak az undok Camillának. Bár most már nem kellene undoknak neveznem, miután én győztem az egész vonalon. Don sokkal boldogabb lesz velem, mint Camillával lett volna. És ezt érezte szegény fiú eljegyzése alatt is. Amikor csudaszép nászajándékom megérkezett: Don és Camilla véresen összevesztek. Mert Camilla azt követelte, hogy Don azonnal küldje vissza nekem ezt a sértő ajándékot. Teljesen érthetetlen előttem, hogy miképen láthat valaki sértést ebben a remek töltőtollban és pecsétnyomóban. Úgy-e, Maga sem érti, egyetlen Bart bácsim? Don kijelentette, hogy nem küldheti vissza ajándékomat, a vita egyre jobban elmérgesedett közöttük. Hiszen tudja, Bart bácsi, hogy Don milyen makacs. Camillával még jobban veszekedett, mint annak idején velem. Camilla anyja is megtette a magáét.«

— Úgy-e Don, Camilla anyja valóságos boszorkány?

— Bizony az! — bólintott Don.

»Igy hát Don és Camilla szerencsésen szakítottak egymással. Látja, Bart bácsi, milyen helyes ösztön vezetett, amikor mindenáron nászajándékot akartam küldeni Camillának. Nem is beszélve arról, hogy milyen angyali szándék vezette Magát, amikor nekem ajándékozta a megfelelő ajándékot. Don a szakítás után meglátogatott. Milyen szerencse, hogy divatos, gyönyörű toalettem volt, amiben megesküdhettem. Don azt mondotta, hogy olyan vagyok a rezedazöld kabátban, a vidám sárga nyakkendővel, mint a tavasz tündére. Igazán nem tudom, mi lett volna belőlem Maga nélkül, drága Bart bácsi. Hiszen egyetlen megfelelő ruha felett sem rendelkeztem. Most azonban fontos kérdés aggaszt. Mit csináljak a Camillának szánt nászajándékkal? Miután Camilla eljegyzése felbomlott: mindenkinek visszaküldték a nászajándékot. Én is visszakaptam a magamét. Annyira szeretem a tollat és a pecsétnyomót, hogy elhoztam ide, magammal, a nászutamra. Ez volt az egyetlen nászajándékom, mert hiszen titokban esküdtünk meg Donnal. Már most magam sem tudom: az ajándék Camilláé volt-e, mert akkor vissza kellene küldenem Magának, Bart bácsi. Vagy Don esküvőjére szólt, mert hiszen akkor megtarthatom. Én Camillának választottam, de olyan nagylelkű bőkezűséggel, mintha önmagamnak szántam volna. Természetesen azonnal visszaküldöm az isteni ajándékot, ha úgy találja helyesnek, drága Bart bácsi. De meg vagyok győződve róla, hogy Bart bácsikám rögtön újból becsomagolná és elküldené nekem, mert fájna a szíve, ha arra gondolna, hogy egyetlen egy nászajándékot sem kaptam az esküvőm napján. Igy hát egyszerűbb, ha mindjárt megtartom és megtakarítom a küldözgetési fáradságot. Megtartom, mint előzetes ajándékot, mert úgyis maga lesz a jövendő gyermekeink keresztpapája és akkor ezüst csörgőket, ezüst kanalakat és egyebeket fog majd ajándékozni keresztgyermekeinek.«

— Ó te kis szofista — nevetett Don, aki felesége válla fölött áthajolva, elolvasta a hosszúra nyúló levél szövegét.

— Don, drágám, mit jelent az, hogy szofista?

— A te nyakatekert bölcselkedésedet jelenti, amelyet csakis azért fejtesz ki, mert egyszerűen meg akarod tartani a töltőtollat és a pecsétnyomót. De most már fejezd be, kedves, a leveledet. Különben féltékeny leszek Bart bácsira!

Clare még gyorsan odakanyarintotta:

»Don úgy összezavart, hogy már magam sem tudom, hogy mit kell tennem, ha becsületesen akarok eljárni. Azt hiszem, drága Bart bácsi, Maga megért engem, mert mi ketten egyformán gondolkozunk az üzleti korrektség felől. Kérem, ha egy véleményen van velem: sürgönyözzön azonnal. Hálás szeretettel

Clare.«

Másnap sürgönyt kézbesítettek Clarenak.

»A becsületesség elvont és relatív fogalom. Stop. Örömmel értesültem boldogságáról, férjét szeretettel üdvözlöm. Stop. Tiszteljen meg azzal, hogy elfogadja tőlem nászajándékként a töltőtollat és pecsétnyomót, ezüst csörgő és kanál következik, amint megfelelő alkalom adódik reá. Bartholomeus Bassett.«

Fordította: Berend Miklósné.

Nyár

Írta Andor Gyula

Vérpiros, buja rózsakelyhek,
Rajtuk harmat gyöngye ragyog.
Kitárják sziromkeblüket a napnak,
Mint a kacér, szerelmes asszonyok.

Ifjú vőlegény a Napisten,
Egve, szikrázva csókja hull.
Nászindulóba fog halkan egy sár-
[mány,
Virágbaborult akáclomb alul.

Beföd az ég kék paplanával,
Bűvös sípját megfújja Pán.
Jönnek lejtve mámoros nimfák,
[faunok,
S százszín virág nyit csengő mese-
[fán.

Hull, hull rám a mesék virága,
Ezer ábránd játszik velem.
Elringat egy habtestű asszony lá-
[gyan,
S elalszom a selymes gyepszőnye-
[gen.

Öngyujtó-vers

Írta: Dobozy Imre

Kopott sárgaréz, horpadt, ócska,
erősebb szélben meg se gyullad,
de éjszaka ha puha ujjak
kúsznak hajamba: halk bujócska,
játék a csenddel, lusta perccel,
csusszan a kerék, ugrik, sercen,
kicsi sziporkák, fény-gyerekek
hullanak szerte kergetőzve
lobban a kanóc s úgy redőz be
tűzbarázdákkal bús tereket.
Libbenő láng, röppenő szikrák
őzik az éj fekete titkát
a bűnt, a bút, a lomha gondot
ugrándozók, frissek, bolondok,
keringenek vigan a sötét
szobában, amíg felkelőben
hidegen és előkelően
villantja rájuk fény-üstökét
a hold, az éhesszemű, vén kujon.
S ilyenkor — az öngyujtót elfújom.

Gyarló ember imádsága

Írta: Zalai Fodor Gyula

Tudom, Uram, hogy vétkeztem
[sokat
S kezed haragja ostort tartogat,
Hogy büntessen a bűnök érdemén.
Irgalmadtól csupán azt kérem én;
Vaksággal hogyha sujt az ostorod
S szemem meredten, céltalan forog
S nem látja többé, milyen a világ
Es szánni fog mindenki, aki lát,
Ne tégy koldussá mégsem engemet,
S ha már elvetted tőlem az eget
S beborítottál minden csillagot,
Mivel esténkint házad kirakod,
S ha már nem látom hold ezüst
[színét,
A tó partján a nefelejts mi kék,
Epedve karjuk hogy tartják a fák
Es szomjazzák a szemed sugarát,
S nem látok ívben szállni madarat,
Halászt halászni karcsú híd alatt,
Munkást munkája fölé hajlani,
Fiút lánynak szerelmet vallani,
Gyermeket anyja mellén csüggeni,
Szelid Krisztust kereszten függeni,
Sárgult levél a sárba mint pereg
S hogy halnak meg a fáradt embe-
[rek,
Ha már elvettél mindent, ami szép
S nem látom többé Duna kék vizét,
Csupán az ő képét hagyd meg ne-
[kem:
Szemének kékje lesz az én egem,
Aranyhajáról napra gondolok,
S piros ajkától szívem megdobog.
Mit bánom akkor én a csillagot,
Ha szeme lángja folyton rám ra-
[gyog!
Lehet miattam szebb is a világ,
Ha vak szemem az ő arcára lát.
Uram, ne vess meg, mint szerény-
[telent,
Hiszen tudod, hogy nékem mit
[jelent,
Ha mindörökké csak őt láthatom.
Hogy képe hű legyen, kérlek na-
[gyon,
Belül, szemem boltjára fesd Magad
Es nem lesz nálam senki boldogabb.

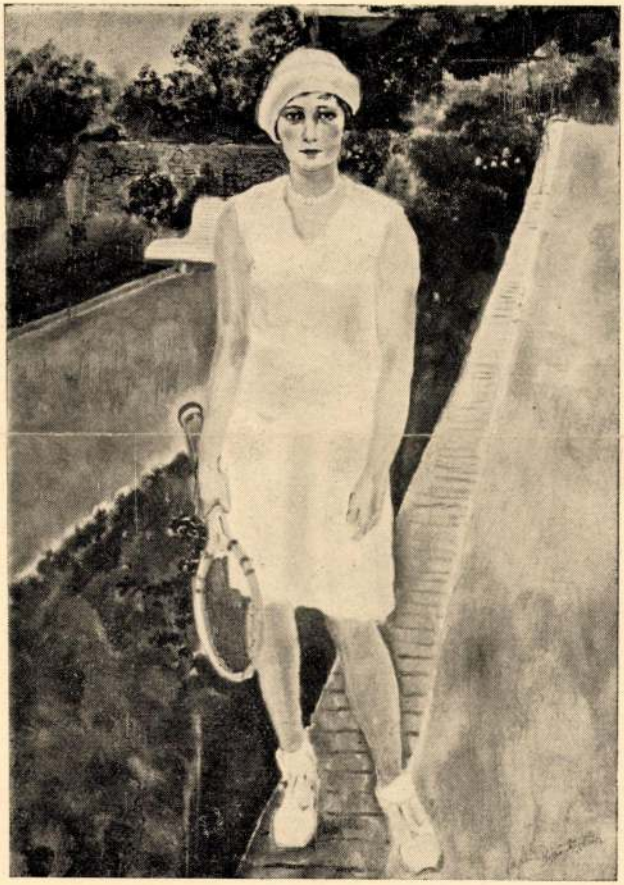

40. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Tenniszruhás leány.

Paál László Társ III-ik kiáll.
Nemzeti Salon 1929-jan.

Bíró Földes István

MDK

Biai Föglein István

A festő műterme.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1955.
Márc.24-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 17.1.

MDK

Biai-Föglein

rajza (illusztráció) repr.

(William Saroyan: A zsemi.)

Ország-Világ, Bp. 1957. július 23. 16. l.

MDK

Biai Főglein István

A festő egy nyári délutanon.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 14.1.

MDK

Biai Föglein István, festőm.

5. Önarckép.

6. Csendélet.

Klebelsberg emlékkiáll. Tárgym. 1933. 32.1.
Párisi ösztöndíjas növendékek munkái.

MDK

biai Föglein István

Tennisruhás leány

/gy./: A Paál László Társaság kiállitása. Képzőművészet 1929. 17. sz. 49.l.

Bisi Vöglein István

Temisvárnés Jenny

Biai Föglein István

Zöldségcsendélet c.
képe repr.-

V. Nemzeti képzőm.
kiáll. 1939. Rassa.

CZ. AZ ITÉLET ELŐTT.

M.D.K.

Biai Föglein István

Clare Thornton: "A nagyestélyi ruha" c. novelláját illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1938. juli 3o. XXVIII.évf
32. sz. 66-68. lap

M.D.K.

Biai Föglein István

"Önarckép" c. munkáját bemutatja a lap s dicséri portréfestészetét, valamint csendéleteit, melyek közül egyik fácános csendéletét emliti meg.

Szalmássy Galéria kiállitása.

Szinház, Bp. ~~195~~ 1946. dec. 11-17. II. évf. 48. sz.

.

Biai Föglein István

MDK

Müteremrészlet, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Biai Föglein István [festőművész]

és Gádor Emil illusztrálták Vörös Márton: Az öttornyú város című el-
~~beszélés~~ beszélésköteté.

Géczy József: Vörös Márton: Az öttornyú város.
Dunántúl, Pécs, 1956. 16. sz. (V. évf. 2. sz.) 104. l.

MOL

Biai F. Zoltán / levele

„Ady a Grand Cafeban" c. képének bemutatása

Erkl. Hirlap II. évf. 56. sz. 2. old. 1917. febr. 16 án.

Diai Fogleni István, festő

404

„Ady a Grand Caféban" c. képe a „Természetelvű festőművészek kiállításának első legszebb darabja.

Dersi Tamás: A művészi szabadság jegyében nyilt meg a természetelvü festők bemutatója.

Esti Hirlap, II.évf. 35.sz., 1957.febr.12.kedd
2.oldal

MDK

Biai Föglein István

illusztrációival adta ki a Művelt Nép Mark Twain: Jámbor lelkek külföldön című művét.

Bodó Béla: Mark Twain Jámbor lelkek külföldön.
(Nők Lapja, Bp. 1954. szeptember 30. [12.l.]

Munkanélküli segélyezés" Berzsenyi Zoltán festőművész.

Magyar Kurszet 1930
július. 27. 4. old.

A Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Zsűrije megkezdte a vidéki kiállítások
sok megbírálását.

Biai Föglein István

Virágcsendélet, olaj

M. Képzőműv. Szab. Szerv. Tav. Tárlat, 1947. máj.
3 l.

Biai Föglein István festő

MDk

Burghardt Rezső - Glatz Oszkár - ~~Biai Föglein István~~ -
Benedek Jenő - Györffy István - Kontury Béla -
Szemerey Zoltán - Mihalovits Miklós - Beziliden Barna -
Miha Nándor - Fáy Győző - Mezei Artur - Papp Domonkos

Dersi Tamás: A művészi szabadság jegyében nyílt meg a természetelvű festők bemutatója.

Esti Hirlap, II.évf.35.sz., 1957.febr.12.,kedd
2.oldal

MDK

Biai Föglein István

Varga Mátyás a Nemzeti Szinház diszlet-
tervezője, olaj

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 5 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
PESTMEGYEI HÍRLAP
1965 OKT 7

Kisoroszi tájképek a Derkovits-teremben

Biai-Főglein István festőművész kiállítása szombaton déli 12 órakor nyílik meg a *Derkovits-teremben* (VI., Lenin krt. 63.). A megnyitó beszédet *Barabás Tibor* Kossuth-díjas író tartja.

A kiállításon számtalan kisoroszi tájkép kerül a falakra. Ennek oka, hogy *Biai-Főglein István* kora tavasztól késő őszig *Kisoroszi-ban* él . . .

A cikkíró többek között következőket írja:

Felforgatott

A megyebajnoki labdarúg- forduló egyik meglepetését Szigetújfalu szolgáltatta ül- zsef üllői intéző érthetően lehangolt állapotban emlékezett vissza a találkozóra.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Biai Föglein István

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1965 DEC 28

Vasárnap

Újabb miniatűr tárlat a Képcsarnok békéscsabai boltjában

A már hagyományos miniatűr tárlatok sorozatában a Képcsarnok békéscsabai boltja helyiségeiben december 10-én a Biai Föglein István festőművész újabb alkotásait mutatják be. A kiállításon Nagy Ferenc, a Békés megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője mond megnyitó beszédet.

A kiállító művész legutóbb Budapesten a Derkovits-teremben mutatkozott be új alkotásaival, melyek nagy sikert arattak. A békéscsabai kiállításon a Derkovits-teremben látott képei közül is igen sok szerepel majd.

Kovács György:

Férfihangra gordonkával

Kis életed most elmerül a sárban,
visszatér, ahonnan vétetett.
Az emlékek szilánkjait rakosgatod:
tudni szeretnéd, melyikönk vétkezett.

Körém a csönd abroncsai feszülnek,
sokasodnak, mint évgyűrűk a fán.
A legpőrébben magamra maradtam.
[illegible]va rám.

[illegible]tlen Csöndben.
[illegible]em is szánlak.
[illegible]t érzek.

Mikor a
jú, négyórá
Rozálka óv
épp akkor
Csőke N
nök baljós
íróasztala n
konok kita
szétmállott
nyomogatta
tartóba, r
osztotta ki
idegesen á
bukról a
falnál, s tel
forgott az a
meddő kér
gyan lehetn
gyorsabban,
lelécelni?
— Bocsá

M.D.K.

Biai Föglein István

"Berry Wall" c. festményével nagy feltünést keltett a Tamás-galériában,-irja a lap és bemutatja a kép repr.-ját.

Szinházi Magazin, Bp. 1941 nov. 19-25. IV. évf. 48. sz. 27. lap.

M.D.K.

Biai Föglein István

Margitszigeti olajfestményéről beszél az "Állandó képzőművészeti bemutató" címmel közölt beszámoló, amely a Corvin Áruházban rendezett kiállitásról ir.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. febr. 11-17.
V. évf. 8. sz. 38-39. lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Biai-Föglein István.

KÖBÁNYAI GY.

1961 OKT 14

— **Biai-Főglein István** festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt a Képcsarnok Vállalat Derkovits-termében.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 Okt. 11

MAGYAR NEMZET

Biai Föglein Ilona

Biai-Föglein István festő-
művész tárlata szombaton
nyílt meg a Derkovits-terem-
ben. A hatvanesztendős mű-
vész munkásságát a megnyi-
tón Barabás Tibor méltatta.

1965 OKT 8

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Biai-Föglein István

MAGYAR NEMZET

Biai-Föglein István festőművész kiállítása a Derkovits-teremben október 9-én, szombat déli 12 órakor nyílik meg.

A kiállított képek, szobrok, kerámiák, bútorok
lakberendezési tárgyak,
kedvező fizetési feltétele
megkönnyíti a vásárlást.

A NÖVÉNY- ÉS VIRÁGDÍSZITÉST

Éliás

virágüzlet

IV., VERES PÁLNÉ UTCA 10.

RENDEZI.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond.
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda,
Budapest, IV., Prohászka Ottokár u. 6.

BIAI-FŐGLEIN ISTVÁN

FESTŐMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

A kiállitás megtekinthető
a
SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 12. félemelet.
Telefon: 189-554.
1946. december hó 31-ig naponta 10—5 óráig,
vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

		Forint
1.	Feleségem	m. t.
2.	Kandalló előtt	3.000
3.	Myra szatin turbánnal	m. t.
4.	Zöld pamlag	2.000
5.	Nő aranyhalakkal sárga szobában	3.000
6.	Félórás kép	700
7.	Tanulmányfej 6	1.000
8.	Bohém interieur	1.600
9.	Akttanulmány	5.000
10.	Műteremsarok	1.500
11.	Tarka csokor	1.500
12.	Margaréták	1.600
13.	Festék csendélet	800
14.	Zöldség csendélet	1.500
15.	Pesti utca	2.000
16.	Önarckép, tükör, tárgyak	2.000
18.	Tarka csokor sárga vázában	1.500
19.	Aszfaltozók	2.000

		Forint
20.	Cirkusz	1.200
21.	Önarckép cigarettával	1.000
22.	~~Iriszek~~	1.200
23.	Orchideák	700
24.	Olvasó nő	1.500
25.	Barna estélyi ruha	m. t.
26.	~~Rougeozó nő~~	1.600
27.	Chrisanthéme-ok	3.000
28.	Fácánok és zöldség	3.000
29.	Sárga-lila csokor	3.000
30.	Tarka csokor (krétarajz)	500
31.	~~Virágok~~ „	500
32.	~~Chrisanthéme-ok~~ „	500
33.	Alvó nő „	m. t.
34.	Önarckép 4 (vizfestmény)	500
35.	Rózsák 4 „	500
36.	Tanulmányfej 6 (ceruzarajz)	400
37.	Heverő figura „	400

MDK

Biai Főglein István

kitüntető elismerésben részesült.

XII. Tavaszi Szal. N. Szal. 1937. máj.

4 l.

MDK

Biai Főglein István

Kilátás ablakomból

Munkácsy céh 5.kiáll. Ernst Muz. 138. kiáll.

1933. márc. 11 l.

MDK

Biai Főglein István

Esik eső Baranyában, olaj

Müterem. 3. csop. kiáll. 1935. márc.

MDK

Biai Föglein István

Csendélet karfiollal

Üvegcsendélet

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

11 l.

MDK

Biai Főglein István

Pihenő modell

KM Társ 80 éves jub.kiáll. 1941. febr. 25 l.

MDK

Biai Főglein István

A görögös kosztüm, olaj

Kiskölyök, olaj

Rendetlen csendélet, olaj

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 8 l.

Eger (Heves)

250 Vöröshadsereg-utja 5. Ház, föl átalakitva,

(Egri Vár MV. Kp. 1951, 24-25 l)

MDK

Biai Föglein István

Sokácasszonyok a Dunán, olaj

Duna-kiáll. N.Szal. 1933. jan. 3 l.

za
~~16~~, 1820 kárat.

Biai-Föglein István
Müterem-asztal

[illegible] CXXXI./jubiláris/ kiállításon.
1932. május. 22 1.

MOK

Biai Főglein István

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943. nov. 20.
20.

MOK

Biai Főglein István

A. Gy. I: Kiállítások. Új Magyarság 1941. okt. 19. 17 l.

MDK

Biai Föglein István

Ankét a képek méretéről. Szabad Művészet 1951.
7.sz. 331 [redacted] 1.

MDK

Biai Főglein István

d: Paál László Társ. kiáll. Kis Ujság, 195o /?/
jan. 12. 5 l.

MDK

Biai Föglein István

Cigányok, olaj
Csendélet tengeri csigával, olaj
A Hangli ősszel, olaj
A szomszédasszony kertje,
Virágok és őszi levelek, olaj
Zöldségcsendélet, olaj

Paal László Társ. jub. kiáll. N.Szal. 1934. nov. 8 1.

MDK

Biai Föglein István

Fehér és lila virágok,	olaj
Margitsziget II,	"
Mázsáló,	"
	"
	"
	"

Pesti László Társaság VI. kiáll. N.Szal. 1941. okt. 3 1.

MDK

Biai Föglein István

Képzőművészet 1935. 83-84. sz. 98.1.

MDK.

Biai - Föglein

Megemlékezés a müvészről a londoni Selfridge-áruházban tartottmagyar kiállitással kapcsolatban.

Északmagyarország 1964.X.1. lap -

MDK

Biai Föglein István, festö

558. Anemonák. Olf.

Bp.Mücs.-"A Magyar Művészetért." Képzőm.Kiáll. 1942. jun.6.-22. Kat. 21.l.

MDK

Biai Föglein István, festö

Csendélet. Olf.

Bp.Mücs.-II. Magy.Képzöm.Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2.
Kat.5.1.

Pp. illus. -11. Mag. Rep-Sp. Kiehl. 1921. nov.4.-dec.2.
Mat. S.J.

Biai: Föglein István, festő 1904

Kessler Hubert könyvében készített
kifejező illusztrációkat.

-: Új Könyvek
R. S.: Kessler Hubert: Föld alatti örvényben
8. l

Bp. 1961. aug. 15. [Vidéki

NÉPSZABADSÁG

Bíró Föglein István, grafikus

A könyv grafikáit készítette.

U. o.: Földes Péter: Mennyei páncélvonat
137-138.
X/3
KÖNYVBARÁT 1962. március

MDK

Biai Főglein Istvánnak

"Ady a Grand Caféban"cimü alkotása, reprodukció a mai számban, /m éltatva febr. 12 számban.

Esti Hirlap 1957 febr. 13 36 szám 2 oldal II év

MDK

Biai Föglein István, festö

2e. Csendélet. Olf.

Nemz. Szalon.-Kilenceven művész kiállitása. 1948. jun. 12-27. Kat.

Bíai: Föglein István

l.

Tamás Galéria

1937 91. sz.

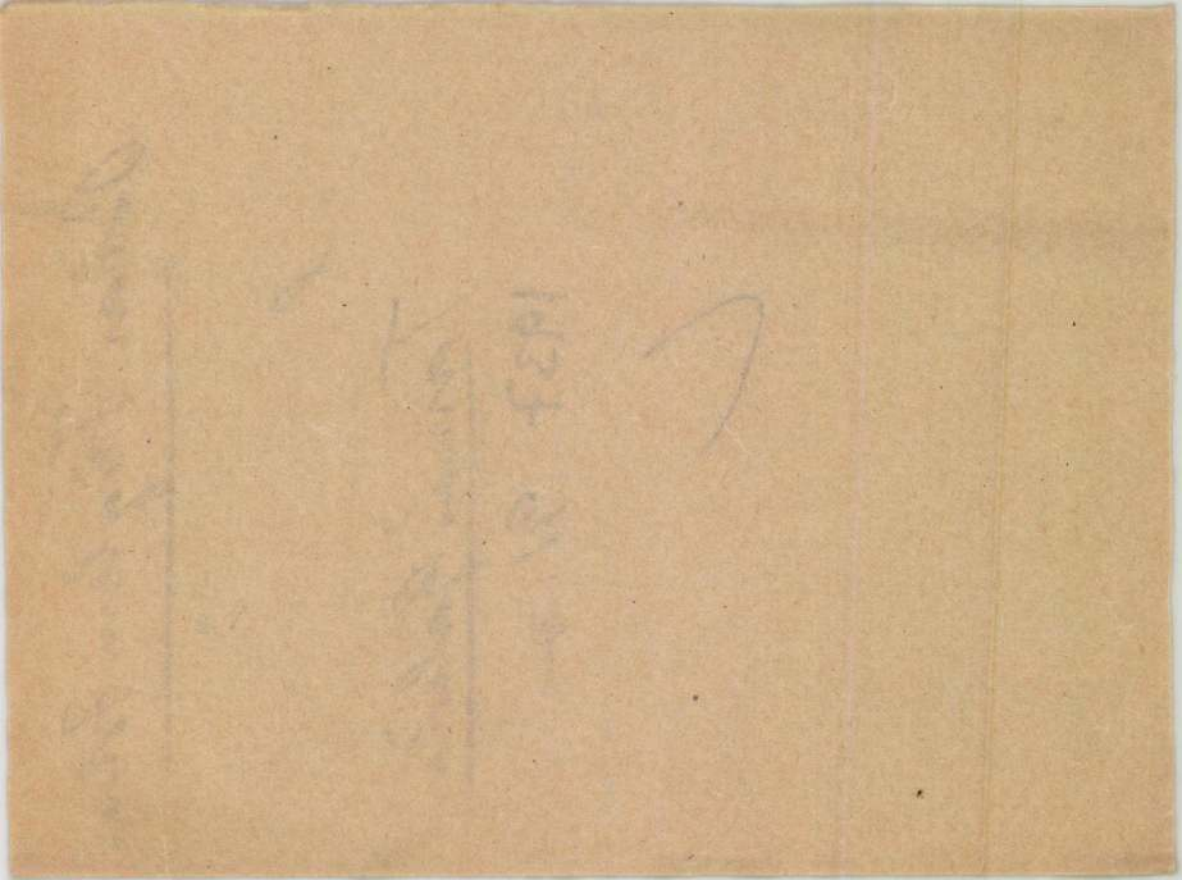

MDK

Biai F.István, festöm.

Ady a Grand Cafébánban. Repr.

Uj festmény Adyról. - Az Esti Hirlap. 1957 febr.13.
II.écf. 36.sz.

M.D.K.

Biai Föglein István

Müvei szerepelnek a kassai Máv palota ötven termében rendezett nagyszabásu kiállitáson.

/k./:Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás Kassán Szinházi Magazin, Bp. 1939. nov. 11. II.évf. 46. sz. 4o. lap.

TAMÁS GALÉRIA BUDAPEST

AKADÉMIA UCCA 8 TELEFON 125-423

NYITVA 10—6 VASÁRNAP 10—2

XCI. KIÁLLITÁS

Van szerencsénk tisztelettel meghívni

KARÁCSONYI KIÁLLITÁSUNKRA,

amelyen

Biai Főglein István aquarelljei

Gorka Géza kerámiái

Pekáry István uj szőnyegei

Vadász Endre képei és rézkarcai

kerülnek bemutatásra.

Megnyitás dec. 16-án, csütörtökön délután 5 órakor. — Nyitva dec. hó 28-ig.

A szőnyegek a BUDAI SZÖVŐMŰHELYBEN készültek.

Biai Főglein István

V

1937

VII/23 Hegyi 19/1

Nagy Zoltán mah

H.

~~VII. Rózsa u. 23~~

~~Szaporítóker~~

VI. ~~Állatkerti út 1.~~

Műemlékek Orsz. Bizottsága

VI Rákóczi út 52

mDK

Bisi Föglein István,

a Tamás Galériában aratta sikereit.

Tamás Henrik képszalonjának jubileuma /10 év/.
Magyarság. 1938.okt.9. 20.l. 100. kiáll.

M. D. K.

Bíró Vöglein István

Lestyán Sándor: „A szolnoki festőművészet hetvenéves" címmel írt a művészről s fényképfelvételeken mutatja be alkotásait művészi kivitelben.

Színházi Élet. Bp. 1937. július 25–31. XXVII. évf. 31. sz. 40–41. lap.

MDK

Biai Föglein István

Magyar müvészek külföldön. Magyarság 1938. jul. 14.

Biai Főglein István, [ ]

Munkatársaival együtt levelet írt egy Népköztársaságunk úti kalauzért érdekében.

–: Munkatársak egy kalauzért érdekében 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. okt. 22.

M.D.K.

Biai Főglein István

"Festők a strandon" cimmel müvészek fényképeit hozza a lap s a felvételek mellett a müvészek rajzait is mellékeli a strandról.

Szinházi Élet. Bp. 1934. aug. 12-28. 18.
XXIV. évf.
34. sz. 67. lap.

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

Fejés és tejmérés a Balatonujhelyi Állami Gazdaságban. Olajf. 117x87.

III.Magyar képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-1953.márc.

MDK

Biai Főglein István

Virágcsendélet, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 16.1.

MDK

Biai Főglein István festőm.

Balázs r: Megérkeztek Hollandiába a m.cseremüvészek. Pesti Napló, 1938.jul.27.lo.1. képek

MDK

Biai Főglein István festőm.

Holland-magy. művészcsere-akció. Magyarság,
1938. aug.4. 12.l.

MDK

Biai Főglein István

Plakátmüvészeti Kiállitás.Ernst Muzeum 1953.
Kat.

MDK

Mai Kõglein Tetvõn

Tiehtmõvõnett Kiäiitte. Rimet Muzeum 1933.

Ket.

MDK

Biai Főglein István

A képzőművészet 1937-ben. Ujság 1938. jan. 1.

MDK

Biai Főglein István

Franciás temperai, a Györgyi Kálmán emlékkiállitáson.

Reiter László: Könyvművészet a Györgyi Kalman emlékkiállitáson.

MI. 1934. 87.88.1.

MDK

biai Föglein István, festöm.-graf.

a szabad grafikát erőteljesen képviseli.

KgM.: Györgyi Kálmán emlékkiállítás az Ip.m.muzeumban
Nemz.Ujs. 1934.máj.19. 11.l.

Fényképész

Magyar Foto: GK 1025/26 Hegedüsné

Bjai Föglein István: Csendélet
Olaj

1957. X. 25.
Még van

MDK

Biai-Főglein István

Akt képe, a Műcsarnok 1943/44 évi téli tarlatán.

Pipics Zoltán:Téli tarlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1943.nov.21. 14.1.

MDK

Biai Föglein István, festőm.

azok közé tartozik, kiknél minden az érzelem s annál minél hívebb kifejezése/ még ha esetleg a természettudományi tények valóságával ellenkezik/.

III. Nemzeti Kiállítás.
Képzőművészet. 1935. 83-84.l.

Biai-Föglein (Ystrán)

festő

Művészet, 1938. III. évf. 15. sz. 39. l.

Kemeke Béla: Téli tájak a Művészetben.

Biai Főglein István

Október 8-ig lesz nyitva a Képzőművészeti kiállítás

Magyar Nemzet
1950.VI.év.226.
Széch.kvt.

Bíró Föglein István festő

Szabad Művészet. 1930. IV. 1-2. fl.

Vízvári dajkái: a Paál László Társaság jubileumi kiállítása

Biai Föglein

festő

Művészet, 1940. IV. évf. 32. n. 45. l.

Önálló képei: Magyar kiállítás

Belgrádban.

Biai – Föglein – önarckép.

Magyar Nemzet.
1947. III. 22.; III. évf. 67. n.
2. old.
(= Dercsmalé:)

MDK

Biai Föglein István

Csendélet malacperselyekkel, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

MDK

Biai Föglein István

Pihenő modell, of.

/Z.P.A./: Téli tárlat és a Mübarátkiáll. Magyarország 1944. febr. 5.

szövarch 20.- 219.laj

Biai Föglein István.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő müvész.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Biai Föglein István.

A Tamás Galériában kiállitották müvéti 1941-be

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Biai Föglein István.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1928-ban.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Biai Föglein István festő

Szöveg-archiv anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

MDK

Biai-Föglein István

Virág csendélet.
Zöldség csendélet.

V.Nemzeti képzőm.kiáll.1939.Kassa.22.1.

MDK

Biai Föglein István festo

Művei, az Ernst-múz.csoportkiall.-an.

Cikk: Az Ernst-múz.csoportkiall.

Képzőművészet, 1928. 8-9.sz. 91.l.

Mit vöglein lstvan lesto

ludvel, se Ernst-max.csoportkezdi.-en.

Cikk: Az Ernst-max.csoportkezdi.

szerzőmüvészet, 1928. 8-9.sz. Cikk.

MDK

Biai Vöglein István

Művével résztvett a Munkácsy céh kiállitásán.

Művész-Élet, 1933.II.5-6.sz. 9.l.

Bíró Föglein István

Kiemelik „A Hangli ősszel", „A szomszédasszony kertje", s a „Lejárat" c. műveit.

P. H. 934. XI. 11.

Biai Ferenc Zoltán

virpestmunkái

91.

Tamás Galéria. ##

1937. dec.

V

Sepsiszentgyörgy-gémvári telek

IX. 103

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bessenyei Antal

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1965 JAN 20.

Tárlat Békéscsabán

124

Ifjúsági vízzel kiállított meghívó invitálta még január elején az érdeklődőket a Békés megyei pedagógusok képzőművészeti kiállítására, melyet szakszervezetünk megyei bizottsága és a megyei tanács művelődésügyi osztálya rendezett a békéscsabai Munkácsy Múzeumban. A tárlaton szereplő pedagógusok: *Bessenyei Antal, Gazsi Endre, Jenei István, Lehóczki Mihály, Mizó Mihály, Oláh Józsefné és Süle István* gondosan megválogatott alkotásokkal jelentkeztek. Az akvarellek és olajfestmények a közvetlen honi tájélmény mellet ismételten a néző elé idézik a Békés megyei rajzpedagógusok lengyelországi tanulmányútjának emlékeit.

VEZETŐK
Z ELŐFIZETÉST

rórák!

sbiztos, acéltokos	Ft 800
	Ft 820
özött számlappal	Ft 850
táros kiritelben	Ft 850

MDK

Biai Föglein István

-ie.: A mai lakás diszitőművészete.Évadnyitó kiáll. a Tamás Galériában. Pesti Napló 1937 szept.26.

Bisi Föglein István

Gudalloupei férfiszépség

c. képével vesz részt az Ernst-Múzeum kiállításán.

P.H. 93o. IX. 14.

Riai Föglein István

festőművész

Magyar-Olasz Kiállítás - Művész Otthonban Rákóczi út 72 sz.a. - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1928.VI.5.

M.D.K.

Biai Föglein István

Pekary Dagmar: "Müteremlátogatás Biai Föglein Istvánnál" cimmel interju a müvésszel . Fényképét bemutatja a lap munka közben.
"Cirkusz" és „Golgotha" c. müveit bemutatja a lap.
Repr.-ók.

Szinház, Bp. 1947. szept. 2-8. III. évf. 36. sz.

Biai Föglein István

Bach-korszak

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállításán

P.H. 930. IX/ 14

Biai Föglein István

Sokácinges nő

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállitásán

P.H. 93e. IX/ 14

Biai Föglein István

Egy művével részt vett az Ernst-múzeum szezon-
nyitó kiállitásán.

P.H. 93e. IX. 12.

M.D.K.

Biai Foglein István
festő

Vitaiaj János, Isten és halódig,
Mark Twain: Jámbor lelkek kül-
földön és Brecht: Kivételt sza-
bály című műveit illusztrálta.

Gesztí Károly: Biai Foglein István illusztrációi
Művészet, 1968. október - 32 lap

Biai Föglein István

Az Ernst-múzeum csoportkiállitásán vesz részt képeivel.

B.H. 93o. IX. 14.

Biai Föglein István

Képeivel részt vesz az Ernst-múzeum csoport-kiállitásán.

V. 93e. IX. 14.

Biai Föglein István

— **Az Ernst-muzeum csoportkiállításának nagy sikere.** Az Ernst-muzeum csoportkiállitását, melyen Biai Föglein István, Ecsödi Ákos, Klie Zoltán, Márkus Imre, Szantruchek Jenő és olasz fametszők vesznek részt, a közönség rendkivül nagy érdeklődéssel fogadta. — Ismételten figyelmeztettük a közönséget, hogy a késedelmesen kézbesitett vernisszázs meghivók vasárnap, e hó 21-én is érvényesek.

P.H. 930 IX 20

P.H.930.IX.20.

Biai Föglein. István

Egy művével részt vett az Ernst-múzeum szezonnyitó kiállitásán.

MMMM T.H. 93e. IX. 12. M.

Biai Föglein István

Az Ernst-múzeum szezonnyitó kiállításán vett részt műveivel.

N.U. 93e. IX. 14.

Bíró Föglein István
festőművész

Pál László Társaság
kiállítása vezetői
Balatonban

Tennisezni kás
kedves

Pesti Hírlap
1929 II. 2

Kiadás előtt

A csatolt ügyiratok számai: .....

Biai Föglein István

A parton

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállitásán.

P.H. 93e. IX. 14.

Biai Föglein István

Görög kosztüm

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállításán.

P.H. 930. IX. 14.

Biai Föglein István

Alkonyat a kertben

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállításán.

P.H. 930. IX. 14.

Bini Föglein István

Ajtó előtt

c. képével vesz részt az Ernst-múzeum kiállításán.

P.H. 93c. IX. 14.

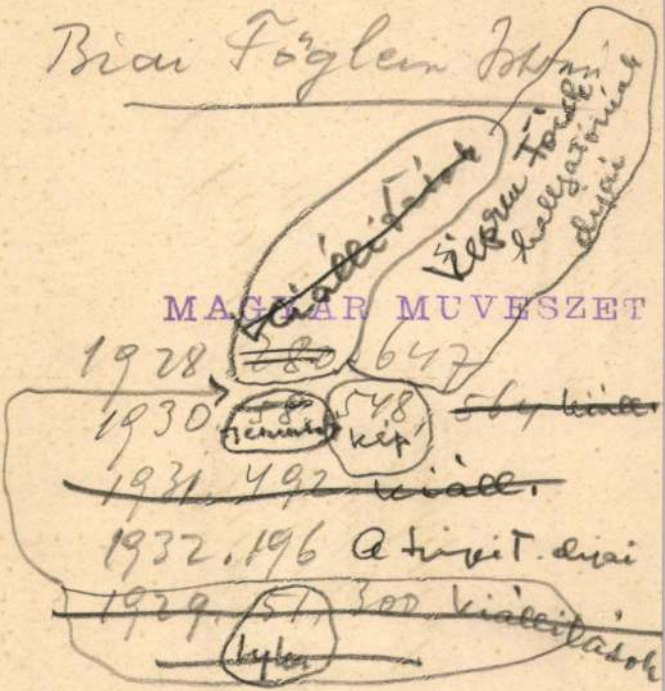
Biai Föglem Jolán
Képzőművészeti Főiskola
Festő
Szobrász
Iparművész
Restaurátor
Színpadi Tervező
Fotóriporter
Grafikus
Textil
Kerámia
Ötvös
Építész
Belsőépítész
Design
Animációs
Intermédia
Képzőművész
Tanár
Művészettörténész
Művészetelmélet
Művészetterápia
Művészetmenedzsment
Kiállítások
Szerepe Tanári
Fellépései
Díjai
MAGYAR MUVESZET
1928 [illegible] 647
1930 [illegible] 548
Személyi
kép
1931. 492 kiáll.
1932. 196 A tiszát. diai
1929. 57 [illegible] kiállítások
Lajos

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Bíró Föglein
Istvánné

l.
Mütterem I. csop.
Kiadl.
1935. febr.

BUDAPEST
92.IV.11.-1

Fáglerné Istvánffy Irma

Parasztszekér, olaj/v.
Postakocsi, virt.
Jármüvek, virt.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

70987

Biai Föglein Istvan

l.

Ernst dür. 13 / kiáll jub.

118. 242. ✱

1932 máj - jun. jub.

Festő ea. mjári
délutánon 2

keüterem-asztal

(Augsburg. 1684.)

Wagner: Delineatio, IV. 94, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 102,

Ernst (2) Bécsi Főiskola

1926 szept. Fiatal m. művészek
Virágcsendélet (1)
Vonatok, virf.
Leány fej, kr. r.
Vonatok (1.) of
Éjjeli kép
Virtuózok

1928 nyara. őszig
Kerti alkotások
Akt régi módi keretben I. of
Mimi a bársony állatokkal
Varieté - folyosón
Nippon
Műteremben 1
Csoportkép figurával
Pepita tarkában leány

Cigarettázó akt, virf.

1930 szept. őszig.
l. katalogust

legképen nyolczszáz/:800:/ koronát,

léhek orsz. bizottsága másodelnöke

, fizessen ki és a vallás és közokt.

kép számoljon el.

másolat hiteleül:

igazgató.

~~Ernő~~ 2 Beáti fogalma

Ernő

1952 kiáj-jun.

A szolnoki Művésztelep
(képen kívül az alapítás
50. évf. alk.)

Szolnoki park
of

adások fedezhetése czéljából el
nevezettnek bélyegelt és a mü
által láttamozott nyugtatványara
miniszt. tárcza naplóban kiadás

A hivatalos

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN
19. Rózsák, olajf. 1

Nemzeti Szalon

~~Őszi tárl~~. 1942. okt.

Előszó.

A Magyar Arcképfestők Társasága nyolc évvel ezelőtt alakult meg. Létrehozta ezt az alakulást az a szükségszerűség, amely a különböző művészeti irányok kaoszából és ennek elmaradhatatlan kísérő tünetéből: a dilettantizmus térhódításából származott. A Közönség ma már nagyon nehezen tudja megvonni a határvonalat a dilettáns — és a hivatásos művészi munkák között és éppen ezért az Arcképfestők Társasága a hivatásos arcképfestők — illetve arcképfestés — védelmét és a művészet iránt érdeklődő nagyközönség tájékoztatását tűzte ki céljául.

Társaságunk egyetlen programmja — az arcképfestés művészetének művelése és védelme, „művész politikával" vagy még helyesebben: művészcsoport politikával nem foglalkozik. Ezt mutatják megalakulásának körülményei és összetétele.

Bíró Föglein István

Várkonyi Zoltán arc-
képe, olaj.

Nemzeti Szalon 1939
(III. Arcképfestők Társa) nov.

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN
11. Vízhordó lány, olajf.

Nemzeti Szalon

Magyar nép
1940. febr – márc.

Előszó.

»*Magyarország a képzőművészetben*« c. kiállítássorozatunk, melyet az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatallal karöltve és a Hivatal szíves támogatásával rendezünk, három kiállításból áll: magyar tájak, magyar városok, magyar nép. A kiállítássorozattal az a célunk, hogy a magyar művészek alkotásain keresztül, tehát a magyar kultúra hordozóinak szemével mutassuk be nemzeti életünk három annyira fontos alkotó elemét: a magyar földet, a magyar városokat és a magyar népet. Szerény kísérlet ez a

N. Salon — Bécsi Főzleim

1927 (jan.) Nagy Tav. Szal.
Parantichkár) of

Postakocsi Járművek) virf

1928 (ápr.) III. Tav. Szal
Csendélet sokác tarisznyával) of
Sarganyák nő kék sállal

a Hippodrom tündére) virf
Téli d. u.

1929 máj. IV. Tav. Szal.
A gőzösök korszaka
kiskönyök 1
Rendetlen csendélet) of

1932 (VII. Tav. Szal.)
Zsúfolt csendélet
Akt „Scotch plaid"-en) of

1933 jan. Duna kiáll
Sokác asszonyok a
Dunán, of

KIR. MINISZTÉRIUM SZÁMVEVŐSÉGÉTŐL.

nt a Müemlékek Orsz.Bizottsága
kének,

BUDAPEST.

hó 13-án 355 sz.a.kelt becses át-
ux Kálmán bizottsági tag, Iszkaszent-
rra tett hivatalos utazásáról be-
koronára érvényesitve tisztelettel

junius hó 21-én.

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

15. Pihenő model, olaj 3 1500.-

Nemzeti Szalon

1944. jan. 1-jén –
Réti Károly.

1948 jun. (20 művész, kiállít)
Csendélet 8) 1 of

1937. (Ism.: NIKLAY PÉTER.) — Deutsches wissenschaftliches Institut Budapest: Katalog der wissenschaftlichen Bibliothek. (Ism.: VARJAS BÉLA.) — BUCSAY MIHÁLY: Jelentés. (Ism.: HARSÁNYI ANDRÁS.) .. Erdélyi Művészeti Kiállítás. (Ism.: TOLNAI GÁBOR.) — ZUBOR ISTVÁN: Az újság technikája. (Ism: SZEMZŐ PIROSKA.) — Nyelvőrkalauz. (Ism: TR. Z.) 405

Levélszekrény: BUCSAY MIHÁLY: A hallei magyar könyvtár régi magyar könyvei. — (HJ.): Megjelent-e valaha a következő magyar könyv? — (T.): Az Orsz. Széchényi Könyvtár. — TR. Z.: Különszobák a könyvtárban. TR. Z.: Egérfészek a Honderüben 423

Résumé — Inhaltsangabe 427

Név- és tárgymutató 433

A szerkesztésért *Trócsányi Zoltán*, a kiadásért *Sashegyi Oszkár* felel.

38.866. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda, Budapest. (F.: Thiering Richárd.)

Biai Föglein

Zehrein

Pest

XIV. Zichyut. 10. 2.

MKSz 1947

MRSA 1947

BUDAPEST

IV.

Károlyi-palota, által. 1844, Koch

Kondor: Lurgó kastély a Víziváros-
ban. VU 1858, 174-
47 172 1.

Biai Foglein István

~~Mtes. tá ., tól~~

Pipics 52. l.

Biai Föglein István MDK

Őszi csendélet, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Bíró - Föglein - István
(Besztercebánya 1905 - Bp. 1974)

„Fogadás a győzelem előtt"
o. v. 50 x 61 cm J. l. b. Bíró

Kikiáltási ár: 6000 Ft

BÁV 56. Képaukció Bp. 1981. december

Biai Foglein

Munkácsy-ének kiállításán az Ernst Múzeumban sorsolásra jelöltek ki festményét.

PH. 929. X. 27.

Biai Föglein

Munkácsy-cèh II. kiállitásán az
Ernst Muzeumban szerepelt.

No. 929. X. 20.

Bíai Föglein Istvánné

dolt. Kiáll. az Ernstben

1931 nov.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 30

Népszava

Biai Föglein István (

festőművész

Biai Főglein István

festőművész kiállítása nyílik Pécsett a Képcsarnok bemutatótermében. május 31-én délután 3 órakor.

Bian Föglein István

Kell. kiáll. Tamás Galéria

Lrod

2 Ujság. 1941. nov. 16

(e.a.: B.F.I. festményei)

Bíró Földesi István
szobr. kiáll. Tamás
Galéria-
ban
Ujság. 1937. dec. 19.
(e. a. B. F. Jós
Vadász Endre.)

< Biai Föglein István >

Kell. kiáll. Ernst Múzeum

Lrod

Uj Sáq. 1933 nov. 5.

(e.a.: < > kiállítása.)

1979. J. Adler:
Sz. Luxemilben 1869 julius 8-

Öreg tengerész.

Térdig,

~~Az előtérben~~ jobbra forc
~~csaknem térdig látható vón tengerá~~
Baretteje kék; rövid haja, szakáll
szeme barna; kabátja zöldes-szürke
hátrább ≡ tengerpart felé fordult
kék sapkát és sárgás-barna kabátot
lötte elhelyezett kosarakból kivet
≡ tengere~~n~~ halat és ere
számos csolnak ~~van hal~~
hárman dolgoznak, mig a többiek ,
bárká||kban ülnek vagy beszélgetnek

Vászon, méretei 91.8: 73
Vétetett az 1901: III. 5
27-én kelt 20398 sz. leirattal 200
1901: VII. 19-én (151/901.)-

Az elszámolást elfogadta
(554/901.)

904:IV.30.

20398-901

Biai Táglein István

Jestő

l.

Képmutatók

1941. 281. l.

M.Ö.:

a Pádl L. Társ
VII. kiáll. a N.
Szalonban

A felkérendő

Balás Piri László

Balogh Jolán

Bogyay Tamás

Biró József

Csabdi István

Csánky Miklós

Csernyánszky Mária

Dercsényi Dezső

Domanovszky György

Dutka Mária

Ernst Mihály

Ferdinándy Mihály

Gallus Sándor

Gerevich László

no troppo spesso, sl
di *politica annonar*
parole che forse sar
sioni di controllo, p
mediata scomparsa
grano all'estero, pc
nopolî e riforme fi
zioni e delle esporta
mente la intricata r
più strada la pericol
da aspettarsi niente,
processo contro un
donna scarpe di cart
esclamava: *Io gli av*

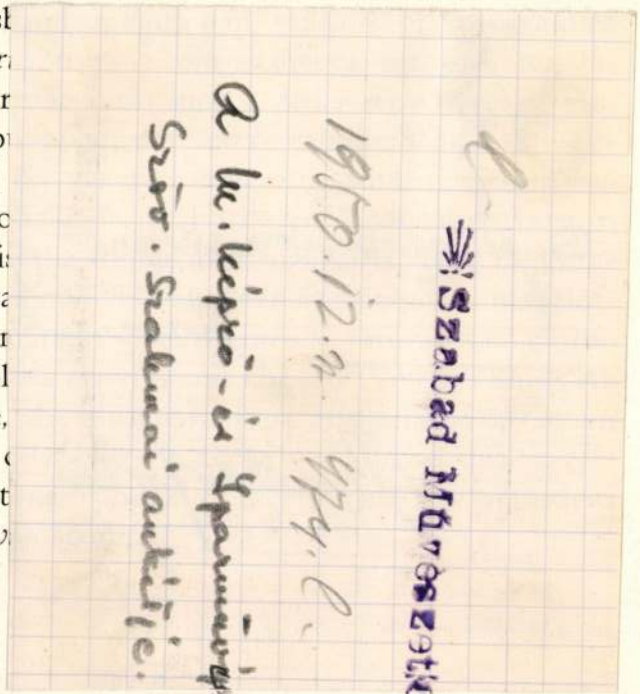

Per la crisi delle abitazioni, a Roma più acuta che altrove, c'erano le stesse incertezze: si creava il Commissario degli alloggi, si parlava di razionamento e di tessera per le case, si ammettevano deroghe al regolamento edilizio, come quella delle sopraelevazioni che fu causa di non poco danno alla estetica delle più belle vie di Roma.

Malgrado gli espedienti escogitati dall'amministrazione cittadina e dallo Stato, la vendita delle aree di proprietà comunale, la imposizione della tassa sulle aree fabbricabili, e la esenzione dalle imposte per le case di nuova fabbricazione, la crisi edilizia, causata dall'alto prezzo della mano d'opera, dalle difficoltà per l'approvvigionamento dei materiali, dal timore del capitale di fronte all'incerto avvenire, perdurava anche nel dopoguerra. Nel 1915 i lavori eseguiti in Roma, tra nuove co-

Brian Föglein Ström

Festö

Mid. Pentecostal

1905.

L.

Rätsk. 411. L.

Biai Föglemi István

l.

Bpxiv pály 1941

Bp-t ábrázoló
műv. virf. pályázatok
résztvevőik és pálya-
műveik listája
(1941) Föv. képt.
kiadvány.

Bíró Ferenc

I. ker. kapitányság

1950 aug. (hiány)

Bábtanház máj. 1-én, of

II. ker. kapitányság

1951 nov-dec (hiány)

Elrendelést, of 7

Tan. Tanácsa

1952 máj-jún (hiány)

Forgalom-irányító rendőrök, of

59653 szám.

A müemlékek orsz.bizottságának,
f.hó 8-án 377 sz.fölterjesztésére
tudomása s Münster Tivadar kassai
polgármester értesitése végett az
zal a megjegyzéssel küldöm meg,
hogy Markó és Benedek tiszteletdij
közvetlenül a kassai adóhivatalná
lévén utalványozva a tiszteletdij

M. Kadmus a trab-ért

1951 tapi-obi (Fő kapt)

kossuth dis-temlője
Esőlélen 10f

2686/eln.szám.

F.é.junius hó 21-

a :/: alatt ide csatolt ér

László h. előadó részére v

nel megküldöm.

Budapest, 1905

Biai Föglein István

Biai Föglein *István*, festő, *1905. Alakos és tájképekkel, grafikai sorozatokkal szerepel kiállításainkon.

Új írók Lex.
TV. K. 909. l.

Biai Föglein István

Faragási szalonban kitüntető
dicsmérés

Biai Föglein István

Biai Föglein István festőművész, V. Rothermere-u.12. 325-039

Budavár. 1940. szept.
u 1942/jan

Blai Fényképész István festő

1

Meghalt.

A Képzőművészeti Főiskolán Czóbel István
és Vaszary János volt a mestere

Magyar Nemzet 1974 november 19
4. old.

1975. VI. 1. Petőfi 8.4o / / M.

Láttuk, hallottuk.

- Befejezésül néhány kiállitásra hivjuk fel kedves hallgatóink figyelmét.

- A Magyar Nemzeti Galériában megnyilt Biai Föblen István festőművész emlék-kiállitása.

- Békéscabán a TIT megyei szervezetének klubjában Ruzicskai György tárlatát láthatják. A tárlat egy hónapig lesz nyitva.

- Junius 14-én nyilik a Mücsarnokban a jubileumi iparmüvészeti kiállitás, melyről a legközelebbi adásunkban számolunk be.

Biai Föblen István festőművész

Bíró-fogalom Istvánné, szül.

Elhunyt 69 éves korában
Budapesten nov. 22-én a
farkasréti temetőben.

— : Hír

12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 20.

Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy

Biai-Föglein István

festőművész

a Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának tagja,

rövid szenvedés után, életének 69. évében, 1974. november hó 15-én elhunyt.

Hamvasztás előtti búcsúztatását 1974. november hó 22-én, pénteken 13 órakor tartjuk meg a **Farkasréti temető** halottasházában.

Fáradhatatlan művészt, jó kollégát és barátot veszítettünk el, emlékét tisztelettel és kegyelettel megőrizzük.

Magyar Képzőművészek Szövetsége **A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja**

A gyászoló család

fnyv 13

Bidi - Föglein István

festőművész

Biai Föglein Istvánn

Vidékt Pécsett (Kossuth L. u. 24.).

Müggyüft, 1972/4.22. „Vidéktási naptár"

Biai-Föglein István, festő

Pécsett nyílik meg kiállítása.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. máj. 30.

Biai Föglein István festőművész

Pécsett, a Képcsarnokban nyitják meg a művész kiállitását május 31.-én, -közli a lap kulturális eseményekkel foglalkozó rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 26.
XVII. évf. 21. sz. 2. lap.

Biai Föglein Istvánt festi

Kiállítása nyílik meg Pécsett
máj. 31-én.

—:□ Biai Föglein Istvánt 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. május 31.

Biai Föglein Istvánné
(1905 - 1974)

„Utcarészlet" Olaj, vászon 76 x 56
Jelezve lent balra: Föglein Istvánné
Vételi ár: 3000 Ft.

BÁV Mű 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Biai Fóglein Ibrahim, festő

A Nemzeti Galériában nyílt meg emlékkiállítása.

—: A HÉT VÉGI KULTURÁLIS PROGRAMBÓL

9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jún. 14.

Biai Föglein István

Lakat Béla, o.c. 111 x 90 cm

Lakat Béla gyűjteménye

Biai Fioglein Istvan

Bárban, p. akv. 285x295 mm

Lázár Béla gyűjteménye

Biai - Förglein István (festő)

1974. nov. 19-én elhunyt.

Nógrád, 1974. nov. 20. 102. elj. 271. h. 5p.

Biai Föglein Istvánné, Pest

— BIAI FÖGLEIN EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁNAK nyitvatartását a Magyar Nemzeti Galériában a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbították.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 5.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 JUN 6

Neue Zeitung

István Biai Föglein

Kulturnachrichten..

1021

Aus den Werken des Künstlers ISTVÁN BIAI FŐGLEIN wurde am 29. Mai in Budapest eine Gedenkausstellung veranstaltet. Die Ausstellung eröffnete der Direktor der Nationalgalerie, Dr. Gábor Ö. Pogány.

Über die inneren Gegensätze des Atlantischen Bündnisses hinaus sind die Brüsseler Beratungen vor allem im Hinblick darauf zu prüfen, in welchem Masse der bedeutendste Militärblock

Biai Ferenc István

1975. máj. 29-én a Nemzeti Galériában emlékkiállítása nyílt.

Népszava, 1975. máj. 27. 103. erf. 122 sz. 4 p.

Bibi Föglein Gyhoin
festőművésznő kiállítása nyílik Pécsett,
a Képcsarnok kortárs termében ma
délután.

Magyar Hirlap 1973/148 Feld.

Biai Föglein István

MEGHÍVÓ

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

EMLÉKKIÁLLÍTÁSÁRA,

BUDAPEST V., KOSSUTH TÉR 12.

A TÁRLATOT

DR. POGÁNY Ö. GÁBOR

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓJA

1975 MÁJUS 29-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN D. U. 4 ÓRAKOR

NYITJA MEG.

75-5 fnyv 14 2581

GALÉRIA 1957
MAGYAR NEMZETI

Bíró Föglein István

(1905-1974)

„Virágcsendélet" o.v. 80x60 cm

J.f.b. Bíró.

Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 52.Képaukció katalógus Bp.1980.szeptember

Briai Föplein Istvánné, Jeto

Az örvény körönete a
reinvéltert.

↓

— : Köröcsény

6.

ESTI HIRLAP, B[illegible] 1974. dec. 4.

Biai Föglein István, festő

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN
(1905—
festőművész 70 esztendeje született.

— : Évforduló

4.

Népszava, Bp. 1975. okt. 7.

Bíró Sándor Ottrubay Jenő

L.: Csók I.

Potoczky J.: Képek — 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 20

BIAI FOGLEIN ISTVAN, festő

1972-ben Lázár Bélané a pécsi múzeumrachagyta férje 64 darabból álló képzőművészeti gyüjteményét. Nagy részük a 30-as évek végén került Lazarhoz a művészek ajándékaként Elsősorban a Római Iskolát reprezentaljak. A gyüjemény:
6.sz.-BIAI FOGLEIN ISTVAN: " BÁRBAN", cimü müve. p.akvarell. 285+295 mm. Ltsz: 72.329. 297.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtar története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73.-Pécs, 1975.

BIAI FÖGLEIN ISTVAN, festő

1972-ben Lazar Bélané a pécsi múzeumra hagyta férje 64 darabból álló képzőművészeti gyüjteményét. Nagy részük a 30-as évek végén került Lazárhoz, a művészek ajandékaként Elsősorban a Római Iakolat reprezentaljak. A gyüjtemény:

5.sz.-BIAI FÖGLEIN ISTVAN: "LAZAR BÉLA", cimü müve.
v.o. 111+90 cm. Ltsz: 72.328. 297.old

ROMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtar története
Uj szerzemények III. 287.old

A Janus Pannonius Múzeum Evkönyve, XVII-XVII.
1972-73.-Pécs, 1975.

Biai Foglein István

(1905-1974)

„Gondolat" Vegyestechnika 35x55

Sz.j.: Biai Foglein István

Ajánlási ár: 2500 Ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

BIAI FÖGLEIN ISTVAN, festő

A 1969-es szerződés szerint Bedő Rudolf gyüjteményének meghatározott része 14 évi megvaltással 14 év alatt kerül a Modern Magyar Képtarba, festmény, grafika alkotja zömmel a kivalasztott anyagot. A Bedő-gyüjtemény, 1978. 189.sz.-BIAI FÖGLEIN ISTVAN: " KORSÓVIVŐ", cimü müve. p.akvarell. 402+277 mm. 295.old

MOLNÁRY PÁLNÉ: A Modern magyar Képtar története Uj szerzemények III. 287.old

Adamus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII. 1972-73. Pécs, 1975.

Blair-Fóglea István

Pogány Ö. Gábor emlékezése
a 10. oldalon

Magyar Nemzet 1974 december 1

Biber [ ], iparművek

L. Dancsa András

14-21.

Pethő Lántó: Dancsa András művész mesterségéről

Jászkunság, Kolnok, 1981-dec. XXVII/4

Biai Föglein István

Csendélet vokai kőfénypel, olaj.
A Flippodrom fündéje akvarell
Téli délutáni, akvarell
Sárgarigós nő kék sállal, olaj.

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

Térkép.

A sziklaszerü háttérrel
felirata fölül középütt:

Der Neu vermehi
Donau Stran

Szines rm., mér. a

Bíró Föglein István

(1905-1974)

„Rózsák vázában" o.v. 60x70 cm

k.f.j.: Bíró Föglein István

kikiáltási ár: 10000 Ft.

BÁV 50.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Biai Föglein István festő

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN több mint ötven akvarellje látható a fővárosi tanács Óbuda galériájának kamarakiállításán, a Zichy-kastélyban. Az ötven évvel ezelőtt elhunyt festőművész impresszionista eszközökkel ábrázolta a cirkusz világát.

– Kt

8

Nemzetőrség, P. n. 1979. nov. 29.

Biai Föglein István festő

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN festőművész emlékkiállítását szerda délután 5 órakor nyitják meg a fővárosi tanács óbudai galériájában (III. kerület, Fő tér 1.), a volt Zichy-kastélyban.

– i. Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1979. nov. 27.

Bíró Föglein István (1905-1974)

„Virágok korsóban" o. v. 90×75 cm

J. l. f.: Bíró Föglein István

Ajánlati ár: 6000 Ft.

BÁV 54. Képaukció Bp. 1981. május

Bíró-Fóglalta István (1905-1974)

„Lóverseny" vegyes technika 50×69,5 cm

J. l. középen: Bíró Fóglalta István

kikiáltási ár: 5000 Ft

BÁV 53.Képaukció Bp.1980.december

Bíró Főglein István

(Battonya 1905 - Bp. 1974)

„Szüreti jelenet" o.v. 93 x 110 cm

J. b. középen Bíró

Kikiáltási ár: 12000 Ft.

BÁV 55.Képaukció Budapest,1981.szeptember

Bíró Föglein István (1905-1974)

„Csendélet" o.v. 60×80 cm

j. l. b. Bíró Föglein István 41.

Kikiáltási ár: 10000 Ft

BÁV 51. Képaukció katalógus Bp. 1980. május

Bíró Föglein Zoltán

3 akkumulátor, cellarúra és tároló

Alkotás műveszhar
II. csop. kiáll. 1942. dec.

1440 · 55

7200

7200

7920,00

Rövidebb!

7920 : 35

820

11,

3

5640

42

5597

3 fajbora ... 12

¼ · 12 = 3

1692,00 : 40 = 42,30

$\frac{1}{8} \cdot 12 - \frac{12}{8} =$

MDK

Biai Föglein István, festöm.

7. Müteremsarok. Olf.

8. Öszi csokor. Olf.

Albetás Művészház.- I.csop.kiáll. 1942.nov.8-24.
Kat.

M.D.K.

Biai Föglein István
életéről

Legismertebb rajzai közé tartoznak az „Egri csillagok"-hoz készített illusztrációk. E könyvet orosz nyelven is Biai Föglein illusztrációival jelentet meg.

Jeszli László: Biai Föglein István illusztrációi.
Művészet, 1968. október – 32 lap.

Bíró Föglein István
festő

MDK.

Az ő művéhez írtak Földes Péter emlékezetes megjegyzést, amely Madridi indító, Kedd Dresda, Szarvas és Kemenyi Páncélvonat címen jelentek meg.

Jeszli László: Bíró Föglein István illusztrációi.
Művészet, 1968. október - 32 lap.

Biai Foglein István

Munkácsy-céh II. kiállítása az Ernst Múzeumban.

Az ujabb törekvések jelesebb alakjai: *Biai-Foglein István*, aki „Festő"-jét egy lábon állva festette, *P. Goebel Jenő* szépen indokolt „*Olvasó férfi*"-a, *Basilides Barna* jó humorral megfestett hólapátolói és a „Nyári vendéglő" mulatozói. Kiválnak e csoportból *Orbán Dezső* tájrészletei, *Szőnyi István* „Könyöklő nő"-je, *Podolini-Volkmann Artur* „Vándorok" c. műve jó tipusaival, *Frank Frigyes* „Mimi"-je, *Heintz Henrik* finom Margherita-feje, *Pécsi Pilch Dezső* szines tarka „Leányká"-ja, *Várkonyi Ferenc László* tanulmányfeje és egy uj szereplő: *Hámor Ilona* meglepő gyöngédséggel átérzett vászna, az „Anya gyermekével".

PH. 929. X. 20.

m.....

Pénztári szám.....

alvány.

.....nak, címe:.....

(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

ul .....

.....ért

[redacted]

[redacted]

[redacted] fizetendő.

....bélyeg .....nyugta .....bevonandó.

.....

.....

.....

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

.....

Bevétel	Kiadás

Brai Fögler

Korepel a művészek tél. tárcaták
több műve; emlitve: „Borospalk"

Est 1938 II. 6

Biai Föglein István

— Négy magyar művész érkezett Hollandiába, a holland—magyar művész csereakció keretében. Biai Föglein István, Gábor Móric, Ruzicskay György és Ábrán Zoltán festőművészek az elsők, akiket a csereakció magyar vezetősége a hollandiai tanulmányutra kijelölt. Ábrán Zoltán Haarlemben, Gábor Móric Amsterdamban, a két másik művész pedig Rotterdamban folytat művészi tanulmányokat.

Nemzeti Újság 1938 VIII. 4

Biai Töglein

Munkácsy-cèh II. kiàllìtàsàn az Ernst Muzeumban szerepelt.

Az Est 929. X. 20.

MDK

Biai Főglein István

Nyári csendélet.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 19.1.
Műcs.

MDK

Biai Föglein István, festö

Csók István tanítványa.

(c.a.)

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. [redacted] / Műcs.
Ujság. 1928 máj. 2o. 22.1.

MDK

Biai Föglein István, festö

Virágok.	Jelzett.	Vizf.
Olasz nö.	"	"
Biedermeier.	"	"

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt. 4. rk.sz. 27.l.

M.D.K.

Biai Föglein István

359. Kölyök. Mgt.
369. Évica. Mgt.

"A gyermek a művészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940.Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 23. l.

MDK

Biai Főglein István

Virágcsendélet, of.

KMTárs. M. Müv.ért. 1940-41

16.1.

ó

ációs Központ Évkönyve 1956-58-as

d.e. 10 órakor tartjuk a Kossuth
/VIII. Muzeum u. 7./.
ára feltétlenül számítunk.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

MDK

Biai Föglein István,

a szabad grafikát pompás lapjaival képviseli.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállítása.
Pesti Napló. 1934 máj.19. 8.1.

MDK

Biai Föglein István, festö

Virágok. Of.

kiáll.
Akadémiai Művészház. XXXVI. őszi tárlat. 1947. szept.
Kat.

M. D. A.

BIAI FÖGLEIN István festő

A Magyar Nemzeti Galéria díszlet-
méhen rendezett táncmulatság
dekorációi

Fotós művész: Kassovitz
Molnár C.
Pusztai
Erigelky

Magyar Nemzet 1961. március 9. 7. l.

MDK

Biai Föglein István

Cigányok

A Paál László Társaság jub. kiáll. Képzőművészet
1934. 79. sz. 244.l.

Biai Föglein István

Szerepelt a lakást diszitő művészetet bemutató kiáll.-on. Tamás Galéria.

Kat.1935.Szept.26.-Okt.10.

Biai Föglein István

Képeivel szerepel a Nemzeti Szalon őszi tárlatán.

Pest,1942.X.16.

Riai Főglein István

festőművész

Pál László Társaság kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Legszebb munkája a Fonyódi - halászok indulása - valóságos primitivanalitikai tanulmány.

Pesti Hirlap
1929.1.29

Biai-Föglein József
festőművész

*** A Paál László Társaság kiállítása a Nemzeti Szalonban.** A Nemzeti Szalonban harmadik kiállítását rendezte meg a *Paál László Társaság*. Értékes és jónevü müvészek, akiket nem köt semmi közös célkitüzés, csak a Paál László iránt érzett és felszitott nagy kegyelet. Talán a hagyományok tisztelete és kultusza az az irány, amelyen most egységesen haladnak. Az uj érzések uj mondanivalói felé. Őszinte, tehetséges müvészek, legtöbbje jóval tul a próbák idején, ismert névvel és müvészi multtal. Még a legfiatalabbja *Biai-Föglein* József is már szép eredményeket tud bemutatni. Nagy koncepcióju tájképe és néhány alakos tanulmánya erőt eredetiséget mutat. Vele egy vonalban a fiatalok közül *Bertalan* Albert tengerparti képe. *Csabai-Ékes* Lajos szinben pompázó tájai. *Feszty* Masa igen szép férfiportréja és változatos firenzei rajzai, *Vadász* Endre finom rézkarcai, *Bátkay* József artaizáló szines lapjai, *Csizik* Gyula részletező tájai sorra mind komoly, szép alkotások. A régebbi generációból *Lakatos* Artur nagyvonalu, varázsos tájképei, *Belányi* Viktor női portréi, üveg festményü rajzai, egy csodálatos aktrajza és ragyogó szinü csendéletei ennek a komoly, őstehetségü müvészünknek mindenkor választékos munkásságában is revelációként hatnak. *Gara* Arnold paszteljei, *Rózsaffy* Dezső miniatürös képei, *Vesztróczy* Manó régebbi lapjai, *Bartos* Ernő erőteljes kompozicióí, *Biró* József alpesi tájai és *Szigeti* Jenő budai házai igen számottevő értékei ennek a tárlatnak. A kiállitást annak a nemes emléktáblának gipszöntvénye is disziti, melyet a társaság *Paál* László barbizoni házának falába illesztett. A szép mintáju dombormü feje *Gárdos* Aladár dicséretes munkája. *(m. j.)*

Magyarság
1929 I 27

157
13.

| | | |

Riai Fényképész Iskola

Fegtóalvés

Paál László Társaság kiállításon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarország
1929.I.27.

Riai Főglein Jónás

festőművész

Paál László Társaság kiállítása – Nemzeti Szalonban – képével szerepel, egy barnás színű tájképpel és egy portréstudiummal.

Magyar Hirlap
1929.I.27.

Riai Főiskolai tanár

festőművész

Pál László Társaság kiállítása – Nemzeti Szalonban képével szerepel. Határozott lépésekkel mér az élet vesztő utat a Tanácsnokné lánya, portréja, szendlélete és arcképe bámulatos biztonsággal és elegánciával adja az örök nőt, a művészet értékét.

Esti Kurir
1929.I.27.

Riai Föglein István
asztalosmüves

Paál Lánta Társaság Választási - ülésünk Szabóban -
Bérért szerel-

Ujvár
1924 I. 27

Riai Föglein Elza

festőművész

Pál László társaság kiállítása – Nemzeti Szalonban – képével szerepel. Talán a legmodernebb a Vásárló művések közül. Ha stílust akarunk róla megállapítani, az expresszionizmus felé tart. Képein érdekes fényt és reflexproblémák megoldását keresi. Legújabb képei egy nagy vásznon pavoráma, a Temetőmunkás lánya és a Gradelospei téli részlet.

Nemzeti Ujság
1927.I.27.

M.D.K.

Biai Föglein István

"Portréin kivül csendéleteit" dicséri Berend Ilona kritikájában a Szocialista Képzőművészek kiállitásáról.

Szinház, Bp. 1948. márc. 2-8. IV. évf. lo. sz.

Briai Föglein István
festőművész

Pacl László Társaság Bírálatára - Uj művészi szellemben - rajzos tollrajzba, redukált formákba komponált figurális képei által is Bizonyságát adja bravurosan megfelelő önmagának

Pesti Napló
1929 I 27

Bíró Ferenc István

„Virágok" c. művével szerepel
a XXI. velencei biennálén

Neuzeti Ujság 1938 VI. 19

Biai Föglein István MDK

Bábszinház Május 1-én, olf.

Mücsarnok 1950 I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Biai Föglein István

MDK

Csendélet, olaf.

Műcsarnok 1951.III.Magy. Képzőm. Kiáll.

Biai Föglein István MDK

Forgalom irányitó reneörnő, olf.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Briai Foglein István.

Szerepelt a Tamás Gabória akvarell-kiállításán.

PM 1935. V. 6.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KUTYA

1968 JAN

1021

BARÁTAINK

Biai Föglein István Kossuth-díjas festőművész évtizedek óta kutyabarát, legutóbb — 12 éven át — chow-chow fajtája volt. A képen: Lurkó nevű, nyolcéves skyterrier kutyájával (Wormser A. felv.)

Biai Fáglein

szerepelt a Tamás Galéria akvarell-kiállításán.

Est 1935. V. 6.

Biai Föglein István

Szerepelt a Munkácsy-céh kiáll.-án.

N.U.935.III.31.

Biai Főglein István

Szerepel a Munkácsy-céh VIII.kiáll.-án.

Az Est, 935.III.31.

Biai Föglein István

Alkotásával szerepel a Munkácsy-céh kiáll.-án.

Ujság, 935. III. 30.

MMDK

Biai Föglein István, festöm.

Ágyban fekvö nö. Olf.
Csendélet malacperselykkel. "

v.Ernst Muzeum.- A Szocden.Párt Képzöm. -nek Tár
saság és a meghivott müvészek kiáll.-a. 1945.
okt.13-26. Kat.

MDK

Biai Föglein István, festöm.

Pipázó leány. Vizf. Jelz.

Árv.Közl. 1940.1.rk.sz. 18.1.

MDK

Biai Föglein István, festöm.

R.E.né urnö arcképe.	Olf.
"Komor csendélet."	"
Saul.	"

Nemz. Szal.- A Munkácsy Céh VIII.repr. kiáll.-a.
1935.márc.30.-ápr.14. Kat.

MDK

Biai Föglein István, festöm.

Apacspár.	Tempera.	Jelz.
Virágok.	Vizf.	"

Árv. Közl. 1937. 1.ok.sz. 10.1.

MDK

Biai Föglein István

Szerepelt a Fészek Klub kiállitásán

Cikk: Kiállitás a Fészekben

Pest 1940.dec.22.

MDK

Biai Föglein István, festőm.

párizsi festő-ösztöndijas kiát szerepelt képeivel.

Ybl Ervin:"Gróf Klebelsberg Kunó" emlékkiáll. a Műcs.-ban. 1933. MIP. 1933. 44.l.

MDK

Bierbauer Virgil építész

A m. építőművészet Párisban és Milanoban. Vállalk. Mázix Lapja 1933. máj. 11.

Biai Főglein István

MDK

a Céh művésztagja, festőmüv.

Munkácsy Céh 8.repr. kiáll. M.Szal. 1955. márc.

MDK

Biai Főglein István

R.E.né arcképe, of.

"Komor csendélet","

Saul, "

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. N.Szal. 1935. márc.

MDK

Biai Vöglein István

Pudovkin a "Különös házasság"
felvételeinél. Olaj.

"Magyar-Szovjet Barátság" Képzőművészeti kiállítás katalogusa.1952. 4.l.

MDK

Biai Főglein István

Résztvett az Ernst Múzeumban rend.Plakátművészeti Kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

Biai Föglein István MDK

Arckép, olf.
Csendélet mozaik szemekkel, olf.
Zöldségek és virágok, olf.
Kerti talaj, olf.
Csendélet, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936.máj.

MDK

Biai Föglein István

Párisi vedutája a Fészekben rend.képzőm.kiáll.-on.

B.M.: A magyar képzőművészet karneválja.

Esti Kurir 1938.febr.20.

MDK

Biai Főglein István

Békevilág Párizsa, karikatura

KE: Párizs, ... A Fészek Klub jelmezes müteremben. Pesti Hirlap, 1938. febr.13. 6.l.

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN

Kis állomás Baranyában. Olajf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
21.oldal

Biai Föglein István MDK

Cge ndélet sokác köténnyel, olf.
A Hippodrom tündére, aqu.
Téli délután, aqu.
Sárgaruhás nő kék sállal, olf.

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

Biai Föglein István MDK

Rózsák, olf.

Nemzeti Szalon 1942. okt.
Őszi Tárlat, Tagkiállitás

Brian Föglein Österrön, Jerlö

MDL

Julius elejétől Kisoroszlán dolgozik,
a Duna Jerlő és metsi részre.

—: Ma hallottuk

2

ESTI HIRLAP

Dn. 1962. jú. 10.

Fényképi

Mirtyné

Kőrösmezők

Részi Főiskolai Latvián: Gyakorlati park 1950

Fertőrákos

Kapatelepi utca.

MDK

Biai Vöglein István

Könnyed és bravuros vizfestményei, a Tamás-galériában rend.karácsonyi kiállitáson

Az Est, 1937.dec.17.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Látóhatár

Biai Föglein István

1965 AUG

1021

Biai Fögl

ein István rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

LUDAS MATYI

1968 MAR 7.

1021

LUDAS MATYI
EMLÉKKÖNYVÉBE

VELEM TÖRTÉNT...

Ifjú festő koromban Párizsban éltem. Délutánonként ott üldögéltem a Dóm kávéház teraszán, többnyire Zilcer Gyula barátommal és festő-kollégámmal.

Egy napon gyönyörű nő telepedett le a szomszéd asztalhoz. Égővörös haja, mélytüzű barna szeme mindkettőnkre mély hatást gyakorolt. De hiába volt minden ügyeskedésünk — nem sikerült megismerkednünk.

Másnap, s az ezt követő két héten át hiába vártam Gyulát a Dóm kávéházban — nyoma veszett. A Bois de Boulogneban sétálva aztán váratlanul találkoztam vele.

— Hát te hova tűntél?

Titokzatosan mosolygott.

— Ne kérdezz semmit, gyere velem.

Kíváncsian követtem, de hiába faggattam, egy szót se volt hajlandó elárulni. Közben megérkeztünk egy elegáns kis palota elé. Zilcer becsöngetett, s legnagyobb megdöbbenésemre a két hét előtti nőrös hajú

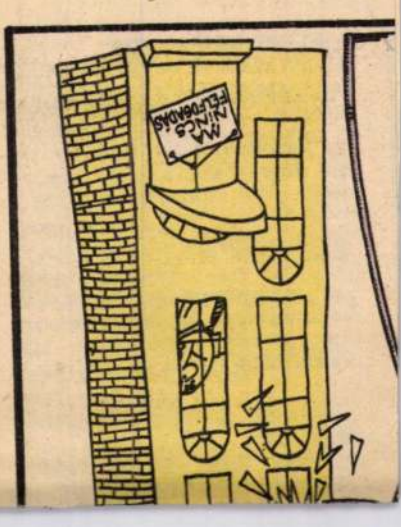

– Lass, lass, ne csak nézz!

A BÜROKRÁCIÁVAL!

OLYIK VAGY NEM FOLYIK?

zt dalolhatnák, ha volna kedvük énekhez, azok a tápéi lakosok, k a vizet várják a drága pénzért részben társadalmi munkával ta- elkészült vízvezetékükből.

gaz, egy hónapja már minden- folyik a víz. Néha öt percig, de eljebb egy óra hosszat és telje- rendszertelenül. Előfordul, hogy k éjszaka van víz, soha nem le- előre kiszámítani. Már arra is doltunk, hogy talán riasztócsen- et kellene beszerelni, hogy ne asszuk el a ritka vízvételi al- nakat. Az igazi persze az lenne, a Törpevízműszerelő Vállalat doskodna végre a folyamatos llátásunkról.

Nemes Sándor
Tápé

SZIVÓS ÜGYFÉL

Biai F. István

LAPKIADÓ VÁLLALA
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁ
Budapest, VII., Lenin-körút 9
TELEFON: 227—651, 221—28

Komárommegye
Dolgozók Lapj

67874 Közlekedési Nyomda

Tegnapi számunkban riportot közöltünk az Új Képzőművészeti Alkotó Közösség kiállításáról. Képünk Biai F. Istvánnak a tárlaton bemutatott „Ady a Grand Cafeban" című alkotása.

Színházak szerdai műsora:

...tronalakon — Piacon... ...-parra
... saját termékeiket a ... ...vásárokon.
...rosok

mai tevékenysége körébe tartozó alkatrészeket,

például egy rádiókisiparos árusíthat ilyen korlátozások mellett rádiócsöveket, rádiódobozokat, zsinórt stb. és egyéb alkatrészeket, a cipészkisiparos cipőfűzőt, talpbélést, cipőpasztát stb. A tervezet megnyugtatóan kívánja rendezni *az özvegyi jogon folytatott ipargyakorlást.* Az özvegy ipari tevékenysége csak akkor szűnne meg, ha az iparengedélyről lemond. Viszont kimondja a tervezet, hogy az az özvegy, aki özvegyi jogon ipart folytat, *nem lehet más állásban.*

A bürokrácia kiküszöbölésére bizonyára örömmel fogadják az iparosság körében a rendelet-tervezetnek azt a javaslatát, hogy megkönnyítik az ipartelepek áthelyezését. Eddig ha valamelyik kisiparos más utcába vagy más kerületbe költözött, *vissza kellett adnia érvényes iparengedélyét és az új címre érvényes új jogosítványt kellett kiváltania.* A rendelet-tervezet szerint

egy kerületen belül előzetes engedély nélkül helyezheti majd át a kisiparos műhelyét,

csupán nyolc napon belül be

na[illegible] Intézkedések hosszabb időre biztosítják a magánkisipar fejlődését. Ez természetesen

nem jelenti azt, hogy a magánkisipar mellett most majd háttérbe szorul az állami és a szövetkezeti szektor fejlődése.

Sőt, ellenkezőleg, az illetékes tényezők biztosítani kívánják az állami és a szövetkezeti ipar fölényét és messzemenő támogatását *az egészséges verseny, a lakosság jobb ellátása érdekében* azonban szükséges a magánkisipar fellendítése is.

A fővárosi tanács, miután a szakmai érdekképviseletekkel is megvitatja tervezetét, február 20-ig *felterjeszti javaslatát a Minisztertanácshoz.*

G. J.

Felmérik az o...

Lehet-e, szabad-e Budapesten új ártézi kutakat fúrni? Olyan kérdés ez, mely joggal érdekelheti a főváros lakóit, mert új ártézi kutak forró vizét *fűtésre be lehetne vezetni a bérházakba.* Jelenleg is nem

1964 JUN - 9.
1021

Semmi pénzért nem eladó?

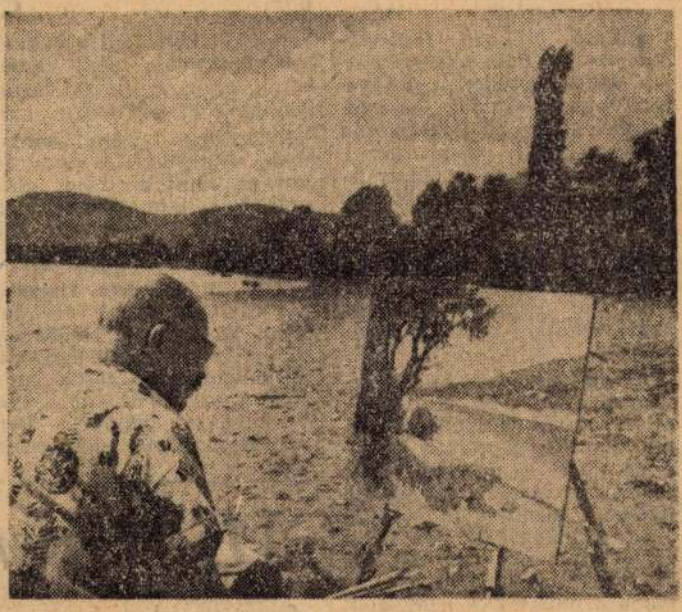

Kisoroszi nagyon tetszik és méltán Biai Föglein István neves festőnknek. Négy esztendeje, kora tavasztól késő őszig ott lakik és vásznain innen örökíti meg a Dunakanyar természeti szépségeit. Képeiről még külföldön is sokan gyönyörködnek a szép vidékben, s megismerik a kisoroszi tájat. A községben azonban nem sokat törődnek a művésszel, sem a munkájával. Másutt talán ottmarasztalnák, de Kisoroszban négy éve sem akarják eladni neki az omladozó ódon viskót, amit magának kiszemelt.

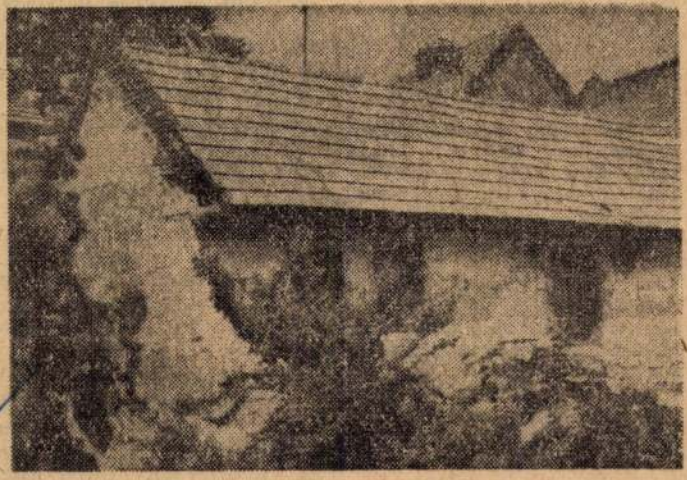

Ez az a házikó. Pár éve hivatalos becslés szerint 12 ezer forintot ért az épülettel együtt is mindössze 96 négyszögöles ingatlan. Az épület évtizedek óta lakatlan, sőt lakhatatlan. Düledező tűzfalán a roskatag tető alatt a képen is látható tátongó lyuk évről évre nagyobbodik. A festő már 14 ezer forintot igért érte, de tulajdonosa, a községi tanács felügyelete alatt álló legeltetési bizottság, négy év alatt még nem döntött az adás-vétel kérdésében. Holott semmire sem használja és semmi haszna sincs a kunyhóból.

A csákányra váró máladozó falak anyaga is mindennap értéktelenebb lesz, ma már ha fel is tesszük, hogy még kétezret ér, akkor a puszta telek ára négyszögölenként 125 forint lenne. Ami akármilyen kies fekvésű is, a Dunakanyarban szintén horribilis pénz üres falusi házhelyért. Ennyit csak könnyelmű művész adna érte. Ám a művészetek iránt nyilván fogékony legeltetési bizottság lehet, hogy semmi pénzért sem adja...

—y —e

A nyugodt öreg

Jóleső cikkben foglalkozott a Pest megyei Hírlap az Agrártudományi Egyetem nyugdíjasainak összejövetelével. Az ilyen találkozón sok minden szóba kerül. Örülünk a rég nem látott ismerősöknek, de az emberben egyúttal felkavarodnak a régi emlékek is a múltról. Mivel a cikk engem is érintett, hadd mondjak el valamit abból, ami bennem volt, de nem mondtam el a beszélgetéskor.

Jól tudom érzékelni és értékelni a múlt és jelen nyugdíjasai közti különbséget. A múltban kevés volt a nyugdíjas állás a dolgozók létszámához viszonyítva. Sokan féltek a bizonytalan jövőtől. Ma a dolgozónak nem kell félnie attól, hogy mi lesz vele, ha megöregszik, mert várja a nyugdíj és a nyugodt öregség.

Majdnem 40 évvel azelőtt főiskolai oklevél birtokában altiszti minőségű állással kezdtem meg pályafutásomat és kilenc és fél évig dolgoztam így. Még örülnöm kellett, hogy egyáltalán állásához jutottam és nem kellett évekig szüleim nyakán tengődnöm. Most pedig mint tanár vonultam nyugdíjba. Az altiszttől a tanárig hosszú és küzdelmes volt az út.

Az alacsony fizetés mellett érzékenyen érintett, hogy semmiféle társadalombiztosítási szervnek nem lehettem tagja. Sem az OTI-nak, sem a MABI-nak, vagy az OTBA-nak. Az orvost és a gyógyszert fizetni kellett. Ma ott van a körzeti orvos, az SZTK-rendelő. Megkapja a gondos orvosi kezelést, megkapja a szükséges orvosságokat a nyugdíjas is. Sokan minderre nem gondolnak, sőt, elégedetlenek, ha várakozni kell az orvosi rendelőben.

A másik dolog, amiről szólni kívánok az, hogy a „nyugdíjasság"-hoz fel kell készülni, mégpedig lelkileg és anyagilag.

Az anyagi felkészülés azt jelenti, hogy a lehetőség szerint be kell szerezni mindazt, ami megkönnyíti az ember életét öregségében (például a háztartás gépesítése) és ami lehetővé teszi az otthoni szórakozást is (például: televízió). Elmondhatom, hogy a kenyérpirítótól a televízióig sok mindent beszereztem, mert ilyenkor a háztartás már a férj és feleség közös korszaka. Nem kell a vekkert beállítani, nem kell korán kelni, akár délig is lustálkodhatok az ágyban.

Nyugdíjba vonulásomkor olyan felszabaduló érzés fogott el, mint érettségi után, amikor a tanulásban megszűnt a napról napra való felkészülés.

Sok nyugdíjas visszatér régi munkahelyére dolgozni. Ez érthető. Nehéz onnan elszakadni, ahol évtizedekig dolgoztunk. Mások most látják megvalósíthatónak régi vágyukat (például: kertészkedés). Akad, akinek fi-

Miért ne

Szerettem volna nagy művész lenni, csak még nem tudtam pontosan, hogy kell azt csinálni. A műfaj tökéletesen mindegy: nem bántam volna, ha én leszek a magyar Lawrence Olivier, esetleg Thomas Mann vagy Beethoven. Ebből is látható, hogy nem vagyok válogatós, lényeg a művészet, a kinyilatkoztatás formája már másodlagos. Mert nem a forma a döntő, hanem a tartalom, az meg bennem van!

Elolvastam számtalan művészéletrajzot, megnéztem a nagy kollégák életéről szóló filmeket, míg eljutottam a végkövetkeztetésig: szenvedni kell. Szenvedni, mint a kutyának, mert ez nemesíti a lelket, ez adja azokat a mély élményeket, amikben aztán téma hiányában turkálhat a művész.

Miután elhatározásom szilárd volt, nem riadtam vissza a nehézségektől. Elhatároztam, hogy ha kell szenvedni és nyomorogni fogok, úgy mint a bemutatott filmek hősei, akik végignyomorogják az a két-háromezer méter celluloidszalagot, a végén pedig megdicsőülnek.

A nyomorgáshoz módszeresen kezdtem hozzá. Eladtam a lakásom és a pénzt elittam. (Számtalan nagy művészről szóló filmet láttam már, ami alatt a néző is alkoholmérgezést kapott.)

Tiszta időben egy kerti padon, esőben egy pályaudvari váróteremben aludtam, zsebből ettem a töpörtyűt és a célhoz közeledni éreztem magam, amikor az emberek szá

MDK

Biai Föglein István

A Magyar Arcképfestők kiáll. Magyarország 1939.nov.4.
7.l.

M.D.K.

Biai Föglein István

Rajzai szöveg illusztrálására. /Cim megállapithatatlan, mert a lap hiányos./

Szinházi Élet. Bp. 1933. nov. 12-17. XXIII. évf. 47. sz. 67-72. lap.

.D.K.

Biai Föglein István festő M.D.K.

Kisorosziban fest 4 esztendeje. Nem akarják eladni neki a düledező viskót , amit magának kiszemelt.

Semmi pénzért nem eladó ?

Pest megyei Hirlap 1964. június 9. 3.1.

MDK

Biai Föglein István

/e.a./:Thorma János "Március idusa". A Mücsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8-.l.

MDK

Biai Föglein István, festöm.

komoly müvészete is képviselve volt müvei által.

Nemzeti kulturánkat védö társaság rendezte a kiállitást.

Budai Vigadó - Magyar karácsonyi kiállitás, Budán.
Az Est.1937 dec.14.

MDK

Biai Főglein István

Rózsák, olajf.

I. Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul.7.-Jul.28.-ig
12.lap

MDK

Biai Főglein Lajos

szerepelt a Képcsarnok Vállalat által rendezet részkarchéten.

--: Részkarc hetet rendeznek Nagykanizsán. Zalai Hirlap, 1963 szept. 7.

MDK

Biai Föglein István
Ágyban fekvő nő, olaj

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst múz. kiáll.
1945. okt. 6 l.

MDK

Biai Főglein István
Virágok, olaj

Corvin Áruház képzőműv. kiáll. 1942. szept.

BIAI FŐGLEIN ISTVÁN

16	A görögös kosztüm, olajf.	Mgtul.
17	Kiskölyök, olajf.	Mgtul.
19	Rendetlen csendélet, olajf.	500.—

Nemzeti Szalon

1929. jan.

Tavaszi szalon

SOCIETAIRE TAGOK :

Baditz Ottó
Déry Béla
Edvi Illés Aladár
Endrey Sándor
Gellért Jenő
Horvai János
dr. Ilosvay Lajos
Kacziány Ödön
Katona Nándor
Kézdi Kovács László
dr. Képessy József
† Kőrösfői Kriesch Aladár
László Fülöp Elek
† Br. Mednyánszky László
Mendlik Oszkár
Nádler Róbert
Rubovics Márk
† Székely Bertalan
† Szikszay Ferencz
Vajda Zsigmond

KÜLFÖLDI SOCIETAIRESEK :

Epstein Jehuda (Austria)
Goltz A. D. „
Harta Felix „
Hofner Otto „
Karlinsky Stephan „
Krausz Wilhelm (Austria)
Rauzoui Hans „
Schönthal Otto „
Skocylas Ladislav (Polen)
Wyczolkowski Leo (Polen)

Briai Föglein Istvánné
festő
Vkrminkiből, 1943

Margitszigeti versenyek,
olajfestmény.

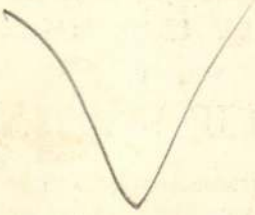

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

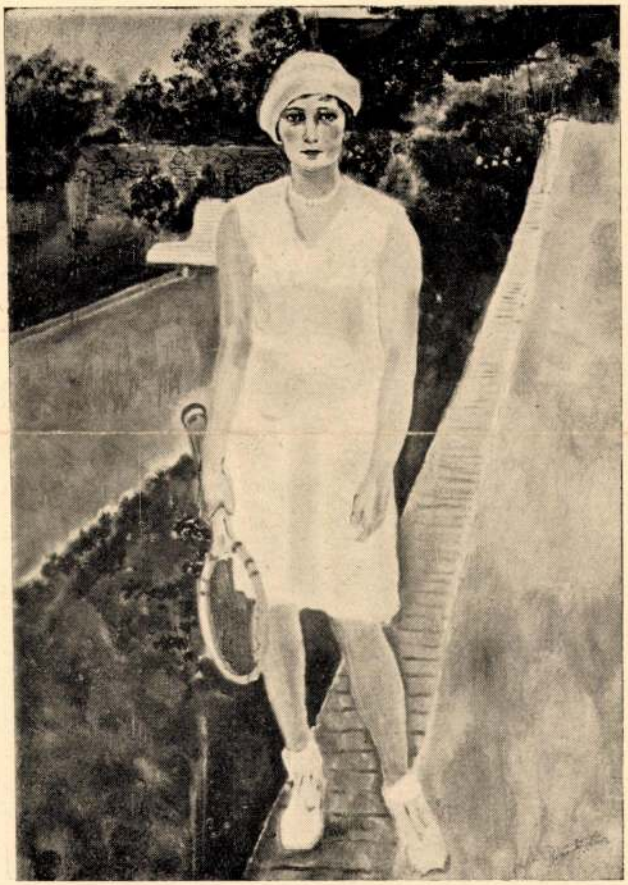

40. BIAI FÖGLEIN ISTVÁN: Tenniszruhás leány.

Nemzeti Szalon 1929. jan.

Paál László Társ. III. kiáll.

Biai Föglein Istvan

Jerko

Biai Föglein István

8	Zsufolt csendélet	olajf.	600.—
9	Akt „scotch plaid"-en	olajf.	600.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1932

Medgyessy Ferenc
Zádor István

A KIÁLLITÁST RENDEZTE:

Herman Lipót és
Zádor István

E kiállitáson odaitélésre kerül:

Az 1933. évre szóló Nemes Marcell-féle utazási ösztöndij,
beckoi Biró Henrik 200 pengős dija és
néhány kitüntető elismerés.

MDK

Biai Föglein István

Műteremsarok, of.

Őszi csokor, of.

Alkotás Művészház első csop. kiáll. Bp.1942.nov.

MDK

Biai Föglein István,

Kölyök.

Évica .

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II.-III.
Kat. 23.1.

MDK

Biai Főglein István

Milyen lesz a Müterem bál? Nemzeti Ujság, 1938. febr. 13.

MDK

Biai Föglein István

Biai Föglein István képei a Munkacsy-Céh kiállitásán.

Cikk: A Munkácsy-Céh kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Képzőművészet, 1935. 83-84.sz. 92.l.

Burghardt R. 50

Boldizsár Ferenc 102

Biai Föglem Iván

Ernst Mur. kiállításai

CXXXI. 1932

118. 242

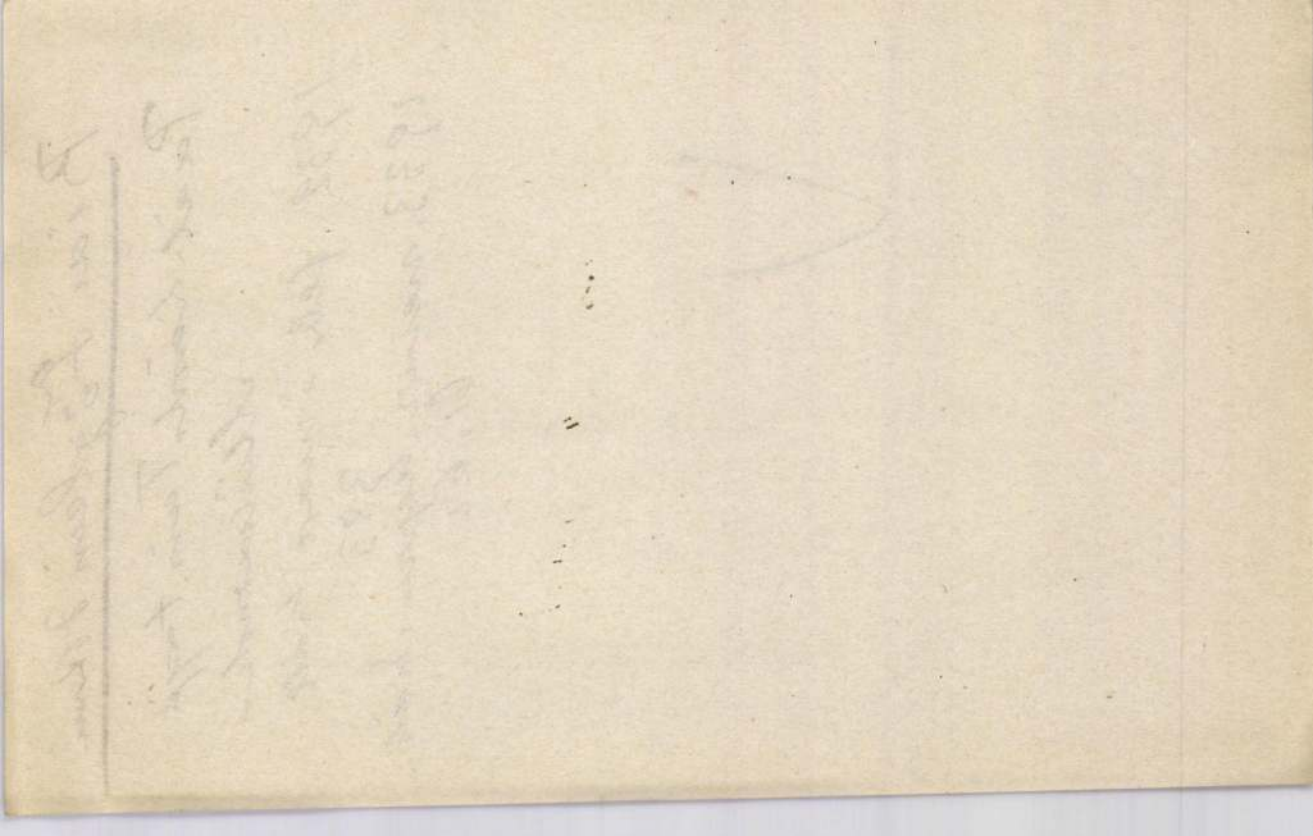

Biai Föglein Ilona

Paál László Tan. tanító
Mücsarnok
1932. febr - márc. kiáll.
383
1933. nemz. képzm. kiáll -
61, 62

A felkérendő

Balás Piri László

Balogh Jolán

Bogyay Tamás

Biró József

Csabdi István

Csánky Miklós

Csernyánszky Mária

Dercsényi Dezső

Domanovszky György

Dutka Mária

Ernst Mihály

Ferdinándy Mihály

Gallus Sándor

Gerevich László

Bíró Föglein István

3 rém.

Nemzeti Szalon

Munkácsy Céh

VIII. repr. kiáll. Cat

1935 márc. 30. – ápr. 14.

V

PITTURE.

De Divitiis Emilia.

n. a Roma, 1898 - v. a Roma.

28 Paesaggio viterbese.

Seitun Federico.

n. a Genova, 1914 - v. ad Albisola Marina (Savona).

29 Inverno sullo Scrivia.

Biai Föglein István

Biai Föglein Stefano.
n. 1905, Besztercebánya.
Fiori

Catalogo della XXI
biennale 1938.-XVI.
Venezia. 302.l.

MDK

Biai Föglein Istvan

Résztvett a magyar művészek belgrádi kiállitásán, melyet a Cvijeta Zuzorics kiállitási csarnokban rendeztek.

Cikk: Magyar kiállitás Belgrádban.

Művészet, 1940. 33.sz. 47.l.

Biai Föglein Istvánné
festő

M.D.4.

1938-tól képei részt vettek a finnországi kiállításon.

Vértes György: A magyar képzőművészet népfront ...
Művészet, 1962. február. — 11 l.

882 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Kúria 4.108/1-t közöl.

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Bíró József -

tovább

~~Barát Andor~~

~~Bató József~~

~~Batthyány Gyula~~

~~Bech Ö. Fülöp~~

~~Belányi Viktor~~

~~Bessy Béla~~

~~Bernáth Aurél~~

~~Bertalan Ákos~~

~~Bíró Frigyes Ferenc~~

Bíró József

l.

Nürnbergi magy. kiáll.

kat. 1929.

Életrajzi adatokkal

M.D.K.

Biai Föglein István

"Csendélet" c. festményének repr.-ját hozza a lap a most megnyílt Rippl-Rónai kiállitásról.

Szinház, Bp. 1945. dec. 12-18. I. évf. 18. sz. 25. lap

Biai Füglein István

Alkotása, a Munkácsy-Céh kiállitásán.

N.U.932.IV.8.

M.U. 992.IV.B.

Briai Foglár István

Párisból jött vissza. Akvarelljeiben találja meg a maga ötletes és derűs mondanivalóját.

(Gy. P.): Ernst Múzeum.

8 ó. u. 931. XI. 3.

MDK

Biai Főglein István

Rózsák, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll.
Ernst Muz. 1946. jul. 12 l.

Max Pöglein Leuven

Röserk, 1941

MDK

Biai Főglein István

Apacspár, temp.

Virágok, vf.

Biedermeier, vf.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.

18-19 l.

MDK

Biai Vőglein István, forló.

Forgalom irányító pendőrnő. 6 Ft.-

Műcs.- Tav. tárl. 1952 máj. 10 - jun. 4.- Ktlgus.
F. l.

MDK

Biai Főglein István

Balaton, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz. 13 l.

...schaften Bilds im Mittelalter. Strassburg

...perie dans la sculpture romane de Provence.

...nces antiques dans la sculpture romane ... 1928. 183.

... Bedeutung der spätantiken Plastik für ...s in Frankreich. Sonderabdruck aus der ...kép.

...l.

...renaissance. Deutsche und französische ...22.

...l Antike in der burgundischen Baukunst ...liothek Warburg. Leipzig 1927. 331—344.

...nge der burgundischen Schule. Ein Beispiel ...ist des XII. Jahrhunderts. Basel é. n. 39.

... monumentaler Steinplastik in Südwest-...nderts. Frankfurti disszertáció. 1930. 21. l.

... 24. l. 3 .és 4. kép.

... 27. l. 7. és 8. kép.

... des Mittelalters in Deutschland, Frank-...m (193.) 270. l. 270. kép.

...tarchäologischer Entdeckungen. II. kiadás.

...5. l.

...rmalen Grundlagen der Kunst des Mittel-...78.

...rift zum 70. Geburtstag von ADOLF ...l. További példákkal gazdagítva ismer-...für Kunstgeschichte hasábjain (4. 1935,

...nnecourt. Kritische Gesamtausgabe des ...Pariser Nationalbibliothek. Wien 1935.

...l. jegyzet.

...r. Wien 1924. 42. l.

Biai Föglein István

festő

Koll. kiáll.

Ujság. 1930. szept. 14.

(c. a.: Az Ernst-Múzeum évadkerdő kiállítása.)

Brian Fogleman István

Művei szerepelnek a „Hat festőművész
Vallástétele" az Ernst Múzeumban 1954
április 6-25-ig.

Brian Fogleman István Vallástétele MNG
1975 május-június
katalógus.

Biai - Förglein Istvánné

koll. kiáll. ar Ernstben
1928 évre -

V

Románkori mester

1458. *Medaillon.*

Alakja kerek és egy kit
bot ábrázol, a mely balrafor

Mészkő-dombormű, méret
— Vétetett 1895 október 23-á
14·72 K-án (216–896). — Els
(191–898). — Az elszámolást
26-iki 373 eln. sz. határozat (

III 3

Pl.
Vét. 1895.

Biai Föglein István

kolt. kiáll. az Ernstben

1930. sept.

V

~~1063.~~ Ismeretlen művész.

A XIX. századból

1063. Árpád.

(álva

Derékig [illegible], é
Felemelt jobb kezében [illegible]
pőjére támasztotta. Bajusz
kot, [illegible]ka
jat és derékon megkötött p
perem mentén

(ARPAD. I. CAPIT. HUNG

~~Emelkedett peremé~~
~~hátlapja sima.~~

Rezes ólomdombormű
20 K.-- Havas Emil ajándék

Biai Föglein István

MDK

Pihenő modell

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Biai-Vöglein István

Az 1932 évi tav.szalonnak a Nemzeti Szalonban rendezett tárlatán a Szinyei-Merse Társ.biráló-bizottsága, dicséró elismeréssel tüntette ki.

P.H.932.V.7.

Biai - Föglein Ishván

kisorosi tájai~~n~~d festőjének kiállítását
Kisfaludy Stúdió Zsigmond nyitja meg
okt. 17-én a Fényi Klub dunaistennében.

Pest megyei Hírlap, 1967. okt. 17. 5. o.

MDK

Biai Föglein

Magyar Müvészet 1930. 58.l.

Biai Föglein István

Alkotásával szerepelt a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

P.H.932.IV.29.

Biai Föglein István

"f"vegcsendélete", a Munkácsy-Céh kiállitásán.

P.H.932.IV.3.

P.M. c32.IV.3.

Bíró Fogadom István festő

50 alkotásának kiállítását

nyitja a Forrás teremben.

Nyíregyháza 1965 okt. 10.

Riai - Vöglein István

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1935.I.29.

Biai Föglein István

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. „Fokácasszonyok a Dunán" c. színes vászna. -

Pesti Hirlap
1933.I.29.

Biai Foglein

festőművész

Klebelsberg-emlékkiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1933.II.12.

Biai Vöglein Edith

festőművész

Duna Kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nagyvárad
1953.I.29.

M.D.K.

Biai Föglein István

A Szalmássy Galériában rendezett iparművészeti kiállitáson szerepelt müveivel.

Szinház, Bp. 1947. jan. 8-14 III. évf. 2. sz.

.K.U.K.

Első Fogjelző Istvén

A Szalmássy Galéria Budapest rendezett ipartörténeti kiállítások szervezőjét művelve.

Szalmássy Gp. 1947. Jan. 814 III. évf.
2. sz.

Biai - Fóglein István

A Nemzetről a Kunfalvicius c.
mende-rovatban karikaturáit
emlitik meg.

Modelmontőrcikli történetek,
Bp. 1967, 116 l. Bálint Jenő c.

Biai Föglein István festő M.D.K.

Tárlata szom aton nyilt meg a De rkovits-termmben

Napló

Magyar Nemzet 1965. október 10. 13. l.

MDK.

Biaix Föglein István

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1966 jan.

Biai Föglein István

MDK

Csendélet karfiollal

Üvegcsendélet

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Biai Föglein István MDK

Önarckép

Csendélet

Műcsarnok 1933 Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

Bia i Föglein István festő

M.D.V.

Kiállitás a a Derkovits-teremben

Magyar Nemzet 1965. okt. 5xx 6. 4.l.

Bidi Föglein Gitta.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításra kompozíciát készít Kossuth gödöllői díszemléjéről. (emlékmű.)

Kis Ujság, 1951. május 8.

Biai Föglein István

MDK

Női arckép

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

M.D.K.

Biai Föglein István

Müvei szerepelnek a Mücsarnokban rendezett ~~kié~~ kiállitáson, mint Hunyady Sándor: "A Mücsarnok tavaszi tárlata" c. beszámolójában közli.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942.ápr. 24-3o.
V. évf. 17. sz.

Biai Föglein

Tárlata a békéscsabai
Képcsarnok boltban nyílt
megrendezésre.

Békésmegyei Népújság 1966. ápr. 13.

Biai Föglein István.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításon „Komáth díszszemléje Gödöllőn" c. munkájával szerepelt. (említve.)

Magyar Nemzet, 1951. Okt. 14.

M.D.K.

Biai Föglein István

"Lovasjárőr" c. vizfestményéről elismeréssel ir a lap "Akvarellek, szobrok és szines repr.-ók kiállitása a Co rvinban" c. beszámolójában A Corvin Áruház kiállitásáról.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. juli 8-14. V. évf. 29. sz. 38-39. lap

MDK

Biai Föglein István

360- Ft vásárlási előlegben részesült

9o művész kiáll. M.Szal. 1948. jun.

MDK

Biai-Vöglein

Lestyán S.: Két kiállitás. "A jelenkori magyar képzőművészet reprezentánsai". Szabadság 1945. okt. 14.

Bidl - Föglein,

A szolnoki Művésztelep kiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

Kéri Budapest, 1952. Jún. 5.

Biai Zoltán festő

Rózsák, olajfestmény

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 jún.

Bíró Föglein Ostrom

említve

–

ünnepélyben részesítették a művészek a 70-éves Bíró Henriket

Újság 1936 I. 28.

Biai Föglein István

Est. 931 X. 31.

— **Öt festő és egy szobrász az Ernst-múzeumban.** A magyar művészet fája szépen virágzik ezekben a zordon időkben is. Szinte kéthetenkint váltogatják egymást az új és új csoportok a kiállítási helyiségekben, kitünő, jeles, jó és elégséges művészek mutatják be legújabb műveiket, hogy engedelmeskedjenek annak a szigorú folyamatosságnak, amit művészi életnek szokás nevezni. Az Ernst-múzeum új kiállításán is íme öt festő hivja fel magára a figyelmet. *Biai Föglein* István az első terem. Ez a nagyon modern és nagyon tehetséges művész most mintha hátat fordított volna az egész zűrzavaros modernizmusnak. Csodálatos elevenséggel beleélte magát a zólai idők hangulatába, Toulouse-Lautrec világába. Briliáns rajzai és remek akvarelljei méltón idézik ezt a művészetében oly ragyogó korszakot. — *Jobbágyi Gaiger* Miklós mint ortodox Ferenczy-tanitvány, még mindig nem tudott kiszabadulni mesterének hatása alól, s ez a megjegyzés egyáltalán nem akar megrovás lenni. — *Dénes* Rezső párizsi paszteljei igen kedvesek, ízlésesek

Est, 931. X. 31.

Biai - Föglein István

a magyarországi csoportkiállítások egyik
színeplője.

Az Ernst-múzeum csoportkiállítása.

P. H. 931. XI. 12.

Biai-Föglein István

Szerepelt az Ernst-Múzeum jub. kiállitásán.

Est, 932.V.29.

Biat-Pagleia Latvia

MDK

Biai Főglein István

Kompozició, of.

Csendélet, of.

Uj Szalon...karácsonyi kiáll. 1934. dec.

lo. 1.

MDK

Biai Főglein István

Várkonyi Zoltán arcképe, of.

Magy.Arcképfestők Társ. kiáll. N.Szal. 1939.nov.
4. l.

Biai Föglein István MDK

Pihenő model

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Biai Föglein István MDK

festő

Harkályok – a Fészekben? A Fészek bál különleges előkészületei.
Pesti Napló 1938. febr. 13.

MDK

Biai Föglein István, festö

Cirkusz. Olaj.

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 8.1.

M.D.K.

Biai Föglein István

"Bábszinház május 1-én" c. képének reprodukciója szerepel az a szöveg mellett, amely az Alkotmányünnepére megnyitott kiállitásról szól, ahol háromszáz képzőművész alkotását mutatták be.

/pásztor/: Uj utakon a magyar képzőművészet
Szinház és Mozi Bp. 1950. aug. 27. III. évg évf.
34. sz. 11-13. l.

MDK

Biai Főglein István

festőművész a Csók Galériában kiállitást rendez.

Esti Hirlap 59 sz. 1959. márc. 11. 2 old.

M.D.K.

Biai-Föglein

Müvészeti Alkotások Somogyi Béla uti fiókja klasszikus festők müveinek másolatait állitotta ki. Ezek között szerepel a müvésznek Munkácsy Mihály: "Siralomház" c. alkotásáról készitett másolata.

H i r e k c. rovat hiradása.
Szinház és Mozi. Bp. 1952. aug. 1-7. V. évf. 31. sz. 8. l.

MDK

Biai Föglein István, festö

Fejés és tejmérés a Balaton-ujhelyi Állami Gazdaságban. Olajf.

/Mücsarnok?/-III. Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 5.l.

mák

Bíró Föglein István vázlata

Magyar katonák az októberi forradalom karcolási köjötk. Kép a 9. l-on.

Gerő Sámos: A 40 éves jubileum előtt
Népművelés 1957. 1. sz szeptember 9. l.

MDK

Biai Főglein István

Rózsák, of.

Őszi tárlat. N. Szal. 1942. okt.

MDK

Biai Föglein István, festö

Kék kesztyüs portré. Olajpaszt.

Föv.Kpt.-MKSzSz. II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 6.1.

Biai Föglein István MDK

Vizhordás Mohácson
Guadeluopei férfiszépség
Párisi szobasarok
Szajnapart

Paál László Társ. kiáll.
Nemzeti Szalon 1929. január.

MDK

Biai Föglein István, festö

Öszi csendélet. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 5.1.

Biai Föglein István MDK

Csendélet
Arckép
Francia iró

Paál László Társ. kiáll.
Nemzeti Szalon 1929. január.

MD K

Biai Föglein István, festö

Bábszinház Május L.-én. Olf.

Mücsarnok.-I.M.Képzöm. Kiáll. 1950. Kat. 3.l.

Biai Föglein István MDK

Heverő akt

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Biai Föglein István: MDK

Mükorcsolyázók olf. 6ox8o cm.
Tulipánok olf. 6ox8o cm.
Müvészklub kertje. olf. 35x6o cm.

V. kerületi festőmüvészek kiállitása
196o. jun 17- jul. 4.

1021

1979.XI.28.Televizió 2.MÜSOR 2.5o
TV Hiradó 2

- Biay F.István festőművész utolsó önarcképe ez, 1974-ből. Szinte önálló életet él azon a kiállitáson, amelyet ma este Pogány

Biai-Föglein István,
festőművész

Ödön Gábor a Nemzeti Galéria főigazgatója nyitott meg. Önálló életet, mert hiszen a körülötte élő csaknem 5o festmény és akvarell a szinház és a cirkusz világának egy egy jellegzetes mozzanatát örökiti meg. Ezeken is, mint minden más témáju képén szinte minden szinből a derü sugárzik a szemlélőre, amikor az artisták, zsonglörök az állatok produkcióit a porond, vagy a szinház szinpad körüli világot örökiti meg. A derüje által látni tanit bennünket egy olyan világban, ahová az ő látnoki képessége különös képzelőereje és érzékenysége vezet el bennünket. Biay F.István cirkusz és szinház képeinek válogatott anyaga igy együtt először kerüla közönség elé. A halálának 5.évfordulója alkalmából rendezett kiállitás az Óbuda Galériában tekinthető meg december 16-ig.

Biai Föglein István

B.H.933.XI.5.

• **(Biai Föglein István festményei.)** A legutóbbi években feltörő fiatal művészeink között *Biai Föglein* István egyike a legtehetségesebbeknek. Törekvéseinek kitűnő készültség, elsőrangú rajztudás áll szolgálatában, komponáló ereje is fejlett, festményeit úgy színfoltokban, mint formában mindig jól kiegyensúlyozza. Régebbi folyós, vízfestésszerű előadását most egységesebb, szélesebb, pasztozusabb, egyben naturalisztikusabb stílus váltja föl, mely jobban megfelel a melegebb olajtechnikának is. Viszonya most közvetlenebb lett a természettel, mint régebbi képein. Festményein a kék színek uralkodnak, minden képén ezek a hűvös kékek biztosítják a harmóniát. A régebbi iparművészeti jellegű, dekoratív motívumok is eltűntek képeiről, tarkaságukat fölszívta a színek együttese. Erre nézve különösen érdekes *Reggeli önarckép* című vászna, ahol sok élénk, egymástól eltérő, kis színfoltot tart össze. *Fátyolos nő* című tempera-arcképe a legfinomabb festői elképzelése. Hogy nagyobb falfestmények megfestésére is hivatott Biai Föglein tehetsége, ezt *Efesusi Diana* című kompozícióvázlatával bizonyítja. Kisebb tempera- és vízfestményeiben régi idők romantikáját érezteti előkelő, artisztikus ízléssel. A kiállítás *Ambrosi* Gustinus szobraival együtt az Ernst-Múzeum helyiségeiben látható. *(Y. E.)*

Biai Föglein István

N.U. 933. XI. 5.

N.U. 933. XI. 5.

— **Biai Föglein István kiállitása az Ernst Muzeumban.** Négy termet töltenek be az Ernst Muzeum kiállitási termeiben egy fiatal festőművésznek, *Biai Föglein* Istvánnak ujabb művei. Biai Föglein István igen tehetséges, sokat igérő tagja az ujabb magyar festőnemzedéknek. Egyes képei a különböző kiállitásokon eddig is feltüntek, de ez az első reprezentativ bemutatkozása. Főiskolai tanulmányai után egy évet Párisban töltött, de nem hozta onnan magával egyik avant-garde iskola excentrikus manirját sem, hanem haladt a maga utján, amely egy szinesebb, szabadabb akadémikusság ösvényén halad. Rajzolni kitünően tud. Nagy érzéke van a gazdag kolorit iránt és hogy milyen levegőt tud adni képeinek, azt meggyőzően bizonyitja egyik kitünően sikerült önarcképe. Néhány könnyed tájimpresszió, eredeti felfogásu portré és különösen sok, szines bő festői vénáról tanuskodó csendélet a kiemelkedő darabja a kiállitásnak. Vannak sikerült kompoziciói is. Mint festő természetesen még érni és mélyülni fog. Mint grafikus máris a legjobbak közé tartozik. *(s)*

Biai Föglein István

— **Biai Föglein István képei az Ernst-múzeumban.** Az *Ernst*-múzeum vasárnap megnyiló kiállításán Gustinus *Ambrosi* folytató agosan kiállított szobrai mellett *Biai Föglein* István mutatja be közel hatvan új festményét, az utolsó évek termését. Föglein néhány évvel ezelőtt egyike volt a magyar piktura legérdekesebb igéreteinek, de valódi formáját ezideig még nem »futotta ki«. Utolsó kiállításához képest kétségtelenül fejlődés mutatkozik (különösen finom és ízléses akvarelljein) és remélhető, hogy egy szigorúbb önfegyelem árán a kétségtelenül tehetséges *Biai Fögleinnek* sikerül kiszabadulnia a maga-szabta korlátok közül. *(—r.)*

Est, 933.XI.5.

Brái Fejl

Vallás és közoktatásügyi
vásárlási kiáll.
1943 (tápa)

karszittrigeti részlet
of

7.0380 szám.

Az orsz. biz. tt
18 án kelt 4648/905 sz.
vái." ban az igazság.
hz lyiségek hz lyreállí
lenteié t jóváhagyó l

Budapes

A mi m

Belvárosi kisv. tanácsa

Bori Fogleia
(szerviteltisztje)

1944 febr-márc

Golgota, gouache

Ahol az ész alszik, ott szörnyek ébrednek
1905

A m.kir. vall. és közokt.miniszte
és a kassai adóhivatalhoz intézet

Utasitom az adóh
déli tornyán végrehajtandó h
dásainak vezetésével megbizo
vevő részére az 1903. é. 3382
vi 20 kor. továbbá szóban for
Markó Gusztáv kir.főmérnök r

Bíai Föglein István

Műdarencsendélet,
olaj.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942.
Jó. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Bíró Baia - Föglein István

Kieselbach (43)

1997. szept. 19.

Bíró-Föglein István

(1905-1974)

„Gyengélet" o.v. 73x85 cm

J.f.j.: Bíró Föglein István

Vételár: 6000 Ft.

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Biai Föglein István

A természet után szeret festeni. A szöveg idézi a müvészt:" az agyagedények szép formáit, mázas fényeit, az üvegtárgyak csillogását, a virágok pompáját, a női test elefántcsontszinü fényét és bársonyos árnyékát, azután arcképeket." Legutóbb megfestette Szász Zoltánt, Kernstock Károlyt és dr. Lázár Bélát.
Két képét bemutatja a lap: "Önarckép házikabátban" és "Épitész barátom arcképe" cimekkel.
Repr.
Délibáb, Bp. 1936. május 16. X. évf. 21. sz. 2o-21. lap.

Biai Föglein István

"Fémjelzett fiatalok cimmel két fiatal festőművészt mutat be Fehér Rózsa, a Délibáb munkatársa: az egyik Istókovits Kálmán, a másik Biai Föglein István. Párisi ösztöndijjal két évig élt a francia fővárosban Biai Föglein István. Utána hosszabb időt töltött Olaszországban. A müvész elmondja, hogy Párisból való visszatérte után immunisnak érezte magát az absztrakt irányokkal szemben. Olasz országból hazajövet a "neoklasszicizmussal" szemben vált immunissá./Idézőjel a szövegben./ Délibáb, Bp. 1936. május 16.X. évf. 21. sz. 20-21. lap.

Biai Föglein Ydoán

Ő marchis festőálbaimmal (1930) } nyom
" Forró nyár" (1968)

P. Ő. G.: Emléktábla-avatás.
Új Tükör, 1978. július 16-30. lap.

Bráz Főglénytáró

Bráz Főglénytáró képét kis-
orosz Duna-partján, egy bástya-
szerűen kiképzett kerthez tartozó
falusi házban festette.

P.Ö.G.: Emléktábla-avatás.
Új Tükör, 1978. július 16-30 lap.

Biai-Föglein Ferenc

Hisorosziban, ahol a művész
dolgozott, annak a házának
az oldalán lelepleztek egy kis
márványtáblát, emléktáblát.

P.O.G.: Emléktábla-avatás.
Új Tükör, 1975. július 16-30 lap.

Bíró-Fejlein István (1905-1974)

„Szobarészlet" c. tabon 80x60 cm

J. l. b: Bíró

Kiállítási ár: 6000 ft.

BÁV 47. Képaukció Bp. 1978. december

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1911 OKT 20
TOLNAMEGYEI NÉPÚJSÁG

Biai Főiglein István festőművész (1905–1974)

1021

kulturális kaleidoszkóp

Biai Főiglein István

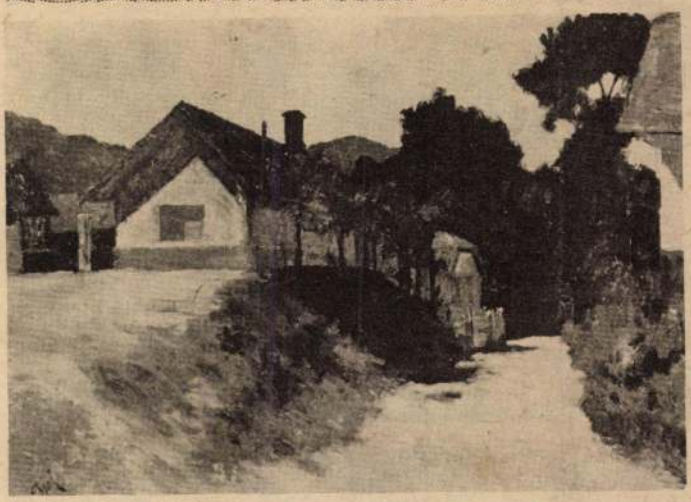

Szekszárdon, az átalakított Szinyei Merse terem megnyitó kiállítása Biai Főiglein Istvánnak, az 1974-ben elhunyt festőművésznek képeiből mutat be huszonnyolc alkotást. A művész 1905-ben Beszterce-bányán született. 1929-ben fejezte be főiskolai tanulmányait Vaszary János és Csók István növendékeként. 1929—31 között Párizsban dolgozott ösztöndíjasként, majd olasz, holland és francia tanulmányutakat tett. 1960-tól nyaranta Kisorosziban dolgozott. A Magyar Nemzeti Galéria 1975-ben rendezte meg emlékkiállítását.

Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója, aki a kiállítást megnyitja, így ír Biai Főigleinről: „Mikor elhunyta után, 1975 tavaszán a Magyar Nemzeti Galéria megrendezte emlékkiállítását, válogatott műveiből egyértelműen kitűnt, milyen biztos festői érzékkel, alapos felkészültséggel oldotta meg feladatait, mennyire értette a természet üzeneteit, s mi mindent el tudott mondani a meghitt tájak változó hangulatáról."

vamok szezonja

épfrontban dolgozó munkásaktivisták. (Fotó: Jantner)

jezőül kérdéseikre fórumon kapnak választ a két megye életének legjobb ismerőitől. A megtárgyalandó kérdések közé tartozik például: gazdasági építőmunkánk feladatai, időszerű ideológiai kérdések, a lakóterület fejlesztésének mozgalmi feladatai, a szakszervezetek helye, szerepe a fejlett szocialista társadalomban stb.

A tanácsi építőipari vállalat propagandistái számára felkészítőt tartottak. Itt ér-[illegible] az elmúlt oktatási a Prémium című nagy sikerű szovjet filmet, amely gondolatébresztő voltánál fogva a tömegpolitikai oktatásban is segítségére lehet a hallgatóknak és az előadóknak.

A Paksi Konzervgyár üdülőjében az ÉDOSZ propagandistáinak egyhetes tanfolyama zajlik. Lényegében hasonló tematikával mint a már előbb említettek, néhány speciális élelmezésipari, -forgalmazási feladattal kibővítve. Nagy figyelmet fordítanak a szocialista de-

Brian Föglein Istvánnak

szeretettel küldöm

Sárvár, Kende 1985/I/2

BIAI Fögleis István

Biai Fögleis István festőművész a Pestvármegyei Képzőművészeti Társaság kiállítása. Szerk.: Móricz Zs. Múz. Közp., 1984 / [Bev. Pogány Ö. Gábor]. – [Red. vez. Krumlicz Pál]. – Szerk.: [kn.], 1984 [8] p.-ll

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Biai Főglein István
BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1965 DEC 14

Kedd

Biai-Főglein István kiállítása a Képcsarnokban

1021

A Képcsarnok Vállalat békéscsabai fiókja újabb kiállítással örvendeztette meg a város és a megye művészetet kedvelő közönségét. Ezúttal Biai-Főglein István budapesti festőművész tárlatát nyitották meg az elmúlt pénteken, melyen a művész újabb festményeiből láthatunk. A kiállítás anyagát korábban — ez év októberében Budapesten, a Derkovits-teremben mutatták be nagy sikerrel. A helyi Képcsarnok kezdeményezésére ez az anyag látható most városunkban. A hatvanéves művésznek alföldi városban még nem volt kiállítása, ezért szívesen hozta képeit. Szívesen jött azért is, mert fiatalkori barátságok szálai kötik Békéscsabához, és szerette volna megismerni a várost.

Lapunk korábbi híradása a kiállításról élénk érdeklődést keltett városszerte, és a megnyitáskor is, de különösen a kiállítás első napjaiban sokan szemlélték élvezettel a kiállított képanyagot. A képek tematikájának gazdagsága változatos élményt nyújt és a művész sokoldalú érdeklődése mellett tanúskodik. A tájképek, a figurális kompozíciók, az interieur-ök, a virágcsendéletek egyaránt dicsérik alkotójukat korára, mint egy új szenvedély rabjaként a táj igéző szépsége kerítette hatalmába. Ennek az is oka, hogy tavasztól őszig Kisoroszban él, ahol nem tud betelni a táj évés napszakok szerint változó szépségével; fű, fa, talaj és víz, felhős, vagy derűs ég alatt kibontakozó csodás színjátékával. Tájképeinek nyugalmas hangulatai valóban ezt a rajongó szemlélődést és csodálatot, a táj szeretetét tükrözik. Nyugodt, derűs szemléletű képei közé tartoznak a finom virágcsendéletek és a meghitt, meleg, nyugalmas, derűt és megelégedettséget árasztó, otthoni hangulatot bemutató szobarészlet. De amilyen „csendesek" ezek a képek, olyan mozgalmasak, nyüzsgőek azok, melyek az eleven életet ábrázolják; a Pesti utca, a Cirkuszparádé és a Mulatóhely. Ezeken szinte mozognak az alakok...

Nem célunk és nem feladatunk, hogy a művész alkotásairól itt ítéletet mondjunk; ezt elvégzi a hivatalos kritika. Abban azonban biztosak vagyunk, hogy műveinek megismerésével gazdagabbak lettünk, és az is bizonyos

1965. december 14.

SPORT * SPORT

A megyei női ifjúsági röpla győztese: a Sarkadi SZM

AZ IDÉN ELSŐ ÍZBEN rendezte meg női csapatok részvételével a megyei ifjúsági bajnokságot a Békés megyei Röplabda Szakszövetség. A mérkőzések színvonala és a játékosok lelkesedése azt bizonyította, hogy érdemes volt kiírni a bajnokságot. Amennyi hiányosság mutatkozott a felnőtt bajnokságokban, szinte annyi jót mondhatunk el az ifjúsági bajnokságról. A csapatok játékszínvonala felette állt a fel- csapatok játékának. Dicséret -álni minden csa- -takint-

re-másra nőnek ki a jövő szempontjából biztató, tehetséges játékosok. Egyébként a jó eredmény is erről tanúskodik, hiszen az NB II-ben negyedik, a megyei ifjúsági bajnokságban a serdülő csapat a 2., az ifjúsági csapat pedig a 3. helyen végzett. Ezenkívül tartalékcsapatuk a körzeti bajnokság Déli csoportjában veretlenül lett első.

Különösen a serdülő csapat játéka biztató a jövőt illetően. A tavaly még úttörő korban levő játékosok már most is igen jól játszanak és ha nem bizakodnak el, hamarosan sokra vihetik. Termé- -esen ez a „hamarosan" szó -hónapot jelent, ha- -is ide-

Beck Zoltán

Képcsarnok helyi fiókja jó ulon jár, amikor az üzleti célok mellett a vállalat helyi lehetőségeinek megfelelő kulturális-jellegét akar adni, tudatosan vállalva ezzel az ízlésnevelés nemes feladatát.

A kiállítás decemberben 24-ig tekinthető meg.

Feltűnik a kiállításon a sok táj-kép, főként a sok erdős, fás táj. Ennek magyarázatát adja a műtörténész, amikor „vallomásában" elmondja, hogy bár — mint Vaszary és Csók tanítványa — ilyen-nek indult, de emellett festett is csendéleteket is és most idős

Biai Föglein István, festő

● KISOROSZIBAN LELEPLEZTÉK Biai Föglein István emléktábláját annak a háznak a falán, ahol a művész tizenhét éven át [illegible] méltatta Biai Föglein István munkásságát.

-:O Kisoroszban ... 12.

Esti Hírlap, Bp. 1978. jún. 6.

Biai Föglein István, festő

megemlítve.

8.

Fekete Gábor: Szóbeli vizsga a Madáchban

Népszabadság, Bp. 1978. jún. 10.

BIAI - FÖGLEIN István

Biai - Föglein István festőművész emlékkiállítása,
Bp. Csontváry Terem, 1985. febr. 28 - március 9.
Bp. Képcsarnok, 1985 [4] p. ill

bev. Pogány Ö. Gábor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HÉTFŐI HÍREK

Biai Voglein Mihály
OKT 16.

● BIAI FÖGLEIN ISTVÁN festőművész gyűjteményes kiállítása október 17-én nyílik a Fészek Klubban. A megnyitó beszédet Kisfaludi Stróbl Zsigmond tartja.

Virágcsendélet

1926 Ernst 1

1

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst 2 ✓

3 1938 Paál (Oltár) ✓

4 1939 N. képem ✓

5 1940 M. képeket ✓

6 1941 Tamás ✓

7 1947 M. képem Sz. L. ✓

Csendélet

1 1929 Paál

2 3 1931 Ernst (2) ✓ Orf

4 1933 Oltár ✓

1934 M. halom 5

1936 Iványi 6 ✓

1951 I. M. kép kiáll 7 ✓

1948 N. Sz. 8 ✓

Gőzarckép

1 1926 Ernst

2 1933 Oltár ✓

3 1941 Tamás ✓

4 1946 Iványi

Műteremben

1928 Ernst 1

1933 Ernst 2 ✓

1937 N. képem 3 ✓

Biai Föglein István

Tájképeivel és portséival vesz részt az Ernst-múzeum kiállitásán.

— **Az Ernst Muzeum szezonnyitó kiállitása.** Fiatalok, még pedig tehetséges fiatalok vonulnak fel az Ernst Muzeum első idei kiállitásán. A fiatalság azonban egyáltalában nem jelent itt kezdetlegességet. Ezek a fiatalok már tul vannak a kezdet nehézségein, leküzdötték az idegen hatások akadályait, megtalálták saját egyéniségüket és ráléptek az egészséges fejlődés utjára. Az első termet *Márkus* Imre pasztelljei foglalják el, amelyeken a téma naturlizmusát a pasztell bársonyos tónusa és halk fátyolozottsága tompitja. *Szantrucsek* Jenő uj név, de komoly igéret. Szereti a világos szineket. Csaknem valamennyi vásznán uralkodó a fehér, a világosszürke és halványsárga. Látása a primitivek felé hajlik és kifejezési formáit szivesen veszi a japánoktól. Különösen sikerült egy hullámzó tengert ábrázoló nagyobb vászna. *Ecsődy* Ákos uj utakat keres párisi hatások alatt. Különösen gondos tisztasággal készült aktjai hatásosak. Cigánylány cimü képe egyik legjobb alko-

N.U. 93e. IX. 14.

állitók közül. A németeknél divatos esz-

Földrészcsendélet

1934 Paál

Gyümölcsök és földigyü

1941 Paál

1948 Tordon

A festő egy vízi d.-ján

1929 Lukács 1v

1932 Ernst 2v

Földrészek és virágok

1936 Lukács

ácsos.

ságának.

Balaton

1930 Ernst

Leichhöfer

1929 N/Stal 1 V
1930 Ernst 2 V

Erich der Bayer

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst 1 V
1935 Mütterem 2 V

Guadeloupe Feldherr

1929 Pfeil 1 V
1930 Ernst 2 V

2.)

Turcsanyi

1900. IX/29.

Alt

~~1930 Ernő~~

1931 Ernő (2) (Ruf)

1931 Ernő 3 virt

1933 Ernő (2)

1937 Tamás

Felső alt

1930 Ernő (3)

1933 Ernő (2)

1941 Pál 4

1941 Tamás 5

Alsó alt

~~1930 Ernő~~

1933 Ernő

Alt régi kerti kutya

1928 Ernő 1

~~1930 Ernő~~

1933 Ernő 2

Hevesi alt

1937 Tamás 1

1944 Ernő 2

Fürdőző nő

1931 Ernst (vitf.)

Tanulmány

1-2 ✓
1931 Ernst (2) (vitf.)
3-4;5:
1932 Ernst (2)
1946 tulajdon

Játékos parasztszékben

1 1932 Pál (Ernst) ✓
2 1933 Ernst ✓
3 1935 keretben

Sokác asszony

1933 Ernst

ad 543/1905

Másolat.

Magyar Királyi pénzügymi
tájón m. kir. vallás- és közok
A vajdahunyadi vár
folyó évi augusztus 12.-én
átvételéről, – a vízjog ki
tudomásul venem a Nagy
nagybecsű rendeletéből, ho
hodatalomnak várral
téget, míg a gyár tulaj
fennáll, valamint azt,
udvar számára szükség
mely 374 K. 25 fillérben a
minisztérium tárcája te
a nagymültóságú minis
tem, illetőleg a vasgyár
Cs. és kir. tisztviselőinek
tetlenül a várfelügyelő
foganatba vegye. – Önre
fentartásának költsé
Orrel a vajdahunyadi v

Parkrészlet

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst

Dunai táj

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst (2) VH+V

Külföldi városképek

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst 1 V

1937 N. Képes 2

Tájképek

~~1930 Ernst~~

1933 Ernst 1 V
1933 N. Kép 2 V
1941 Paál 3 V
1941 Tamás 4 V

iniszterium. – 65702. szám. – A nagyméltó-
alászági miniszterimmel Budapest.
nak vízzel való ellátása tárgyában
62293. szám alatt kelt nagybecsű
iratára, egyelőre nem érintve –
méltóságú miniszterimmel abbeli
ogy a várban elhelyezett állami
való ellátása nak addig ben lehet-
vonású képező vasercsöves vízvezeték
hogy a várfelügyelőség tekéve a Hunyad-
es csőcsárgának lekeresztésének költségét,
állapíttatott meg, a nagyméltóságú
téve elvállalta. – Ennek folytán
miniszterium kívánságához képest intézked-
ek igazgatóságát utasítottam, hogy a
szerződéstáig, melyben költsége köve-
ségnek fog felszámíttatni, mielőtt
ség érteti vele, hogy ezen csőcsárgának
gei a várfelügyelőséget tekelendik. –
ze vízzel való ellátásának kérdése
ad a zalatnai vízvezeték fennállásáig

Pont Neuf

~~1430 Eiffel (a)~~ 1

1931 Eiffel 2

1933 Eiffel 3

Rózsák

1942 N. Sz. 1

1942 Tamás 2

1946 Lukéjrát 3

1946 Salamon 4

Párizsi modell

1941 Eiffel 1

1942 Eiffel 2

1944 N. Sz. 3

Arcképek

1929 Paál 1

1936 Munkácsy 2

Kayser
osztálytan

A Müemlékek Országos Bizott

Tanár

Bíró Fülöp

1935 okt. 61. sz. Modern
m. akv. kiáll

Versenytanulmány
Fürdő nő 2.

1937. dec. végét.

Kertészlány
Szoknyás Tabán
Fáradt a kis Tóni
Piros papucsos akt
Reggeli vasalódás
Hevero akt 1
Akt 7
Tina szoknyával
Kanasó-árus
Suroló lány
Modellek
Fátyolos kislány
Akt kék kanapén
Fürdő nők
Akt ovalcsal
Kék kosztüm
Lovak a mezőn
Fürdő Vénus
Falkelés
Shopping
Hippodromban

kész.

12. Szivarsáj
13. Dánmunkásáj

ár ár: Kétszáz nyo
nyolcvan fillér.

Kelt Zsámbék

kemény kötésű
anyagok mennyisége Tétkiszám

Fentebb felsorolt munkák kife
talan vegyes árjegyzés árszerű
Felszámított árak megfelelő

Zsámbék 1905. Jul. hó 11-én

Biai Föglein István
festő
~~Ekelt kiáll~~.
Tamás Galéria ~~1944~~
~~1944. nov~~.
1942. okt. 135.
ke. akvarellek kiáll
Rózsák 2

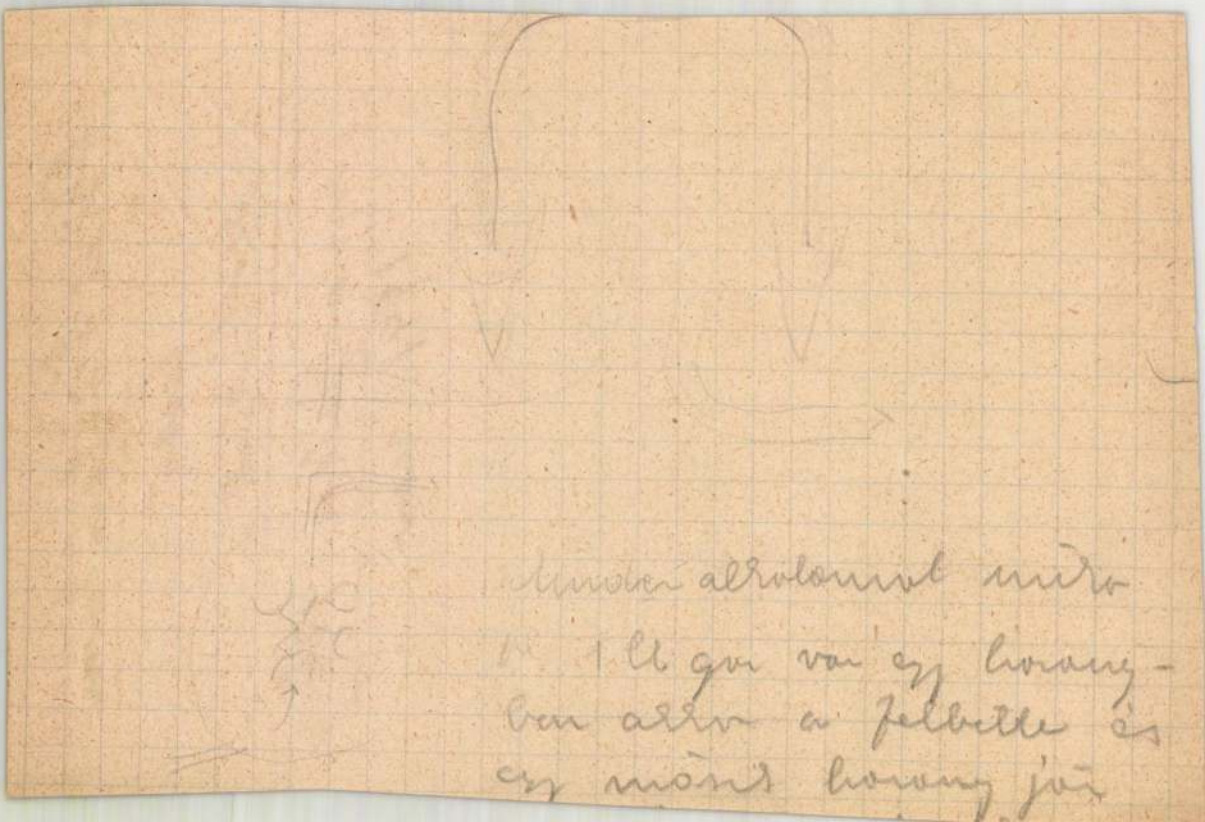

M. kún-ért

Bíró Fojtán

1940 febr. (r. kún)
Grisch. of

1940 dec-1941 jan (kún.)
Vitézavatalat 5 of

1942 jún. (k.o.)
Anemoniák, of

1943 máj (k.o.)
kútterem rémlet, of

esk. stán)

Mick kápolna bejárata)

s oszlopfeje
ással)

Bíró Ferenc

trombitahelyi képviselő

1937 jún.

Tájkép I-II.
leírásával

66503 szám.

Mult hó 22-én 3
sitem a Bizottságot, hogy a z
ottani várban bérelt helyi
tási munkálatoknak a bemutat
ségvetés alapján 1522 kor. 6
natositását azzal a kikötéss
1522 kor. 60 fil. összeg a j
ványozandó.

A megbizandó vál
fizetésnek a jelzett időben

Bíró Fülöp

Debreceni képzőművész

1937. (Fráter rend.)

Táj fákkal
Park
Parasztasszony az útról

1776 pán.

Mult év
tésére felhívom
Muzeumok és Kö
gyelőségének a kis
egyházközség d
rentélyének je
intézett o tmi
ratáig hozzám

ék Bizottsági

Budapesten.

Kny, hó 23. án 483 sz. alatt
tokába 1. csatolva van
Ottó bizottsági másod építész.
ztelettel megküldeni.

án

Corvin Árulás

Biai Fajlás

IV. kerem. bemut. 1941

Lovas járőr, vírf

Biai Föglein István

Írószek sarga várában,
olaj.

Müvészeti Hotek Komárom

1941.

ákóczi I. errichten lassen. Der Aufbau,
ıce-Blumen des untern Teiles gehen auf
leren Füllungen in einem andern plasti-
uer Elias Nicolai, geschaffen hatte, was
der verschiedenen Volksgemeinschaften
der lebendiges Zeugnis ablegt für die
er beiden Siebenbürgen bewohnenden
en. Die Vermengung der Renaissance
18. Jahrhunderts bildet ein Kapitel von

Renaissance-Ornamentik hat die unga-
rrelemente nur bestärkt, was übrigens
en, geometrischen rumänischen Volks-
nornamentik findet sich auch an den,
bezeichnenden, reichgeschnitzten Holz-
ısumfriedigungen angebracht sind, aber
uf die Tore der die Siebenbürgischen
n zurückzuführen. Wegen ihres häu-
ıten Dörfern, werden sie gemeiniglich
ıs dem 17. Jahrhundert, der Blütezeit
sicht darauf, daß die in ihrem Schmuck
auptsächlich in der Gegend von Kalota-
rfen wir annehmen, daß die aus Stein
lausenburger Renaissance nicht ohne
ch Kalotaszeg überhupt für die unga-
lpunkte. Bezeichnend ist die in *einer*
ickart von kaligraphischem Charakter,
glasierten Krüge mit Blumenmustern.
Siebenbürgen, die dieser durch Holz-
Einrichtungsgegenstände so malerisch

BIAI FÖGLEIN ISTVÁN

7. Műteremsarok, olajf. .... 500.—
8. Őszi csokor, olajf. .... 350.—

Alkotás Művészház
I. coop-kiáll.
1942. nov.

Bíró Föglein István

festő

Alkotás: Művészkar

II. csop. kiáll. 1942. dec.

3 akvarell mű

(1 eladva 2 tulaj.)

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN

GEREVCH TIBOR

FARKAS ZOLTÁN

HORVAI JÁNOS

IGAZGATÓ

HUBAY CEBRIAN ANDOR

FŐTITKÁR

LEHEL BÉLA

TITKÁR

KANIZSAI NAGY ANTAL

Görögös beszélgetés

1929 N. Sal
1930 Dunai

Beszélgetés

1946 Szalmáddy

538 dr. Erk Artúrtanár 90-ik
1905

Tekintetes

Országos Műem

Tisztelettel van pre
plébánia templom te
elleu őrzése czéljából
műépítész úr Szeptem
utarott. Az erről pro
végáss zeggel van pre
ványozás czéljából be

Paál L. Tára (2) Beszélő Fejlés

1938. l. Oulet

#

1941 okt-ig (N.Sz.)

Virágcsendélet 3
Perzsabundás lovaglás
Fekvő akt 4
Ünnek sárga vázában
Édesapám
Margitbiget I-III.
Lila estélyi ruha
Gyümölcsök és földiszek
Virágcsendélet fayence tálon
Földbársonyos estélyi ruha
Fehér és lila virágok
Mázsáló

6

KIFIZETTETETT

MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR IX. ker.

Budapest, 19 07 év III hó 23 n.

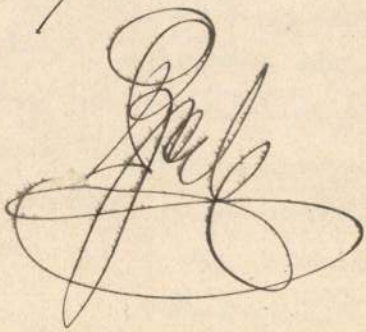

Munkácsy Cék

Bíró Fényképész

1929 okt (Ernst)
A festő egy műtéti délutánja 1

1936 máj-jún (N.Sz.) #
Arckép 2
Csendélet virágokkal
Földrajzok és virágok
Kerti talaj
Csendélet 6
of

1933 márc (Ernst
Leilátás ablakomból

1934 máj. (k.o.)
Gyümölcsvivő nők
Fekvő nő kagylókkal

1935 márc (N.Sz.)
R.E.-né arcképe
Komor csendélet
Saul
of

1936

Gyulai Bíró Fogalom

1932 febr-márc

† Paál L Tátékok parasztéletben 1

1937 febr-márc

Gyarcsép 2
Csendélet 4

1934 szept-okt (Nemz. Munkaiskola)
Kis állomás Baranyában
of

1938 ~~febr-márc~~ Téli
Virágcsendélet 3
† Paál L Bornyak
Virkonyló lány
Női arcképp

1938 máj-jún Tt Vasb. leánál
Tt Gyárosnak hozok Aktám
fejét

1940 febr-márc A lucernás a mezőben
Ugrálók
Tavasz

1940 ápr máj Nyári csendélet

Állatások

Kápolna bejárat (Külső
Szibilla
Csillagos kapu (Csaki
Fortitudo
„Szt. István Kápolna" bárány
Kápolna bejárat (belső

Kincstár

Mátyás Kálvária
Apostoli Kereszt
Suki kehely
Lypsotheka
Tvószaru
Karula

Akkt (2) Bíró Fojténé

1941 febr.-ápr. Pihenő modell 1

1941 aug. Arcképfülke keresztek károly

1942 tav Műtermi tarok

1943 téli Pihenő modell 2

1944 tav Hevero akt 2

Régi székesegyház

Porta speziosa : festmé
Oroszl
Sas
Dánie
Szt. Já

Bakócz kápolna

Fő oltár
Stallum
Keleti fal (sekresty

Nemz. képzm. kiáll. Bécsi Főiskola

1933 ápr.-máj. (Mücsi) ·
csendélet karfiolokkal (2)
tűzcsendélet 2

1934 ápr.-jún. (Mücsi)
Önarckép rajztáblán tűzben

1935. (u.o.)
A festő műterme

1937 · Műteremben 3
külvárosi tájkép 2.

1939 (Mücsi)
Virágcsendélet 4
Földek " " 2

ú reprodukció
ú

l
ú

e bejárat.)

Biai Fóglalkozások

Uj Szalon 1934. dec

Karácsonyi Kiadás

Kompozíció 1 of.

Cendélet 5 of.

ORTOLANO (ferrarai festő, 1488—1525 körül)

Madonna Jézussal, Keresztelő Szent Jánoskával, Szent Jeromossal és Szent Ferenccel

Vászon, olaj, 83×61 cm.

A Bertinelli-gyűjteményből.

Maszlaghy II., 89. szám. (Gaudenzio Ferrari.) — Gerevich PA, 233. l. (Ortolano.) — Berti Toesca, 959. l. (Cavazzolo.)

PALMA, GIOVANE (velencei festő, 1544—1628)

Háromkirályok imádása

Vászon, olaj, 200×263 cm.

Bécsben restaurálták.

Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 847. l. — Maszlaghy II., 502. szám. (Veronese.) — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3. lap. — Lepold—Homor 97 l. — Gerevich PA, 238—239. l. (ifj. Palma.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Lepold—Lippay 55. l.

Kórterem

1935 márc. III. csop. kiáll

(2) Csik cs. Baranyában 2 of

1935 febr. I. csop. kiáll

(1) Tátrák panorámákban 3 of
Palatetők kár 2

537/1935 sz. stat. vizsgálat 28 db

M KIR. KÖZPONTI
STATISZTIKAI HIVATAL.

5561. eln. szám.

Kör

A csatolt czímtári kefelenyomatot
a kéréssel megküldeni, hogy azt a f. év
tatni és a munka összeállításához kibo
november 10-éig okvetlenül visszaküldei

Budapest, 1905. évi szeptember h

Szocdem Párt — Biai Főglain

Képzm. Társ.

1945 okt. (U. Ernő)

Ágban fekvő nő (of
Csendélet malacperselyekkel)

1948 febr.-márc

(40 szoc. munkás csop. kiáll)
(Ruhy Károly)

Gyümölcs és zöldség 2) of
Felesége arcképe
Nyári csokrok

Tekintetes orsz. Műem

A tek. bizottságnak
kelt leiratának bir
szerencsém Steklo
ir plismervényet tis

Budapest. 1905. Szept. hó 2

Bíró – Föglein István

l.

Alkotás Művészház

XXXI. kiáll.
1946 febr. márc

Akt interieurben
Virágok I (of

1947 márc. A művész 2 arcképe
Rózsás nő 1 of

1947 ~~sept~~. Virágok II. (of

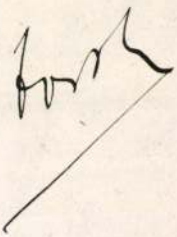

ait gondoltam, mán
elmulnt. Miáp
a bürgetésre ezt
válaszoltam.

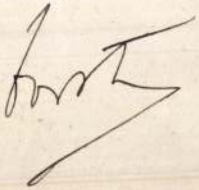

Paál L. Társ Biai Fojtein

1929 jan. (N.Sz.

Pécsi panoráma naplemente után
Tennisz ruhás lány
Sokác lány
Gyurcsép ebéd után
Vízhordás Mohácson
Gyadeloupei feltörekvő 1
Párisi trobadorok
Szajnapart
Csendélet 1
Arckép 1 ',
Francia tró

1932 l. Oulet
#

1934 nov (N.Sz.)
Cigánynők
Csendélet tengeri csigával
A Hanyi ösvel
A tornácdarabos kertje
Virágok és ősi levelek
Földrészcsendélet

nak újból kezdő
fedésére 400 koro-
na segélyért ese-
dezik. –

M. képmüv-ért

Bíró Fóglein

1946 jul. (v. Ernst)

Rózsák 3/1 of

. . . 6. 70

. . . 87. 20.

összesen: 281. 68

...lerovom egy Koronát írva: hatvan.

...kor 1905. április hó: 8-án

Komlós Titusz
Templomrom őre

...lisa
...gó-
...györödem.
...k. kifizethető.

17
34
68
51
518

...Elkülönítő
...a bírósági
...másodpéldány

M. képzm. Gr. th. Bíró Ferenc

1947 márc. II. Grab. Nemz. Múz.
(Fővk. képt.)

kék kesztyűs portrait
ol. part.

1947 máj (Alkotás)
Virágcsendélet, of 7

Teljes tisztelettel.

Arnold János

Bíró Föglein István

21 éves korában 1926-ban
állított ki először és 23 éves korában
rendezte meg első gyűjteményes kiállítását
az Ernst Múzeumban.

Magyar Nemzet 1974
november 19
4. old.

Biai Föglein István

emlékkiállitása nyilt meg a Magyar Nemzeti Galériában, a Kossuth Lajos téri termében V.29-én.A k állitott loo festmény,rézkarc,akvarell mutatja be a tavaly elhunyt müvészt.

Magyar Hirlap 1975 148/8

MDK

Biai Föglein István

Lyka K.: Müvészeti krónika. Magyar Müvészet 1929.
51.l.

Bia Föglein Ilona postümüzh

8 Ora Ujvidék 1931. XI. 3-4.

Itt az Ernst Múzeum csepel-
kiállításáról

Bíró-Föglein Józsefné L'mnvén.

Sóvári Ujság.
1929. I. 29./5.
(: Kritika. :)

Brian - Fóglein.

Sóraiklyos.

1930. IX. 14., 4.

(:Kritika.:)

Kitrinus'

Biai Jōgleins Jelovus feelōiemūs.

Mūvalt Nyj, 1954. apr: 25. d-old.

Biai - Föglein István, festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1933. XXVI. a. XLVIII. f. 609 - 613. l.

Gerevich Tibor: Képzőművészeti Kiállítás
a Műcsarnokban.

Biai-Föglein, Istók festőművész.

Magyar Nemzet.
1947. III. 22.; III. évf. 67. sz.
2. old.
(: Dénesné :)

Biai - Fő"glein fesL".

Magos Kennet.
1946. VII. 7. i_II. é'vf. 148.
(: Bencémek :)

Bíró Föglein István, festő MDk.

A Csók Galériában állították ki az utóbbi 10 évben készült képeinek javát. B. F. I. Csók István tanítványa.
Hasonlít mesteréhez: benne is sok a derű, az életrevalót.
Témái: a virágok, variété, cirkusz művészei.
A város, az utca: felhőivel, kirakataival, kávéház=
zaival. A természet, napsugaras tájak, virágok, gyümölcsök.
Érdekes, hogy a svábhegyi művésztelepen eltöltött
évekről nem múltbeli elmontalommal.
Egyik képe a párizsi Café de la Paix terasán üldö=
gélő Adolyt ábrázolja. Ez nem megy. Nem tudja kifejezni
a kor nyelvét, az ősi Magyarország fülledt világát.
Péter Imre: Tegyetek kiállításokat!

Nemzeti Sport, 1959. dec. 11. S. L.

MDK

Bezzegh Zoltán

Keszület,,rézk.
Tavasz, akv.

Pécsi Képzőművészek Szab. Szerv. kiáll. 1948. máj.

Beszegh Zoltán [ ]

↳ Katholicum tanára volt. (1946-47.)

— : A jezsuiták kéziratainak kiállítása (10)
1053-1056,

Jelenkor, Pécs, 1971. november XIV
11.

Berregh Tibor, iparművész

1976-ban készült el a Kecskeméti Városmúzeum épületében a Miklós utcai játszótér. Ötlete és játszóházainak megépítése Berregh Tibor, Nádas László, Szeri József és Kaba Tamás tervezőtől. Ezekből ma már semmi sem látható a Miklós utcában, minden elpusztult. Hogy milyen volt akkor 8 éve ez a játszótér, arról Nádas Lászlóval és Szeri Józseffel beszélgetünk.

Tévéesték és portréfilmek.

1984. VII. 19. Televízió 14.35 /Sz. Lné./

Berzeg Zoltán festőművész

Magyar Kunst 1930
július. 27. 4. old.

A Magyar Képzőművészeti Kiállítás
zsűrije megbeszélte a vidéki kiállítók
sorsának megbírálását.

Bezzeg Zoltán

Dunántuli Napló, Pécs

1957 JUN 9.

Egy képkiállításról

Képzőművészeti életünk új tagozódásának hatása ideért Baranyába is, legalább is szervezeti téren. Képzőművészeink több csoportra oszlottak. A csoportok egymásközötti versengésének első jele, hogy a pécsi ünnepi hetek keretében két külön kiállításon mutatkoznak be. Az első, amely sorrendben először nyílt meg, a Baranyai-Pécsi Képzőművészek Szinyei csoportjának kiállítása.

Az e kiállításon résztvevő művészek nyilván nem véletlen választották Szinyeit alkotó példaképüknek s az sem véletlen, hogy az országoshírű művészek közül éppen Domanovszkyt hívták meg vendégként kiállításukra. E csoport tagjai a magyar képzőművészet nagy nemzeti hagyományai modern örököseinek tekintik magukat. Mivel azonban e hagyományok elsősorban festészeti és nem grafikai hagyományok, — e kiállítás igazán és egyértelműen nem is tükrözheti a kiállító művészek által választott stílusirányzatot. Nem véletlen, hogy a program jegyeit elsősorban a kiállítás akvarell- és pasztelanyagában lehet némiképpen felismerni, ezen belül is a táj- és zsánerképekben. Ezeken a képeken valóban érződik a közös stílustörekvés, mégis úgy érzem, hogy a kiállítás *igazán* grafikai anyaga az eredetibb, izgalmasabb.

A csak akvarell, illetve pasztellképeket kiállító művészek közül elsősorban *Balla Irocska* és *Kelle Sándor* tűnik ki meglehetősen kiforrott és rögzített előadásmódjával. *Balla Irocska* képei határozott egyéniségű, jellegzetesen női lírát tükröznek. Színgazdagsága, kompozicióinak érdekessége teszi változatossá és ugyanakkor mégis egységes stílusúvá az itt kiállított képeit. *Kelle Sándor* pasztelljei nem tükröznek kísérletezést, a szerző egy már kialakult és bevált hangon szól bennük s e kialakult hangon *belül* sok szépet tud elmondani a pécsi és baranyai tájakról. *Juricsaki Erzsébet* akvarellszerű színezett tollrajzai inkább illusztráció jellegűek és ezeknél az azonos kifejezési forma bizonyos szürkeséget takar.

A többi művészek egyaránt állítanak ki akvarelleket és a szó szoros értelmében vett grafikai műveket. A bátrabb művészi törekvéseket és ugyanakkor kiforrottabb művészi alkotásokat e művészek rajzaiban éreztem elsősorban kifejezésre jutni. *Gádor Emil* tartalmában és formájában egyaránt igen érdekes „Özvegy"-e és „Várandósság"-a mellett elsősorban két finomvonalú, szükszavúságában is sokatmondó aktjával tűnik ki. *Soltra Elemérnek* illusztráció-szerű tusrajzai, különösen a „Pimpi" és a „Kertben" igen komoly és egyéni hangulatot képviselő értékei a kiállításnak. *Bezzegh Zoltán* ragyogó humorú kis karikatúráival teszi emlékezetessé a kiállítást. A legtöbb kísérletező próbálgatást s egyben a legkevésbbé kiforrott formanyelvet *Simon Béla* képei képviselték a kiállításon. Néhány eredeti hangú lapja például a „Gyár", — úgy érzem nem e csoport képei közé illik. Más, modernabb hangvételű képek környezetében jobban érvényesült volna.

Egészében a kiállítás anyaga érdekes és szép, de mivel a kiállító művészek többségükben szemmelláthatóan nem a grafikát érzik legfőbb alkotó területüknek, így a csoport igazi bemutatkozása véleményem szerint egy későbbi kiállítás lesz majd, ahol a grafikai anyag az egyes művészek kiállított anyagában csak azt a helyet fogja elfoglalni, amennyit egész alkotó tevékenységében valóban elfoglal.

(katona)

Jókai-ny. 5159

NŐK LAPJA

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓIPARI SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

A mérn

jának kiége
kirakta sar
csérték, ho
tartja a m
vállalkozó,
mert Vég úr, az elektromer-
nök, jó barátja volt Balog
úrnak, a hőmérnöknek, aki-
nek csak egy szavába került,
hogy Kocsis úr, a salakozó
felvigyázója tudomásul ve-
gye megjelenésemet birodal-
mában.

Irigylésreméltó munka. Semmi feltétel, semmi kikötés azon kívül, hogy ha szállítok egy mázsa kokszot, kapok egy pengő nyolc fillért. Laci barátom irigyelt. Kőművesek mellé állt be a nyárra, ott hétkor kezdik a munkát, feirant csak este hétkor és 32 fillér az órabér. Én meg besétálok, mondjuk valamikor délelőtt, úgy kilenc-tíz óra tájban, szedegetem a kokszot, ha megúnom, abbahagyom, a kutya sem szól érte, ha akarom egész nap oda se dugom az orrom, ha meg úgy tetszik, akár éjfélkor is kezdhetem. Szóval önálló vagyok. Vállalkozó úr.

— Ha jól megy — mondta apám gondterhelten — össze tudsz szedni annyit, hogy jusson belőle egy használt írógépre is.

Erről én nem is beszéltem apámnak. Igaz, elmeséltem, hogy a Schön Tibi múltkor saját táskaírógépét hozta be, hogy ő azon gyakorol. Vadonatúj gép volt, nem engedett hozzányúlni, nehogy elrontsuk. Azt is elmeséltem, hogy Géczi tanár úr hogyan tanítja a gépírást.

— Csak ütni, nem nyomni — mondogatja. Vonalzóval jár és akinél kettőződnek a betűk, annak feltartatja az összefogott ujjait. Megnyomja erősen a vonalzóval, hogy elfehérednek az ujjhegyek.

— No látod fiam, ez a nyomás.

Ez még nem rossz. De aztán hirtelen nagyot üt a vonalzóval, hogy az ember alig bírja ki üvöltés nélkül és azt mondja elégedetten.

Dante isteni [illegible]
iskolai könyvtárból kértem ki. Van abban is olyasmi, hogy levegőben szálló eleven tüzek, nagy fortyogó katlanok várják a bűnösöket. De azok bűnösök és ott ördögök is vannak. Azt hiszem, csak enynyi a különbség. Egyébként ha jól körülnéz az ember, ördögfiókákat is talál itt. Tőlem a harmadik baggernél három négy maszatos kölyök dugja össze a fejét. Rólam tanakodhatnak. Aligha tetszik nekik a konkurrencia.

No mindegy, ha filozofálok nem lesz koksz. Mégis melyik csillénél érdemes próbálkozni? Na, ebben biztatóan fest ketéllik.

Nekilátok. Már a harmadik darabnál rájövök, hogy nem jó sokáig szorongatni, mert tüzes. Ha ráköpök, még sistereg. Csak gyorsan rácsapni és hátrahajítani a fal tövébe hadd gyüljön. Koppan a bagger, kosár érkezett. Elkapom a kezem, ömlik a gőzölgő, sistergő salak. Hátranézek — kis kupacom már van. Csak tovább. De azért túl gyorsan sem jó kapkodni, mert a koksz érdes, mint a stószreszelő. A ujjak hegye pedig megpuhul ráncosodik a gőzben, mint a asszonyoké nagymosáskor. A jobbkezem mutatóujját má fel is sértette. Lógázom ki csit a levegőben, addig bal kézzel szedegetek. Közben ki szünetek, mikor jön a salak A csille megtelt.

— Vigyázz öcskös!

No, ezt odébbtolják. Üresek hoznak, abból egy ideig ne lehet szedni, mert nagyon mélyen bele kellene hajolni. Más sikat keresek, de a helyet megjegyzem magamnak. Jobbról a negyedik bagger. A kupacban van már vagy hat minc-negyven kiló. Ugyananynyi fillér. Nagy pénz.

Újra kezdem.

De már mindig óvtosabban, mert [illegible]

Rezzegh Zoltán festő. MDK

Neve megemlítve.

„Munkája a művészetben".

Dunántúli Képló. 1950. VII. évf. febr. 24. 4. l.

III Dk.

Berzsi Zoltán festő

Neve megemlítve.

„Festőművészek az ütemekben"

Dunántúli Napló 1949. VI. é. of. dec. 29. 4 l.

Bezzegh Zoltán festő

„Művészamódra - átlordás" c. művét említi.

„Megnyílt a dél-dunántúli festők és szobrászok kiállítása".

Dunántúli Napló. 1970 - VII. július 23. 4 l.

Bezzegh Zoltán festő 1912.

Zöld vidékek meg fémái. Több természetes

„A dél-dunántúli Képzőművészeti napok-
ban" kiállítása.

Dunántúli Napló. 1950. VII évf. júl. 25-4.l.

Bezzegh Zoltán festő

Kiemelkedik „Földműves nője".

„Új feliglen kiállításáról"

Új Dunántúl 1946 III. évf. május 18. 2. l.

Bezzegh Zoltán festő

Kevés megemlítve.

„Rövid beszámoló a múlt évről."

Új Dunántúl. 1946. III. dőf. május 17. 5. l.

Bezzegh Zoltán festő MDk

Zsüntag.

„Tisztújítás."

Uj Dunántúl 1946. III. évf. márc. 3. 6. l.

Bezzegh Zoltán festő MDK.

Neve szerepel a kiállítók között.
„Képzőművészet – – –"
Dunántúli Népszava 1947. III. évf. nov. 30. 4. l.

Bezegh Zoltán festő

Neve megemlítve.

„A Képzőművészeti szabadiskolák tanévzáró kiállítása".

Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. júl. 1. 6. l.

MOK

Berzsenyi Zoltán festő

Szovjetunióban járt ifjúmunkás ujjtási terve. Of.

„Magy. Szovj. Barát." – 1952. Képzőm. kiáll. Kat. 4. l.

MOK

Berzsenyi Zoltán, festő

(nem elég a nármai tudás, hr nem párosul
mélyebb emberi jóindulattal.)

Nemzeti Mun. – „A M. Szovj. Barátai." – MSzT. pályáz. kiáll.
Sz. N. 1952 III. 28. – Végvári L. 6. l.

Bezzegh Zoltán festő

MDK

„Tavasz" c. művével szerepel a Kép-
tárban.*

Nikelszky Géza: „Pécs állandó Kép-
tára a Városi Múzeumban."
Dunántúli Néplap. 1946 II. hó. sept 15.
16.

Bezzegh Zoltán festő

MDK.

Neve szerepel a többi kiállító közöt.

„Grafikai kiállítás."
Dunántúli Népszava. 1947. III. évf. máj. 11. 5. l.

Bezzegh Zoltán festő MDK.

Neve szerepel a Kiállítók Kvótá

Nikelszky Géza: „Pesten és pályán csop. képzőművészek együttes csop. kiállítása".
Dunántúli Néplap. 1976 II. 4 vf. dec 8.
8/1.

Bezzegh Zoltán festő.

MDK

Dunaiuli Népszava. 1945. I. éf. szept. 23.
Genes: Pécsi művészek csoportkiállítása 2 l.

Bezzegh Zoltán festő. MDK.

Dunántúli Képzőmű. 1945. I. évf. dec. 20.
„Karácsonyi Képzőművészeti Kiállítás." 4.1.

Bezzegh Zoltán festő.

MDK

Dunántúli Néptanár. 1945. I. évf. dec. 18.

„Kiállítás Pécsbányatelepen" 4. l.

MDK

Bezzegh Zoltán

a Pécsi Csop. tagja

M. Képzőműv. Szab. Szervezete I. kiáll. Pécs, 1946, dec.

Bezsegh Zoltán, grafikusművész 1. folytatás

Kelle Sándor festőművész mondja: Martyn Ferenccel egy kiállításon találkoztak először 1940-vagy 41-ben, amikor a mohácsi telep megszűnt, mert Kisfaludy Martinovics meghalt – akkor Martyn folytatta a szervezést, de már akkor az itténi pécsieket találta, akik közötte volt Borsos János és felesége, Géh László, Bezsegh Zoltán, Sándor Emil, Kelle Sándor. Később kibővült a társaság Badai Lajossal, Soltra Klemenssel és Hlavaszti Pállal. Ez volt a tíz, amit 45 után kb. 1960-ig egy erőteljes pécsi iskolát jelenthetett.

Festőiskolák nyomában.

1980. X. 25. Kossuth 13.30 /Anné/.

megírva

Berzsenyi Zoltán

Szabad Művészet

1957. 472. l.

77-329.
1959. március 6.

SCHULEK JÁNOS
Müépitész.

A Müemlékek Országos

Mellékelve van szerencs
rencsi ref. templom fényképét bizo
küldeni.- Ez a kép annyiban nem fe
torony sisakának fedését, amely k
évben elbontották és bádoggal hel

M

Bezzegh Zoltán, festő és grafikus; ú.

1931–35. a budapesti képzőművészeti főiskola hallgatója volt s 1935. rajztanári oklevelet szerzett. 1935–37. mint továbbképző művészeti növendék Benkhard Ágost tanítványa volt. 1937. a főiskola tanulmányi kiállításán dicsérő elismerésben részesült. Ekkor rajztanár Pécsen kezdte meg működését, hol utóbb az egyik ált. iskola igazgatója volt. 1944. újjászervezés kiállításának Pécsett, hol 1946–47. a Képzőművészeti Szabadiskolának egyik tanára volt. 1948. március 24. a pécsi városháza közgyűlési termében előadást tartott Szinyei Merse Pálról. I~~n~~ Rézkarcai a M. Dolgozók Pártja nagypécsi szervezetének ~~képcsarnokában~~ készült falikép vek tervei, melyek 1950. febr.-ban a városi tanácsteremben voltak kiállítva.

1949. a Pécsi OTI Kiállításán szerepelt I. díjat nyert.

113090 szám.

Nagyméltóságu Bár

Hivatali elődöm a
nálatában levő Szentháromság-t
ügyét még 1911 évi március hó 2
oly felkéréssel küldötte meg Na
iránti kérelmet az elnöklete al
ni méltóztassék.

Képzőm. Főisk. Évk. 1933.
21. l. (1937, 58. l.
1936. 86, 87. l.)
Kiáll. tárm.

Mikelszky Géza: Bemutatkozó képtárlat a ciszterci gimnáziumban. Dunántúl (Pécs) 1944. ápr. 9.

Szabad Művészet 1948.
159. l. (Pécsi művészeti hírek.) –
u. o. 1949. 272. l. (Pécsi OTI palánkpalota
u. o. 1950. 78. l. (MDP. Központi Vezetőség (Magyar Pártmunkás-
magyarországi szervezete (Pécsi Pártbizottság) pécsi szobrászati kiállítás)
u. o. 1957. 472. l. (A művészmadasi művésztelep művészei)

Végvári L.: „A M.-Szovjet Barátság." Az MSZT pályázati kiállítása az Ernst Múzeumban. SzN. 1952 márc. 28.

Berzsey Zoltán
"Jestő"
Pécs
Fiume u. 30

MKSz 1947

Bezzegh Zoltán

Tajékozódás

1931—37. képzőm. főisk. műkorcs hal. tüdőcsz.

1912. évi ano. 8-án született Ujvidéken, Bácsl. Bodrog-m.

Szabóra: Benkelmorát ágost. volt

Madame

Beszegh Zoltán

VI. évés műveleti napló

hallg.

Ferkó pzomfoiskóvk

1936/37. 77 l.

Kés, tém, domború nyéllel, 21 cm.

Berzsegh Zoltán

tanár'nak V. c.

Ferk^pzomfoisk`vk

1935-36. 73. l.

KARDOS TESTVÉREK
BUTORÁRUHÁZA
TELEFON: 1-313-59
BUDAPEST, VII., WESSELÉNYI UCCA 18
TELEFON: 1-313-59
KAZINCZY UCCA SAROK
Modern uj butor minden kivitelben raktáron — Eladás készpénzért és részletfizetésre is.

Ngs

Dr. S z

Válaszol

goddal, hogy az 1934.augu

összeg jár nekünk, viszont

összeget kaptunk, ugy hogy

összeg jár. Kérjük ezen ös

Berzegh Zoltán

Középiskolai rajzlapok
oklevél

Ferk. pzomfoiskòvk
1935-36. 86. l.

Lásd u. o. 87. l

LÉS

LITÓ VÁLLALATA

13. SZ. TELEP; I., BUDAFOKI-UT 37.

A KÖZIGAZGATÁSI TISZTVISELŐK KEDVEZMÉNYES SZÁLLITÓJA.

Budapest, 193 7 augusztus 5-én

la.

Gyula úrnak

Budapest

Budafoki út 10. IV. 1.

ámpos u. 16. I.

Berzsey Zoltán

1931/32 - 1932/33

Fertőszömtőiskola

68. l.

Bezregh Zoltán

VI. évf.

a főiskola tanulmányi kiállítására díjtalanul elismerés

Képzőm. Főisk. Esk.

1936/37. 58. l.

Ferképzomfoisk vk

Berzsenyi Zoltán

III. é.

Szerző mű

Ferkó pzomfoiskövk

1933-34.45.1

453/1930.

Tisztelette

di Salamon-tornyon vé

tész K. Róbert h. áll

tal vezetett helyszí

én, (csütörtök) rész

Indulás a

45 perces gyorsvonatt

Budapest, I

Berzsenyi Zoltán

II. éves hallg.

100 P tanulmányi

segély

Ferkó pzomfoiskévk

25. I.

Bezzegh Zoltán

II. évf.

Kétfüzetes szamalmanyi elő-
menetelés december. 1933

Ferképzomfoiskèvk 21.l.

~~Ajtó, Tamás~~ ~~V. 245.~~

Berzsenyi Zoltán

II. évf.

25 P pótalomdíj

1932/33

Ferképzőmfoiskevk 27. l.

Berzsenyi Zoltán

1948. márc. 24. Előadás a pécsi városháza közgyűlési termében - Szinyei Merse Pálról.

Vákelonky Károlné -

A T V Á N Y

.y összeget julius havi leltározási
zottsága pénztára részere a Magyar

műemléki ór

Bereczki Zoltán

l. Pécsi K. Szab Ker

1946. máj.

X corps-kiáll.

V

)tharingiai Ferenc
ászon, olaj, 90×74 cm.
Maszlaghy II., 474. szám.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
'ária Terézia
ászon, olaj, 116×84 cm.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
agy Frigyes
'iniatűr, zománckép, 5×3·6 cm.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
ői arckép madárral
ászon, olaj, 83×70 cm.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
ői arckép
ászon, olaj, 66×55 cm.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
'rágcsendélet
ára húzott vászon, olaj, 46×36 cm.
San Marco-gyüjteményből.

SZTRÁK FESTŐ, XVIII. század
)hercegnő
ászon, olaj, 78×62 cm.

Berzeghi Zoltán
kolt. kiáll. Pécs
ciszterci gimnázium
magyarországi
1944. ápr.
Nikp kiáll

BUDAPEST
48 V 11-24

Bezzegh Zoltán

23. Bezzegh Zoltán . . . Fekvő jány — Benkhard A.
24. Bezzegh Zoltán . . . Arcképtanumány — Benkhard A.
25. Bezzegh Zoltán . . . Női fei — Benkhard A.

Tanári

Képzőm. főisk. Eiéll.
1937.

TESTIMENTER

Bezzegh Zoltán

fotó

-l-

Szabad levegőn

1949. 272 l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
Ltsz.: 913/ fény. 1949. n.
8944 1913 szám

Bezzegh Zoltán

Magyar Nemzet
1948. nov. 20.

Tanügyi felügyeleti vizsgálat Pécsett

A pécsi *Független Néplap* írja: A pécsi tankerületi főigazgató a pécsi középiskolákban felügyeleti vizsgálatot rendelt el, ennek során azonnali hatállyal szabadságolta a pécsi áll Erzsébet-leánygimnázium megbízott igazgatónőjét, dr *Bokányi* Árpádnét és dr *Szücs* Stefánia igazgatóhelyettes tanárnőt, valamint dr *Hegyi* László róm. kat. hitoktatót, továbbá *Bezzegh* Zoltánt és *Varga* Jánost, a Zrinyi-utcai általános iskola igazgatóit. Az Erzsébet-leánygimnázium 16 VI—VIII. osztályú tanulóját a vizsgálat befejezéséig eltiltotta az iskolák látogatásától. *Virág* Ferenc megyéspüspök «egészségi állapotára való tekintettel» saját kérelmére felmentette a Szent Mór-kollégium igazgatóját, *Erdélyi* Guidót és helyette *Ágoston* Julián prefektust bízta meg az intézet vezetésével.

F gimn. tanár

Ny

4000 P arav

önzegt a kol

templom közép

restaurálása I

Budapes

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 NOV 30

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

...túli napló 1021 1969. november 30.

Bezzegh Zoltán

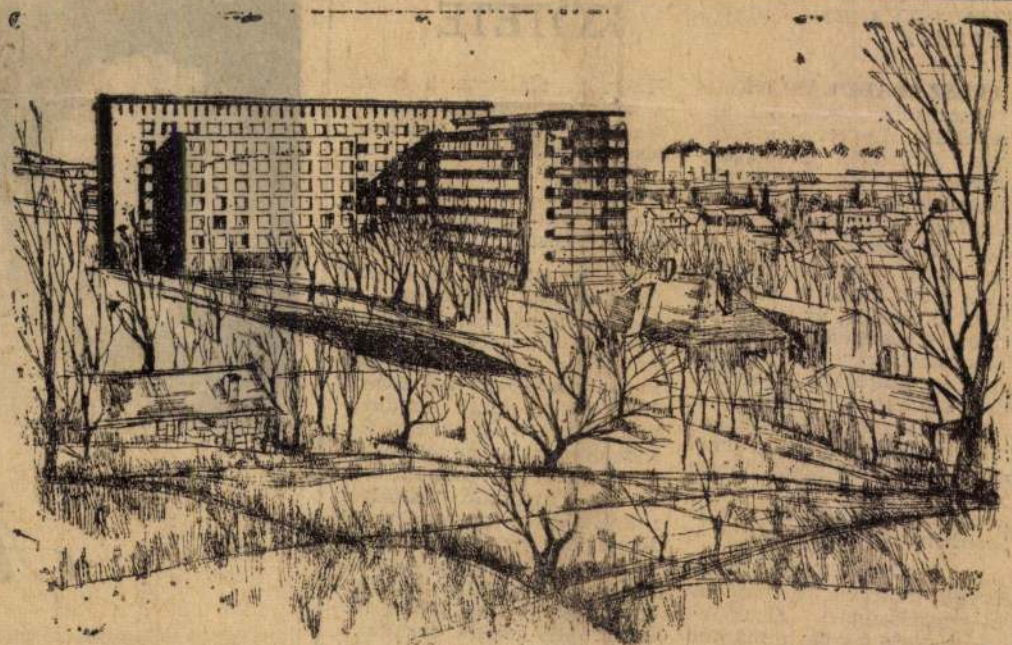

BEZZEGH ZOLTÁN RAJZA

TANULMÁNY-KÖTETE

FEHÉR ISTVÁN
KOMANOVICS JÓZSEF
SZENTISTVÁNYI GYULÁNÉ

FELSZABADULÁSUNK negyedszázados jubileumát ünnepeljük. Levert forradalmak, sikertelen szabadságharcok, a vérbe fojtott Tanácsköztársaság, a 25 éves ellenforradalmi népelnyomás után 1945-ben a haladás új horizontjai tárulnak fel népünk előtt. Ennek a kibontakozó új életnek, az új életért vívott rendkívüli méretű társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális harcnak első küzdelmeit vetíti elénk „Tanulmányok a Dél-Dunántúl történetéből" címmel most megjelent kötet három tanulmányában *Fehér István, Komanovics József* és *Szentistványi Gyuláné*.

Az első tanulmány, *Fehér István* munkája, a hatalom megragadásának történetét kíséri végig három dunántúli megyében, Somogyban, Tolnában és Baranyában. Rendkívül gazdag tényanyagon keresztül követi nyomon 1944 végétől 1945 őszéig a Dél-

Külön is aláhúzza a szerző a telepítés politikai jelentőségét. A telepítés végrehajtása ugyanis az ország demokratikus erőinek politikai térhódítását, a reakció visszaszorítását is célozta, ill. eredményezte.

A harmadik tanulmány *Szentistványi Gyuláné: A népi demokratikus kormányzat művelődéspolitikai programja és megvalósítása Baranya megyében 1944 őszétől 1945 őszéig* című tanulmánya annak a kulturális forradalomnak a menetéről ír, amelynek célja megszüntetni a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumát, terjeszteni az általános és szakmai műveltséget a munkások és parasztok körében, szocialista világnézetre, erkölcsre és ízlésre nevelni.

A népi Magyarország több mint 600 ezer analfabétát, néhány 10 ezer magasan kvalifikált értelmiségit s e két réteg között milliós szak-

A

A város felszabadulásának
dulójára új köztéri szoborra
Pécs.

A Köztársaság téren lep
Gyula a munkásmozgalom má

MDK

Bezzegh Zoltán, gra..

Munkás. Rezkarc.
Ta nulmányfej. "
Ceruzaraj z.

Baranya vm.-i Múzeum.Pécs.- M.Képzäm.-k Szabad Szervezete. Péc. és Munkás Kultur Szöv. -Belvári Alajos, Érdi Győző és Krassó Dénes. gyüjt.kiáll. - Szab.Szerv. graf. csoportkiállitása. 1946.jan.13.-20. Kat.

MDK

Bezzegh Zoltán, festöm.

Cigánygyerek.	olr.
Makárhegy.	Vizt.
Kilátás a pécsi szölökből.	"
Pécsi vásár.	"

M.Képzöm.-k Szab.Szervezete pécsi csoportja. 1o.-ik csoportkiáll.-1946. máj.19. Kat. Medveczky Jenö gyüjt.kiáll
Vigyázó Szem. Pécs. 1946.máj.18-23.

mdk

Przegląd Polski

Wydawca: Zamojski

„Reprodukcja"

Zakopane 1918 Pis. 3.12 3.L

Bezegh Zoltán festő

MDK.

A vásárlókapdonába került egyik alkotása.

„Modern pécsi Képtár Pécs Barcsay és rajzmetszet a Városi Múzeumban."

Dunántúli Népszava · 1946. II. évf. aug. 18. 6. l.

MDK

Bezzegh Zoltán

Szovjetunióban járt ifjúmunkás
ujitási terve. Olaj.

"Magyar-Szovjet Baratsag" Képzőművészeti
kiallitas katalogusa.1952. 4.l.

MDK

Bezzegh Zoltán, festöm. -graf.

Önarckép.	Olf.
Erdörészlet.	Vizf.
Feszület.	Grafika.
Öregasszony.	"
Tavasz.	Vizf.

A Baranya Vm.-i Muzeumban, Pécs. - Magy. Képzöm.-k Szabad Szervezete.I. csop.kiáll. - 1945.szept.23.-okt.7
Kat. 4.1.

M.D.K.

Bezzegh Zoltán, festőművész

A Művészeti Dolgozók Szakszervezetének tagja volt Pécsett, hétfőnként volt művésztalálkozó. 287.0

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1966/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Bezzegh Zoltán és Soltra Elemér, festőművészek

1952-ben kiállították a "Megyei őszi tárlaton" közös alkotásukat, a "Hunyadi fegyverkovácsai között" c. képüket. 307.o.

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Bezzegh Zoltán, festőművész

1952-ben a "Megyei őszi tárlaton" kiállított képeinek jók a témái/ Salakdomb, Régi és új Komló/, de nem dolgozza meg képeit eléggé, mondja a kritika. 307.o.

Barkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

M.D.K.

Bezzegh Zoltánné, festőművész

A Művészeti Dolgozók Szakszervezének tagja volt Pécsett, műtőnőként hétfőnként volt művésztalálkozó. 297.01

Sarkadiné Hárs Éva: A pécsi képzőművészeti élet 20 éve/1944-1963/.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, 1963. Pécs, 1964

Mdk

Berzeg Zoltán

rajzai:

reprodukciók

Jegyzet.

Jelenleg 1918. Pécs 1.11 · 118.l., 120.l. után

MDK.

Bezzegh Zoltán

Adatok Pécs müvészi életéhez

Jelenkor 1965 ápr. 378 lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1980 MÁR 29

Neue Zeitung

Zoltán Berzsenyi

1021

...anzig K...
...krippe. I...
...ich im kul-
...evölkerung,
...n modernes
...rvátzsidány

...erufstätigen
...n der LPG
...er Rechen-
...nt, daß die
...ten Witte-
... anderwei-
...n Jahr einen
... Die LPG

der großen Ansiedlungswelle auch in Zebegény Deutsche niedergelassen haben. Die Assimilation war jedoch in dieser Gemeinde so stark, daß hier fast nur noch die alte Generation schwäbisch spricht. 1977 und 1979 unternahm der Rat über die Schule zwar den Versuch, einen Deutschkurs für Grundschüler zu starten, doch nach anfänglicher Beteiligung legte sich das Interesse

Graphik von Zolt...

Berzsenyi Zoltán, [ ]

Két évig tanította a mintát Bíró Gyula orvostanhallgatóknak. Tőle sokat tanult.

Türkös Tibor: Képzőművészek műhelyében

827-838

JELENKOR, Pécs, 1974. XVII. szeptember 9.

Bia, nk. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.-ben, az azonos nevű j. székhelye, a budapest—bécsi vasútvonalon és a torbágy—etyeki autóbuszvonalon. Régi község, hajdan gr. Sándor Móricé volt. A Sándor-család mauzoleuma; nyaralótelep; keserűvízforrás. (1930) 3724 lak.

MDK

Biahler Gyula

Fecskék, vizf.
Esős délután, vizf.

MIEFHOE kiáll. 1943.

Bernegh Kálmán

Az 1946-ban megnyílt Pécsi Képzőművészeti Szabadiskolának tanára volt.

Jellemző, Pécs, 1971. 11.

M.D.V.
(

Bezzegh Zoltán
festő

A Pollack Mihály Műszaki Egyetem tanára. A Képzőművészeti Főiskola festő művészeti szakát végezte

— di — : Bezzegh Zoltán
Dunántúli Napló, 1954. március 31 - 6 oldal

M.D.4.

Berzsenyi Kolozsvári
festő

Karikatúráit állította ki
a tárlaton.

(Kettőnk) Egy kép kiállításról
Dunántúli Napló, 1954. jún. 9-3 lap

MDK

Berzeg Zoltán
festő - grafikus

Egyelőre Howard Fast, Cervantes,
Raynold, csehov műveit illusztrálja

—di— : Berzeg Zoltán
Dunántúli Napló, 1954. május 31 - 6 lap

Bezzegh Zoltán MDK

Reggeli autóbusz, karikatura

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.V.
1

Berzsenyi Dániel
grafikus

A lap oldalain műveit
láthatjuk

—: Megjelent a felszabadult Szamosmente Marosvásárhelyi Napló, 1959. febr. 19. - 5 lap

Bezzegh Zoltán

Beckhard tanulmánya.

Kerepes a Kőrösmenti Főiskola
kiadványában a Múltunkban

M.D.K.

Beszegzettáu
festő -

A Nevelők Házában rendezett
tárlaton július 1-ig lesz nyitva.

-: Képzőművészeti kiállítás a Nevelők Házában
Dunántúli Napló, 1958. május 7 - 2 lap

Bezzegh Zoltán

Szerepel a képzőművészeti
Főiskola tiszteletére

Magyarság 1937 III. 21.

Berzeghi Zoltán VI. éves

A Képzőmüv. Főiskola tanításáról

véleményt kapott

Magyarság 1937 IV. 9.

Bezzegh Zoltán MDK

Hunyadi a fegyverkovácsok között, olf.

Műcsarnok 1952-53 III.Magy. Képzőm. Kiáll.

Bezzegh Zoltán

kiállított grafikái:

Illusztráció 4. Tollrajz, 15x20 cm.
Illusztráció I. Tollrajz, 10x14 cm.
Illusztráció II. Tollrajz, 14x20 cm.

Pécs-baranyai Országos képzőművészeti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

25.l.

M.D.K.

Bezzegh Zoltán festő , rajztanár

A Pécsi Képzőművészet Szabadliceum tanára, 1946/47.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 324.l.
A MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

Bezzegh Zoltán MDK
grafikus

„Gyümölcsszedő" c. grafikája
jelent meg a Naplóban

— . Ulrich

Napló, 1959. nápl. 13. 5. lap

Bezzegh Zoltán

MDK

Fekvő lány

Arcképtanulmány

Női fej

Miccarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Berzsenyi Zoltán

„A Magyar–Szovjet Barátság" az MSZT pályázati kiállításán sikerrel szerepelt.

Szabad Nép, 1952. márc. 21.

Bezzegh Zoltán, festö MDK

Bezzegh Zoltán-Soltra Elemér, festök

Hunyadi a fegyverkovácsok között. Olajf.

/Mücsarnok?/-III. Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 5.l.

MD K

Bezzegh Zoltán, graf.

Reggeli autobusz. Karikatura.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat.13.1.

MDK

Bezzegh Zoltán

b-r: Képzőmüv.Főisk. nyolcévi tárlata. Magyarság, 1937, márc. 21. 23 l.

Bezzegh Zoltán

MDK

Részt vett az 1957-es pécsi őszi tárlaton.

Karikaturái.

-di-: Gondolatok az őszi tárlaton.
DUNÁNTULI NAPLÓ, Pécs. 1957. nov. 21.

Bezzegh Zoltán MDK

festőművész

Pécs város 1957-ben képet vásárolt tőle.

Pécs Városi Tanács VB Művelődési Osztály irattára.

M.Heil Olga-Kiss DezsőéTörök Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
249.l.

Bezzegh Zoltán festő. MDK.

„Cigányleánya" c. festményével szerepel a tárlaton.
Napközinyári iskolai tanítása érdekli most.

Nikelszky Géza: „A pécsi képzőművészek tárlata."
Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. máj. 19. 6. l.

Bezzegh Zoltán

Neve megemlítve

Velle Sándor: „Pécs képzőművészeti helyzete."

Dunántúli Napló. 1954. XI. évf. szept. 12. 6. l.

Berzsenyi Zoltán festő

Jelenlép: alaktanulmányokat vész.
Állandó munkatársa a „Baranyai Barnak".
Az Ifi Karikatúra-Kiállításon részt vett.

Debitzky J.: Képzőművészeink a világháborúban.
Dunántúli Napló: 1954. XI. d. mar. 7. 6. l.

Berzsenyi Zoltán festő. M. Gh.

Neve nevezpel.

Debitzky I.: A magy. képzőműv. főcs. csoportjának élő tagjai közlekedés.

Dunántúli Napló 1943 X. évf. okt. 7 b.

Bezzegh Zoltán festő. MDG.

„Új Konzó" és a Kiállítás egyik legjobb darabja.

Debitzky J.: „A Kaporszínű szövetű pesti csoportjának akvarell Kiállítása."

Demokrácia Képző 1953 X. évf. 41. 11. 6. l.

Szerecsi Zoltán festő MDk

„Alkotói fejlődésem körvonalai között" c. művét Szoltással együtt kiegészítette. „Salakdomb", „Régi és új Komló", „Komló" c. műveit emeli ki.

„A Képzőművészeti kiállítás tanulságai"

Dunántúli Napló 1952 IX hó. szept. 21. 6. l.

Bezzegh Zalán

Peni festő

Jelenkor, 1965, 4 sz., 378 old.

Berzsenyi Zoltán, grafikusművész 2.) Folytatás.

Kelle Sándor műtermében egy festészeti szabadiskola működött. Ugyanolyan célból, mint amilyen célból Gebauer Ernő létesített iskolát: aki részt akar venni a képzőművészeti Főiskolába a kerülni, legyen valahol felkészülni erre, — hiszen akkor még művészeti gimnázium nem volt. — Sándor Endel szervezte meg az iskolát és rajzolt, és festett tanított Kelle Sándorral együtt, — Berzsenyi Zoltán tanította a boncolást, anatómiát.

Festőiskolák nyomában.

M-tó. X.25. Kossuth 13.30 (Áné).

MDK

Bezzegh Zoltánné Juricskay Erzsébet, festőm. graf.

Mindszenti templom.	Vizf.
Utca részlet.	Grafika.
Soproni utcarészlet.	Vizf.
Megyház udvara.	"
Arcképtanulmány.	Olf.

A Baranya Vm.-i Muzeumban. Pécs. - Magy. Képzőm.-k Szabad Szervezete. I. csop. kiáll. - 1945. szept. 23.-okt. 7. Kat. 4.1.

MDK

Bezzeghné Juricskay Erzsébet. graf.

Szénrajz. I.
Szénrajz II.
Ceruzarajz.

Baranya vm.-i Múzeum. Pécs.- M.Képzöm.-k Szabad Szervezete. Pécs. es Munkás Kultur Szöv. -Belvári Alajos, Erdi Győző és Krassó Dénes. gyüjt.kiáll. - Szab.Szerv. graf. csoportkiállitása. 1946.jan.13.-20. Kat.

MDK

Bezzeghné Juricskay Erzsébet, festőm.

Graz-i várudvar. Vizf.

Örség templom. "

Baranya vm.Muzeum.- A M.Képzőm.-k Szab.Szervezete .Pécs.
XX. tav. csop.kiáll. 1947.márc.11.-~~X~~ 19.-ig. Kat.

MDK

Bezzeghné Juricskay Erzsébet, festöm.

Tanulmányfej.
Püspökvár.
Tanulmányfej.

Olf.
Vizt.
Szénrajz.

M.Képzöm.-k Szab.Szerv.pecsi csoportja. 10.-ik csop. kiáll. és Medveczky Jenö gyüjt.kiáll. -a. 1946 máj.19. Vigyázó Szem. Pécs. 1946.máj.18-23. Kat.a lapban.

Biczó András

A Nemzeti Szalon akvarell és pastel-festők kiállításán Esterházy Pál herceg megvásárolta egy művét.

Nemzeti Újság 1943. I. 1.

642

Bezúr György

Tipográfiája díszkötésben részesült

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és díszkötésben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz.

16. l.

Bezúr Géza

Kéniletle a Der gestohlene Elefant" c. könyv illusztrációit, ~~és helü lipusát~~ tipográfiai munkáit

Berúr Géza: Tanulságok és tapasztalatok Lipcse után

Magyar Grafika 1965 1.n. 33. l

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

DUNÁNTÚLI NAPLÓ, PÉCS

Bezzegh Zoltán

1957 MÁR 31

Képzőművész arcképcsarnok

BEZZEGH ZOLTÁN

Az irodalmi melléklet most megjelenő számában új rovatot nyitunk „Képzőművész arcképcsarnok" címmel. Az arcképcsarnokban városunk, megyénk most élő és alkotó képzőművészeit mutatjuk be néhány sorban és — amin a hangsúly van — alkotásaik reprodukcióin keresztül.

Negyvennégy éves. Tanár. A budapesti képzőművészeti főiskola festőművészeti szakát végezte. Jelenleg a pécsi Pollack Mihály Építőipari Technikum tanára.

Festőnek készült, de nem lett igazi festő, mert elindulása pillanatától vérbeli grafikus volt, aki az ecsettel is rajzolt és festményein is vonalban fejezte ki magát, mert vonalban lát és a legfestőibb témát is a grafikus szemével látja. Az a tény, hogy ismét és ismét az aquarellhez menekült — azt bizonyítja, hogy tudat alatt ő is érezte ezt s a vonalas technikát kizáró abszolut festőiséget igénylő aquarellel igyekezett ellensúlyozni erős grafikus beállítottságát.

Közel két évtizednek kellett eltelnie, míg barátai és kritikusai unszolására végleg felhagyott a festészettel és áttért a grafikára. Az ecsetet tehát rajztollal váltotta fel és több száz önálló karikatúrája és illusztrációja igazolja, hogy mestere a tollnak, mestere a vonalnak. Ezen túlmenően pedig mestere az emberábrázolásnak, mert témaválasztása változatlan; az embert, a száz, ezer féle embert ábrázolja különös vonzalmat érezve az elesettek iránt.

Ez a mély humanizmus vezette rá az illusztráció-rajzolásra. Egyelőre olvasmányait illusztrálja; rajzolva olvas. Howard Fast, Cervantes, Raynold, Csehov műveit és rajtuk kívül egész sor klasszikus, vagy klasszikus értékű regényt ilusztrált már.

Technikája könnyed, vonalai egyszerűek és kifejezőek. Rajzkészsége egészen magas színvonalú. Kifejezési módja gúnyolódó, könnyedén irónikus. Nem egyszer azonban maró, mint a sósav. Önmagával szemben sem kíméletes és ami a legnagyobb értéke a gúnyban, az irónikus ábrázolásban; nem a külső, könnyen reprodukálható rendellenességeket gúnyolja ki, hanem a jellem hiányosságaiból származó fogyatékosságokat. Ennek pedig egészen elsőrendű mestere Bezzegh Zoltán.

Többszáz rajza még mappájában pihen s csak barátok, ismerősök élvezhetik a könnyed, elegáns vonalakkal, finom gúnnyal fogalmazott rajzokat, de reméljük, hogy végre megnyílik előtte valamelyik fővárosi könyvkiadó ajtaja és megbízást kap egy megjelenő új mű illusztrálására.

— di —

község. A késő februári napsugár bearanyozta a kis családi házakat. A művelődési otthonban nagy a sürgés-forgás, készülődnek az együttes tagjai a családi estre.

Az együttest nem rázkódtatták meg az elmúlt események. A népi művészi munka töretlen lelkesedéssel folyik tovább. A tagok, mint egy nagy család, úgy becsülik egymást, együtt működésüket a kölcsönös megértés, szeretet vezérli. A jelenlegi 56 tag közül 11 házaspár van. S talán éppen ez a tény biztosítja az együttes komoly, amellett, meghitt, baráti légkörét.

A jó kultúrmunka egyik alapfeltétele a jó vezetés. Csánki Lenke védőnő hosszú évek óta vezetője már az együttesnek. Lelkesedése magához ragadja a munkás személyes jóbarátja. Örömtől sugárzó arccal beszél az együttes munkájáról, terveiről.

Az együttesben színjátszó, tánc és zenei csoport működik együtt. Legutóbb a „Csalóka Péter" mesejátékot mutatták be, most az „Igazmondó juhász" mesejáték bemutatására készülnek.

Kaszás János nem régen vette át a művelődési otthon igazgatását. Máris hozzájogott az énekkar megszervezéséhez, a népi együttes kibővítéséhez, újabb, főleg énekes tagok toborzásához. Feladatát igen helyesen látja, fő céljának tekinti, hogy faluja gazdag népdalkincsét, táncait, hagyományait vigye színpadra. Ehhez pedagógus szívvel, szakavatott kézzel nyúl hozzá. Ő maga is énekes és népitáncos.

dött eredeti hetényi népdalokat feldolgozzam könynyű vegyeskarra. A munkával napokon belül elkészültem, hogy az együttes igényeinek megfelelő helyi kórusmű álljon a megindúló énekkar rendelkezésére.

Az együttes távolabbi terve, hogy Nemes János tanító gyűjtése és összeállítása alapján színpadra vigye a „Hetényi lakodalmas"-t, és „Schelma Jankó" balladáját. Nemes János több évtizede működik a faluban. Szívével, lelkével összenőtt a néppel. Közel 100 hetényi népdalt gyűjtött a vele kapcsolatos szokásokkal, tánccal, hagyományokkal. Az anyag színpadi feldolgozásra vár, ami hisszük nem várat sokat magára.

Hegyi József
megyei zenei
referens

T

A tavasz jöttét, a föld újjászületését ősi idők óta örömmel várta és várja népünk. Kicsik és nagyok egyaránt örvendeznek az első virág láttán, az első vándormadár jöttén. A gólya érkezésekor ugrálnak, tapsikolnak a gyerekek:

„Gólya, gólya, gilice,
lábad ujja picike,
vér csurog belüle
likas tekenyőbe."

(Ormánság.)

Sellye környékén így hangzik a köszöntő:

„Gólya, gólya, gilice,
Látom, lábod vérőske,
Tót gyerök vágta,
Magyar gyerök gyógyította,
Icögette-bicögette,
Dombra hengörgette."

A horvátoknál a gólya láttára megrázzák a fákat, hogy egész esztendőben erősek legyenek. (Drávasztára.) Ha a fiatal lány páros gólyát lát, nagy az öröme, biztosra veszi, hogy még abban az évben férjhez megy. A magános gólya elszomorítja, mert tovább tart a lánysága. (Diósviszló.)

A természet újjászületése a tavaszi napéjegyenlőséggel (március 21.) kezdődik. Már a legrégibb időkben is voltak az emberiségnek tavaszi, ősi pogány szertartásai, melyekkel az anyaföld diadalmas ébredését, a Nap teljes ragyogásban való visszajövetelét ünnepelték. Ugyanakkor a termékenységet is biztosítani akarták varázsló énekekkel. A kereszténység ezeket az ősi szokásokat módosította, amikor a vízbevetés helyett a locsolkodást; a termékenység-varázslás helyett a pirostojást honosította meg. A dalok, szokások pogány tartalmát is keresztény-motívumokkal töltötte meg. Évszázadok kellettek, hogy elhalványodjék a régi tartalom, de a szokások formái, nevei ma is őrzik az eredeti hagyományt. (Néhány helyen ma is „Vízbevető-hétfő"-nek nevezik húsvét másnapját.)

A horvátoknál húsvét első napján délután két óra tájban gyülekeznek a falu tágasabb terén. A fiatal lányok és menyecskék égőpiros rukávében (szőttes ing), a legragyogóbb puculicában (fejdísz), illetve a lányok kék pántlikával a hajukban, hófehér biklában ünnepelnek. Összefogózkodva, körbe táncolva éneklik:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYARORSZÁG

1957 AUG 14

Bezzeg Zoltán rajzolóművész grafikus

EGY KIVÁLÓ RAJZOLÓ

Bezzeg Zoltánnak hívják és idestova huszadik éve tanár Pécsett. Rajztanár.

A pécsi Képzőművészeti Kiállításon tűnt fel karikatúráival. A kiállított rajzok csak sejtetik, amit több tucat munkája már bizonyít; Bezzeg Zoltán kiváló karikatúrista.

•

Bezzeg Zoltán sokoldalú ember, sokrétű művészi egyéniség. Amellett, hogy kitűnő pedagógus, szakértő körökben komoly neve van, mint anatómiai rajzolónak, csakúgy, mint művészettörténésznek és művészi fényképfelvételek készítőjének.

Igazi tehetsége azonban a karikatúrában mutatkozik. Sokféle buktatón át jutott el a mai többé-kevésbé letisztult, és egyéniségének legjobban megfelelő kifejezésmódig.

— bejczy —

tatása. Pedig nem így van: mélyén világnézeti kérdés húzódik meg. Hiszen világnézet nélkül nincs kompozíció... s ezért nem véletlen, hogy a „konstruáló, komponáló" irányok képviselői találják meg a leghamarabb kapcsolatukat a monumentális feladatokkal, s az sem véletlen, hogy a konstruktív törekvések élharcosai közül verbuválódtak a Tanácsköztársaság művészei is". Természetesen, ahogyan a bevezető a továbbiakban meg is jegyzi, a művészeti haladásnak nem egyedüli, csak egyik útja ez a művészi törekvés. Mindenesetre elgondolkoztató, hogy a Tanácsköztársaság művészete után hasonló módszerekkel mindenekelőtt Derkovitsnál és a szocialistáknál találkoztunk, s elgondolkoztató, hogy a „tiszta festőiség" minőségi elve mennyire kiszorította nálunk az elmúlt időkben nemcsak a művészi kifejezésnek ezt az eszközét, de fenti hagyományait is.

A kiállítás (amelynek csak festészeti anyagával foglalkozunk) mégsem érte el célját: nem tudta bebizonyítani, hogy a képkialakítási módszernek lehet és van is világnézeti alapja. És ez nem az anyag mennyiségén múlt — bár a válogatás néhol vitatható —, hanem a rendezés módszerén. Azon, hogy a képek címei mellett nem szerepel alkotásuk éve, és azon, hogy az anyag, teljesen történelmietlenül, összekeverve szerepel a kiállításon. Történetileg rende-

3,30 FT-ÉRT

SOKAT NYERHET A

LOTTÓ-n!

Lottó-szelvény kapható az OTP-fiókoknál, TOTO—LOTTÓ-irodákban, dohányárudákban, postahivataloknál, hírlapárusoknál és egyéb árusítóhelyeken.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

Dunántúli Napló Pécs

Bezzegh Zoltán.

1952. SZEP. 21.

276

A képzőművész kiállítás tanulságai

A napokban zárult a Baranyamegyei Képzőművészek kiállítása az MSZT székház nagytermében. A kiállított alkotások száma és a minőségi javulás azt bizonyítja, hogy a baranyai képzőművészek kiléptek a burzsoá „izmusok" mocsarából, útban vannak a szocialista-realista ábrázolásmód felé.

„Hunyadi fegyverkovácsai között" címet viseli a kiállítás egyik legjobban sikerült képe (Bezzegh Zoltán és Soltra Elemér közös alkotása), mely helyesen mutatja be a vezér és a nép közötti kapcsolatot. A zsúfoltság és a helytelen térbeli arányok megszüntetése után komoly történelmi kép lehet belőle. Bezzegh Zoltán igen helyesen választja meg témáit (Salakdomb, Régi és új Komló, Komló), azonban „nem dolgozza meg" képeit eléggé. Nagy tehetségről tanuskodik Erdősi András képe is (A salakhányón), amely a végleges kidolgozás után válik csak teljes értékűvé. Haraszti Pál képei (Üttörőavatás, Szigetvári gépállomás) a tárgy alaposabb tanulmányozása után sokkal jobbak lennének, bár így is dicséretet érdemelnek. Bizse János képein még megtalálhatjuk a formalizmus hatását. Gádor Emil képeinek értékét rontja az agyondolgozás, a túlzsúfoltság. „Kilátás Pécsbánya felé" című képe azonban realista, élettel teli alkotás. Zágon Gyula két domborműve (Koreai anya, Zrínyi) jelentős eszmei fejlődésről tanuskodik. Ugyanezt mondhatjuk Simon Béla „Délszláv brigádvezető arcképe" című olajfestményéről is. — Cseh László kissé ráerőszakolta elképzeléseit a főleg tájakat ábrázoló akvarelljeire, Exner Lajos pedig naturalizmussal bajlódott a „Darukezelők" című képén. Plathy László képein még mindig kísért a formalizmus. Palkovits Gyula szobra (Sportoló munkás) biztató alkotás.

A baranyai képzőművészek eredménye figyelemreméltóak. Az egymással szemben alkalmazott helyes kritika a szakmai és ideológiai továbbtanulás eredményeit láthattuk ezen a kiállításon és remélhető, hogy a jövőben egyre jobb alkotások jelzik a helyes utat.

Sok év telt el azóta. Pista me
sült, Gizi a honvédségnél dolgo
Klári az Épületszerelő Vállalatnál
re'ő (de előtte ő is, Gizi is csek
voltak), Laci vájártanuló Komlón,
nyi pedig most lett ipari tanuló.
a két legkisebb gyerek, Erzsike

KÉT K

Annak idején Püspökbogádo
összeverődött
„bizottság" és házról házra jártak
zakötvényt jegyeztetni. Már jóval
előtte egymás között megbeszélték a
bizottság tagjai, hogy kitől mit fognak elvinni, mert a búzakötvényért a faluban nem is búzát adtak és nem is pénzt, hanem szarvasmarhát, sertést vagy valami más jószágot.

A bizottság tagjai Gyenis Józsefékhez is eljutottak. Rá akarták venni Gyeniséket, hogy tinójukat adják oda búzakötvényért. Igérgettek mindent, hogy majd kilizetik, ennyit meg ennyit adnak érte. Nem is olyan sokat tekelóriáztak, egyszerűen megmondták Gyenis Józsefnek, hogy elviszik a tinót búzakötvény fejében.

sonasem kaptak semmit.

*

Ezután érthető ha kissé gyanakodva fogadták az ötéves tervkölcsön jegyzését is, de azért jegyeztek 150 forintot.

Nagy izgalom volt az egész faluban az első sorsolás alkalmával. Rebesgette is a kulák: „Ezzel is úgy jártok, mint a búzakötvénnyel. Azo„ sem nyertetek, meg ezen sem fogtok nyerni."

A faluban azonban többen is nyertek a sorsoláson: így Kovács József,

megírva

Bezuk János

okl. építészmérnök

MTV munkaközösséga ne-
vezték ki.

MMÉE Közl.
1943. 8. l.

Könyv, és papír kereskedő
TEGSŐ

Bekuk János

okl. építészmérnök

szül. 1899.

Lakik Győr.

Tagja lett a Győri

Mérnök Kamarának

MMÉE Kör

1931. 50 f.

M. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság

Bezuk János
építőm

MMÉBÉvk
1934. 195. l.

Ezen pályázatnál mérvadók az építési munkákra vonatkozó általá
és különleges szerződési feltételek, valamint az egyes munkanemekre vo
kozó részletes vállalati feltételek és a külön kikötések, amelyeket, valamint
ajánlatnak mintáját és a műszaki műveletet a pályázók ezen központi ig
gatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

A műszaki műveletnek másolatai, az általános és különleges fe
telek, az ajánlati minta és a szerződés tervezet az illető dohánybeváltó h
taloknál megtekinthetők.

Az ajánlatban kijelentendő, hogy pályázó ezen feltételeket ismer
azoknak magát aláveti.

A versenyben, ha az ajánlattevő az összmunkákra pályázik, k
sített és üzletük gyakorlására hatósági engedélylyel biró építészek és é

tési célokra

lcsönbe

félstabil **gépek**
n raktáron.

stván

Tisza-utca 8.

ka gyárban
müködött **üzlet-**
dai képzettség-
zaki gyarvezető
jánlkozik. :: ::
„Gyárvezető"
továbbit.

saját tulajdonát képező **lokomobil**
foglalkozást keres nagyobb vállalat
szivattyuzáshoz esetleg más egy
munkához. Cim: **Zbiskó Ernő** gép
Budapest, III., Pacsirta-utca 14. szá

TORONY ÓRÁK

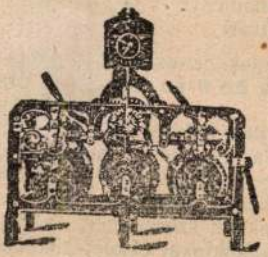

palota-, városházi-,
gyári- és laktanya-
órák berendezését
legelőnyösebben esz-
közli
MAYER KÁROLY
utóda
MÜLLER JÁNOS
első magy. óragyár gőzberendezéssel.
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 52. (saját ház)
— Képes árjegyzékek és költségvetések bérmentve. —

Ujszentanna község előljárósága.

968/909.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister ur
909. évi junius hó 23-án 73369. sz. alatt kelt rendeletével az
szentannai **állami polgári fiuiskola átalakitási munkái**
gedélyezvén, a fenti munkálatok kivitelének biztositása céljából
909. évi julius hó 31. napjának d. e. 9 órájára Ujszentanna
zségházán tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok

Bezuk János

1925/26 - 1926/27

Felsőszámfejtőiskola

48 l.

Képzm. Főisk. cím

Bezuk János

tanársegéd az
ábr. geom. és elemi
geom. c. tárgynál

Képrőm. főisk. évk

1925-27.

25. l. 41 l.

STUTTGART, DEN 8. November 1930.
ALTES SCHLOSS
FERNRUF 29266

-

Goeßler.

age vom 4. Oktober teile ich Ihnen
of. Dr. Peter Goeßler Direktor der
ersammlung ist (Abteilung für Vor-
nte der Württ. Landeskunstsammlungen)

Bezuk János

Bezuk János építész, máv. mérnök. IV. Váci-u. 46. 182-545

Építtető 1940. szept.
1942 jan.

Bezuk János

építész.

Szül. Klári 1899.

Oklevelet nyert 1924.

Névjegyzmüegyetem h. t.

Műegyet. tévj.

FORUM

Biai Föglein István, festö

389. Önarckép rajzolás közben. Olf.

Bp.Mücs. -OMKT.Nemz.Képzömüv.Kiáll.1934.ápr.29.-jun.
Kat. 17.1. 17.

Baccio Biagio del Bianco

a prágai Wallenstein-palota lépcsőjének
mestere (1629.). Nagyobb magyarországi munkáira
a pozsonyi vár építésében való esetleges részé-
felre vonatkozóan lásd: Lukinich adataival.

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó Bp. 1975.

206. old.

Baccio Biagio del Bianco

1604-1656

Hadnèmet - építész

Életének második felét mestere, Giovanni Battista Pieroni oldalán II. Ferdinánd megbízásából 1620 körül Pozsony, Sopron, Nagyszombat erődítési munkálatainál dolgozott.

Magyarországi reneszánsz és barokk

Akadémiai Kiadó Bp. 1975.

206. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 FEB 16

ESTI HÍRLAP

Bezzegh Tibor, ipari formatervező

HARMADIK HELY JAPÁNBAN

A vonalharmónia mesterei

1021

A többség szabad pályán ✦ Zsürizés gondokkal

Az Ipari Formatervezők Nemzetközi Testülete 1972-ben Japánban kerékpárpályázatot hirdetett. A nemzetközi mezőnyben — 1800 pályázó között — hazánkat: *Bezzegh Tibor, Scherer József, Zalezsák Tamás* és *Nádas László* ipari formatervezők képviselték s a norvégek, a japánok mögött a harmadik helyen végeztek.

A GYÁRAKBAN KEVESEN

Az Iparművészeti Főiskolán az ötvenes években vezették be az ipari formatervezők képzését. Számuk azóta mintegy *hatvanra emelkedett.* Minden *sorozatban gyártott* árucikk — a műanyag csónaktól a mezőgazdasági gépekig, a gyerekjátékoktól a konzervipari gépsorokig — végleges esztétikai formáját, szín- és vonalharmóniáját *az ipari formatervezőktől kapja.*

Milyen keretek között és hogyan gyakorolhatják szakmájukat a formatervezők?

Többségük szabad pályán dolgozik, a *kevés kivétel:* gyárakban. *Heinz Bogdán* ide tartozik. Tíz éve a Medicor formatervezője. Két társával *rendszeresen díjakat nyer* a BNV-n kiállított Medicor-gyártmányokkal. 1972-ben nekik ítélték — a szakmájuk elismerésére alapított — a I. SZOT-díjat.

— 1958-tól 64-ig szabad pályán dolgoztam — mondja. — Gyakran csekély eredménnyel talpaltam *egyik üzemből a másikba.* A Medicor az elsők között ismerte fel az ipari formatervezők munkájának hasznosságát. Kezdettől fogva *kedvező körülmények* között végezhetjük munkánkat. Óriási előnyünk a kötetlenül dolgozó pályatársakkal szemben, hogy nekünk *munkaköri kötelességünk* egy-egy tervezet kivitelezése.

— Valóban, a nem gyári státuszban levő formatervezők zömének nincs saját műhelye — erősíti meg *Zalezsák Tamás* a hallottakat. — A vállalatok, üzemek kérésére készítjük el terveinket, de többnyire *nem lehetünk jelen* megvalósításuknál. Így sokszor más formában látjuk viszont elképzeléseinket. A jövőben elsősorban azt szeretnénk elérni, hogy *ne a tervrajzokat zsürizzék,* hanem a már általunk anyagban kivitelezett formákat.

— A japán kerékpárpályázaton például — az elsődíjas norvég saját kerékpármodelljével nevezett, míg mi csupán a tervrajzokkal. S ez utóbbi *még nem azonos* a formatervezői munkával, csakúgy, mint a szobrász skicce sem tekinthető még *alkotásnak.*

HIÁNYZIK A KÖZPONT

Hazánkban 1954-ben alakult meg az Iparművészeti Tanács. Az ipari formatervezés elméleti dokumentációs és *szervező központja* lehetett volna. A mienket követően alakult cseh, lengyel és szovjet formatervezési intézetek már több száz alkalmazottal, jól szervezett apparátussal dolgoznak. Míg a magyar központ *sajnos elsorvadt.*

Hegedűs Mária

asznossal. Jó ez nekünk is. Ahogy *nő az exportigény*, úgy erősödnek a termesztők, s a külföldi piacokon túl elegendő fa, díszcserje, virág jut a hazai kertekbe, parkokba is.

Cs. E.

RA

eznek i parkok

redi gyógytér rendezése is.

A Balaton-part csaknem száz nagyobb parkjának együttes területét mintegy másfél millió négyzetméterre becsülik. (MTI)

szintes
régen vá

PÉCSET

a

Februá
rendeznek Pécsett Baranya vízgazdálkodásáról. A Magyar Hidrológiai Társaságnál megvitatják egyebek között az ipari és a kommunális vízellátás aktuális feladatait, s a természetvédelem vízgazdálkodással összefüggő kérdéseit. Szó lesz a mezőgazdasági vízhasznosításról is.

gyarország és az Egyesült Arab Köztársaság műszaki-tudományos együttműködésének eredményeit fotódokumentációs kiállítással mutatja be a Tesco, s egyúttal

ebben az anyagban jelzi a kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeit is.

A mintegy 200 négyzetméteres kiállítási területen

VŐLEGÉNYNEK, MENYASSZONYNAK

Házasság előtt jó tanácsok

Szívesen hallgatják • Az orvossal együtt döntsenek

István Kórház, L-épület. Családvédelmi tanácsadás. Január 2 óta négyszáznyolcvan menyasszony és vőlegény járt itt házasságkötés előtti *kötelező tanácsadáson.*

— Amíg nem lesz önálló lakásunk, vagy nálunk, vagy a férjem szüleinél. A szülők itt is, ott is szívesen látnának bennünket.

— *És gyereket mikor szeretnének?*

— Egyelőre még nem. Majd ha egyenesben leszünk, ha lesz saját lakásunk.

— *Akkor okosabb védekezni, hogy megelőzze a nem kívánt terhességet.*

— Tudom, de én tablettát nem szeretnék...

A doktornő hosszú, türelmes magyarázatba kezd, elmondja, hogy a megelő-

A doktornő — elsősorban nem is orvosi — inkább emberi magyarázatba kezd az egymás iránti türelemről, megértésről, s arról, hogy jobb saját hibáinkat *előre felfedni*, nem később okozni csalódást a másiknak.

Az anyagbeszerző harmincnégy éves, menyasszonya harmincöt. Mivel csak harmincöt éves korig kötelező a tanácsadáson megjelenni, így ő egyedül jött. Ez lesz a második házassága — *minek idejönnie?* Ezután egy órát ült a na-

Berzsenyi Tibor
újraírásában

Berzsenyi Tibor a harmadik „7777"
jelű gépével elkészített kompozíciót dol-
gozta fel.

Fekete György: Klubberendezések - problémák kal mmm.
MŰVÉSZET, 1973.február - 37.oldal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 JUN 25
Magyar Ifjúság
Bezzegh Tibor

ha nem kellett, kirakta az asztalomra, amíg a táblára írtam. Óra végére az egész zacskó tartalma a naplón hevert. Szünetben visszacsempésztem neki, a következő órákon minden kezdődött elölről.

ben. Az első értekezleten ... írt nekem egy levelet, átcsempészte, hogy ne vegyék észre, azt írta, hogy de jó, hogy itt vagyunk, és nehogy átnevessek, mert neki nagyon kell... és nem tudja, hol itt a vécé. Én csak annyit írtam a lapra,

... valamik neki fából, meg nem...

1021

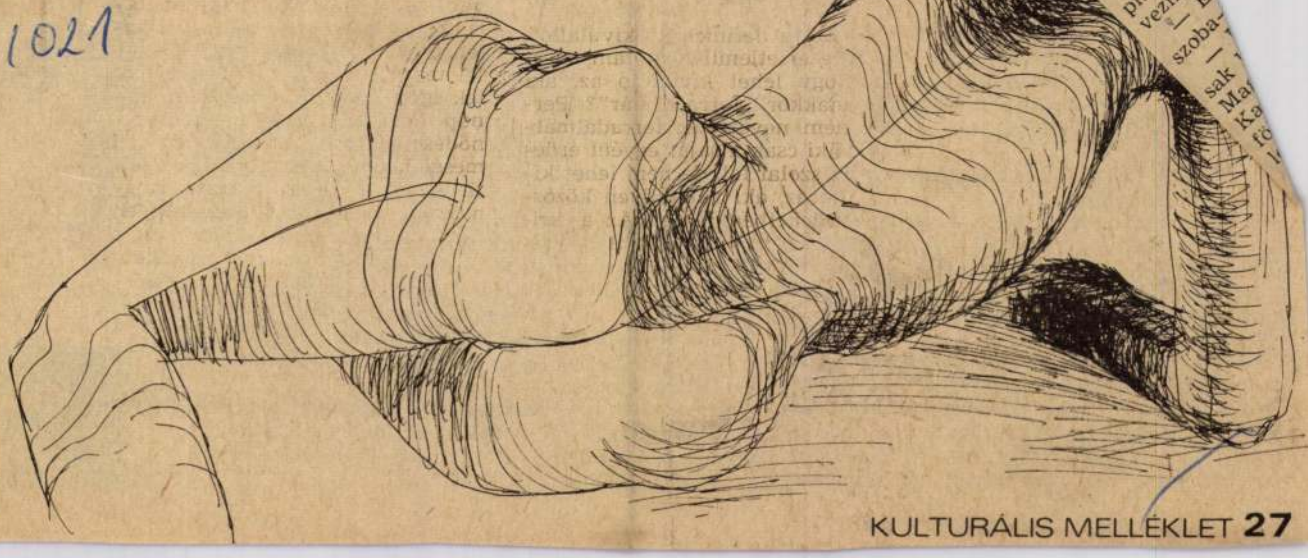

BEZZEGH TIBOR RAJZA

…it és Morgót (vagy Morgót és …, mintha tőlük várná a beismerő …döntötte az üveget, mindkét bög… …ntett kevéskét az italból, s halk …l megjegyezte:

… is volt az egy egész szoba. Olyan …olt, hogy nem lehetett szobának ne… …setleg félszobának…

…ek után, ha jól értelmezem, csak fél… …társak voltunk?

Még mindig jobb, mintha fél szobatár… …ettünk volna — toldotta meg az érvelést …gdi, s alig bírta visszatartani kacagását. …resz mulatságos grimasza volt a jel, amire …ltört, kibuggyant belőle, hogy a válla is be… …rázkódott.

— Milyen könnyű a szótagokat rakosgatni — csitult el Karesz.

— Bizony könnyebb, mint a széket, polcot, heverőt, asztalt — vette át a szót Magdi, a türelmetlenség egy árnyalatával hangjában. A következő pillanatban föl is pattan, ha Karesz nem teszi kezét a térdére szelíden, marasztalón.

— Egész nap esőre állt — mondta eltűnődve, messze néző szemmel, mintha a borús eget kémlelné, aztán mégsem akart eleredni. Nagyon hűvös volt, emlékszem, a lakásokban se vettem le a kabátom, mindenütt anorákban dolgoztam, csak az ujját húztam föl könyékig.

— Látom, ma nem …gott szemrehányón.

— Föltétlenül befe…

— Én a takarításra …dolok.

— Én az esküvőnk … elcsíptem azt a nyon… végén, havi nyolcszá… porodó szívdobogások … tem, hogy kiadták-e … nem, meg tudjuk-e fi… kettőn alul eddig szóba se álltak velünk. Emlékszel?

— Emlékszem, de most ne ezzel törődjünk! — fakadt ki ingerülten Magdi, és szerette volna Kareszt leráncigálni a székről, de ő belekapaszkodott a bögrébe, s meg se moccant.

— Most már van időnk bőven. Ha ma nem tudjuk befejezni, befejezzük holnap. Különben is… egy lakás soha nincs készen.

— Arról volt szó, hogy néhány percre leülünk pihenni és már félórája rostokolunk, és elfogyott a fél üveg cseresznye, amit csak a vacsoránál illett volna kibontanunk, és te újra belekezdtél a régi mesébe, amit én szóról szóra ismerek.

— Nana — ellenkezett Karesz —, az öregasszonyról, aki nem mert ajtót nyitni, mert attól tartott, baltát tartok a kezemben, most hallottál először!

Bezrégh László

Gyakornok

Az alamizsnát — hamarosan.

Tisztelettel köszönöm a beírásodat kicsikém.

Sajó Ervin

apja

Szociális Intézet

1981-ben.

Ö Berzseg Béla

Nobrain

1904.

Érmiska 1930.81.1

Ö

ÉBET

LITÁSA

-ig

Fl. Bezzegh Béla

180 K a debreceni Ker.
és ipartanácstól

Értesítő 1904/5. 16. l.
~~1930. 21 l.~~

Gyarm. isk. ért.

Bokrétás

A művész pécsi műtermétől beszél: a Hábaruét követően Szellemi szabadiskola működött ezen a helyen. Gádor Emil vezette az iskolát, Bokrétás anatómiát, Bizse rajzot, Czóbel László és Gádor festészetet tanított.

Tüskés Tibor: Beszélgetés Kelle Sándorral.

Jelenkor, 1976. 4. 341. old.

Bezzegh [ ], [ ]

l.: Kelle Sándor

Tüskés T.: Képzőművészek .... 341–349.

JELENKOR, Pécs, 1976. április XIX/4.

Bernegh Tibor

A Csepel Galériában megnyílt az Ipar-művészeti Főiskola tavaszelőképzős hallgatóinak kiállítása. Schéda Tajossal és Bernegh Tibor közösen tervezett iparművészeti alkotásaik, csipkéik fényképeken láthatjuk. (emlékeztető)

Szeka Lajos: Fiatal iparművészek kiállítása.
Népszabadság, 1945. febr. 11.

Bezerédj Tibor. [újságíró, műfordító]

A Csepel Galériában mutatkozott be.

Kőrösi Lajos: Fiatal iparművészek kiállítása

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 11.

Berecz Tibor

ipp. formatervező, részt vesz a kiállításon

Jubileumi iparművészeti kiállítás
1975. jún - júl. Műcsarnok

Bia. — Kastély

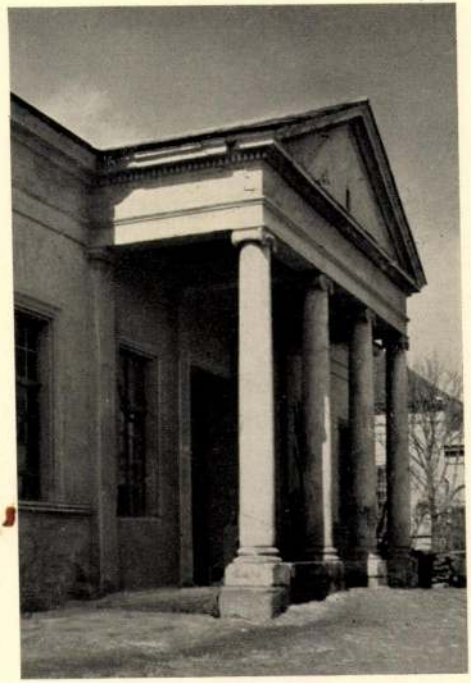

184. — BIA: Kastély
Herrensitz — Résidence seigneuriale
Manor-house

Bia

(Pest vm)

Sándor - Metternich -
kastély

120, 167, 179, 224, 378. l.

Zádor - Rados

Bia.

Kastély

Épült 1823.

Rados Jenő dr.

Magyar Kastélyok

12. l.

ztöndijasok.

BIA (Lent - Pilis - Solt - Kiskun)

Bia

RMV 1, 125 l.

KASTÉLY, 1455-ben kiált V. László király Jahi Boton Péternek és Istvánnak, továbbá Varnoi Kidfi Lászlónak adta. Ez időből való a Gróf-kastély, mely körül a Fáy-család birtokába ment át.

RMV 1, 125 l.

KASTÉLY, 1823-ban építtette gr. Sándor Vince. A gr. Sándor-család levéltára (első oklevél a XIII. szdból).

RMV 1, 125 l.

TEMPLOMROM, árpádkori; ma hely, a régi temetőben.

184. — BIA: Kastély
Herrensitz — Résidence seigneuriale
Manor-house

Bia.

Sándor. Metternich

Kastély

Fordító

BIA (Pest megye)
helységben 1823-ban Sándor Vince gróf építtetett magának kastélyt (184. ábra), mely fia házassága révén ma a Metternich-család tulajdona. A szélesen elterülő épületkomplexum sajátságos, szokatlan alaprajz szerint csoportosul. Két U-alakú épületrész konvex oldalával egymáshoz fordítva fogja közre a —négy jón oszlopos portikuszszal kiemelt középső részt, mely széles nyomott arányú áthajtó ívvel kapcsolja egybe az egész csoportot. Így az utca felé igen jó hatású cour d'honeur keletkezik, mely oldalfalainak egyenletes sorozású ablakaival az udvart lezáró középrész felé viszi a tekintetet. Az épület ma gazdasági célokat szolgál, meglehetősen elhanyagolt állapotban van és belső helyiségei az eredeti kialakításnak már nyomait sem mutatják.

Rados Jenő dr

Magyar kastélyok

231-l.

1021

1974. XI. 13. 21.25. / / V. Petőfi

Bezzegh Tibor formatervező

Műterem a tetőn

- Kovács Júlia műsora.

-"A szép dolgokat mások birtokolják, de én figyelem őket közöttük. " Vagy variáljuk a verssort ugy, hogy Ha a szép dolgokat mások birtokolják is, ha mindenki is, én figyelem őket, közöttük . Tudom,hogy ez a verssor csak részben jelképezi a formatervezés lényegét. Mégis azt hiszem, hogy innen közelitható meg legegyszerübben. Beszélgetőpartnereim Bezzegh Tibor, Nádas László, Serer József, és Zalezsák Tamás.

- Akkor mondjuk, el, szóval van tulajdonképpen a formatervezés fő területeiben, akkor vegyük elölről, egyszerütől, a tárgytervezés, van rendszertervezés és van a rendszerek rendszerének a tervezése. Ezek a tárgyak belekerülnek egy kisebb rendszer, mondjuk egy lakás rendszerébe. Na most akkor akkor ezt egy komplett egységnek felfogva, ezt megtervezhetjük ugy, hogy azokat a hatásokat, azokat az érzéseket elérhetjük vele, amit mi szeretnénk, vagypedig kiküszöböljük azokat a rossz hatásokat, amiket ezek okoztak. Na most mondjak egy másik, például a rendszerek rendszerének a tervezése, az nagyobb egységet fog össze. Például ilyen például, hogy akár egy egész városképnek a tervezése,ezen belül mondjuk van egy kisebb rendszer, az utakon előforduló jelzésrendszere, vagy ezeknek még lebontása, például egy metro, annak az összes feliratozás, vagy az egésznek a külseje, szine, bármi, most ez mind olyan, hogy eleve az van, megint a felsőfokon végeredményben, mint az előbb is mondtam, környezet tervezés. És ezenbelül pedig egyre inkább figyelembe kell vennünk a szellemi dolgokat, az érzéseket. A különböző hatásokat, és akkor előjönnek például olyan érzéstervezések, hogy az embernek milyen érzései vannak. Ez ez bármi, a szin, és a formák, vagy a dolgoknak akár melyik összessége kihozhatja ezt az egészt, és ezen belül vannak még még rendkivül sok kis ... nem tudom, hogy beszéljünk-e ezekről, akár a Tamás mondta, munkaélektan, vagy,

- a kőmüves példához kapcsolódóan is az ergonómia lenne az egyik, amit ott meg kell emliteni, tehát a kellemes munka, a jó munka és az nem szépség kérdése, tehát nem merül fel itt a szépség kérdése, hogyha szép lesz, akkor majd,

- A mü képzőmüvészeti értelemben vett szépsége.

- Egészen más értelmü szépség van egy-egy ilyen, mélyebb tartalma van ennek, értelme, tehát egy ergonómia, egy használati értékelés, és ennek alapján kidolgozott szépségérzés, vagy harmónia.

- De pillanatnyilag ugy van, hogy kidolgozhatnak egy szép rendszert, például egy lakást, egy lakás teljes harmóniáját, amibe belép az ember, é s teljesen átrendezi a maga izléstelenségének.

- Talán egy konkrét példát említenék, hogy egy olyan megbízást kaptam, ahol egy vezérlőtermet kellett kialakitani, most folyik a ferihegyi vezérlőterem kialakitása, ezzel együtt az utastájékoztató rendszernek a beépitése, és itt a vezérlőteremnél a szempontok ugy alakultak ki, hogy az ott dolgozó diszpécsernek a munkahelyének a megtervezése. Itt egy légkondicionált helyiséget kellett kialakitani, ahol a dolgozó függetlenül a külső pára, és hőmérsékleti viszonyoktól, zajtól a zajártalmak, amely egy repülőtéren előfordul, dolgozhat, és végezheti munkáját nyugodtan, azonkivül olyan tárolóhelyiségek kialakitását, valamint irófelületek, irógépek, amelyet nem mindig használ, de használnia kell bizonyos esetekben, tehát az eltehető, kihúzhatók, a falbasüllyeszthető megoldással legyenek, szinkialakitása az egész helyiségnek nem túl magas 2 méter 20 a belmagassága, ezért egy olyan szinvilág kialakitása, amely inkább a hidegebb érzetet kelti, tehát a kék, és ennek közlementer szinére kellett gondolni, mindezt azért mondtam el, hogy a formatervezés, túl az egyedi tárgyon, a környezetkialakitási ... belsőn például nagyon lényeges, mert az, ahova az illető belép, és munkáját végzi, egyfajta nézetet vált, emóciót vált belőle ki, és a munkáját végezheti jól, vagy rosszul. De ha mi ismerjük ezeket a szabályzókat, vagy szabályos folyamatokat, igenis kötelességünk olyan formákat, és olyan belső teret kialakitani, ahol a már tudományosan kimutatott, és pszichológiailag alátámasztott eredményeket felhasználjuk.

- Én ugy látom ennek az egésznek a lényegét, hogy van egy feszültség a technika és az egész emberiség között. Ez egy ... ott a technika. És ezt, ezt kellene feloldani a designnak, a formatervezésnek, és az egész iparban alkalmazott művészetnek, valahogy igy látom a lényegét ennek.

- Igen, hát ezt szokták mondani, de való[illegible] pedig hát az emberek tömege él ebből. De az az ember, aki közvetlen közelében dolgozik az iparnak, annak a számára az, hogy ugy mondjam kezes jószág.

- Persze az ott vetődik föl, hogy van egy kis város például, ott lakik négy ezer ember, oda betelepitenek egy üzemet, és hirtelen felduzzad a lakossága 10 ezerre. Annak volt egy milliője, vagy egy életritmusa, a természettel való szoros kapcsolata, a robbanásszerü ipari fejlődés, ezt a harmónikus természetet fölbonthatja, gépekkel, autóbuszokkal, trolibuszokkal, villamosokkal, légvezetékekkel, csatornákkal, . .. felé turja ezt az egységet. SEmatikus lakóegységeket hoz létre, házgyárakkal, mindennel, cakli -pakli, és ebben van egy feszültség, akárhogy is nézzük, mert ebben a környezetben már megbomlott az egyensúly, az ember, élő ember, és egy egyensúlyát vesztett ember keresi, hát azért megy el hét végén. Azért menekül elé, azért keres magának egy olyan hobbit, amivel kontaktusba kerül ujra. Egy egyensúlyban lévő világgal, és hogyha ezek a dolgok tervezve, szervezve, rendszerekre készülnének, vagy készülne, akkor ezzekkel csök-

kenthetik, nem azt mondom, hogy teljesen kiszürhető, de csökkenthetik.

- De hogyan, ne haragudjanak a kétkedésemért, de ha mondjuk az a szerszám szép amivel egy kőmüvés dolgozik, attól mennyivel lesz neki könnyebb elviselni ezt az egész mechanizmust, amiben ős mint kőmüves van.

- Mert a kőmüves mondjuk, ha dolgozik, ez az eszköz amit ő használ, akkor, ha megyünk tovább az a hely, ahol használja, az a ház, amiben van, az a hely, ahol ez a ház van, ez mind egy más,

- és amit épit,

- s amit épit, stb. Ez mind egy rendszerhez,

- ahogy épit,

- ahogy épit, igen, ez egy rendszernek egy eleme. Na most éppen az, hogy ennek az egész dolognak, amit mi csinálunk, vagy egy olyan része, hogy ezeknek a rendszereknek a magával az épitésével, az emberekre való hatásával foglalkozik. Most azt hiszem, nem tudom, itt beszéltük már azt, hogy hány féle tevékenységünk lehet, mert maga a tárgytervezés, és amiről itt inkább szó van, és amire itt gondolnak rögtön, ami közismert, hogy megjelenik egy váza, egy szerszám, vagy egy magnetofon, vagy egy bármi, az csak egy része ennek a folyamatnak, egy kiszakitott része.

- Térjünk vissza egy kicsit a kőmüvesre. Megmondom miért. Mert ott van szerintem a formatervezésnek nagy jelentősége, ezeken a részproblémákon keresztül, hogy a kőmüvesnek olyan legyen a gondolkozása, hogy amikor épit, akkor ne vágja ki értelmetlenül a fát. NE csináljon értelmetlen egyensúlybontást a természetben, tehát ez a formatervezésnek az eredménye már, hogy aztán ezt milyen célokon keresztül éri el, ez millió úton folyik össze tulajdonképpen egy folyóvá.

- Azt hiszem kimondhatjuk azt, hogy az ember a maga alkotásaival akarva, akaratlanul, szinte spontán, egy ilyen indukciós folyamathoz hasonlóan létrehozott egy második természetet, na most a második természetben a gyerekbetegségek fellelhetők, mert amig a természet a maga spontán alkotásaival, egy hallatlanul szép törvényszerüség mentén bontja ki a formáit, gondolok itt a fára, annak termésére, és különböző más természeti formák megnyilvánulására, ezt a fajta igazságot kell behevinni az ember által alkotott tárgyakba isk, na most a tárgyakon keresztül bizonyos folyamatokat, amelyekről itt szó volt az előbb, fejezhetünk ki. Ezek a folyamatok, az, hogy a szélső kritériumát igy megemliteni, hogy mi csak azért dolgozzunk, és tárgyat alkossunk, hogy szép legyen, ezt én igy nem használnám, és ez egy helytelen megállapitás, mert az igazság, és a törvényszerü forma kialakitása, a belső ritmus világával már ad-

ja azt, hogy ez szép, tehát ha én azt mondom, hogy funkcionált

- praktikus,

- praktikus, tehát, ha az a kőmüves nem üt a kezére, és nem töri fel a kezét annak a kalapácsnak a nyele, és tényleg, az már kialakult az idők folyamán, hogy melyik az a forma, amely a legjobban vesz részt ebben a funkcióban, hogy a falat lebontja, vagy felteszi éppen, ez tényleg ug y megy, ugy néz ki, hogy nem a törekvésünk a szép formák kialakitása, hanem a gazdaságos, és teljesen emberközeli, és egy ember enteriernek a kialakitásaa a célunk. Az ember középpont, és mondom, odatérnék vissza, ha már az ember vette magának azt a teremtő, vagy akarnibiró és alkotó jogot, tehát, igy kiszakadva a természetből, hogy igy mondjam, önmaga hozzon létre olyan formákat, amelyeket a természet évmilliók folyamán alkotott, akkor bizony nagyon nagyon meg kell nézni, hogy hogy tudja ezt az időt behozni az ember, egy emberöltőn belül vagy több emberöltőn belül.

- Itt tárgy akról beszélsz, de a tárgyak körülvesznek minket és azt kell tapasztalni, hogy a tárgyak mindig jobban és jobban kiszoritják a természetes formákat, a környezetünkből. Hát ha bemegyünk egy lakásba, ott jóformán alig találkozunk természetes formával. Ott mindig ember által létrehozott formákban jelentkező produktumok, tárgyak ... egyebek vannak. Ezeknek a tárgyaknek, ezeknek a gépeknek, amiket az ipar tömegével állit elő, ezeknek kell átvenni azt a funkciót, amelyik eredetileg az embert körülvette, kiegyensúlyozott, harmónikus természet. Tehát itt nemcsak az egy tárgyra való tevékenység a lényeges, sőt lényegesebb talán még efölött növelni ezeknek a tárgyaknak a harmóniájának a tervezését, tehát tulajdonképpen a formatervezés egy része csak a tárgy, komplexebb .... az eredmények, amiben élni fogunk, szerintem, gondolom ez a mesterséges ... ez egyre jobban fölveti ezt a kérdést, hiszen hát gyakorlatilag egy ember reggeltől estig jóformán mindig tárgyak, eszközök, ipari objektumok között él.

- Van-e erre valóban tudományos alap itt nálunk, tehát ennek az elméleti oldala mennyire kidolgozott ?

- Kapásból 13 olyan tudományterületet tudok mondani, amelyik itt érdekelt a témában, hát először is a teljes müszaki tudományok, utána a pszichológia, ergonómia, antropológia, szindinamika, továbbiakban nagyon közelitésben az ökológia, közgazdaság, és a szociológia, aztán mint módszer, rendszerelméleti értékelemzés, és mint elméleti, társadalmi háttér, az esztétika, epika, és hát a futurológia, vagy prognosztika. TEhát ez rögtön kapásból 13, de valószinü, hogy kifelejtettem, ezek mind olyanok, amelyekkel egyik sem azonos formatervezéssel, de amelyekkel mind együtt kéne müködnie, tehát diszatos szóval

inkább diszciplinálisan lehetne megoldani a dolgot, ami az érdekessége az egésznek tulajdonképpen az, hogy maga ez a tevékenység, ezek lehetnének [illegible] tudományok, de ennyiben viszont transzdiszciplináris [illegible] formatervezés, hogy tulajdonképpen tudomány, és müvészet közötti valami. Ma még teljesen felderitetlen terület, ennek a teljes társadalmi, müszaki, és minden bevonatkozásaival együtt, ez lenne a célja lehetne a célja egy kutatásnak ezen a területen. Mig ott tartunk, Magyarországon legalábbis, de tulajdonképpen azt hiszem világszinten is, hogy egyenláre önmagát kutatja a formatervezés, illetve design mint egy tágabb értelmezés, egyáltalán micsoda ő, mint tehát még az egész terület. De az máris kiderült, hogy nagyon sokféle kapcsolódás van, és nagyon sok hasznos eredmény is.

- Itt lényeges dolog van az eredményt illetően. Tudnillik, hogyha van egy kutatás, és van egy rendszer,akkor egy eredmény garantálvax van. És ez az érdekes. A müvészetnek egy része ugye megfogható, értelmileg, érzelmileg, szigoruan körülhatárolt dolog, de nagy része megfoghatatlan, és intuitiv ugye, amit sok mindenben vitatnak, részét vitatják, nagyságát vitatják, minden. De tény, hogy ezek a tudományok rendelkezésére állnak a tervező társaságnak, tehát minden tervező részére, akkor ezek egy bizonyos szi[illegible]tt nem tudnak eredményt elérni, tehát garantál bizonyos [illegible] ez a segitség a tervezőknek, és ehhez plusszként jön me[illegible] az egyéni tehetség, idézőjelbe téve, ami egy előremutató megoldást, esetleg egy speciális meglátását a problémáknak, amit tudományosan csak később tudnak bebizonyitani, mint ez sokszor bebizonyosodott már nálunk is, tehát ez egy általános társadalmi érdek is ... Mert egyszerüen lehetetlenné tenné,hát lehetetlenné tenni, amennyiben ez lehetetlenné tesz, hogy egy bizonyos ... alá menjenek egyéni trehányságból, meg nem ismerésből, vagy bármilyen okból a tárgyak tervezése. Tehát ez egy általános szintemelkedést, és minőségi emelkedést jelentene.

- Elhatároztuk, 72 őszén, hogy mi négyen megpróbálunk bizonyos témákat kiemelni, és közösen megoldani. Indult egy pályázat, a japánok részéről, ez a nemzetközi kerékpárpályázat, ahová, hogy ugy mondjam nagyon kevés befektetéssel, és, talán csak a hecc kedvéért indultunk el. A dolog akkor vált érdekessé, mikor megtudtuk, hogy hammadik dijat nyertünk, és ekkor láttuk, hogy talán [illegible] mint ilyen, tehát több alkotó együtt, ilyen eredményekre [illegible]et képes, ugyanakkor bosszankodtunk azon, hogy ez a TIM nem dolgozott ezen a témán legalább egy évet, tehát nem tudtuk a prototipust leszállitani, ugyanugy mint az elsődijas megcsinálta a részletrajzokat, hanem csak tényleg vázlatokat, és az első gondolatokat tudtuk elküldeni, tehát érezzük ennek az összefogásnak az erejét már igy, adott témán belül is, ugyhogy a jövőt illetően én részemről, fenntartva az egyéni munka, és a közös munkának egyfajta egyensúlyát tudom elképzelni a munkát.

- Ez az együttes ezért az egy dologért jött létre, vagy vagy

hogyan történik ez maguknál ?

- Itt az volt, hogy mi ettől függetlenül is próbáltunk összejönni, nem azért, mint hogyha ennek különösebben igy táraadalmi szükségessége lett volna, hanem,

- saját.

- saját, éreztük, hogy ez ez jó lenne. Most még ez ehhez a még a biciklihez még annyit mondanék, ez az TIM munkán, még az előző témához kapcsolódva, hogy ennek a , épp az, hogy időnk se volt meg maga az ipari lehetőségek nem olyanok voltak, de ami ami miatt sikerült, a gondolkodásmód, és a megközelités módja volt érdekes. Mert biciklit kellett tervezni, na most az érdekes az volt, hogy nem ugy kellett hozzáállni, hogy ez bicikli, mert eleve, mint ahogy mondtad, nemis tárgykérdést, ezt összefüggésében kellett vizsgálni. Eleve azt, hogy bicikli, nemis használtuk, hanem ez egy emberi erővel hajtott, és kereken mozgó valamilyen jármű, ami ami , hogy min halad, még azt se kötöttük ki. Azon se gondolkodtunk. Tehát lényeg az, hogy egy ilyen teljesen ujfajta kiindulásból, ennek a viszonyait vizsgálva a közlekedéssel, a különböző felhasználási lehetőségekkel, és még igy hosszan sorolhatom, kialakult egy olyan elképzelés, ami ami egy teljesen új formát egy új rendszert, és egy összevont funkciót adott, ami abban nyilvánult meg, hogy ehen állttak, tehát állva hajtották, egy müanyag héjvázas szerkezet volt, és rendkivül sokoldalu felhasználást adott, a teherszállitástól a személyszállitásig ami a repülőtereken, pályaudvarokon, vagy bevásárlócentrumokban, nagyon jól használható.

- Mi lett a sorsa ennek a biciklinek ?

- Szépen .pihen a dossziéban a terv. Tulajdonképpen az a bosszantó ebben az egészben, hogy jó hogy lehet, hogy nekünk is kellett volna tenni a reklámozás érdekében valamit,

- tettünk,

- de tettünk is, tulajdonképpen,

- az ujságban le lett, ,,,

- de egy jelentős hazai kerékpárgyár van tudomásom szerint, akivel mi szivesen dolgoztunk volna együtt, de hát semmiféle biztatást, se jelzést nem kaptunk, hogy egyáltalában a munkánkra igéynt tartanának. Ez a szomoru, hogy teljesen más helyeken, viszont, külföldről, érdeklődések vannak, konkréten most azt hiszem Mexikó ugye Jóska ? Hát persze ez nehéz dolog, nehéz dolog ez. Muszáj egy kicsit néha hittéritőnek is lenni ugylátszik nálunk.

- Ez a jellemző a munkájukra, illetve a munkájuk eredményes-

ségére ?

- Hát sajnos azt kell mondanom, hogy ha egy tervező eljut n odáig, hogy netán anyagban tudná kivitelezni a terveit, semmi biztositék arra, hogy az illető megbizó vállalat ezt reprodukálni tudja, tehát szériában át tudj juttatni.

- Olyan nagyon jelen pillanatban az áttételek, tehát én már nem arról beszélek, hogy a felsőbb gyári vezetés ne látná ..r közel 10 éves gyakorlattal rendelkezem, és igy már sikerült olyan ... is javitanom, meggyőződni valahol, ez nem merült föl, hogy most megbiznak egy olyan témával vagy ők maguk oldják meg, tehát náluk ez már egyértelmüvé vált, a problémák már alsóbb szinten jelentkeznek, a gyártás, gyártmány kérdéseknél, tehá t ahol ki kell vágni, össze kell hegeszteni, ke kell festeni ezt a tárgyat. A festő nem keveri ki azt a megadott szint, a hegesztőnek nem ugy fog a pisztolya ahogy kellene, tehát a b erögzött megszokott mozdulatok, egy sajátos, ökonómikus ritmus, amely kialakult egy vállalaton belül, nem képes áttérni egy ujabb formavilágra, egy ujabb formát kifejező tárgy kialakitására. Tehát a kontaktus teljes egészében megszakad, bármilyen utánajárás, vagy konzultáció, vagy szaktanácsadási szinten folytatódik egy tervnek a kisérése tovább. Nem tudják megoldani, vagy nem akarják megoldani.

- A formatervezés ez tulajdonképpen egyszerüen elképzelhetetlen egy TIM közösségi munka nélkül . Mert itt most nemcsak formatervező, formatervezőre vagy ... gondolok, mert egyszerüen hiába csinál egy formatervező egy zseniális tervet, hogyha nincs gyár, nincs technológia, nincs szakember, nincs anyag, amiből az egész megszülessen. Tehát lényegében az egész együttesnek egy cél érdekében kell hajtani, ... mert különben, hogyha más-más irányba kezdenek el, akkor széthullás következik és ez az örök munka ... megszünik. Nem lesz eredmény. És ez nálunk ez itt nagyon problémás, hogy sokszor nem értik meg a formatervezőnek a célkitüzéseit, hogy valahogy egy olyan ködös gondolatoknak tartják ezeket, de nem lehet ebből egedményt adni. Ezek elvi dolgok, amiket ...

- Nem lehet, hogy ott tartunk mi még, hogy a formatervezést mint olyat, valahogy nem tekintik szakmának, szóval mit tudom én egy gyárban azt mondják, hogy itt müvészkedni akar. Nem eléggé hagyományos, és nem eléggé jól megszervezett dolog.

- Sajnos ennek van alapja amit mond. Megmondom miért. Nálunk az elmult években, illetve mondjuk igy, a hazai formatervezés őskorában, nem mindig szakemberek , képzett szakemberek foglalkoztak ennek a tevékenységével. És ezért bizony sokszor kialakult egy ilyen ugynevezett ....ami nem a formatervezést jelenti, hanem egy ilyen kis csinositgatását a müszernek, adott divat szerinti áramvonalas formának a ráhuzását egy szerkezetre, tehát nem formatervezés ez, és ez bizonyos mértékig hitelét rontotta

a formatervezésnek, ezt fel kell ismerni, ezzel sok gyárban találkozunk egyébként mi magunk is. De hát ezt tudomásul kell venni, és ezt ezen túl kell tenni magát az embernek. Ezért kell megismerkedni a formatervezés mármint az igazi formatervezést értem ez alatt a gyárakban,ahol ilyen rossz példa volt, hogy értsék meg, és világosodjon meg az agyuk, hogy a formatervezés nem csinositás, a formatervezés az egész gyártmányra kiterjedő tervezés dolga, aminek egy részét a mérnök végzi, egy részét a formatervező végzi, és ennek az eredménye egy harmónikus esztétikus tárgynak a megszületése. TEhát itt itt nem lehet rivalizálni egymással, mert ha rivalizálnak, akkor, akkor nincs forma, nincs esztétikum...

- Most itt szeretnék megjegyezni egy másik dolgot, amely nagyon szervesen határozhatta meg a mi jövőnket, ez pedig a ... kialakitás kérdése. A jelenlegi gyakorlat, az szines távlati képekbenvalamint jellemrajzokban ... ezt mi már régen kevésnek tartjuk ugyhogy mi ... kifejlesztettünk, vagy részt vettünk különböző pályázatokon, vagy erőnket meghaladóan, illetve nem dotált terveket is elkészitünk csak azért, hogy megmutassuk azt hogy igenis ...

- Tudja az embernek az az érzése, hogy a formatervezésnek tulajdonképpen az amerikája kellene, hogy legyen Magyarország, hiszen egy egy valóban fejlődő iparosodással állunk szemben.

- Azt statisztikákkal be lehet bizonyitani, hogy pontosan azok a cikkek nem kerülnek formatervezésre, amik általában nagy tömegcikkek. Inkább a külkereskedelem ez nyomja, és erősiti a formatervezésnek a pozicióját, mert ő ugye a nemzetközi piacokon exportképessége miatt ehhez ragaszkodik. De például egy szövetkezettől hoz... egy krumplinyomót, az semmiféle szempontból nincs pesszionálva, vagy irányitva, és formatervezve sem , holott pont elsődlegesen ezeknél a cikkeknél kellene amik minden háztartásba, vagy minden emberhöz eljutnak, tehát ezáltal a leggyakoribbak, és a legjobban tudnak propagálni, az egész formatervezés, a formatervezésnek a gondolatát tudnák magukkal hozni,

- de még annyit, hogy ezen túl még van egy csomó olyan tárgy is, amire még egyáltalán nemis gondolnak, hogy a formatervezés tárgykörébe tartozik, tehát nagyon sok olyan eset van, ahol ezeket nemis tervezik, hanem csak mennek,. Ilyenek akár, szóval bármilyen nagy területet emlithetnék, a szabadidő eltöltésétől a játszóterekig, épp van egy ilyen témánk, hogy gyerek játszóterek berendezéseit csináljuk meg. Itt, itt most az összes eddig felsorolt kérdés probléma felmerül sajnos, merjek ebbe belekezdeni, hogy itt mik vannak. A gyerekpszichológiától kezdve, a balesetvédelemig, a korcsoportoktól az anyagig, szóval rengeteg.

- Ugy gondolnád, olyan probléma van, hogy körülbelül egy parkba milyen anyagot tegyünk ki, csak azért, hogy amit nem lehet összetörni, és nem lehet hazavinni esse ?

- Hát ez is egy formatervezőnek a problémája, ebben a témakörben. Mi elneveztük itt a játszótereket, már rideg és háztáji játszótereknek, a különböző funkciónak megfelelően, hogy hol milyen anyagot lehet alkalmazni. Nincs mecénás, mert van az alapnak egy 2 milliós vásárlása képzőművészek részére, egy 1 milliós vásárlása iparművészek részére. Ez szolgálná azt a célt, hogy azokat az iparművészeket, és azokat a képzőművészeket, akik különlegesebb alkotásokat abban az időszakban létrehoznak, megvásárolja, és az állam rendelkezésére, kiállítási célra, vagy egyéb reprezentativ célokra felhasználhatóvá tegye. De egy formatervező hiába fut be erre a vásárlásra, mert ez, az alap elzárkózik előle, ez egy iparilag készült termék, tehát nem egy egyedüli iparművészeti tárgy, nem egy kézzel gyúrt kerámia, vagy egy szőttes, vagy valami, ezért egyszerüen kizárja ennek a vásárlásnak a lehetőségéből. Tehát tulajdonképpen egy sem ide, sem oda nem tartozó helyzetben vagyunk pillanatnyilag, nincs mecénásunk. Keresünk mecénást. Csak, csupa nagy betüvel, KERESÜNK MECÉNÁST.

- Magyarán szólva arról van szó, hogy csak saját szorgalomból tudnak saját ötletet megoldani, hogyha nincs megrendelőjük. Tehát, hogyha egy évig kell valamin dolgozniuk, akkor azért egy évig nem kapnak pénzt.

- Ilyen nincsis, éppen ezért, mert egy évre senki se állhat le, azért, hogy most éppen elméleti problémákkal töltse idejét, mert a napi állandó pénzkeresést meg kell oldani, sőt nem pénzt nemcsak a munkát, tehát a tervezést, hanem 70 százalékban a szervezést, a szállitást, a számlákkal való futkálást, telefonálást, mindent.

- Iparnak, gazdaságnak , társadalomnak, tervezőnek, egyaránt egy rendkivül hasznos formapályázat. Én nem tudom, hogy miért idegenkednek nálunk tőle, ez az egész világon bevált. Ezen mindenki csak nyerhet . A tervező kipróbálja az erejét, szellemi torna részére, a kiiró aránylag kis összeggel rendkivül nagy és értékes anyaghoz jut, és az egész társadalom gazdagabb lesz. Miért nem ...

- Tulajdonképpen az egész életünk kulturáltságát jelenté, hogy a formatervezés megpróbáljon, megtanuljon élni.

- Hát nagy, nagy hátrány ez a tervezőknek. Gondoljunk vissza, nem akarok mélyen belemenni a müvészetekbe, csak gondoljunk bele abba, hogy MAgyarországon, az elmult évszázadok alatt mennyi lemaradást kell bepótolni, ipari kulturában, általános kulturában, vagy akkor, amikor az ar[illegible]i forradalom volt, akkor Magyarországon még a feudális [illegible] a legaktivabb formája létezett, hogy ezeket öles lépésekkel kell behozni és ennek egy jelentős része ... és az ipari formatervezés, ahol, ami mindenre kihathat, és amivel minőségi lépést lehetne tenni.

Tehát át lehetne lépni bizonyos dolgokat, nem azt mondom, hogy önmagunk árnyékát is, mert azt nem lehet átlépni, de átléphetnénk 5 évet , 10 évet, 20 évet, és ezt meg kell tenni ezt a lépést.

- Műterem a tetőn cimü müsorunkat hallották. A müsort Kovács Júlia készitette.

buszra, és arra figyeltem föl, hogy valaki őrült módon dobálja kövekkel a buszváró plexi oldallemezét.

Teljesítési igazgató
Tokai Mátyás 431-6400
Vezérigazgató
Kovalcsik József

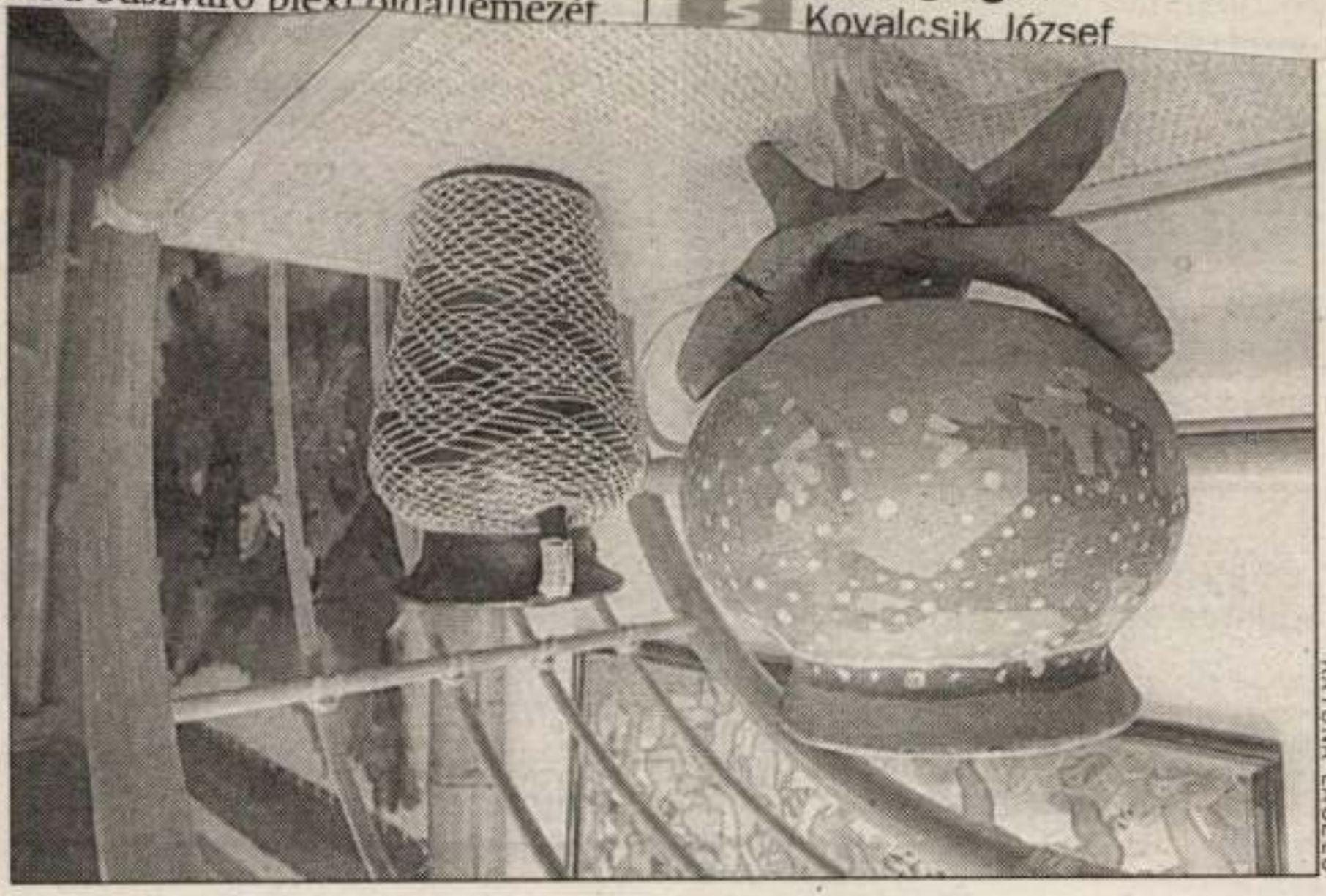

KATONA LÁSZLÓ

metro : 2000. IV 28.

Bézi: Péter

fedte az országot, ugyanakkor természetes vizeinken a strandidő mindössze 20 nap volt.

Napjainkban olyan nevetséges kommentárokat hallhatunk például, hogy „a Kárpátokban a globális felmelegedés miatt esik egyre több hó". Mindennemű alantas célú butítás, ami most divat, veszélyes lehet a jelen és a jövő társadalmára. Például ha nem az „általános üvegházhatásról" szövegelnek már vagy tíz éve, akkor a tiszai gátrendszer elkészült volna.

DARÓCZI ATTILA, Budapest

Nemcsak a fiatalok lehetnek vandálok

■ Megdöbbentő eset szemtanúja voltam április 16-án. Angyalföl-

METRO
www.metro.hu

Metro
1475 Budapest
Pf. 386.
Címünk:
1106 Budapest
Fehér út 10. 21-es épület
Információ 431-6400

Szerkesztőség
Fax 431-6401

Hirdetés
Közp. szám 431-6464
Fax 431-6465
Állásles 431-6463
Marketing 431-6450
Főszerkesztő
Izbéki Gábor 431-6422

Kereskedelmi igazgató
Papliczky Pál 431-6440

Bezlen Gyula, szobrászm. MDK

VII.terem.

179. Fiatal leány. Szobormü.

Képzőm.Társ. 1905/6 téli kiáll. Kat. 39.l.

M.D.K.

Bezon Gyula

Az év első kiállitásán az Ernszt-muzeumban kerültek müvei bemutatásra. Ceruzarajzaiból már rendeztek egy-izben az Ernszt muzeumban kiállitást.
A lap közli a müvész önarcképének repr.-ját.

Négy magyar piktor bemutatkozása. c.
Színházi Élet. Bp. 1921. szept. 18-24. X. évf.
38. sz. 34. lap.

Béri László, amatőr képzőművész

Li: Zalaváron

– o Zalaváron –

8

Esti Hírlap, Bp. 1976. nov. 18.

MDK

Bezuk János

1926. áll. ösztöndijat kapott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1925-27. 86 l.

Bíró kastély

B1A

Kastély

Péter András: Kőszívmesterek. Budapesti Szemle, 225 – 1932, 158 l.

LEK JÁNOS
MŰÉPITÉSZ
HY MIKLÓS ÚT 86.

Tekintetes

Müemlékek

Biagio
festo

l.

Sefinorombhagsum

I. 361 r.

MEDVEI DEZSŐ
KÖNYVESBOLTJA BUDAPEST.
ANTIQUAR IV. MUZEUM KÖRUT 21.

Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek Országos Bizottságának

BUDAPEST.

Hőgyes Endre utca

~~S~~ Biagio
festő"

semmi pozitívumot

l. Jézus szombathelyen

I. 107. l.

Szabó Imre Környei
plébános arckepe kispapkorá-
tól a szombathelyi aggá-
poldáboni állitólag festi-
ett. Szabó Rómában volt
kispap, a kép is ott kesz-
ült. Hogy B.
Magyarországon működött
volna, arról itt
nincs szó

Bíró kastélyok

620. TALPAS CSÉSZE ALJJAL, porcellán, az aljon *Éllyen a Nemzet* felirás. Bécs, 1

621. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, kávészin és Bécs, 1825 és 1830.

622. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, zöld, arany *a Nemzet.* Bécs, 1823.

623. TINTATARTÓ, porcellán, piros-fehér-zö osztásu cimer (Leithner család). Bécs, 1

624. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, gerezdes a irat. Bécs, 1844.

625. CSÉSZE, porcellán, arany peremdisszel,

626. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, zöld-aran éltünk *üdvessége*" felirat, az aljon nég

627. CSÉSZE ÉS ALJ, a csészén arany Stadnicki Bonn, 1857." felirat. A csész

628. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, kék alaj irat, az aljon egy szál árvácska. Bécs,

629. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, arany ar „kosár", az aljon koszoruban „*nekem n*

630. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, szines v négysoros vers. Bécs, 1832.

L. Bárczy Gyula 1924 203. l.

arany peremdisszel, a csészén elől az egész
felirat. Bécs, 1810.

a csészén fekete szinben légy és *Szerentsés*

ndisszel, a csészén elől fehér mezőben arany
t rózsa. Bécs, 1830 k.

en, a csészén elől nefelejts, az aljon: *Éllyen*

csészén elől városkép: *A theátrom piatza*

a elől szinesen: *A' Szerviták piatza Pesthen.*

a csészén szines tájkép: *Szent Gellér' hegye*

z. Bécs, 1831.

esen árvácska és EMLÉKÜL felirat. Bécs,

el, a csészén elől fekete szinben „légy" és

éssel, a csészén elől rózsakoszoruban SOU-

DOSZKÁR JÁNOS és FERENC

B. U. É. K.

IRODA: IV. VERESS PÁLNÉ-U. 40.
TELEFON: 117-04
IPARTELEP: IX. MÁRTON-U 3/b
TELEFON: JÓZSEF 853.

megvan

Bfielf Mátyás

Pécsről, kályhásmester fia, 1823-és 1826-ban látogatta a rézmetszők szakosztályát.

Bfielf Mátyás, Pécsről, kályhásmester fia, 1823 és 1826-ban látogatta a rézmetszők szakosztályát.

Fleischer Béla 32 l.

M.D.K.

Blaundspiegel Abrahám

egriegri üveges és piktor

1820-ban a egriegri katonai magazinban másoló munkát végez.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemlékei topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 314 old.

M.D.K.

*) Brandspiegel Ábrahám,

Hőrejősi üveges és festő

a magyar katonai, magasin
művelő munkáit végzi 1820-ban

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső,
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 314. old.

*) vezetéknév magyarosítás előtti „Brandspiegel" helyett

Beszeghné Jánitskay Erzsébet festő MDK.

Nem szerepel a kiállítási katalógusban.

Képzőművészet - - -

Dunántúli Képzőművészet, 1947. III. évf. nov. 30. 4. l.

Bezerédi Jurikay Erzsébet festő 11 Dk

Megemlítve.

„A modern képzőtéli tárlata a Városi Múzeumban"

Dunántúli Néplap. 1947. III. évf. dec. 2. 2 l.

megírva

Berzeg Zoltánné

Zurichkay Ernőtől festő

Pécs

Fiume u. 30.

MKSz 1947

képzőm. Fonák Éva

1936. 64. l. – 1937. 73. l.

~~Bezzeghy Zoltán~~
~~(Bernhardt Sándor)~~

Bezzeghné Juriska Erzsébet

Kath. kiáll-

Nikelszky Géza

Bennmaradó képtárlat a cisz-
terci gimnázium-
ban.

Dunaújvár (Pécs)

1944. ápr. 9-

A budapesti képzőm. fő-
iskolán tanult
1935-37. ben.

Berzsenyi Zoltánné

Juricskay Erzsébet
1935 – 1937.
amikor és hol született
ki volt a tanára?

Született: Kerőskeszeg
1909. március 13.

Tanára: Benkhardt ágost
volt.

Képröm. fotók –
anyakönyvi
adatai

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

Dr. Szentiványi Gyula
urnak,
Budapest.
Lágymányosi-u 16.

Hivatalból
[illegible]

Berzsényné Jurics Kay

Erzsébet

1.

Pécsi K. Szab. Kerv

1946. máj

X. cropi kiáll.

✓

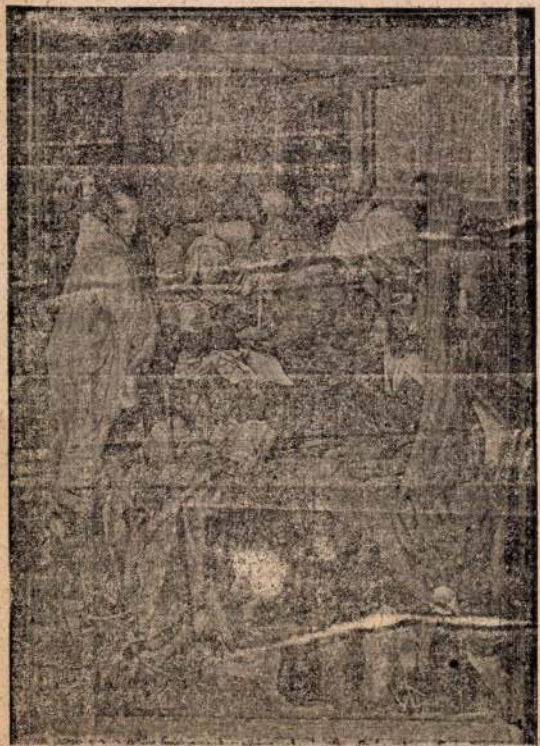

Bezzegh Zoltánné Juntskay Erzsébet festő

Neve szerepel a Kiállításon.

Nikelszky Géza = „Pesti és pécsi képzőművészek együttes csop. Kiállítása.

Dunántúli Népszava. 1946. II. évf. dec. 8. 8. l.

Bezzegh Gusztáv Erzsébet fest. M.N.M.

Nem szerepel a Téli Vidéki Tárlat.

Nikelszky Géza: „Az idei első grafikai kiállítás a Barangolások című műcsarnoki."

Szemle: Népszava. 1947. III. 16. — dr. M. S. L.

Berzsenyi Zoltánné

Pécsi festő

Jelenkor, 1965, 4 sz., 378 old.

BEZZEGH ZOLTÁN - SOLTRA ELEMÉR

Hunyadi a fegyverkovácsok között. O, ajf.
120x200.

III. Magyar képzőművészeti kiáll.ka t. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

MDK.

Bezzeg Zoltánné

Adatok Pécs müvészi életéhez

Jelenkor 1965 ápr.378 lap.

Bezzegh né Juritskai Erzsébet festő. MDK.

A város tulajdonába került képek sorolása.

„Modern piros kaptár Pécs Baranya népi motívumai"

a Városi Múzeumban"

Dunántúli Napló. 1946. V. évf. aug. 18. 6. l.

Bezzeghné Zürichay Erzsébet festő.

Tájképfestő és grafikus.
Neve felsorolva a többi kiállító közt.

Nikolaky Géza: „A pécsi képzőművészek napfürdője"
Dunántúli Néplap. 1946. II. évf. máj. 19. 6. l.

Bezzeghné Turiczkai Dezsőnek festő

Neve megemlítve

„Tavaszi csoportkiállítás Pesten."

Új Dunántúl. 1947. IV. évf. márc. 13.

Bezzegh Zsuzsa

Bezzeghné Zsuritskay Erzsébet festő.

„Pécsi Megyeház udvar" c. művével szerepel a Képtárban!

Nikelszky Géza: „Pécs állandó Képtára a Városi Múzeumban"
Dunántúli Napló. 1946 II. évf. szept. 15.
6 l

MDK

Bezzeghné Juricskay E.

Megyeház udvara
Gráci részlet

Pécsi Képzőművészek Szab. Szerv. kiáll. 1948. máj.